

આજીવન સભ્ય ફી : રૂ. 300/-
વાર્ષિક સભ્ય : રૂ. 30/-
અહિરવાસી પોળી : રૂ. 100/-
અર્ધી પોળી : 300/-

સ્વ. ત્રી : શેઠ ગુલાબચંદ દેવચંદ
: તંત્રી-સુદ્રક-મકાશક :

વર્ષ : ૮૫

વીર સં. ૨૫૧૪ : વિ. સં. ૨૦૪૪ મુગણ સુદ-૬
તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ રજવાર

મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ
જેન એવિસ, પો. બો. નં. ૧૭૫, દાણાપીઠ, ભાવનગર

અંક : ૫

સુદક્ષ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રેમદરી
દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

મુંબદ-ભાયખલામાં થયેલ ઉપધાન તપની આરાધના

વર્તમાનયુગમાં માનવને ક્ષણનો પણ સમયમાં મળતો નથી તેમ વિચારીને માનવ સ્વ પર શુચીને આત્મ-તત્વનું ચુકી બધે ત્યારે માનવજાતના અંતે તેના જીવનની નિષ્ફળતા ખામી તે આત્મા અનુભવતો હોય છે. ત્યારે જ સમજાય કે માનવજીવનની સાર્થકતા ધર્મનું આરાધન કરવામાં રહેલી છે.

ભગવાન તીર્થંકરે વિધિને અભ્યુભાવ લેટ રૂપે આપેલ ધર્મતીર્થના ઉત્તુ જ માનવસમાજને અનંત-અપાર દુઃખ-શોક-દીનતાથી ઊભરાતા ભવસાગરને પાર પામવાનો સર્વ-મંગલકારી માર્ગ બતાવેલો છે. અને એ માર્ગને પામવાનો અંતિમ ઉપાય છે સમતા અથવા સમભાવ. આ સમભાવ જ વિશ્વમૈત્રીની ઉદ્ઘાત ભાવનાને કેળવવાનો અને વેર-વિરોધની વિનાશકારી વૃત્તિને દૂર કરવાનો કારગત ઉપાય છે. આ સમભાવની સાધના કરુણા-મહાકરુણાની વૃત્તિ અને પ્રવૃત્તિથી દેહીયમાન બનેલ અહિંસા તથા સત્ય વગેરે પાંચ વ્રતોના પાલન માટે સંયમશીલતાનો આશ્રય લેવો અનિવાર્ય છે. અને સંયમશીલતાને ચરિતાર્થ કરવાનો રાજમાર્ગ છે તપની ઉપાસના. તપની આ ઉપાસના એટલે બ્રહ્મ અને આભ્યંતર એમ બંને તપનું સમાન ભાવે પાલન.

તપ પાપકર્મોને પ્રબળ છે અથવા શિથિલ કરે છે; ત્યાગભાવના લોભ અને સમતાને નિર્મૂળ કરે છે. વેરાગ્ય રાગ-દ્વેષ અને મોહ-માયાની પરિણતિના મળને ધોવાનું કામ કરે છે; સંયમ શીલતા લોભવિલાસની અનાદિકાલીન પાપવાસનાના ભોરીંગને નિર્વિષ બનાવે છે; અને તિતિ-ક્ષાની વૃત્તિ માનવીને કળેને બરદાસ્ત કરવાની કેળવણી આપીને એનામાં બાહ્ય અને આંતરિક એટલે કે શારીરિક અને માનસિક સહનશીલતાની તાકાત પ્રગટાવે છે.

જે માનવી આ રીતે તપ, ત્યાગ, સંયમ, વેરાગ્ય અને તિતિક્ષાના પંચામૃતનું રસપન કરવાનો પુરુષાર્થ કરે છે, તે ધર્મના અમૃતને પ્રાપ્ત કરવાનું વરદાન મેળવીને પોતાના જીવનને ધન્ય અને કૃતાર્થ બનાવે છે; અને છેલ્લે, ભગવાન તીર્થંકરે ઉદ્દેશ્યેલા મુક્તિમાર્ગનો પુણ્ય યાત્રિક બનીને, જન્મ-મરણના અપાર ફેરાઓનાં સંકટોથી રાકુલ બનેલા સંસાર સાગરનો પાર પામે છે. અને શાશ્વતરૂપથી ભરેલી અમરતાનો અધિકારી બને છે.

ધર્મના-આત્મભાવના-આરાધના માટે જેન સંઘમાં વધુ ને વધુ પ્રચલિત થતી જતી આવી જ એક ધાર્મિક ક્રિયા તે ઉપધાન તપ. છેલ્લા પાંચ હાથકા રમ્યાન દેશ-ભરમાં ગુઢા ગુઢા સ્થાનોમાં આની આરાધના ખૂબ મોટા પ્રમાણમાં થવા લાગી છે. એ બીના જ આ આકરો તપની આરાધના પ્રત્યેની ઉત્તરોત્તર વધતી જતી લોકરુચિની સાક્ષી પૂરે છે.

ડોકટરોને પ્રથમ અભ્યાસ અને કેળવણી લેવી પડે છે. અને પછી દવા આપી શકે તેમ મુનિમહારાજોને સૂત્ર સિદ્ધાંતોના અભ્યાસની યોગ્યતા પ્રાપ્ત કરવા માટે જેમ યોગદ્રહન કરવાનું પરમાત્માએ સિદ્ધાંતો દ્વારા ફરમાવ્યું છે અને તે આજના આરાધન કરવાના અભિલાષી મુનિઓ યોગદ્રહન કરે છે, તે પ્રમાણે શ્રાવકોને માટે દેવવંદનમાં આવતા સૂત્રોને અંગે ઉપધાન વહન કરવાનું શાસ્ત્રકારે ફરમાવેલું છે. આમ શ્રાવકોને ઉપધાન વહન એ શાસ્ત્રોક્ત ફરમાન છે.

આપણે જૈન હોઈએ પ્રથમ અક્ષર રૂપે જે તે સૂત્રો કંઈ કયાં હોય અથવા અર્થસહિતનું તેનું પરિજ્ઞાન મેળવ્યું હોય, પરંતુ મંત્રોની જેમ નમસ્કારાદિ સૂત્રોને યથાયોગ્ય

રીતે પ્રાપ્ત કરવા માટે અમુક તપસ્યા કરવી અમુક સ્થિતિમાં રહેવું, અમુક સંજ્યામાં તેનો નિરંતર ભય કરવો. ઉપધાન વહન કરાવવાની યોગ્યતા ધરાવતારા મુનિરાજ પાસે તેને સૂત્રોની વિધિપૂર્વક વાચના લેવી ઇચ્છાદિ ક્રિયા કરવામાં આવે છે. તે ઉપધાન કહેવામાં આવે છે.

ઉપધાન વહન કરવાની ફરજ સર્વ શ્રાવક-શ્રાવિકાઓની છે. છતાં તપશક્તિના વગેરેના અભાવે અથવા મંદાભાવે સર્વથી ઉપધાન વહન કરવાનું બની શકતું નથી; તો પણ જ્યારે તેવી શક્તિ પ્રાપ્ત થાય ત્યારે અવશ્ય ઉપધાન વહન કરવા એવી ધારણુ-શ્રદ્ધા અવશ્ય રાખવી. જેઓ ઉપધાન વહન કરવાની શી જરૂર છે? એમ કહેનારા છે. તે શ્રદ્ધા વિનાના છે એમ સમજવું.

ઉપધાન વહન કરવાથી અનેક પ્રકારના લાભો થાય છે. પ્રથમ તો શ્રી જિનેશ્વરની આસાનું આરાધન થાય છે, તપસ્યા વડે કમોનું શોષણ થાય છે, અસારભૂત શરીરમાંથી સારઅણુ થાય છે, શ્રુતની અપૂર્વ ભક્તિ થાય છે, દરરોજ પોસહ કરવાનો હોવાથી મુનિપણની તુલના થાય છે, ભાગ્યયોગે મુનિપણું આગળ પ્રાપ્ત થાય તો તેમાં સરલતા થઈ ભય નથી, ઇદ્રિયોનો નિરોધ થાય છે, કષાયનો સંવર થાય છે, રાખો દિવસ સંવરકરણીમાં જ નિર્ગમે છે, દેવ-વંદનાદિ વડે દેવભક્તિ અને ગુરુવંદના વડે ગુરુભક્તિ થાય છે. ઇચ્છાદિ અનેક લાભો તેથી પ્રાપ્ત થાય છે. ને મનુષ્ય ભવમાં મળેલ શ્રાવકપણામાં આ એક ઉચ્ચ ધર્મ કરણી થાય છે.

ઉપધાન વહનની આવશ્યકતાને અંગે પ્રારંભમાં આટલો નિર્દેશ કરી હવે ઉપધાન કયા કયા સૂત્રોના વહન કરવામાં આવે છે? તેના દિવસનું ને તપસ્યાનું પ્રમાણ કેટલું છે? તેમાં વાચના ક્યારે ક્યારે લેવાય છે? તેનો વિધિ શું છે? તેની અંદર એકાસનમાં કઈ કઈ વસ્તુ કેવી રીતે વપરાય છે? કઈ વસ્તુ વાપરવાનો નિષેધ છે? કયા કયા કમણે આલોચણુ આવે તેવા છે? કયા કયા કારણોથી દિવસ પડે છે? દિવસ પડે એટલે શું? ઉપધાન વહન કરતાં દરરોજ શું શું ક્રિયાઓ કરવાની છે? કેટલાક ઉપ-કરણો સ્ત્રીઓ અને પુરુષોએ રાખવા પડે છે? આ સિવાય બીજા ઉપધાનને અંગે જાણવા યોગ્ય હકીકત શી શી છે? ઉપધાનમાં બીજી નીકળ્યા પછી ધાર્મિક વર્તનને અંગે શું શું કરવું પડે છે? ઇચ્છાદિ બાબતો નિશ્રાદ્ધાતા પરમ પૂજ્ય આચાર્ય દેવશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી આદી સમુદાય દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલ વિગતો અંગે આપેલ છે. જે સૌ કોઈને ઉપયોગી થઈ રહેશે.

આવું મહિમાવંતા ઉપધાન તપની આરાધના કરવાનો લાભ મુંબઈ-લાયબલાના (તેમ જ અન્ય સ્થાનોનાં) સેંકડો ધર્મભાવનાશીલ ભાઈઓ-બહેનોને મળતો હોય તેમ મુંબઈના ઇતિહાસમાં ચિરસ્મરણીય બની રહેલ. આ ઉપધાન તપની આરાધક ભાઈઓ-બહેનોની વચ્ચાવચ્ચે

સેવા-ભક્તિ કરવાનો અનેરો હ્દાવો લાયબલા દેરાસર શ્રી સંઘ તથા મોતીશા ટ્રસ્ટના પ્રમુખ વૈયં શ્રી સુમેરમલજી મિશ્રીમલજી બાફના પરિવાર તરફથી લાલ હર્ષને અનેરું પુણ્ય ઉપાર્જન કરેલ છે. આધુનીકતાના રંગે રંગાયેલ પરિવાર તરફથી આવા ધર્મભાવનાના પોષક કાર્યમાં સારાચે પરિવાર જે ભાવના-શ્રદ્ધાની ભાગ લીધેલ તેથી અમને વિશેષ ખુશાલી ઉપજેલ છે.

આ ઉપધાન તપની ઐતિહાસિકતા. સચવાઈ રહેને સાથે સાથે બીજા ધર્મજીવોને ઉપધાન તપ અંગી પ્રેરણા-ભાવના ઉત્પન્ન થાય તે માટે જરૂરી માહિતી લેખો રૂપે વિશેષ આપેલ છે. જે માટે અમે ઉપધાન તપના નિશ્રાદ્ધાતા પરમ પૂજ્ય આચાર્ય દેવશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજના ઋણી બનીશું અને તેના પ્રકાશનની વિશેષ સુવિધા કરી આપવા માટે શેઠ મોતીશા રીલીજીયસ એન્ડ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના દરેક ટ્રસ્ટીઓના વિશેષ આભારી છીએ.

ઉપધાનતપના પ્રયોજક શ્રેષ્ઠિવૈયં શ્રી સુમેરમલજી મીશ્રીમલજી બાફનાને અભિવાદન

આવો સંયોગ નહીં આવે ફરીવાર....આવો માનવનો જન્મ મલ્યો, મહાવીરનો ધર્મ મલ્યો મલ્યો બાફનાજીનો ઉપધાન પ્રસંગ....આવો. સંતોનો સંગ મળ્યો, ભક્તિનો રંગ ચડ્યો પ્રેમનો પ્રકાશ મળ્યો, ઉરનો ઉગાશ થયો મળ્યો પદ્મસાગરસૂરીનો સુંદર સત્સંગ....આવો. આવ્યા ધર્મપ્રેમીઓ. આવ્યા સૌ આરાધકો આવ્યા સૌ શ્રાવકો, આવ્યા નરનારીઓ. આવી ઉપધાનમાં પૂર્વા રૂડા રંગ....આવે. ધન્ય હો સુમેરજી બાફના, ધન્ય હો ગોદાવરીબેન ધન્ય હો નેમીચંદજી, ધન્ય હો મનોહરમલજી ધન્ય હો પૃથ્વીરાજજી, ધન્ય હો સુરેશભાઈ ધન્ય હો રાજકુમારજી, ધન્ય હો બહેનવિમળાબહેન ધન્યો હો બાફનાજીને એના પરિવાર....આવો. ભાઈચંદુ વંદન કરે, મુનિજનોને ને સૌ આરાધકોને ભાઈચંદુ વંદન કરે બાફનાજીને ને એના પરિવારને વંદન કરે શ્રી સકળ જૈન સંઘ....આવો.

રચયિતા-ચંદુલાલ ગાંગજી કેમવાલા.

રાષ્ટ્રીય ગાંત પૂ. આચાર્ય શ્રી. પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા.ની વિશ્રામાં
શ્રદ્ધાસંપન્ન શ્રેષ્ઠિયશ્રી સુમેરમલજી બાફના પરિવાર દ્વારા.

મુંબઈ શહેરમાં ભાયબલા દેરાસરે ઉપધાન તપની અપૂર્વ આરાધના

મહાનગરી મુંબઈમાં જ્યાં પળનો પણ સમય મળવો મુશ્કેલ જણાય ત્યારે પરમપૂજ્ય ગુરુદેવોના સમાગમ અને ધર્મોપદેશથી ધર્મપ્રેમ અને શ્રદ્ધાસંપન્ન ભાઈ-બહેનો જીવનમાં નાની-મોટી આરાધના કરતા રહે છે. તે તેમની ધર્મ પ્રત્યેની ઉચ્ચ શ્રદ્ધા દર્શાવે છે. તાલી જ શ્રદ્ધા અને ભાવનાશીલ આરાધકોની અનુમોદના અર્થે તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરીના મુંબઈ-ભાયબલા મુકામે પરમપૂજ્ય શાસનભાવક, મંત્રમુગ્ધ વ્યાખ્યાતા, રાષ્ટ્રીય ગાંત આચાર્યદેવ શ્રી પદ્મસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિની શુભ-નિશ્રામાં ૪૭-૪૭ દિવસની ઉપધાન તપની મંગળ તપ-ત્યાગ અને જ્ઞાનની આરાધના પૂજ્ય ગુરુ ભગવંતો દ્વારા મેળવેલી સિદ્ધિની અનુમોદના અર્થે માળાશેષજી મહોત્સવપૂર્વક યોજવામાં આવેલ.

ઉપધાનતપ : આયોજક ને લાલ લેનાર શ્રેષ્ઠિયશ્રી સુમેરમલજી મિશ્ર નલજી બાફના પરિવારનું અનેરી ધર્મ પ્રભાવનાની અનુમોદન રૂપ તેમનું બહુમાન પણ આ માળાશેષજી પ્રસંગે ગોઠવવામાં આવેલ.

બૃહદ્ મુંબઈ તથા ગુજરાત, રાજસ્થાન મહારાષ્ટ્રમાંથી બસો સાઈકલ તપરતી આરાધકો તા. ૭/૧૧/૮૭ના પ્રારંભ કરી જેન તરીકેનું જેન તથા કર્મનિર્જરા પરમપૂજ્ય ગુરુદેવોની મંગળ નિશ્રામાં ૭ દિવસની તપ-ત્યાગ સાથે જ્ઞાનની સાધના દ્વારા પૂર્ણ કરતા તેની આ માળાશેષજીના દિવસે મુંબઈમાં ૨૫ થી ૩૦ જાન્યુઆરી સુધેની અનુમોદનાર્થે ઉમટેલી, આરાધકોની પ્રશંસાને બહુમાન કરતા હતા. આરાધકોને પારણા કરાવનારા ભારે ઉત્સાહમાં નમોહક વસ્ત્ર-અલંકારોથી સભર હોઈ ભાયબલા દેરાસરના પટાંગણમાં પર્વ જેતુ વાતાવરણ પ્રગટેલ હતું.

આ ઉપધાન પ્રસંગના મહોત્સવમાં પરમ પૂજ્ય યોગ-નિષ્ઠ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સા.ના શિષ્યરત્ન પ. પ્રશાંતમૂર્તિ આચાર્યદેવ શ્રી કીર્તિસાગર-સૂરીશ્વરજી મ. સા. ના પદ પરમપરક પ. પૂ. શાસન પ્રભાવક ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રી કૈલાસસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબના શિષ્યરત્ન પ. પૂ. વિદ્યાર્થ આચાર્યદેવ શ્રી કલ્યાણસાગર-સૂરીશ્વરજી મ. સા.ના શિષ્ય શાસન પ્રભાવક, યુગદ્વેષ, પ. પૂ. આચાર્યદેવ પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા., પ. પૂ. ગણીવર્ધ શ્રી વર્ધમાન સાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિરાજ શ્રી અમૃતસાગરજી મ. સા. પૂ. મુનિશ્રી નિર્મલસાગરજી મ. સા. પૂ. મુનિશ્રી દેવેન્દ્રસાગરજી

મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી નિર્મલસાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી નિર્વાણ-સાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી વિવેકસાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી વિમલસાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી મહેન્દ્રસાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી નયપદ્મસાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી પદ્મોદયસાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી પ્રશાંતસાગરજી મ. સા., પૂ. મુનિશ્રી ઉદયસાગરજી મ. સા. તેમજ પૂ. મુનિશ્રી પદ્મસાગરજી મ. સા. આદિ વિશાલ સાધુ પરિવાર મંડપમાં પધારેલ, તેમજ સાધ્વી સમુદાય પણ વિશાળ પધારેલ. પ. પૂજ્ય શાસનસમ્રાટ આચાર્યદેવશ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના આજ્ઞાવર્તિની પૂ. સા. શ્રી સૂર્યપ્રભાશ્રીજી મ. સા. પૂ. સા. શ્રી તિલકપ્રભાશ્રીજી મ. પૂ. સા. શ્રી રાજેન્દ્રપ્રભાશ્રીજી મ. પૂ. સા. શ્રી નયપૂર્ણાશ્રીજી મ. પૂ. સા. શ્રી અનંતપૂર્ણાશ્રીજી મ. પૂ. સા. શ્રી તત્ત્વપૂર્ણાશ્રીજી મ. પૂ. સા. શ્રી પ્રીતિરત્નાશ્રીજી મ. પૂ. સા. શ્રી હિતવર્ષાશ્રીજી મ. પૂ. સા. શ્રી જિતવર્ષાશ્રીજી મ. આદિ વિશાલ સાધ્વી પરિવાર ઉપધાન તપ દરમ્યાન આવિકા બહેનોને ધર્મ ક્રિયા કરાવતા રહેલ તેમજ માળાશેષજી પ્રસંગે પધારેલ.

ઉપધાનતપની મંગળ આરાધકોની પૂર્ણ-હુતિમાં શ્રી રથયાત્રા મુંબઈના ભાયબલા વિસ્તારમાં ફરેલ તેમાં ઉપધાનતપના નિશ્રાદાતા પરમ પૂજ્ય આચાર્ય દેવશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. આદિ શ્રમણ ભગવંતો, શ્રેષ્ઠિયશ્રી સુમેરમલજી બાફના.

ઉપધાનતપના સ્વજનો વહેલી સવારથી ઉમટેલ હતા. બરાબર નવ વાગે માળારોપણની વિધિની મંગળ શરૂઆત પૂજ્ય મનાચાર્યદેવશ્રી પદ્માસાગરચરીસાગરજી મહારાજના માંગલીકથી કરેલ અને બાદ આચાર્યદેવશ્રી આરાધકોને માળારોપણની વિધિનો પ્રારંભ કરાવેલ તેમાં આરાધક ભાઈઓ તથા બહેનોએ જિનેવર ભગવંતની નાણ સમક્ષ શ્રીફળ મુદ્રા વિવીધ પ્રકારની સર્વ ક્રિયા બારે ઉલ્લાસને આનંદથી કરતાં જોવા મળેલ. પૂજ્ય મહારાજશ્રી સૂત્રો બોલતા તેમ આરાધકો ક્રિયા કરી રહેલ.

ઉપધાનતપની મંગળ આરાધના કરાવનાર પરમપૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી પદ્માસાગરચરીસાગરજી આદી શ્રમણ ભગવંતો તથા સાધ્વીજી મહારાજો ને કામળા-ઓઢાડવાની ઉજામણી થતા તેની મેટી બોલી બોલી કામળી વહેરાવવાનો લાભ શ્રી સુમેર-મલજી ને જ સર્વ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીને કામળ વહેરાવેલ.

બાદ ઉપધાનતપના આયોજક શ્રી સુમેરમલજી બાફનાનું બહુમાન તેમના બંધુ શ્રી નેમિચંદ્ર ભાઈ તરફથી મોટી બોલીઓ બોલી લાલ લીધેલ. તેમજ શ્રી મોતીશા રીલીજયસ ચેરીટબલ ટ્રસ્ટ નમ્દથી માનપત્ર સંસ્થાના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપભાઈ ભોગીલાલ શેઠ દ્વારા અપાયેલ.

માળારોપણના દિવસે અંત્ર મુખઈ શહેર તથા બહારગામથી પધારેલ ૨૦ થી ૨૫ હજાર સાધર્મિક ભાઈઓની ભક્તિની સુંદર વ્યવસ્થા શ્રી સુમેરમલજી દ્વારા થતા દરેક આમંત્રિતો તેનો લાભ લઈ ધર્મપ્રભાવનાની અનુભૂતિ કરતા કરતા વિખરાયેલ.

મહોત્સવના મંગલ-કાર્યક્રમની રૂપરેખા

માંગશર વડ ૩૦, તા. ૨૦-૧૨-૮૭ રવિવારે સવારે-૮ વાગે કુંભસ્થાપન દીપ સ્થાપન, જવારાઓપણ તેમજ બપોરે શ્રી સિદ્ધચંદ્ર મહાપૂજન ભવ્ય રીતે ભણાવાયેલ.

પેષ સુદ ૨, તા. ૨૧-૧૨-૮૭ સોમવારે શ્રી પાર્શ્વનાથ પંચકલ્યાણક પૂજન થયેલ.

પેષ સુદ ૨, તા. ૨૨-૧૨-૮૭ મંગળવારે શ્રી નવાણ પ્રકારી પૂજન થયેલ.

પેષ સુદ-૩, તા. ૨૩-૧૨-૮૭, બુધવારે શ્રી બાર વ્રત પૂજન થયેલ.

ઉપધાન તપની આરાધન કરાવવાનો લાભ શ્રી સુમેરમલજી બાફનાએ લીધેલ હોઈ તેમનું બહુમાન કરવાનો લાભ મોટો ચઢાવો બોલી તેમના જ બંધુઓએ લીધેલ તેથી શ્રી જોશમલજી, શ્રી નેમિચંદ્રજી, શ્રી મનોહરમલજી બહુમાન કરતા જણાય છે.

પેષ સુદ ૪ તા. ૨૪-૧૨-૮૭ ગુરુવારે ૧ અગ્રાર અભિષેક થયેલ.

પેષ સુદ ૫ તા. ૨૫-૧૨-૮૭ શુક્રવારે સવારે ૬ વાગ્યે શ્રી નવગ્રહ, ૬૪ દિગ્પાળ તેમજ અષ્ટમંગલ-પાટલા પૂજ્ય તથા વિગ્નયમુર્તિ શ્રી લઘુશાંતિ સ્નાન મહાપૂજન ભવ્ય રીતે થયેલ.

પેષ સુદ ૭ તા. ૨૭-૧૨-૮૭ શનિવારે સવારે ૮-૩૦ વાગ્યે ભવ્ય શેભાયાત્રા, સકલ શ્રી સંધનું સાધર્મિક વાતસલ્ય તેમજ બપોરે વિદ્યન-કર્મ નિવારણાર્થે પૂજન ભવ્ય રીતે થયેલ.

પેષ સુદ ૮ તા. ૨૮-૧૨-૮૭ રવિવારે સવારે ૮-૩૦ વાગ્યે માલારોપણની મંગળવિધિ, સકલ શ્રી સંધનું સાધર્મિક વાતસલ્ય તેમજ બપોરે શ્રી સુતરમેદી પૂજન ભવ્ય રીતે થયેલ.

શ્રી સુમેરમલજી બાફના પરિવારના નાના મોટા સૌએ આરાધકોની અપૂર્વ ભક્તિ વૈભવ્ય કરીને લાભ લેતા સુપુત્રોનું પણ બહુમાન થયેલ. (A) શ્રીયુત પૃથ્વીરાજજી તથા શ્રીમતીજી (B) શ્રીયુત સુરેશકુમારજી તથા શ્રીમતીજી (C) શ્રીયુત રાજકુમારજી તથા શ્રીમતીજી

ઉપધાન તપ પ્રસંગનું સંભારણું. ગુરુભગવ તોના વિહારના સ્થાન માટે

ઉપધાનતપની મંગળ આરાધના કરવનાર નિશ્રાદતા ૧૨મ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી પદ્મસાગર-સૂરીશ્વરજીને કામળી વહેરાવવાનો લાભ પણ શ્રી સુમેરમલજી બાફના-પરિવાર તરફથી મેળવી લાભ લઈ રહેલ છે. જેનાથી વિહારમાં એક સ્થાન પૂજ્ય ગુરુભગવંતોની ભક્તિ માટે તૈયાર થનાર છે.

મુંબઈ એ બાળે જેનોની વિશાળ વસતી ધરાવતું શહેર હોઈ મુંબઈમાં જ્યાં જે જિનમંદિરો પૂજ્ય ગુરુ ભગવંતોની મંગળ પ્રેરણાથી બનતા રહેલ છે. અને હજુ પણ નવા નવા વિસ્તારમાં જિનમંદિરો બનતા જાય છે-બનતા રહેશે. આજે જેમ જેનો માટે જિનમંદિર આવશ્યક છે તેમ જેનત્વ ટકાવી રાખવા માટે પૂજ્ય ધર્મગુરુદેવોની જરૂરિયાત રહેશે. અને તે માટે ઉપાશ્રયોની જાણ એટલી જ જરૂરિયાત છે. તે માટે સ્થાનિક શ્રી સંઘના ઉદાર દેલ ભાવિકો દ્વારા ધીમે ધીમે જરૂરિયાત પૂરી થતી હોય છે પણ...અમણુ ભગવંતોને આઠમાસના ચાલુ વિહારમાં ઘણી જ અગવડ ને મુશ્કેલી અનુભવવી પડે છે. મુંબઈ આવવા માટે ભારે વિહારમાં મુશ્કેલી અનુભવવી પડે છે. ભીલાડથી દહાણું સુધીના ૭૦ કિલોમીટરમાં લગભગ એકપણુ જેનોનું ઘર નથી કે સ્થાનની સુવિધા નથી. તે ગંભીર પ્રશ્ન તે અંગે પણ અ વખતે ઉપધાન વખતે પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી પદ્મસાગરસુવરજી દ્વારા ધ્યાન દોરતા શ્રી સંઘે યોગ્ય વિચાર કરેલ.

શ્રી મોતીશા રીલીક્રયસ ટ્રસ્ટ તરફથી આ યોજનાનું નક્કી થતાં એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી શ. ૧,૧૧,૧૧૧ની ઉચ્ચતાભરી બહેરાત થયેલ તેમજ શ્રી સંઘે પણ ઉપધાનના તપના નિશ્રાદતા પરમપૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીને ગુરુભક્તિ રૂપે કામળી-વહેરાવવાની બોલી પણ આવા ઉપયોગી કાર્યમાં વાપરવાનું નક્કી થતા કામળીની બોલી ભાવનાપૂર્વક વિશેષરૂપે થતાં મોટી એવી રકમની બોલી બોલાયેલ અને તેનો લાભ ઉપધાન તપના આયોજક શ્રી સુમેરમલજી મિશ્રીમલજી બાફના પરિવાર તરફથી લઈને પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીને કામળી વહેરાયેલ.

બહુમાન, ઉપધાન તપની મંગળ આરાધના પ્રસંગે દરેક આરાધકોનું આયોજક શ્રી સુમેરમલજી બાફના પરિવાર તરફથી પૂજની ચાંદીની થાળી આપીને અનુમોદનીય બહુમાન થયેલ તેમજ ઉપધાન તપના આરાધકોની જુદી જુદી વિધિ સેવા જનવનાર ડોક્ટરો, પીરસનાર મહિલામંડળો, શ્રી આત્મ વલ્લભ સેવા મંડળ શ્રી મુંબઈ જેન સ્વયંસેવક મંડળ, તથા રસોડાનું કાર્ય સંભાળનાર શ્રી તારાચંદ્રજી બહેરમાં બહુમાન આ પ્રસંગે કરી તેમની સેવાની અનુમોદના કરાયેલ.

કર્મયોગ અને આત્મ પાત્ર્યો અનુવાળું

મંગલ વિમોચન કાર્યક્રમ-મુંબઈ

પ. પૂ. શાસનપ્રભાવક આચાર્ય શ્રી સુમોદસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. તથા આચાર્યશ્રી મનોહરકીર્તિસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના શુભ આશીર્વાદથી શ્રી અરજોદય ફાઉન્ડેશન દ્વારા પ્રકાશિત 'કર્મયોગ' (હિન્દી અનુવાદ) અને 'આત્મ પાત્ર્યો અનુવાળું' (ગુજરાત-ગુજરાતી) પુસ્તકોને મંગલ વિમોચન સમારોહ પ. પૂ. પ્રવચનકાર આચાર્યશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા.ની સાંનિધ્યમાં મુંબઈ-વાલકેશ્વર શ્રી બાળુ અમીચંદ પનાલાલ દેરાસરે તા. ૨૨-૧-૮૮ ના રોજ ઉજવવામાં આવ્યો. સંપાદન પૂ. આચાર્યશ્રીના પ્રશિષ્ય મુનિશ્રી દેવેન્દ્રસાગરજી મ. સા. એ સખત પરિશ્રમ દ્વારા કર્યું હતું.

આ શુભ પ્રસંગે અધ્યક્ષપદ મહારાષ્ટ્ર હાઈકોર્ટના ન્યાય-મૂર્તિ શ્રી એમ. પી. કેનીયા, સિરોહીના મહારાજ કુમાર શ્રી રઘુવીરસિંહજી-અતિથિ વિશેષ તરીકે પધાર્યા. વિશાખા આમંત્રિતોમાં ડૉ. શ્રી તિતીત આર, કાંટાવાલા, (સોલીસીટર). શ્રી કોપચંદ-ભાઈ એસ. ગાડી, શ્રી સુમેરમલજી બાફના, શ્રી જે. આર. શાહ અને શ્રી કિશનલાલજી શ્રીમાળી, પ્રો. રમણલાલ સી. શાહે આ સમગ્ર સમારોહનું સંચાલન કર્યું.

આ સારાયે સમારોહનું આયોજન બાળુ અમીચંદ પનાલાલ આદેશ્વરજી ટેમ્પલ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, શ્રી અરજોદય ફાઉન્ડેશન તથા અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રચારક મંડળ (મુંબઈ) દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

બુદ્ધિથી તત્ત્વનું જ્ઞાન મેળવો, ધનનો ઉપયોગ દાનમાં કરો, કાયાથી ત્યાગ કરો, શુદ્ધ આચાર પાળો અને જીવમાનને શાન્તિ થાય તેવું વચન બોલો આ ચાર સાથે પાંચમો સદ્ગુણ આવે છે. અપાણી અભિરુચિ ઉચ્ચ (મોક્ષની) હોવી જોઈએ.

સૌજન્ય : સુરેશકુમાર સુમેરમલજી બાફના

— પદ્મસાગરસૂરી

મુખર્ધ-ભાયખલા દેરાસરના ઐતિહાસિક
ઉપધાન પ્રસંગે

શ્રેષ્ઠિવર્ય શ્રી સુમેરમલજી

બાફનાનું ઉદ્બોધન

પરમ પૂજ્ય શાસન પ્રભાવક આચાર્યદેવશ્રી પદ્મસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ પરિવારના વંદનીય પૂજ્ય શ્રમણ ભગવંતો, પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજો, ધર્મપ્રેમી આરાધક ભાઈઓ-બહેનો તથા શ્રી મોતીશા રીલીજીયસ એન્ડ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીબંધુઓ, શ્રીસંઘના કાર્યવાહકો, તેમ જ આમંત્રિત ધર્મપ્રેમી ભાઈઓ-બહેનો વગેરે.

આજનો દિવસ મુખર્ધ શહેરમાં ઉપધાન તપની અપૂર્વ રીતે થયેલી આરાધનાની માળારોપણનો ઐતિહાસિક દિવસ છે. મુખર્ધમાં તથા ભાયખલાના વડીલો જણાવે છે કે આવી રીતના ભય અને જ્ઞાન-ધ્યાનની પ્રભાવના સાથે કંઠાય આ પ્રથમ જ ઉપધાન હશે ! જેનો યશ પરમ પૂજ્ય આચાર્ય-દેવશ્રી પદ્મસાગર સૂરીશ્વરજી મ.સા.ની વાણીને તેઓશ્રીના સતત ધર્મસિંચનને આભારી છે. આજે ઉપધાન તપ તો બધી જગ્યાએ થાય છે. પણ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીએ તીર્થંકર પરમાત્માશો અને તેમની પરંપરા દ્વારા ધર્મમાર્ગનો જે રાહ બતાવેલ છે અને ભવસાગરને પાર કરવા તપ-ત્યાગ-સમતા-સહલાવનો જે રસ્તો પ્રવચનો દ્વારા તથા આપણા આવશ્યક સૂત્રોનો ઉપધાનની વાચના દ્વારા દર્શાવેલ છે. તે કદી નહીં વિસરાય.

મારું પૂજ્ય માતૃશ્રી પાણુદે તથા પિતાશ્રી મિશ્રીમલ-જીની ભાવના મુજબ તે મારી ફરજરૂપ આ ઉપધાન તપનું આયોજન થયેલ છે. આ ઉપધાન કરાવવા અને તે પણ મારી કમઝૂમિ ખાસ કરી મુખર્ધ રહેલ હોઈ મુખર્ધ-ભાયખલામાં કરાવવાની ઇચ્છા હતી. શ્રી સંઘે મને અનુમતી આપી હાથ આપેલ છે તેથી મારી ભાવના સફળ થયેલ છે. હું સને ૧૯૪૨માં મુખર્ધ આવેલ ત્યારે ભાયખલામાં જ રહેલ અને અત્રે દેરાસર માટે વિશેષ શ્રદ્ધા અને ભાવના કાયમ રહેલ છે. અને તેથી શ્રી સંઘની નાની-મોટી પ્રવૃત્તિમાં હું જોડાતો રહેલ. પણ સને ૧૯૬૨માં અત્રે શ્રી સંઘના દરેક ભાઈઓની લાગણી અને પ્રેમથી પ્રમુખ તરીકે આવતા વિશેષ જવાબદારીથી શ્રી સંઘના કાર્યમાં ઉપયોગી થતો રહી શક્ય સેવા બળબુનું છું.

આ ઉપધાન તપ અચાનક ને એકાએક નક્કી થયા અને તેમ જ જે આરાધક ભાઈ-બહેનોએ લાલ લઈ તેમની ધર્મ આરાધના કરી સેવા-લક્ષિતો લાલ આપેલ છે. તે હું કદી પણ વિસરીશ નહીં. ને તેમનો હું આભારી બનેલ છું તેમજ ઉપધાનતપની આરાધનાના ૪૭ દિવસ દરમિયાન આરાધકોની સેવા માટે અત્રેના મહિલા મંડળની બહેનોએ જે સેવા પીરસવાની લક્ષિત નિઃસ્વાર્થભાવે આપેલ છે તે તેમ જ જે ભાઈઓએ-મંડળોએ સેવા આપેલ છે તે

સર્વનો આ તકે આભાર માનું છું. તેમ જ આરાધકોની સેવા માટે જે ડોક્ટરોએ રાત-દિવસ જોયા વગર અગત્યની સેવા આપેલ હોઈ તે સર્વનો પણ આભાર વ્યક્ત કર્યા વગર રહી શકતો નથી. તેમ જ અત્રેશ્રી સંઘના કાર્યકર ભાઈઓએ મારા સાથી ટ્રસ્ટીબંધુઓએ પણ જે સાથ-સહકાર આપી સેવા આપેલ છે તેમનો જાણી છું સાથે ટ્રસ્ટના સ્ટાફના ભાઈ-બહેનોએ આ કાર્યમાં ખડે પગે કાર્ય સંભાળી જે સહકાર આપેલ છે, તેઓ અભિનંદનને પાત્ર છે.

સુખદ સમાધાન તરફ....

મુખર્ધના ભાયખલા દેરાસર અંતે છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી ટ્રસ્ટ અને સ્થાનિક ભાઈઓ વચ્ચે મનદુઃખ કેતપન થયેલ. તે કારણોનું અરસપરસ સમજૂતીથી જે સુખદ સમાધાન આવેલ છે. તે શ્રી જૈનસંઘના ઇતિહાસમાં અજર અમર બની રહેશે હજારો નહીં, લાખો નહીં ને કરોડો પિયાનો નહીં જતો કરી શ્રી સંઘની ઉચ્ચ ઉદ્દેશની ભાવના સાથે તે જમીન પાછી અર્પણ કરવાનો નિર્ણય કરવા બદલ સૌ કોઈને અભિનંદન ઘટે છે. અને તે સમાધાનને સફળ બનાવવામાં પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી પદ્મસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજ-શ્રીની પ્રેરણા અને પ્રમુખશ્રી સુમેરમલજી બાફના યશના અધિકારી બનેલ છે.

ઉપધાન પ્રસંગે જીવદયા માટે પણ....

પરમપૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીની મંગળ પ્રેરણાથી વર્તમાન દુષ્કાળની કપરી પરિસ્થિતિને લક્ષમાં લઈ અને ધર્મશ્રદ્ધાનું ભક્તો દ્વારા જીવદયા માટે પ્રથમ ચોપાટીમાં લાખોનું ફંડ કરી ઉપયોગી પાંજરાપોળો આદિ સંસ્થાઓને રકમ મોકલાવેલ તેમ અત્રે ઉપધાનતપ પ્રસંગે પણ દુષ્કાળને અનુલક્ષીને જીવદયાનું ફંડ એકઠું કરેલ તથા શ્રી મોતીશા રીલીજીયસ ટ્રસ્ટ તરફથી રાજસ્થાન પાલી જીવદયા માટે લાખેક રૂપિયાની સહાય મોકલવામાં આવેલ.

સાગર (ગુજરાત) માસિક

શ્રી કેલાસસાગરસૂરિ ફાઉન્ડેશન દ્વારા સંચાલિત 'સાગર' (ગુજરાતી માસિક) પ્રેરક મુનિશ્રી સંયમસાગર દ્વારા પ્રકાશિત થઈ રહ્યું છે. જે સાહિત્ય સામગ્રીથી સમૃદ્ધ બનેલી અભીલાષા જેના પ્રકાશક : શ્રી કેલાસસૂરિ ફાઉન્ડેશન C/O શ્રી સૂર્યકાંત રમણલાલ શાહ ૧૩૯/૧૧, જવાહરનગર, ગોરગાંવ (વેસ્ટ), મુખર્ધ-૪૦૦૦૬૨

નિર્માણ (હિન્દી દ્વિમાસિક)

જીવન નિર્માણ કેન્દ્ર દ્વારા 'નિર્માણ' (દ્વિમાસિક) અંકનું પ્રકાશન થઈ રહ્યું છે. જેના પ્રકાશન અને મુખ્ય કાર્યાલય : જીવન નિર્માણ કેન્દ્ર ઓપ, સંલગ્નતાથ એપાર્ટમેન્ટ, ઉરુમાનપુરા ઉદ્યાન પાસે, ઉરુમાનપુરા, અમદાવાદ-૧૩ (ફોન : ૪૪૮૭૪૦) આ પ્રકાશનનું માર્ગદર્શન પરમપૂજ્ય આચાર્ય દેવશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. ના શિષ્યરત્ન મુનિરાજ શ્રી વિમલ સાગરજી મ. દ્વારા મે ૧૯૮૮ થી પ્રકાશન શરૂ થયું.

સુખ-સાલ્કળી હોય તો સંસાર સ્વર્ગ સમો મીઠો લાગે; પણ સંસારમાં રહીને દુઃખના કુંગર ઝાળગવાના હોય તોય ધર-સંસાર છોડવાનું મન ન થાય : આવી અદ્ભુત તાસીર છે ભવાટવીરૂપ સંસારની. આવા સંસારમાં જન્મ ધારણ કરીને માનવી ધારે તો માનવમાંથી દેવ બની શકે છે અને ધારે તો દાનવને પણ સારો કહેવરાવે એવાં અકાર્યોં કવે છે; જેવો જેનો પ્રયત્ન એવી એની સિદ્ધિ.

જે માનવી પોતાના સંસારને ત્યાગ-વૈરાગ્ય-સંયમના દિવ્ય રસાયણથી પ્રભાવિત કરવાનો ધર્મ-પુરુષાર્થ કરે છે, તે પોતાના સંસારને ઉબળી ગાણે છે અને પોતાના જીવનને અમરતાના અને સચ્ચિદાનંદમયતાના માર્ગે દોરી જાય છે. અને આવા ધર્મમાર્ગનો પુણ્યત્રિક બનેલો આત્મા પોતાનું ભણું કરવાની સાથે માનવસમાજને પણ કલ્યાણનો માર્ગ ચીંધી શકે છે.

પરમપૂજ્ય આચાર્યશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજીની ધર્મસાધના અને કર્તવ્યનિષ્ઠા પાછી આવા જ સ્વ-પર-ઉપકારક જીવનસાધક ધર્મપુરુષની પ્રેરક કક્ષાની કહી જાય છે.

જૈનધર્મની રૂપણભૂમિ પૂર્વભારત. જૈનધર્મના મૂળ શાસ્ત્રથી પણ એ ભૂમિમાં જ રચાયા. આ પૂર્વભારતનો એક વિભાગ તે અત્યારના બંગાળ પ્રદેશ. એ પ્રદેશના અજીમગંજ નગરમાં, આશરે પચાસેક વર્ષ પહેલાં, શ્રી પૂ. આ. પદ્મ-સાગરસૂરીજી મ.ના પેતાનું નામ રામસ્વરૂપસિંહ. માતાનું નામ ભવાની દેવી. તા. ૦૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૫માં તેમનો જન્મ. કુટુંબ ધર્મના રંગે પૂરું રંગાયેલું. ઉપરાંત, ધનપતિ લેખાતા બાણ

ઉપધાન તપના નિશ્રાદાતા,

મધુરભાષી રાષ્ટ્રીયસંત

પરમપૂજ્ય આચાર્ય દેવ શ્રી

પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ.ની જીવનરેખા

કુટુંબનો નિકટનો સંપર્ક. એટલે કુટુંબને ધર્મના સંસ્કારોની સાથે વિવેકભર્યાં વાણી-વર્તન ખાનદાનીના સંસ્કારો પણ સંકેત રીતે મળેલા. જીવનને સંસ્કારી અને ઉચ્ચાશથી બનાવે એવા ઉમદા વાતાવરણમાં આ. શ્રી પદ્મસાગરજીનો ઉછેર થયેલો. અને કોઈ પૂર્વના સંસ્કાર કહેા કે ઉત્તમ ભવિતવ્યતાનો સંકેત કહેા, જીજ્ઞાસુ હિંમરથી જ તેઓનું મન ધર્મશ્રદ્ધા અને ધર્મક્રિયા તરફ અભિરુચિ ધરાવતું હતું.

બચપણથી મળેલ ધર્મભાવનાના સંસ્કારના અંકુરને ફાલવા-ફૂલવાનો એક વિશિષ્ટ સુધોમ એમને મળી ગયો. તેઓ સ્વર્ગસ્થ આચાર્ય શ્રી વિજયધર્મસૂરિજી (કાશીવાળા)ની પ્રેરણાથી મધ્યપ્રદેશમાં શિવપુરીમાં સ્થપાયેલ જૈન શિક્ષણ સંસ્થા શ્રી વીરતત્વ પ્રકાશક મંડળમાં ડેટલાક વખત માટે અભ્યાસ કરવા રહ્યા. આ પાઠશાળાના વાતાવરણે તેઓની ધર્મભાવનાને વિશેષ પલ્લવિત કરવામાં ખાતર અને પાણીનું કામ કર્યું. જ્યારે તેઓ પાઠશાળા છોડીને પોતાને વતન પાછા ફર્યા, ત્યારે એમના અંતરમાં ત્યાગમાર્ગ તરફના અનુભૂતિના અંકુર રોપાઈ ચૂક્યા હતા.

મન પણ ભારે અજબ વસ્તુ છે. જ્યારે એ ભોગના માર્ગે વળે છે, ત્યારે એને ભોગવિદ્યાસની વધારેમાં વધારે સામગ્રી પણ ઓછી લાગે છે અને પોતાની ભોગવાસનાને શાંત કરવા એ નવી નવી સામગ્રીની ઝંખના કરે છે. અને જ્યારે એ ત્યાગમાર્ગ તરફ વળે છે ત્યારે એ પોતાની પ્રિયમાં પ્રિય અને મેઘમાં મેઘી વસ્તુનો પણ ઉદ્દાસથી ત્યાગ કરે છે, અને એકમાત્ર ત્યાગના માર્ગે આગળ ને આગળ વધવાની જ ઝંખના રહે છે. આવા પ્રસંગે સંયમ, તપ, વૈરાગ્ય અને તિતિક્ષાને એ પોતાના સાથી બનાવી દે છે.

સાધુધર્મની દીક્ષા લેતાં પહેલાં આચાર્ય શ્રી પદ્મસાગરજીનું

અનંત પરમોપકારી વિતરાગ પરમાત્માના પરમ પાવનીય શાસનમાં અનેક તપશ્ચર્યા બતાવી છે. એમાં ઉપધાન તપને મહિમાં ખુબ ગવાયો છે. કર્મોની કુટીલતાને કાપવા ઉપધાન....એ કાતર સમાન છે. કર્મોની હોળી કરી આત્માની હેલી કરવા દેવાધિદેવ શ્રી જિનેશ્વર પ્રભુના શાસનને સમજવા, પાલવા માટે દરેક ભવાત્માઓ પૂજ્ય ગુરુભગવંતોની પૂર્ણ નિશ્રામાં ઉપધાન તપ કરી આત્માની આઝાદી-આખાદી પ્રાપ્ત કરી શાશ્વત સુખના ભાજન બનો.

આવી અમુલ્ય આરાધનાની અમો અંતરથી અનુમોદના કરીએ છીએ.

સુમેરમલજી મિશ્રીમલજી બાફના

દરીયામહાલ, ત્રીજેમાળે, રૂમ નં. ૨, નેપથ-સી રોડ, મુંબઈ-૬

પણ એવું જ થયું. એમની ધર-સંસારનો ત્યાગ કરવાની ઝંખના દિવસે દિવસે વધુ ઉત્કટ બનતી ગઈ છેવટે એમણે દીક્ષા લેવાનો દંઢા સંકલ્પ કર્યો અને પોતાના જીવનના ઉદ્ધારક બની શકે એવા ગુરુની શોધ શરૂ કરી. ત્યારે એમની ઉંમર અઢારેક વર્ષની હતી.

અને અંતરના ઉમંગથી શોધ કરનારને પોતાના ઇશ્વરી પ્રાપ્તિ થઈ જ નય છે. એમનું ચિત્ત વિક્રમની વીસમી સદીમાં જૈન મંતા ધ્યાન-યોગમાર્ગને સજીવન કરનાર યોગનિષ્ઠ પરમ-પૂજ્ય આચાર્યપ્રવર શ્રી બુદ્ધિસાગરસૂરીશ્વરજીના સમુદાયના સમગ્રના સરોવર, પ્રશાંતમૂર્તિ, મૂક સાધક અને ધીરગંભીર આચાર્યદેવ શ્રી કલાસસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ ઉપર હતું. અને આચાર્ય મહારાજે એમની યોગ્યતા જોઈને એમને પોતાના પ્રભુકૃતિપરાયણ અને સંયમસાધનામાં સતત જાગ્રત શિષ્ય મુનિ શ્રી કલ્યાણસાગરજીના (વર્તમાનમાં આચાર્ય શ્રી કલ્યાણસાગર-સૂરિજીના) શિષ્ય તરીકે વિ. સં. ૨૦૧૧માં કારતક વદ ત્રીજના સાણે (ખેડા) મુકામે તેમને દીક્ષા આપી.

સંયમ જીવન સ્વીકારતા જ પોતાનું જીવન વધુ ઉન્નત અને જમાણ બનાવવાની સાધનામાં રત બની ગયા. પોતાના ગુરુ અને દાદા ગુરુ તેમજ અન્ય પંડિતો પાસે ત્યાગ, વ્યાકરણ, કાવ્યો તેમ જ દર્શનશાસ્ત્રોની લગનથી અભ્યાસ કર્યો. સમય જતા શિષ્યની યોગ્યતા જોઈ ગુરુએ વ્યાખ્યાન વાંચવા માટે પ્રેરણા અને સફળતા માટે આશીર્વાદ આપ્યા.

એમની વ્યાખ્યાન શૈલી અભિનવ છે. દહેજતદાર હિન્દી દહેકામાં તે ગુજરાતી પણ સરસ બોલી શકે છે, રૂપકો, દણ્ડો અને તાલ્પદ દલીલોથી શ્રોતાઓને મંત્રમુગ્ધ કરી દેવાની તેમનામાં સુંદર ક્ષમણ છે. સ્વભાવે મિલનસાર, હસમુખા, પરગજુવૃત્તિ, ભારે બહારકુશળ, મધુર ભાષી, પ્રેમ અને કરુણાને સદાય વિસ્તારમાં સળગ, સમયની નાડ પારખવામાં પણ એવા જ કુશળ.

માન અને ઉત્તમ દાદાગુરુ અને ગુરુદેવનો યોગ મળવાથી આ. શ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. ખૂબ આદરણીય બન્યા. અને પોતાને ત્યાગધર્મની આરાધના કરવાની મહેલી આવી અમૂલ્ય તકનો બને તેટલો વધુ લાભ લેવા માટે તેઓ જ્ઞાન અને ચારિત્રની આરાધનામાં ખૂબ તનમય બની ગયા.

જ્ઞાની સાધનાથી એમનાં હૃદય અને વાણી બંને વિકસિત થઈ ગયાં. અંતર સ્વંપર ધર્મનાં શાસ્ત્રોના પ્રકાશથી આલેક્ષિત થઈ ગયું અને વાણી સત્યપરાયણ, સરળ, મધુર અને આકર્ષક બની ગઈ.

આચાર્ય શ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. અનેક ચોમાસા રાજસ્થાનમાં - દક્ષીણભારતમાં કરીને ત્યાંના જૈન સંઘ તેમ જ

સામાન્ય જનસમૂહની ખૂબ ભક્તિ અને ચાહના મેળવી હતી. આજે પણ તેઓ એ પ્રદેશની આવી જ ધર્મપ્રીતિને ટકાવી રહ્યા છે. અથવા, સાચી રીતે કહેવું હોય તો, એમ જ કહેવું જોઈએ કે, તેઓ જ્યાં જ્યાં વિચર્યા છે અને રહ્યા છે, ત્યાંની જૈન-જૈનેતર જનતાના હૃદયમાં સદાને માટે વસી ગયા છે—ભણે પછી એ રાજસ્થાનનો પ્રદેશ હોય, ગુજરાત હોય, સૌરાષ્ટ્ર હોય મહારાષ્ટ્ર હોય કે દક્ષીણ ભારતનો પ્રદેશ હોય. અને એનું કારણ એમના હૃદયની વિશાળતા, સરળતા, ગુણગ્રાહક દષ્ટિ, નમ્રતા, નિખાલસતા, વિવેકશીલતા, સત્યતા, પરગજુવૃત્તિ જેવા, સાધુજીવનને શતદળ કમળની જેમ વિકસિત કરે એવા ગુણો જ છે. ધરસંસારનો ત્યાગ કરીને ત્યાં પશુ ધર્મ કે સંપ્રદાયના ત્યાગમાર્ગનો સ્વીકાર કરનાર વ્યક્તિ માનવજાત સહિત સમસ્ત જીવસૃષ્ટિ સાથે ધર્મના પવિત્ર સગપણથી જોડાઈ જાય છે, એ સત્યની ઝાંખી આચાર્યશ્રીના જીવનમાં થાય છે.

ભગવાન તીર્થંકરે દુનિયાના બધા જીવો સાથે મૈત્રી સાધવાનો અને કોઈની પણ સાથે ધેર-વિરોધ નહીં રાખવાનો અમર સંદેશ આપ્યો છે, એનો ભાવ આ જ છે.

આચાર્ય દેવશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજનાં છેલ્લાં દસ ચાતુર્માસ જેમ જૈન સંઘ તેમ જ જનસમુદાયને માટે વિશેષ ઉપકારક નીવડ્યાં છે, તેમ એમની પોતાની લોકચાહનામાં પણ વિશેષ અભિવૃદ્ધિ કરનારાં નીવડ્યાં છે.

પરમ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીની ભાવનાથી તૈયાર થયેલ મહેસાણા શ્રીસિમંધરસ્વામી જિનાલયના નવનિર્માણમાં પૂજ્ય આચાર્ય-દેવશ્રીની પ્રેરણાથી મહેસાણાતીર્થ પૂર્ણતાને વરદ છે.

પૂજ્ય આચાર્ય-દેવશ્રીની વર્તમાન યુગમાં શ્રમણભગવંતોને જ્ઞાનાભ્યાસ માટે યુનિવર્સિટી જેવું સંશોધન કાર્ય થઈ શકે તેવું એક કેન્દ્ર સ્થાપવાની ભાવના થતા ગુજરાતના પાટનગર પાસે-કોબા (ગાંધીનગર)માં શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર બંધું થઈ રહેલ છે. જે ભાવિમાં નાલંદા જેવું જ્ઞાનાભ્યાસકેન્દ્ર બની રહેશે. તેમાં જિનમંદિર, ગુરુમંદિર આરાધનાભુવન, જ્ઞાનમંદિર, મુમુક્ષુ કુટીર યાત્રીકુટુંબ, ભોજનાલય, પ્રેસ, ક્ષમાખાતું વિતું વિશાળ આશ્રમન થઈ રહેલ છે.

વિ. સં. ૨૦૪૩નું ચોમાસું તેઓશ્રીએ મુંબઈમાં જ ચોપાટી ઉપર કયું. આ ચોમાસું ખૂબ યશસ્વ બન્યું હતું, અને એ દરમિયાન તેઓની પ્રેરણાથી લાખો રૂપિયા જુદી જુદી જાતનાં સુક્રોમાં વાપરવામાં આવ્યા હતા, અને એમાં ચોપાટી શ્રીસંઘે તથા અન્ય ભાઈઓ-બહેનોએ ઉમંગથી ભાગ લીધો હતો.

દુનિયાના અભ્યાસ માટે ઘણાં વર્ષો વાપરી નાંખ્યાં તો આત્માના અભ્યાસ માટે હવે બાકીનાં થોડાં વર્ષો વાપરવાનાં છે. જ્યાં સુધી અંતરમાં ગુણ ન આવે, તેનો વિકાસ ન થાય ત્યાં સુધી તત્વનો અભ્યાસ કરવાનો છે. આત્મા ગુણી બનશે ત્યારે તે બીજના ગુણોની પરખ કરી શકશે. જ્યાં સુધી આપણે પાસે દર્શન-જ્ઞાનને ચારિત્ર ન હોય ત્યાં સુધી આપણે બીજનાં દર્શન, જ્ઞાન ને ચારિત્રને બાણી કંકતા નથી.

— પદ્મસાગરસૂરી

સૌજન્ય : નેમિચંદ મિશ્રીમલજી બાકના

ઉપધાન અંગે A TO Z પ્રશ્નોત્તરી

ઉત્તર દાતા.....પરમ પૂજ્ય આચાર્યશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મહારજ

પ્રશ્ન : ઉપધાન એટલે શું ?

જવાબ : ૧૫-૧૫ દ્વારા ચુરુગમ વડે સૂત્રો લખવાનો અધિકાર પ્રાપ્ત કરવો તેનું નામ ઉપધાન.

પ્રશ્ન : ઉપધાન શબ્દની વ્યુત્પત્તિ શું છે ?

જવાબ : ૩૫ સમયે=ધીયતે ક્રિયતે સૂત્રાદિક યેન તપસા તદુપધાનમ્ । ઉપ=સમિપે, ધાન=ધારણ કરવું.

પ્રશ્ન : આ તપની શરૂઆત કેવી રીતે, કયાં સંજોગમાં થઈ અને તેની શરૂઆત કરનાર કોણ છે ?

જવાબ : ઉપધાન તપ પ્રાચીનકાળથી ચાલે છે. ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રમાં તેનો ઉલ્લેખ છે. ઉપધાન કર્યા વગર સૂત્રાદિક લખતાં અતિચાર લાગે તો, તેવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ 'અતિચાર' માં આવે છે.

પ્રશ્ન : અતિચાર ને વિધિવિધાન પ્રમાણે આ તપ થાય છે તે જ રીતે અગાઉ આ ઉપધાન થતાં હતા કે તેમાં કમિક ફેરફાર થવા પામ્યા છે ? તે ફેરફાર કયા, કયારે, અને કોના વખતમાં થયાં ?

જવાબ : પ્રાચીનકાળ મુજબ અતિચારે ઉપધાન કરવામાં આવતા નથી પણ પરંપરાથી ગીતાયે આચાર્યદેવો ને પ્રમાણે કરાવતાં આવ્યા છે તે વિધિ ચાલે છે.

પ્રશ્ન : ઉપધાન કેટલા દિવસોના ?

જવાબ : ૩યમ ઉપધાન (પંચ મંગલ મહાયુતસ્કંધ-નવકાર મંત્ર) ૧૮ દિવસ સુધી, બીજું ઉપધાન (પ્રતિક્રમણ યુતસ્કંધ-ઈરિયાવહિ અને તસ્સઉત્તરી સૂત્ર) ૧૮ દિવસ સુધી, ત્રીજું ઉપધાન (શક્તિવા યયન-નમુત્યુષ્ણ સૂત્ર) ૩૫ દિવસ સુધી, ચોથું ઉપધાન (ચૈત્યસ્વાધ્યયન-અરિહંત ચોઈયાણ સૂત્ર) ૪ દિવસ સુધી, પાંચમું ઉપધાન (યુતસ્તવ અને સિદ્ધાણું છુદાણું) ૭ દિવસ સુધી આમ કુલ ૧૧૦ દિવસ ઉપધાનના હોય છે.

પ્રશ્ન : પાંચમું અને અઢાવીસું એ આ તપના અંતર્ભાગ છે કે સ્વતંત્ર તપ છે ?

જવાબ : ઉત્તરની હકીકતથી સમજી શકાશે કે પાંચમું અને અઢાવીસું એ જુદા જુદા સૂત્રોની આરાધના કરવા માટે સ્વતંત્ર તપ છે. સૂત્રો માં જ તે સ્વતંત્ર છે પરંતુ ઉપધાનના સળંગ તપના તો એ બા જ છે. તે દૃષ્ટિએ બંનેનો પૂરા ઉપધાન તપમાં જ સમાવેશ થાય છે.

પ્રશ્ન : આ તપ પૂરો થયો કયારે ગણાય ?

જવાબ : તે તે સૂત્રની આરાધનાના ને દિવસો બતાવ્યા છે, તેટલા દિવસો આરાધના કરવાથી તે તે સૂત્રની આરાધનાના ને દિવસો બતાવ્યા છે, તેટલા દિવસો આરાધના કરવાથી તે તે તપ પૂર્ણ થાય. ઉપધાન પૂરા ૧૧૦ દિવસો થાય છે.

પ્રશ્ન : આ તપના દરેક દિવસનો વિધિ શું હોય છે ? તે વિધિ રોજની એક સરખી જ હોય છે કે જુદી જુદી ?

જવાબ : દરેક દિવસની વિધિ સામાન્યતઃ એક જ સરખી જ હોય છે. નવકારવાળી તેમજ કાઉસગ વગેરેમાં ફરક હોય છે.

પ્રશ્ન : રોજની નવકારવાળી કેટલી ગણવાની હોય છે ?

જવાબ : માળવાળાને રોજની બાંધી નવકારવાળી (પૂરા નવકાર મંત્રની) વીસ ગણવાની હોય છે. પાંચીસ અને અઢાવીસ કરવાવાળાને રોજની ત્રણ નવકારવાળી લોગસની ગણવાની હોય છે.

પ્રશ્ન : પ્રતિક્રમણ સિવાયનો કાઉસગ રોજનો કેટલો હોય છે ?

જવાબ : દરરોજ સો લોગસનો કાઉસગ કરવાનો હોય છે.

પ્રશ્ન : આ તપમાં કેટલા ઉપવાસ, આયબીલ અને નીવી કરવાના હોય છે ? તેનો ક્રમાંક શું હોય છે ?

જવાબ : ૧-૨ ઉપધાનમાં કુલ ૨૫ ઉપવાસ, ૪ ઉપધાનમાં ૨૫ ઉપવાસ, ૬ ઉપધાનમાં ૪૫ ઉપવાસ, આમ માળ પૂરનારને ૪૭ દિવસમાં ૩૨ ઉપવાસ કરવાના હોય છે. પાંચીસ પૂરનારને ૧૯૫ ઉપવાસ અને અઢાવીસ પૂરનારને ૧૫૫ ઉપવાસ કરવાના હોય છે. અહીં ને અર્ધા ઉપવાસ બતાવ્યા છે તે આ પ્રમાણે સમજવું : ૨ આયબીલ=૧ ઉપવાસ; ૪ નીવી=૧ ઉપવાસ; અને ૪ એકાસણા=૧ ઉપવાસ. તેના ક્રમાંકમાં મોટા ભાગે ઉપવાસ-નીવી-ઉપવાસ-નીવી તેમ હોય છે. ૧૨૫ ઉપવાસ પૂરા ન થાય તો વચ્ચે આયબીલ વિગેરે પણ કરાવાય છે.

પ્રશ્ન : કોઈ એક સરખી તપસ્યાને બદલે આવી જુદી જુદી તપસ્યાનો ઉદ્દેશ્ય શું છે ?

જવાબ : જુદા જુદા તપનું કારણ જુદા જુદા સૂત્રોની આરાધના છે.

ગૃહસ્થ જીવનનો મોહ ઓછો કરીને ઉપધાન તપમાં કરેલ ઉચ્ચ તપ-જપના સંસ્કાર અનારા જીવનમાં પણ ઉતરી રહે....વંદનાબિલાષી.

શેઠશ્રી નાગરદાસ કાનજી શાહ

શત્રુજ્ય દર્શન, C. પબ્લિક નં. ૯૧૧-૯૧૨, નવમેમળે, મોતીશાલેન, આયબલા, મુંબઈ-૨૦

પ્રશ્ન : આ તપ ઝોલામાં ઝોછી કેટલી વ્યક્તિથી શરૂ કરાવી શકાય ?

જવાબ : સંખ્યા સાથે આ તપને કશો સંબંધ નથી. એકથી માંડી ગમે તેટલી સંખ્યાથી આ તપ કરાવી શકાય છે. પરંતુ આમ એક મર્યાદા છે કે એકલી બેતો હોય તો આ તપ કરાવવામાં આવતો નથી. બેતો સાથે ભાઈઓ પણ હોવા જરૂરી છે.

પ્રશ્ન : આ તપમાં ઝોલામાં ઝોછી કેટલો ખર્ચ આવે છે ?
જવાબ : ખર્ચનો આંકડો માંડવો મુશ્કેલ છે. સંખ્યા પર તેનો માધાર રહે છે. વધુ સંખ્યા હોય તો વધુ ખર્ચ આવે, ઝોછી સંખ્યા હોય તો તે પ્રમાણે ઝોછી ખર્ચ આવે છે.

પ્રશ્ન : આ તપ માટે કયાં કયાં ઉપકરણો જોઈએ ?

જવાબ : પુરુષો માટે ૧ કટાસણું, ૧ ચરવળો, ૨ મુઠપત્તી, ૨ ઘોડેયા, ૨ ઉત્તરાસણ ૧ પંચીયું, ૧ ઉત્તરપટ્ટી, ૧ સંધારીયું, ૧ ગરબ કામળી, ૧ કંદોરો, ૧ જાડુ કપડું અને ૧ નવકારવાળી-માટલા ઉપકરણો જોઈએ.

તો માટે ૨ કટાસણું, ૪ મુઠપત્તી, ૨ ચરવળો (જોળ ફાંડીના), ૩ સાડલા, ૩ ચણિયા, ૩ કચુંબા (ટુંકમાં પહેરવાની કપડાની ત્રણ જોડ), ૧ સંધારીયું અને ૧ નવકારવાળી-માટલા જોઈએ.

પ્રશ્ન : આ તપ અનુક જ મહિનામાં થઈ શકે કે ગમે તે મહિનામાં થઈ શકે છે ?

જવાબ : આ તપ આસો સુદ દશમ પછી શરૂ કરાવાય છે. અને તે અષાઢી ચાતુર્માસી પહેલાં પૂરું કરાવાય છે. મોટા ભાગે કંડીની ત્રણમાં વધુ અનુકૂળ રહે છે.

પ્રશ્ન : ઉપધાનમાં જે છોડ બાંધવામાં આવે છે, તેનો ઉદ્દેશ્ય શું છે ?

જવાબ : શાસનની પ્રભાવના માટે આ છોડ બાંધવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન : આ છોડની સંખ્યા વધુમાં વધુ કેટલી હોવી જોઈએ ?

જવાબ : સંખ્યાનો આગ્રહ આ તપમાં રાખવામાં આવતો નથી. ઈ ભાવિક આ તપની પૂર્ણાકૃતિમાં તેની શક્તિ અને ભાવના અનુસાર છોડ બાંધાવે છે. જેવા તપ તે પ્રમાણે છોડ બાંધાય છે.

પ્રશ્ન : આ છોડમાં જે ચિત્રો હોય છે તે ખાસ કરી કયા કયા પ્રસંગોના હોય છે ?

જવાબ : કોઈ વિશિષ્ટ પ્રસંગ તેમાં નથી હોતો. મહાપુરુષોના જીવનચરિત્રમાંથી માનવને પ્રેરણા ને બોધ મળે તેવા જુદા જુદા પ્રસંગો ભરેલા હોય છે. એક જ પ્રસંગ માટે આગ્રહ રાખવામાં આવતો નથી.

પ્રશ્ન : આ તપ કરનારને જે માળ પર્વરાવવામાં આવે છે તેનો ઉદ્દેશ્ય શું છે ?

જવાબ : સંસારવર્ધક એવી વરમાળાએ તો આત્માએ ધણી જન્મોમાં પહેરીને સંસાર વધાર્યો છે, પરંતુ આ માળ તે મુક્તિની (મોક્ષની) વરમાળ છે.

પ્રશ્ન : આ માળ કયા કયા દ્રવ્યોની હોય છે ?

જવાબ : રેશમ, કસબ, સુતર વગેરે દ્રવ્યોની બનાવેલી હોય છે.

પ્રશ્ન : આ માલની ઝોલામાં ઝોછી કેટલી કિંમત હોય છે ?

જવાબ : જેવી માળ તેવી કિંમત હોય છે.

પ્રશ્ન : બેતોને ઉપધાન કાણુ કરાવે છે ?

જવાબ : મહાનિશિથ સૂત્રનો થાગ જે શ્રમણુ ભગવંતોએ કર્યો હોય તે જ સાધુભગવંત ઉપધાન કરાવી શકે છે.

પ્રશ્ન : આ તપ દરમિયાન કોઈ ચોક્કસ શાસ્ત્ર અથવા વાંચવામાં આવે છે કે કોઈ પણ શાસ્ત્ર અથવા ?

જવાબ : કોઈ ચોક્કસ શાસ્ત્ર અથવા આ તપમાં વાંચવામાં આવતો નથી. પરંતુ વિશેષ કરીને આ સૂત્રની સમજ આપતાં, તપનું મહાત્મ્ય સમજાવતાં વગેરે પ્રાસંગિક વ્યાખ્યાનો આપવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન : જ્ઞાનખાતાની ઉપજમાંથી આ તપ કરાવી શકાય કે નહિ ?

જવાબ : ન જ કરાવી શકાય.

પ્રશ્ન : આ તપ દરમિયાન થયેલ આરાતનાનું સામાન્ય પ્રચક્ષિત શું હોય છે ?

જવાબ : જેવી આલોચના તેવું પ્રચક્ષિત.

પ્રશ્ન : આ તપ દરમિયાન થયેલ ગુરુપૂજન તેમ જ જ્ઞાનપૂજનની આવક કયા કયા ક્ષેત્રોમાં વપરાય છે ?

જવાબ : જે ખાતાની આવક હોય તે ખાતામાં જ તે રકમ વપરાવી જોઈએ. બીજા ક્ષેત્રોમાં તેનો ઉપયોગ થઈ શકે નહીં.

પ્રશ્ન : આ તપ કરવા માટે વયમર્યાદા કેટલી હોય છે ?

જવાબ : ઝોલામાં ઝોછી આઠ વર્ષની મર્યાદા હોય છે. આઠ વર્ષનો બાલક કે બાલિકા આ તપ કરી શકે છે, અને સો વરસનો તંદુરસ્ત માણસ પણ આ તપ કરી શકે છે.

પ્રશ્ન : આ તપ પુર થયા પછી તેઓએ જીવન કેવું જીવવું જોઈએ ?

જવાબ : આ તપ પૂરું થયા પછી ઉત્કૃષ્ટ શ્રેણી વિચારતા માળ પહેરનારને જ માસનું બ્રહ્મચર્ય પાળવું જોઈએ ભૂમિશયન કરવું જોઈએ. દર્શન-પૂજન, ગુરુવંદન, સવાર-સાંજનું પ્રતિક્રમણ, પર્વ તિથિએ પૌષ્ઠ તેમજ યથાશક્તિ તપ કરવું જોઈએ.

ઉપધાન એટલે ગુરુકુળવાસ. ગુરુકુળવાસ અર્થાત્ પૂજ્ય શ્રમણુ ભગવંતોનો કલ્પલુકારી સત્સંગ ઉપધાનતપની આરાધના દ્વારા કરેલ સમ્યક્ સત્સંગની અમો અનુમોદના કરીએ છીએ.
વંદનાભિલાષી

શેઠશ્રી વસ્તીમલજી ઉમેદમલજી

૭૦૧A, મોતીશા નૈનપાર્ક, ૧૭૨, મોતીશાલેન, બાયખલા મુંબઈ-૨૭

પ્રશ્ન : આ તપની સંપૂર્ણ વિધિ સમજાવતા કયા કયા પુસ્તકો છે ?

જવાબ : જેન મત વિધિ સંગ્રહ, યોગવિધિ વગેરે પુસ્તકોમાં આ વિધિના ઉલ્લેખ છે તેમજ મહાનિશ્ચય સૂત્ર, ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર, આચાર દિનકર, હરપ્રશ્ન વગેરે ગ્રંથોમાં ઉપધાન વિધિ ઉલ્લેખ કરેલો છે.

પ્રશ્ન : આ તપ નિમિત્તે જે નાણું મંડાય છે તેનો ઉદ્દેશ્ય શું છે ?

જવાબ : કોઈ પણ શુભ કાર્ય દેવ-ગુરુની સાક્ષીએ કરવું

જરૂરી છે, આ તપ પણ તેવું જ શુભ કાર્ય છે, તેથી નાણું મંડવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન : તેમાં શું શું મૂકવામાં આવે છે ?

જવાબ : શ્રીફળ, રૂપાનાણું, અક્ષત, જ્ઞાનની પોથીઓ, શાપડા વગેરે મૂકવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન : શાસ્ત્રમાં આ તપનું ફળ શું બતાવ્યું છે ?

જવાબ : આ તપની આરાધનાથી અનંતર કર્મ-ફળ મળે છે. થાય છે, શ્રુતજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થાય છે અને પરંપરાએ મોક્ષ મળે છે.

શ્રાવક જીવનને દીપાવનારા નિયમો

- ૧ નિરંતર (ત્રયુ ઉક્ષાળા આવેલું) ઉક્ષાળું પાણી વાપરવું, તેથી સુપાત્ર મક્તિ અને આરોગ્યાદિ અનેક લાભો થાય છે.
- ૨ સવારે ઓછામાં ઓછું નવકારશીનું તથા સાંજે ચક્ર-વિહારનું પચ્ચક્ષ્પાણું કરવું.
- ૩ ઉભયકાળ અવશ્યક (પ્રતિક્રમણ) નિયમિત કરવું.
- ૪ મહિનામાં બે ચતુર્દશીએ શક્તિ હોય તો ઉપવાસ કરવો.
- ૫ બાર તિથિ તથા છ અઠ્ઠાઈ દીક્ષાતરી વાપરવી નહિ.
- ૬ ત્રિકાળ જિન દર્શન સામગ્રી યોગે અવશ્ય કરવાં.
- ૭ વિધિપૂર્વક ચાંદ્રપ્રકારી પૂજા રોજ ઉત્તમ અને પોતાના દ્રવ્યથી કરવી.
- ૮ બ્રહ્મચર્ય ન લેનારે છેવટે ૧૨ તિથિ અને છ અઠ્ઠાઈ તો કરવી ને બ્રહ્મચર્ય પાળવું.
- ૯ બાવીસ અભય અને બત્રીશ અનંતકાયને સમજી તેનો જિંદગી પર્યંત ત્યાગ કરવો.
- ૧૦ હોટલમાં જઈ નહિ, નાટક સિનેમા જોવા નહિ તથા પાન, ખીડી, સીગારેટ વગેરે વાપરવા નહિ.
- ૧૧ શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુના જન્મ કલ્યાણકવું એકાસણું દર મહિનાની વંદે દશમે અવશ્ય કરવું, તેથી સમાધિભરણની પ્રાપ્તિ થાય છે.
- ૧૨ રોજ ઓછામાં ઓછું એક સામાયિક કરવું.
- ૧૩ મહિનામાં ચમુક પોષધ કરવાં.
- ૧૪ તત્ત્વજ્ઞાન અભ્યાસ માટે રોજ એક કલાક ગોખવું.
- ૧૫ શ્રી વર્ધમાન તપની ઓળીનો પાયો નાખવો.
- ૧૬ આસો તથા ચૈત્ર માસની શ્રી તત્ત્વપદજીની ઓળી જિંદગી-પર્યંત વિધિપૂર્વક આરાધવી.

- ૧૭ ચૌદ નિયમ સમજીને હંમેશાં ધરવા.
- ૧૮ સદ્ગુરુનો યોગ હોય તો વંદન તથા વ્યાખ્યાન-શ્રવણ ચૂકવું નહિ.
- ૧૯ નાગપંચમી, રાધણુછટ્ટ, શીતળા સાતમ, ગોકળ માઠમ, નવરાત્રી, હોળી અને તાણુત આદી મિથ્યાત્વીના પવે કદી આરાધવા નહિ, તેથી અન્ય મતની પ્રભાવના અને જેન મતની લઘુતા થાય છે.
- ૨૦ માંસ, મદિરા, મધ અને માખણ એ ચાર મહા વિગઈ-ઓનો જીવનપર્યંત ત્યાગ કરવો.
- ૨૧ પરજી, વેશ્યા, ચોરી, જુગાર, શિકાર - માંસ - મદિરાદિ નરકના હેતુ તે સાત મહાવ્યસનોનો જીવનપર્યંત ત્યાગ કરવો.
- ૨૨ શ્રાવકના બાર વ્રતો સમજી લઈ યથાશક્તિ ગ્રહણ કરવા.
- ૨૩ બાકી રહેલું પાંચીશ તથા અઠાવીશ યોગ મેળવી જીવદી પૂરું કરી લેવું કારણ કે દેહનો કોઈ ભરોસો નથી.
- ૨૪ કાયમ માટે મુઠસી, ગંઠસી, કે વેઠસીનું પચ્ચક્ષ્પાણું યથાશક્તિ રાખવું કે જેથી અકસ્માત મરણ થાય તો સદ્ગતિ થાય.
- ૨૫ જ્ઞાનની આરાધના માટે રોજ ૫૧ લોગસ્સનો અથવા છેવટે ૫ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ કરવો.
- ૨૬ કાર્યક્ષય નિમિત્તે રોજ દસ વીસ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ અવશ્ય કરવો.
- ૨૭ ચારિત્ર ન લેવાય ત્યાં સુખી રોજ યાદ આવે તેવી કોઈ વસ્તુનો ત્યાગ કરવો.
- ૨૮ એકાદ જિનપ્રતિમા વિધિપૂર્વક ભરાવવી.
- ૨૯ અમારિનું પ્રવર્તન યથાશક્તિ કરાવવું.
- ૩૦ દેવપૂજા, ગુરુભક્તિ, સાધર્મિકવાત્સલ્ય આદિ શાસન-પ્રભાવનાનાં કાર્યોમાં યથાશક્તિ ભાગ અવશ્ય લેવો.

ઉપધાન એટલે જ્ઞાનની સાધના; ધ્યાનનો અભ્યાસ અને જપની આરાધના.

આપની આ સમ્યક્ સાધના અને આરાધનાને અમારી ત્રિવિધે વંદના....

શેઠશ્રી શાંતિલાલ ઉજમશીભાઈ શ્રોફ

જયંતમહાલ, ચોથેમાળે, ડી. રોડ, ચર્ચગેટ મુંબઈ-૨૦

ગુરુભગવંતોની નિશ્રા આધ્યાત્મ શિબિર વ્રત - તપ - જપનો સંગમ જ્ઞાન અને ક્રિયાની સાધના ઉપધાન

પ્રેષક :

ગણિવર્ચશ્રી વર્ધમાનસાગરજી

શુભકૃતિ, શાસ્ત્રાભ્યાસ અને
ધર્મક્રિયા કાતા રહેવું ને કરા-
વવાની ધર્મ ધરાવતા પૂજ્ય
ગણિવર્ચશ્રી વર્ધમાનસાગરજી
મંના જીવન ધ્યેય સાથે પૂજ્ય
આચાર્યશ્રી રામસાગરસૂરીશ્વરજી
મં સાથે ગુરુદેવના આદેશને
આદેશને નિષ્કામભાવે સેવતા
તેમનો જન્મ પાટણમાં સંવત
૧૯૮૯ આશ્વિ વદ-૮ના ને
દિક્ષા સં. ૨૦૨૨ કાગણ સુદ
૩ના સાણે માં સ્વીકારેલ.

ક વખતની વાત છે. જર્મન આંગલ વિદ્વાન મેક્સમુલર
કાશીમાં આવ્યા હતા. કાશીના કોઈ પંડિતને તેમણે ગાયત્રી મંત્ર
આપવું કહ્યું. પંડિતે તેના જવાબમાં જણાવ્યું કે 'મહાશય !
એ મંત્ર અમે અમુક જ વ્યક્તિઓને આપીએ છીએ કે જે
વ્યક્તિ એ મંત્ર માટે યોગ્ય શાસ્ત્રીય આરાધના કરતી હોય.'

સલમાનનાં મુદ્દાઓ પણ તેમણે કુરાન તેમજ બીજા
મંત્રો યોગ્ય સાધકને આપે છે. આમ દરેક દર્શનમાં મંત્રો ને
સૂત્રો માટે યોગ્ય સાધનાનો આગ્રહ રાખવામાં આવ્યો જ છે.

તેન દર્શનમાં પણ સૂત્રો માટે સાધના બતાવી છે. એ સાધના
તે ઉપધાન તપ. આ તપમાં જ સૂત્રોની સાધના કરાવવામાં આવે
છે. આ જ સૂત્રો તે, નવકાર મંત્ર, ધરિયાવહી, તરસઉતરી,
અરિહંત ચેઈયાણું અન્નતથ, લોગરુસ, નમુત્યુણું, પુષ્પ રવદી
અને સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું.

આ સૂત્રો ગણધર ભગવંતોએ બનાવેલા છે. આમાં જે નમુ-
ત્યુણું છે, તે શકેન્દ્ર (ઈન્દ્રોના અધિપતિએ) બનાવેલું છે.

આ સૂત્રો તો હમણાં આપણે પુસ્તકોમાંથી વાંચીને લાણી
શકાએ છીએ. પરંતુ જ્યારે મુદ્રણ કળા ન હતી ત્યારે આ સૂત્રો
પરંપરાગત કંઠસ્થ કરવામાં આવતા હતા. શ્રમણ સંઘના આઘ
અધિપતિ શ્રી સંઘમાં ભગવંતે આને બીજા સૂત્રોની રચના કરી
હતી. તે રચનાને દ્વાદશાંગી નામે ઓળખવામાં આવે છે.

તે સમયના પૂજ્ય શ્રમણ ભગવંતો આ દ્વાદશાંગીને કંઠસ્થ
કરીને સચવાતા હતાં. પૂજ્ય ગણધર ભગવંતની શ્રી સુધર્માસ્વામીના
કાળધર્મ બાદ, કેટલાક સમય પછી ભયંકર દુકાળ પડ્યો. આ
દુકાળ વાર વરસ ચાલ્યો. દુકાળના લીધે ઓળાઓએ ઘણાના
પ્રાણ ધનવી લીધા, ઘણાની બુદ્ધિ મંદ કરી નાખી. આથી જે
પરંપરાગત દ્વાદશાંગી સચવાતી હતી, તે આ દુકાળથી ખંડિત

થવા લાગી. ત્યારે શ્રુત કેવળી શ્રી લદ્દાગુસ્વામી બિરાજમાન
હતા. તે સમયના શ્રમણ સંઘે આ બંને ચિંતા વ્યક્ત કરીને
દ્વાદશાંગી સચવાઈ રહે તે માટે, બધા શ્રમણોએ ભેગા થઈને આ
દ્વાદશાંગીનું અધ્યયન કર્યું. આ અધ્યયનને અ પછી પરિભાષામાં
વાચના કહેવામાં આવે છે. આમ પહેલી વાચના શ્રુતકેવલી શ્રી
લદ્દાગુસ્વામીની અધ્યક્ષતામાં થઈ. ત્યાર પછી વિક્રમના બીજા
સૈદ્ધમાં એવો જ લીધણ બાર વરસનો દુકાળ પડ્યો. ત્યારે
મથુરામાં શ્રવણ સંઘ ભેગો થયો. અને આર્ચ સંઘિલાચાર્યના
સાનિધ્યમાં આ દ્વાદશાંગીની બીજી વાર વાચના કરવામાં આવી.
એવી ત્રીજી વારની વાચના વલ્લીપુરમાં થઈ હતી.

ત્યાં સુધી તો એ દ્વાદશાંગી કંઠસ્થ પછી જ સચવાતી.
પરંતુ ભગવાન મહાવીરના નિર્વાણ પછી લગભગ ૯૮૦ વરસ
પછી ક્ષમા શ્રવણ શ્રી દેવધિંગણિ મહારાજે વલ્લીપુરમાં આ
દ્વાદશાંગીને લખાવી એની પ્રતો તૈયાર કરાવી અને એ પ્રતોને
ભંડારમાં સુરક્ષિત રાખવામાં આવી.

એ પ્રતોના આધારે આજ આપણે પુસ્તકોમાં તે વાંચી
શકીએ છીએ.

પણ તે વાચનાને શાસ્ત્રીય સાધનાથી ભણવામાં આવે તો
તે ફળદાયી બને છે. આ માટે શાસ્ત્રોએ જે સાધના બતાવી છે.
તે ઉપધાન છે.

આ તપ ૧૧૦ દિવસનું છે, પરંતુ તે એક સાથે ન કરાવતાં
અમુક અમુક સૂત્રોની અલગ અલગ સાધના કંવામાં આવે છે.
તે કાળક્રમે એ તપ પુરો કરવામાં આવે છે. સૌ પ્રથમ એક સાથે
નવકાર મંત્ર, ધરિયાવહી ને તરસઉતરી, અરિહંત ચેઈયાણું ને
અન્નતથ, અને પુષ્પરવર, સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું સૂત્રોની ૪૭ દિવસમાં
વાચન આપવામાં આવે છે. ત્યાર પછી ૫ દિવસ સુધી

ઉપધાનના મહાન તપમાં આપે કરેલ તન-મન અને આત્માની વિશુદ્ધિને અમારી કોટી કોટી વંદના

શેઠશ્રી ચીમનલાલ વી. શાહ

નાથાલાલ ભુવન, વી.પી. રોડ, મુંબઈ-૪

‘નસુત્યુષ્ઠ’ સૂત્રની સાધના કરાવવામાં આવે છે. અને એટલે ‘લોગસ્સ’ સૂત્રની અઘ્ઘીસ દિવસમાં વાચના આપી આ તપની પૂર્ણાહુતિ કરાવવામાં આવે છે.

નવકારમંત્રમાં અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને ભગવંતને નમસ્કર કરવામાં આવ્યા છે. ભગવાનને કરેલા પ્રણામને મંગલ મનવામાં આવે છે. આ સૂત્રમાં પંચપરમેષ્ટિને નમસ્કાર કરેલા હેતુથી શાસ્ત્રોમાં આ મંત્ર પંચમંગલ મહાશ્રુત સ્કંધ તરીકે જાણીતો છે.

ઈરિયાવહી એટલે ઐર્યાપથિકા. આ પારિભાષિક શબ્દ છે. ઐર્યાપથિકા એ છે જવા-આવવાના રસ્તા સંબંધી. આ સૂત્રમાં અહિંસાની સ્થૂલ નમજ આપી છે. રસ્તે ચાલતાં, ફરતાં કોઈપણ જીવને પછી તે લીંદાતરીનો જીવ હોય કે પાંચ ઇંદ્રિયવાળો કોઈ મનુષ્ય, કે પ્રાણીનો જીવ હોય તેને જાણુતા કે અજાણુતા કંઈપણ નાનું કે મોટું દુઃખ પહોંચાડ્યું હોય તે દુઃખની માફી માંગવામાં આવી છે. પાપથી છા ફરવાની પ્રતિજ્ઞા આ સૂત્રમાં લેવામાં આવે છે. તેથી તેને પ્રતિક્રમણ શ્રુતસ્કંધ નામે પણ જાણખવામાં આવે છે.

તસ્સઉત્તરી— એટલે વિશેષ આલોચના ને નિંદા. આગળના ઈરિયાવહી સૂત્રમાં જે પાપનો એકરાર કરવામાં આવ્યો છે તેના અનુસંધાનમાં આ સૂત્રથી એ એકરાર માટે પ્રાયશ્ચિત્ત કરવામાં આવે છે. માનવી પોતાની જાતની જ નિંદા આમાં કરે છે. અને એ પાપ ફરી ન થાય તે માટે મનને નિર્મળ બનાવવા ‘હું કાઉસ્સગ કરું છું’ એમ કહી કાઉસ્સગ કરવાની વાત બતાવવામાં આવી છે.

‘અજ્ઞત્ય’ ને માગધી શબ્દ છે. તેનો અર્થ છે. અપવાદ. મનને સ્થિર કરવ માટે પહેલા શરીરને સ્થિર કરવું જરૂરી છે. શરીરની સ્થિરતા કયાં કયાં કારણોથી વિચલિત થાય છે. તેની આ સૂત્રમાં વિગતભરી નોંધ લેવામાં આવી છે. એ કારણોથી દૂર રહીને ‘હું’ શારીરિક બધી પ્રવૃત્તિનો ત્યાગ કરું છું.’ એવી પ્રતિજ્ઞા લવામાં આવે છે.

લોગસ્સ એટલે લોકનો - જગતનો આ સૂત્રમાં છેલ્લા થઈ ગયેલા ચોવીસ તીર્થંકરોના નામ બતાવ્યા છે. અને તેમને સવિનય વંદના કરી, ભાવ સનાધિ-મોક્ષ માંગતી પ્રાર્થના કરવામાં આવી છે. ચોવીસે જિન ભવંતોની વંદના કરી હોવાથી આ સૂત્રને ‘ચતુર્વિંશતિ જિન તપન’ તરીકે જાણખવામાં આવે છે. હુંકમાં ઇટલાક નેને, નામસ્તવ’ તરીકે પણ જાણખાવે છે.

‘નસુત્યુષ્ઠ’ એટલે વંદના હો. તીર્થંકર ભગવંતોના ચયન પ્રસંગે યાને કે જ્યારે તીર્થંકરનો જીવ માતાના ગર્ભમાં આવે છે, ત્યારે શત મહારાજ (દંદ) આ સૂત્રથી તેમની સ્તુતિ કરે છે,

ને વંદના કરે છે. આ સૂત્રમાં તીર્થંકર ભગવંતને જુદા જુદા શબ્દાલંકારથી નવાજવામાં આવ્યા છે ઉપરાંત ભૂતકાળમાં થઈ ગયેલા, ભવિષ્યમાં થનારા અને વર્તમાનકાળમાં વિચરતા તમામ સિદ્ધ ભગવંતોને પ્રણામ કરવામાં આવે છે. પ્રણામની આમા મુખ્યતા હોઈ આ સૂત્રને પ્રણિપાત સૂત્ર તરીકે પણ જાણખવામાં આવે છે. તેમ જ શકેન્દ્રે આ સૂત્રની રચના કરેલી હોઈ ‘શકસ્તવ સૂત્ર’ તરીકે પણ જાણખવામાં આવે છે.

‘અરિહંત ચેઈયાણુ’ એટલે અરિહંતના ચૈત્યો, ચૈત્ય એટલે મંદિર, જોનાના મંદિરને ચૈત્ય નામે જાણખવામાં આવે છે. મંદિરમાં ભગવાનની મુર્તિ રહે છે. અહીં મુર્તિને આધાર રાખી છે. એ જિન મુર્તિને સામે રાખીને શરીરની પ્રવૃત્તિઓના શા શા માટે ત્યાગ કરવામાં આવે છે તેની વિગત બતાવવામાં આવી છે. ચૈત્યને મધ્યમાં રાખી આ સૂત્ર બનેલું હો. તેને ‘ચૈત્યસ્તવ’ સૂત્રના નામે પણ જાણખવામાં આવે છે.

પુખ્ખરવર એ એક દ્વીપનું નામ છે. આજની ભૂગોળમાં ઘણું તક્ષવત છે. જૈન ભૂગોળ પ્રમાણે જે ખંડ, દ્વીપ અને ક્ષેત્ર છે તેની નોંધ લઈ એ ક્ષેત્રોના જે શ્રુત ધર્મો આ છે તેને વંદના કરવામાં આવી છે. અને શ્રુતજ્ઞાનની મહત્તા બતાવવામાં આવે છે. શ્રુતજ્ઞાન એટલે સાંભળેલું જ્ઞાન. તીર્થંકર ભગવંતોએ સાંભળી તેને કંઠસ્થ કરી કાળક્રમે એની પ્રતો લખાઈ અને આજના પુસ્તક આકારે પ્રગટ થઈ. તીર્થંકરો પાસેથી સાંભળીને જે જ્ઞાન મળ્યું તે ભગવંતોએ આપણને આપ્યું તે શ્રુતજ્ઞાન એમ સમજવું. શ્રુત ધર્મની આ સૂત્રમાં વિશિષ્ટતા હોઈ તેને શ્રુતસ્તવ સૂત્ર તરીકે જાણખવામાં આવે છે.

‘સિધ્ધાણુ’ બુધ્ધાણુ’ જેઓ મોક્ષે ગયા છે, જેઓ સર્વજ્ઞ છે એવા સિદ્ધ ભગવંતો અને સર્વજ્ઞોને આ સૂત્રમાં નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે. આ આપું સૂત્ર સિદ્ધ ભગવંતોને અનુલક્ષીને રચાયેલું હોઈ તેને ‘વિદ્સ્તવ’ સૂત્ર તરીકે પણ જાણખવામાં આવે છે.

ઉપધાનના ૧૧૦ દિવસમાં આ સૂત્રોની વાચના આપવામાં આવે છે. પહેલું ઉપધાન અઢાર દિવસનું હોય છે. આ ઉપધાન નવકારની સાધના માટે કરાવાય છે. આ અઢાર દિવસમાં જે વાચના આપવામાં આવે છે. પહેલી વાચના માટે પાંચ ઉપધાસ કરવાના હોય છે. તમે અરિહંતાણુ, તમે સિદ્ધાણુ, તમે આયરિયાણુ તમે ઉવજ્ઞાયાણુ અને તમે લોએ સવ્વસાહુણુ. આ પાંચ પદથી પહેલી વાચના પૂરી થાય છે. બીજી વાચનામાં નવકાર મંત્ર પૂરો કરવામાં આવે છે. આ વાચના માટે જા ઉપવાસ કરવાના હોય છે. આમ પહેલા અઢાર દિવસમાં નવકારમંત્રની સાધના પૂરી કરવામાં આવે છે.

શ્રી પંચમંગળ મહાશ્રુત સ્કંધ ઉપધાન તપની આરાધના દ્વારા

પૂજ્ય ગુરુભગવંતોની પુણ્ય નિશ્રામાં આરાધના કરનાર સર્વેને કોટી કોટી વંદના....

શેઠશ્રી ગોમરાજજી હીરાચંદજી જૈન

૧૦૯-૧૧૦, સિદ્ધાચત્ર દર્શન, સી. વીંગ-પાંચમે માળે, મોતીશાલેન. મુંબઈ-૨૭

ખીજ અઢાર દિવસમાં ઈરીયાવહી ને તસ્સઉત્તરી સૂત્રની સાધના કરવામાં આવે છે. આ સાધના પશુ બે વાચનામાં પૂરી કરવામાં આવે છે. પહેલી વાચના ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાનથી, જે બે જીવા વિરાહીયા સુધી આપવામાં આવે છે. તે માટે પાંચ ઉપવાસ કરવાના હોય છે. ખીજ વાચનામાં બાહીની ઈરીયાવહીના પાંચ અને તસ્સઉત્તરી પુર કરવામાં આવે છે. જે માટે સાડા સાત ઉપવાસનો તપ કરવાનો હોય છે.

ચોથું ઉપધાન અરિહંત ચેઈયાણું અને અન્નતથ સૂત્ર માટે કરવામાં આવે છે. ચાર દિવસની સાધનામાં આ બેય સૂત્રોની એક જ વાચના આપવામાં આવે છે, અને તે માટે અઢી ઉપવાસની તપશ્ચર્યા કરવાની હોય છે.

પુખ્તપરવરહી સૂત્રની વાચના એક જ વખતમાં આપવામાં આવે છે, ને તે માટે બે ઉપવાસની સાધના બતાવી છે. સિદ્ધાણું છુદાણું સૂત્રની વાચના માટે અઢી ઉપવાસનો તપ કરવાનો હોય છે આવે છે. એ બેય સૂત્રો માટેનું એક જ ઉપધાન ગણવામાં આવે છે. ને ૭ દિવસમાં બે વાચનાથી તે પુર કરવામાં આવે છે.

એકસો દસ દિવસ સુધી એકધારી સ્થિરતા, તપ, ધ્યાન વગેરે કરતાં માનસિક કંટાળો કે પ્રમાદ આવવાની સંભાવના હોવાથી દરેક જીવ સુલભતા ને સુગમતાથી આ તપની આરાધના કરી શકે તે માટે નવકાર, ઈરીયાવહી, તસ્સઉત્તરી, અરિહંત ચેઈયાણું-અન્નતથ અને પુખ્તપરવર સિદ્ધાણું-છુદાણું આ સૂત્રોની એ સાથે આરાધના કરવામાં આવે છે. ૪૭ દિવસમાં તે સાધના પુર થાય છે. આ ચારે સૂત્રના ઉપધાન એક સાથે જ કરવાના હોય છે. બાહીના બે ઉપધાન, આગળના ઉપધાન કરનાર તેની અધુણતાએ કરી લે છે. આ ચાર ઉપધાન કર્યા હોય તે જ બાહીના બે ઉપધાન અનુક્રમે પહેલા કરે ને પછી આ ચાર ઉપધાન કરે એમ બનતું જોવાતું નથી. આ ચાર ઉપધાન કરવાવાળાને જ બાહીના બે ઉપધાન કરવાનો અધિકાર છે. બાહીના બે ઉપધાન તે 'નમુત્યુણું' નું ઉપધાન અને 'લોગસ્સ' નું ઉપધાન.

પહેલા 'નમુત્યુણું' ની આરાધના કરવાની હોય છે-તે છેલા 'લોગસ્સ' ની. નમુત્યુણુંથી પુરિસવર ગંધહત્થીણું સુધીની, લોગસ્સમાંથી ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટીણું સુધીની અને ત્રીજી વાચના અપ્પહિહય વરનાણુંથી તિવિહેણું વંદામિ સુધીની આપવામાં આવે છે. આ ત્રણે વાચના માટે કુલ ૧૬૫ ઉપવાસ કરવાના હોય

છે. પહેલી વાચના માટે ત્રણ; ખીજ વાચના માટે આઠ અને ત્રીજી વાચના માટે ૮૫ ઉપવાસ એમ સાધના કરાવાય છે. આ 'નમુત્યુણું' સૂત્રની આરાધના ત્રણ વાચનાએ પૂરી થાય છે. પહેલી વાચના સૂત્રની સાધના માટે પચ્ચીસ દિવસ લાગે છે.

છેલ્લું 'લોગસ્સ' ઉપધાન અઠાવીસ દિવસનું હોય છે. આ સૂત્ર પશુ ત્રણ વાચનાએ પુરું કરવામાં આવે છે. પહેલી વાચના લોગસ્સ ઉજ્જે અગરેથી ચઉવીસ પી કેવલો સુધી ત્રણ ઉપવાસથી, ખીજ વાચના ઉસલમજ્જઅંચ વંદેથી પાસ તહ વહ માણુંચ સુધી, ૬૫ ઉપવાસથી, અને ત્રીજી વાચના એવં મએ અભિયુબાથી, સિદ્ધ સિદ્ધિમમ દિસંતુ સુધી ૬૫ ઉપવાસથી આપવામાં આવે છે.

આમ છ સૂત્રો માટે તેર વાચના અપાય છે. જે પૂજ્ય શ્રમણ ભગવંતોએ મહાનિશિથ સૂત્રના ચોની સાધના કરી હોય તે જ આ સૂત્રોની વાચના આપી શકે છે.

આ ઉપધાનની આરાધનામાં ઉપવાસ, આયખીલ વગેરે શારીરિક તપ છે. એટલું જ નહીં, માનસિક તપનો પણ આમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. જૈન ભાષાનાં કહ્યું તો આ આરાધનામાં બાહ અને અભ્યંતર બે પ્રકારનો તપ કરવાનો હોય છે. સૂત્રોનો અભ્યાસ, તેને મનન ને ચિંતન, મે ટંકના પ્રતિકમણ, રોજની સો સો વંદના (ખમાસમણ), રોજના ૨૧૬૦૦ નવકારનું ધ્યાન, વ્યાખ્યાન-શ્રવણ, જાણતા અજાણતાં થયેલાં સૂક્ષ્મ તેમ જ સ્થુલ પાપોનો એકરાર ને તે માટેના પરતાવો વગેરેથી મનને વિશુદ્ધ બનાવવામાં આવે છે. આ તપમાં જ્ઞાન અને ક્રિયા બંનેનું સાયુજ્ય સાધવામાં આવ્યું છે.

શરીર અને મન બંનેની વિશુદ્ધિ કરતું આ મહાતપ, આપણા ગીતાર્થ ભગવંતોએ કરેલી જ્ઞાન અને ક્રિયાની ગોઠવણી ખરેખર અદ્ભૂત છે.

આ તપ સામુદાયિક થતો હોઈ અજના યુગમાં સેવાદળ, એન. સી. સી., આર. એસ. એસ, સ્કાઉટ વગેરેના કેમ્પની યાદ આપી જાય છે આથી આ ઉપધાન તપને લાક્ષણિક શૈલીમાં સમજતું હોય તો એમ કહી શકાય કે:- ઉપધાન એ લાંબણ કે અર્ધ ભૂખમરાતું દેહકષ્ટ નથી; અશુદ્ધ થયેલા અત્માની ગંદકી દૂર કરવાની તાલીમ આપતી એ તો આધ્યાત્મ િમિર છે.

॥

ઉપધાન તપ દ્વારા આરાધકોએ કરેલ અણુહારી પદ્ધતી આરાધનાની અમે

અંતરથી અનુમોદના કરીએ છીએ.....વંદનાભિલાષી.

શેઠશ્રી માણેકલાલ વી. સવાણી

મે. સવાણી ટ્રાન્સપોર્ટ (પ્રા.) લી.

ગ્રાડવે શોપીંગ સેન્ટર, દાદર, મુંબઈ-૧૪.

ઉપધાનતપની આવશ્યક ક્રિયાઓની માહિતી

પ્રેષક : પૂજ્ય મુનિશ્રી અમૃતસાગરજી મં સાં

ઉપધાનવાળાએ દરરોજ કરવાની ક્રિયા

- (૧) બંને ટંક પ્રતિક્રમણ કરવું.
- (૨) સવારના પ્રતિક્રમણને બંને બહારાત્ર પૌષધ લેવો.
- (૩) સવારે ફરીને ગુરુ મહારાજ પાસે પૌષધ લેવો, પડિલેલણ કરવું, રાઈ મુહપતિ પડિલેલવી.

- (૪) સવારે સૂર્યોદય થી રા. કલાકે પોરસિ ભણાવવી.
- (૫) માળવાળાએ ૨૦ બાંધી નવકારવાળી ગણવી. પાંત્રીશ અક્ષવીશાવાળાએ લોગસની ત્રણ નવકારવાળી ગણવી.
- (૬) સામુદાયીક દેરાસરે દર્શન કરી ત્યાં આઠ સ્તુતિપૂર્વક દેવ વંદવા ને ચૈત્યવંદન અલગ કરવું.
- (૭) સવારે સો લોગસનો સંપૂર્ણ એકસાથે કાઉસગ કરવો.
- (૮) દરરોજ પોતાના ઉપધાનના નામપૂર્વક સો ખમાસણા દેવાં.
- (૯) એકાસણા, બાયમિલ કે ઉપવાસમાં પાણી પીવાને ખમ્યક્રમાણુ પારવું હોય ત્યારે સ્થાપનાજી બોલીને વિધિ-પૂર્વક પારવું.
- (૧૦) જમ્યા પછી 'ઠરિયાવહિઆ' પૂર્વક 'જગચિંતામણિ'નું ચૈત્યવંદન 'ત્યવીરાય' પૂર્ણ કરવું ત્યારે સ્થાપનાજી ખુલ્લા રાખવ. અને દિવસચરિત્ર તિવિહારનું પચ્ચ-ખખાણુ કરવું.
- (૧૧) બે ટંકના પડિલેલણ અને ત્રણ ટંક દેવવંદન કરવું.
- (૧૨) સાંજે ગુરુ મહારાજ પાસે પડિલેલણના આદેશ માગવા ક્રિયા કરવી, દેસિ મુહપતિ પડિલેલવી.
- (૧૩) સાંજે પ્રતિક્રમ કરતાં અગાઉ માંડલાં કરવા.
- (૧૪) સૂર્યાસ્ત પછી રા. કલાકે રાત્રે સંધારા પોરસિ ભણાવવી.

* સૂચના *

- (૧) પડિલેલણ કરે તે પાણી ગાળ્યા સિવાય વાપરવું નહીં.
- (૨) સાંજનાં પડિલેલણમાં વાંદણાં દેવાં નહીં, ક્રિયા વખતે દેવાનાં છે.
- (૩) પાંચ સમિતિ. ત્રણ ગુપ્તિનું ચુસ્તપણે પાલન કરવું.
- (૪) બહેનોમાં બપોરે સાંધીજી મહારાજે દ્વારા ધર્મ અને ચારિત્રમાં ઘડ રૂપ કથાનકો કહેવા.

મુનિરાજશ્રી અમૃતસાગરજી મહારાજ એટલે પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી દ્વારા ત્યાગ-વૈરાગ્યનો શિખા સમજાવ્યા અને મનને જાનને સંયમના સ્વીકાર કરવા સજ્જ કરી વૈરાગ્યના રંગે રંગાઈને જ્ઞાન-ધ્યાન અને તપ-ત્યાગમાં પ્રવૃત્ત રહેતા. તેમનો જન્મ : સાણંદમાં તા. ૨૨-૫-૧૯૫૨ના દીક્ષા સં. ૨૦૨૫ માગશ્ય શુદ્ધ ૪ના અમદાવાદમાં સ્વર્ગારોહ.

- (૫) દાગબંધ-(૧૦૦ કગલીની અંદરની છૂટ)નું પાલન કરવું.
- (૬) રાત્રે સંધારા પોરસી બાદ મૌનપૂર્વક સ્વાધ્યાય કરવો.

ખમાસમણ વખતે બોલવાનું પદ.

- ૧ જી અઢારીયું :—શ્રી પંચમંગલ મહાશ્રુતસ્કંધાય નમઃ
- ૨ જી અઢારીયું :—શ્રી પ્રતિક્રમણ શ્રુતસ્કંધાય નમઃ
- ચોઢીયું :—શ્રી ચૈત્યસ્તવ અધ્યયનાય નમઃ
- છઢીયું :—શ્રી શ્રુતસ્તવ સિદ્ધસ્તવ અધ્યયનાય નમઃ
- પાંત્રીયું :—શ્રી શકસ્તવ અધ્યયનાય નમઃ
- અક્ષવીશું :—શ્રી નામસ્તવ અધ્યયનાય નમઃ

કાઉસગની વિધિ

'ઠરિયાવહિઆ' કરી ખમાસમણ દીધા બાદ

- ૧ જી અઢારીયામાં—ધરણકારણ સંદિસલ ભગવન 'શ્રી પંચમંગલ મહાશ્રુતસ્કંધ આરાધનાર્થ' કાઉસગ કરું. ૧ જી અઢારીયું શ્રી પંચમંગલ મહાશ્રુત—સ્કંધ આરાધનાર્થ કરેમિ કાઉસગ વંદણવતિઆએ કહી ૧૦૦ સંપૂર્ણ લોગસનો સાગસર-ગંભીરા સિદ્ધાસિદ્ધિ મમ દિસંતુ (સુધીનો) કાઉસગ કરવો.
- ૨ જી અઢારીયામાં—'શ્રી પ્રતિક્રમણ શ્રુતસ્કંધ આરાધનાર્થ' કરેમિ કાઉસગ' વંદણવતિઆએ.
- ૪ થી (ચોઢીયા) ઉપધાનમાં—'શ્રી ચૈત્યસ્તવ અધ્યયન આરાધનાર્થ' કરેમિ કાઉસગ' વંદણવતિઆએ.
- ૬ ઠી (છઢીયા) ઉપધાનમાં—'શ્રી શ્રુતસ્તવ, સિદ્ધસ્તવ—આરાધનાર્થ' કરેમિ કાઉસગ' વંદણવતિઆએ.
- ૭ જી (પાંત્રીશા) ઉપધાનમાં—'શ્રી શકસ્તવ અધ્યયન આરાધનાર્થ' કરેમિ કાઉસગ' વંદણવતિઆએ.
- ૫ મા (અક્ષવીશા) ઉપધાનમાં—'શ્રી નામસ્તવ અધ્યયન આરાધનાર્થ' કરેમિ કાઉસગ' વંદણવતિઆએ.

ધર્મમય જીવન જીવવાની પુષ્ટી કરે તે ઉપધાન તપની મંગળ આરાધના દ્વારા રાગ દ્વેષાદિ વિભાવને ત્યજી સ્વ ભાવમાં રહેનાર ઉપધાનના આરાધકોને કોટી કોટી વંદના....

શેઠશ્રી સાગરમલજી બપુતમલજી સોલંકી

૧૦૮, સિદ્ધાચલ દર્શન, સી.બી.લીડીંગ, બાયબલા, મુંબઈ-૨૭

શ્રી પંચ મંગલ મહાશ્રુત સ્કંધ ઉપધાન તપ શા માટે ?

જ્યોતિર્વંદ મુનિરાજશ્રી અરુણોદયસાગરજી મં ૦ સાં ૦

‘ઉપધાન’નો શબ્દાર્થ :—

ઉપ-ઉપસર્ગ અને ધા—ધાતુ ઉપરથી ઉપધાન શબ્દ નિષ્પન્ન થયેલો છે. ઉપ એટલે પાસે અને ધા એટલે ધારણ કરવું. શાસ્ત્રોક્ત વિધિએ તપ આદિ કરવા પૂર્વક સદ્ગુણો પાસેથી અર્થથી શ્રી જિનપ્રાપ્ત અને સૂત્રથી શ્રી ગણધરચિત સૂત્રોને અર્થ સંહિત ગ્રહણ કરવાં, એનું નામ ઉપધાન કહેવાય છે; અને, આ ઉપધાનના વહનનું વિધાન શ્રાવક-શ્રાવિકા માટે છે.

શુરુ કેને કહેવાય ? :

તત્ત્વ શુણ્પાતિ ઇતિ શુરુ. એટલે કે તત્ત્વને ઉપદેશ એનું નામ શુરુ! તત્ત્વ એટલે વાસ્તવિક પદાર્થોનું સ્વરૂપ. શ્રી અરિહંત ભગવંતેની આજ્ઞાના સુવિશિષ્ટ અને સર્વકાલીન આરાધન માટે સંસારના ત્યાગ કરી, પાંચ મહાવ્રતોને ગ્રહણ કરી. ફક્ત એક મોક્ષમાર્ગની આરાધનામાં તત્પર અને ખીજ ભવ્યાત્માઓને પણ સંસારની સુક્ત બને એ હેતુથી શ્રી અરિહંત ભગવંતેએ બતાવેલ એક માત્ર મોક્ષમાર્ગના જ ઉપદેશક એવા સુસાધુઓ સદ્ગુણ ક્રાંતિમાં આવે છે. એ સદ્ગુણો શ્રી જિનેશ્વરદેવેએ ફરમાવે તત્ત્વોમાં જ તત્ત્વશુદ્ધિ પેદા કરવાનો ઉપદેશ દેનારા હોય છે. શ્રી જિનેશ્વર દેવાની આજ્ઞાથી વિરુદ્ધ વચન, ધોર સંસારમણનું અને અનંત દુઃખનું કારણ છે. એમ સદ્ગુણો સમજતા હોય છે. એવા સદ્ગુણો પાસેથી જ, વિધિના સેવન પૂર્વક, મૂલ અને અર્થ દરેક શ્રાવકોએ ગ્રહણ કરવા જોઈએ.

અજ્ઞાનતા :

દેહાક અજ્ઞાન જીવો શ્રી ઉપધાન તપની મહત્તા અને તેની કષ્ટ-સમ્યક્તા જાણતા ન હોવાથી, શ્રી ઉપધાન તપના આરાધક માટે અશુભાજ્ઞતા શબ્દો બોલે છે. એ એમની અજ્ઞાન દશા જ છે. શ્રી ઉપધાન તપની આરાધના અપ્રમત્ત ભાવે કરવાની છે અને દુઃખથી સઘળાએ વ્યવહારોના ત્યાગપૂર્વક કરવાની છે. સવાર-સાંજ પ્રતિક્રમણ; બે વાર પડિલેલણ અને ત્રણ ટાઈમ દેવવંદન; સો લોગસનો કાઉસગ; સો ખમાસમણાં; ૨૦ બાંધી નવકારવાલી; અને તપમાં એક દિવસ ઉપવાસ, એક દિવસ પુરિમુક નીવી અર્થોત ૪૮ કલાકે એક વાર ખાવાનું. આ સમય દરમિયાનમાં ત્રણ સો ખમાસમણાં, ત્રણ સો લોગસનો કાઉસગ, ૬૦ નવકારવાલી અને પ્રત્યેક દિવસે પૌષ્ઠ સંખ્યા વિધિ અને પ્રસંગે શુરુ પાસેથી ધ્યાનના લેવાની. ઉપર્યુક્ત સઘળાએ ક્રિયાઓ શક્તિ ગોપવ્યા વિના પ્રમાદર હિતપણે સાધુપણની તુલનારૂપ હોઈ આરાધવાની છે, જેનું આરાધન શ્રી જિનાજ્ઞાના આરાધન સ્વરૂપ

છે. આવી ક્રિયાઓના આરાધકો માટે અજ્ઞાનતાથી ન બોલવાના બોલ બોલાય, એ ખરેખર પોતાની જાતને કષ્ટથી ભારે કરવા ખરાખર છે. ખરેખર, એવું બોલનારાઓને ખાસ જણાવવું જરૂરી છે કે, બોલતાં પહેલાં થોડા દિવસ આ ક્રિયામાં જોડાવ અને કષ્ટ-સમ્યક્તાનો અનુભવ કરો, જેથી આપોઆપ તેમ બોલતાં તમે અટકી જશો.

ઉપધાન કરવાની જરૂર :

લોગસુખના અને સંસારના ત્યાગી મુનિ મહારાજોએ પણ, સૂત્રસિદ્ધાંતના અભ્યાસની લાયકાત મેળવવા માટે, શ્રી તીર્થંકર ભગવંતેએ અપ્રમાદશીલતા અને વૃત્તિનિગ્રહની આવશ્યકતા દર્શાવી થોડોહન કરવાનું ફરમાવેલ છે સૂત્રોમાં આવતા ઉન્નત વિચારોને પોતામાં સ્થિર બનાવવાને માટે આત્મા લાયક બને, આ કારણથી તે તે સૂત્રો માટે નિર્દિષ્ટ થોડોહન કર્યા બાદ આવશ્યકાદિ સૂત્રોનું અધ્યયન કરવું જોઈએ, એવી શ્રી જિનેશ્વરદેવાની આજ્ઞા છે. આ આજ્ઞાનું આરાધના કરવાના અભિલાષી મુનિઓ થોડોહન કરે છે, એ પ્રમણે પ્રભુતા શ્રમણ-પ્રધાન ચતુર્વિધ શ્રીસંધમાં અંગભૂત શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ માટે પણ દેવવંદન, પ્રતિક્રમણ આદિ ક્રિયામાં આવતાં સૂત્રોના ગ્રહણ માટે ઉપધાન તપ વહન કરવાનું અનંતજ્ઞાનીઓએ ફરમાવેલ છે.

સામાન્ય રીતે તેવી અતુકજ્ઞતા નહિ મળવાથી, સામાન્ય અર્થજ્ઞાન સાથે સૂત્રો કંઠસ્થ કર્યાં હોય તે જતાં પણ, જેમ અનેક પ્રકારના મંત્રો શબ્દથી કંઠસ્થ કરવા છતાંએ તેને સિદ્ધ કરવાને માટે તેના કલ્પ મુજબ તે તે મંત્રો સિદ્ધ કરવાની તપશ્ચર્યા કરવી પડે છે; અમુક સ્થિતિમાં, અમુક સ્થળે, અમુક આસને બેસવું પડે છે, અમુક સંખ્યામાં જાપ કરવો પડે છે અને તે પ્રસંગે પ્રાપ્ત થતા ઉપદ્રવો-ઉપસર્ગો સહન કરવા પડે છે, ત્યારે તે મંત્ર સિદ્ધ થાય છે અને પછી યથાયોગ્ય રીતે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. તેમ, શ્રી નવકારાદિ મૂળોનો યથાયોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરવાની લાયકાત પ્રાપ્ત કરવા માટે અમુક તપશ્ચર્યા કરવી, અમુક સ્થિતિમાં રહેવું, અમુક સંખ્યામાં તેનો જાપ કરવો, ઉપધાન વહન કરાવવાની યોગ્યતા ધરાવતા મુનિરાજ પાસે તે સૂત્રોની વિધિપૂર્વક વાચના લેવી, ઈચ્છાદિ જે ક્રિયા કરવામાં આવે છે, તેને ઉપધાન કહેવામાં આવે છે, જેમ ઉપધાન શબ્દનો ‘ઉપ-સમિપે, ધાન-એટલે ધારણ કરવું’, એટલે શુરુમુખે શ્રી નવકારાદિ સૂત્રોને શાસ્ત્રોક્ત વિધિ મુજબ ગ્રહણ કરવાં, —

ઉપધાન એટલે દેહ અને આત્માની અશુદ્ધિઓને નિર્મળ કરવાનો અભુતપૂર્વ પ્રયોગ.

આ પ્રયોગમાં આપને મળેલ સફળતાને અમારા લાખ લાખ અભિનંદન....વંદનામિલાધી

શેઠશ્રી કુટરમલજી સરેમલજી જૈન

૧૭૨, મોતીશા જૈન પાર્ક, A. બીલ્ડીંગ, પ્લોટ નં. ૩૦૧, બાયપલા મુખર્ષ-૨૭

એવો અર્થ થાય છે, તેમ ઉપધાન શબ્દના ખીબ અર્થો પણ થાય છે, પણ અત્રે તેના વર્ણનનું પ્રયોજન નથી.

ઉપધાનથી થતા ભાલ

ઉપધાન વહન કરવાથી અનેક પ્રકારના લાભો થાય છે. પ્રથમ શ્રી જિનેશ્વરદેવોની આજ્ઞાનું પાલન થાય છે. વળી, તપશ્ચર્યા વડે કર્મોદ્ શોષણ થાય છે. અસારભૂત શરીરમાંથી સાર ગ્રહણ થાય છે. જ્ઞાનની અપૂર્વ ભક્તિ થાય છે. દરરોજનો પોસક કરવાનો હોવાથી મુનિપણની તુલના થાય છે. ચારિત્ર-મોહનીય કર્મના દ્વયોપશમના થોડે મુનિપણ પ્રાપ્ત થાય તો તેના પાલનમાં સરવૈયા થઈ જાય છે. ઈન્દ્રિયનિરોધ થાય છે. કષાયનો સંવર થાય છે. આખો દિવસ સંવરની અને નિર્જરાની ક્રિયામાં જ નિર્ગમે છે. દેવવંદનાદિ વડે દેવભક્તિ અને ગુરુવંદનાદિ વડે ગુરુભક્તિ થાય છે. ઈત્યાદિ અનેક લાભો તેથી પ્રાપ્ત થાય છે. મનુષ્યજાતમાં અને આવકપણામાં કરી શકાય એવી ધર્મકરણીમાં આ પણ એક ઉચ્ચ દશાને પમાડનારી કરણી છે. તેના અધિકારી થઈ એ પણ પૂરા ભાગ્યોદયની નિશાની છે.

ઉપધાનના છ વિભાગ :

ઉપધાન, ચેત્યવંદન-દેવવંદનમાં અથવા પ્રતિક્રમણમાં આવતાં સૂત્રોનાં વહન કરાય છે. તેના મુખ્ય વિભાગ ૬ છે અને તે નીચે મુજબના છે :-

પહેલું ઉપધાન-પંચ મંગલ મહાશ્રુતસ્કંધ (શ્રીનવકાર મહામંત્ર)નું ખીજું „ પ્રતિક્રમણ શ્રુતસ્કંધ (ઈરિયાવહી, તસ્સઉત્તરી)નું ત્રીજું „ મસ્તવાધ્યયન (નમુત્યુજ્જ).....નું. ચોથું „ ત્યસ્તવાધ્યયન (અરિહ-તયેઈયાણું, અન્નતથ-ઊસસિએણું)નું પાંચમું „ મસ્તવાધ્યયન (લોગસ્સ).....નું. છઠ્ઠું „ શ્રુતસ્તવ-સિદ્ધસ્તવાધ્યયન (પુકખરવરદીવડકે અને સિદ્ધાણું છુદ્ધાણું વેયાવચ્ચગરાણું)નું.

ઉપર્યુક્ત ૬ વિભાગે ઉપધાન વહન કરવાના દિવસો અનુક્રમે ૧૮-૧૮-૧૫-૪-૨૮-૭ એ પ્રમાણે કુલ ૧૧૦ દિવસ થાય છે. જો ઉપધાનમાં તપ અનુક્રમે ૧૨૧-૧૨૧-૧૮૧-૨૧-૧૫૧-૪૧ ઉપવાસ પ્રમાણ કરવાનો છે. તપનું કુલ પ્રમાણ ૬૭ ઉપવાસનું થાય છે.

ત્રિવિહાર કે ચતુર્વિહાર ઉપવાસ ગણાય છે. તેમ જ એ આયંમિલે એક ઉપવાસ, ત્રણ નિવીએ એક ઉપવાસ, ચાર એકાસણે એક ઉપવાસ અને આઠ પુરિમુકે એક ઉપવાસ એમ

પણ ગણાય છે. આ રીતે તપની ગણના નવકારસી આ રીતે તપ દ્વારા પણ થાય છે, પણ તે રીતિ હાલ પ્રચલિત નથી. અહીં ખાસ કરીને ઉપવાસ ઉપરાંત આયંમિલ, નિવી ને પુરિમુક સંબંધી તપનો સંબંધ હોવાથી, તેનું પ્રમાણ ધ્યાનમાં રાખવાનું છે અને તે રીતે તપ પૂર્ણ કરવાનો છે. આ સમગ્ર તપ અહો-રાત્રિનો પૌષ્ઠ કરવા પૂર્વક કરવાનો હોય છે.

એક સાથે જો ઉપધાન કરવાં હોય તો કરી શકાય છે, પણ એમાં ધણું દિવસો જાય અને સૌને એટલી અનુકૂળતા ન હોય, એ હેતુથી શ્રી ઉપધાન તપ ત્રણ વિભાગમાં કરવામાં આવે છે.

પ્રથમ વિભાગ ૪૭ દિવસનો, ખીજો વિભાગ ૩૫ દિવસનો અને ત્રીજો વિભાગ ૨૮ દિવસનો છે, એટલે પ્રથમ વિભાગમાં પહેલું ઉપધાન (દિવસ ૧૮), ખીજું ઉપધાન (દિવસ ૧૮), ચોથું ઉપધાન (દિવસ ૪) અને છઠ્ઠું ઉપધાન (દિવસ ૭) - એમ ચાર ઉપધાન ભેગા કરવામાં આવે છે. ઉપર્યુક્ત ચાર ઉપધાનમાં ૪૭ દિવસનું પ્રમાણ થાય છે. એ સાથે વહેંચવામાં આવે છે અને તેના અંતે માળ પહેરાવવામાં આવે છે. ખીબ વિભાગમાં ૩૫ દિવસનું ત્રીજું ઉપધાન કરાવાય છે અને ત્રીજા વિભાગમાં ૨૮ દિવસનું પાંચમું ઉપધાન કરાવાય છે.

આ પ્રમાણે તપોવિધિ સાંપ્રતકાલે તપાગચ્છની પ્રવૃત્તિ પ્રમાણે લખેલ છે. તે ઉત્સર્ગભાગ સમજવો. અસમર્થને માટે તો સહેલા ઉપાય વડે પણ તપની પૂર્તિ કરવી કહી છે, કેમ કે ક્રિયાનું વિચિત્રપણ છે. કહ્યું છે કે—

“ આહરો હવિજ્જ વાલો, બુદ્ધો વા તરુણિઓ વિહું અપાતો ॥
તો ઉવહાણુપમાણું, પુરિજ્જ નિઅયસન્તિએ ॥ ૧ ॥

અર્થ :- જો ઉપધાન વહન કરનાર બાળક હોય, વૃદ્ધ હોય અથવા તરુણ હોય જતાં પણ અશક્ત હોય તો ઉપધાન તપનું પ્રમાણ પોતાની શક્તિ અનુસાર પૂર્ણ કરવું પણ હાલ આ વિધિ પ્રચલિત નથી.

વાચનાનો ઉપધાનને અનુસારે ક્રમ :

જ ઉપધાનો પૈકી કયા ઉપધાનમાં કેટલા તપે કયા સૂત્રની કેટલામી વાચના આપવામાં આવે છે, તે નીચેના કોઠામાં જણાવ્યું છે. આ વાચના માત્ર સૂત્રની નથી અપાતી પણ અર્થ સાથે અપાય છે.

ઉપધાન એટલે જ્ઞાનની સાધના, ધ્યાનનો અભ્યાસ અને તપ-જપની આરાધના. આ સમ્યક્ સાધના અને આરાધનાને અમારી ત્રિવિધે વંદના....

શેઠશ્રી સુમનલાલ મગનલાલ શાહ

૪૦૮, શુભસંદેશ સોસાયટી, ૧૬, હંસરાજલેન, ભાયખતા, મુંબઈ-૨૭

ઉપધાન	તપ	કયી વાચના ?	કયા સૂત્રની અને કયાં સુધીની ?
પહેલું	૫ ઉપવાસે	પહેલી	શ્રી નવકાર મંત્રનાં પહેલાં પાંચ પાદની
„	૭ા ઉપવાસે (કુલ ૧૨ા ઉપવાસે)	ખીજી	શ્રી નવકાર મંત્રનાં છેલ્લાં ચાર પાદની
ખીજી	૫ ઉપવાસે	પહેલી	શ્રી ઇરિયાવહી સૂત્રની ' જો મે જીવા વિરાગિયા ' સુધી
„	૭ા ઉપવાસે (કુલ ૧૨ા ઉપવાસે)	ખીજી	શ્રી ઇરિયાવહી સૂત્રના બાકીના ભાગની અને તે સાથે ' તસ્સ ઉતરી કરણેણુ ' એ બે બા સૂત્રની
ત્રીજી	૩ ઉપવાસે	પહેલી	શ્રી નમુત્યુણુ સૂત્રની ' પુરિસવરગધહતિથિણુ સુધી. '
„	૮ ઉપવાસે (કુલ ૧૧ ઉપવાસે)	ખીજી	„ „ ' ધમ્મવર્યાઉરંત- ચક્કવટીયુ ' સુધી
„	૮ા ઉપવાસે (કુલ ૧૯ા ઉપવાસે)	ત્રીજી	„ „ શ્રી નમુત્યુણુ સૂત્રના બાકી રહેલા ભાગન સંપૂર્ણ.
ચોથું	૨ા ઉપવાસે	એકજ વાચના	સંવલોએ અરિહંતએઈયાણુ એ આખા સૂત્રની
પાંચમું	૩ ઉપવાસે	પહેલી	શ્રી લોગસ્સ સૂત્રની પહેલી ગાથા.
„	૬ ઉપવાસે (કુલ ૬ ઉપવાસે)	ખીજી	„ „ ખીજી ત્રીજી ચોથી ગાથા.
„	૬ા ઉપવાસે (કુલ ૧૫ા ઉપવાસે)	ત્રીજી	„ „ પાંચમી છઠી ને સાતમી ગાથા.
છટકું	૨ ઉપવાસે	પહેલી	શ્રી પુકખરવરહીવદે સૂત્ર સંપૂર્ણ.
„	૨ા ઉપવાસે (કુલ ૪ા ઉપવાસે)	ખીજી	શ્રી સિકાણુ પુકાણુ સૂ. સંપૂર્ણ.

ઉપધાન તપ કરનારે યથાશક્તિ પાળવાના નિયમો

- (૧) સર્વથા અથવા તિથિએ પ્રહાયથ પાળવું.
- (૨) સર્વથા શયન કરવું.
- (૩) અચિત્તે ત્યાગ કરવો.
- (૪) પાંડવું, ફળવું, ઘોવું ઇત્યાદિ આરંભનો ત્યાગ.
- (૫) દર દિવસ સુધી જોખામાં જોખું એકાસણાવું તપ કરવું.
- (૬) દર દિવસ સુધી ૧૦૦ લોગસ્સનો કાઉસગ કરવો.
- (૭) દર દિવસ સુધી ૨૦ બાંધાપારાની નવકારવાળી ગણવી.

ઉપધાન તપ કરનારને થતી આરાધના

- (૧) એકલાખ નવકાર મંત્રનો જપ તથા બારસો બૂહદ્ધગુવંદન.
- (૨) એક હજાર લોગસ્સ, નવ હજાર ખમાસણું તથા દશ હજાર શક્તિવાદિ સ્તુતિનો પાઠ.
- (૩) ૧૦૦ નાનાં મોટાં દેવવંદન તથા સુઝતાલિસ દિવસની અખંડ વિરતિ

જાહેર ટ્રસ્ટોને ઉપયોગી.... નાગર્દશર્ક

ધી જોડે પબ્લીક ટ્રસ્ટ એક્ટ (અંગ્રેજીભાષામાં) સાતમી આવૃત્તિ જેમાં તા. ૩૧-૧૨-૧૯૮૭ સુધીના સુધારાઓ, કેન્સલો, ઇન્કમટેક્સ તથા પબ્લીક ટ્રસ્ટની વિગતવાર માહિતી જૈન ધર્મના સાતેય ક્ષેત્રો, ગુહા ગુહા હેતુન ટ્રસ્ટો તેનાં શાસ્ત્રીય રીતે ઉપયોગ કરવાનું માર્ગ-દર્શન મળી રહે તે માટે જરૂર જાહેર ટ્રસ્ટોને વસાવવા જેવું પ્રકાશન.

રોયલ સાઈઝના ૧૦૪૦ પાના

કીમત રૂ. ૩૩૦-(પોસ્ટેજ પેકીંગ જુદું)

ઓર્ડરથી વી. પી. થી પણ મેકલાશે.

વકીલ કેસરીચંદ નેમચંદ શાહ

૬. કાન્તા કુંજ, પીપળાશરી, બીચ જીપોળ,
વડોદરા ૩૯૦૦૦૧

રૂપી મહર્થોની પાછળ અરૂપી તત્ત્વ કામ કરી રહેલ છે. અરૂપી આત્મા વગર રૂપી શરીરની કિમત કંઈ જ નથી. જે નથી દેખાતું તે જેવા માટે જ્ઞાનની જરૂર છે. જ્ઞાન સાથે ક્રિયા, સ્વધ્યાય અને ધ્યાનની આવશ્યતા છે.

સૌજન્ય : જેઠમલજી સુ. બાફના

— જ્ઞાનાગરસૂરી

ધર્મનિષ્ઠ મોતીશાહ—શ્રી મોતીશાહ રીલીજીયસ એન્ડ થેરીટેબલ ટ્રસ્ટ :

પરિચય

જિન શાસનમાં આજ દિન સુધી શાસન રસિક જ્ઞાનવીર-દયાવીર-કર્મવીર-ધર્મવીર તથા અનેક તીર્થોના ઉદ્ધારકો એવા અનેક શ્રેષ્ઠ પુરુષો ગયા. તે પૈકી ૧૮મી સદીના એક શ્રેષ્ઠ નરપુરુષવતું જનરમાન અસ્તિત્વ “શેઠશ્રી મોતીશાહ” તરીકેનું ઇતિહાસના મુલ્યુ પુષ્ક પર ઝળકવા લાગ્યું.

તે શ્રેષ્ઠિની જન્મ જન્મમાંતરની કોઈ પ્રબળ પુરુષાર્થએ પિતા અમીચંદ સાકરચંદ તથા માતા રૂપમણીના જૈન ધર્મના ઉચ્ચ સંસ્કારો પામી શેઠશ્રી તન-મન-ધનને ધર્મ-રાષ્ટ્ર-સમાજના અનેકવિધ પુણ્ય કાર્યોમાં વાપરી સફળ બનાવ્યા. જે પૈકી શ્રી શત્રુજય મહાતીર્થ ઉપર કુંતાસરની જાડી ખીણને અતિ શ્રમ-ધન વ્યય કરી પુરાવ તેના ઉપર મોતીવસહિ “મોતીશાહી ટુંક” ગગનચુંબી ઉતુંગ શિખરો સહિત અનેક દેવકુલિકાપુજ્ય અતિ લવ્ય જિન પ્રાસાદ સહિત બનાવરાવી, તે ટુંકના અન્ય જિન મંદિરોના ઇતિહાસ તપાસતા શેઠશ્રી પોતાના મુનિમો-આડતિયાઓ તેમજ પરિચિતોના અબુલ્કદ્ય-આબાદી માટે તેઓની ઉદ્ધાર મનોવૃત્તિ કેવી નિર્મળ અને પવિત્ર હતી તે સાક્ષી પૂરે છે.

તે શ્રેષ્ઠિએ પોતાની દૈનિક પ્રવૃત્તિમાં જ્યાં સુધી જિન પૂજન થાય ત્યાં સુધી જન્મ જન્મ ન લેવાનો સંકલ્પ હતો. તેને લીધે ખંભાત અને સૂરતના દરિયાઈ રસ્તે આવતા મુંબઈના બારા અગાશીમાં પ્રવેશતા પોતાના સંકલ્પને સાચવવા શ્રી મુનિસુતત સ્વામિનું અતિરમણીય લવ્ય જિન પ્રાસાદનું નિર્માણ કર્યું.

પવિત્ર મુંબઈન ધરતી પર પગ મૂકતાં જ પ્રબળ પુરુષાર્થના પરિણામે કલ્પનામાં ન આવે તે રીતની અર્થોપાર્જના થતા પોતાના ધર્મપત્ની શ્રી દીવાળીબાઈ, પુત્ર શેઠશ્રી ખીમચંદભાઈ, તેમજ વડીલબંધુ શ્રી નેમચંદભાઈ અને લઘુબંધુ શ્રી દેવચંદભાઈના સહયોગથી મુંબઈ કોટ શ્રી શાંતિનાથજી, ગુલાલવાડી, શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથજી, લાલબા: શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથજી ભગવંતાદિ પાયણુની શ્રી ગોડીજી પાર્શ્વનાથ ભગવંત તથા શ્રી શાંતિનાથજી ભગવંતાદિ જિનમંદિરો માટે તેમજ તે તે મૂળનાથક ભગવંતોની પ્રતિષ્ઠાથે શેઠશ્રીએ અઢળક ધનવ્યય કરી જિનભક્તિને પુષ્ટ બનાવી.

સાથે સાથે જી ભક્તિ અનુસાર પશુ-પંખીઓ તેમજ અબોલ મૃગા પ્રાણીઓ માટે ધનધારા વહેવડાવી પાંજરાપોળો-ગૌશાળાઓ વિગેરે સંસ્થાની રચના કરી, અને હીન દુઃખી-અનાથ માનવીઓ માટે પણ શેઠશ્રીનું દિલ સદા કટુણાથી ભીનું રહેતું અને તે અંગે સંપત્તિનો સદ્વ્યય કરવામાં પોતે ધન્યતા-કૃતાર્થતા સમજતા હતા.

વ્યવહારિક-વ્યાપારિક અને સામાજિક ક્ષેત્રે કોઈ પણ જાતના ભેદભાવ વિના સર્વ જીવો પ્રત્યે કનેક્ટમેન્ટી પરિણામ કેળવી શેઠશ્રી એ ભારત અને પરદેશોમાં પણ અગ્રણી નામાંકિત વ્યક્તિઓમાં પોતાનું આગવું-વિશિષ્ટ સ્થાન પ્રાપ્ત કર્યું અને રાજકીય દૃષ્ટિએ પણ રાજ્યઅધિકારીઓ સાથે શેઠશ્રીના દૂરદેશીપણાએ અને કુનેહભર્યા વર્તનને રાજ્ય તરફથી “એરોનેટ”નો રાજમાન્ય ખિતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

યશોજીવણ રેવી ગુણસભર મધમધતી જીવન પ્રવૃત્તિ હોવા છતાં પણ શેઠશ્રીની અંતરમુખ્ય અવસ્થાનો ખ્યાલ આપતા

તથા શ્રી શત્રુજય મહાતીર્થ ઉપર મોતીશાહી ટુંકના, અજનન-પ્રતિષ્ઠાના રાસમાંથી મળે છે. તેમજ પૂ. વીરવજ્રચંદ્ર મહાતીર્થે તેમની બનાવેલી લોકપ્રિય કૃતિઓ, ગીતોથી વિશિષ્ટ ખ્યાલ આવે છે. અને “લાવે લાવે મોતીશાહી શેઠ...” ના જનપ્રિય ગીતો લોક કંઠે ગવાઈ રહ્યા છે એ શેઠ કરેલા પુણ્યકાર્યોની “વિશ્વ-પ્રશસ્તિ”ની અનેરી યાદ અપાવે છે.

સ્વનામધન્ય શેઠશ્રી મોતીશાહીએ લાયખલામાં હજારો વારની જમીન (વાડીઓ) લઈ મહારાષ્ટ્રમાં શત્રુજયવતાર સમાધીની સ્થાપના કરવાની ફલશ્રુતિ સ્વરૂપે વિક્રમ સંવત ૧૮૮૫, માસર સુદ ૬ ના દિને પ્રભાવપૂર્ણ શ્રી આદીધર ભગવંતાદિ પ્રતિમાઓ અમદાવાદથી લાવી રાજશ્રાદ્ધી ઠાઠથી દબદબાપૂર્વક સર્વ ધર્મના ઉપાસકોની પૂજાપ્રીતિ પ્રાપ્ત કરવા પૂર્વક અત્રે લવ્ય રીતે પ્રતિષ્ઠા કરાવી હતી.

આ મહામંદિરની ખરેખર! એવા કોઈ શુભ દિને અને શુભ મુહૂર્તે (પણે) પ્રતિષ્ઠા થઈ છે કે જેના ફળસ્વરૂપે આજ દિવસ સુધી મંદિરની ચારે બાજુનો વિસ્તાર સમૃદ્ધ-આબાદ થતા જાય છે અને જેનોના સેંકડો કુટુંબો નિવાસ કરી સુખ, શાંતિ, સમૃદ્ધિનો અનુભવ કરે છે.

હવે સરકારના સમયની વહેણ સાથે વધતા જતા જિનભક્ત આરાધકોમાં અહનિંશ વધારો થતાં જિન મંદિરો જીલ્લાદાર કરી અતિ લવ્ય રમણીય જિનમંદિર વિશાળ બનાવવું આવશ્યક બન્યું, જેથી મૂળમંદિરનો જિર્ણોદ્ધાર કરવા સાથે સાથે જિન-પ્રાસાદને દરતે વર્તમાન ચોવીશી પધરાવવી અને તે માટે શિખરખંદ ૨૪ દેવકુલિકા સહ શિલ્પ શાસ્ત્રાનુસાર અજોડ કલા-કારીગરીથી યુક્ત મનોહર એવા નાની-નાની દેરીઓ તૈયાર કરાવવામાં આવે છે. ને જેની પ્રતિષ્ઠા સંવત ૨૦૪૩ના માગસર સુદ-૬ના પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિજયચંદ્રોદયસૂરીધરજી મ. શુભ નિત્રામાં થયેલ. અને આ વર્ષે સંસ્થાના ચેરમેનશ્રી સુમેરમલજી બાકતા તરફથી પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી પદ્મસાગરસૂરીધરજી મંઠી નિત્રામાં મંગળ ઉપધાન તપ અતિહાસિક રીતે થયેલ છે.

જૈન એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયાનો શતાબ્દી મહોત્સવ

જૈન સમાજનાં સર્વાંગી વિકાસ અર્થે સ્થપાયેલ શ્રી જૈન એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયાને ૧૦૫ વર્ષ પૂરા થતા મુજબમાં તેના શતાબ્દી મહોત્સવ પ્રસંગે નીચે મુજબના ત્રણ દિવસના વિવિધ કાર્યક્રમો યોજાયા હતા.

એપ્રિલ ૨૩ થી દીપચંદભાઈ સ્વરાજ ગાડીના પ્રમુખસ્થાને સમારોહ યોજાયો હતો. મંગલદીપ પ્રગટાવીને કાર્યક્રમનું ઉદ્ઘાટન કરતા જનશ્રીતા જૈન અમ્રાણી અને ઉદ્યોગપતિ શ્રી શ્રેયાંસ પ્રસાદ જૈને જળાવ્યું હતું કે જૈન ધર્મની ગરિમા ઉજવેલ છે. જૈન સમાજે સમાજોત્થાન સાથે વખતોવખત રાષ્ટ્રીય ઉત્કર્ષમાં પણ અનન્ય ભૂમિકા આપેલી છે. આપણા ઘણા જૈનોએ આઝાદીની લડતમાં મુકાવ્યું હતું, સત્યાગ્રહમાં ભાગ લીધો હતો, શાળા-મહાશાળાઓ છોડી હતી. નોકરી ધંધાની ચિંતા સેવી ન હતી. કેટલાય જૈનોએ દેશને સ્વાધિન કરવાની લડતમાં શહીદી પણ વહોરી હતી. દેશની સ્વાતંત્ર્યતાની લડતમાં જૈનોએ લીધેલા ભાગની માહિતી એકત્ર કરી એક માહિતીસભર ગ્રંથ પ્રકાશિત કરવાની આજે જરૂર છે. જે આ કાર્ય થઈ શકશે તો આ યુગનું એક શુક્રવર્તીકાર્ય થશે. આ ઉપરાંત જૈનકૂળમાં થયેલા સંતા, શુરવીરો, સાહિત્યકારો સમાજસેવકો અને અન્ય વિભૂતીઓની પણ માહિતી એકત્ર કરી તેને ગ્રંથકારે પ્રકાશિત કરવામાં આવે તો તેમાંથી અનેક લોકોને પ્રેરણા મળશે.

સંસ્થાના મંત્રીશ્રી નટવરલાલ એસ. શાહે એક સદી જુની સંસ્થાની માહિતી આપતા જળાવ્યું હતું કે જૈન સમાજની એકતા માટે તીર્થોના રક્ષણ અર્થે અને સંસ્થાઓને કાયદાનું જ્ઞાન આપવાના હેતુથી આ સંસ્થાની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. આ સંસ્થાના પ્રથમ સેક્રેટરી શ્રી વીરચંદ રાઘવજી ગાંધીએ ચિકાગોની વિશ્વધર્મ પરિષદ જૈનધર્મના પ્રતિનિધિ તરીકે ઉપસ્થિત રહીને જૈનધર્મનું ગૌરવ વધાર્યું હતું એટલું સંસ્થાના વર્તમાન પ્રમુખશ્રી સમારોહના પ્રમુખસ્થાનેથી બોલતા શ્રી દીપચંદભાઈ ગાડીએ જળાવ્યું હતું કે જૈનોમાં એકતાની તાતી જરૂરિયાત છે. આ માટે સ્વેતામ્બર, દિગમ્બર, સ્થાનકવાસી કે તેરાપથિક એવા ભેદ ભરી જઈ સમગ્ર જૈનો સંપથી, એક ખીબ પર વિશ્વાસ રાખીને હળીમળીને પ્રેમથી કાર્ય કરશે તો ધર્મ સમાજ અને રાષ્ટ્રના નવનિર્માણમાં સારો ફિરસો આપી શકશે.

પ્રેડવોડેટ શ્રી બંસીલાલ બી. ખખખરે 'ટ્રસ્ટને સ્પર્શતા ભાડા મારો' વિષય પર વ્યાખ્યાન આપતા જળાવ્યું હતું કે મહારાષ્ટ્રમાં સન ૧૯૪૮થી રેન્ટ એક્ટ અમલમાં આવ્યો છે. મહાન માલિક તરફથી વિના કારણે ભાડુતોને ભાડાની જગ્યા ખાલી કરાવવાની કાર્યવાહી સામે રક્ષણ આપવાનો આ કાયદાનો હેતુ છે. આ કાયદો એવો છે કે એક વખતનો ભાડુત પછી કાયમી ભાડુત બની જાય છે. એટલે જ કહેવાય છે કે મુખાંઓ મહાન બાંધે છે અને ડાહ્યા તેમાં રહેવા જાય છે. આ કાયદાની કલમ ૪ અન્વયે ગરીબોને મદદ કરતી, સમાજના બાળકોને શૈક્ષણિક સુવિધા આપતી, જનતાને વૈદ્યકીય સહાય પૂરી પાડતી

લોકોના કલ્યાણઅર્થે સ્થપાયેલી સંસ્થાએ અરજ કરવાથી આ રેન્ટ એક્ટમાંથી મુક્ત મળી શકે છે.

પૂ. આચાર્ય ભગવંત શ્રી પદ્મસાગરસુ રેજી મહારાજે 'વર્તમાન સમયમાં ટ્રસ્ટના સંચાલકોનું કર્તવ્ય' એ વિષય પર બોલતાં જળાવ્યું હતું કે આજે જૈનોની વિવિધ સંસ્થાઓ અને અનેક ટ્રસ્ટો જુદા જુદા સેવા કાર્ય માટે ભાતભરમાં ચાલી રહ્યા છે. હજારો અને લાખોની મિલકતો આ ટ્રસ્ટો પાસે છે. તેના વહીવટ માટે જે કુશળ સૂત્રધારો ન મળે તો આ ટ્રસ્ટની કાર્યવાહીમાં અનેક મુશ્કેલીઓ આવે છે. કારણ કે આજે સરકાર દ્વારા અનેક નવા નવા કાયદાઓ આવી રહ્યા છે અને આ કાયદાઓની આટીધૂંટીની જાણકારી જો આ સંસ્થાના ટ્રસ્ટીઓને ન હોય તો સંસ્થાને ભારે નુકસાન થવા સંભવ છે. વળી આવા કાયદાઓના અન્વયે ટ્રસ્ટીઓ પણ દોષિત ઠરી શકે છે. આ માટે આ બધી સંસ્થાઓ એને ટૂંટાને એક ઝંડા નીચે એકત્ર કરી એક સેન્ટ્રલ કમિટીની રચના કરવી જોઈએ. અને આ કમિટિ દ્વારા સારા નામાંકિત વકીલો રોકી કાયદાઓની આટીધૂંટી સામે રક્ષણ જીતી કરવાની આજે સમાજને જરૂર છે.

છેલ્લા વકતા હતા સોલીસીટર શ્રી જસુભાઈ સી. શાહ તેમજ ટ્રસ્ટીને સ્પર્શતી બાબતો એ વિષય પર પ્રવચન આપતા જળાવ્યું હતું કે આજે કોઈ પણ સંસ્થાના ટ્રસ્ટી બનતા પહેલા ગંભીર વિચાર કરવાની જરૂર છે ટ્રસ્ટી થવું સહેલું છે. તેની જવાબદારી નિભાવવી અઘરી છે. આજે સમાજમાં જે-સારા સેવાભાવી કાર્યકરો ટ્રસ્ટી તરીકે નિવૃત્તિ થતાં જાય છે અને તેના સ્થાને લેભાગુ અને સ્વાર્થી માનસ ધરાવતા લોકો સંસ્થાના ટ્રસ્ટી બની બેસે છે. અને સંસ્થા પોતાના બાલકોની મિલકત હોય તેમ મનસ્વી વહીવટ કરવા લાગે છે, તેન કારણે ટ્રસ્ટની મૂળભૂત ભાવનાને ઠેસ પહોંચે છે.

જાહેર ટ્રસ્ટોને ઉપયોગી... માર્ગદર્શક

ધી બોમ્બે પબ્લીક ટ્રસ્ટ એક્ટ (અંગ્રેજીભાષામાં) સાતમી આવૃત્તિ જેમાં તા. ૩૧-૧૨-૧૯૮૭ સુધીના સુધારાઓ, કેન્સલો, ઈન્કમટેક્સ તથા પબ્લીક ટ્રસ્ટની વિગતવાર માહિતી જૈન ધર્મના સાતેય ક્ષેત્રો, જુદા જુદા હેતુના ટ્રસ્ટો તેનાં શાસ્ત્રીય રીતે ઉપયોગ કરવાનું માર્ગ-દર્શન મળી રહે તે માટે દરેક જાહેર ટ્રસ્ટોને વસાવવા જેવું પાકાશન.

શેયલ સાઈઝના ૧૦૪૦ પાના

કીમંત રૂ. ૩૩૦-(પોસ્ટેજ પેકીંગ જુદું)

ઓર્ડરથી વી. પી. થી પણ મોકલાશે.

વકીલ કેસરીચંદ નેમરાંદ શાહ

કે. કાન્તા કુંજ, પીપળાશેરી, મડીયાળીપાળ,

વડોદરા ૩૯૦૦૦૧

અમદાવાદનું 'મિની-મુનિ સંમેલન' વર્તમાન શ્રીસંઘના પ્રશ્નો અંગે માર્ગ આપશે.

આપણા સામાજ્યે મહાન પુરુષોદયે વરસેનાં વહાણાં પછી શ્રી અમલુસંઘન ગીતાથે આચાર્યશ્રી, રાજનગરની મહાન પ્રભાવક ઐતિહાસિક નગરીમાં શાસન ઉદ્યોત માટે ભેગા થઈ રહ્યા છે, એ અત્યંત હર્ષની ખીના છે. કોઈપણ ધર્મપ્રેમીના હૃદયમાં આથી વિશેષ આનંદનો પ્રસંગ નહીં જ હોય નિષ્પક્ષ-પાત્રપણે પ્રમાણિત વિચારણા સહકર્યથી જ્યાં થાય ત્યાં સૌ કોઈને માન જ થાય એ સ્વાભાવિક છે. નજરપણે વિનંતી કરું છું કે આપશ્રીના આગમનથી શાસનને ફાયદો થશે જ અત્યારના નાજુક સમયે મધ્યસ્થવૃત્તિ સંઘને ખૂબ જ જરૂરી છે. જ્યાં સુધી આપણે આપણું વંતવ્ય બાજુ ઉપર રાખી સંઘને નજર સમક્ષ રાખી વિચારણા ન થાય ત્યાં સુધી આવા નાજુક પ્રશ્નોના નિકાલ ન થાય એ સ્વાભાવિક છે. એકચતા જેવું કોઈ કાર્ય નથી કુસંપ્ત જેવું કોઈ પાપ નથી. એક જ ગચ્છમાં વિચારભેદ હોય એ સ્વાભાવિક છે, પરંતુ એ સર્વસ્વનાં વિરહમાં શાસ્ત્રીય રીતે સર્વાનુમતે ગીતાથે નિર્ણય કરે એ ઉચિત ગણાય અને હમનસીમે એ શક્ય ન બને તો દરેક પક્ષેએ સર્વસ્વનો ફાવો બાજુ ઉપર રાખી કોઈ યુગપુરુષ ઉપર ઊંડી વર્તમાન આરાધના માટે સર્વને સન્માનીય રીતે પ્રેરણારૂપ નિર્ણય કરી શ્રી સંઘને માર્ગદર્શન આપવું એ આજના અમલુસંઘની મહાન જવાબદારી છે. એનો ઈન્કાર થઈ શકે જ નહીં ને સર્વજનનાં વિરહ કાળમાં આ પ્રમાણે થવાથી કોઈની માનહાનિ થતી નથી ને સંઘના એકચ ખતર, શાસન ખાતર એ આશા વધુ ન જ ગણાય. અરે! આમનિરીક્ષણ થાય તો આપણા જ હાથે આપણે આ પ્રશ્ન ઉપર જે તન-મન-ધન ખચી શાસનને નુકસાન કર્યું છે તે મોગલો કે ગંગેજીએ નથી કર્યું. આ સત્ય જેટલું વહેલું સમજાય તેટલો શ્રી સંઘનો ઉદય છે.

પાર્શ્વનાથ વિદ્યાશ્રમ-સુવર્ણ જયંતિ સમારોહ

પાર્શ્વનાથ વિદ્યાશ્રમ શોધ સંસ્થાન-વારાણસીમાં સુવર્ણ જયંતિ સમારોહ તથા પ્રાકૃત અને જૈન વિદ્યા પરિષદના પ્રથમ અધિવેશનનું તા. ૧-૧-૮૮ના રોજ ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું. જે ત્રણ દિવસ રહેલ.

આ પ્રસંગે કેન્દ્રીય રાજ્ય મંત્રી શ્રીમતી શીલા દીક્ષિત, વિશ્વવિદ્યાલય અનુદન આયોગના ઉપાધ્યક્ષ પ્રો. સચ્ચિદાનંદ-મૂર્તિ, અધ્યક્ષ શ્રી હોપચંદભાઈ ગાડી, તથા મંત્રી શ્રી બુપેન્દ્રનાથ જૈન અને ડૉક્ટર સગરમલ જૈન વગેરે ૧૫૦ વિદ્વાનો પધારેલ, તેમાંથી ૧૦૦ એ શોધ નિબંધનું વાચન કરેલ, ૧૦ પુસ્તકોનું પ્રકાશન સંસ્થા તરફથી થયેલ.

વિદ્યાશ્રમના વિશેષજ્ઞ-વિકાસ માટે રૂ. ૩૦ લાખની જરૂરીયાત અનુભવત શ્રીકૃત હોપચંદભાઈ ગાડીએ એકઠા કરાવી આપવાની તૈયારી દર્શાવેલ.

કનુલ (આંધ્રપ્રદેશ) માં પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

પૂ. આ. શ્રી ભુવનતિલકસૂરિજી મ. ના શિષ્ય પૂ. આ. શ્રી અશોક રત્નસૂરિજી મ. તથા પૂ. આ. શ્રી અભયરત્નસૂરિજી મ. સા. આદિ ઠાણા પની શુભ નિશ્રામાં અત્રેના શ્રી નૃત્ય જિન-પ્રસાદમાં, શ્રી શાંતિનાથ શિખરમાં શ્રી મુનિસુવત સ્વામી આદિ ભગવંતોથી મહા સુદ ૧૦ના પ્રતિષ્ઠાના શુભ પ્રસંગે શ્રી સંઘના આદેશથી જુદા જુદા મહાનુભાવો તરફથી પૂજાઓ, શ્રી વસન્ત-હરપૂજન, ભક્તામરપૂજન, કુંભસ્થાપનાદિ, નવત્રહાદિપૂજન, ૧૮ અભિષેક, શ્રી અણ્ણોતરી સ્નાત્રપૂજન, આંગી-રચના, પ્રભાવના, ૧૪ ચલચિત્રો, સવારના નવકારશી સમયે સાધર્મિક ભક્તિ, ખેર-સાંજના સાધર્મિકવાત્સલ્ય અને નવકારશીઓ થઈ હતી.

આ પ્રસંગે બેલગાંવનું પ્રભાત બેન્ડ, સ્થાનિક બેન્ડ, બેંગલોરનો રથ-ગજરાજ-લોહા આદિ સાથે રથયાત્રાને જલ-યાત્રાનો વરઘોડો ચઢ્યો હતો.

મહા સુદ ૧૦ના શ્રી જિનેશ્વરના ભગવંતોનો મંદિરમાં પ્રવેશ અને પ્રતિષ્ઠા થઈ હતી. બેંગલોરના અણ્ણોતરી પૂજન ભણાવવામાં આવ્યું હતું. બેંગલોર-શ્રી લલ્લિતસૂરિજી પાઠશાળાના અધ્યાપકોએ સમજુતી પૂર્વકતા વિધાનો કરાવ્યા હતા. શ્રી અશોકકુમાર લેમાવતે પૂજન-આવનામાં સૌને લયલીન બતાવ્યા હતા.

સુદ ૧૧ના મંદિરનું હારોદ્ધાટન, પૂજા આદી થયું હતું. આ પ્રસંગે સાધ્વીશ્રી કુસુમશ્રી ડા. ૪ અને સાધ્વીશ્રી કલ્પજીઆ-શ્રીજી આદિ ડા. ૫ પધાર્યા હતા. પૂ. આ. શ્રી અશોકરત્નસૂરિજી મ. સા. ની વર્ધમાન તપની ૭૪મી જોળીના પારણા પ્રસંગે વરઘોડો, યુગપૂજન, પૂજન-પ્રભાવના, આંગી આદિ સફળાઈ થયા હતા. શ્રી સંઘે આચાર્યશ્રીને ચાતુર્માસ અંગે જ્વેરદાર વિનંતી કરી હતી.

ચાદગિરિ કર્નાટકમાં ફાગણ સુદ ૧૨થી શ્રી શાંતિસ્નાત્ર સહ અઢાઈ મહોત્સવ અને ફા. ૧૬ ડા. શાંતિસ્નાત્ર ભણાવવામાં આવનાર છે.

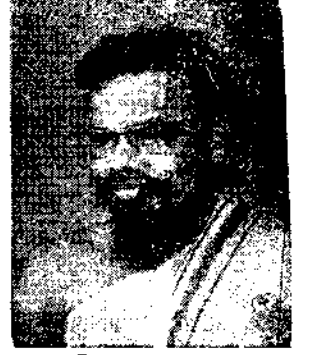
સાધ્વી શ્રી વસંતપ્રભાશ્રીજી મ. ગુજરાત પધાર્યા

પાર્શ્વચંદ્ર ગચ્છના પરમાયકુળી પૂ. શ્રી સુનંદાશ્રીજી મ. મા. ના શિષ્યા સાહિત્યરત્ના સાધ્વી વસંતપ્રભાશ્રીજી મ. 'સુતેજ' ઠાણા ૬ કચ્છમાં પાંચ ચાતુર્માસ પસાર કરી બે દીક્ષાઓ... વડી દીક્ષાઓ વરસીતપના પારણા વગેરે ધર્મ આરાધના કરાવી બે નવ દીક્ષિતા પ્રશિષ્યાઓ સાથે સુરખારી રણુ ઉતરી ગુજરાત પધાર્યા છે. માળીયા થઈ મોરબી પધારશે. હાલ થોડા દિવસ ત્યાં સ્થિરતા થશે.

'જૈન' પત્રનું નવું વર્ષ શરૂ થતાં દરેક સીલુ જૂના ગ્રાહક બધુંઓનું લવાજમ રૂ. ૩૦-૫૦ મોકલવાનું રહે છે. તો દરેક ગ્રાહકોએ મનીઓડીથી લવાજમ વહેલાસર મોકલી આપવા વિનંતી.

સદ્ભાવના

પ્રવચનકાર : રાષ્ટ્રીય સંત પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ

[આજે જીવન અતિ સ્વકેન્દ્રી બનતું જાય છે. સૌ માનવો પોતપોતાનો સ્વાર્થ સાધવામાં જ જાણે પ્રવૃત્ત છે. નિઃસ્વાર્થ ભાવની તીવ્ર અછત વરતાય છે. આમ જ ચાલ્યા કરશે તો માનવનું શું થશે ! માનવતા મરી પરવારી જશે તો ! તેની સતત ચિંતા કરતા આપણા પરમ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીએ માનવ માત્રમાં સદ્ભાવના પ્રગટે ને પ્રસરે તે માટેનું એક પ્રેરક પ્રવન કરેલ જે મુનિરાજશ્રી દેવેન્દ્રસાગરજી મહારાજની પ્રેરણાથી અત્રે આપીશું] [ગતંકથી ચાલુ]

પ્રેમ પરમાત્મા સુધી પહોંચવાનો એક રસ્તો છે. સંત તુલસીદાસે કહ્યું છે કે, 'પ્રેમ જલી અતિ સાંકડી, તા મેં દો ન સમયે.' પ્રેમ એ પરમાત્મા સુધી પહોંચવાનો માર્ગ છે અને એ માર્ગે અનેક વ્યક્તિઓ પરમાત્મા સુધી પહોંચી છે. પ્રેમ પરમાત્માને પ્રિય છે અને તે પ્રેમનો જન્મ સદ્ભાવનામાં થાય છે. અનેક માનવીઓ હૃદયમાં પોતાનો નિવાસ રાખે છે, પરંતુ એમ સમજશો નહિ કે એનાથી કોઈ પદનો અધિકારી બની જાય છે. એકથી અનેક સુધી પહોંચવાનું છે. અનેક અંતરમાં વાસ કરવાનો છે.

સાધનામાં 'સ્વ'થી માંડીને 'સર્વ' સુધી વિકાસ કરવાનો કોય છે. દિલ્હીના સિંહાસન પર રાજ્ય કરનારી હજારો વ્યક્તિઓ આવી અને ગઈ. એને કશો અર્થ નથી. ઇતિહાસમાં ભૂલથી કયાંક એકાદ પાના પર એમનું નામ મળી જશે અને એ પછી બસો-પાંચસો વર્ષ પછી વિસરાઈ જશે. આનાથી વધુ એનું કશુંય મહત્ત્વ નથી. મારે તો બોકોના હૃદય સિંહાસન પર આસન લગાવવું છે અને તે સદ્ભાવનાથી જ સંભવિત છે.

બેલાવમાં ઇન્દિરાજી મને મળવા આવ્યાં હતાં અને ઘણી લાંબી ચર્ચા ચાલી. મેં એમને કહ્યું કે તમે એ ભૂલી જાવ કે તમે દિલ્હીમાં રાજ કરો છો. અમારા જેવા સાધુ-સંતોની મા સલાહ છે કે તમે બોકોના દિલમાં રાજ કરો. દિલ્હી નહિ પણ બોકોના દિલનું રાજ જ કાયમ રહેશે. બાકી બધું ચાલ્યું જશે. રામની માફક જે વ્યક્તિઓએ બોકોના હૃદય જીતીને રાજ્ય કર્યું છે, એમને લાખો વર્ષ વીતી જવા છતાં બોકો આજ સુધી ભૂલ્યા નથી. આજે પણ અમારા અંતઃકરણમાં એમનું રાજ રહેલું છે. સર્વ પ્રત્યે સદ્ભાવના રાખીને પ્રેમથી જ બોકોના હૃદય પર રાજ કરવું જોઈએ. ગુઓ હું આપને મારો જ ઢાંખલો આપું તો મારી પાસે છે શું ? ઘર છેડાયું. સંસારને ત્યાગ કર્યો. સંન્યાસ લઈને સાધુ બની ગયો. કોઈનાય ઘરમાં મારો એક પેસે પણ જમા નથી. આપના ઘર પર જાયું છું કેઈ અધિકાર નથી. પરંતુ એક સાધુ તરીકે જો હું એક શબ્દ બોલું તો પણ તમે તમારા બાળકો, ભાઈઓ અને સ્નેહી-ઓને ન આપતા હો, પરંતુ અહીં તો પરાપકારની

ભાવનાથી તરત જ પાકીટમાંથી ધન કાઢીને આપી દેશો. આ પ્રેમ-રાજ્યનું લક્ષણ છે. જ્યારે સાધુ તમા અંતરમાં પ્રવેશ કરે છે અને તમારા હૃદય પર અધિકાર મેળવે છે, ત્યારે આપોઆપ જ તમને આપવાની ભાવના જાગે છે. તમે જ વિચારો છો કે આ શબ્દ મિથ્યા થવો જોઈએ નહિ. એનું પોતાની શક્તિ અનુસાર અથૂક પાલન કરવું જોઈએ. તમે તમારા સગાભાઈને ના કહેશો. વખત આવે તો તમારી પત્નીને મના કરશો, પરંતુ સાધુ-સંતો પોતાના હૃદયથી જે કંઈ કહે છે તેની તમારા હૃદય પર સીધી અસર થશે, કારણ કે સાધુ-સંતોનું સામાન્ય જ હૃદય પર છે.

આ પ્રેમનું રાજ્ય છે. જેમાં દરેક વ્યક્તિનું ઘર મારું ઘર બની જાય છે. જ્યાં જઈએ ત્યાં 'આપ અમારે ત્યાં પધારો' એવું નિમંત્રણ મળે છે. કોઈ બીજાને આ રીતે નિમંત્રણ આપો છો ખરા ? આ પ્રેમની એ ચરાકાળા છે, કે જ્યારે લોકો પરાપકાર માટે પોતાના પ્રાણની આહુતિ આપે છે, તો પછી પૈસાની તો વાત શી ? ભારતના ઉજ્જવળ ઇતિહાસમાં પ્રેમને ખાતર અનેક લોકોએ પોતાનું બલિદાન આપ્યું છે. મંદિરોના રક્ષણ માટે, સંસ્કૃતિના બચાવ માટે, પરાપકાર ખાતર કે પોતાના રાષ્ટ્રની સુરક્ષા કાળે આ લોકોએ પોતાની તલવારથી પોતાનું મસ્તક કાપીને ધરી દીધું છે.

પૈસા આપવા એ તો ઘણી સામાન્ય અને પ્રાથમિક બાબત છે. હું તો કહું છું કે આપણા પ્રેમ વધે એવા પ્રયાસો કરવા જોઈએ. જુદા જુદા સંપ્રદાયના જેટલા સાધુ છે તેમને એકત્રિત કરીને આ પશ્ચિમની આંધીનો સબળ સામનો કરવા તૈયાર કરવા જોઈએ. આ આંધી પૂર્વે નુકસાન પહોંચાડશે. આવા લોકો વિચારોથી આક્રમણ કરે છે. આપણી સંસ્કૃતિના નાશ માટે તેઓ એટમ-બોમ્બ નહિ નાખે, કોઈ શસ્ત્રનો ઉપયોગ ન હે કરે, પરંતુ માત્ર વિચારોનું આક્રમણ કરીને આપણી સંસ્કૃતિને નષ્ટ કરશે. આનું વિચારોનું આક્રમણ પત્ર-પત્રિકા, રેડિયો અને ટી.વી. દ્વારા કરવામાં આવે છે. આ આક્રમણને કારણે તમારા હૃદયમાંથી બધી જ ઉત્તમ સદ્ભાવનાઓ નષ્ટ થઈ જશે.

[ક્રમશઃ]

ભાયખલા ઉપધાન તપના આરાધકો

પ્રથમ ઉપધાનના-માળારોપણવાળા

શા મણીલાલ જોરા	ઘાટકોપર
„ પુખરાજી ધનરાજી	ઠાકોરદાર
મોરખીયા વાડીલાલ કાથરલાલ	ખેતવાડી
શા કુંવરજી જોડાભાઈ	વરલીનાકા
„ સુરેન્દ્ર હીરાલાલ ઝવેરી	
„ મંજાલાલજી પ્રેમરાઈજી	કાલખા દેવી
„ પાસુભાઈ ખીમજી	વરલીનાકા
„ ભીકમચંદજી રૂપરાઈજી	ડોંગયા
„ અમુલખભાઈ ખુશાલચંદ	મલાડ
„ પુખરાજી તારાચંદજી	ગોલદેવલ
„ ચરવીંદભાઈ કરગુરચંદ ઝવેરી	ચોપાડી
શ્રીમતી શાન્તાબેન હસ્તીમલજી	જોગેશ્વરી
„ સોવનીભાઈ ચમ્પાલાલજી	વડાલા
„ મેટકીભાઈ વસ્તીમલજી	વડાલા
„ સાથરબેન વરતીમલજી	ભાન્ડુપ
„ ઝવેરબેન નાગજી	મહુન્ડ
„ નીરમલાબેન વાંતીલાલ	ઝવેરી બજાર
„ ભાનુબેન મનનુખલાલ	બોરીવલી
„ સોવનબેન રાનચંદ	વડાલા
„ સુકીભાઈ વરતીચંદજી	„
„ સીમાકુમારી માણુલાલજી	દઈસર
„ શાંતિબેન મોહનલાલ	વીમલાચલ
„ લક્ષીતાબેન આશારામ	જૈનપાર્ક
„ પુખાબેન જયંતીલાલ	ગોરગામ
„ કંચનબેન એટરમલજી	શત્રુજય દર્શન
„ દેવીબેન ખીમચંદજી	લાલખાગ
„ રંભાબેન વરતીમલજી	વડાલા
„ મંજુલાબેન મીપીનકુમાર	પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ
„ ઈન્દીરાબેન જયેશભાઈ શાહ	„
„ કુસુમબેન કીતીકુમાર	„
„ રૂપીભાઈ પુખરાજી	ઠાકોર દાર
„ વીમલાબેન ભાઈલાલ	૪૦૬ શુભસંદેશ
„ કુમારી અમૃતબેન લખમશી	ડોંગખીવલી
„ લીલાબેન જાહરાજી	„
„ વસંતીબેન વીશ્રીમલજી	કારસરોડ
„ શાંતિબેન નેમીચંદજી મહેતા	વરલીનાકા

શ્રીમતી સુવર્ણબેન ગોરીશભાઈ

„ બદામીભાઈ સરેમલજી

„ કસ્તુરભાઈ કુંવરજી

„ ભાગવંતીબેન વસ્તીમલજી

„ ભાગવંતીબેન મગરાજી

„ સુશીલાકુમારી વોરીલાલજી

„ સુકીભાઈ સાંકલચંદ

„ સુકીભાઈ જગનલાલ

„ વસંતીબેન કપુરચંદજી

„ ગજરાબેન રમણીકલાલ

„ સુકનભાઈ ચમ્પાલાલજી

„ શાંતિબેન પરમાણુદાસ મહેતા

„ પ્રદુશનબેન દેવીચંદજી

„ મમતાબેન ખંસીલાલજી

„ ચંચળબેન પાસુભાઈ

„ કમલાબાઈ બાણુલાલજી

„ ધાકુભાઈ તારાચંદજી

„ પાનભાઈ ચાપસી

„ પાનીબેન વસ્તીમલજી

„ કાંતાકુમારી બાણુલાલજી

„ દીવાળીબેન વોરીલાલજી

„ વિમલાબેન મીઠાલાલજી

„ આશાભાઈ મુલચંદજી

„ મંજુકુમારી મુલચંદજી

„ વીમલબેન સુકલાજી

„ નાથભાઈ રણુશી

„ પીસ્તાકુમારી જેવરચંદજી

„ સીતાબેન સુમેરમલજી

„ ઉમરભાઈ ખીમજી

„ જમનાબેન મોહનલાલ

„ લક્ષીતાકુમારી માણુકચંદજી

„ પપીભાઈ ચુનીલાલજી

„ ઉરમીલાબેન જેવરચંદજી

„ કમલાબેન જજલાલ

„ કંચનબેન જુગરાજી

„ સેવંતીબેન જયંતીલાલ

„ સોનબેન શાંતીલાલ દામાણી

„ કુસુમબેન નાથાલાલ

શત્રુજય દર્શન

કારસરોડ

વરલીનાકા

કામાણુપુરા

ડાકચંદરોડ

ડાકચંદરોડ

કાંલવલી

વાનદ્રા

રુલા

મહુન્ડ

વડાલા

મહુન્ડ

જૈનપાર્ક

ભાન્ડુપ

વરલીનાકા

કામાણુપુરા

શાંતકુઝ

ભાન્ડી

પારસરોડ

નવા નાગમાડા

જુના મગામ

ભાટીયા હોસ્ટેલ

વડાલા

„

મહુન્ડ

„

પોનાર

કામાણુપુરા

વરલીનાકા

કાલખાદેવી

લેખીઝવેરોડ

કામાણુપુરા

„

મરીન લઈન

કાદર

મહુન્ડગા

ગોરગામ

કાલખાદેવી

માનવજીવનમાં 'હું' ને શોધવાનું છે. પોતાની જાતને શોધવાની છે અને તે માટે જ આ મનુષ્યલવ મળ્યો છે. મનુષ્યલવ આત્માનો ઉદ્ધાર કરવા માટે જ મળ્યો છે, દરેક ક્ષણ જીવતા પહેલાં તે અંગેનું ધ્યેય નક્કી કરવાનું છે.

— પદ્મસાગરસરી

સૌજન્ય : ડૉ. કિશોરચન્દ્ર મિશ્રીમલજી બાફના

શ્રીમત	કુસુમબેન વનુભાઈ	ચીરા જ્ઞાનર	શ્રીમતી શાંતીબાઈ સુમેરમલ	લેમીડનરોડ
"	મણીબેન વીરજી ગાલા	કુરલા	" મંજુલાબેન શાંતીલાલ	કાલબાદેવી
"	ઉમરાવબાઈ કુંદનમલજી	ઠાકોર દાર	" કુવરબાઈ રતનશી છેડા	સુલુન્ડ
"	સાયરબેન સોગમલજી	ચેમ્બર	" ગુણવંતીબેન કૃતેયંદ	લોવર પહેલ
"	માઈબાઈ લાલજી	"	" કમલાબેન તલકશીલાઈ	ગામદેવી
"	મૃદુલાબેન વીનોદરાય	વીકેલી	" તરુણતાબેન હીંમતલાલ	ઘાટકોપર
"	પ્રતિભાકુમારી ચુનીલાલ શેઠ	પારલા	" મધુબાલા વનેયંદજી	મઝગામ
"	ચંદ્રાવતી કૃતેયંદ	સાયન	" લીલાબેન વનેયંદજી	મઝગામ
"	સરસ્વતીબેન રતીલાલ	મરીન લાઈન	" કેસરબેન બાબુલાલજી	જંજીર સ્ટ્રીટ
"	પુષ્પાબેન રમણલાલ	"	" દેવકુવરબેન મુલજી	લીવન્ડીરોડ
"	હસુમતીબેન સુરેન્દ્રકુમાર	ભાયંદર	" પારવતીબેન મનારમલજી	વીલાપારલા
"	રસીલાબેન મનુભાઈ	ભાયંદર	" ભવરીબાઈ ભવરલાલજી મહેતા	વીલાપારલા
"	સુમટીબાઈ ચુનીલાલ	સેહાવાળા	" મંજુલાબેન ગુમાનચંદજી રાઠા	રાવાપુરીજી બીલ્ડીંગ
"	જ્યાબેન ભોગીલાલ	સુલુન્ડ	" સંતોષકુમારી જ્ઞેઠમલજી બાફના	ભારત નગર
"	શારદાબેન જયંતિલાલ	વાલકેશ્વર	" ઉરમીલાબેન કુંદનમલજી બાફના	"
"	પીઆરીબાઈ ચુનીલાલજી	કુંભારવાડા	" સોહનીબાઈ સોહનલાલજી	"
"	કમલાબેન હરખચંદ	લાલબાગ	" સુમરીબાઈ અચલાજી	કાંદીવલી
"	ચંદ્રાવતીબેન શાંતીલાલ	મસ્જીદબંદર		

બીજા ૩૫ ઉપધાનવાળા

શા	રતીલાલ ચીમનલાલ મહેતા	શુભસંદેશ	શ્રીમતી જસોદાકુમારી બાબુલાલજી	સીવાજીનગર પૂના.
"	દેવીચંદજી વરદાજી	ધારાવી	" ધુલીબાઈ હસ્તીમલજી	રાત્રુજય દર્શન
"	હીંમતકુમાર સોમાભાઈ જૈન	ખોડેલી	" સુરજબેન વૃજલાલ	બીજી સુતારગલી
"	ચીમનલાલ ત્રીભોવનદાસ	૭૦૩ શુભસંદેશ	" બીકીબાઈ અમૃતલાલ	ભાયન્દર
"	લખમશી આસુભાઈ	નરસી નાથા સ્ટ્રીટ	" પીઆરીબાઈ અરવીંદકુમાર	નરસી નાથા સ્ટ્રીટ
"	ચન્દુલાલ ભાઈચંદ	નવી સદાગલી	" વેળબાઈ	ડોસ્તીવલી
"	પુનમચંદ માધવલાલ	નવસારી	" વસંતીબેન સેવંતીલાલ	ભુલેશ્વર
"	કેશવલાલ મનજીભાઈ	મલાડ	" વીજુબેન પુનાજી	કામાઠીપુરા
"	જીજુતમલજી ગુલાબચંદજી	ચકલા સ્ટ્રીટ	" મચીબાઈ માવજી	ભાન્ડુપ
"	સુમનલાલ મગનલાલ (મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી)	શુભસંદેશ	" સરોજબેન દલીચંદજી	વીલા પારલા
શ્રીમત	જમનાબેન ચન્દનમલજી	ડાબોલકર વાડી	" મેનીબેન બાબુલાલજી	કામાઠીપુરા
"	ધરમીયાઈ ઉદેરાજી	ભુલેશ્વરજી	" કમલાબાઈ મુકાચંદજી	બીજો ભોયવાડી
"	રાજુલાબેન રસીકલાલ	ભાયખલા પાસે	" લલીતાબેન મુકાચંદજી	"
"	જેઠીબેન અચલદાસજી	મઝગામ	" અચીબાઈ ચંદનમલજી	મઝગામ
"	પ્રભાબેન ખીમચંદ	સુલુન્ડ	" ગંગાબાઈ સોજપાલ	માઢીમ
"	કૌરણબેન ભવરલાલજી	ઢાહીશેઠ અગ્યારીલેન.	" સુભદ્રાબેન અમૃતલાલ	
"	શાન્તાબેન ગણેશમલજી	મઝગામ	" વરસાબેન માસુખલાલ	મરીન ડ્રાઈવ
"	શારદાબેન અમૃતલાલ	વલસાડ	" નીરમલાબેન જયંતીલાલ	ચોપાટી
"	ચંદ્રાબેન જયંતીલાલ	"	" દેવીકાબેન શશીકાંત	મલાડ
			" ધરમીજીબેન મહેશભાઈ	સારંગજી
			" જમકુબેન નેમીચંદજી	શુભસંદેશ

આ આત્મા ઉપર અનાદિકાળથી મેલ જામ્યો છે. તે મેલના પોપડા ઉખેડવા માટે ત્યાગ, તપ ને સંમતી જરૂર છે, ઉપધાનથી મન અધ્યાત્મમાં રંગાઈ જશે અને જીવનદષ્ટિ બદલાઈ જશે.

— પદ્મસાગરસૂરી

સૌજન્ય : મનોહરમલ મિશ્રીમલજી બાફના

શ્રીમતી રસીલાબેન સુમનલાલ	શુભસન્દેશ	શ્રીમતી કમલાબેન વૃજલાલ	ભાથંદર
„ શાંતાબેન નેમીચંદ્ર જૈન	કામાઠીપુરા	„ સુભદ્રાબેન માસુખલાલ	પ્રોન્સ સ્ટ્રીટ
„ વીમલાબેન સોહનલાલજી	કામાઠીપુરા	„ શાંતાબેન રસીકલાલ	ગોરેમામ
„ સાવરબેન લાલચંદ્રજી	કોલીવાડા	„ નરમલાબેન શાંતિલાલ	મહુન્ડ
„ મંગળાબેન કૃત્યંદ	ધાટકોપર	„ ચંચળબેન મગનલાલ	વિક્રોલી
„ મંગળાબેન ધીરજલાલ	મોદીસ્ટ્રીટ	„ રેમાબેન ચંદુલાલ	સાયન
„ પાનીબાઈ રતનચંદ્રજી	ફેરબંદર	„ પ્રભાબેન મનુભાઈ પરીખ	હારયાલ
„ ભવરીબેન ગણેશભલજી	મતવાડી	„ સુકનીબાઈ જોઠમલજી	બાંદ્રા
„ હુરીબાઈ રમણલાલ	કાજુમાર્ગ	„ શાંતાબેન અમૃતલાલ	મુખ્યાદેવી
„ ચંદ્રાબેન ભોગીલાલ	મરીનલાઈન	„ લક્ષીતાબેન બેચરલાલ	લખાદેવી
„ વીમલાબેન પ્રેમચંદ શાહ	મરીનલાઈન	„ શારદાબેન મફતલાલ	૩૦૧ B જૈનપાક
„ લીલાવતીબેન ચુનીલાલ શાહ	મહુન્ડ	„ વીમલાબેન પોપટલાલ	૬૦૪ B જૈનપાક
„ શાંતાબેન રમણીકલાલ શાહ	ભોરીવલી	„ સમરથબેન દીપચંદ	૩૦૧ B, C જૈનપાક
„ સુમીબાઈ દીપચંદ્રજી	કુરલા	„ સુમીત્રાબેન વીશનરાજજી બાંડરી	શત્રુજયપાક
„ સાવરબેન કાલુરામજી	„	„ સોનીબેન વસ્તીમલજી	સી. ડી. ટેન્ક
„ ભાનુમતીબેન રવજીભાઈ	ચેમ્બર	„ પુષ્પાબેન હર્ષદરાય	આર્થિક સમાજ
„ સુભદ્રાબેન બાબુભાઈ	મરીનલાઈન	„ નારંગીબાઈ અનકાજી	શાંતાકુંડ

ત્રીજી ૨૮ ઉપધાનવાળા

શા રમણીકલાલ પરમાણુદ	મલાડ	શ્રીમતી પેપીબાઈ મુલતાનજી	નેરલવાડી
„ જેવરચંદ્રજી શિશમલજી	શત્રુજયદર્શન	„ સવીતાબેન પ્રેમચંદ	માલીમ
શ્રીમતી ગોદાવરીબેન સુમેરમલજી બાકનાજી	નેપીચન્સરોડ	„ જમનાબાઈ તીલોકચંદ	અંતવાડી
શ્રીમતી વીલાબેન રીલાચંદ	શુભસન્દેશ	„ સાચબાઈ જોડીબાઈ	લાલબાગ
„ ચંચલબેન લાલજી	એન. એમ જોગીવાડી	„ સાવરબેન સુજનરાજજી	લાલબાગ
„ હીરાબેન જયંદ	ડીલાઈરોડ	„ બદામીબાઈ માંગીલાલજી	સુલેશ્વર
„ રમ્માબેન હરીચંદ	„	„ કાંઠીબાઈ સોગમલજી	કામાઠીપુરા
„ પુષ્પાબેન મીઠાલાલજી	શત્રુજયદર્શન	„ શાંતાબેન અમૃતલાલ	મહુન્ડ
„ શાંતાબેન સરદારમલજી	કાન્દીવલી	„ ગુલાબબેન વનમાલીદાસ	„
„ રમ્માબેન ગોડવાલજી	મહુન્ડ	„ પવનકુમારી છોગાલાલજી	કામાઠીપુરા
„ જોમાબેન દેવજી	ચેમ્બર	„ હીરાબાઈ રસીકલાલ	લેપાલાં
„ વેલુબેન ગેવીંદ્રજી	ભાથંદરા બીજ	„ પાનીબાઈ ધરમચંદ્રજી	જૈનપાક
„ ચતુરાબેન પતાલાલજી	મજમામ	„ ભવરીબેન જમનલાલજી	મલાડ
„ પોચીબાઈ મીશ્રીમલજી	કોકોર દાર	„ જસવંતીબેન વીરચંદ	ધાટકોપર
„ લક્ષીતાબેન મણીલાલ	તારદેવ	„ કમલાબેન રતીલાલ શાહ	વસારી
„ શાંતાબેન મફતલાલ	„	„ શાંતાબેન ધનરાજજી	ભોરીવલી
„ પુષ્પાબાઈ મનુભાઈ મોદી	માડુગા	„ હુરીબાઈ હીમતલાલજી	કાન્દીમાર્ગ
„ સજીગારીબેન ઉમેદમલજી	વરલીનાકા	„ ગુલાબબેન શાંતીલાલ શાહ	કાન્દીવલી
„ પુરીબાઈ નંડાલાલ	ડોરખીવલી	„ રતનબેન મુકાચંદ્રજી	કામાઠીપુરા
„ સુંદરબેન મેધજી	ભાથંદર	„ લાધીબેન મેષા શા	ભોવડી
		„ મંગલબેન દોલતરામ	મહુન્ડ
		„ મુક્તાબેન મંગલદાસ	ત્રીજો લેપાડો

પૂર્વની આરાધનાથી જ આ ભવમાં આપણે આરાધના કરી શકીએ છીએ. જીવો સંસ્કારના ઘડતરમાં જ ઘડાય છે, અને પ્રભુની વાણીના તેમના પર રસાયણ જેવું કાર્ય કરે છે. સંસ્કારો તો જનમ જનમથી સાથે આવે છે.

— પદ્મસાગરસૂરી

સૌજન્ય : પૃથ્વીરાજ સુમેરમલજી બાકના

શ્રીમતી જી. સુભાષી	મલાડ
જી. રમેશ્વર રાજપાલ	પ્રભાદેવી
શાંતીબાઈ સરદારમલ	ભાયંદર
શાંતાબેન કાંતીલાલ	મરીનડાઈવ
સુ. સુભાષી ટેકચંદ્રજી	જે. જે. અસ્પતાલ
બા. સુભાષી તારાચંદ્રજી	મોતીશા લેન
સુ. સુભાષી ખીમરાજજી	ગોડપદેવ
કર. સુભાષી મોહનલાલ	મલાડ
પુ. સુભાષી રામજી	વડાલા
શરદાબેન સેવંતીલાલ	મરીનડાઈવ
શરદાબેન વીનુભાઈ	અંધેરી
લો. સુભાષી ભદુરમલજી	સી. પી. ટેન્ક
સે. સુભાષી પુષ્પરાજજી	કોલાબા
મ. સુભાષી લક્ષ્મીચંદ	વાલકેશ્વર
ને. સુભાષી કૃતેચંદ્રજી	લોવર પરલ
ધ. સુભાષી મીશ્રીમલજી	જુનાખાર
દુ. સુભાષી રાજમલજી	સીદ્ધચલ
લુ. સુભાષી નાગજી	અંધેરી
ક. સુભાષી પોપટલાલ	૩૦૩ B જૈનપાઈ
સ. સુભાષી હીરાચંદ	પરલ
મે. સુભાષી તારાચંદ્રજી	પરલ
બ. સુભાષી ભવરલાલજી	પાયધુની
પ. સુભાષી સરદારમલજી	૧૦૧ વીમલાચલ
ર. સુભાષી ભાણુજી	મીન્દરોડ
સ. સુભાષી ભણુતમલજી	ચાકલા સ્ટ્રીટ
હ. સુભાષી માગીલાલજી	ગામદેવી
જ. સુભાષી પદમશી	ભીવંડી
ભ. સુભાષી અનંતરાય	હાજીઅલી
રા. સુભાષી પ્રતાપરાય	ધાટકોપર
ક. સુભાષી ચત્રભાણુજી	મુલુન્ડ
જ. સુભાષી ઉમેદચંદ	કોર્ટ
સ. સુભાષી મોહનલાલજી	મોતીશાલેન
હ. સુભાષી સાગરમલજી	ખેતવાડી

જૈસલમેર પંચતીથીની યાત્રાથે પધારે

પશ્ચિમી રાજસ્થાનમાં આવેલ જૈસલમેર પંચતીથી પોતાની પ્રાચીનતા, કલાત્મકતા અને ભવ્યતા માટે જગપ્રસિદ્ધ છે. જૈસલમેર પંચતીથીના અન્તર્ગત જૈસલમેર ડુર્ગ, અમરસાગર, લોદ્રવપુર, બલસર અને પોઠરજી સ્થિત જિનાલયોમાં બધા ૧૧૧૦ થી વધુ શ્રી જિનપ્રતિમાઓ બિરાજમાન છે.

જૈસલમેરની વિખ્યાત વિશેષતાઓ-(૧) ભવ્ય, કલાત્મક અને પ્રાચીન જિનાલયો. પન્ના અને સ્ફટિકની પ્રતિમાઓ. (૨) ખરતરગચ્છીય શ્રી જિનભદ્રસૂરિ જ્ઞાનભંડારમાં સંગ્રહિત તાડપત્રીય અને હસ્તલિખિત ગ્રંથો (૩) દાદાગુરુદેવ શ્રી જિન-દત્તસૂરિજી મહારાજની ૮૩૦ વર્ષ પ્રાચીન ચાકર અને ચોલપદા જે તેઓના અમિસંસ્કાર પછી પણ સુરક્ષિત રહ્યા છે. (૪) અનેક દાદાવાડી, ઉપાશ્રય, અધિષ્ઠાયક દેવસ્થાન અને પદુઆ શેઠની કલાત્મક હવેલીઓ. (૫) લોદ્રવપુરના ચમન્દારીક અધિષ્ઠાયકદેવ જેમના દર્શન ભાગ્યશાળીઓને અવાનવાર પ્રાપ્ત થાય છે.

આવાસ પ્રબંધ : યાત્રિકો અને શ્રીસંઘોનું ઉતરવા ઉચિત પ્રબંધ છે, મરૂભૂમિમાં હોવા છતાં પાણી અને વીજળીની પુરી વ્યવસ્થા છે. દાનવીરોના સહયોગથી ભોજનશાળા ચાલુ છે.

યાતાયાતના સાધન : જૈસલમેર આવવ માટે જોધપુર મુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે ભારતના જુદા જુદા માર્ગોથી યાતાયાતના સાધનોથી જોડાયેલ છે, જોધપુરમાં દિવસમાં એક વાર બસ અને રાત્રે તે સવારે બે વાર ટ્રેઈન જૈસલમેર આવે છે. આ ઉપરાંત જયપુર અને ખીકાનેરથી પણ સીધી બસો જૈસલમેર આવે છે.

જૈસલમેર પંચતીથીના ડુર્ગ તથા અમરસાગર સ્થિત જિન-મંદિરના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાલુ છે.

ગ્રામ : જૈન ટ્રસ્ટ]

[પોતા : નં. ૩૦

શ્રી જૈસલમેર લોદ્રવપુર પાર્શ્વનાથ

જૈન શ્રવે. ટ્રસ્ટ, જૈસલમેર (રાજસ્થાન)

ધર્મને જીવનનું લક્ષ્ય બનાવો. તેનું જ્ઞાન મેળવો. તદાનુસાર ક્રિયા કરો તો જીવન ધર્મમય બની કલ્યાણકારી બનશે. રસપૂર્વકની ક્રિયાથી ધર્મમાં રુચિ જાગ્રત થાય છે. દોડાદોડ કરી જે તે ક્રિયા કરવાથી ધર્મમાંથી રસ ઓછો થઈ જાય છે.

— પદ્મસાગરસૂરી

ક્રિયામાં રસ બનવા માટે જ્ઞાનના અભ્યાસની જરૂર છે. આત્માની વાત અભ્યાસથી નજીવાનીને સમજવાની જરૂર છે. 'સૂત' શબ્દના અનેક અર્થ થાય છે તો તે શબ્દના અર્થનું જ્ઞાન હોય તો ક્રિયામાં અનેરો આનંદ પ્રગટે છે. શબ્દ અને અર્થને લક્ષમાં રાખીએ તો દરેક ક્રિયા સુંદર રૂળ આપે છે.

— પદ્મસાગરસૂરી

સૌજન્ય : બાબુલાલ અ. બાફના

શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર

એક પરિચય : ઉદ્ભવ, ઉદ્દેશ, ઉપયોગીતા અને વર્તમાન સર્જન

શ્રમણ ભગવાન પ્રભુ મહાવીરના સિદ્ધાંતોમાં જિનમિત્તની ભક્તિ-ભાવ પૂર્ણ પૂજા અને જિનાગમની જ્ઞાનલક્ષી ઉપાસનાને સૌથી વધારે મહત્ત્વ આપવામાં આવેલ છે. તેમ કે વસ્તુતઃ વર્તમાનમાં એ મને જ મોક્ષ-માર્ગનો પ્રથમ આધાર છે. એ બંનેના અપૂર્વ સંમિશ્રણ કરતું 'શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર' ગુજરાતની પુનિત વસુંધરા પર આકાર લઈ રહેલ છે. આ કેન્દ્ર માત્ર ભારતમાં જ નહીં સમગ્ર વિશ્વમાં અનોખું ને અદ્વિતીય આધ્યત્મિક કેન્દ્ર બનશે. જેનાથી સંસ્થાના નિયમાનુસાર રહીને કોઈ પણ તત્ત્વપિપાસુ તેમ જ ધર્મજિજ્ઞાસુ સુયોગ્ય સાધુ અથવા શ્રદાળુ ગૃહસ્થ જૈનદર્શન, સાહિત્ય, સંસ્કૃતિ, સ્થાપત્ય, શિલ્પકલા, તેમજ યોગસાધના જેવા વિષયોનું સૂક્ષ્મ જ્ઞાન ને જોડો અભ્યાસ કરી શકશે અને તેઓ ધર્મ તથા સમાજના ઉત્થાપનામાં ખૂબ જ સહાયક ને ઉપયોગી પૂરવાર થઈ શકશે.

અમદાવાદ અને ગાંધીનગર જેવી મહાનગરીઓની વચ્ચે આ આરાધના કેન્દ્ર એકાંત, રમણીય તેમજ ચોતરફથી વૃક્ષ-ઘટાઓથી ઘેરાયેલું એક પ્રાકૃતિક સ્થળ છે. સાબરમતી નદીની સમીપ સુરમ્ય શાંત વાતાવરણમાં નિર્મિત થઈ રહેલ આ કેન્દ્ર આધ્યાત્મિક સાધના તેમ જ અપૂર્વ જ્ઞાનાભ્યાસને માટે એક કેન્દ્ર બની રહેશે, ધર્મ આરાધના અને જ્ઞાન સાધનાની કોઈ એક જ પ્રવૃત્તિ નહીં પણ અનેક વિધિ જ્ઞાન અને ધર્મ પ્રવૃત્તિઓનો મહાસંગમ અહીંની સૌથી મોટી વિશેષતા છે. શેરીસા, પાનસર, ભોંયણી, મહેસાણા, મહુડ, વિભવપુર આગલોડ ઇત્યાદિ સુપ્રસિદ્ધ ઐતિહાસિક તીર્થસ્થળો નજીક રહેલ હોઈ આ કેન્દ્રનું મહત્ત્વ ખૂબ જ વધી જાય છે.

પરમપૂજ્ય ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ કૈલાસ-સાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના પાવક આશીર્વાદ તેમજ પરમપૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ કલ્યાણસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. ની શુભ વાવનાને શિષ્યપ્રવર પરમપૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. શ્રી જૈન સંસ્કૃતિ અને ધર્મને વિશ્વમાં રજુ કરવાની મનોકામનાને સત્ પ્રેરણાથી શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્રની સ્થાપના 'વિ. સં. ૨૦૩૭, વીર સં ૨૫૦૭ પોષ વદ ૫, ૨૬ ડિસેમ્બર ૧૯૮૬, શુક્રવારના શુભ દિવસે કરામાં આવેલ. સુવિશાળ ભૂમંડ પર આરાધના કેન્દ્રની વિભિન્ન પ્રવૃત્તિઓ/આયોજનોના સ્થળો બની રહ્યા છે. પરમશ્રદ્ધેય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ કૈલાસસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા.ના સહુપદેશોથી પ્રેરેત થઈને ઉદારહૃદયી શ્રેષ્ઠ શ્રી રસિકલાલ અચરતલાલ શાહે આ તમામ જમીન શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્રને અર્પણ કરીને સંસ્થાના આધારને હુક

આપી. ત્યારથી જ આ કેન્દ્ર પરમપૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સા. એ સુયોગ્ય માર્ગદર્શન તેમજ કર્મકંઠ કાર્યકર્તાઓના અથાક પ્રયાસોના ફળસ્વરૂપે તેના ઉદ્દેશ્યોની સફળતા અને નિર્માણની પૂર્ણતા માટે પ્રગતિના પથે સતત અગ્રેસર છે.

તો આવો શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્રના અનેકવિધ આયોજનોમાંથી પ્રમુખ આયોજનોનો સંક્ષિપ્ત પરિચય પ્રાપ્ત કરીએ.

મહાવીરાલય :

હૃદયમાં અલૌકિક ધર્મલક્ષાસ જગાવનારું અતિભવ્ય જિન-પ્રાસાદ અહીં આકાર લઈ ચૂકેલ છે. સંવત ૨૦૪૩ ચંદ્રા સુદી ૧૪, તા. ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૭ ગુરુવારના પુનિત દિવસે આ નયન-રમ્ય વિશાળ જિનમંદિર જિનપ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા-વિધિ એક વિશાળ મહોત્સવ સાથે સંપન્ન થયેલ. ત્રણ ત્રણ મનન્યુખી શિખરો તેમજ દર્શનીય શિલ્પકૃતિઓથી સુશોભિત આ અનોખા મહાવીરાલયમાં શ્રમણ ભગવાન મહાવીર સ્વોમિની રમણીય પ્રતિમા મૂળનાયકતા રૂપે પ્રતિષ્ઠિત કરાયેલ છે સાથે જ મૂળ ગર્ભગૃહમાં જ આદિ તીર્થપતિ શ્રી અષ્વભદ્રેવ ભગવાન તેમજ વિહરમાન તીર્થપતિ શ્રી સીમંધર સ્વામી ભગવાનના મનોહર જિનમિત્ત બિરાજિત કરવામાં આવેલ છે. તે સિવાય રંગ-મંડપમાં શ્રી શાંતિનાથ ભગવાન ને શ્રી અજિતનાથ ભગવાનની મૂર્તિઓ અને બાહ્ય ભાગમાં શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન તથા શ્રી કૈલાસપાર્શ્વનાથ ભગવાનની પ્રતિમાઓ પ્રતિષ્ઠિત કરવામાં આવેલ છે. નીચેના ગર્ભગૃહમાં શ્રી આદિનાથ ભગવાનની તેમ જ આસપાસની દેવકુલિકાઓમાં શાસનરક્ષક શ્રી પ્રાણીભદ્ર વીર અને શાસનદેવી શ્રી પદ્માવતીમાતાની મૂર્તિઓ સ્થાપિત કરાયેલ છે. આ રીતે સૌને માટે આ જિનાલય આરાધના માટે આરાધનાના કેન્દ્ર સસુ બની રહેલ છે. આ સિવાય આ જિનાલયની એક સૌથી મોટી વિશેષતા એ પણ છે કે અહીંયા દર વર્ષે પૂજ્ય ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રી કૈલાસસાગર સૂરીશ્વરજી મ. સા.ના ઠાગધર્મ દિવસ (૨૨ મે) પુરસ્કૃતિએ બરાબર અગ્નિસંસ્કારના સમયે (બપોરે ૨.૦૭) સૂર્યના સીવા કિરણો મૂળનાયક પરમાત્માના તિલક પર પડશે. આ અપૂર્વ ઘટના વર્ષમાં ફક્ત એક જ વાર (૨૨ મે બપોરે ૨.૦૭ વાગે) માત્ર ત્રણ મિનિટ સુધી બનવાની.

ગુરુમંદિર :

પૂજ્યપાદ ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ કૈલાસસાગર-સૂરીશ્વરજી મ. સા. ના પૂણ્ય દેહના અંતિમ સંસ્કાર સ્થળ

પૂ. આચાર્ય શ્રી કૈલાસસાગરસૂરિ જૈન જ્ઞાનમંદિર અભૂતપૂર્વ કેન્દ્ર બનશે

પર પૂજ્યશ્રીની પુણ્યસ્મૃતિમાં સંગે મરમરનું કલાત્મક, શુરુ-મંદિર નિર્માણ કરેલ છે. સ્કટિકરત્નથી થયેલ અનંતલબ્ધિ નિધાન શ્રી ગૌતમસ્વામિની મનોહર મૂર્તિ અને સ્કટિકરત્નથી જ બનાવેલ દર્શનીય ચરણપાદુકા આ ભવ્ય શુરુમંદિરમાં પ્રતિષ્ઠિત કરાશે અને પૂજ્ય આચાર્યશ્રીના જીવનપ્રસંગ આ શુરુમંદિરમાં સુવચ્છિત રાખી આલેખિત કરાશે. સાથે જ વિભિન્ન અવસરોએ તેના વિશે પણ સ્મૃતિરૂપે દર્શનાર્થે રખાશે.

આરાધના ભવન :

આરાધક અહીં પોતાની આત્મારાધના કરી શકે એ હેતુથી આરાધના ભવન બનાવવામાં આવેલ છે. પૂજ્યમુનિ ભગવંત પણ અત્યંત સ્થિરતા કરી પોતાની સંયમ આરાધનાની સાથે સાથે વિશિષ્ટ જ્ઞાનાભ્યાસ ધ્યાન, સ્વાધ્યાય ઇત્યાદિના યોગ પ્રાપ્ત કરી શકે. સામાન્ય રીતે એ જોવા મળે છે કે ચાતુર્માસ બાદ શેષકાળમાં પૂજ્ય સાધુના ભગવંતોને ન્યાય, વ્યાકરણ, સાહિત્ય તેમજ જીવજ્ઞાન આદિના વધુ અધ્યયન માટે પંડિતોનો સુયોગ નથી પ્રાપ્ત થતો. એટલે તેઓશ્રીનું અધ્યયન અવિરત રૂપથી ન ચાલી શકતા અધ્યયનનો કિંમતી સમય અન્ય પ્રવૃત્તિઓમાં ચાલ્યો જાય છે. આ સમસ્યાને ધ્યાનમાં રાખીને 'શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર' દ્વારા સાધુ ભગવંતોના ઉચ્ચસ્તરીય અધ્યયન માટે દરેક વિષયોના વિદ્વાન પંડિતજનોનો વિશિષ્ટ પ્રબંધ કરવામાં આવેલ છે. જ્ઞાનઉપાસક દ્વારા કરાયેલ અધ્યયન કોસોટી પણ થઈ શકે તે હેતુથી આ સંસ્થાનો સ્વતંત્ર પાઠચક્રમ પણ હશે. આ કેન્દ્ર જૈનોની મહાનગરી અમદાવાદની તજજ્ઞ હોવાને કારણે આ ક્ષેત્રમાં પૂજ્ય સાધુ ભગવંતોનો વિહાર પણ પર્યાપ્ત માત્રામાં થતો હોય છે. આસપાસમાં ચાતુર્માસને રોજ ઘણા ક્ષેત્રો હોવાને લીધે ચાતુર્માસ પૂર્ણ કરી સુખ્યત શેષકાળમાં (આઠ માસ) મુનિ ભગવંતો અત્યંત સ્થિરતા કરી સુંદર અભ્યાસ કરી શકશે. પ્રાકૃતિક હવા ને પ્રકાશથી ભરપૂર એ માળના આ આરાધના ભવનમાં એક પ્રવચન ખંડ તેમજ કુ. ૧૮ ઓરડાઓ છે, તેમાંથી છ ઓરડાઓ ભુગર્ભમાં છે. જે જ્ઞાન ધ્યાન સ્વાધ્યાય માટે જ વિશેષ પ્રકારે બનાવવામાં આવેલ છે.

દૂરમાં જ્ઞાન-ધ્યાન સ્વાધ્યાય અને આત્મારાધનાની સંપૂર્ણ અનુકૂળતા માટે આ આરાધના ભવન નવા જ પ્રકારે પોતાની રીતને અનોખા તેમ જ આરાધકો અને અભ્યાસી મુનિજનો માટે 'કાશી સમાન' બનશે.

કાર્યાલય :

સંસ્થાના કાર્યાલયનું નિર્માણ-કાર્ય પણ પૂર્ણ થઈ ચૂક્યું છે. કાર્યાલય સંબંધી પૂર્ણ સગવડતાઓ વાળું હોવાની સાથે સાથે વિશેષ આમંત્રિતોને રહેવા માટે એમાં પ્રાકૃતિક હવા અને પ્રકાશિત આર વિશાળ ઓરડાઓ તેમજ અદ્યપાઠરની સુવિધાઓ

એક અન્ય ઓરડો પણ છે. મુખ્યદ્વારની ડાબી બજુ રહેલ આ સુંદર કાર્યાલય દરેક માહિતી અને સંપર્ક સુવિધાથી સંપૂર્ણ રહેશે.

જ્ઞાનમંદિર :

આચાર્ય શ્રી કૈલાસસાગરસૂરિ જૈન જ્ઞાનમંદિર ખુદ એક વિશાળ સંસ્થાનું જેવું કાર્ય કરશે. એક સમુદ્ધ પુસ્તકાલયની ઉપરાંત કાર્યશીલ વાચનાલય, સંશોધનકેન્દ્ર તેમજ કલા દીર્ઘા વી. થી સમૃદ્ધ બનતા ઉપયોગીતાને એથી થે વધુ સાર્થક બનાવશે.

પુસ્તકાલય :

આ પુસ્તકાલયમાં જ અનેક પ્રકારની વિષયતાઓ સમાયેલી હશે. આ પુસ્તકાલયની અંદર લગભગ ૯૦,૦૦૦ પ્રાચીન હસ્તલિખિત પ્રતો તેમજ ૪૦૦ જેટલા તાડપત્રના ગ્રંથો પણ છે. તેમજ પ્રાકૃત, સંસ્કૃત, હિન્દી, ગુજરાતી, અંગ્રેજી તેમજ અન્ય ભાષાઓના ૨૫,૦૦૦ થી પણ વધુ મુદ્રિત પુસ્તકોનો સંગ્રહ કરવામાં આવેલ છે. તેમાંના ઘણી મોટી સંખ્યામાં તો એવા ગ્રંથ છે, જે આજે અલભ્ય છે. આવા હસ્તલિખિત તેમજ મુદ્રિત ગ્રંથો/પુસ્તકો મેળવવાનું કાર્ય આજે ચ ચાલુ છે. શરૂઆતથી આ જ્ઞાનમંદિરમાં પ્રાયઃ બધા વિષયોના લગભગ એકલાખ મુદ્રિત પુસ્તકો/પ્રતો રાખવાનું આયોજન છે અને થોડા સમયમાં જ આ પુસ્તકાલયને ખૂબ જ વધારે સમૃદ્ધ ને સુવિશાળ બનાવવામાં આવશે. અહીંથી દરેક વિષયનાં નિષ્ણાત વિદ્વાનો ને સંશોધકો તે જુદા જુદા ભંડારોની મળતી પ્રાચીન, દુર્લભ ને અપ્રકાશિત આગમ, ન્યાય વ્યાકરણ, સાહિત્ય, રાસ ઢાળ, ચોપાઈ ને કદ્દપ વગેરેની હસ્તપ્રસ્તો મેળવી અપાશે. આ પુસ્તકાલયનું નિર્માણ અને પુસ્તકોનું ખાસ કરીને બહુમૂલ્ય પ્રાચીન હસ્તલિખિત પ્રતો તથા તાડપત્રી ગ્રંથોને રાખવાની વ્યવસ્થા કંઈક એવા પ્રકારની રહેશે કે તેને બહારના દુષ્ટપ્રભાવિત વાતાવરણથી બચાવી શકાય અને તેઓ લાંબા સમય સુધી સુરક્ષિત રહી શકે.

વાચનાલય :

આ વિભાગમાં દેશ-વિદેશથી પ્રકાશિત થનાર શોધ-પત્રિકાઓ તેમજ સુસ્કારોનું સિંચન કરનારા સાત્તિક સામયિકોને વાંચનાર્થે રાખવામાં આવશે. જેના વડે અહીંયા રહીને અધ્યયન-અધ્યાયન તેમજ સંશોધન કરનાર વિદ્વાન પોતાના ક્ષેત્રની દરેક નવી વાતથી પરિચિત રહી શકે અને પોતાના ધાર્મિક ને નૈતિક જાગૃતિ પ્રાપ્ત કરી શકે.

સંશોધન કેન્દ્ર :

આ સંસ્થામાં રહેલી તેમજ બીજીથી મેળાવેલી પ્રાચીન હસ્તપ્રતોને આધારે વિદ્વાન મુનિ ભગવંત વગેરે દ્વારા આગમ આદિના સંશોધનો સતત થયા કરશે. આ ભાગીરથ કાર્યના ફળ-સ્વરૂપે જૈન ઇતિહાસ કલા સ્થાપત્ય ઇત્યાદિ ક્ષેત્રના અનેક નવા

૭૦ હજાર હસ્તલિખિત પ્રતોથી સમૃદ્ધ સંઘના સહયોગથી બનશે.

અત્રે હસ્તલિખિત પ્રતો-તાડપત્રોની જળવણી-સુરક્ષાની વ્યવસ્થા થશે.

રહસ્યો (બાળકાર) ખૂલ્લા થશે, તેમજ આ ક્ષેત્રો સંબંધી જ્ઞાનની ક્ષિતિઓને વધુ વિસ્તારિત કરશે.

કલાદીર્ઘા :

જ્ઞાનમંદિરન એક ખંડમાં રહેલ આ કલાદીર્ઘામાં ચરમ તીર્થપતિ ભગવાન મહાવીર સ્વામિના વિવિધ જીવનપ્રસંગોને અત્યંત પ્રભાવશાળી રીતે મૂર્તિમંત કરવામાં આવશે અને લોકો તેઓને જોઈને ભગવાન મહાવીરના જીવન તેમજ આદર્શોથી પરિચય પ્રાપ્ત કરી શકશે. તદોપરાંત આ કલાદીર્ઘાની અંદર પ્રાચીન ધાતુ પથ્થર તેમજ ચંદર-કાળકના શિલ્પ પદ્ધતિ વિભિન્ન શૈલીના ચિત્રો ને પ્રાચીન સંસ્કૃતિના અવશેષ રૂપ બહુમૂલ્ય કલા-કૃતિઓનો સંગ્રહ કરવામાં આવેલ છે જેનું અહીંયા સ્થાનીય દર્શિએ પ્રદર્શન રખવામાં આવશે.

યાત્રિક ગૃહ :

દેશભરના વિભિન્ન ભાગોમાંથી અહીં આવનારા યાત્રિકો-દર્શનાર્થીઓની હેવાની વ્યવસ્થાને માટે એક યાત્રિક-ગૃહનું નિર્માણ કરવામાં આવશે. બે માળના આ સુંદર યાત્રિક ગૃહમાં ચાર વિશાળ ઝોરડા તેમજ રસોડું, સ્નાનાગાર, શૌચાલય, તથા આરામ સંબંધી સંપૂર્ણ સુવિધા યુક્ત ૨૨ ઝોરડાઓ હશે. મધ્યમાં યોગાનવાળું શાંત-સ્વચ્છ યાત્રિકગૃહ આવનારા યાત્રિકો માટે એક આદર્શ યાત્રિક ગૃહની જરૂરિયાત પૂરી કરશે.

મુમુક્ષુ કુટિર :

દેશવિદેશના જિજ્ઞાસુઓ, જ્ઞાનપિપાસુઓને માટે હવે મુમુક્ષુ કુટિરો તૈયાર કરવામાં આવશે. શાંત ને સુરમ્ય વાતાવરણમાં બે ઝોરડાઓ, રસોડું, શૌચાલય આદિથી યુક્ત એક ખંડ એવા સૌ-સૌથી સ્વતંત્ર કુલ દશ ખંડ બનશે. દરેક ખંડ અધ્યયન ને જીવન સંબંધી બધી પ્રાથમિક સગવડોથી સંપન્ન હશે. સંસ્થાના નિયમાનુસાર તેમાં રહીને વિદ્યાર્થી-મુમુક્ષો સુવ્યવસ્થિત રીતે જૈનદર્શન સંબંધી ઉચ્ચસ્તરીય જ્ઞાનાભ્યાસ, પ્રાચીન-અર્વાચીન જૈન સાહિત્યનો પરિચય તેમજ સંશોધન મુનિજનો દ્વારા પ્રાપ્ત કરશે. તે ઉપરાંત અત્રેથી અધ્યયન પૂર્ણ કર્યા બાદ નીકળેલ વિદ્વાન પોતાના જીવનોત્થાનની સાથે સાથે ખીજનું કલ્યાણ ને સમાજ ઉત્થાનમાં પણ પ્રેરક, માર્ગદર્શક અને પૂર્ણ સહાયક બની રહેશે. ખરા અર્થમાં આ મુમુક્ષુ કુટિરો અધ્યયનશીલ આત્માર્થીઓને માટે અત્યંત ઉપયોગી ગુરુવાર થશે.

ભોજનગૃહ :

અહીં રહેનારા મુમુક્ષો, આરાધકો, અભ્યાસીઓ, ગુરુદેવો, તેમજ આગતુક યત્રાળુઓ, દર્શનાર્થીઓની ભોજનની વ્યવસ્થાને માટે એક ભોજનાલય પણ બનાવવામાં આવશે જ્યાંથી તેઓ શુદ્ધ...સાત્વિક-તેમજ સુરુચિપૂર્ણ આહાર મેળવી શકશે.

ભોજનાલયનું નિર્માણ એ રીતે કરવામાં આવશે કે ભોજન કર્યા બાદ ભોજન બનાવવાના સ્વતંત્ર વિભાગો હશે, જ્યાં ભોજનગૃહની સ્વચ્છતા વધુ સારી રીતે જળવાય.

શ્રમણી ઉપાશ્રય :

આજુગાજુમાં ચાતુર્માસને હાયક અનેક ક્ષેત્ર હોવાને કારણે પૂજ્ય સાધ્વીજી ભગવંતોના વિહારનો પણ આ મુખ્ય મર્ગ છે. વિહારના સમયે તેમના રહેવાની સમસ્યાને ખ્યાલમાં રાખીને સંસ્થા તરફથી અહીંયા એક શ્રમણી-ઉપાશ્રય બનાવવામાં આવશે.

હોમીયોપેથિક દવાખાનું :

જનકલ્યાણુર્થે અહીંયા એક હોમીયોપેથિક દવાખાનું પણ શરૂ કરાયેલ છે. જ્યાં કરીને કોઈપણ દર્દીને વિના મૂલ્યે દવાઓ મળી શકે.

અન્નદાન ક્ષેત્ર :

આરાધના કેન્દ્ર દ્વારા જ સાર્વજનિક રૂપે એક અન્નદાન ક્ષેત્ર પણ શરૂ કરવામાં આવનાર છે. જે કારણે કોઈપણ મહીથી પસાર થતો મુસાફર/ભુખી-તરસી વ્યક્તિ પોતાની ભુખને શાંત કરી સંતોષ અનુભવી શકે.

તેમજ જીવદયા પ્રત્યે પણ સંસ્થા દ્વારા શક્ય પ્રમાણે હાયક ધરેલ છે. ને જરૂર જણાયે તેને કાયમી રૂપ પણ અમવામાં આવશે.

પ્રકાશન :

કેન્દ્ર દ્વારા આ આયોજનની નીચે અપ્રકાશિત દુર્લભ લોકોપયોગી તેમજ જીવનને સુસંસ્કારિત કરનાર વિવિધ સાહિત્યને તેમજ અત્રે રહી સંશોધન કરી તૈયાર મંથોનાનું પણ જુદી ભાષાઓમાં પ્રકાશિત કરી તેને સર્વને ઉપયોગી બનાવાશે.

મુદ્રણાલય :

સંસ્થાનું પોતાનું એક સ્વતંત્ર મુદ્રણાલય પણ હશે જેનાથી સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત થનારા મંથો/પુસ્તકોનું આકર્ષક શુદ્ધ તેમજ સુવ્યવસ્થિત છપાઈ કરી નીધમીત રૂપે પ્રકાશન કરી શકાય.

ધાર્મિક-સાંસ્કૃતિક આયોજન :

સમાજમાં ધાર્મિક, આધ્યાત્મિક અને નૈતિક ચેતનાને વિકસિત કરવા માટે સંસ્થા દ્વારા શિબિર, વિદ્વાન-સંમેલન વગેરે વિવિધ પ્રકારના ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોનું આયોજન પણ કરવામાં આવશે,

શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર આમ વિભિન્ન યોજનામાં પ્રગતિશીલ રહીને લોકોમાં ફેલાયેલ વિશ્વાંત વિચારધર્માઓને

પૂ. આચાર્યશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજીની દિવ્ય સ્વપ્નથી સાકાર થઈ રહેલ શ્રી મહાવીર આરાધના કેન્દ્ર વિદ્વાનો માટે તીર્થસમાન બની રહેશે.

દૂર કરે જૈનદર્શનના આત્મોત્થાન અને પ્રાણીમાત્રના કલ્યાણના આદર્શ સિદ્ધાંતો તથા અમૂલ્ય વિચારોને દરેક વ્યક્તિ સુધી પહોંચાડવાનું અદ્ભુત કાર્ય કરવું રહેશે. અને જોના પરિણામ સ્વરૂપે વ્યક્તિનું સમગ્ર જીવન પ્રગતિશીલ અને જ્યોતિષ્ણું બની શકવાનું.

સંસ્થાને માટે તમે પણ થોડું ઘણું કરી શકો છો :
સમાજને માટે વરદાન રૂપ આપણી પોતાની જ

સહયોગ જ સફળતાનો સ્રોત છે !

કાર્યાલય સંપર્ક સૂત્ર :

શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર

C/O હેમંત પ્રધર્મ, સુપર માર્કેટ, અમદાવાદ ૩૮૦૦૦૯

ફોન : ૪૦૧૩૪૪/૪૦૧૪૪૪

આ સંસ્થાની કોઈ ને કોઈ પ્રવૃત્તિ નાં તમે પણ તન-મન-ધનથી કોઈપણ પ્રકારે સહયોગી બની શકો છો. માત્ર નિશ્ચય કરી સહયોગને માટે તત્પર બનવાની જ વાર છે. આ ટ્રસ્ટને (નં. A/2659) સંસ્થાને આવકધારાના ૮૦ જ નીચમ મુજબ મુક્તિ મળેલ છે.

શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર

કોબા : ૩૮૨૦૦૬

જિલ્લો-ગાંધીનગર ગુજરાત, ભારત

કોબા : પ્રથમવાર ઉપધાન તપની આરાધના

પ્રાસંત પ. પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી પદ્મસાગરસુરિશ્વરજી મ. સા. ના યુવા શિષ્ય રત્ન જ્યોતિર્વિદ્ધ મુનિરાજ શ્રી અરણ્યેશ્વર સાગરજી મ.સા.ની શુભનિશ્રામાં શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર કોબા શ્રી કૈલાસનગર ઉપધાન તપ સંકુલમાં સંવત ૨૦૪૩ ના આસો સુદ ૧૧ ના મંગલમય મુહૂર્તે શ્રી પંચમંગલ મહાશ્રુત-સ્કંધ ઉપધાન તપ આરાધના થયેલ છે.

કોબા તીર્થ અમદાવાદ અને ગાંધીનગર મધ્યે રમણીય અને ચારે બાજુ વૃક્ષોની ઘટાઓથી ઘેરાયેલું પ્રાકૃતિક સ્થળ મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર અને કૈલાસનગર ઉપધાન સંકુલ આવેલું છે. અધ્યાત્મ ચિંતનમાં પ્રેરક અને તેવી પ્રકૃતિની રમણીયતા અને નજીકના બહેતી સાબરમતી નદીને કારણે વાતાવરણમાં શાંતિ અને પવિત્રતાનો અનુભવ થાય એવું અદ્ભુત પ્રાકૃતિક સ્થળ છે. જ્યાં રમ પૂજ્ય ગરજાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રી કૈલાસનગર સુરિ-શ્વરજી મ. સા. ના અંતિમ સંસ્કારથી પવિત્ર બનેલી ભૂમિ તેઓશ્રીની ભાવનાઓની સદાય મધમધતી સુવાસ વહે છે. અંતરના આત્માને સ્પર્શે છે. રણજણાવે છે.

ગાંધીનગરમાં જ સંવત ૨૦૪૩ ના મહા સુદ ૧૪ના મંગળ દિવસે તા. ૧૨-૨-૧૯૮૭ના રોજ હજારો જૈન સમુદાયની મેદની વચ્ચે ટિપ્પા કરવામાં આવી હતી.

આવા મંગળમય સ્થાનમાં શ્રી પંચમંગલ મહાશ્રુતસ્કંધની ઉપધાન તપ આરાધના સૌ પ્રથમ વાર થતા આ આરાધનામાં કુલ ૨૪૦ આરાધકો જોડાયેલા.

જગણની પરિસ્થિતિમાં પણ ભોગ સુખો અને મનોરંજનોનો ત્યાગ કરી, આવેલી આપત્તિને આશીર્વાદમાં ફેરવવા પધારેલા આત્માઓ આત્મકલ્યાણ કરી મોક્ષમાર્ગના લક્ષી બને તેવો પ્રયત્ન

પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં થયેલ. ને તેની પૂર્ણાહુતી સં. ૨૦૪૪ના શ્રી અજાન્ઠિકામહોત્સવ, ૩૨ છોડના ઉજ્જમણા સથે માળારોપણની વિધી લગ્ય રીતે જંગલમાં મંગલ રૂપે થયેલ.

શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર....કોબાના ઉપક્રમે
શ્રી સંકટ નિવારણ સમિતિ આયોજિત

પશુ ભોજનશાળા

મુકામ....ઝેલાપુર

તા....સાણંદ (વિરમગામ) જિ...અમદાવાદ

કરુણા ભીનું નિમંત્રણ

ગુજરાતના દુષ્કાળપ્રસ્ત વિસ્તારના હજારો મૂંગા-અખોલ જીવોને અછતની પરિસ્થિતિ સુધી નિભાવવા માટે અમદાવાદ, સાણંદ, વિરમગામના રોડની અંદર બાબુએ ઝેલાપુર મુકામે પશુ ભોજનશાળા શરૂ કરવામાં આવેલી છે. આ પ્રસંગે આ પશુ ભોજનશાળાના ઉદ્ઘાટક શ્રી તેજરાજજી જુગરાજજી બાણીતા ગૌલકત શ્રી શંભુમહારાજ શ્રી સંકટ નિવારણ સમીતીના પ્રમુખ શ્રી બળદેવભાઈ ડોસાભાઈ પટેલ, જીવહયાના કાર્યમાં સદાય પ્રવૃત્ત શ્રી જયંતિભાઈ સંઘવી, શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર કોબાના પ્રમુખ શ્રી શાંતીલાલ મોહનલાલ શહ ઉપપ્રમુખ શ્રી હેમંતભાઈ બ્રોકર, મેનેજર શ્રી સી. એલ. ખાવં સી. અન્ય જીવહયા પ્રેમી આત્માઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

મુલાકાત લેવાનું ચૂકશે નહીં.

પશુ ભોજનશાળા અને જીવહયાના કાર્યનાં સહકાર આપી આવેલી આપત્તિને આશીર્વાદમાં ફેરવવા ઉપકૃત કરશે.

ધર્મ પરાયાણુ
સમાજ સેવક
રાજકીય કાર્યકર
તરીકેનું વ્યક્તિત્વ
ધરાવતા
શ્રેષ્ઠિવર્ધ શ્રી
સુમેરમલજી
બાફના

આ પૃથ્વી ઉપર અસંખ્યાતા જીવો જન્મે છે અને મૃત્યુ પામે છે. કે કે તેમને ભૂલી જાય છે. પણ કેટલાક જીવો એવું સફળ અને સાર્થક જીવન જીવી જાય છે કે તેમની જીવનસ્મૃતિ પ્રસરતી જ રહે છે. અને લાંબા સમય સુધી લોકોના સ્મૃતિ પટ્ટે તેમનું નામ અંકિત રહે છે.

વ્યાપારકુશળતા, કુશાગ્રબુદ્ધિ, સાહસિકતા અને નિષ્ઠા જેમના ધ્યેયલક્ષી જીવનમાં અગ્રસ્થાને છે એવા સદૃઢવી અને મિલનસાર સ્વભાવના શ્રીયુત્ સુમેરમલજી મિશ્રીમલજી બાફનાનો પરિચય આપતા આનંદ અનુભવીએ છીએ.

ભીનમાલ નેવાસી (હાલ-મુંબઈના) શ્રી સુમેરમલજીનો જન્મ તા. ૨૬ મે ૧૯૨૬ના થયેલ. પિતાશ્રી મિશ્રીમલજી અને માતૃશ્રી પાલુદે બહેનના ધર્મપરાયણ પરિવારમાં થયેલ. વિષમ સંયોગોમાં કેળવણીની જરૂરિયાત સમજી જીવ્ય વિદ્યાભ્યાસ પૂર્ણ કરેલ, તે અભ્યાસ જ જીવનમાં પૂર્ણપણે ઉપયોગી જણાયેલ. તેથી તેમના પરિવારના સૌ પુત્ર-પુત્રી પુત્રવધૂનો અભ્યાસ ગ્રેજ્યુએટ કક્ષાનો તો હોવો જોઈએ તેવા બાકાડથી તેમના પરિવારના સૌ ઉચ્ચ કેળવણી પ્રાપ્ત કરેલ છે. શ્રી બાફનાજીને રમતગમતમાં પણ અનેરો રસ હોઈ, એલ ઇડિયા હોકી એસોશિએશનના આજીવન સભ્ય પનાવેલ છે.

વ્યવસાય ક્ષેત્રે શ્રદ્ધાપૂર્વક પુરુષાર્થની પગદંડી પકડી, પરિજ્ઞામે થોડાં જ વર્ષોમાં તેઓશ્રીએ એક બાહોશ વ્યાપારીની ખ્યાતિ પ્રાપ્ત કરી ઉચ્ચ પ્રકારની કર્તવ્યનિષ્ઠા અને પ્રામાણિકતાને લીધે વ્યાપારી સમાજમાં ભારે ગૌરવવંતુ સ્થાન મેળવ્યું. તેમાં શ્રી વિતરાગ ઈલેક્ટ્રોનીકસના મેનેજીંગ ડીરેક્ટર, બાફનાજીરા બિલ્ડર્સ પ્રા. લી. ના ડીરેક્ટર, વિતરાગ ડેરી એન્ડ ફાર્મીંગ પ્રા. લી. ના ડીરેક્ટર-આવી રીતે વ્યવસાયિક ક્ષેત્રે વિકાસ સાધતા રહેલ છે. ને દેનાત્રેક જેવી બેંકોના ડાયરેક્ટર તરીકે પણ સેવા બજાવેલ છે.

શ્રી સુમેરમલજી બાફનાના સુશીલ ધર્મપત્ની શ્રી મોહાવરીબેન એક આદર્શ ગૃહિણી અને ધર્મભાવનાથી

ભરપૂર છે. તેમણે અનેકવિધ ધર્મ આરાધનાઓ-તીર્થયાત્રાઓ, ઉપધાનતપની મંગળ આરાધના કરેલ છે. તેમાં પણ ૨૮મું ત્રીચું ઉપધાન તો તેમના પરિવાર તરફથી થયેલ આ ઉપધાનમાં જ કરેલ છે. તેમના સુપુત્રો શ્રી પૃથ્વીરાજ શ્રી સુરેશકુમાર, શ્રી રાજકુમાર ઉચ્ચ અભ્યાસ પ્રાપ્ત કરી તેમના પિતાશ્રી સાથે ધંધામાં જોડાઈ ગયા છે. ને નાની પુત્રી કુમારી વિમલા એ તો હાલમાં જ અભ્યાસપૂર્ણ કરેલ છે. આમ આજુબે કુટુંબ કેળવણી પ્રેમ અને સંસ્કારી છે.

૨૦ વર્ષની જાંમરેથી તો D.C.C અને P.C.C. દ્વારા રાજકીય કાર્યોની શરૂઆત કરેલ તેમજ રાષ્ટ્રોદારની અનેક પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ આપીને રાષ્ટ્ર પ્રત્યેનું ભવ્ય સહા કરતા રહેલ હોઈ મુંબઈ રાજ્ય કોંગ્રેસના કમિટિના ખજાનચી બનીને સેવા આપેલ છે. તેમજ બી આર સી. સી (આઈ)ના કમિટિ સભ્ય તરીકે સેવા બજાવી રહેલ છે.

લોકોને ઉપયોગી સેવા-પ્રવૃત્તિમાં તન-મન-બળથી સહકાર આપતા હોઈ સરકાર શ્રી દ્વારા-સ્લમ કલીયરન્સ બોર્ડના સભ્ય, પબ્લિક વિભાગ કમિટિના સભ્ય, તરીકે નીમેલ છે. આમ પ્રવેતાંબર જૈનોમાં ભાગ્યે જ આગેવાનોમાં મળતી રાજકીય વગ શ્રી સુમેરમલજીમાં જોવા મળે છે.

શ્રી બાફનાજી બહોળા વ્યાપારનું સુકાન સંભાળવાની સાથે સમાજસેવામાં પણ જાડો રસ લઈ રહેલ છે. અને ધાર્મિક ક્ષેત્રમાં પણ સેવાઓ આપી રહેલ છે. જેમાં શેઠ શ્રી મોતીશા રીલીજીયસ એન્ડ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ-માવેલા મુંબઈમાં છેલ્લા ૩૨ વર્ષથી અવિરત સેવા આપી રહેલ છે. હાલ પ્રમુખસ્થાને બિરાજે છે. તેમજ શ્રી જૈન પ્રવેતાંબર કોન્ફરન્સના તથા શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢીના પ્રતિનિધિ પણ છે. શ્રી રાજેન્દ્રવિહાર દાદાવાડીના ટ્રસ્ટી, સ્વર્ણગિરિ તીર્થ-ભલોર ફોર્ટના ટ્રસ્ટી, મરુધર રહિલા શિક્ષણ સંઘ, ઋતુભરા વિશ્વ વિદ્યાપીઠ, પ્રાકૃત ભારતી પ્રકાશન, જેવી સંસ્થાઓને પણ સેવા આપતા રહેલ છે.

જન્મભૂમિ રાજસ્થાનની પણ નાની-મોટી સંસ્થાઓમાં ઉત્સાહજનક ભાગ લઈ રહેલ છે. જેમાં મેડીકલ સોસાયટી એન્ડ રીસર્ચ સેન્ટરના ફાઉન્ડર-ટ્રસ્ટી, રાજસ્થાન-મહારાષ્ટ્ર સમાજના પ્રમુખશ્રી, રાજસ્થાન ગ્રેજ્યુએટ એસોશિએશનના આજીવન સભ્ય તરીકે સેવા આપી રહેલ છે. તેમજ માનવતા લક્ષી-એસોશિએશન ઓફ ઇન્ડિયા, વિકલાંગ કાયદા-તેલુગુ જીમખાના જેવી સંસ્થામાં પણ સેવા અર્પણ રે છે.

તેમજ બાફના ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના ચેરમેન અને મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી તથા વિતરાગ એજ્યુકેશન અને કલ્ચર સોસાયટીના ફાઉન્ડર અને ચેરમેન તરીકે સમાજ ઉપયોગી ઘરેક પ્રવૃત્તિમાં હરહંમેશ ઉપયોગી થાય છે.

શ્રી સુમેરમલજી પરિવાર તરફથી તેમની જન્મભૂમિમાં ભીનમાલમાં ભવ્ય અને મનોહર શિખરખંધી જિનાલય પોતાના તરફથી તૈયાર થઈ રહેલ છે. જે રાજસ્થાનનું નૂતન-તીર્થ બની રહેશે. તેવા શ્રી બાફનાજીને વાર્ષિક ધન્યવાદ અને અભિનંદન આપીએ છીએ.

પરમ પૂજ્ય શાસન પ્રભાવક આચાર્ય ભગવંત શ્રીમદ્ આચાર્ય ભગવંત પદ્મસાગરસૂરિશ્વરજી મગ સાંની પાવન નિશ્રામાં મુંબઈ-ભાયખલાનગરે ઉપધાન તપની ભવ્ય આરાધનાના આયોજક શ્રેષ્ઠિવર્ય.

શ્રીયુત્ સુમેરમલજી મિશ્રીમલજી બાફનાને અભિનંદન પત્ર

શ્રીમાન આપના પરમ પૂજ્ય પિતાશ્રી મિશ્રીમલજી હેમાજી બાફના તથા પરમ પૂજ્ય માતૃશ્રી પાણુદેવીની શ્રી ઉપધાન તપની કરાવવાની અપૂર્વ ઝંખનાની પરિતૃપ્તિ સ્વરૂપ શ્રી ઉપધાન તપનું આયોજન કરીને આપશ્રીએ ઋણુત્પત્તિ કરી છે. અમારી આ ભાયખલા - શ્રી શત્રુઙ્ગ તીર્થ સ્વરૂપ આ પવિત્ર ભૂમિ પર આ આયોજન થવાથી અમારા આનંદ - ઉલ્લાસમાં અનેકગણો વધારો થયો છે. આપના હૃદયની ઉદાર ભાવના બદલ શેઠ મેતીશા રીલીજીયસ અને ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ - ટ્રસ્ટીમંડળ ગૌરવ અનુભવવાપૂર્વક આપશ્રીની આ સુકૃતની અનુમોદના કરે છે.

આપશ્રીના અવિરત - અદ્યગ પ્રયત્નોથી પરમ પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતશ્રી પદ્મસાગરસૂરિશ્વરજી મહારજ સાંની પાવન નિશ્રામાં આ ઉપધાન તપનું આયોજન કરીને આપશ્રીએ સુવર્ણમાં સુગંધ મેળવી છે. આવી મહાપાવન નિશ્રા મળવા બદલ અમે આપના ઋણી છીએ. આપ ચિરકાળ અમારા હૃદયમાં રહેશે.

આ મહા ઉપધાન તપનો લાભ લઈ સાચે જ આપશ્રીએ આપની લક્ષ્મીનો સુકૃત્ય અર્થેનો સદ્વ્યયોગ કર્યો છે. જે આ જગતમાં અનેકાને પ્રેરણારૂપ બની રહેશે. આવા શુભ અવસરો દ્વારા આપની લક્ષ્મીનો સદ્વ્યયોગ થતો રહે તેવી અંતરની અમારી આકાંક્ષા છે. આપશ્રી તન - મન અને ધનથી જનશાસનના હિતને હૈયે રાખીને જે સેવાનો લાભ લઈ રહ્યા છે તેને અમે અતઃકરણ પૂર્વક ખિરદાવીએ છીએ. ભવિષ્યમાં પણ આવા સુકૃત પ્રસંગો પ્રાપ્ત થતાં રહે જે દ્વારા આપશ્રીને સાધર્મિક, અતુર્વિધસંઘ અને જનશાસનની સેવાનો અમુલ્ય અવસર પ્રાપ્ત થાય અને આ મારે શાસનદેવ આપશ્રીને પ્રેરણા અને બળ બક્ષે એવી અમારા અંતરની શાસનદેવને પ્રાર્થના છે.

ટ્રસ્ટી મંડળના આપશ્રી જુના સાથીદાર છે. ટ્રસ્ટના ચેરમેનશ્રી હોવાના નાતે આપશ્રીના આવા સુકૃતોથી ટ્રસ્ટની પણ શોભા વધી છે. ટ્રસ્ટી મંડળને આપશ્રીની સુઝ-બુઝ, દક્ષતા અને કાર્યકુશળતાનો લાભ જે મળી રહ્યો છે તે અવિરત મળતો રહે, અને ટ્રસ્ટનું ગૌરવ જળવાઈ રહે એવું ઇચ્છીએ છીએ.

શાસનદેવ આપશ્રીને જનશાસનની, શ્રીસંઘની, સાધર્મિકઅંધુઓની અને ટ્રસ્ટની અમૂલ્ય સેવાથે દિર્ઘાયુષ્ય અર્પે તેવી શાસનદેવને અમારી વિનંત્ર પ્રાર્થના છે...

લિ.

શ્રી આદિશ્વર જૈન દેરાસર રંગમંડપ

શેઠ મેતીશા રીલીજીયસ એન્ડ

૧૮૦ શેઠ મેતીશા લેઈન ભાયખલા-મુંબઈ ૪૦૦૦૨૭

ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના

ઉપધાન તપ માળારોપણ દિન તા. ૨૭-૧૨-૮૭

જયજિનેન્દ્ર

આજીવન સભ્ય ફી : રૂ. 300/-
વાર્ષિક સભ્યતા : રૂ. 30/-
સહકારીતા એક પૈસા : રૂ. 100/-
અર્પિ પૈસા : રૂ. 300/-

તંત્રી : સ્વ. શેઠ શુભ અચંદ દેવચંદ

: તંત્રી-મુદ્રક-પ્રકાશક :

મહેન્દ્ર ગુલામચંદ શેઠ

જૈન ઓફીસ, પો. બો. નં. 175 દાણાપીઠ, ભાવનગર

‘જૈન’

વર્ષ : ૮૫

અંક : ૬-૭

વીર સં. ૨૫૧૪ : વિ.સં. ૨૦૪૪ કાગળ વદ ૮

તા. ૧૧ માર્ચ ૧૯૮૮ શુક્રવાર

મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી

દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

શ્રી શત્રુંજય તીર્થના સોળમા ઉદ્ધારક શ્રી કર્માશાહના વંશજશ્રી હિંમતસિંહજી તીર્થના વહિવટમાં વિસ્તરતું અંધેર

જગતના પ્રાયઃ સર્વ પ્રાચીન ધર્મોમાં કોઈ ને કોઈ સ્થાન વિશેષ પૂજ્ય, પ્રતિષ્ઠિત અને પવિત્ર માનવાના ઉદ્ધારણા સૌ કેઈને દૃષ્ટિગોચર હોય છે. મૂળ પૂજા માનવાવાળા અને તેનો નિષેધ કરવા-વાળા તથા ઈશ્વરવાદી અને અનિશ્વરવાદી સૌ કોઈ એ વાતમાં એક જ દંખાય છે. હિંદુના-હિંમતસિંહ તીર્થને, મુસલમાનો મક્કા-મદીનાને, ક્રિશ્ચિયનો જેરુસલેમ તેમને બાકી-ગયાળ વિગેરે સ્થાનોને હજારો વર્ષથી પૂજનીય અને પવિત્ર માનતા આવ્યા છે. એમ જૈન ધર્મમાં શ્રી શત્રુંજય, શ્રી ગિરનારજી, શ્રી સમેતશિખરજી સ્થાનોને પવિત્ર ગણવામાં આવે છે. તેમાં પણ શ્રી શત્રુંજય તીર્થ સર્વથી અધિક શ્રેષ્ઠ, પવિત્ર અને સર્વથી અધિક પૂજ્ય ગણવામાં આવેલ છે.

એ શત્રુંજયને અપણે સિદ્ધાચળ, વિમળાચળ, પુંડરીકગિરિ

આદિ ૧૦૮ નામોથી ઓળખાવીએ છીએ. સંકટો જૈન ધર્મમાં આ પર્વતની પવિત્રતા અને અને પૂજ્યતાના અનેક ઉદ્દેશ્ય મળે છે.

આ કાળમાં પ્રથમ તીર્થંકર શ્રી ઋષભદેવ આ પવિત્ર પર્વત ઉપર અનેકાનેકવાર પધારી આ પવિત્ર જ્ઞાનિનું વર્ણન કરેલ છે. અને તે પછી સામો-કરોડો નહીં પણ અખત્રે જીવો આ તીર્થ ઉપર સમતાને સાધી મોક્ષસુખ પામ્યા છે, અને જશી. આ કારણથી આ પર્વત-તીર્થ સર્વથી વધારે અધિક પવિત્ર છે. જે મનુષ્ય ભૂતપૂર્વક એકજ વાર આ સિદ્ધક્ષેત્રનો સ્પર્શ (યાત્રા કરે તે ત્રણ ભવની અંધેર અવશ્ય મોક્ષ પ્રાપ્ત કરે છે. અને મનુષ્ય તો હીક પણ પશુ-પક્ષી જે આ તીર્થજ્ઞાન પર રહે તે પણ જન્મોત્તરમાં મુક્ત થાય છે.

આવા પૂણ્યવંતા અને પવિત્ર તીર્થનું નિર્માણ અને પુનઃઉદ્ધાર

સમયે-સમયે ચતુર રહેલ છે. ને જે દેવ-દેવીઓ, રાજા-મહારાજા, મંત્રી-મહામંત્રીઓ, ને શ્રાવક-શ્રેષ્ઠીઓ દ્વારા ઉદ્ધાર થયેલ છે. (૧) શ્રી ભરત રાજાનો, (૨) દંડવીય રાજાનો, (૩) શ્રી સીમધર પ્રભુના ઉપદેશથી ઈશા ઈન્દ્રનો, (૪) માહેન્દ્ર નામના દેવેન્દ્રનો, (૫) પાંચમા શયિ પતિનો, (૬) ચમરેન્દ્રનો, (૭) સગર ચક્રવર્તીનો, (૮) બ્યેત-રેન્દ્રનો, (૯) ચંદ્રચાતુરનો, (૧૦) ચક્રાચુરનો, (૧૧) રામચંદ્રજીનો (૧૨) પાંડવોનો અને વર્તમાન યુગમાં (૧૩) જલ્પડશાહનો, (૧૪) ખાહડ મંત્રીનો, (૧૫) સમરાશાહનો ને છેલ્લો વર્તમાન સ્થિતિમાં જે દેરાસર ને તેનો છેલ્લો ઉદ્ધાર (૧૬) કર્માશાહનો ઉદ્ધાર થયેલ છે.

આ પુનઃઉદ્ધાર પાછળ દરેક વખતે કરોડોને અબજો રૂપિયાનો ખર્ચ કરેલ છે ને ત્યારે શ્રી સંઘ સાથે પધારી પ્રતિષ્ઠા મહાપ્રભાવિક આચાર્ય બાવંતો દ્વારા કરાવેલ છે. શ્રી સમરાશાહના ઉદ્ધાર પછી મુસલમાનોએ આ તીર્થનું તથા મૂર્તિનું ખંડન કરવાથી આ સોળમા છેલ્લો ઉદ્ધાર સોળમી સદીમાં શ્રેષ્ઠીવર્ધ-સુશ્રાવક કર્માશાહે પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિદ્યામંડનસૂરિશ્રીએ આદી અનેક ગચ્છ-ગણુને સમુદાયના સરીવરોની ઉપસ્થિતિમાં સંવત ૧૫૮૭ના વૈશાખ વદી ૬ના શત્રુજય તીર્થપતિ શ્રી આદિનાથ ભગવાનની મંજળકર પ્રતિષ્ઠા કરી, અને ત્યારબાદ આ તીર્થનો વિસ્તારને વિકાસ પ્રતિદિન વધતો જ રહેલ આપણે જોઈ શકીએ છીએ. આજે તો આ તીર્થ મંદિરોનું નગર બની ચુકેલ છે.

શ્રી કર્માશાહે આ ઉદ્ધાર કરવામાં અપરિમિત દ્રવ્યનો વ્યય ઉદારતાપુર્વક કર્યો છે; તેટલું જ નહિ પરંતુ તે સમયે ભગવાનના દર્શન કરવા માટે પ્રત્યેક મનુષ્યને જરૂર આપવો પડતો હતો તેથી પ્રતિષ્ઠા બાદ પોતાની પાસેનું દ્રવ્ય રાખીને દઈ મુડકા વેરામાંથી મુક્તિ કરાવી લાખો કરોડોને વગર ખર્ચે દર્શન કરતા કરાવ્યા.

આ સોળમાં ઉદ્ધારના પ્રણેતા પરમ પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિદ્યામંડનસૂરિશ્રી એ કે શ્રાવક-શ્રેષ્ઠ શ્રી કર્માશા દ્વારા આવું મહાન કાર્ય કરવા છતાં તેમણે કોઈ સ્થળે પોતાનું નામ લખાવ્યું નહિ તેમજ પોતે તપગચ્છના હોવા છતાં આ તીર્થ કોઈ એક ગચ્છમાં પોતાનું સ્વાતંત્ર્યપણું ન બતાવી રાખે તેટલા માટે એક લેખ કરાવેલ છે કે “આ તીર્થ સમગ્ર જૈન સમુદાયની એક જ માલિકીનું છે. જે જે જિનપ્રતિમા માને છે, અને પૂજે છે. તે સર્વનો આ તીર્થ ઉપર એક સરખો હક્ક અધિકાર છે.” આ જુદા-જુદા સમુદાયો-ગચ્છોના ૧૦ આચાર્યોના નામો લેખ લખાવેલ છે.

આવી હક્ક, હકુમત અને હિતથી નીલેપ રહેનાર શ્રાવક શ્રેષ્ઠ કર્માશાથી તે સારો જ જૈન સંઘ અપ્રતિમ આદર અને ગૌરવ જરૂર અનુભવે પરંતુ તેમના વંશજ પ્રત્યે સાવ અનાદર કરે તે તો કેવું શરમજનક થાય? તાજેતરમાં થોડા વર્ષો પહેલાં, આજ કર્માશાના પરિવારના દેરમા વારસ શ્રી હિંમતસિંહજી ઉદયપુરથી પાલીતાણા વૈશાખ સુદ ૩ના વર્ષીતપનું પારણું કરવા પધારેલ. ત્યારે જે ઘટના બની તે ઘણું જ દુઃખદ લાગે છે.

જાણુવ મળે છે કે શ્રી હિંમતસિંહજીએ ઉદયપુરથી પાલીતાણા આપણી આજીવન કલ્યાણજીની પેઢી ઉપર પત્ર લખી જણાવેલ કે વર્ષીતપનું પારણું કરવા આવવાનું છે. તો ૩૫ આદીની સગવડ રખાવશો. ને વૈશાખ સુદ ૧ ના તેઓ તથા તેમના ધર્મપત્ની પણ

પાલીતાણા પધારેલ ત્યારે આપણી પેઢીમાં તપાસ કરતા કોઈ ઉતરવાની વ્યવસ્થા રખાવેલ નહીં. આથી શ્રી હિંમતસિંહજીએ પાલીતાણાની બધીજ એટલે કે ૭૫ થી ૮૦ ધર્મશાળાઓનો સંપર્ક રૂમ માટે સાધેલ. રહેવાની સગવડ માટે વિનંતી કરે. પરંતુ આપણું પેઢીનું તેવું જ ધર્મશાળાનું તંત્ર હોઈ તેમને ઉતારો નહીં મળતાં તેઓએ ભારે નિરાશા અનુભવેલ.

બાદ શું કરવું તેની મુશ્કેલી અનુભવતા રહ્યા. અને કઈ પણ ટેકાણું નહિ પડતા ઉદેપુર પાછા જવું ને કેરું યાજ્ઞર્તીયમાં પાંચ કરવાનો વિચાર કરી રાત બાજુમાં કલ્યાણજીનું નામ યોટલા ઉપર તે પતી-પત્નીએ વિતાવી. વહેલી સવારે તલાટી દર્શન જતા ત્યાં સાધ્વી શ્રી ચંદનાશ્રીજી (જેમણે ઉદયપુરનાં ત્રણ ત્રણ ચોમાસા કરેલ) મહારાજ મળતા તેમણે શ્રી હિંમતસિંહજીને પુછત તેણે દરેક વિગત જણાવેલ અને ઉદયપુર પાછા જઈ રહ્યા છે. તેમ જણાવતા સાધ્વીજી મહારાજે જરૂર યોગ્ય કરી આપવાનું આશ્વાસન આપેલ.

સાધ્વીશ્રી ચંદનાશ્રીજી પણ અત્રેની ધર્મશાળાઓની સ્વાર્થી, લોભી અને વ્યવસાયી રિવાજો જાણુકાર હતા, છતાં શ્રી સંઘ માટે આ બાબત લાંછન રૂપ બની રહે તેમ સમજી સાધ્વીશ્રી શત્રુજયતીર્થના ગાઈડ અને સર્વના લાડીલા ભાગ્યના ભેરે શ્રી કાકુભાઈ બ્રહ્મભટ્ટ પાસે જઈને જણાવ્યું કે ઉદેપુરથી શ્રી કર્માશાહના વંશજ શ્રી હિંમતસિંહજી કરીને આવેલ છે. કાલે પારણું છે. ને જગ્યા મળતી નથી. તો કોઈપણ રીતે તેમને રૂમ મેળવી આપવા જણાવેલ. ત્યારે શ્રી કાકુભાઈએ આવા શ્રી કર્માશાના વંશજને રૂમ ન મળે તેથી જૈન સંઘની આબરૂ રચિતા કલ કોઈપણ રીતે યોગ્ય કરી આપવા જણાવેલ.

પ્રથમ શ્રી કાકુભાઈ એ કલ્યાણજીનું નામ યોટલે બેઠેલ શ્રી હિંમતસિંહજીની મુલાકાત લીધી અને તેઓશ્રી કર્માશાહ શેઠના જ વંશજ છે ને? તની પાડી ખાતરી કરી. બાદ શ્રી નરશીનાથાની ધર્મશાળાના મેનજર શ્રી લાલુભાઈને શ્રી કાકુભાઈએ રૂમ માટેની વિનંતી સામાનનો રૂમ ખાલી કરાવી ને પણ શ્રી હિંમતસિંહજીને યોગ્ય સગવડ કરાવી આપેલ.

આમ જૈનસંઘ અને સમાજ માટે ગૌરવ ઊભી થયેલી ધર્મશાળાઓને તેના સ્વાર્થી અને અર્થના લોભ વહીવટકર્તાઓએ કેવી કપરી સ્થિતિમાં મુકી ચુક્યા છે તેનો આજી વધારે ખરાબ પ્રસંગ ક્યો હોઈ શકે. શત્રુજય તીર્થના ઉદ્ધારક શ્રી કર્માશાહના વંશજને ૮૦ ધર્મશાળા ૧૦૦૦ રૂમો હોવા છતાંય તપસ્વીના પારણા માટે પણ જગ્યા ના મળી તે જોતો મારે શરમજનક ઘટના ગણાય. તેને માટે જોનેતર પારેટ શ્રી કાકુભાઈ બ્રહ્મભટ્ટના આપણે આભારી બન્યા કે તેમણે શ્રી હિંમતસિંહજીને સગવડ કરી આપી અને આપણા શ્રાસંઘની આબરૂ બચાવી.

આ શ્રાવકશ્રેષ્ઠ શ્રી કર્માશા શેઠના વંશજન વાત શ્રી કાકુભાઈ બ્રહ્મભટ્ટ દ્વારા જુદા જુદા પ્રસંગે ઘણાના લક્ષમાં આપવામાં આવતી હતી પણ તે ગૌરવસમી વાત બેરા કાને કે સ્વાર્થના અંધ આપણા માના કોઈને લક્ષમાં નહોતી આવતી પણ ગત માલ અત્રે આગમ સંશોધક મુનિરાજશ્રી જમ્યૂવિજયજી મહારાજ આતુર્માસ રોઈ તેમને પણ શ્રી કાકુભાઈએ વાત કરેલ હોઈ પૂજ્યશ્રીને આ ગૌરવરૂપ પરિવારનો પરીચય મેળવવાનું અને સંઘ દ્વારા તેવું જહુમાન થાય

તે જરૂરી લાગતા તેમના ૪૦-૪૦ વખત નહા પરીત્રમ દ્વારા તૈયાર થયેલ નવચક્ર ગ્રંથના ત્રીજા ભાગના પ્રકાશન સમારોહ વખતેજ આવેલા ભાગ મળે તેમ સમગ્ર પૂજ્યશ્રી દ્વારા ખાસ આમંત્રણ આપવાથી શ્રી હિંમતસિંહજી વૈદ પધારેલ. અને તેઓશ્રીનું બહુમાન સુરતવાળા શ્રી રજનીકાંતભાઈ દેવલીના શુભ હસ્તે ચાંદીના શ્રીફળ આપી કરવામાં આવેલ.

આ શાશ્વતા તીર્થ શત્રુંજયના ઉદ્ધારક શ્રી કર્માશાહના વંશજ તેરમી પેઢીના શ્રી હિંમતસિંહજીને બહાર લાવવામાં-પરીચય કરાવવા માટે શ્રી કાકુભાઈ ખલ્લભદેવો ઉપધાર બની રહેશે.

આ વાત ઘઈ આપણા સ્વાર્થી અને અર્થપ્રધાન વ્યવહાર વિનય ગુણના અભાવની ન્યારે ખીજી વાત છે આ તીર્થના વર્તમાન વહિવટમાં સ્થિતિસ્થતા અને અંધેર કેટલી હદે પ્રવેશતો રહ્યો છે તેની વાત છે. પાલીતાણામાં ચેરી તો જાણે હવે નીચમિત બનતી ગય છે. અને તેમાં વિમળાબેનના ખૂનતી ઘટના આપણા કપાળમાં કાળા તીલક જેવા-ઘટના બનેલ છે. તેમજ તીર્થોધીરાજ શ્રી શત્રુંજય ઉપર જેમ ઈંગારશાપીરનું સ્થાનક ઉજ્જવળ થયેલ છે. તેમ હવે ખીજા સ્થાનો પણ વિકસતાને વિસ્તરતા રહેલ છે.

આજે આ પવિત્ર ગિરીરાજ ઉપર ઠેકઠેકાણે જુના-નવા સ્થાનો હોવા યદ્ય રહેલ છે અને તેમાં આપણા ધર્મ અને શાસ્ત્ર વિરુદ્ધની પ્રવૃત્તિ કે ઉપયોગ ઘઈ રહેલ છે. જેમાં શ્રી સરસ્વતી માતાનું મંદિરનો કબજા અંગે વિખવાદ હોયો થયેલ છે. અને તેની બાજુમાં નવું જ શ્રી શંકરનું મંદિર બની ગયેલ છે. (૨) જમ્બુદ્વીપની પાછળના રસ્તા પાછળ કુંગર ઉપર શ્રી ખોડીયાર માતાનું મંદિર થયેલ છે. (૩) વાયરલેસ સ્ટેશનની પાછળ સાત બારામાં શ્રી શંકરભગવાનનું મંદિર (૪) આ સાત બારાની પાછળના ભાગમાં માતાજીનું મંદિર થયેલ છે. ત્યાં વિરડો છે. (૫) કાલીકરેડમાં શ્રી હનુમાનજીની ગુફા આવેલ છે. (૬) સુરજકુંડમાં ચિવલીંગ (૭) શ્રી વિસોતમાતાની દેરી (૮) શુરા-પૂરાની ફરુખંધી (૯) શ્રી અન્નપૂર્ણાની મૂર્તિ (૧૦) શ્રી ગણપતિની મૂર્તિ (૧૧) શ્રી ત્રિંગળાજીમાતાનું મંદિર, (૧૨) શ્રી હનુમાનધારમાં શ્રી હનુમાનનું મંદિર (૧૩) શ્રી કાળકદેવીનું મંદિર (૧૪) શ્રી કાળ-ભૈરવનું મંદિર (૧૫) શ્રી ભીમનું દેવળ (૧૬) જ ગાઉના રસ્તે ખીજી ટેકરી ઉપર નવું મંદિર (૧૭) શ્રી નવદુર્ગમાં શ્રી ખોડીયાર માતાનું મંદિર (૧૮) શ્રી ચંદન તલાવડી પાસે એક મંદિર નવું ઘઈ રહેલ છે તેમજ (૧૯) માડવાના કુંગરની પાછળ ગુફામાં છે આવા જાણ્યા ને અજાણ્યા કેટલાયે સ્થાનો શ્રી શત્રુંજય તીર્થ ઉપર જૈનધર્મની પરંપરા તથા શાસ્ત્રની આગ્રા વિરુદ્ધ ચાલી રહેલ છે, છતાં વર્તમાન ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા પુરતો સક્ષ ન અપાતું હોય તેમ જણાય છે.

કારણ કે હાલમાંજ સને ૧૯૬૮ માં ગુજરાત સરકાર દ્વારા ગિરીરાજ ઉપર આની દુકાન બનાવવાની પરવાનગી આપી હતી અને તે માટે જમીન પણ વેચાણથી આપી હતી. પરંતુ ગિરીરાજની પવિત્રતા અને મહત્તા તથા અગાઉના વહિવટકર્તા આગેવાનોની આવવી સમજથી તૈયાર થાય અને આ પણ હક્કો જળવાઈ રહે તે માટે એકીવર્ષ શ્રી કસ્તુરભાઈની નિયુતિથી સને ૧૯૭૬માં ને ૧૯૭૭માં મુખ્ય સરકાર દ્વારા પાલીતાણા રાજ્ય સાથે જે ઠરાવો-કરારો થયા તે નં. ૧૬૪૧ ના આધારે “.....કુંગરના કોઈ પણ ભાગનો ઉપયોગ

આવક કોમના સિદ્ધાંત વિરુદ્ધ કરવાની મનાઈ કરવામાં આવે છે.” P.72 તે કરારને આધારે સરકારે તે આની દુકાન બનાવવાની મંજૂરી પાછી ખેંચવી પડેલ. તો શું આ બધું અત્યારે ઘઈ રહેલ છે તે આપણે ના અટકાવી શકીએ ? તે અંધેર વહિવટનો નમુનો છે ?

ત્રીજું શ્રી શત્રુંજય ઉપર તેના મહત્વના દિવસોએ મેળા ભરાતા હોય છે. તેમાં ફાગણ સુદ ૧૩ નો જ ગાઉની યાત્રાને મેળો એક વર્ષમાં એક મહત્વનો દિવસ બની રહેલ. તે યાત્રીકાની ભક્તિ માટે દેખરા છાસને દહીની ભક્તિ થતી હતી પણ વર્તમાન ભક્તિ લા ભાઈઓ અને પેઢીના વહિવટકર્તાઓની બે કાળજીથી જાત જાતના ને ભાત-ભાતની ભક્તિ થવા લાગી. તેમાં જૈન ધર્મના ભક્ષા-ભક્ષિનો પણ બાદના રહ્યો ને તે ભક્તિના નામે ચાલુ રહી આથી જૈન કરવા જૈનો તરોની સંખ્યા હરવા-ફરવાને ખાવા-પીવા આવવા લાગી જે એક લાખે લગભગની પહોંચી હશે. પણ આ વખે દુષ્કાળને પીધે પહેલા પાલો બંધ રાખવાનું છે તેમ સંભળાયેલ પણ પછી લાડ-ગાંડીયાની ભક્તિની છુટ આપાયેલ બાદ છાસની પણ છુટ અપાય તે દિવસને છુટ રૂપ બની રહેલ. આને કેવો વહિવટને કેવી ભક્તિ સમજવી ?

આ બધું જોતા-સમજી જૈન સંઘના આગેવાનો ઈંક વિચારે અને સમજે તો સાશ. જેથી આપણા આ તીર્થની પવિત્રતા અને મહત્તા જળવાઈ રહે. અને તે માટે શું કરવું જરૂરી છે. કેમ કરવું જોઈએ વી. માર્ગદર્શન પરમ પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતો પાસેથી જાણી જરૂરી સુધારો કરી, નિયુતિ લાવવા વિનંતી છે, અને તે માટે ભારતભરના સંઘોનું મહા સંમેલન બોલાવી વર્તમાન યુગની પરીસ્થિતિ મુજબ જરૂરી સુધારા, સુધારા કરે સ્થાનીક કાર્યકરોની શક્તિનો ઉપયોગ કરે.

હાલમાં મળતા સમાચારો મુજબ આપણી શ્વેતમ્બર મૂર્તિ-પૂજકની આપણી શ્રી આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી મુજબ દિગમ્બરોની તીર્થ કમીટી દ્વારા જે નિયુતિ અને તીર્થ ઉપધારની પ્રવૃત્તિ ઘઈ રહેલ છે. અને તે દ્વારા એક સાથે ૩૦૦ તીર્થોમાં ઉપધારનો કાર્યક્રમ બનાવી દિગમ્બર સંઘને એક તાતજી ગુથેલ છે. ત્યારે આપણે ત્યાં વિપરીત સ્થિતિ પેદા ઘઈ રહી છે. ત્યારે ભારતના જૈન સંઘો નિયુતિ લાવીને વહિવટ કરતાને માર્ગદર્શન આપશે તે યુગની માંગ છે.

અનુસંધાન ચાલુ ૧૧૬ નું

પ્રિય થયા હતા આ પ્રસંગે તેઓશ્રીએ શ્રી યશોવિજયજી જૈન ગુરુકુળ પાલીતાણા જ્યાં તેમણે પ્રાથમિક શિક્ષણ લીધેલ હતું. તે માતૃ સંસ્થાનું ઋણ અદા કરવા આ સંસ્થાનાં નિર્માતા પૂજ્ય-ગુરુદેવશ્રી ચરિત્રવિજયજી મહારાજની શતાબ્દી મહોત્સવનાં પ્રસંગે શ્રી. પાંચ હજાર એક અપેક્ષા કરવા જણાવ્યું હતું તેઓશ્રી ભાવનગર આવ્યા હતા ત્યારથી અમારા જૈન પત્રનાં નીમ બની ગયા હતા અને અદાપીપણ તેઓશ્રીનાં શુભા હિતવાદ-મળ્યા કરે છે તેઓ પોતે લેખક અને કવિ હોવા છતાં જુદા જુદા પત્રિકામાં છાપામાં સને ૧૯૩૦ થી ૧૯૮૫ સુધી સેંકડો લેખો-લખ્યા છે, સેંકડો કાવ્યો રચ્યા છે—જે તેમના ગ્રંથ ‘અમરજીત મંપન’ તથા, અમર, સાધના, વિગેરેમાં પ્રકાશિત થયા છે.

આ પ્રસંગે અમે પણ અભિનંદન આપીએ છીએ, શુભેચ્છા દર્શાવીએ છીએ અને આરોગ્ય પૂર્ણ દીર્ઘાયુ ઇચ્છીએ છીએ.

એંસીમાં વર્ષમાં પ્રવેશતા શ્રી અમરચંદભાઈને, અભિનંદન

અહિંસા અને અધ્યાત્મ પ્રેમી શ્રીયુત અમરચંદભાઈ માવજી શાહ જેઓ નાની ઉંમરથી જીવદયા મંડળ મુખર્ષીના સાનિધ્યમાં જીવોને અભયદાનતા કાર્યમાં તથા શ્રી બાવનગર પાંચરાયોગ મુંગીદુનીયાની સેવામાં રહી તેમને કાર્યપ્રત્યેની નિષ્ઠા અને સેવા પરાયણતાથી છેલ્લા તળાજી તાલધ્વજ સીધીની પેઢીમાં ઇંટ યોજનાથી તીર્થ ઉદ્ઘાટનનાં કાર્યમાં જીવન વિતાવીને ૭૦ વર્ષની ઉંમર થતાં અને તબીબત નરમ ગરમ રહેતા તેમના લઘુબંધુ શ્રી દલીચંદભાઈ એમ. શાહ તમાગથી નિવૃત્તિ લઈ પોતાની સાથે ખીખપુર તેમને તથા તેમના બાલી શ્રી અ. સૌ. સૌભાગ્યને લઈને આવ્યા. તેઓ ખીખપુર કચ્છાટકમાં છેલ્લા નવ વરસથી અમર સાવના અનુસાર પોતાનો જીવન ક્રમ બનાવી શાંતિથી જીવન પસાર કરે છે.

સંવત ૨૦૪૪ મહાસુદ ૭ સોમવાર તા. ૨૫-૧-૮૮નાં દીને તેઓએ ૮૦માં વર્ષમાં પ્રવેશ કર્યો છે અને અ. સૌ. સૌભાગ્યને ૭૫માં વર્ષમાં તે જ દીવસે પ્રવેશ કર્યો છે. તે પ્રસંગે મુખર્ષીશ્રી શેઠ ચંપકલાલ ગીરધાલાલ વોરા આવેલ તેઓએ જ કુલહાર પહેરાવીને શુભેચ્છા દર્શાવી હતી. ખીખપુર સંઘના આગેવાન શ્રીમાન સંઘવી નાયુભાઈ-હીરાચંદભાઈએ સ્વહસ્તે સુંદર અભિનંદન પત્ર લખી અર્પણ કર્યું હતું અને શુભેચ્છા દર્શાવી હતી. જેમાં જણાવેલ કે-

“નિઃસ્વાય સેવાનાં ઉપદેશથી આપશ્રી બન્નેને જીવન રસાયણ છે. આને સેવા નિરતરને રસાયણ વર્ષ આપના ઉદ્દેશ પૂરા કરી ૮૦માં તથા કાકીશ્રી ૭૪ વર્ષ પૂરા કરી ૭૫માં વર્ષમાં પદાર્પણ કરી રહ્યા છે તે બાણી અમે સહપરિવાર આજે ખુબ જ આનંદ લાગણી અનુભવીએ છીએ.

આપશ્રી બન્નેની વર્ષગાંઠ એક જ દીવસે આવે એ પણ એક ભાગ્યની વાત છે. આપ બન્નેનું જીવન અમારા લોકોને કંઈકને કંઈક નૂતન જીવનસંદેશ આપે છે. જીવનનું મહત્વ શું છે. જીવન કેમ જીવવું જીવનનું સ્વરૂપ શું છે વિગેરે ઘણી ઘણી બાબતો આપે આપનાં સ્વહસ્તે લખાયેલા સાહિત્યોમાં, કાવ્યોમાં અને લેખોમાં પીરસી છે. અને આપશ્રી આપનાં સાહિત્યને સુંદર રીતે શણગારી અનેક ધાર્મિક મસીકો, પાક્ષીકો, સાપ્તાહીકો તેમજ પુસ્તકો દ્વારા વાંચકોને પહોંચાડવાની વ્યવસ્થા કરી છે. અને આજે પણ એજ પ્રવૃત્તિમાં સદા મગ્ન રહ્યા છે. તેમજ આપનાં દરેક કાર્યોને પ્રજ્ઞવલિત રાખવા આપનાં બંધુશ્રી ભાઈશ્રી દલીચંદભાઈ તથા તેમના પરિવારનાં દરેક સભ્યો સહકાર આપી રહ્યા છે. એ ગૌરવ લેવા જેવી વાત છે.

સાથે સાથે આપબન્નેને શાસનદેવ લાંબુ જીવન બક્ષે એજ પ્રાર્થના.”
ભાઈશ્રી દલીચંદભાઈ તથા પરિવારના સૌસભ્યોએ શુભેચ્છાપૂર્વક અભિવાદન કર્યા હતા.

તેઓશ્રીનું અડધી સડી કરતાં વધુ જીવન સંસ્થાઓની સેવામાં જ વ્યતિત થયું છે. અને સક્રિય સેવાથી અને પ્રમાણિકપણથી સૌને અનુસંધાન પેજ નં. ૧૧૫ ઉપર)

પરમ પૂજ્ય આ.શ્રી વિજયદર્શનસૂરીશ્વરજી મ.સા.ની જન્મ શતાબ્દી નિમિત્તે લોકોપયોગ થયેલા દર્શન શતકના પ્રકાશનો

વર્તમાનમાં જ્યારે માનવમાત્રની જિજ્ઞાસાવૃત્તિ વધતી જાય છે. અને સમયનો મોટો અભાવ છે. ત્યારે ધર્મકરણી અંગેના વિવિધ પ્રશ્નો ઉદ્ભવતા હોય છે. કેમ કરવું! ક્યાં ક્યાં દોષો હોય! શું ના કરવું! એવા પ્રશ્નોના જવાબ આપવા માટે આ.શ્રી વિજયજી મહારાજ દ્વારા મળતી નાની-નાની પુસ્તિકા અત્યંત મુશ્કેલ છે. જે દરેકમાં જુદા જુદા વિષયોના ૧૦૦-૧૦૦ પ્રશ્નો અને તેના જવાબો આપેલ છે. જે ધર્મકરણીમાં વિશેષ પ્રેરણારૂપ બનશે.

દર્શન શતક A-૧	સામાયિક વિષેના ૧૦૦ પ્રશ્નો
દર્શન શતક A-૨	દર્શન-પૂજા વિષેના ૧૦૦ પ્રશ્નો
દર્શન શતક A-૩	માસીક ધર્મ (M.C.) વિં ના ૧૦૦ પ્રશ્નો
દર્શન શતક B-૧	જીવ વિચાર વિષેના ૧૦૦ પ્રશ્નો
દર્શન શતક B-૨	જૈન દર્શન અંગ્રાજીતના ૧૦૦ પ્ર.
દર્શન શતક B-૩	પુણ્ય-પાપના ફળ વિષેના ૧૦૦ પ્ર.
દર્શન શતક B-૪	જીવવિચાર વિષેના ૧૦૦ પ્રશ્નો
બાળ ઉપયોગી	ભાગ્ય અજમાવો અને પુણ્યકર્મો
આરાધક ઉપયોગી	કર્મ અપાવના કિર્મીઓ

આમ આ દસ સરળ પુસ્તિકાનું પ્રકાશન આ બીજા નાના-મોટા પ્રશ્નો અંગે જે પ્રશ્નો ઉદ્ભવતા હોય છે. તેના પ્રતિ તર મળી રહે તેવી ૧૦૦ પુસ્તિકા પૂ. મુનિરાજશ્રી નંદિપેશુવિજયજી મ.સા. દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવનાર હોય સર્વે જ્ઞાનપિયાસુએ લાભ લેવા વિનંતી.

પ્રકાશક : શ્રી પ્રિયંકર સાહિત્ય પ્રકાશન ટ્રસ્ટ
ખીખાવાળા ખાંચા સામે, રતનપોળ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૧

જૈન ઓફિસ

દાજીપીઠ પાછળ, પો. બો. નં. ૧૭૫

ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

શાસનસમ્રાટસૂરીશ્વરજી મ. ના પદ્ધતિ-શાસ્ત્રવિશારદ આચાર્યશ્રી વિજયદર્શનસૂરીશ્વરજી મ. સા.

(જીવન સૌરભ)

: લેખક :

વિદ્વવર્ચ મધુરવક્તા મુનિરાજશ્રી નંદીપેશુવિજયજી મહારાજ

મહાપુરુષોના જીવનમાં પડેલાં અનેક ગુણોનું વર્ણન જોઈને કે આલેખન કરવું, એક રીતે એતા સરળ અને સહેલું દેખાતું હોવા છતાં, એક દૃષ્ટિએ આ કાર્ય અઘરામાં અઘરું પણ હોય છે. એકદમ દુર્જન કોઈ વ્યક્તિના ગુણો શોધી તેનું વર્ણન કરવું ખુબજ કઠીન હોય છે, કેમ કે તે વ્યક્તિ દુર્ગુણોથી જ ભરેલી હોય છે તેમ મહાપુરુષોનું જીવન ગુણોથી જ ભરપૂર હોય છે તો તે દગલાખંધ ગુણોમાંથી કયા ગુણો વર્ણવા કે આલેખવા એ માટે મતિ મુંઝવણ અનુભવતી હોય છે.

ઘટસ્પર્શ સુગંધ શોધવી, ઉકરડામાંથી ગુલાબનું ફુલ શોધવું એ જેવી રીતે થઈ જ અઘરું છે, એ વાત તો આખું જગત જાણી-સમજી શકે છે, પરંતુ ગુલાબના ખગીઆમાં ગુલામના છોડો ભરપૂર હોય અને એ ફરેક છોડ ઉપર આવેલાં અનેક ફુલોમાંથી એ ચાર સુંદર ગુલાબ ચૂંટવાનું કામ તો ખૂબ જ કઠિન અઘરું ગણાય.

મહાપુરુષોનું જીવન ખગીઆ જેવું જ હોય છે. જીવનરૂપી ખગીઆમાં સેંકડો ગુણરૂપ ગુલાબ ખીલેલા હોય છે, એ માંથી શોડાંક થયા ગુણરૂપ ગુલાબ ચૂંટવા અને તેની પ્રશંસા કરવી એ મીઠી મુંઝવણનો વિષય બની જાય છે. એવું જ એક મહામાનવના જીવન ખગીઆમાંથી કેટલાક ગુણ ગુલાબ ચૂંટવાની જગર ખેડી રહ્યો છું.

માનવ એ આ સૃષ્ટિની એક અદ્ભુત રચના છે.

સમગ્ર સવરાચર સૃષ્ટિમાં માનવની હરોળમાં આવે એવા કોઈ પ્રાણીનું અસ્તિત્વ નથી. દેવો કદાચ પુણ્યબળમાં માનવથી અડિયાતા ગણાતા હશે, પરંતુ આત્મશુદ્ધિ કરીને સુક્તિસુખને ઉલ્લખ કરી શકવાની સ્થિતિ અને શક્તિ ધરાવવાનું સૌભાગ્ય તો માનવને જ ઉપલબ્ધ છે. આ દૃષ્ટિએ માનવજીવન એ અમૂલ્ય છે. મહિમામય છે-ગરિમામય છે. મધુર સપ્રદ વાત તો એ છે કે દેવો પોતે પણ માનવજીવન મેળવવાની કામના કરે છે, અને એ જીવન

મેળવીને આત્મકલ્યાણ કરવાનો સુયોગ મળે એ જ અંખનાં તેઓ નિરંતર સેવતા હોય છે.

આ વાતને સ્થાનાંગસૂત્ર ૨.૭૮.૧૬૦ આપે છે. ત્યાં કહ્યું છે: 'તઓ ઠાણાઈ' દેવે પીઠેજા : માણુસસંગ' લખ', આરિ-યખેતે જમ્મ', સુકુલ પચ્ચાયાઈ' (સ્થાનાંગ, ૩-૩-૨૩૧) અર્થાત્ માનવજીવન, આર્યક્ષેત્ર અને ઉત્તમકુળ આ ત્રણ વસ્તુની દેવો પણ કામના કરે છે. ૨૫૭૮ છે કે માત્ર માનવનો દેહ મળવાથી ઇતિશ્રી થતી નથી. ધર્મની ચારાધનાના સંસ્કાર મળે-સંયોગ મળે એ પણ એટલું જ મહત્વનું છે. અને તો જ માનવજીવન મળ્યું પ્રમાણ છે.

આવું માનવજીવન મેળવીને તેને જે સુખ બનાવે છે, જીવનમાં માનવતાના ગુણોનો વિકાસ સાધે છે, મધ્યાત્મના પંથે આગળ વધે છે અને ઉત્તરોત્તર સુક્તિની મજિલ તરફ આગેકદમ કરે છે એનું જીવન ધન્ય બની જાય છે. એ લોકો માટે પણ આદર્શરૂપ બની જાય છે. એના જીવનમાંથી પ્રેરણા પામીને અન્ય જીવો પણ સ્વકલ્યાણ સાધવા માટે અગ્રેસર બનીને પોતાનો જીવનપંથ અજવાળે છે.

આજે અહીં એક એવા આદર્શ પુરુષનું મરણ થઈ રહ્યું છે જેણે પ્રકાશની કેડીઓ કંડારીને પોતાનું જીવન તો સાર્થક કર્યું જ છે પણ સાચોસાચ અન્ય પણ અનેક પુણ્યાત્માઓના જીવનને મંગલમય બનાવવાનો પ્રાપ્ત માર્ગ ચીધો છે.

કુલ ખીલે અને કરમાય છે, એમાં એની કોઈ કિંમત નથી, પણ એ સુવાસ ફેલાવે છે એમાં જ એની કિંમત છે. સૂર્ય ઉગે છે અને આથમે છે એમાં એની કોઈ વિશેષતા નથી, પણ એ પોતાના પ્રકાશથી જગતને પ્રકાશિત કરે છે તેથી તેની વિશેષતા ગણાય છે.

મહાપુરુષો જગતમાં જન્મે છે અને મૃત્યુ પામે છે, એમાં કોઈ વિશેષ વિશેષતા નથી હોતી, પણ એ જન્મ-મૃત્યુ વચ્ચેના વચગાળામાં પોતાના જીવન દરમિયાન સંયમ,

જ્ઞાન અને સુધુતાની સુવાસ ચારે તરફ રેલાવે છે, એમાંજ એની મહત્તા રહેલી છે.

જગતમાં જન્મીને, જગતના જીવો કરતાં જુદું જીવન જીવીને, પરમાત્મા તરફ નજર રાખવા વડે કરીનેજ, શાસનને અને શાસનની આજ્ઞાને, ગુરુ આજ્ઞાને નજર સમક્ષ રાખી, જાતના અને જગતના ઉપકારને લક્ષ્યબિંદુમાં સ્થિર કરી જીવન જીવનારા જીવન જ એમને સહેજે મહાપુરુષોની કોટીમાં મૂકી દેતા હોય છે.

શ્રમણ ભગવાન મહાવીરસ્વામીનું શાસન એકવીશ હજાર (૨૧૦૦૦) વર્ષ સુધી ચાલવાનું છે. અને એમાં પંચાવન લાખ, પંચાવન હજાર, પાંચસો અને પચાસ કોડ (૫૫, ૫૫૫૫,૦૦૦૦૦૦૦૦) જેટલાં શાસ્ત્ર-સિદ્ધાંતને વક્ષાદાર રહી શ્રી જિનેશ્વર પરમાત્માએ સ્થાપેલ શાસન દ્વારા એકમાત્ર મોક્ષમાર્ગના ઉપદેશ આપનારાં સુવિદિત આચાર્ય મહારાજાઓ થનારા છે. આવો આંકડો નજર ઉપર ચડતાં પાંચ હૃદયમાં આનંદ આનંદ વ્યાપિ જાય છે. અને શરીર થા શરીર પરના રૂવાટાઓ રોમાંચ અનુભવતા થઈ જાય છે કે, આ શાસનમાં શાસનને વક્ષાદાર રહીને શાસનને દીપ્તિવવાનાં છે! આમાંનાં જ એક મહાપુરુષ એટલે આચાર્ય ચરિત્રનાયક બનવાના ભાગ્ય લખાવીને આવેલા એ મહાપુરુષનું જીવનકવન હવે શરૂ થાય છે.

એ મહાપુરુષ એટલે નજીકના જ ભૂતકાળમાં થઈ ગયેલા પાવનનામધેય સમર્થ વિદ્વાન આત્મસાધક પૂજ્યપાદ આચાર્યશ્રી વિજયદર્શનસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રી.

પૂજ્યશ્રીનો જન્મ તીર્થાધિરાજ શ્રી શંત્રુજયથી પાવન થયેલ ભાવનગર જિલ્લાના સૌરાષ્ટ્રના કાશ્મીર તરીકેના બિરુદ ધારક મહુવા શહેરમાં થયો હતો. વિક્રમ સંવત ૧૯૪૩નું એ વર્ષ. આજથી બરાબર એક શતાબ્દી પૂર્વેનો એ સમય ગણો અને પોષ સુદ ૧૫ નો એ મંગળકારી દિવસ.

પિતાશ્રી કમળશીભાઈ અને માતૃશ્રી ધનીબહેન. પોતાનું નામ સુંદરજીભાઈ.

પિતાશ્રી ચરિત્રનાયકની બાલ્યાવસ્થામાં જ સ્વર્ગવાસ પામેલા. માતૃશ્રી ધનીબહેન સંસ્કારધનના સ્વામિની હતાં. વિશાળ પરિવાર છતાં સંસારના સર્વ કર્તવ્યો કુનેહથી નભાવતાં. સંયોસાય પોતાના પરિવારમાં ધર્મના સંસ્કારોની સતત વૃદ્ધિ કેમ થાય એ અંગે નિરંતર જાગૃત રહેતા.

કર્તવ્યનિષ્ઠ જીવન, વ્યવહારમાં સાદગી, સહનશીલતા, ઔદાર્યપૂર્ણ મનોવૃત્તિ નિરંતર પરોપકારની ભાવના, વીતરાગના ધર્મ પ્રત્યે અવિહત વક્ષાદારી વગેરે માતાના સંસ્કાર

વાસિત ગુણોની ઘેરી અસર સુંદરજીભાઈના જીવન ઉપર પડેલી. આથી બાલ્યકાળથી જ સુંદરજીભાઈ ધર્મ પ્રત્યે આસ્થાવાન બનેલા.

એ ગાળામાં એમને પૂજ્યપાદ પરમ તપસ્વી શ્રમણશ્રેષ્ઠ શ્રી પાંતિવિજયજી મહારાજશ્રીનો સંપર્ક થયો. આ શ્રમણશ્રેષ્ઠ નિરંતર છઠ્ઠા પારણે છઠ્ઠી ઉચ તપશ્ચર્યા કરતા. તેઓશ્રી 'દાદા મહારાજ' ના નામે પ્રખ્યાત હતા. પૂજ્યશ્રીની ઉત્કૃષ્ટ તપશ્ચર્યા અને ચોથા આરા જેવા નિર્મળ નાંચમજીવનની સુંદરજીભાઈના મન ઉપર ઘેરી અસર પડેલી. પૂજ્યશ્રીના સમાગમથી તેમનો અંતરાત્મા બગી જઈયો. સંસાર પ્રત્યે નિવેદ-ભાવ પ્રગટયો. અને સંયમ અંગીકાર કરવા કટીબદ્ધ બન્યા.

તેમનું કુટુંબ તો સંસ્કારી હતું જ, તેથી માતૃશ્રી તથા વડીલ બંધુઓ-કસળચંદ, હેમચંદ તથા જીવરાજભાઈની સમ્મતિ મળતાં વાર ન લાગી. પરિણામે માત્ર સોળ વર્ષની ખીલતી વયે ભાવનગર સુકામે સૂરિ શિરોમણિ શાસન સમ્રાટ, પૂજ્યપાદ આચાર્ય પ્રવર શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીના વરદ હસ્તે મહોત્સવપૂર્વક સુંદરજીભાઈને દીક્ષા આપવામાં આવી અને તેઓશ્રીના શિષ્ય તરીકે તેમનું નામ 'સુનિ શ્રી દર્શનવિજયજી' રાખવામાં આવ્યું.

સં. ૧૯૫૬ નો અષાઢ સુદ ૧૬ નો મંગલોદ્દય પૂજ્યશ્રીની ચાલગાર બની ગયો.

આ સ્થળે પૂજ્યશ્રીના ગુરુદેવનો પરિચય આપવો અરથાને નહીં ગણાય.

પૂર્વકાળમાં વિદ્વદ્મૂર્ધન્ય અભેડ પ્રતિભા ધરાવતો સમ્રાટ વિક્રમ પ્રતિબોધક આચાર્યશ્રી સિદ્ધસેનદિવાકરસૂરિ, ચૌદસો ચુમ્માલીસ ગ્રંથોના પ્રણેતા દ્વિગજ વિદ્વાન આચાર્યશ્રી હરિભદ્રસૂરિ, સિદ્ધરાજ જયસિંહ અને કુમાપાળના પ્રતિબોધક કલિકાલસર્વજ્ઞ આચાર્યશ્રી હેમચંદ્રપૂરિ, નવાંગી વૃત્તિના પ્રણેતા આચાર્યશ્રી અભયદેવસૂરિ, મહાન તપોનિધિ આચાર્યશ્રી જગતચંદ્રસૂરિ અનાય શિરોમણિ સમ્રાટ અકબર પ્રતિબોધક આચાર્યશ્રી હીરનિમ્બસૂરિ જેવા સમર્થ શાસનપ્રભાવક આચાર્યોએ શ્રી જિનશાસનને જગતના યોગાનમાં અનેરું ગીરવ બક્યું છે. અને જીવનભર શાસનની અણુમોલ સેવામાં પોતાના સમગ્ર જીવનને યોગદાવર કર્યું છે. એ જ રીતે વર્તમાન યુગમાં થયેલા આચાર્ય ભગવંતોમાં પૂજ્યપાદ આચાર્ય પ્રવર શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીનું નામ આગલી હરોળમાં આવે છે.

છેલ્લા કેટલાક સમયથી આપણે ત્યાં યોગોદ્ધનની પ્રવૃત્તિ મંદ પડી હતી. અને એમ માનવામાં આવે છે કે

તપાગચ્છધિપતિ આચાર્ય શ્રી વિજયસિંહસૂરીશ્વરજી મહારાજ પછી યોગોદ્ધન ત્ર્યા વિના જ કેટલાક મુનિવરોએ આચાર્ય-પદ ગ્રહણ કર્યું હતું.

પૂન આચાર્ય શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીને આ વાત હંમેશાં ખટકતી. તેઓશ્રી નિરંતર વિચાર કરતા કે આ રીતે જો ગ્રાહ્યા કરશે તો વગર યોગ વદ્ય જ જતે દિવસે આચાર્યપદનીઓ થશે. જે આમ બનશે તો એક અનિચ્છનીય પરિણામ સંઘમાં ઢાખલ થશે. અને તેથી શ્રી સંઘને પારાવાર નુકસાન થશે. સાથેસાથ શ્રદ્ધાનો નાશ થશે અને જ્ઞાન પ્રત્યેની પૂજનીયતામાં ઓટ આવશે. આથી પૂજ્યશ્રીના જીવનમાં જ્યારે આચાર્યપદ લેવાનો પ્રસંગ ઊભો થયો ત્યારે એઓશ્રીએ યોગોદ્ધનની શાસ્ત્રીય પ્રણલિકાનું પાલન કરવા પૂર્વે જ આચાર્યપદ ગ્રહણ કર્યું અને એ રીતે તેઓશ્રી યોગોદ્ધનના પુરસ્કર્તા બન્યા. પરિણામે તેમના પરવર્તી આચાર્યો પણ યોગોદ્ધનપૂર્વક આચાર્ય બન્યા આમ આવી એક શુભ પ્રવૃત્તિનું શ્રેય પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મં સાં ના ફાળે જાય છે.

જ્ઞાનોપાસનાની પ્રવૃત્તિમાં તો તેઓશ્રીનો ભોટો જડે તેમ નથી. દરેક વિષયમાં નિષ્ણાત એવા શિષ્યોની એમણે એક આખી પંપરા તૈયાર કરી. જેમાં આ પુસ્તિકાના ચરિત્રનાયકશ્રી ઉપરાંત આગમધર આચાર્ય શ્રી વિજય-ઉદયસૂરિજી મં, જ્યોતિષમાર્તંડ આચાર્ય શ્રી વિજયનંદન-સૂરીશ્વરજી મં, સમયજ્ઞ વાતસ્યવારિધિ આચાર્ય શ્રી વિજય વિજ્ઞાનસૂરીજી, શિલ્પ વિશારદ કવિરત્ન આચાર્ય શ્રી વિજય અમૃત સૂરીશ્વરજી મં, વ્યાકરણ સમ્રાટ આચાર્યશ્રી વિજય લાવણ્યસૂરીશ્વરજી મં, કર્મવિજ્ઞાન નિષ્ણાત આચાર્યશ્રી વિજયપદ્મસૂરીશ્વરજી મં વગેરે વિશેષ ઉલ્લેખનીય છે.

અનેક તીથોનો ઉદ્ધાર કરાવીને જિનતત્ત્વની અદ્ભુત ઉપાસના કરનાર તરીકે પણ તેઓશ્રી અમર થઈ ગયા છે. ખાસ કરીને કદમ્બગિરિ તીર્થની સ્થાપના દ્વારા તો તેઓ એક સ્થાયી ધર્માધાસનું નિર્માણ કરી ગયા છે. આ તીર્થ આજે પણ પ્રતિવર્ષ હજારો યાત્રિકોને પોતાની તરફ આકર્ષે છે.

પૂજ્યશ્રીના જીવન પ્રત્યે આ તો અંશુલી નિર્દેશમાત્ર છે. એમનું વાસ્તવિક જીવન આલેખવાનું આ સ્થળ નથી. એમના જીવનનો સાચો પરિચય કરાવવા માટે તો વિશાળકાય ગ્રંથ પણ ઓછો જ પડે.

આવા મહાન ગુરુવર્યનું શિષ્યત્વ પામીને મુનિશ્રીદર્શન-વિજયજી ધન્ય બન્યા હોય એમાં કંઈ આશ્ચર્ય નથી.

ગુરુચરણે સમર્પિત બન્યા પછી તેઓ યાત્રિની નિર્મળ-તામાં ઉત્તરોત્તર પ્રગતિના પંથે આગળને આગળ વધ્યા. જ્ઞાનોપાજ્ઞનની તેમની ભૂખ આશ્ચર્ય જગાડે એવી તીવ્ર હતી. તેઓ નિરંતર ગુરુસેવા અને જ્ઞાનસેવા એમ બેજ પ્રવૃત્તિમાં મશગૂલ રહેતા. શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રના— ઇગિયા-કારસંપન્ને— જેવા શબ્દો એમને સાચે જ લાગુ પડતા. સ્વાધ્યાય એમના જીવનનો પ્રાણ હતો. ગુરુભક્તિ એમના જીવનનો મંત્ર હતો.

સ્મરણ શક્તિ તીવ્ર હોવાના કારણે સ્વપ્ન સમયમાં જ એમણે ચાર પ્રકરણ, ત્રણ લખ્ય, છ કર્મગ્રંથ, તત્ત્વાર્થ-સૂત્ર, વીતરાગસ્તોત્ર, યોગશાસ્ત્ર, ઉપદેશમાલા, ઉપરાંત અનેક નાનાં-મોટાં પ્રકરણો, કુલકો આદિનું તલસ્પર્શી જ્ઞાન મેળવી લીધું. એ પછી ગુર્વાજ્ઞ મેળવીને વ્યાકરણ, ન્યાય, સાહિત્ય, કાવ્ય, કોષ વગેરે ગ્રંથોનો જીંડાણથી અભ્યાસ કર્યો. તેઓશ્રી જે ગ્રંથનું અધ્યયન કરતા તેના ખૂબ જીંડાણમાં જિતરી જતા. એક એક વિષયને સાંગોપાંગ સમજવા માટે અનેક રીતે ચિંતન-મનન-નિદિધ્યાસન કરતા. ઘણીવાર એવી એવી વિશિષ્ટ પ્રશ્નાવલી ઊભી કરતા કે તેમને લખાવનાર પાડિતો પણ સમાધાન કરી શકતા નહીં. ત્યારે પિતે જ સ્વપ્રજ્ઞાના બળે તેનું સમાધાન ઝાતી કાઢતા. આથી પાડિતો પણ સાનંદાશ્ચર્ય અનુભવતા. ન્યાય જેવા જટિલ અને શુષ્ક ગણાય એવા વિષયમાં પણ તેમણે એવી પ્રજ્ઞતા મેળવેલી કે તેમને ભોઈને ન્યાયાચાર્ય મહામહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજી મહારાજનું અનાયાસે જ સ્મરણ થઈ આવતું.

એમનો અદ્ભુત સમર્પણભાવ, ગુરુસેવા, જ્ઞાનપ્રાપ્તિની તીવ્ર ઉત્કંઠા, નિર્મળ સંયમ પાલન માટેનો સુસ્ત આગ્રહ વગેરે ગુણોથી આકર્ષાઈને તેમને ગુરુવર્ષશ્રીને સં ૧૯૬૯માં કપડવંજ મુકામે પંચાસપદથી અલંકૃત કર્યા.

સં. ૧૯૭૩ માં સાદડી મુકામે ઉપાધ્યાયપદ આપ્યું. સં. ૧૯૭૯ માં ખંભાતમાં આચાર્યપદે આરૂઢ કર્યા ત્યારથી તેઓ 'પૂન આચાર્યશ્રીવિજયદર્શનસૂરીશ્વરજી મં' ના નામથી પ્રખ્યાત થયા.

એકવાર શિષ્યમંડળીમાં જ્ઞાનગોષ્ઠી :

આ જગત ઉપર શ્રી જૈનશાસનનો તથા શ્રી હિનેશ્વર-દેવનો જે અનન્ય ઉપકાર છે, તેનું વર્ણન કરવું શક્ય નથી. અનાદિકાળથી સંસાર અને મોક્ષનું અસ્તિત્વ છે. એવા આ સંસારમાં શ્રી અરિહંત ભગવંતોએ સ્થાપેલા શાસનનો તેમજ અરિહંત પરમાત્માનો પણ ક્યારેય અમારો હોતો નથી. અરિહંત પરમાત્માનું શાસન જે ક્ષેત્રમાં ફાય તે

ક્ષેત્રની બધી બલિહારી ગણાય. પાંચ મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં અરિહંત ભગવંતો તથા તેમનું શાસન સદાને માટે વિદ્યમાન હોય છે. પાંચ ભરત અને પાંચ ઔરાવત ક્ષેત્રો એવા છે કે, અહીં જિનેશ્વરદેવો અને તેમનું શાસન અમુક કાળમાં વિદ્યમાન હોય છે. તેમાં પણ જ્યારે અરિહંત પરમાત્મારૂપી સૂર્ય અને કેવળજ્ઞાનરૂપ ચંદ્ર, અસ્ત પામે છે, ત્યારે આ શાસનની બધી જ જવાબદારીને શાસનના સ્થંભ સમા પંચપરમેષ્ઠિમાં તૃતીયે પદે ખિરાજમાન સમર્થ આચાર્ય ભગવંતો સુંદર રીતે વહન કરતાં હોય છે.

આપણા ચરિત્રનાયકે પોતાના સમસ્ત વ્યક્તિત્વને ગુરુઆચાર્ય પૂજ્યપણે અપાવી દીધેલું હતું જે કોઈ નાની-સૂની સાધના ન ગણાય.

તેઓશ્રીને જ્યારે જુઓ ત્યારે અધ્યયન અધ્યાપનમાં જ મસ્ત રહેલા જેવા મળતા! પોતાની આરાધના કરવા સાથે બીજા અનેકાનેક આત્માઓને દુર્ગમોગે વાળવાનો પ્રયત્ન વિઃસ્વાર્થભાવે કરતાં.

તેઓશ્રીએ સંયમ સ્વીકાર્યો ત્યારબાદ સ્વાધ્યાય સાથે તપગુણને પણ એવો જ જીવનમાં ઉતાર્યો હતો.

પર્યાપકારનો ગુણ પણ તેઓશ્રીએ સારી રીતે સંપાદન કર્યો હતો. તેઓશ્રીની પાસે કોઈ પ્રત્નાદિ સમજવા માટે રાત્રે-દિવસે ગમે ત્યારે આવતા ત્યારે તેઓ નાના મોટા દરેકને વત્સલ્યપૂર્વક સંતોષ આપતાં હતા. શ્રી ધર્મરત્ન પ્રકરણ નમ્રક શાસ્ત્રગ્રંથમાં પૂજ્ય આચાર્ય શ્રી શાંતિસૂરીશ્વરજી મહારાજનીએ નિદેશિત “ભાવસાધુ” ના લક્ષણોની ઝાંખી તેઓશ્રીના આરાધક-પ્રભાવક જીવનથી થઈ આવતી હતી. જેવી કે (૧) સચલા મગ્ગાણુ સારિણી કિરિયા: , (૨) સદ્ધા પવરા ઘમ્મે, (૩) પન્નવાણિજ્જમુન્નુ માવા, (૪) કિત્તિયાસુ અપ્પમાઓ, (૫) આરંભો સક્કગિજ્જણુ દ્વાણે, (૬) ગુરુઓ ગુણા-ગુણાઓ અને (૭) ગુરુ આણારાહણં પરમં આવા ભાવસાધુતાના આ સાત લક્ષણોની ઝાંખી શાસન સમ્રાટ આચાર્ય દેવ શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજને થઈ તેથી તેમણે પોતાના પ્રથમ પદ્ધતિપદે આપણા ચરિત્રનાયકને સ્થાપવા વિચાર કર્યો અને તેનો અમલ ચાલતો હતો એ સમયે સહસ્રા પૂ આચાર્ય શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મ. ના મુખેથી શબ્દો સરી પડ્યા :

‘સમ્મતિ તર્ક’ ગ્રંથ ઉપર તત્વાવબોધિની ટીકા છે. કિન્તુ તે અતિવિસ્તૃત છે. અને સામાન્ય અભ્યાસીને તેનાથી લાભ થવો અસંભવિત છે. આવી મહાકાય વૃત્તિને જોઈને અપ્રધૈર્યવાળો વિદ્યાર્થી કદાચ તેનાથી દૂર જ રહે.

આવી સ્થિતિમાં સમ્મતિ તર્ક જેવા ગ્રંથશ્રેષ્ઠનું અધ્યયન દુષ્કર બની જવા સંભવ છે. આથી તે ગ્રંથ ઉપર એક મધ્યમ કદની સામાન્ય વિદ્યાર્થીને ઉપયોગી બને એવી કોઈ વૃત્તિનું નિર્માણ થાય તો સમ્મતિતર્કનું અધ્યયન વિદ્યાર્થીને સુગમ બને.

ગુરુદેવની આ વાત સ્વીકારવા કોઈ શિષ્ય આગળ ન આવ્યા ત્યારે તેમના મનોભાવને સફળ બનાવવા ચરિત્રનાયકે બીડું ઝડપી લીધું. અને ગુરુદેવના હાર્દિક આશીર્વાદ પૂર્વક સમ્મતિતર્ક મહાગ્રંથ ઉપર સુંદર વૃત્તિનું નિર્માણ કર્યું. ‘સમ્મતિતર્ક મહાભૂવાવતારિકા’ નામની આ વૃત્તિને જોઈને વિદ્વાનોના મસ્તક આનંદથી રાલી જોડે છે. આ વૃત્તિના નિર્માણ પછી ગ્રંથ રચનાની એમની પ્રવૃત્તિમાં અદ્ભુત વેગ આવ્યો. પરિણામે તેમણે ગ્રંથ રચનાને જ પોતાના જીવનનો વ્યવસાય બનાવી દીધો. એમણે જે ટીકા-ગ્રંથો અને મૌલિકગ્રંથો રચ્યા છે. તે જોને આપણું મસ્તક અહોભાવથી એમના શ્રીચરણોમાં ઝુકી પડે છે.

સ્થાવવાદખિન્દુ નામના ગ્રંથમાં તેમની નવ્યન્યાય ઉપરની પ્રભુતાનાં આપણને દર્શન થાય છે. આ ગ્રંથ સ્થાવવાદના સ્વરૂપને શ્રેષ્ઠ રીતે પ્રગટ કરે છે.

ન્યાયાચાર્ય મહામહોપાધ્યાય શ્રી રશીવિજયજીએ મહાવીર પરમાત્માની સ્તવનારૂપે ખંડ બોધનું નિર્માણ કર્યું છે. એની ઉપર પોતે જ વિવરણ પણ લખ્યું છે. આ વિવરણને વધુ સરળ અને સ્પષ્ટ રીતે સમજાવવા માટે ચરિત્રનાયકે પચીસહજાર શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ લખી છે. જે મૂળ ગ્રંથના અને તેના વિવરણના આગ્રયને સ્પષ્ટ કરવા માટે એક ભોમિયાની ગરજ સારે છે. એ જ મહોપાધ્યાયશ્રીના તત્ત્વાર્થસૂત્ર ઉપરના વિવરણને સ્પષ્ટ રીતે સમજાવનાર ‘ગૃહાર્થ દીપિકા’ નામની વૃત્તિનું નિર્માણ પણ પૂજ્યશ્રીએ કર્યું છે. જે વૃત્તિ તેગ્રંથના વિષયનો સુંદર છણાવટ કરે છે.

પર્યુષણ પર્વના ત્રણ વ્યાખ્યાનોના સંપૂર્ણરૂપ ‘પર્યુષણ-કલ્પતા’ નામનો સુંદર ગ્રંથ પણ પૂજ્યશ્રીએ રચ્યો છે,

આ ઉપરાંત અનેક નાના-મોટા ગ્રંથોનું તેમણે તેમના જીવનકાળ દરમિયાન નિર્માણ કર્યું છે, તેઓ જીવનના અંતકાળ સુધી આ રીતે જ્ઞાનોપાસનામાં જ મગ્ન રહ્યા છે.

એમના જીવનની સૌથી વધુ ધ્યાન ખેંચે એવી બાબત તો એ છે કે તેઓશ્રી આવા પ્રકાંડ વિદ્વાન, સમર્થ શ્રુતધર, સક્ષમ ગ્રંથ નિર્માતા હોવા છતાં તે અંગેના અહંકારથી ચોજનો દૂર રહ્યા છે. આ એક બહુ ઓછા વિદ્વાનોમાં એવા મળતો ગુણ છે. એમણે ક્યારેય પોતાના

પાંડિત્યનું પ્રદર્શન નથી કર્યું, એમણે ક્યારેય પોતાની વિદ્વતાનો ગર્વ નથી કર્યો. એમણે જે શ્રુતોપાસના કરી છે તે માત્ર સ્વાન્તઃ સુખાય અને બહુજનહિતાય જ કરી છે. આવા નિરીક્ષ મનોવૃત્તિવાળા સૂરિશ્રેષ્ઠ સમાજમાં જૂમ ઓછા પાડે છે. એમના જીવનની સરળતા, સર્વજનહિતકામિતા, નાના-મોટા પ્રયે ઉચિત વ્યવહાર, શિષ્યો તરફનું વાતસલ્ય વગેરે ગુણો પાત્ર આપણું ધ્યાન ખેંચ્યા વગર રહેતા નથી.

એમના જીવનના અદ્ભુત ગુણો અને એમની વૈરાગ્ય પ્રેરક તથા વૈરાગ્યપોષક વાણીથી પ્રેરાઈને અનેક પુણ્યવાનોએ એમની પાસે શિષ્યત્વ સ્વીકાર્યું છે. જેમાં વિદ્વત્ત્વ આચાર્ય શ્રી વિજયજ્ઞાનદસૂરીશ્વરજી મ., સરળતાની પ્રતિભૂતિ જેવા આચાર્ય શ્રી વિજયપ્રિયંકરસૂરીશ્વરજી મ. ઉલ્લેખનીય છે.

આ ઉપરાંત તેમના શિષ્ય પ્રશિષ્યોમાં તપસ્વી મુનિ-રત્ન શ્રી કુરુમવિજયજી મ., વિદ્વન્મૂર્ધન્ય મુનિરત્ન ગુણ-વિજયજી મ., યોગપરાયણ મુનિશ્રી મહોદયવિજયજી મ., કલ્યાણકામી રુનિ શ્રી કલ્યાણવિજયજી મ., શાસનતિલક મુનિશ્રી તિલક વેંજયજી મ., શાન્તમૂર્તિ મુનિશ્રી શાન્તિ-વિજયજી મ., ગુણરત્નકર મુનિશ્રી રત્નાકરવિજય મ., ભદ્રમૂર્તિ મુનિશ્રી હરિભદ્રવિજયજી મ., વગેરે મુનિશ્રેષ્ઠોએ સંયમજીવનની આરાધના દ્વારા સ્વજીવનને ધન્ય બનાવ્યું છે.

પૂજ્યશ્રીની નિશ્ચામાં શાસનપ્રભાવનાનાં અનેક સુકૃત્યો થયાં છે. ઉપધાન, પ્રતિષ્ઠા અંજનશલાકા, ઉદ્યાપન, મહોત્સવો સંઘયાત્રાઓ આદિ અનેક કાર્યો દ્વારા તેમણે અનેક જીવોને ઓધિરત્ન પ્રાપ્ત કરાવ્યું છે.

એમના તરફ હસ્તે થયેલ પ્રતિષ્ઠાઓમાં શ્રી તાલધ્વજ (તળાજા) તીર્થમાં જે વાર થયેલ પ્રતિષ્ઠા, જે તર, જસપરા, ત્યા સુરેન્દ્રનગર, ગિહોર, ઘોઘા, તણસા, મડુવા, કપડવંજની પ્રતિષ્ઠા ખાસ યાદગાર બની ગઈ છે. આજે પણ તે તે ગામના મહાનુભાવો એ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને યાદ કરવામાં પોતાના જીવનનું ગૌરવ અને અહોભાગ્ય સમજે છે.

પૂજ્યશ્રીની વિદ્વતાથી પ્રેરાઈને એમને 'ન્યાયચાચસ્પતિ' અને શાસ્ત્રવિશાલ જેવા શ્રેષ્ઠાત્મક ગિરુદો પણ મળ્યાં છે.

દેહે કપટં મહાફલમ સાધુ જીવનનો આ મુદ્રાલેખ તેઓશ્રીએ સાચક કરેલો હતો.

અનુકુળ અને પ્રતિકુળ સંયોગોમાં અવસર આવે ત્યારે સિદ્ધાંતોની યથાર્થ પ્રજ્ઞા કરવામાં તેઓશ્રીએ પાછી પાની કરી નથી. માન-અપમાનને અવગણીને કોઈપણ ભક્તની પણ શેહશરમ તાપ્યા વગર ભગવાનના શાસન-સિદ્ધાંતની અનુપમ કોટિની રક્ષા કરી છે. આ રીતે સિદ્ધિના ધ્યેયને

વરેલું સાધનામય જેનું જીવન હોય, તેને પરમ મરણ પણ સમાધિમય જ મળે તેમાં કોઈ આશ્ચર્ય નથી.

જીવન સંધ્યાના સમયે પ્રાચે શાશ્વતા તીર્થાધિરાજ શત્રુજ્ય તીર્થની તળેટી સ્વરૂપે પાલીતાણા નગરમાં નેમિ-દર્શન જ્ઞાનશાળામાં સંવત ૨૦૧૬ ચૈત્ર વદ એકમીના દિવસે નાશવંત દેહનો ત્યાગ કર્યો એટલે કે કાળધર્મ પામ્યા.

ચતુર્વિધ સંધે ત્યા જેણે જેણે આ મહાપુરુષની સમાધિને નજરે નિહાળી, તે સૌના મુખમાંથી એક જ વાત સાંભળવા મળી છે કે, જેણે જીવનભર જિનેશ્વર પરમાત્માની આજ્ઞાની આરાધના કરી હોય, તે જ આવી રીતે સમાધિની સાધના માણી શકે.

આમ એક આદર્શ આચાર્ય તરીકેનું સુંદર જીવન જીવી ગયેલાં પૂજ્યશ્રીની ગુણાવલીને સંપૂર્ણ રીતે અપનાવવાનું-સૌભાગ્ય આપણું તો ક્યાંથી હોય? તેમ છતાં મારા ઉપકારી દાદા ગુરુદેવને શ્રદ્ધાંજલિ આપવા દ્વારા આ અવસરે તે ગુણ શ્રેણીને મેળવવાનો શુભ સંકલ્પ પણ કરીશું, તો જ આ આપણો શ્રદ્ધાંજલિ આપવાનો પ્રયત્ન યતકિચિત્ત પણ સફળ થયો લેખારો.

આમ આ સ્વનામ ધન્ય આચાર્યશ્રીએ પોતાનું સમગ્ર જીવન જ્ઞાનસેવા-જિનસેવામાં જ વીતાવ્યું છે. આ રીતે શાસનની ઉન્નતિ અને પ્રભાવનામાં પોતાનો મહત્તમ ફાળો નોંધાવી સમકાલીન ઇતિહાસનાં ઘણાં સોનેરી પૃષ્ઠો રાક્યાં છે. વાસ્તવિકતા તો એ છે કે જિનશાસનને એમણે જે અમૂલ્ય પ્રદાન કર્યું છે તેની વિગતવાર નોંધ લેવા માટે તો એક આખો અન્ય રોકી શકાય તેમ છે. અહીં આપવામાં આવેલો પરિચય એ તો એમના જીવનનું ઉપર-છેલ્લું અવલોકનમાત્ર છે.

વર્તમાનસમયમાં સંઘમાં વિદ્વાન સાધુઓ ઓછા થતા જાય છે, જ્ઞાનની મહત્તા ને ઉપાસના ઘટતી જાય છે, સ્વાધ્યાય તરફનું લક્ષ્ય વધતું જાય છે, માત્ર પ્રવચનલક્ષી છીછરા સાહિત્યનું વાચન ઘટતું જાય છે. ત્યારે એમના જીવન તરફ અંશુલીનિર્દેશ કરીને એમના જીવનમાંથી જ્ઞાન પ્રત્યનો અવિહત સમર્પિતતાનો ગુણ દરેક સાધુ ભગવંતો પોતાના જીવનમાં અપનાવે એવું સૂચન કરવાનું મન થઈ આવે છે. શતાબ્દી વર્ષે એજ એમના પ્રતિ સાચી શ્રદ્ધાંજલિ ગણાશે.

વર્તમાન સમયમાં આવા દિગ્ગજ વિદ્વાન સાધુ પુરુષની અવિદ્યમાનતા સંઘને સાલે એ સ્વાભાવિક જ છે. શતાબ્દિ પૂર્વે પૂજ્યશ્રીના ચરણોમાં શતશઃ વંદન.....

પૂજ્યશ્રીના જીવનના યાદગાર પ્રસંગો

(૧) શાસન સમ્રાટ આચાર્યશ્રી વિજયનેમીસૂરીશ્વરજી મંસાં ને સુદરજીભાઈએ દીક્ષા અંગે વિનંતી કરી ત્યારે શાસનસમ્રાટશ્રીએ કહ્યું કે તારા કોઈ ડિલની આજ્ઞા સિવાય હું દીક્ષા આપી શકું નહીં. ત્યારબાદ આચાર્યશ્રી મહુવાથી વિહાર કરી ગયા. પરંતુ તેમને મનમાં એક જ ધૂન કે આ સંસાર અસાર છે. થોડો સમય આ બાબતના વિચારમાં વ્યતિત થયા બાદ એક દિવસ સુદરજીભાઈ ઘરના વડીયેને પૂછ્યા વગર જ નસર આવ્યા. જ્યાં તેમના મોટાભાઈ શ્રી કશળચંદ-ભાઈનું સાસરું હતું. તેમના સાસુ નંદુમાએ સુદરજીભાઈને અચાનક આવવાથી આશ્ચર્ય થયું. પરંતુ કંઈ બોલ્યા નહિ. નાહી, ધોઈ, જમવા બેઠા. રાત્રે સુદરજીભાઈએ માને વાત કરી કે મારે દીક્ષા લેવાની ભાવના છે. મારા વડિલો રજા આપે નહિ અને અમારું આખું કુટુંબ તમોને પૂજ્ય પાતુશ્રી તરફ માનીએ છીએ. જે તમો રાજી ખુશીથી રજા/સંમતિ આપો તો મારા ગુરુજને કહેવાય કે હું વડિલની આજ્ઞા લઈને આવ્યો છું.

નંદુમાં પૂજ્યશ્રી આત્મા અને ખૂબ જ દીર્ઘ દષ્ટિવાળા તેથી તેમને થયું કે સારા કાર્યની સંમતિ આપવામાં કદાચ મારા જમાઈ મને કંઈ કહેશે તો હું હસ્તેમુખે સહન કરી લઈશ. ખીજે દિવસે સારો દિવસ અને તિથિ હોવાથી લાપસી અને મગની શુકનવંતી રસોઈ બનાવી નંદુમાએ પ્રેનથી જમાડયા. અને સોભાગ્યવંતી સ્ત્રી પાસે કંકુનો ચાંદનો—ચોખા ચોડી નવકાર મંત્રનું સ્મરણ કરી શ્રીગુણ અને પિયે હાથમાં આપી મદગદાત થઈ ગયા. સારા શુકન જોઈને ગુરુજ પાસે ગયા અને ખૂબ જ ભક્તિભાવપૂર્વક દીક્ષા અંગીકાર કરી.

પૂજ્યશ્રી શાસનસમ્રાટશ્રીના પ્રથમ પટ્ટધર શિષ્ય હતા. તેથી અને સરળ સ્વભાવના કારણે ગુરુજને તેમના પર અધ્યાગ પ્રેમ હતો. જો આમાં ઉંચા પડિતો પાપી શાસ્ત્રના અભ્યાસ કરાવીને પૂજ્યશ્રીને આચાર્યપદથી આરુઢ કર્યા અને પૂજ્યશ્રી ત્રીજા પટ્ટધારી બન્યા. ગુરુજ તેમને વહાલથી ભોમીયો કહી બોલાવતા.

(૨) જે સમયમાં પૂજ્યશ્રીના માર્ગદર્શનથી નૂતન જૈન દેરાસર તૈયાર થતાં ૧૯૭૮ના જેઠ સુદ પના પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવનું શુભ મુહુર્ત કાઢવામાં આવ્યું તેમ જ તેઓશ્રીના પ્રયાસથી ખંભાત નગરથી લગભગ ૧૦ મહાવીરસ્વામી અને સંપ્રતિ રાજનની ભરાવેલ અને અંજન શલાક થયેલ ભગવંત પ્રાપ્ત થયા. (પ્રાપ્તિ આપનાર ખંભાતના આગેવાનોએ મુળનાયક તરીકે સ્થાપન કરવાની શરતે આપેલ) જેઠ સુદ પને દિવસ નજીક આવતાં પૂજ્યશ્રી જેસરમાં બે મહિના સ્થિરતા કરી સર્વે તૈયારીઓ કરવી અને તેમના જ સંસારી મોટાભાઈ શ્રી કશળચંદ-ભાઈને ઉપદેશ આપી મુળનાયક મહાવીર સ્વામી ભગવાનની પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ આપ્યો.

નાનું ગામ, નાનો સંઘ પણ જેસર ગામને આ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પૂજ્યશ્રીએ મહાનગરી બનાવી દીધી. પ્રતિષ્ઠાના પ્રમુખ દિવસે ગામ ધુમાડો બંધ (ઝાપે ચોખા) શેઠ કશળચંદભાઈ તરફથી રાખવામાં આવ્યો. આજીવન પાછુના ૧૨ ગામોના માણસોને બોલાવી ભક્તિભાવથી જમાડયા. તે દિવસે એક મહાન ચમત્કાર જોવા મળ્યો. આ પ્રસંગે મોટી સંખ્યામાં માણસોની અને મહેમાનોની હાજરીના કારણે કુવામાં પાણી

ખસાસ થઈ જવાથી ચોરા, મુસલમાન ભાઈઓ પૂજ્યશ્રી પાસે પધાર્યા અને કહ્યું કે સાહેબ અમારી મસ્જદની કુઈમાં પાણી ખસાસ થઈ ગયું છે. પૂજ્યશ્રી આંખ મીંચી ગયા અને થોડીવારે કહ્યું કે જવ પાણી ખૂટે જ નહીં. બધા પાછા ફર્યા અને મસ્જદની કુઈમાં જઈને જુએ તો કુઈમાં ૮ થી ૧૦ ફુટ પાણી ભરેલું હતું. જે આજ સુધી હયાત છે.

શ્રી સંઘ, ખેડૂતો, મજૂરો અને મુસલમાન ભાઈઓ દ્વારા પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગ શાનદાર રીતે ઉજવાયો. ત્યારબાદ ગામના દરેક જાતિના ભાઈઓ પૂજ્યશ્રી પાસે આવ્યા અને કહ્યું કે ગુરુજ આપે અમારા નાના એવા આ ગામને ઈન્દ્રપુરી બનાવી અને અમારા ઉપર મહાન ઉપકાર કર્યો છે. જેના બદલામાં અમે ગામ સમસ્ત આપની પાસે પ્રતિષ્ઠા લઈએ છીએ કે દર વર્ષે જેઠ સુદ પના શુભ દિવસે અમે પાંખી (અણ્ણજે) રાખીશું. આ દિવસે બળદઘાણા, સાંથી, કેસ, ગાડી અને વેપાર ધંધા બંધ રાખીશું. જે આજ દિવસ સુધી પૂજ્યશ્રીના આ મહાન ઉપકારના બદલામાં પાંખી પાળવામાં આવે છે.

— શ્રી જેસર જૈન સંઘ-જેસર.

શ્રી કરેડા પાર્શ્વનાથજી તીર્થની

[રેલ્વે સ્ટેશન બૂપાલસાગર (જિ. ચિત્તોડગઢ, રાજસ્થાન)]

યાત્રાર્થે અવશ્ય પધારો

આ મંદિરનું નિર્માણ આચાર્ય ધર્મધોષસુરેજી મ. ના ઉપદેશથી માંડવજીના મહામંત્રી સંજયભાઈ મહોત્સવ દરમિયાન ૧૩૨૧ માં કરવામાં આવ્યું અને તેના શિખર પર સાત અંડનું ભવ્ય મંદિર શ્રી પેથડશાહના પુત્ર શ્રી ઝાંઝુકુમારે સં. ૧૩૪૦ માં નિર્માણ કર્યું, જેનું સુકૃત સાગર તરંગ આઠમાં વર્ણન છે.

તેના હાલમાં શ્રી શંખેશ્વર-ભોંયણી તીર્થ તારા રૂપિયા ૧૨,૫૦,૦૦૦/-નો ખર્ચ કરી જીર્ણોદ્ધાર કરવામાં આવ્યો છે અને બાવન દેરીઓમાં શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુની પ્રતિમા વિલિખ તીર્થોના નામથી ગિરાજમાન કરવામાં આવી છે. મૂલનાયક ભગવાનની પ્રાચીન, અત્યંત મનોહારી, ચમત્કારી, સ્થામવર્ણિય પ્રતિમાજીના નિર્મલ ભાવથી દર્શન કરી પુણ્યપાત્રન કરો.

અમદાવાદથી ઉદયપુર, ચિત્તોડ રેલ્વે માર્ગ પર બૂપાલસાગર નામના સ્ટેશનથી ૩ ફર્લોંગ દુર આ તીર્થ આવેલું છે. બસોનાં સુવિધા પણ ઉપલબ્ધ છે.

આ તીર્થની યાત્રાની સાથે જ મેવાડની પંચતીર્થોના દર્શનના પણ લાભ મળશે. આ તીર્થોમાં શ્રી દયાલશાહના દિલ્લાના નામનું તીર્થ જે રાજસમન્દ-કાકરોલીની મધ્યમાં છે લગભગ ૨૫૦ પગથીયાથી આ તીર્થ મેવાડ શત્રુંજયનાં નામથી પણ પ્રસિદ્ધ છે.

આ જાને તીર્થો પર આધુનિક સુવિધાઓથી સુસજ્જિત વિશાલ ધર્મશાળા તથા ભોજનશાળાની સુવ્યવસ્થા છે.

લિ. કરેડા પાર્શ્વનાથ તીર્થ કમિટી

બૂપાલસાગર (રાજસ્થાન) [ફોન નં. ૩૩]

ન્યાયવાચરૂપતિ-શાસ્ત્રવિશારદ પ. પૂ. આચાર્યદેવશ્રી વિજયદર્શનસૂરીશ્વરજી

જન્મ શતાબ્દી મહોત્સવ

શાસન સમ્રાટ આચાર્યદેવશ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબના પદ્મધર શિવરત્ન શાસ્ત્રવિશારદ આચાર્યદેવશ્રી વિજયદર્શન-સૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા આગમધર આચાર્યશ્રી વિજયોદયાસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબની જન્મ શતાબ્દી વર્ષની ઉજવણી શ્રી ભાવનગર શ્રવે. મૂ. તપાસધન ઉપક્રમે પ. પૂ. નિડરવક્તા આચાર્યદેવશ્રી વિજય-પ્રિયંકરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબની નિશ્રામાં દાદાસાહેબ દેરાસરમાં ભક્તામર મહાપૂજન સહિત પંચાલિકા મહોત્સવ ઉજવાયો.

પ્રથમ ગુણાનુવાદ સભા

ગોષ સુદ ૧: તા. ૩૧-૧૨-૮૭ ગુરુવારના શુભ દિવસે નૂતન ઉપાશ્રયે સંધના પત્રોપકારી વાત્સલ્યવારિષિ આગમધર પરમ પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયેદયસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબની ગુણાનુવાદ સભા સવારે ૬-૦૦ વાગે રાખેલ. તેમાં પૂ. આચાર્ય મહારાજે મંગલાચરણ સાથે ગુણાનુવાદ કરેલ. ત્યારબાદ પૂજ્ય ગણિવર્ણશ્રી ધર્મધ્વજવિજય મહારાજે સુંદર શૈલીમાં પૂજ્યશ્રીએ કરેલ અનેકવિધ શાસનપ્રભાવના, ગુરુસેવા અને શાસ્ત્રસાધનારૂપ અનેકાનેક ગુણોનું વર્ણન કરેલ. ત્યાર-બાદ પૂજ્ય મુનિશ્ર નંદિષેણુ વિજય મહારાજે પૂજ્યશ્રીના ગુણાનુવાદ કર્યા બાદ ફરમાવું હતું કે મહાકુરુષોના જીવનમાં ઘણી ઘટનાઓ અમૂલ્યકારક બનતી હોય છે. હતો આંક અખંડ આંક કહેવાય છે. તેવી રીતે આ પૂજ્યશ્રીના જીવનમાં એવી ઘણી ઘટનાઓ બનેલી છે. તેમાં તેનો જન્મ ૧૯૪૪માં તેનો સરવાળો ૧૮ થાય અને અઢારનો સરવાળો ૯ થાય દાક્ષા ૧૯૬૨માં [૧૯૬૨+૧૮=૮૦] એટલે તેનો સરવાળો ૯, દિક્ષા ૧૭ વર્ષની ઉંમરે અને ચારિત્ર પર્યાય ૬૪ વર્ષનો હતો. એટલે [૧૭+૬૪:૮૧=૯] ૯ થાય, તેઓશ્રી ૨૦૨૬માં કાળધર્મ પામ્યા અને જાલ ૨૦૪૪ ચાલે છે. કાળધર્મ પામ્યા ૧૮ વર્ષ થયા તેનો સરવાળો ૯ જ થાય છે. કર્મના દેહ ચૂકવવા માટે જ દેવા ગામે દીક્ષા સ્વીકારી. અને તેઓશ્રીમાં વિશ્રામણા, સાધુ વાત્સલ્ય, વિશુદ્ધ વિધિવિધાન, ચારિત્ર ચુકામણી, એક્યતા આદિ અનેક ગુણો હતા. ત્યારબાદ કોલિજડઠ મુનિશ્રી પ્રકાશચંદ્રવિજયે સ્વરચિત પૂજ્યશ્રીના જીવન કવનને આદ્યપિત ગીત સુંદર રીતે ગવડાવેલ, તથા સંધના મંત્રીશ્રી જયંતિકાઈએ પૂજ્યશ્રીના સંધ ઉપર ઘડેલા ઉપકારોને યાદ કર્યા હતા. ત્યારબાદ અન્ય ભાવિકોએ અંજલી અર્પી હતી. ત્યાર-બાદ પૂજન-પ્રસાવના આદિ થયેલ.

દ્વિતીય ગુણાનુવાદ સભા

ગોષ સુદ ૧૫ તા. ૩-૧-૧૯૮૮ રવિવારના દાદાસાહેબના વિશાળ-હોલમાં સવારે ૬-૦૦ વાગે પરમ ઉપકારી શાસનસમ્રાટશ્રીના પ્રથમ પ્રમુખ પદ્મધર ન્યાયવાચરૂપતિ, શાસ્ત્રવિશારદ પ. પૂ. આચાર્યદેવશ્રી વિજયદર્શનસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબની ગુણાનુવાદ સભા પ. પૂ. નિડરવક્તા આચાર્યદેવશ્રી વિજયદર્શનસૂરીશ્વરજી મહારાજની નિશ્રામાં રાખવામાં આવેલ તેમાં પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજે મંગલાચરણ

કરી પોતાના ઉપકારી ગુરુદેવના જીવન ઉપર તેમજ પોતાના ઉપર તેમણે કરેલો ઉપકાર ગદ્ગદિત કંઠે ગુણાનુવાદ કરેલ. ત્યારબાદ વિદ્વાન ગણિવર્ણશ્રી ધર્મધ્વજવિજય મહારાજે સુંદર શૈલીમાં પૂજ્યશ્રીએ કરેલ કાર્યો અને જીવન વિષે સુંદર શૈલીમાં ગુણોનું વર્ણન કરેલ. ત્યારબાદ મુનિશ્રી નંદિષેણુવિજય મહારાજે કહ્યું કે પૂજ્યશ્રીને ચારિત્રની નિર્મળ આરાધના, જ્ઞાનોપાર્જન, ગુરુસેવા, જ્ઞાનસેવા બેજ એના જીવનના કાર્યો હતાં. સ્વાધ્યાય એના જીવનનો પ્રાણ હતો અને ગુરુભક્તિ એમના જીવનનો મંત્ર હતો.

પૂજ્યશ્રીએ સ્વહસ્તે તળાબમાં અંજનશલાકા પ્રતિષ્ઠા બે વાર, જેસર, શિહોર, ઘોધા, જસપરા, કપડવંજ, તણુસા, મહુવા તથા મુરેન્દ્રનગર આદિ શહેરોમાં પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવો યાદગાર બની ગયા હતા.

પૂજ્યશ્રીનો જન્મ શાકે સંવત ૧૮૦૬=૧૮=૯, પૂજ્યશ્રીની દિક્ષા ૧૬ વર્ષની વયે [શાકે સંવત ૧૮૨૫=૧૬] આચાર્યપદવી : આચાર્યશ્રીના ૩૬ ગુણોની ઉત્તમતા તરીકે ૩૬ વર્ષની ઉંમરે [શાકે સંવત ૧૮૪૫=૧૮=૯] તે દરેકનો સરવાળો ૯ જ થાય છે.

પૂજ્યશ્રી ૨૦૧૬ની સાલમાં કાળધર્મ પામ્યા છે. [૨૦૧૬=૯] તેનો સરવાળો ૯ જ થાય છે. ત્યારબાદ સંધના મંત્રી જયંતિ-ભાઈએ તથા મહુવાનિવાસી મહાસુખભાઈ તથા ધોળાધામના પ્રમુખ મગનભાઈએ પૂજ્યશ્રીના જીવનને અનુરૂપ ગુણાનુવાદ કરેલ. ત્યારબાદ પંડિતવર્ણ નર્મદાશંકર શાસ્ત્રીએ પૂજ્યશ્રીએ રચેલ વાંચ્ય અધરા પડે તેવાને અનેક અંશે આવકારતા સુંદર ઉદ્દેશોધન કરેલ અને છેલ્લે પૂજ્ય મુનિ પ્રકાશચંદ્ર વિજય મહારાજે રચેલ પૂજ્યશ્રીના જીવન કવનને આલેખતું સુંદર ગીત ગાયેલ હતું.

અત્રે આજના દિવસે પૂજ્ય આ.શ્રી વિજયદર્શનસૂરીજી જન્મ શતાબ્દી સમિતિ દ્વારા એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી સાધુ-સંન્યાસીજી મહારાજને સંસ્કૃત અભ્યાસ કરાવનાર પંડિતરત્ન નર્મદાશંકર શાસ્ત્રીનું તથા સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજની નિરંજનાર્થભાવે સેવાભક્તિ કરનાર તથા સમેતશીખરજી આદિ તીર્થોની કરેલ યાત્રાની અનુસાધના કરવા માટે કોળી શિવાભાઈનું, ભાવનગર શહેરના નિસ્વાર્થભાવે પૂજન-પૂજના વિધિકારક નિતીનકુમાર પ્રભુદાસભાઈ શાહ ભરતકુમાર મનસુખલાલ શાહ અને જશવંતરાય છોટાલાલ પારેખ આદિ પાંચે મહાનુભાવોનું બહુમાન ૨૧ રૂ. રોકડા, ગરમ શાહ, ડીસ, શ્રીફળ અને સાકરના પડા વિગેરેથી કરેલ હતું અને વિધિવિધાનમાં સહાયક બની તેમાં પારંગત બનવાની તત્પરતા કેળવતા ભાવિ પેઢીના શુદ્ધ વિધિવિધાનકાર બનવાની યોગ્યતા પ્રાપ્ત કરનાર સુવિનયધારક મનીષકુમાર રસિકલાલ શાહ, વિજયકુમાર પ્રતાપરાય શાહ, રમેશચંદ્ર હિંમતલાલ પારેખ, રસિકલાલ ચંપકલાલ વોરા, કિરીટકુમાર ચંપકલાલ વોરા તથા ઈન્દ્રવદન તલકચંદ હોશી આદિ છ મહાનુભાવોનું અંજલી

પૂજની ડબ્બા, અડ્યાર રૂપિયા રોકડા, શ્રાદ્ધ, ડીસ તથા સાકરના પડા વડે બહુમાન કરવામાં આવેલ હતું.

માટા રાસરની વર્ષગાંઠ નિમિત્તે ધ્વજ ચડાવવાનો આદેશ બુધ જ ઉદ્ઘાસપૂર્વક બોલાયેલ હતો.

પુ. આ. શ્રી વિજયદશમી સૂરીશ્રી જન્મ શતાબ્દી વર્ષ નિમિત્તે દાદાસાહેબ રેસાયટીના ભાઈ-બહેનોના સહયોગ દ્વારા જીવદયાની ટીપ-માંથી પાંજર પોળની કાયમી તિથિમાં પણ રકમ ભરાયેલ.

ત્યારબાદ એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી સંઘપૂજન અને એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી મતાસાની પ્રભાવના થયેલ. ત્યારબાદ આચાર્ય મહારાજે સર્વમંગલ કરેલ.

ત્યારબાદ વિજયમુહુર્તે અતિપ્રભાવશાળી ભક્તામર મહાપૂજન કાંઠામાંથી ભણાવેલ પૂજન સમયે પણ જીવદયાની ટીપ યશસ્વી ફળદાયી થયેલ.

પૂજ્યશ્રીના જન્મના ૧૦૦ વર્ષને અનુલક્ષીને ૧૦૦-૧૦૦ પ્રશ્નોની ૧૦ આકર્ષક કવરપેજ ઉપર નાની નાની પુસ્તિકાઓનું પ્રકાશન મુનીશ્રી નંદિણીવિજય દ્વારા પ્રકાશિત થયેલ છે. પૂજ્ય મુનિશ્રી આ જન્મ શતાબ્દી વર્ષને અનુલક્ષીને આવી ૧૦૦-૧૦૦ પ્રશ્નોની અને મુદ્દાઓની ૧૦૦ પુસ્તિકા પ્રકાશન કરવાની ભાવના રાખે છે.

આ રીતે જન્મ શતાબ્દી વર્ષ નિમિત્તે અનેકવિધ યોજનાઓ સાકાર બની રહી છે.

પીન્ડવાળા (રાજસ્થાન) : કર્મ સાહિત્યનું સર્જન

પ. આ. કર્મસાહિત્ય સર્જક ગણિવર્ધ શ્રી વીરશેખરવિજયશ્રી મ. સા. ની શુભ નિશ્ચામાં તેમના દ્વારા રચવામાં આવેલ કર્મસાહિત્યના ૨૨ પુસ્તકોના વિમોચનના સુઅવસરે શ્રી નૂતન ઉપાશ્રયમાં ૨૬ છાંડના ઉજમણા, શ્રી ૪૫ આગમપૂજા, શ્રી સિદ્ધ્યક મહાપૂજન, શ્રી શાંતિસ્નાત્ર મહાપૂજન અદિ જિનેન્દ્ર ભક્તિ મહોત્સવ તા. ૨૨-૧-૮૮ થી તા. ૨૬-૧-૮૮ સુધી ધર્મપ્રભાવના સાથે શાનદાર પ્રકાશન સમારોહ થયેલ.

આ કર્મસાહિત્યના ૨૨ પુસ્તકોમાં (૧) સત્તા વિહાણું મૂલપયડિસત્તા સંપૂર્ણ (૨) સત્તા વિહાણું મૂલપયડિસત્તા પૂર્વાધ (૩) સત્તા-વિહાણું મૂલપયડિસત્તા ઉત્તરાધ (૪) સત્તાવિહાણું મૂલપયડિસત્તા આલ-તૃતીયાંશકાર્યવિધિ (૫) કર્મપ્રકૃતિકીર્તનમ્ (૬) માર્ગશુભ : (૭) કાર્ય-સ્થિતિ ભવસ્થિતિ પ્રકરણમ્ (૮) દ્રવ્ય પરિમાણમ્-૨, (૯) દ્રવ્ય પરિમાણમ્-૧ (૧૦) જીવભેદ પ્રકરણમ્ (૧૧) ક્ષેત્ર-સ્પર્શના પ્રકરણમ્ (૧૨) સત્તાવિહાણું મૂલપયડિસત્તા ચૂર્ણિયુતા (૧૩) ભવસ્થિતિ-૧, (૧૪) ભવસ્થિતિ-૨ (૧૫) સત્તાવિહાણું મૂલપયડિસત્તા ચૂર્ણિયુતા (૧૬) સત્તાવિહાણું મૂલપયડિસત્તા, મૂલમ, ભાષ્યમ્, સભાષ્યમૂલમ્ (૧૭) સત્તાવિહાણું મૂલપયડિસત્તા, મૂલમ, ભાષ્યમ્ (૧૮) સત્તાવિહાણું મૂલપયડિસત્તા, સભાષ્યમૂલમ્ (૧૯) સત્તા વિહાણું મૂલપયડિસત્તા, મૂલમ (૨૦) પ્રકરણની (૨૧) ભવસ્થિતિ : ૧ (૨૨) ભવસ્થિતિ : ૨

આવું કર્મસાહિત્યનું અધ્યયન કરી મહા ભગીરથ કાર્ય પરમપુણ્ય આચાર્યદેવ શ્રી પ્રેમસૂરીશ્વરજીના પરીવારના પુણ્ય ગણિવર્ધશ્રીએ મહા-પરિશ્રમપૂર્વક સંપાદન કરવા બદલ સમગ્ર જૈન સંઘ સદાને માટે અણી બનેલ છે. અને પુણ્ય ગણિવર્ધશ્રીના આ કાર્યની અનુમોદના અને અભિ-નંદન પાઠીએ છાએ.

શ્રી વિજયવલ્લભ સ્મારક ટ્રસ્ટ-દિલ્લી

પૂ. વિદુષી સાધ્વીશ્રી સુમતાશ્રીજી મંની શુભ નિશ્ચામાં વલ્લભ સ્મારક સ્થળ ઉપર ભ. વાસુપૂજ્ય મંદિરમાં પ્રાંતિમાણ્યોના પ્રવેશ અને તેના ઉપલક્ષમાં ભવ્ય રથયાત્રા જેમાં અંક ભાઈ-બહેનોએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો. તેમજ વલ્લભ સ્મારક ૨૨ બનાવેલ અને ઉપાશ્રયોનું પણ ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું.

વલ્લભ સ્મારક ટ્રસ્ટ દ્વારા મદ્રાસ જૈન સ્પેશલ યાત્રા ટ્રેઈનનું ભવ્ય સ્વાગત કરવામાં આવ્યું. યાત્રીકોની સુંદર ભ. કરવામાં આવી.

શ્રી સીમંધરસ્વામી-મહેસાણા છ'ની પાલિત

પદયાત્રા સંઘ

પ. પુ. આચાર્યદેવ શ્રી વિજયદેવપ્રભસૂરીશ્વરજી મ. સા. આદિની શુભ નિશ્ચામાં શ્રી સીમંધરસ્વામી છ'ની પાલિત પદયાત્રા સંઘ-શ્રી શાંતિનાથ ભ. જૈન સ્વે. તીર્થ-જાઓડાથી તા. ૮-૨-૮૮ને સોમ-વારના રોજ પ્રયાણ થયું છે. આ છ'ની પાલિત પદયાત્રા સંઘ શ્રી સીમંધરસ્વામી ભગવંતની હત્રછાયામાં તા. ૨૨-૨-૮૮ને રવિવારના રોજ પ્રવેશ કરનાર છે.

પુ. આચાર્યશ્રીની નિશ્ચામાં શિવગંજ મુકામે કુ. કમલાબેને મહામંગલકારી ભાગવતી દીક્ષા તા. ૨૦-૧-૮૮ના રોજ ગ્રહણ કરી છે.

ડોળીયા : ઉપધાનતપ-ઉદ્ઘાટન

અત્રે શ્રી શંખેશ્વર નેમીશ્વર જિનેન્દ્ર પ્રાસાદ ડોળીયા મહારાજે પુ. આ. આશ્રમશ્રી વિજયજિનેન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ. સા. ની સદ્ ઉદ્દેશથી ઉપધાનતપનું આયોજન તેમજ જૈન ઉપાશ્રય તથા તીર્થ દર્શન હોલનું પણ તા. ૨૦-૧-૮૮ના રોજ ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવેલ.

ઉપધાનતપ તથા માળારોપણ પ્રસંગે આ. શ્રી વિજયજયંતીશ્વર સૂરિજી મ. સા. આ. શ્રી વિજયનિત્યાનંદસૂરીશ્વરજી મ. સા. આદિ વિશાળ સાત્રુ-સાધ્વીગણ આ શુભ પ્રસંગે પધાર્યા હતા.

માળારોપણ તથા શ્રી શાંતિસ્નાત્ર, શ્રી સિદ્ધ્યક મહાપૂજન સંહિત પંચાલિકા જિનેન્દ્ર મહોત્સવ વિ. શાસન પ્રભાવના પૂર્વક ઉજવાયા.

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ પધારે

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ ભારતમાં એક જ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભ. ની કાયા ૧૪ કુટુંબી અને નીલવર્ણી પાત ફણધારી કાયોત્સર્ગ રૂપે પ્રાચીન પ્રતિમાજી બિરાજે છે.

હજારો યાત્રીકો દર્શનાર્થે પધારે છે. ભોજનશાળા ધર્મશાળા વિગેરેની સુવિધા છે. યાત્રીકોને આવવા માટે ચોમહલા સ્ટેશને તથા આલોટથી બસ સર્વિસ મળે છે. અગાઉ સૂચના આપવાથી પેહીની જીપની વ્યવસ્થા થઈ શકશે. અદ્યતન તપવાળા માટે પૂર્ણ વ્યવસ્થા છે

(ફોન નં. ૭૩ આલોટ) લિ. હીપચંદ જૈન સેક્રેટરી

શ્રી નાગેશ્વર પાર્શ્વનાથ પેઠ.

P. O. ઉન્હેલ * સ્ટે : ચોમહલા [રાજસ્થાન]

પત્રપેટી

વાંચકોની સ્વતંત્ર વિચાર સૃષ્ટિ
નાવન ગિરિરાજ ! ! !

લુધીયાના (પંજબ)થી તાજેતરમાં ૭૦૦ યાત્રિકોનો એક સંઘ શ્રી વલ્લભસૂરી દીક્ષા શતાબ્દીમાં ટ્રેઈન-બસ દ્વારા નીકળ્યો. ફરતો ફરતો તીર્થરાજ શ્રી શત્રુઙ્ગગિરિ આવી પહોંચ્યો. સંઘના આયોજકોની વ્યવસ્થા અજબ-ગરબની, જેની કોઈ સીમા નહીં. અને જેને કોઈ સીમા નહીં, તેને ૧ નિયમ કે શું બંધન? નિયમ છે ખરો... રામ-પોળ પુર્વેના પાટીય પર, કે, આ પવિત્ર-પાવન ગિરિરાજ ઉપર કોઈ યાત્રિકે ખાતુ-પીતુ નહીં. અને આ તો રામપોળથી આગળ વધી વાઘણપોળની વાત છે, જ્યાં પેટીની ઓફિસ આવેલી છે. આ ઓફિસની પાછળ વડીલી બાંધેલ ખુલ્લો ચોક છે. અહીં આ સંઘના આયોજકો દ્વારા પોતાના યાત્રિકો માટે ચા-નાસ્તાની સાદર વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવી ! ને યાત્રીક સૌએ તેનો લાભ લીધેલ. આ માટે કોને શું કહેવું? જ્યાં અતિરેકની ઘેલછાની પરંપરા જ નિઃસીમ બની હોય ! ! ! આપુંજ કંઈક પંજબીઓ દર સંક્રાંતિની ઉજવણી માટે પધાં સારે પણ જૈન ધર્મના આચારનું ઉલ્લંઘન જેવા મળે તો નવાઈ નહીં. સહજ પ્રશ્ન થાય કે પુ. આ. શ્રી વિજય-વલ્લભના ભક્તો કે વ્રમણો આ માટે કદી-કોઈ જાગૃતિ નહીં ધરાવે શું તે જોતોને પણ જૈન આચારનું જ્ઞાન નહીં આપે ! કે પછી તેઓ બાણી જોઈને ચલે છે.

—કાન્તીલાલ નરોત્તમદાસ દાશી.

શેઠશ્રી મોતીશા લાલબાગ જૈન સંઘને નીચેની બાબતે ખુલાસો કરવા વિનંતી

પરમ પુણ્ય શુદ્ધ શ્રીમદ્ વિજય રામચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજના સંઘમ જીવનના ૭૬ માં વર્ષમાં પ્રવેશદિનની ઉજવણી પ્રસંગે બહાર પાડેલ આમંત્રણ પત્રિકાના અનુસંધાનમાં શ્રી લાલબાગ જૈન સંઘને નીચેની બાબતો અંગે ખુલાસો કરવા હું વિનંતી કરું છું,

(૧) શું આજના કાળ જૈન તપગચ્છ સંઘ માટે એટલો બધો વિષમ છે કે એક માત્ર પુણ્યપાદ શ્રીમદ્ વિજયરામચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજનું સાત્વિક જીવન જ આપણા સૌના માટે આશ્વાસનનું ધામ છે ?

(૨) યુગભક્તિના અતિરેકમાં આવા લખાણોથી આપણા જૈન સંઘમાં રહેલા બાકીના આચાર્ય ભગવંતોને અન્યાય થતો હોય તેમ નથી લાગતું ?

(૩) શું આજના વિષમ કાળમાં મોક્ષને ગૌણ કહેનારા, મોક્ષને દૂર માનનારા અને વૈજ્ઞાનિક દેશનાને પ્રાપ્તદેશના કહેનારા સાધુભગવંતોની સંખ્યા વધી ગઈ છે ?

(૪) પુણ્યપાદશ્રીની મહાનતા બતાવવા આવા પ્રતિકુળ વિશેષ-ણોનો સહારો લઈ શું આપ ખરેખર તેમને મહાન બતાવી રહ્યા છો ?

(૫) શું પત્રિકામાં જાણનાર તમામ લખાણને પુણ્યશ્રીના વિનિત શિષ્યોની બજામાં લાવવામાં આવ્યું હતું ?

અંતમાં શેઠશ્રી મોતીશા લાલબાગ જૈન સંઘના ટ્રસ્ટીગણ ઉપરની બાબતો અંગે યોગ્ય ખુલાસો આપશે એવી આશા સહ વિરમું છું.

—જગદીશ સી. શાહ

જૈન ટ્રસ્ટોના મકાનો અને

વરધોડામાં નાચગાન દ્વારા દર્શાવાતી ઘેલછા

જૈન ટ્રસ્ટો પોતાના હેતુઓ માટે આવક ઉભી કરવા પોતાની મિલકતો ભાડે કે વેચાણે આપે છે, તે વેળાએ તે મિલકતોનો ઉપયોગ જૈનાચારથી વિરુદ્ધ આચાર માટે ન થાય તેની તકેદારી રાખવી જરૂરી છે. કર્મકાન-યુક્ત વ્યવસાયો તેમજ હિંસા-યુક્ત પ્રવૃત્તિઓ માટે આવી મિલકતોનો ઉપયોગ ન થાય તેવી તકેદારી રાખીને જ મિલકતો ભાડે વેચાણ આપી શકાય. આમ ન થાય તો હિંસાને પ્રોત્સાહન આપવાનું થાય જે મૂળદાતાઓના આશય વિરુદ્ધ હોવાથી અનીતિયુક્ત કૃત્ય પણ થાય, કારણ કે ફક્ત નાણાંને જ મહત્વ આપવાથી જૈન-શાસનની પ્રભાવનાને બદલે અવહેલનાં જ થાય.

પ. પૂ. નંદનપ્રભવિજયજી મ. સા. શિથિલાચારના શિંગડાના લેખમાં વિકારો ઉદ્ભવે તેવા દરયો અને સુવાન છોડીઓનાચ, ડી. વી., વિડિયો વગેરેનાં સાધુ-સાધ્વીઓ સમક્ષ પ્રદર્શન અંગે લાલ બત્તી ધરી છે, તદુપરાંત અન્ય બાબત પર પણ ધ્યાન દેરવાનું છે. વરધોડાઓ વગેરેમાં રસ્તા પર યુવતીઓ નાચતી જેવા પણ મળે છે. ભાવ ઉત્પન્ન થવાની રજુઆત થાય છે. પરંતુ તેવા બધા દેરાસર-ઉપાશ્રયમાં ઉત્પન્ન થાય તે એક વાત છે. રસ્તાઓ પર અનેક પ્રકારના માનવીઓ ફરતા હોય, દરેકની દૃષ્ટિ સરખી હોતી નથી માટે આવા નાચ-ગાનની પ્રથાને પણ મિલકત પ્રોત્સાહન આપવા જેવું નથી.

અમદાવાદ

—સિ : હસમુખ શાંતિલાલ શાહ

ચેતવણી

આજકાલ મિથ્યત્વોનો જેમ જૈનશાસનમાં સંઘ ગમે તે કારણો-સર દેવદેવીઓને મૂખ્યતા આપી તેનાં પૂજન કરવા-કરાવવામાં તત્પર બન્યો છે. આવાં પૂજનનો અર્થ એ થયો કે વિતરંગ સમો ન દેવ-નવકાર સમો ન મંત્ર એ વાત બોલવા પુરતી સંપત્તિને છેતરવા પુરતી જ રહી છે. સંઘને દેવાધીદેવ અને તેનાં મથનોમાં વિધાસ નથી આ વાત આ પ્રમાણે વધી રહેલાં પૂજનોની સાખીત થાય છે. વળી કેટલાક દેવાધીદેવનાં પૂજનોમાં અધરીત અને ઉદ્ભવેશ (અયોગ્ય વસ્ત્રો) પહેરી સ્ત્રી-પુરુષો-યુગલો વર્તે છે તેમજ દેરાસરોમાં તેમજ અન્ય બહાર હીતના કરાતા-થતાં અનુષ્ઠાનોમાં પણ ભક્તિની ભાવનાને બદલે રૂપપ્રદર્શનને ધનપ્રદર્શનના જ દેખાવો બને છે. ભગવાને કહેલ વિધાઓ અને રીત ભાતની ઉપેક્ષા કરા છે. આ બધું જ જિનાસાને વફાદાર કહેવડાવનારા અચાર્યો અને વક્તાઓના ઉપદેશથી અને આદેશથી થાય છે. આમ જિનાસાને ઠોકરે પહોંચાવનારા અને પોતાની પ્રજાતાને ઝખ્ખતા વક્તાઓ અને આચાર્યો શાસનને વફાદાર છે. એમ કઈ રીતે માનવું, જન મનરંજન કરી દત્તિહાસમાં પ્રસિદ્ધ થવું એ તેમની ધૂન છે. પણ તે માનનીય વ્યક્તિઓને જણાવું છું કે મારા ભંડારમાં અસારે મોજુદ છે. જ્યારથી એ પુસ્તકો આવ્યા

સારથી એમને એમ અકબંધ છે કાજ જતા કે વાંચવા માંગતું નથી. તો અથી સમજી લેશે કે લોકોને તમારી પ્રવૃત્તિ ને જીવનમાં કેટલો રસ છે. ખોટાં ને ફોગટ ફાફાં મારવાથી ઇતિહાસ પ્રસિદ્ધ નહી શકે. તમારે વિશ્વમાં વિખ્યાત થવું હોય તો અનુભવ જ્ઞાનથી ભરપૂર અને જિજ્ઞાસુ પોતાના માર્ગમાં વિકાસ આપતી ભૂમિકાની રજૂઆત કરો. તો તે અંથે દ્વારા તમે તમારી પ્રભુતા સ્થાપી શકશો. કહેવાતા વાણી-યાને શ્રાવકને પૈસાની દહાણી-ઉઠામણી દેખાવેથી નહિ.

—વિ. મુનિનાંદનપ્રભવિજય

શ્રી યશોવિજયજી જૈન ગુરુકુળ : પાલીતાણા

શ્રી યશોવિજયજી જૈન ગુરુકુળ મંડળ શ્રી સુમતિનાથ જિનાલયના નૂતન ધ્વજકંડ પ્રતિષ્ઠા, પૂજ્ય ન્યાયવિશારદ મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજી મં. સાંની ત્રિશતાબ્દ વર્ષની ઉજવણી, ગુરુકુળ સંસ્થાના પ્રેરક મુનિરાજશ્રી ચારિત્રવિજયજી મંની જન્મશતાબ્દની ઉજવણી કુમારીકાળેની ભાગવતી દીક્ષા, ઉદારદિલ શેઠશ્રી લલ્લુભાઈ કરમચંદ દલાલની આર્થિક પ્રતિભાની અનાવરણ્યવિધિ, શેઠશ્રી મનુભાઈ ગુલામચંદ કાપડીયા અધ્યાસખંડનું નામકરણ, શેઠશ્રી ચંપકલાલ ગીરધરલાલ વેરાનું સન્માન, સહ પંચાલિકા મહોત્સવપૂર્વક તા. ૨૪-૧-૮૮ થી તા. ૨૮-૧-૮૮ સુધી ઉલ્લાસ અને આનંદમય વાતાવરણ વચ્ચે ઉજવવામાં આવ્યો.

આ સંજોએ પ્રસંગ પૂ. આ. શ્રી વિજયઅશોકચંદ્રસૂરીશ્વરજી મં. સાં, પૂ. ગણિવર્ચશ્રી પુષ્પચંદ્રવિજયજી મં, પૂ. ગણિવર્ચશ્રી સોમચંદ્રવિજયજી મં આદિ પરિવાર તથા સેવાભાવી મુનિરાજશ્રી અદિસેનવિજયજી મં. સાંની સાનિધ્યમાં ઉજવવામાં આવેલ.

આ સંજો ગુરુકુળમાં નૂતન જિનાલયને વિશાળ બનાવવા અંગે રજુઆત થતા શ. ત્રણ થી ચારલાખ જેવી ટીપ થયેલ છે.

ખાલ્યા-પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ : યોગદાનપત્રો

અત્રેના દેરાસરનો જીર્ણોદ્ધાર સાંગોપાંગ થઈ ચુક્યો છે. આ દેરાસરના પટેશક પૂ. આ. શ્રી સુર્યોદયસાગરસૂરીજી મં. સાંની નિત્રામાં આ મહોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવેલ.

શ્રી રાધ તરફથી વિનંતી કરવામાં આવેલ કે હાલ દુષ્કાળના કપરા સમયે કારણે પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના અર્થને પહોંચી વળવા શ્રીસંઘે શ. ૧૧-૦૦ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ યોગદાન પત્ર તથા શ. ૨૧-૦૦ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ભક્તિપત્રના રૂપે કુપન કાટેલ શ્રીસંઘે, શ્રાવક-શ્રાવિકા ભાઈ-બહેનો દ્વારા લાભ લેતા પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય પૂજ્ય આચાર્ય-દેવશ્રીની નિત્રામાં થયેલ.

ભદ્રેશ્વર-કચ્છ : વર્ધમાનતપનું પારણું

અખરમ યોગી, શાસન પ્રભાવક પૂ. આચાર્યદેવશ્રી વિજય કલાપુર્ણસૂરીશ્વરજી મં. સાંની પાવન નિત્રામાં પૂ. તપસ્વીરત્ના સાંખીશ્રી વયસતાશ્રીજી મંની વર્ધમાન તપની ૧૦૦ ઓળાની મંગળ પુર્ણાહુતિ મિમિતે શ્રી અષ્ટોતરી મહાપુજ્ય, શ્રી સિદ્ધચંદ મહાપુજ્ય, શ્રી વીશ સ્થાનક મહાપુજ્ય સહિત પાંચ દિવસનો શ્રી જિનભક્તિ મહોત્સવ તથા ૨૫ છોડનું ભવ્ય ઉજમણું વગેરે કાર્યક્રમ દોશી તલકશી ધનજી પરિવાર તરફથી શાનદાર રીતે ઉલ્લાસ અને ઉત્સાહ-ભર્યા વાતાવરણમાં ઉજવવામાં આવ્યો.

શ્રી ચીનુભાઈ હરિભાઈ શાહ પ્રેરિત

જયાભેખ્ખુ સ્મૃતિ વ્યાખ્યાન

ગુજરાતના પ્રસિદ્ધ લેખક સ્વ. 'જય ભેખ્ખુ' ની સ્મૃતિમાં શ્રી જયભેખ્ખુ સાહિત્ય ટ્રસ્ટના ઉપક્રમે પ્રતિવર્ષ ભાવનગરમાં વ્યાખ્યાન યોજવાનું નકકી થયેલ. જે મુજબ આ વર્ષનું વ્યાખ્યાન તા. ૬ મી જાન્યુઆરી સનિવારના રોજ ગાંધી માંહેલા કોલેજ સભાગૃહ ભાવનગરમાં યોજવામાં આવેલ.

આ વર્ષનું વ્યાખ્યાન ભણીતા સર્જક અને પત્રકાર શ્રી હરીન્દ્ર ભાઈ દવેએ 'સર્જન અને માનવ સંવેદના' એ વિષય ઉપર સુંદર શૈલીમાં આપેલ.

આ પ્રસંગે લંડન નિવાસી લેખક શ્રી વિનોદભાઈ કપાસી ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ડૉ. કુમારપાળ શાહે તથા શ્રી પન્નાલાલ શાહે પરિચય આપેલ.

જૈસલમેર પંચતીર્થની યાત્રાર્થે પધારે.

પશ્ચિમી રાજસ્થાનમાં આવેલ જૈસલમેર પંચતીર્થ પોતાની પ્રાચીનતા, કલાત્મકતા અને ભવ્યતા માટે જગપ્રસિદ્ધ છે. જૈસલમેર પંચતીર્થના અન્તર્ગત જૈસલમેર દુર્ગ, અમરસાગર, લોદ્રવપુર, ઘણસર અને પોડરણ સ્થિત જિનાલયોમાં બધા મળી ૬૬૦૦ થી વધુ શ્રી જિનપ્રતિમાઓ બિરાજમાન છે.

જૈસલમેરની વિખ્યાત વિશેષતાઓ—(૧) ભવ્ય, કલાત્મક અને પ્રાચીન જિનાલયો, પન્ના અને સ્કટિકની પ્રતિમાઓ. (૨) ખરતરગચ્છીય શ્રી જિનભદ્રસૂરિ જ્ઞાનભંડારમાં સંગ્રહિત તાડપત્રીય અને હસ્તલિખિત ગ્રંથો. (૩) દાદાગુરુદેવ શ્રી જિનદત્તસૂરિજી મહારાજની ૮૦૩ વર્ષ પ્રાચીન ચાદર અને ચોલપદા, જે તેઓના અગ્નિસંસ્કાર પછી પણ સુરક્ષિત રહ્યા છે. (૪) અનેક દાદાવાડી, ઉપાશ્રય, અધિકાર્યક દેવસ્થાન અને પટુઆ શેઠની કલાત્મક હવેલીઓ. (૫) લોદ્રવપુરના ચમત્કારીક અધિકાર્યકદેવ જેમના દર્શન ભાગ્યશાળીઓને અત્યંત નવાર પ્રાપ્ત થાય છે.

આવાસ પ્રખંધ : યાત્રિકો અને શ્રીસંઘોને ઉતરવા ઉચિત પ્રખંધ છે. મરજૂમિમાં હોવા છતાં પાણી અને વીજળીની પુરી વ્યવસ્થા છે. દાનવીરોના સહવાગવા ભોજનશાળા ચાલુ છે.

યાતાયાતના સાધન : જૈસલમેર આવવા માટે જ્ઞેધપુર મુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે ભારતના જુદા જુદા માગેથી યાતાયાતના સાધનોથી જોડાયેલ છે. જ્ઞેધપુરથી દિવસમા રોક વાર બસ અને રાત્રે ને સવારે બે વાર ટ્રેઈન જૈસલમેર આવે છે. આ ઉપરાંત જયપુર અને બીકાનેરથી સીધી બસો જૈસલમેર આવે છે.

જૈસલમેર પંચતીર્થના દુર્ગ તથા અમરસાગર સ્થિત જિનમંદિરના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાલુ છે.

ગ્રામ : જૈન ટ્રસ્ટ [ફોન : ૧. ૩૦ : ૧૦૪]

જૈસલમેર લોદ્રવપુર પાશ્વનાથ જૈન સ્વેં ટ્રસ્ટ

જૈસલમેર (રાજસ્થાન)

શ્રી જતીનકુમાર—મુનિ જ્ઞાનેશ્વરવિજયજી થયા

પાલીતાણા : પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિજયઅશોકચંદ્રસૂરીશ્વરજી મં સાં આદીની પાવન નિશ્રામાં શ્રી સંડેરાવ જિનેન્દ્રભૂવન ધર્મશાળામાં પરમપૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી ચંદ્રોદયસૂરીશ્વરજી મં સાંના શિષ્ય મુનિ-રાજશ્રી નિર્મળચંદ્રવિજયજી મહારાજના શિષ્ય તરીકે શ્રી જતીનકુમાર (જે સાધ્વી શ્રી તરુણચંદ્રશાસ્ત્રીજી મંના સંસારી પુત્ર)ની દીક્ષા લગ્ન-મહોત્સવ સાથે અનેક આમંત્રીઓની ઉપસ્થિતિમાં થયેલ. નૂતન મુનિ-રાજશ્રી નામ શ્રી જ્ઞાનેશ્વરવિજયજી રખાયેલ. દીક્ષા તથા કામળી વહેરાવવાનો લાભ મામા શ્રી કાર્તિકભાઈએ લીધેલ.

શ્રી શ્રેયસ જૈન મિત્ર મંડળ-ભાવનગર

૧૮ મો વાર્ષિક પારિતાપિક વિતરણ સમારંભ

શ્રી શ્રેયસ જૈન મિત્ર મંડળના ઉપરમે તા. ૩૧-૧-૮૮ રવિ-વારના શ્રેણી પ થી ૧૨, ગ્રેન્ડ્યુએટ, એન્જિનીયરિંગ, ડોક્ટર્સ વગેરેને સન્માનવાનો અને પારિતાપિક વિતરણ કરવાનો ૧૮ મો વાર્ષિક સમા-રંભ શહેરના ટાઉનહોલમાં શેઠશ્રી અનોપચંદ માનચંદ શાહના પ્રમુખ સ્થાને અને શેઠશ્રી મનસુખલાલ નાનચંદ (કોન્ટ્રાક્ટર)ના અધ્યક્ષ તરીકે વિશેષ પદે જૈનસંન્યાસી વિશાળ ઉપસ્થિતિમાં ઉજવવામાં આવ્યો.

સમારંભના પ્રમુખશ્રી અનોપચંદભાઈએ 'શ્રેયસ'ના આ ઉજવણી અને સેવાકાર્ય પ્રવૃત્તિને મિશ્રિતરૂપે સરળ શૈલીમાં પ્રવચન આપવાપૂર્વક અભિનંદન અર્પણ કર્યાં. અને ૫૬૦ ઉપરાંત તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓનું સન્માન કરવામાં આવ્યું.

આ સારાથે સમારંભનું સંચાલન સેવાભાગી કાર્યકર શ્રી નવિન ભાઈ કામદારે કયું હતું.

લોણાર (જ.ખુલહાના-મહારાષ્ટ્ર)માં મહોત્સવ

પૂજ્ય સાતિય ભુવણ મુનિશ્રી કસ્તુરસાગરજી મંસાંની શુભ નિશ્રામાં શ્રી મુનિસુવતસ્વામી ભગવાનની ૯ મી વર્ષગાંઠ, તેમ જ પૂં શ્રી જિનકુશલસુનિદાદા ગુરુમંદિરની પ્રથમ વર્ષગાંઠ નિમિત્તે પંચાલિકા મહોત્સવ ઘણા ભક્તિભાવ પૂર્વક ઉજવવામાં આવ્યો.

નાથપુરા (બનાસકાંઠા) : ૫૦૦ આયં મિલ તપની ઉજવણી

અત્રે પૂં પંચાસ પ્રવરશ્રી વિમલવિજયજી મં તથા પૂં મુનિશ્રી પૂણ્યાનંદવિજયજી આદિની શુભ પ્રેરણાથી શ્રીમતિ કંચનમેનના પરમ માંગલિક એકાંતરે પાંચસો આયં મિલ તપની પૂર્ણાહુતિની અનુમોદનાથે શ્રી લિદ્ધચંદ્રમહાપૂજન સહ જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ તા. ૧૪-૨-૮૮ ના રોજ ભક્તિ ભાવપૂર્વક ઉજવવામાં આવ્યો.

આ મંગલ પ્રસંગે પૂં આંશ્રી વિજયપ્રસન્નચંદ્રસૂરીજી મં સાં, તપસ્વીશ્રી મેરુવિજયજી મં સાં, મુનિશ્રી પ્રિતીવિજયજી મં સાં, તેમજ સાધ્વીશ્રી ચંપકશ્રીજી, કંચનશ્રીજી, વિદ્યુતપ્રભાશ્રીજી તથા પૂર્ણાહુતિશ્રીજી, આદિ ઠાણા પધારી આ પ્રસંગને સોનમાં સુગંધરૂપ બનાવ્યો હતો.

શિરપુર (મહારાષ્ટ્ર) : જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ

અત્રે શ્રી નૂતન જૈન શ્રે. વિદ્યનહર પાર્શ્વનાથ મંદિરની વાર્ષિક પ્રતિષ્ઠા તિથિ નિમિત્તે શેઠશ્રી અભયકુમારના પૂજ્ય મંત્રી સમરતમાઇ લાલચંદ શાહ (બાલાપુરવાળા) તરફથી શ્રી જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ પૂજા, આંગી, ધ્વજારોહણ વધી, સ્વામિવાત્સલ્ય આદિ તા. ૧૬-૨-૮૮ ના રોજ થયેલ.

બીકાનેર (રાજસ્થાન) : સંક્રાંતિ-દીક્ષા

પૂં આચાર્યદેવશ્રી વિજય ઈન્દ્રદિન્નસૂરીશ્વરજી મં સાં આદિ મુનિભગવંતો તથા પૂં આંશ્રીના આરાધનવર્તિની સાધ્વી શાસન દીપીકા સુમંગલાશ્રીજી આદિ ત્રણ દીક્ષાના શુભ પ્રસંગે તા. ૧૨-૨-૮૮ શનિવારના રોજ પધારેલ. તેઓશ્રીની નિશ્રામાં તા. ૧૩-૨-૮૮ના રોજ કુંભ સંક્રાંતિ મહોત્સવનું આયોજન થતા સેંકડો ભાવિકો પધારેલ.

મણિનગર-અમદાવાદ : દીક્ષા

પૂં આંશ્રી ભુવનશેખરસૂરીશ્વરજી મં સાં આદિની શુભ નિશ્રામાં શ્રી વાસુપૂજ્ય સ્વામી જિનાલયે શ્રી પંચ ભૂતપદારાધ્યા શ્રી પદ્માવતીજી માતાજી માતાની પ્રતિષ્ઠાના તૃતીય વાર્ષિક દિનના ઉપલક્ષ્યમાં શ્રી પાર્શ્વ પદ્માવતી પુજન તથા અષ્ટાદશ અભિષેક આદિના મંગલ કાર્યક્રમ તા. ૨૩-૧-૮૮થી તા. ૨-૨-૮૮ સુધી શાનદાર રીતે ઉજવવામાં આવ્યો.

ફક્ત રૂ. ૨૮૫ માં છોડ હાજર મળશે.

* ઉજમણના છોડ માટે સુપ્રસિદ્ધ પેઢી *

અમે પ્રાચીન તથા અર્વાચીન હિંદુઓમાં કુશળ કારીગરોના હાથે ઉજામાં બેંચો જરીમાલ વાપરી કલાત્મક છોડો અમારી જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ.

એક વખત ખાત્રી કરવા વિનંતી છે

મે. રેશમા ટેક્સટાઈલ

૮/૧૬૨૭, ગોપીપુરા, મેઈન રોડ, કુંથુનાથ દેરાસર સામે સુરત-૧

૨૩૫૫૭ : ૩૨૪૭૨

[ ] તા. ક. : છોડો હાજર સ્ટોકમાં પણ મળશે [ ]

આ. શ્રી સુદર્શનસૂરીશ્વરજી મ. ની નિશ્રામાં દીક્ષા

પુ. આ. ભગવંતશ્રી વિજયસુદર્શનસૂરીશ્વરજી મ. સા. આદિ મુનિ ભગવંતની પાવન નિશ્રામાં નારણપુરા, ભદનવી એપાર્ટમેન્ટમાં શ્રી બાણભાઈ જેસીંગલાલ શાહની સુપુત્રી કુમારી જયેષ્ઠાબેનની દીક્ષા નિમિત્તે સિદ્ધચક્રપુજન સહિત જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયેલ. વરસીદાનનો શાનદાર વરઘોડો ચઢના/વર્ષાદાન દેતાં અપૂર્વ શાસન પ્રભાવના થવા પામી હતી. કુ. જયેષ્ઠાબેનને પ્રવર્તિની સાધ્વી શ્રી અનંતગુણશ્રીજીના શિષ્યા સાધ્વીશ્રી જિનદર્શિતાશ્રીજી તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.

પૂ. આ. શ્રી સુદર્શનસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના આચાર્યપદપ્રદાન દિનની સ્મૃતિએ માગ. વદ ૨ ના પ્રભુજીને ભવ્ય અંગરચના અને વ્યાખ્યાનમાં પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. પોષ વદ ૫ ના આ. શ્રી ના દીક્ષા પર્વાના ૫૫ વર્ષની અનુમેદનાર્થે સ્નાત્રપુજા, પાઠશાળાના બાળક/બાલિકાઓની સમૃદ્ધ સામાયિક, વ્યાખ્યાનમાં પ્રભાવના તેમજ પ્રભુજીને ભવ્ય અંગરચના કરવામાં આવી.

સુરતમાં-પૂજ્ય સ્મૃતિ નિમિત્તે ઉજવાયેલ મહોત્સવ

શ્રી સુરત મંડળપાશ્વનાથ જૈન દેરાસરે સધાણી જુરાલાલ જીખણદાસ પરિવાર તરફથી તેમના સંસારી જહેન સાધ્વીશ્રી ચાંદીલાશ્રીજી મં. ના કતાર ગામે થયેલ કાળધર્મ તેમજ પિતાશ્રી જુરાભાઈના સ્વર્ગવાસ નિમિત્તે અત્રે પંચાહિકા મહોત્સવ પૂજ્ય આચાર્યશ્રી જિનાનંદસૂરીશ્વરજી મં. સાંની નીશ્રામાં તા. ૧૪-૨-૮૮ થી ૧૮-૨-૮૮ સુધી ઉજવવામાં આવ્યો.

ભાઈનંદ-તીર્થે જૈન ધર્મશાળાનું નિર્માણ.

મુંબઈ-મહારાષ્ટ્રમાં અત્રે એક માત્ર બાવન જિનાલયના તીર્થમાં પૂ. આ. શ્રી વિજયમહાનંદસૂરીશ્વરજી મ. તથા પૂ. આ. શ્રી સુર્યોદય-સૂરીશ્વરજી મં. સાંની શુભનિશ્રામાં પોષ સુદ ૬, સોમવારના જૈન ધર્મશાળાનું વસિપુજન અને શિલાસ્થાપન વિધિ કરવામાં આવેલ ને દુઃક સમયમાં અત્રે ભોજનશાળા શરૂ થતી રહે.

આગામી ચિત્રમાસમાં પૂજ્યશ્રીઓની નિશ્રામાં અત્રે નવપદજી ઓળીની આરાધના કરાવવામાં આવનાર છે.

લીવંડીમાં ઉજવાયેલ : અઢાર અભિષેક અઠાઈ મહોત્સવ

અત્રે શ્રી સુપાશ્વનાથ જૈન મંદિરે શિખરચંદી નૂતન જિનાલયની પ્રથમ સંપ્રગિરિ નિમિત્તે પૂ. આ. શ્રી વિજયકીર્તિચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ. સા. આદિની શુભ નિશ્રામાં અંગનશલાકા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ, અઢાર અભિષેક અઠાઈ મહોત્સવ સહ લઘુ શાંતિસ્નાત્ર મહોત્સવ ધણા હાઠથી ધર્મમય વાતાવરણ વચ્ચે ઉજવવામાં આવ્યો.

પાટણ (ઉ. યુ.) માં નૂતન જિનાલય : શિલાન્યાસ વિધિ

પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંત શ્રી વીજયકીર્તિચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ. સા. ની પુનિત નિશ્રામાં શ્રી શામળાજી પાશ્વનાથ ભગવાનના નૂતન જિનાલયની શિલાન્યાસ વિધિ તથા મૂળનાયક પ્રભુજીની ઉત્થાપન વિધિ ચલ ઓટક પ્રતિષ્ઠાવિધિ તા. ૨૬-૨-૮૮ શુક્રવારના રોજ થઈ છે.

આ પ્રસંગે શ્રી શાંતિસ્નાત્ર પુજનમાં આયોજન કરવામાં આવેલ.

જાગૃત (રાજસ્થાન) પંચાસપદ પ્રદાન

પરમપુજ્ય આચાર્યદેવશ્રી ભુવનભાનુસૂરીજી મં. સાં ની આચાર્ય પુ. આચાર્યદેવશ્રી વિષ્ણુપ્રભસૂરીશ્વરજી મં. સાં ની નિશ્રામાં પુ. યુવક જાગૃતિ પ્રેરક ગણિવર્ધશ્રી ગુણરતનવિજયજી મં. સાંને તા. ૧-૨-૮૮ના રોજ પંચાસપદ પ્રદાન કરવામાં આવ્યું. જાગૃત શ્રી જૈન સંઘના આદેશથી શ્રી દેવીચંદજી અચલાજી જેરાવાળા તરફથી મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો. શ્રીસંઘે દેવીચંદજીનું જલ્મદાન કરેલ.

હાલ અત્રે ઉપધાન તપ ચાલુ છે. જેમાં ૧૨૦ આરાધકો જોડાયા છે. પૂજ્ય પંચાસશ્રી ગુણરતનવિજયજી મં. સાંની નિશ્રામાં આદ્યજ્ઞવાડા તીર્થમાં વિશ્વશાંતિ, આત્મશાંતિ, પરમપદ પ્રાપ્તિ અર્થે ચૈત્રી ઓળીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં એક સામાન્ય લુપ્ત ભોજન તથા આધ્યાત્મિક મંત્ર જાપ કરાવવામાં આવનાર છે.

મોકલસર-રાજસ્થાનમાં : પ્રતિષ્ઠા, દીક્ષા

અત્રે પૂ. ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી જિનઉચ્ચસાગરસૂરીશ્વરજી મં. સાંના આજ્ઞાવર્તિ પૂ. મુનિરાજશ્રી મણિપ્રમસાગરજી આદિ વિશાળ સાધુ-સાધ્વીજી મં. સાં ની ઉપસ્થિતિમાં નવનિર્મિત દાદાવાડીમાં પ્રભુમહાવીર સ્વામી આદિ જિનગિય, ગૌતમસ્વામી ભગવાન, દાદા ગુરુદેવ આદિની પરમ પાવન પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી આ નિમિત્તે દશાહિકા મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો.

સોનામાં સુગંધરૂપ કુ. ગિંદુ કોઠારી અને કુ નિર્મલા લુકડનો દીક્ષા સમારોહ પણ અનન્ય ભક્તિભાવપૂર્વક ઉજવવામાં આવ્યો.

વર્ધમાન સંસ્કૃતિ ધામ-મલાડ : દુષ્કાળની પ્રવૃત્તિ

પૂજ્ય પંચાસશ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મં. સાંની પ્રેરણાથી જ દુઃક સુખઈના પારાઓમાં થેર થેર ફરીફરીને વસ્ત્રો એકત્ર કરવામાં આવેલ. જેનું વર્ગીકરણ કરી ગુજરાતના દુષ્કાળ પીડિત ગામોમાં શ્રી કુમારપાળ વી. શાહની રાહગરી નીચે તેમનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું. ભગભગ ૧૫૫ લાખ વસ્ત્રોનો દુઃક ભરી મલાડના યુવા કાર્યકરોએ ઠચ્છના નવીયા ગામે સેન્ટર બનાવી જુન જુદા ગામેમાં આ વસ્ત્રોનું વિતરણ કર્યું હતું.

આ ઉપરાંત ઘરડા, માંદા, વિધવા અને અશક્ત નાગરિકોને અનાજનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું, બાળકોને પિપરમેન્ટ વગેરે વહેંચવાપૂર્વક સેવાભક્તિનો અમૂલ્ય લાભ આ વર્ધમાન સંસ્કૃતિ ધામ-મલાડ દ્વારા લેવામાં આવેલ.

ડા. ૩૦૧ માં છોડ મળશે

દેરાસર, ઉપાશ્રય માટે ઉજમણના દરેક નાના-મોટા માપના પ્લાસ્ટીક જરીવાળા છોડ ઓડરથી બનાવનાર.

હાજરમાં વિવિધ જાતના છોડો તૈયાર મળશે. દરેક શ્રીસંઘો, પૂજ્ય સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજોને અગાઉથી પત્રવ્યવહાર કરવાથી વિશેષ લાભ.

શાહ મણીલાલ છોટાલાલ જરીવાળા

કે. મહીધરપુરા, વાણીયા શેરી, સુરત (ફોન : ૨૭૪૭૭)

શ્રી મફતલાલ સંઘવીની ૫૦-વર્ષની સાહિત્ય-સેવા

પાંચ-પાંચ દારકા સુધી જૈનધર્મ-જૈન સંસ્કૃતિને ધબકતી રાખતી જૈન-સાહિત્ય પ્રવૃત્તિને જ પોતાનો જીવન આધાર સમજી-સાધુ સમુ જીવન જીવતા મુરખીશ્રી મફતલાલભાઈ સંઘવી-ડાસાવ જાનો પરિચય અત્રે આનંદ અનુભવીએ છીએ. તેઓ શ્રી 'જૈન' પત્ર સાથે ત્રણ પેઢીથી સંકળાયેલ છે. છતાં તેમનો અંત પરિચય મને નહીં હોય તેઓશ્રી પાસે જ અમારે આગ્રહપૂર્વક પરિચય લખાવવો પડેલ હોઈ ક્ષમા ચાહીએ છીએ.

વર્તમાન સમયમાં જ્યારે શ્રી સંઘ ધન-સમ્પત્તિમાં અમીર થયું છે, ત્યારે સાહિત્ય-સેવીઓથી રાંક બનતું બળ્ય છે. ત્યારે શ્રી મફતલાલભાઈના પરિચયમાંથી તેમની ધર્મપ્રત્યેની શ્રદ્ધા-પ્રગટ અને સાહિત્ય સર્જનની ભૂખ આપણા પૂજ્ય શ્રવણ ભગવંતોમાં ધાર્મિક શિક્ષકો-પંડીતોમાં અને કાર્યકરોમાં પ્રગટે તો જ આપણે "જૈન" જ્યોતિશાસનમ્" સાર્થક કરી શકીશું.

શ્રી મફતલાલભાઈ સંઘવીની આવી ૫૦-૫૦ વર્ષની સેવા પછી તેની આર્થિક મુશ્કેલી ટાળ્યા સાધનોને અભાવે એનો જૈન પત્રો તેને સહયોગી નથી થઈ શકતા તેના ક્ષોભ અનુભવીએ છીએ. પણ આશા રાખીએ કે શ્રીસંઘના ઉદારદિલ આગેવાનો તેમની ઉદારતા નહિં ચૂકે તેમની સાહિત્ય સેવા આજે એક પેઢી અર્પણ થાય તેને ક્ષમા આપવાનું.

શ્રી મફતલાલભાઈની સાહિત્ય સેવા ભર્યા જીવનને અમારી વંદના, તેઓશ્રીનું દિર્ઘાયુષ્ય ઇચ્છીએ છીએ...

તંત્રી-મહેન્દ્ર ગુલામચંદ શેઠ

જન્મતિથિ = વિ. સં.

૧૯૭૮ના મહાવદ અમાસ, રવિવાર.
તારીખ ૨૬-૨-૧૯૨૨
(ડીસા-ગુજરાત)

જયપણથી જ પિતા સાથે
દહેરાસર જવાનું ગમ્યું.

ડીસામાં વિદ્યમાન શ્રીકૃષ્ણાણુ
વિજયજી જૈન પાઠશાળામાં દાખલ
થઈ ધાર્મિક-શિક્ષણ શરૂ કર્યું.

અંગ્રેજી પાંચ સુધીનું બ્યાવહારિક શિક્ષણ પણ ડીસામાં લીધું.
સાત વર્ષની વયે શ્રી નવકાર લાગુ પડ્યો.

૧૦ વર્ષની વયે શ્રી કૃષ્ણાણુવિજયજી જૈન પાઠશાળાના મોટા
કબાટમાં રહેલ બધાં ગુજરાતી પુસ્તકો ઉમંગથી વાંચ્યાં. તેનાથી

સાત્ત્વિક સાહિત્યના અભ્યાસની ભૂખ વધી. એટલે ડીસામાં આવેલ શ્રી ઉમેશરાય જીવાભાઈ સાર્વજનિક પુસ્તકાલયમાંથી ઉત્તમ જીવનને પેષક પુસ્તકો લાવીને તેનું વાંચન શરૂ કર્યું.

આ વાંચનથી અંતર્મુખતા ઉદ્ભવી, દૃષ્ટિકોણ બ્યાપ બન્યાં, વડીલોનો વિનય કરવાનો શુભળીત્યો.

જે ધાર્મિક સૂત્રો કંઠસ્થ કર્યાં હતાં. તેના અર્થો-બાવાર્થની સ્પષ્ટતા કરવાની વૃત્તિ ૧૩ વર્ષની વયે પ્રગટ થઈ.

તેના પરિણામે સુદેવ સુચર, સુધર્મનું વિશ્વ કલ્યાણકારી સ્વરૂપ હૃદયગત થવા માંડ્યું.

આ અરસામાં મોતીઝરો નીકળ્યો, એટલે શ્રી નવકાર પ્રત્યેનો મારો લગાવ વધુ દૃઢ બન્યો.

સ્વાસ્થ્ય ઠીક થતાં ઉનાળાની રમઝોમાં અમદાવાદ ગયા. ત્યાં આવેલ સસ્તુ સાહિત્ય-વર્ધક કાર્યાલયમાંથી ઉત્તમ પુરુષોના જીવન-ચરિત્રો તથા ભગવદગીતા ખરીદી. ઘેર આવીને ગીતાજી કંઠસ્થ કર્યાં. તેમાં પણ સ્વાદ પડ્યો, તેનું એક અર્ધપદ.

'મન્ત્રના બપ' મને ચેતપરાજની ઉપાસનાવાળાં પ્રેરક બન્યું.

વધુ શિક્ષણ માટે પાલનપુર ગયો. અહીં મને લખવાની ભૂખ જાગી, એટલે લખવાનું શરૂ કર્યું. લખતો ખરો, પણ કોઈને જતાવતો નહિ.

છેત્રે ૧૬ વર્ષની વયે "આત્મા" નામનો લેખ લખી, ભાવનગરથી પ્રગટ થતા "જૈન" સાપ્તાહિકને ખીડ્યો. "જૈન" ના તે સમયના તંત્રી આદરણીય વડીલ શ્રી દેવચંદભાઈએ મારો આ પ્રથમ લેખ "જૈન" માં પ્રકાશિત કરી ને પત્ર દ્વારા મને આ પ્રકારનાં લખાણુ ચાલુ રાખવાની પ્રેરણા કરી.

એટલે વધુ અભ્યાસ અર્થે વડોદરા ગયો. ત્યાં મારા વડીલ બધું સ્વર્ગસ્થ શ્રી ચીમનલાલ સંઘવી 'સુવાસ' નામે ગુજરાતી માસિક ચલાવતા હતા. મારી સાહિત્ય-સેવાની ભૂખ જાગીને તેમણે મને કહ્યું, "સત્-સાહિત્યની ઉપાસના કરવાની તારી ભાવના ઉત્તમ છે. પણ આ માર્ગ ઘણો કઠણ છે, કંટકજાયો છે, એટલે પૂરતો વિચાર કરીને નિર્ણય કરજે કે જેથી પાછળથી પરતાવું ન પડે."

પણ વિશ્વ ક્ષેપકર શ્રુતની ભક્તિ કરવાની મારી આંતરિક તાલાવેલી એટલી અદમ્ય હતી કે મેં જરા પણ ખચકાટ વિન જવાબ આપ્યો કે, 'કદમ તો આ માર્ગે જ ભરીશ.'

તે પછી 'સુવાસ' તથા અન્ય અનેક સામયિકોમાં 'મ' 'સુમન' 'પ્રજ્ઞા' વગેરે ઉપનામથી ધાર્મિક, સાંસ્કૃતિક તમ જ અધ્યાત્મિક લેખો મોકલવા માંડ્યાં. જે પ્રકાશિત પણ થતા રહ્યા.

તત્ત્વજ્ઞાનના જીવિ અભ્યાસ માટે વડોદરામાં આવેલ સેન્ટ્રલ લાયબ્રેરી (મધ્યવર્તી પુસ્તકાલય) માંથી તત્ત્વજ્ઞાનના અર્થો તથા વિશ્વોપદારી મહાપુરુષોનાં જીવનચરિત્રોના અર્થો લાવીને તેના રોજ ૧૭ કલાક અભ્યાસ ચાલુ કર્યો.

વડોદરામાં ચાર વર્ષના વસવાટ દરમિયાન આવા ૧૧૦૦ ગ્રંથોનો ખર્ચ તેમ જ ઉમંગથી અભ્યાસ કર્યો.

આ અરસામાં માફે પ્રથમ પુસ્તક 'વિદ્યોદ્ધારક ભગવાન શ્રી મહાવીરજી' વડોદરાથી પ્રકાશિત થયું.

તે પછી ધુધામિંક અને સાંસ્કૃતિક અભ્યાસ અર્થે મહેસાણા આવ્યો. ઉપકારી વડીલ શ્રી પ્રભુદાસભાઈ એચરદાસભાઈ પારેખે વાતસલ્યપૂર્વક મને આ વિષયોનાં સંતોષકારક અભ્યાસ કરાવ્યો.

શરીરબળ અને અર્થબળ શરૂથી જ ઓછું રહ્યું છે, પણ ભાવના અને નિશ્ચયબળથી આજ સુધી સ્વ-પરે કલ્યાણકારી શ્રુતની સેવા-બક્તિ કરતો રહ્યો છું.

પછી પરમપ્રકારી, પરમ પૂજ્ય ઉપાધ્યાયજી ભગવંતશ્રી ધર્મ-સાગરજી ગણિવશ્રીની પ્રેરણાથી 'મંગલ' નામે હિન્દી માસિકનું સંપાદન સ્વીકાર્યું. આ માસિકમાં મુખ્યત્વે સાંસ્કૃતિક લેખો પ્રકાશિત થતા હતા.

ગિરિ-તીર્થો, સરિતા-તીર્થો તેમ જ એકાંત, શાન્ત, પવિત્ર વનપ્રદેશોમાં પ્રાણી જગાડી. ગુરૂદેવ ટાગોરના હૃદયસ્પર્શી સાહિત્યના અભ્યાસે, તેમજ 'સાધના' અને 'પર્સનાલીટી' એ બે ગ્રંથોએ મોહાલાની મહોત્પત્તિની જૂખ જગાડી.

'ત્રિસુહૃત-શલાકા પુરુષ ચરિત્ર', 'પ્રભાવક-ચરિત્ર', 'સુકૃતસાગર' ઉપમિતિ ભવ પંચ્યા કક્ષા' શ્રીનીતરાગ સ્તોત્ર, 'શ્રી પંચસૂગ' 'શ્રી લલિત ત્રિસ્તરા આદિ ગ્રંથ રત્નોના સતત અભ્યાસના પ્રભાવે વિશ્વકર્મજી અદા કરવાના આશયની જીવન જીવવાનું અખૂટ બળ મળ્યું. તેમાં પ્રાણ પૂર્વ પરમપ્રકારી પરમ પૂજ્ય, પ્રાતઃસ્મરણીય ગુરુદેવ શ્રી ભદ્રંકરવિજયજી ગણિવશ્રીએ.

અખૂટ વાતસલ્યના પર્યાયસમા આ વિશ્વપુરુષની તારક-નિશામાં 'નમો', 'પ્રત્યો' અને 'શમો' એ ત્રણ પદ્યોનું પ્રગટ જે દર્શન થયું, તેના પ્રભાવે મને ત્રિભુવનક્ષેમંકર જિનદર્શનને યથાર્થ સ્વરૂપે જાણવાનું સમજવા અને પામવાની લગની લાગી. જે આજે પણ જીવંત છે.

અનંત ઉપકારી શ્રી પરમાત્માની લઘુ આવૃત્તિ સમાન આ વિશ્વ-પુરુષનો મને જે સુયોગ ન સાંપડ્યો હોત, તો હું પણ આજે મારીના મોહમાં, મડકળ જીવન જીવવામાં મર્દાનગી માન તો હોત, ચૈતન્ય-વિમુખ હોત.

'નવકાર-નિષ્ઠા', 'નવકાર-સાધના', 'અપૂર્વ નમ-સ્કાર' અને 'વિદ્યોદ્ધારક શ્રી નવકાર' મેં લખેલા આ ચારે પુસ્તકોના મૂળમાં તેઓશ્રીની અસીમ કૃપાએ અમાપ ત્યાગ ભજવ્યો છે.

તેઓશ્રીની પ્રેરણાથી 'શિવમસ્તુ સર્વ' જગતઃની ભાવનાના વિશ્વીકરણના ઉચ્ચ આશયથી અર્થાત્ ત્રિભુવનપતિ શ્રી તીર્થંકર પરમાત્માની યથાર્થ બક્તિને વિશ્વવ્યાપી બનાવવાના મંગળ આશયથી 'ધર્મચક્ર' નામના ગુજરાતી માસિકનું સંપાદન કાર્ય મેં હાથ ધર્યું. આ માસિક બે વર્ષ ચાલ્યું.

પછી મેં 'અમીધારા' માસિક શરૂ કર્યું. પૂરતા આર્થિક સહયોગના અભાવે આ માસિક પણ બે વર્ષ પછી અંત થયું.

પણ માફે લેખનકાર્ય, દેવ-ગુરૂની કૃપાથી અવિરતપણે ચાલુ રહ્યું. અનેક મહાપુરુષો અને મહાસતીઓનાં જીવન-ચરિત્રો લખ્યાં, સાંસ્કૃતિક ગ્રંથો લખ્યાં, આધ્યાત્મિકતાસભર પુસ્તકો લખ્યાં.

હેલા ૫૦ વર્ષથી 'જૈન' સાત્ત્વકન લેખો મોકલુ છું, ૪૪ વર્ષથી 'કલ્યાણ'ને લેખો મોકલુ છું, ૨૬ વર્ષથી 'સુધોષા'ને લેખો મોકલુ છું. ૪ વર્ષથી 'જયહેલ' દૈનિકના 'જૈન' જ્યોતિ શાસનમાં મારા લેખો પ્રગટ થાય છે તેમજ અચાર નવાર અન્ય શિષ્ટ સામયિકોમાં પણ મારા લેખો પ્રગટ થાય છે. મારા લખાણનું હાર્દ વિશ્વવાતસલ્ય છે.

હું લખવા ખાતર લખતો નથી. પણ વિશ્વકર્મજી અદા કરવાના આશયથી લખું છું. કારણકે વિશ્વના બધા જીવો માટે ઉપકારી સગા છે એ શાસ્ત્રવચનમાં મારી દૃઢ આસ્થા છે.

'કલ્યાણ કંદમ્' સૂત્રની ચોથી ગાથામાં આવતા 'કુંદ', 'દંડુ', 'ગોખીર' અને 'તુમાર' પદ્યોમાં હેલા ૪૦ વર્ષથી નિત્ય, નિયમિત રમણતા કરતો રહ્યો હોવાથી સાત્ત્વિક અને તાત્ત્વિક લખાણ સહજ રીતે લખી શકું છું. ક્યારેય કાચુ (Rough) લખાણ કરીને તેને પાકું (Fair) કરતો નથી, પણ સહજભાવે જે લખાય છે, તે પ્રકાશિત કરવા મોકલું છું.

મારો આહાર અને ઉદ્ધ પાતળા હોવાથી મોડી રાત સુધી તાત્ત્વિક પદ્યોના આંતરસ્વરૂપ પર ચિંતન કરી શકું છું. આ પ્રકારના ચિંતનમાં ક્યારેક આખી રાત પસાર થઈ જાય છે. તો પણ વાક, કંટાળો, હઠ્ઠોગ કે બાળસતો અનુભવ થયો નથી.

આજનું વિદ્યાન ભલે એમ કહેતું હોય કે અરોગ્ય જળવવા માટે રાગે ૬ કલાક યા ૭ કલાક ઉંઘવું જોઈએ. પણ હું છાતી ઠોકીને કહું છું કે સતત ચિંતન, મનન અને સેવન કરવામાં આખી રાત વહી જાય છે તો શરીર, મન તેમજ બીજા પ્રાણી યાકતા નથી, પરંતુ વધુ બળવાન કાર્યક્ષમ અને પ્રફુલ્લ બને છે, શરીર આદિને થકવે છે. અસત્ પદ્યોનું ચિંતન-મનન,

મંત્રાધિરાજ શ્રી નવકાર એ મારો પ્રાણમંત્ર છે જીવનમંત્ર છે. હું ખાત્રીપૂર્વક કહું છું કે જ્યારે મારું શરીર છૂટશે. ત્યારે પણ મારા ભાવમનમાં તેનો અખંડ ધ્વજિ બરાબર રહેતો હશે.

શ્રી નવકારમાં આવી લગનનું કારણ એ છે કે તે મારા જીવનો સાચો, પૂરો, આખો, અનુપમ સ્વામી હોવાનું સાચ, દેવ-ગુરૂની કૃપાથી મારી રંગરંગમાં પ્રતિષ્ઠિત થઈ ગયું છે. એટલે હું કોઈ જીવનો તિરસ્કાર કરી શકતો નથી પ્રમાદવશાત ક્યારેક એતો અપરાધ થઈ જાય છે તો તત્કાલ ગભરાઈ જઈ જઈ છું, અને ખામેશિ સજ્જ જીવે માં આખા મનને પુનઃ પરાંત દડું છું.

વાચક બંધુઓને થશે કે મારા નિર્વાહનું સાધન શું? જવાબમાં જણાવવાનું કે લખાણમાંથી મળતો પુરસ્કાર. પણ સાત્ત્વિક અને તાત્ત્વિક સાહિત્યના ગ્રાહકો અને ગ્રાહકો ઓછા હોવાથી નિર્વાહમાં મુશ્કેલી રહ્યા કર છે.

નામું લખનારને જે મહેનતાણું મળે, તેટલું જ મહેનતાણું જીવનભર સુસાહિત્યની સેવા કરનારને મળે. તે કેટલી હદે ઉચિત ગણાય? આ પ્રશ્ન પર સુસ્ત વાંચકોએ વિચાર કરવાને છે.

આજે ૬૬ વર્ષની વયે મારા જીવનની જૂખ જગાડનાર ઉત્તમ લખનાર ઉત્સાહથી લખાય છે.

આ ઉત્સાહને ટકાવનાર, ત્રિભુવનની અરતિના હરનારા શ્રી અરિહંત પરમાત્મા છે તેઓશ્રીના અનંતાનંત ઉપકારેનું સ્પષ્ટ સ્વરૂપ

પ. પૂ. શ્રી હરિભદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજે 'લલિત વિસ્તર'માં પ્રતિપાદિત કર્યું છે.

કૃતજ્ઞતા અને પરાર્થવ્યસનીપણું શ્રી અરિહંત પરમાત્માના અનંત ગુણોમાં આ બે ગુણો શિખરે છે. તેને આપણા જીવનમાં વલુવારૂપ આરાધનામાં હવે આપણે દીક્ષા લીએ.

આ દીક્ષાગતને દૂર કરી શકાય, તે આરાધના દીપ્તિ છે. જીવનનું ઝરણું વિશ્વમાં ગાતા પ્રસારે, એવી સમજ સાથે આ ગુણોના અસીમ ઉપકારો વર્ણવતું લખાણ કરી રહ્યો છું.

ગઈ સાલનાં પ્રકાશિત થયેલ મારી પુસ્તિકા 'નારી! તું નારાયણી' જે અનેક બહેનોનાં જીવન બરબાદ થતા બચાવ્યાં છે. તે સ્તનના અનેક પત્રો પણ બહેનો તરફથી આવ્યા છે.

દેવાધિદેવના પૂર્ણદર્શનમાં પૂરી એકાકારતા સાધવાની અપૂર્વ તાલાવેલી પ્રગટે છે. ત્યારે જ દુર્ગંધ મારતા બંધિયાર ખાખેડિયા શા સ્વાર્થપ્રચુર જીવનમાંથી રસ ઉડી જાય છે. આ હકીકતને વાચ્યા આપવા 'નમો' અને 'ખમો' ઉપર હજારેક પેજ લખવાની ભાવના છે.

કૃતજ્ઞભાવ વગરનો પરોપકાર અહંકારમાં પરિણમે છે, તેમ ચૈત્યાદિ ભાવનામાં વગરનો વૈરાગ્ય પણ ભારરૂપ નીવડે છે. આ શાસ્ત્ર-સત્યને દીવાવનારૂં લખાણ અત્યારે લખાય છે.

જગતના ડબ્બે સાથે સીધા સંબંધ બાંધી આપનારા પરમાત્મ-મંત્રથી નવકારના ૬૮ અક્ષરમાં રહેલા અલૌકિક સામર્થ્યની અનુભૂતિ કાળે દિન-રાત નાક્ય ચિતન-ધ્યાન કરવાં સાઈ જે કાંઈ સ્ફુરે છે, તે લખું છું.

એટલે માતા લખાણમાં જે કાંઈ સાઈ છે તે શ્રી પંચપરમેષ્ઠિ ભગવંતોની અસંમ કૃપાને આભારી છે અને જે ન્યૂનતા છે તેનું કારણ માત્ર પોતાની મતિમંદતા છે.

મારા લખણો વાંચનારા તેના પર વિચાર કરનારા તેમજ તેમાં રહેલા દોષો તરફ સાઈ ધ્યાન બેંચનારા સૌ મહાનુભાવોનો હું હાર્દિક આભાર તાનું છું.

શુદ્ધ આત્મનું સત્ પ્રકાશજ્ઞાન પવિત્ર ગ્રંથોમાં પ્રતિષ્ઠિત થયેલું છે, તેને આપણે સ્વાધ્યાય તથા સુગુરૂની નિશ્રા સેવીને આપણા સંમત જીવનમાં પ્રતિષ્ઠા ક્યારે કરીશું?

અંતમાં લખવાનું કે છેલ્લા ૫૦ વર્ષમાં મેં બાર હજાર ગ્રંથોનો અભ્યાસ કર્યો છે. અને એક લાખ ઇકાંતર હજાર પેજનું લખાણ કર્યું છે. અને આજે પણ આ બંને કાર્યો ચાલુ છે.

અનિદ્રા, અજંપો, અશાન્તિ, ઉદ્વેગ આદિ માનસિક રોગોથી પીડાતા ભાઈ-બહેનો સંપર્ક સાધશે તો ઉપાય બતાવી શકીશ.

કાંઈ એક પણ માણસ, એક મિનિટ માટે પણ તાવ-સામાયિક, સમતાભાવ વીતર ગમચતા આત્મમગ્નતા પામી શકે છે તો તેના અમાપ પ્રભાવે અમંગલહારી અશુભ બળો-નાનકડા દીવાના અજવાળાથી અતોપ થઈ જતા અંધકારની જેમ અતોપ થઈ જાય છે.

આ સમજથી મેં ઉક્ત વાત જણાવી છે. સાઈ સરનામું :-

મફતલાહ સંઘવી ડાયમંડ સોસાયટી ૩૮૫૫૩૫-ડીસા

સાંગલીનગરે અમૃતપૂર્વ અંજનશલાકા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

દક્ષિણ મહારાષ્ટ્રમાં જેમ મેઘરાજાએ મહેર વરસાવીને સુંદર સર્જન થયું, તેમ પરમારાધ્યપાદ વર્ધમાન તપોમુનિષિ ૫૦ પૂ. આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયભુવનભાનુસૂરિશ્વરજી મં ૦ સાં વિશાલ પરિવાર સાથે દક્ષિણ મહારાષ્ટ્રમાં પધારી જિનવાણીના અમૃતમેહુલ વરસાવ્યા જેથી અનેક સુકૃતોની ઈચ્છાના સર્જન ધણા ગામ-નગરોમાં થયા. એ સુકૃતોના શિખરે ઉપર સુવર્ણ કળશ સમન સાંગલીનગરનો અંજનશલાકા-પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ બન્યો.

સાંગલીનગરમાં તાજેતરમાં જ ૫૦ પૂં આ. ભ. ૦ શ્રી ૦ ધર્મજિતસૂરિશ્વરજી મં ૦ સાં તથા ૫૦ પૂં પં શ્રી જયશંખર વિજયજી મ. સા.ની પ્રેરણા થતા થતા સૌ પ્રથમ ઉપધાન થયા— માહારાપણ પ્રસંગે ૫ પૂ. આ. ભ. શ્રી ભુવનભાનુસૂરિશ્વરજી મં ૦ સાં વિશાલ સમુદાય સાથે પધાર્યા. તેમના પ્રકૃષ્ટ પ્રભાવે દેવદ્રવ્યાદિની આવક અમૃતપૂર્વ થઈ અને લોકોનો ઉત્સાહ અને ઉત્કર્ષ અજબ-મજબ રીતે વૃદ્ધિ પામ્યો...તેથી તેઓની પ્રભાવક અને તારક નિશ્રામાં અંજનશલાકા-પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ઉજવવાના મનોરથી થયા.

સાંગલીનગરમાં શ્રી અમીરસા પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું મોટું દહેરાસર મીરજોડ ઉપર આવેલા દક્ષિણ શિવાજીનગરના જેને ને દૂર હોવાથી તેઓને એક દહેરાસર કરવાની ભાવના કેટલા વખતથી હતી-શ્રી ગોપાલદાસ નારાયણદાસ શાહે પોતાની જમીનનો લોટ દહેરાસર ઉપાશ્રય માટે ભેટ આપ્યો-ઉંઝાવાળા શ્રી વ્રજલાલ ચીલાલ દહેરાના સુપુત્રો ચંદ્રકાંતભાઈ તથા સુભાષભાઈએ નીચેના માળે ઉપાશ્રય અને ઉપર સામરણ શિખરવાળું દહેરાસર બનાવી વિનશ્વર એવી લક્ષ્મીને અક્ષય બતાવી.

પૂજ્યપાદશ્રી આચાર્યભગવંતેના ફાગણ વદ ૩, માર્ગની ૬મી તારીએ બેંગ્લોર નજરે ચતુર્વિધ સઘ સાથે પદયાત્રાનો કાર્યક્રમ નક્કી થઈ ગયો હતો તેથી શ્રી સાંગલી જેન સઘ વિચારમાં પડ્યો કે જો પૂજ્યપાદ આચાર્યભગવંતે વિશાલ પરિવાર સાથે દક્ષિણમાં જશે તો આપણે અંજનશલાકાદિ મહોત્સવના લાભથી વંચિત રહીશું...તેથી શ્રીસંઘે કુબોજીતીર્થમાં આવી પૂજ્યપાદશ્રીને આચલભરી વિનંતી કરી... પૂજ્યપાદશ્રી આચાર્યભગવંતે અનહદ કૃપા કરી વિનંતિ સ્વીકાર કર્યો.

મહા શુક્ર ૧૪ રવિવાર તા. ૧-૨-૮૮ થી મહા શુક્ર ૭ તા. ૧૦-૨-૮૮ સુધી મહોત્સવનો કાર્યક્રમ અને મુહૂર્તો આપ્યા. વળી શ્રીસંઘે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ઉજવવાનો હોવાથી તેમજ માર્ગદર્શન માટે પૂજ્યપાદશ્રી પાસે પૂં સાધુ ભગવંતોની માંગણી કરી કારણ કે મહોત્સવનો ૧ મહીનો જ બાકી હતો...અને કાર્યો ધણા કરવાના બાકી હતા. પૂજ્યપાદશ્રીએ કૃપા કરી ૫૦ પૂ. મુનિરાજશ્રી ભુવનસુદરવિજયજી મ. આદિને સાંગલી મોકલ્યા...તેઓશ્રીની પ્રેરણાથી મહોત્સવ માટે સાઈ એવું ભંડોળ થયું.

પોષ વદ ૧૩ તા. ૧૭-૧-૮૮ના રવિવારે તૂતનજિ અમિષોનો નગર પ્રવેશ હોવાના કારણે શ્રીસંઘની જોરદાર વિનંતિથી ૫૦ પૂં આ. ભ. ૦ ભદ્રમુખસૂરીશ્વરજી મં ૦ સાં તથા ૫૦ મુનિશ્રી નંદીશ્વરજી

મં સાં આદિ પધાર્યા...તેઓશ્રીએ ફરમાવ્યું કે એક રોબોટ (યાન્ત્રિકમનવ)માં લાખો રૂપિયા તથા અનેક માનવોની શક્તિ કામે લગાડવી પડે છે...તો અહીં પ્રતિભાજીને પરમાત્માનું સ્વરૂપ આપવાનું છે તે માટે કરોડો રૂપિયા ખર્ચાય તો પણ લેખે છે-રોબોટમાં મન્ત્રશક્તિ જ્યારે પરમાત્માના નિર્માણમાં મન્ત્રશક્તિ કામ લાગે છે.- ઉપદેશ સાંભળીને ભાવિકો ભાવ વિભોર બની ગયા...એકેક કલ્યાણક ધામધૂમથી ઉજવવાનો દંડ નિર્ધાર કર્યો, રોજ સાધર્મિક વાતસલ્ય તથા સવાર-સાંજની સાધર્મિક ભક્તિ વગેરે નક્કી થઈ ગયા...તેમજ ભગવાનના માતા-પિતા તથા ઈન્દ્ર-ઈન્દ્રાણીની ઉજામણીઓ સૂરી બોલાઈ પૂજનો, સમવસરણ, મેરુપર્વત વગેરેના લાખો ભાવિકોએ લઈ લીધા.

ભવપ્રવેશ: વર્ધમાન તપોનિધિ પ. પૂ. આ. ભ. ભુવનભાનુ-સરીશ્વરજી મં સાં આદિ વિશાલ પરિવારની તથા પૂ. સાધ્વીશ્રી હંસકાર્તિકજી મં સાં આદિ તથા પૂ. સાધ્વીશ્રી અનંતકાર્તિકશ્રીજી આદિની શ્રીલક્ષ્મી પ્રતીક્ષા કરી રહ્યો હતો કે ક્યારે પધારે?...ક્યારે શુભમુહર્તે મહોત્સવના મંડાણ ચાલે...તે ધન્ય દિવસ મહા. શુ. ૧૪ આના ગયો...સોનામાં સુમધની જેમ અમલનેરથી મહોત્સવ માટે પધારેલા દેવધિદેવ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનના ત્રિગડાનો પણ ભવ્ય પ્રવેશ હતો...શાનદાર સ્વાગત યાત્રાને પ્રારંભ શ્રી અમીતરા પાર્શ્વનાથ હેરાસરેથી થયો...ઈન્દ્રધ્વજ, શણગારેલા ઘોડેસ્વારો, મંગલગણ લઈ ચાલતાં બેતા...અનેક બેન્ડો...વિશાળ સાધુ સમુદાય, બહેણાં સાજન સમુદાય સાથે વરઘોડો શોભી રહ્યો હતો...દક્ષિણ શિવાજીનગરના નૂતન જિનસભે ઉતર્યા...મંડપમાં મંગલ પ્રવચન થયું...વેદિકા ઉપર પ્રભુને પિરજમાન કર્યા...મહોત્સવના પ્રારંભરૂપે કુંભ સ્થાપના, દીપક સ્થાપના, વગેરે માંગલીક વિધિ તેમજ પૂજ્યશ્રીએ શા કલાકનો શ્રમ લઈ નંદાવર્ણ પૂજનનું આલેખન કર્યું. ત્યારબાદ નવપદપૂજન, વીથ સ્થાનક વગેરે પૂજનો થયા.

પૂજ્યપાદશ્રીના પ્રવચનોની શ્રોતાજનો ઉપર બહુઈ અસર થઈ જેથી ઉત્સાહ અને ઉમંગ, આનંદ અને પ્રસન્નતા, રોજ વૃદ્ધિ પામતી રહી...શ્રોતાજનોથી મંડપ નાનો પડવા લાગ્યો...શ્રી અરિહંતોનું સ્વરૂપ, મહામા, ઉપકાર, પ્રભાવ વગેરે સાંભળી કલ્યાણકોની ઉજવણીમાં લોકોની ખૂબ જ ભીડ જમવા માંડી અને સવારના ૮ થી ૧૦ બપોરના ૧-૨ વાગ્યા સુધી કલ્યાણકો ઉજવવામાં તલ્લીન થઈ જતા વળી બપોરે પણ ૩ થી ૫ હાજર થઈ જતા...ભાવિકોના આ ધસારાને જોઈને તથા આટલી ધીરજ અને શાંતિ જોઈએ તેમજ આંખોમાં હસતા અશ્રુઓ, હૈયામાં ભારોભાર ભક્તિનાલાવો જોઈને ધીકાર એજ લાગતું કે બધા જ ભાવિકો ઈન્દ્રો બનીને બધું કલ્યાણકો ઉજવી રહ્યા છે.—

મહા વદ ૩ શનિવાર તા. ૬-૨-૮૮ના રોજ શેઠશ્રી રતનશી જેઠાભાઈના સુપુત્ર સાહેબભાઈ તથા તેમના ધર્મપત્નીની સિદ્ધાર્થ રાજ તથા ત્રીશલદેવી તરીકે માતા-પિતાની સ્થાપના થઈ. શ્રી ધરમચંદ બીકુભાઈ શાહ તથા તેમના ધર્મપત્નીની ઈન્દ્ર-ઈન્દ્રાણી તરીકે સ્થાપના થઈ. સ્ટેજ ઉપર કલ્યાણકોની ઉજવણી માટે પ્રસિદ્ધ સંગીતકાર જિન-ભક્તિ પરમજી અભિનય સમ્રાટ શ્રી ગજનનભાઈ ઠાકુરે વ્યવન કલ્યાણકને પ્રવરૂપ ૧૪ મહાસ્વનો જોઈ રહેલા માતાજીનું આબેહુલ "માડી! તારા સ્થાપનાના શું કરું વખાણુ" અભિનયપૂર્વક

ગીત દ્વારા ખડું કર્યું...શ્રોતાઓ અટલા આકર્ષિત અને પ્રભાવત થઈ ગયા કે...આવાનું પણ બૂલી ગયા.

મહા વદ ૪-સવારે જન્યકલ્યાણકની પૂજ્યપાદશ્રીએ ઉદ્દેશપણા કરતાં વિશાળ સમુદાયમાં અપૂર્વ આનંદની ભરતી ઉઠળી આવી અને અડધોકલાકથી એ વધારે સમય લોકો ઉલ્લસભર ચામરો, ઘંટ, ઘાળી, ત્રાંસા, બેન્ડ વાજ વગેરેથી નૃત્ય કરવા...બધું દેવતાઓ જ અંજરમાં નૃત્ય કરી રહ્યા હોય એમ લાગ્યા (વન રહેતું ન હતું). આવા અદ્ભૂત અને આનંદપૂર્ણ વાતાવરણમાં પ્રતિષ્ઠાનો ચઢાવો પણ ધારવા કરતા પણ અનેકગણો થયો...૬૬ દિંકુમારિકાનો મહોત્સવ તથા મેરુપર્વત ઉપર ૧૪ ઈન્દ્રો વગેરેનો જન્મ મહોત્સવ ઉજવતા બપોરના ૨ થઈ ગયા...

મહા વદ ૫ના શ્રી સિદ્ધાર્થ રાજ સમક્ષ જન્મ વધાઈનો મહોત્સવ...પ્રિયવદ્દા દાસીએ જન્મ વધાઈ આ. ૧૧-૩-૮૮ના આ નામ 'વર્ધમાનકુમાર' પાડ્યું, નિશાળે બેસાડ્યું, ઈન્દ્ર મહારાજનું આગમન પાઠશાળાના વિદ્યાર્થીઓને છુટે હાથે...નોટ, પેન્સીલ વગેરે વહેંચાયા, બપોરે મામેરુ તથા લગ્નવિધિ બેતાં પરમાત્માના અનાસક્તભાવ ઉપર લોકો ઓવારી ગયા.

મહા વદ ૬ના સવારે રાજ્યાભિષેક વખતે ૧૮ દેશના રાજાઓ તથા રાજદરબારની ભવ્યતા બેતાં આજના રાજકુળીઓ કેવા વામના કૃપણ અને નિસ્તેજ લાગે, નવજીવંતિક દેવોનું આગમન-ધર્મતીર્થ પ્રવર્તાવવા માટેની પ્રાર્થના-વરસીદાન વગેરે બેતા કેડો આરાના ભાગ્યવંતો બની ગયા...ત્યારબાદ બધું ચોથા દીના કલ્યાણકને ભવ્ય વરઘોડો...જેમાં ઈન્દ્રધ્વજ, હાથી, ગોડા, રથ, તાલપી, ૧૮ દેશના રાજાઓ, સિદ્ધાર્થ રાજનો પરિવાર, ઈન્દ્રમહારાજના વિવિધ બેન્ડો હતા. કે. ખી. ફેસવાળા (અમદાવાદવાળાએ)...સ્ટેજ ઉપર ઉદ્ધાન અને અશોકકૃષ્ણ વગેરે ખડા કરી દીધા...અશોકવનનાં વરઘોડો ઉતાર્યો...દીક્ષા વખતે કુલમહતરા માતાએ જ્યારે ભગવાનને અશુભીની આંખે હિત શિક્ષાના વચનો કહ્યા ત્યારે આખી સભાની આંખમાં આંસુઓ ઉભરાયા...માતાજીનું રુદન રોકાય. જ નહીં...પૂજ્યશ્રીએ ભગવાનવતી અલંકારો ઉતાર્યા. લોચ વિધિ કરી 'કરેમિ સમઈઅ' કરી દીક્ષાની ઉદ્દેશપણા કરી. જનસમુદાય આ પ્રસંગ જોઈ ભાવવિભોર બની ધન્ય દીક્ષા, ધન્ય ત્યાગના પુકાર કરવા લાગ્યો—

હેલસાત કલ્યાણકરૂપે અંજનશલાકા વિધિ કરવાની ઘડીઓ નજીક આવી ગઈ. મહા વદ ૬ના મધ્ય રાત્રિએ પૂજ્યપાદશ્રી તથા પ. પૂ. આચાર્યદેવશ્રી જયદોષસૂરિજી મં તથા પ. પૂ. આ. શ્રી ભદ્રશુભ-સૂરિજી મં, તથા પ. પૂ. આ. શ્રી ધર્મજિતસૂરિજી મં વિશુદ્ધલાવે 'મયિ તદ્રૂપ' મારા આત્મામાં સર્વોચ્ચ પરમાત્મ સ્વરૂપનું પ્રણિધન કરું છું એવી અભ્યંતર પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા સાથે દરેક પ્રભુ પ્રતિમાને અધિવાસનાપૂર્વક અલંકૃત પવિત્ર અંજનવિધિને આનંદમય કર્યું હતું. પ્રભાતે સમવસરણ ઉપર ભગવાનવતી પૂજ્યપાદશ્રીએ દેશના આખી ત્યારબાદ નિર્વાણકલ્યાણકના અભિષેકો થયા.

શ્રી નવીનભાઈ જમનગરવાળા, બીજાભાઈ બા.શીવાળા. બીજાભાઈ સાંગલીવાળા વગેરેએ વિધિ-અનુષ્ઠાનો શુદ્ધિપૂર્વક સુંદર કર્યા, એન્જનીયર શ્રી ગાડગીલ, શ્રી અશોકભાઈ રામરામ તથા શિલ્પી વેલજી ભાઈ નારણભાઈ જમનગરવાળાએ ઉપાશ્રય હેરાસર જલ્દી નિર્માણ કરવામાં ઉત્તમ ફાળો આપ્યો. સારોય પ્રસંગ આનંદમય ઉજવાયો.

આજીવન સભ્ય ફી : રૂ. ૬૦૧/-
 વાર્ષિક સભ્યશ્રી : રૂ. ૩૦/-
 બહિષ્કારી સભ્યશ્રી : રૂ. ૫૦/-
 ચૂંટણી પૂર્વે : રૂ. ૩૦૦/-

તંત્રી : સ્વ. શેઠ રૂલાબચંદ દેવચંદ

: તંત્રી-મુદ્રક-પ્રકાશક :

મહેન્દ્ર રૂલાબચંદ શેઠ

જૈન એજીસ, પો. બો. નં. ૧૭૫ દાણાપીઠ, ભાવનગર

‘જૈન’

વર્ષ : ૮૫

અંક : ૮-૯

વીર સં. ૨૫૧૪ : વિ.સં. ૨૦૪૪ ચૈત્ર સુદ

તા. ૨૪ માર્ચ ૧૯૮૮ શુક્રવાર

મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી

દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

ભગવાન મહાવીરની સાક્ષીએ....

ચૈત્ર શુક્લ
 ત્રયોદશીના ભગવાન
 મહાવીરના જન્મના
 પવિત્ર દિવસની
 સ્મૃતિમાં જૈન સંઘે
 પોતાની આંતરિક
 વ્યવસ્થાની દૃષ્ટિએ
 તેમજ વિશ્વની
 પરિસ્થિતિની દૃષ્ટિએ
 ઘણી ઘણી બાબતોનો
 વિચાર કરવા જેવો
 છે. એમાંની કેટલીક

બાબતોનો અહીં વિચાર કરવો ઉચિત લેખીએ છીએ.

ભગવાન પાર્શ્વનાથ અને ભગવાન મહાવીર વચ્ચે
 માત્ર અઢીસો વર્ષનું જ અંતર હતું અને ભગવાન મહાવીરનાં
 મતાપિતા ભગવાન પાર્શ્વનાથનાં અનુયાયી અને શ્રમણો-
 પાસક હતાં એટલે ભગવાન પાર્શ્વનાથના ચાતુર્યમિ (ચાર
 મહામતોવાળા) ધર્મમાર્ગથી ભગવાન મહાવીર સપરિચિત
 હતા. ભગવાન પાર્શ્વનાથની ધર્મવ્યવસ્થામાં, ચોથા પ્રજ્ઞચર્ય
 મહામત અને પાંચમ અપરિચ્છદને બદલે, ચોથું બહિષ્કાર-
 દાણ વેરમણ નામે મહામત હતું અને પ્રજ્ઞચર્ય અને

અપરિચ્છદનો એમાં સમાવેશ કરવામાં આવતો. ભગવાન
 મહાવીરે જ્યારે ધર્મચક્રપ્રવર્તન કરીને ધર્મની પ્રફુલ્લિત
 કરી ત્યારે, ચાતુર્યમિના બદલે, અત્યારે પ્રચલિત છે તે
 પાંચ મહામતોનું સ્પષ્ટ વિધાન કર્યું અને એમ કરીને
 ભગવાન મહાવીરે કયા સમયે લોકજીવનને ધર્મમાર્ગે લાવ-
 વામાં શું કરવું આવશ્યક છે એની ચર્ચા વિચાર કરીને
 પોતાનું સમયરૂપણું દર્શાવ્યું હતું.

ભગવાન મહાવીરને કાળે કેવળ આવા ચારને બદલે
 પાંચ મતોની સ્થાપના કરવાનું કામ જ આવ્યું હતું એમ
 નથી. એમને તો આસપાસની પરિસ્થિતિનું સંપૂર્ણ આલોકન
 કરીને સમગ્ર માનવજાતને માટે ધર્મમંદિરના અને મુક્તિ-
 મંદિરના દ્વારોનું ઉદ્ઘાટન કરવાનું એટલે કે સૈક્યોથી
 અમુક ઉચ્ચ વર્ણના હાથમાં બંધાઈને બંદીવાન જેવી બનેલી
 આધ્યાત્મિકતાની બંધન—મુક્તિ કરવાનું ભારે જખનું કામ
 કરવું પડ્યું હતું.

ભગવાન મહાવીરનો એ સમય ભારે વિચિત્ર સમય
 હતો. આખી સમાજ રચના ઓઝો, ફલિતો-પતિતો, શુદ્ર
 વર્ણ અને અજ્ઞાન લોખા જનસમુહરૂપી ચાર પયાઓ
 ઉપર બંધી હતી. અને એ ચારે જીવે કે મરે, સુખી થાય કે
 દુઃખી—એની કોઈને પરવા ન હતી તેમ જ એનું કોઈ
 ધણીધોરી ન હતું. ઓ અને શુદ્રોને માટે તો વિધાનો

સર્વ સુદાં નિષિ હતો. ધાર્મિક ધર્મ આચારો, ક્રિયા-કાંડો અને શાસ્ત્રો ઉપર ભારે ઇન્કારાશાહી જામી હતી અને સમાજમાં ધર્મને નામે હિંસક યજ્ઞોની પણ ભરમાર થઈ પડી હતી.

અવી બધી ભારે વિષમ પરિસ્થિતિનો સામનો કરીને કેવળ મનવસમૂહોને જ નહીં પ્રાણીવર્ગને પણ અભય આપવા અને સર્વને સુક્રિતની દિશામાં દોરી જવાનું કામ ભગવાન મહાવીરે એ સમયમાં કરી બતાવ્યું.

એમ કહી શકાય કે ભગવાને એ સમયમાં ભારે ક્રાંતિ જમાવીને અસાધારણ યુગપલટો કરી બતાવ્યો અને અમાનુષ્ટાની દિશામાં વહી જતા ઇતિહાસના પ્રવાહને વાળીને માનવતા લક્ષી બનાવી દીધી.

અને એ રીતે ભગવાન એક ધર્મતીર્થપ્રવર્તક તરીકે જ નહીં પણ દૂબતી અને પીડાતી માનવતાના સાચા ઉદ્ધારક બનીને સાચા અર્થમાં તીર્થંકર તરીકે સૌના અંતરમાં બીરાજી ગયા અને ઇતિહાસમાં અમર બની ગયા.

પણ ભગવાને જન્માવેલી આ ક્રાંતિ એ કંઈ સામાન્ય ક્રાંતિ નહીં હોવાથી તેના કે પરધાતક ન હતી. ભગવાનની એ અદ્ભુત ક્રાંતિનાં અસ્ત-શસ્ત્ર પણ સાવ વિલક્ષણ અને નિરાણાં હતાં. એ અસ્ત-શસ્ત્રો હતાં અંતરબગ્ગતિનાં, આત્મશુદ્ધિનાં અને એ માટે સતત આદરેલ તપ, ત્યાગ, સંયમ અને તિતિક્ષાનાં.

એ ક્રાંતિમાં હથિયારો સજીને કે સૈન્યોને દોરીને કોઈની પાછળ પડીને કોઈનો સંહાર કરવાનો ન હતો, એમાં તો આત્મહન અપર જેવ હમેયણાં અને દેહનું હનન કરીને સુધી ગયેલી આત્મશક્તિને બચત કરવાની હતી; અને એક માત્ર એ આત્મશક્તિના બળે જ વિશ્વમાં ધર્મનો વિજય કરવાનો હતો.

ભગવાનની આ આત્મશક્તિનું પ્રાકટ્ય એનું જ નામ અહિંસા અને એ અહિંસાની વિરાટ અને વિમળ શક્તિના બળે જ ભગવાન તમામ વિકટ અને વિષમ પરિસ્થિતિનો પાર પાળીને ધર્મમંદિરનાં દ્વારો સૌ કોઈને માટે ખુલ્લાં કરી શક્યા અને આત્મધર્મના અમર ફળોની જગલાણી કરી શક્યા.

પણ એ અહિંસાની સાધના એ કંઈ જેવી તેવી સાધના ન હતી. એ માટે તો કઠોર મહાવ્રતોનું અભિશુદ્ધ પાલન, ઉચ્ચતપશ્ચરણ, દેહ, મન અને ઇન્દ્રિયોનું સતત હનન કરવાની સાથે સાથે અપાર પરિષ્કોને સહન કરવા પડ્યા હતા—અને તે પણ હુલાતે દિલે નહીં પણ પ્રસન્ન ચિત્તે! કુંદન અગ્નિમાં ધમાય, હથોડાથી ટિપાય અને જંતરડામાંથી

પસાર થાય, તે પછી જ એના અકચરતા તાર બને; એ જ વાત આત્મનાદના તારોને રણજીતતા કરવામાં રહેલી હતી. અનેક યાતનાઓ હસતે મુખે વેઠી લેવાય ત્યાર પછી જ આત્મા પોતાના અસલી તેજને પામી શકતો.

આત્મશક્તિના પ્રાદુર્ભાવ માટે અને અહિંસાનો સાક્ષાત્કાર કરવા માટે ભગવાન મહાવીરે જે ઉપસર્ગો અને પરિષ્કો સહન કર્યાં અને ને ઉગ્ર અને દીર્ઘ તપશ્ચર્યા કરી એનું વર્ણન કોઈ પણ સહુદય જનના અંતરને સ્પર્શ કરી શકે એવું છે.

ભગવાને એ બધુંય સામે ચાલીને સહન કર્યું અને કષ્ટપ્રદ મંથનમાંથી સમગ્ર વિશ્વને માટે એમણે વાતસહયના અમૃતને શોધી કાઢ્યું. ભગવાન ત્યારથી વિશ્વવત્સલ્ય, વિશ્વ-બંધુ અને વિશ્વહિતકર્તા બની ગયા.

ભગવાનની વીતરાગતા, ક્ષમાશીલતા અને સમદર્શિતા સમગ્ર જીવસમૂહની અમૂલ્યમૂડી બની ગઈ. ભગવાને વર્ષો સુધી મૌનનું પાલન કરીને, વિશ્વતત્ત્વનો અને સત્યનો પોતાને સંપૂર્ણ સાક્ષાત્કાર થયા પછી જ, ધર્મદેશના આપી એ ઘટના સૌ કોઈને માટે બોધપાઠ હોવા જેવી છે.

જેને પોતાની વાણીને અમેઘ મનાવી હોય એણે પહેલાં તત્ત્વનું ચથાર્થ જ્ઞાન મેળવ્યા પછી જ વાણીનો ઉપ-યોગ કરવો ઘટે છે. વાત વાતમાં વાણીને ફેરવી તોળવાનો વખત આવે છે તે જ્ઞાન વગર બોલ બેલ કરવાનું જ દુષ્ટ પરિણામ છે. પહેલું વર્તન અને પહેલું જ્ઞાન, અને પછી જ વાણીનો ઉપયોગ—એ સૂત્ર તો અત્યારના આપણા ધર્મ નાયકોએ પણ ધ્યાનમાં લેવા જેવું છે. જો એમ થાય તો આજના અસંખ્ય કલેશ-કંકાસ જન્મે જ નહીં. ઝગડાનું ખરેખરું મૂળ તો પરોપદેશે પાણિહત્ય ને. હુણું જ છે.

ભગવાનના ગણધરવાદનો આપણે ત્યાં ખૂબ ગુણાનુવાદ કરવામાં આવે છે, પણ એનું હાર્દ સમજવાનો આપણે ભાગ્યે જ પ્રયત્ન કરીએ છીએ. અગિયારે ગણધરોએ પોતાના મમતનો ત્યાગ કરીને ભગવાનનું શિષ્યપદ સ્વિકાર્યું એ ભગવાનની અહિંસાનો, ભગવાનના પ્રેમનો અને ભગવાનની સત્યપરાયણતાનો જ વિજય લેખરો બાઈએ બૌદ્ધિક-વાદો તો છેવટે વેરવિરોધ કે કલેશને જ જન્માવે છે; જ્યારે હૈયાના ઊંડાણમાંથી જન્મેલા વાદો કેવળ વૈર-વિરોધનું શમન કરે છે એટલું જ નહીં એ તો આત્મીયતાની અલેહ ભાવનાને પ્રગટાવે છે. ભગવાન સાથેની એ અલેહતાના ફળ જેવાં અગિયારે ગણધર ભગવંતોને મળ્યા એવાં સૌ કોઈને મળે એમ પ્રાર્થીએ.

ધર્મને નામે, વિદ્યાને નામે, શાસ્ત્રને નામે માનવ

માનવ કલહના કીચડમાં આખડયા કરે તો અહિંસાનો વિજય અધૂરો લેખાય, જ્યાં અહિંસાની સાચી પ્રતિષ્ઠા થાય ત્યાં તો સમગ્ર વેગ વિરોધનું શમન થવું જોઈએ અને જીવમાત્ર સાથેની મૈત્રીની ભાવના જાગૃત થવી જોઈએ.

ભગવાને જોયું કે આ રીતે માનવકુળે આથડતાં રહે તો અહિંસા ઇલકિત થાય. અહિંસા ઉપરનું એ કલંક દૂર કરવા અથવા તો અહિંસાના અધૂરા વિશ્વવિજયને પૂર્ણ કરવા ભગવાને અનેકાન્તવાદની પ્રતિષ્ઠા કરી. ખરી રીતે તો અનેકાન્તવાદ એ કોઈ સ્વતંત્રવાદ નહીં પણ અહિંસાનો એક પ્રકારનો વિકાસ જ લેખવો જોઈએ.

સૌ કોમળામાંથી પાંચશેરીની જેમ પોતપોતાની વાત જ કહ્યા કરે અને સામાની વાતનેય સાંભળવા કે સમજવા જેટલી પણ તૈયારી ન દાખવે તો કલહ થયા વગર ન જ રહે. ભગવાને કહ્યું: તમારી વાત જેમ તમારા દૃષ્ટિએ સાચી છે એમ બીજાની વાત એની દૃષ્ટિએ સાચી હોવાનો સંભવ છે. કોઈ પણ વાતને એકાંત સત્ય તરીકે માની ન લેતાં એના જુદાં જુદાં દૃષ્ટિબિંદુઓ પ્રમાણે અનેક અંશોનો સ્વીકાર કરીએ તો જ સંપૂર્ણ સત્યનો અથવા સત્યના વધારેમાં વધારે અંશનો સાક્ષાત્કાર થઈ શકે.

અને આ વાદનો-અનેકાન્તવાદનો-ઉપયોગ કેવળ તત્ત્વજ્ઞાનની કે કોઈ પણ બાબતની તાત્ત્વિક ચર્ચામાં જ સીમિત નથી થતો; એ તો જીવનની સમગ્ર પ્રવૃત્તિને આવરી શકે છે. અને જીવનમાં જેટલા વધારે પ્રમાણમાં અનેકાન્તવાદનું અવતરણ થાય છે એટલા પ્રમાણમાં જીવન અમૃતમય બની જાય છે.

એમ કહેવું જોઈએ કે અનેકાન્તવાદ એ અહિંસાનું સૂક્ષ્મમાં સૂક્ષ્મ છતાં ઉત્કટમાં ઉત્કટ સ્વરૂપ છે. અને વાદ અને બકરી એક આરે પાણી પીતાં કરવાની અદ્ભુત શક્તિ એમાં રહેલી છે.

ભગવાન મહાવીરની જીવનસાધનાનું આ તો માત્ર અકલ્પાતિઅલ્પ દર્શન છે. બાકી તો ત્યાં કંઈ કંઈ એવા અસાધારણ તત્ત્વો રહેલા છે કે જેનો પાર પામવો બહુ અઘરો છે.

પણ આપણે માટે તો, ભગવાનની આટલી જીવનસાધનાના પ્રકાશમાં પણ, આપણી પ્રવૃત્તિઓનો હિસાબ

કરવા જેવો છે. અનેકાન્તવાદ જેવું અમૃત આપણી પાસે હોવા છતાં આપણે જેનો નજીવા મતલેદોને લઈને આપસ-આપસમાં કલહ કરીએ છીએ ત્યારે નથી લાગતું કે આપણે ભગવાનનો ધર્મમાર્ગ જ ચૂકી ગયા છીએ ?

એટલે ભગવાનના જન્મદિન નિમિત્તે, ભગવાન મહાવીરની સાક્ષીએ અને આપણી પોતાની સાક્ષીએ આપણે આપણાં અંતરનું સંશોધન કરીએ; અને અહિંસા, અનેકાન્ત અને અપરિચ્છેદની રત્નત્રયીથી દીપતા ધર્મમાર્ગનું અનુસરણ કરીને આપણું અને બીજાનું કલ્યાણ કરીએ. અસ્તુ !

મફતનું નહિ ખાઈએ

આઠ આઠ વર્ષથી જ્યાં પાણીનું ટીપું થયું નહોતું પડ્યું. તેવા રાજસ્થાનના જેસલમેર જેવા સૂકા મહું પ્રદેશમાં લોકોને ખાવા ધાન્ય ન હતું. આઠ આઠ કારના ટુકાણોએ લોકોની કમર ભાંગી નાખી હતી, પરંતુ તેઓ હિંમત હાર્યા ન હતા. “જેવા આપણા તકદીર” એમ બોલીને તેઓએ કપરાકાળને વધાવી લીધેલું.

દીનદુઃખીયાના સહારા જેવા એ ઉદાર-દાનવીર પુરૂષો એક દિવસ એ પ્રદેશમાં આવી ચડ્યા. સાથે એક મોટો ખટારો હતો. જેમાં ખીચોખીચ બાજરો ભરેલા હતા. તેમણે એ પ્રદેશના લોકોને કહ્યું કે, “અમારે આ પ્રદેશમાં હજી ફરવું છે, આ બાજરો અમે અહીં ખડકી દઈએ છીએ. બાજરાના આ ઢગલામાંથી સૌ પોતપોતાની જરૂરિયાત પ્રમાણે લઈ જાશે. અમે સાત દિવસ બાદ અહીં પાછા આવીશું, ત્યારે આપણે બીજી વ્યવસ્થાની વાતો કરીશું.”

સાત દિવસ પસાર થઈ ગયા બાદ પેલા દાનવીર પુરૂષો પાછા ફર્યા, ત્યારે તેમણે જે આશ્ચર્ય જોયું, તે માનવા ઘડીભર તેમનું મન તૈયાર ન થયું. કારણકે—

બાજરાનો આખો ઢગલો જેમનો તેમ રહ્યો હતો, તેમના અથંગાનો કોઈ પાર ન રહ્યો...તેમણે ત્યારે ત્યાંના લોકોને આમ થવાનું કારણ પૂછ્યું, ત્યારે લોકોએ જણાવ્યું કે “અમે ગરીબ જરૂર છીએ, અમારે અનાજની પણ સખત જરૂર છે, પરંતુ અમે મફતનું લેવા નથી માગતા” તમે અમને કામ આપો...મજૂરી આપો અગર મજૂરીના બદલામાં તમે અમને બાજરો આપજો, પરંતુ મફતમાં અજી અમે નહિ લઈએ.

આ સંલગ્ની પેલા ઉઠાર પુરૂષો “મનથી ગરીબ, પણ મનથી મહા” અમીર એવા એ લોકોની પ્રમાણિકતા ઉપર જૂકી પડ્યાં.

આ જ ત આજના માનવ સમાજ ઉપર અને તેમાં પણ રાહત મેળવું પણ “ઓર્ધ્વા” કરી જતા લોકો માટે ખરેખર! લોકાક રૂપ છે.

લોકોની આઠ આઠ દુકાળો વીતાવ્યા પછી પણ “મક્તનું” ન લેવા “ની કેટલી નીતિ-પ્રમાણિકતા!

આજે આ વાત વગર કાર્મ ખાઈ જતા લોકો માટે પ્રમાણ છે.

—પૂ. શ્રી નરેશ સુનિ “આનંદ”

સમ્મેલન શિથિલતાને દૂર કરે

સમાચાર વાંચીને આનંદ થાય છે કે પૂ. આચાર્ય પ્રખરોને શાસનની ચિંતા થઈ રહી છે ને તે માટે અમદાવાદમાં એકતા મિલનનું આયોજન થયું છે. શાસનદેવ સુંદર સફળતા અપે એજ ઇચ્છા સાથે દુઃખ સાથે કહેવું પડે કે સિદ્ધાંતની શાસ્ત્રની વાતો કરી પાઠો રજુ કરી શિથિલતા પોષવાની પદ્ધતિ કોઈને કરવાનું મન ન થાય તો સારું વિશેષ કરીને ખોટી પૂછ પકડીને માન કમાવવાની પ્રવૃત્તિ જે થઈ રહી છે અયોગ્ય છે આવા. હળહળતા કળિયુગમાં પણ જેને સાધના કરવી છે તેઓ ઉચ્ચ કક્ષાનું ચોથા આરાનું ચારિત્ર પાલન કરે છે. રોજના ચોથા આરા એકાશણા કરતા તથા કોપિષ્ઠ પરિગ્રહ ઉપકરણોનો નહિ રાખનારા ઉચ્ચકાય તેટલું જ પાસે રાખનારા આજે જૈન શાસનમાં સેંકડો મુનિવરો છે. સૂર્યોદય થયા પછી જ વિહાર કરનારા પણ વિદ્યમાન છે નિર્દોષ ભક્ત માન ને ઉપકરણના આગ્રહી પણ છે દવા નિસંનિથી પણ નહિ કરનારા છે. જ્યારે ફક્ત શાસ્ત્ર સિદ્ધાંતની વાતોને શરમાવે તેવા પોટલામાં નોટોના ખંડો રાખી પોટલા માટે ટેમ્પાઓ રાખી સ્નાન મેકપ મેચિંગમાં રાખનારા પણ છે તેવાઓને ટેકા આપવા માટે આ સમ્મેલન નથી એ જ વાત છે પણ તેવાઓને ખુલ્લા પાડી સિદ્ધાંતની વાતો કરી જમાનાને નામે શિથિલતાચાર પોષનારાઓ તો સમ્મેલનનો વિરોધ જ કરવાના કારણ તેમને સાધના કરવી નથી ને કરનારને કરવા દેવી નથી. સાધુ સમાજની સાથે શ્રાવકોમાં પણ હિનેદિને હિંસાનો પ્રચાર વધતો જાય છે વેપારમાં ખવાય ને તેને ઠોકવા ધર્મનો આંચળો પહેરવા પ્રયત્ન થઈ રહ્યો છે. ભોજનમાં

અતિરેચ બાણીબુલને શ્રાવકોના ઘરોમાં ઘુસી રહ્યું છે પૂજ્યો પણ આચાર વિચારમાં રસ નથી લેતા. ને પ્રચાર માટે સલાઓ ગજવે છે બાકી આવશ્યક ક્રિયા પાત્ર કરતા નથી સમ્મેલન જરૂર પૈસા પ્રચાર પંચાસ પત્નીના પ્રેમીઓને પાછા પાડવા પ્રયત્ન પૂરો કરે સાધુઓને સાધના કરવા ધ્યાન માર્ગ અપકાવવા પ્રેરણા કરવી જોઈએ ફક્ત આડંબરોમાં અટવાઈ ન જવાય તેનો જવાબ આપવો જોઈએ સાચા રસ્તે સહુ સિદ્ધ સુખની સાધનામાં સંચરે એજ શુભેચ્છા.

ખીનું સાધુતાનું ગૌરવ ઘટાડનાર આચાર્ય ભગવંતો સંસાર છોડી જે દ્રેષ્ટો સ્થાપી-રચીને તેના માલીક બની બેઠા છે તેના ઉપર પ્રતિબંધ મુકવાની જરૂર છે.

એકતાવાંચ્છુ વિજય વલ્લભ સમુદાયે િળા વચ્ચેનો ત્યાગ કરવાની જરૂરત છે.

—દક્ષિણ વિહારી શિખરભ

જરૂરી ખુલાસો :

ગત અંકમાં મુરખીશ્રી મક્તલાલભાઈ સંઘવીના પરીચય સાથે તેમના ફોટાને બદલે શરત ચૂકથી બીજો ફોટો છપાય ગયો હતો તો ક્ષમા કરવા વિનંતી.

ગ્રાહક બંધુઓને નમ્ર વિનંતી

આપશ્રીનું બાકી નીકળતું લવાજમ તથા ગાલુ ૧૯૮૮ વર્ષનું બાકી નીકળતું લવાજમ રૂ. ૩૦-૦૦ અમારા નવા સરનામે MOથી મોકલી આપવા કૃપા કરે.

જૈન એક્સિસ

ન્યુ દાણાપીઠ, પો. મો. નં. ૧૭૫,

ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

આજીવન સભ્ય ફી : રૂ. 30/-
વર્ષિક સભ્ય ફી : રૂ. 30/-
પ્રવેશિકા ફી : રૂ. 10/-
સભ્ય ફી : રૂ. 10/-
સભ્ય ફી : રૂ. 10/-

તારી : સ્વ. શેઠ ગુલાબચંદ દેવચંદ

: તારી-મુદ્રક-પ્રકાશક :

મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ

જૈન ઓફીસ, પો. બો. નં. ૧૭૫ ઢાણાપીઠ, ભાવનગર

જૈન વર્ષ : ૮૫
અંક : ૨૪-૨૫

વર સં. ૨૫૧૪ : વિ. સં. ૨૦૪૪ અવાજ વડ ૧૩

તા. ૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮ રુકવાર

મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી

ઢાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

ચાલો! આજ બધું જ ભૂલી જઈએ

જીવનના આંગણે આજે પર્થુષણ પલાંડી વાળીને બેઠાં છે ત્યારે ચાલો! બધું ભૂલી જઈએ. સામસામા બેસીએ અને હૈયાની પાટી પરથી બધું ભૂંસી નાંખીએ.

પર્થુષણ પર્વ આઠ દિવસના છે. પર્થુષણ પોતે જીવન ભરના છે. જ્યારે અને જ્યાં પણ તેમ જ જોટલીવાર આત્માની ઉપાસના કરીએ ત્યારે અને ત્યાં તેટલીવાર પર્થુષણ છે. જ્યારે અને જ્યાં પણ જોટલી વાર શાંત બનીએ ત્યારે અને ત્યાં તેટલીવાર પર્થુષણ છે. આત્મસાધક માટે પસાર થતી દરેક પળ પર્થુષણ છે. જીવન આખું તેના માટે પર્થુષણ પર્વ છે. આ આઠ દિવસ તો જીવનભરના પર્થુષણનું મોડલ છે. મેષ છે-ડીઝાઈન છે. આઠ દિવસના આ મોડલમેષ કે ડીઝાઈન પરથી જીવન સમસ્તને પર્થુષણ બનાવવાનું છે. આ માટે સૌ પ્રથમ જરૂરી છે, ભૂલવું અને ભૂસવું. તો ચાલો! આજે બધું ભૂલી જઈએ. સામસામા બેસીએ અને હૈયાની પાટી પરથી બધું ભૂંસી નાંખીએ.

હા, ભૂલી જઈએ. બધું જ ભૂલી જઈએ. બધું જ ભૂલી જઈએ. કશું જ યાદ ન રાખીએ. પણ આમ બની શકશે ખરું? અશક્ય તો નથી જ. તો જોટલું સરળ પણ નથી. યાદ રાખવું હજી સરળ છે. ભૂલવું તેટલું સરળ નથી. અધરામાં અધરું કંઈ હોય તો તે ભૂલવું છે. કરોડોમાં કોઈ વિરલા જ બધું ભૂલી શકવામાં સફળ થાય છે.

યાદ-સ્મૃતિની આપણને એક આદત પડી ગઈ છે. કહો કે તેનું આપણને વ્યસન પડી ગયું છે. આ, બીડી,

દારૂ, છીંકણી, સોપારી વગેરે ટેવો કે વ્યસનોને આપણે જાણીએ છીએ. તેની ટીકા, નિંદા અને ધૂણા પણ કરીએ છીએ. પરંતુ યાદ પણ એક ટેવ છે. આદત છે. વ્યસન છે. તે આપણે જાણતાં નથી. જાણતાં હોઈએ તો તે સ્વીકારવા આપણે તૈયાર થતા નથી.

યાદના પ્રમાણમાં આ, બીડી, દારૂ વગેરેના વ્યસન તો મામુલી ગણાય. યાદ મહા વ્યસન છે. મોટો વળગાડ છે. આપણું મગજ અને હૈયું યાદનો ભંડાર છે. સ્મૃતિઓનો બેસુમાર સંગ્રહ ત્યાં પડયો છે. જાણતાં કે અજાણતાં મગજમાં યાદના ઢગલાં ખડકાતાં જ બાય છે.

ગાળ દેનાર ગાળ હઈને ચાલ્યો જાય છે. પ્રશંસા કરનાર પ્રશસ્તિના બે બોલ બોલીને છૂટો પડી જાય છે. પ્રેમના બે શબ્દ કહેનાર પણ સતત પાસે નથી રહેતો. તે પણ દૂર થઈ જાય છે, પરંતુ એ ગાળ, પ્રશસ્તિ, પ્રેમના એ બોલને આપણે યાદ રાખીએ છીએ.

આ યાદ ખૂબલી જેવી ભયાનક છે. જેમ આણે તેમ વધુ તીવ્રતાથી ખજીવાનું મન થાય. ગાળને યાદ કરવાથી રાગ તીવ્ર બને છે. પ્રેમ અને પ્રશસ્તિના બોલને યાદ કરવાથી રાગ ગાદ બને છે. આત્માનું ગણિત સ્પષ્ટ છે. એવું નથી કે રોષને તીવ્ર બનાવીએ તો જ તે અશુદ્ધ બને. રાગને ગાદ બનાવીએ તો પણ તે અશુદ્ધ બને છે. રાગ અને દ્વેષ બંને કર્મબંધના કારણો છે. કર્મબંધ છે ત્યાં સુધી સંસાર છે ત્યાં સુધી દુઃખ છે, અશાંતિ છે. તો આ દુઃખ અને

અશાંતિની જડ છે, યાદ-સ્મૃતિ.

આ યાદની આદતથી આપણે એટલા બધા દૂષિત બની ગયા છીએ કે, સાચી વ્યક્તિમાં રહેલા આત્માનું દર્શન થતું જ નથી. ‘અ’ આપણો મિત્ર છે કે સગો - સ્વજન છે. જરૂર પડવાથી તે આપણી પાસેથી થોડાંક ઉછીના પૈસા લઈ ગયો છે. અમુક તારીખે એ રકમ આપી દેવા તેણે વચન આપ્યું છે. વચનનો એ દિવસ આવી પહોંચે છે. મિત્ર રકમ આપી શકતો નથી. ત્યારે એ દિવસે મિત્રને યાદ કરીએ છીએ કે તે લઈ ગયેલી રકમને? એ જ મિત્ર વાચદાના ત્રીજા - ચોથા દિવસે મળે છે. ત્યારે તેને જોઈને મનમાં પ્રથમ શો પ્રતિભાવ ઉદ્ભવે છે? એ જ ને કે સાલો! રકમ લઈ ગયો પણ તે આપવાની તો વાત જ નથી કરતો?

આપણે આ દૃષ્ટાંતને નજરમાં રાખી આપણાં મનને જિંડાણ અને સમગ્રતાથી વિચારીશું તો સ્પષ્ટ થશે કે, આપણે વ્યક્તિને યાદ નથી કરતાં, તેનાં વ્યવહારને યાદ કરીએ છીએ. વ્યક્તિને-નખશીખ વ્યક્તિને પ્રેમ નથી કરતાં, તેનાં વ્યવહારને વહાલ કરીએ છીએ.

એવું પણ નથી આપણે માત્ર યાદ જ કરીએ છીએ. એ યાદને ઘૂંટીએ છીએ. ઘૂંટી ઘૂંટીને તેને ઘટ્ટ કરીએ છીએ. યાદને વાગોળવાની આપણને ટેવ પડી ગઈ છે. નહિ તો અપમાન કરનારના શબ્દો તો હવામાં યોગળી બચે છે, પણ તેને આપણે બરાબર યાદ રાખીએ છીએ એટલું જ નહિ તેને હૈયામાં જડી ફઈએ છીએ અને પ્રસંગ આવે એ જ શબ્દ તેના માથામાં મારીએ છીએ!

યાદ રાખીએ છીએ એટલે આપણે દુઃખી થઈ છીએ. અશાંત બનીએ છીએ વ્યથા અને વ્યાકુળ થઈએ છીએ. કોઈએ આપણા પર ગુસ્સો કર્યો, બે નંબરની ગાળો દીધી, સખ્ત શબ્દોમાં ધુત્કારી કાઢ્યા. આ બધું તો એણે કયું? પરંતુ આપણે એણે યાદ ન રાખીએ તો? કોઈએ આપણી સાથે બનાવટ કરી, કોઈ છેતરી ગયું આપણને. એનો ભાગ તો એ ભજવી ગયો. આપણે એ બધું યાદ ન રાખીએ તો?

સામાન્ય રીતે આપણે એમ માનીએ છીએ કે, ગુસ્સાથી અશાંત બનાય છે. આ માન્યતા અધૂરી છે. પ્રેમ પણ ચિત્તને અશાંત બતાવે છે. કોઈએ આપણને બે શબ્દો સારા કહ્યા. યાદ રાખીએ છીએ આપણે. એ શબ્દોને આપણા એકાંતમાં વાગોળીએ છીએ. આ પ્રેમ અને પ્રશસ્તિના શબ્દોથી આપણો અહંકાર બળવાન બને છે. પ્રશસ્તિથી આપણે આપણી જાતને ઘણું બધું માનવા લાગીએ છીએ. પ્રેમના બે બોલથી આપણા ઉર્મિતંત્રમાં ઉછાળો આવે છે. ઉછાળો એટલે જ અશાંતિ. એ ઉછાળો પ્રેમનો હોય કે પ્રકોપનો. આત્મસાધકને તો આણીશુદ્ધ

શાંતિ જ ખરેખર છે ન તો દ્રેષથી અશાંત બનેન તો રાગથી.

આપણને આજ સુધી શિક્ષણ યાદ રાખવાનું જ મળ્યું જ. માળાપ યાદ રાખવાનું કહે છે. શિક્ષકો યાદ રાખવાનું કહે છે, મિત્રો યાદ રાખવાનું કહે છે, પતિ-પત્ની યાદ રાખવાનું કહે છે. અરે! ધર્મગુરુઓ પણ યાદ રાખવાનું કહે છે. જીવનવ્યવહાર ચલાવવા માટે યાદ રાખવાનું જરૂરી છે. ખરીદી કરવા નીકળીએ અને પૈસા લેવાનું ભૂલી જઈએ તો ખરીદી ન થઈ શકે. ગાડીમાં બેસીએ અને ટીકીટ ન લઈએ તો ટંડ બરવો પડે. આ બધું યાદ રાખવું જોઈએ. પરંતુ યાદનો જે મૂળભૂત અર્થ છે તેને આ બધા સાથે સંબંધ નથી અથવા નહિવત્ સંબંધ છે.

યાદ એટલે મનમાં સંઘરવું. મગજમાં જે વિચાર રાખીએ છીએ તે યાદ છે. ખરીદીએ નીકળતી સમયે પૈસા સાથે રાખવા કે ગાડીમાં બેસતા ટિકીટ લેવી એ યાદ નથી. સંભાળ છે, કાળજી છે. સાંસારિક કામોના સંબંધમાં યાદનો અર્થ સંભાળ - કાળજી છે. આત્મસાધનામાં યાદનો અર્થ છે અસરોનો સંઘર.

મનમાં જે કંઈ સંઘરેલું છે તેને ભૂલવાનું છે. હૈયા પર જે જડાઈ ગયું છે તેને ભૂંસવાનું છે. ભૂંસ્યા વિના આત્માનો બલીવાર થવાનો નથી. વિશ્વેશ્વર બનવાનો એક માત્ર ઉપાય છે. તે છે વિસ્મરણ.

વિસરી જઈએ, ભૂલી જઈએ. જાણતાં કે અજાણતાં પ્રમાદથી કે પ્રમેહથી, સ્વાર્થથી કે શોખથી, મજાકથી કે માયાથી કોઈએ પણ આપણી સાથે દુર્વ્યવહાર કર્યો હોય તો તે ભૂલી જઈએ. તેનો અંશ માત્ર પણ મન અને મગજમાં ન રાખીએ.

આશા બંધાવીને કોઈએ તડપાવ્યા હોય, તપાવ્યા હોય હા કહીને છેલ્લી ઘડીએ ના પાડી દીધી હોય તો એ તડપ અને તપનને. તેમ જ એ ના-ને પણ ભૂલી જઈએ.

આપણાં સોંપાયેલા કામને કોઈએ સમયસર ન કર્યું હોય, કયું હોય પણ એ કામમાં ઘાલમેલ કરી હોય, વેઠ ઉતારી હોય તો એ ભૂલી જઈએ.

ગુસ્સો આપણને ક્ષણિક ગાંઠા કરે છે. પ્રેમ અને પ્રશિસ્ત આપણને કાયમ પાગલ બનાવી દે છે. પ્રેમ અને પ્રશિસ્તનો ભારે નશો રહે છે. આ નશામાં આપણે આત્માનું ઘણું બધું અહિત કરી બેસીએ છીએ. સૌ પ્રથમ તો આત્માની શાંતિ જ ખોઈ બેસીએ છીએ. આ આપણે ગંભીરતાથી સ્વીકારતાં હોઈએ તો કોઈએ આપણા વખાણ કર્યા હોય તો એ વખાણનું વ્યાખ્યાન ભૂલી જઈએ, પ્રેમની ધારાથી ભીજવ્યા હોય તો એ ધારાને ભૂલી જઈએ.

(અનુસંધાન ટાઇટલ પેજ નં. ૩ ઉપર)

યોગનિષ્ઠ આચર્યદેવશ્રી વિજયકેશરસૂરીશ્વરજી મ. સા.
ની ૫૭ મી સ્વર્ગારોહણ તિથી નિમિત્તે ગુણાનુવાદ
અને છકૂતપની આરાધના

સહુર્ધ જજીવવાનું કે ચાલુ સાલના ચાતુર્માસ માટે
મુક્તિદામ સંસ્થાના પ્રણેતા સૌરાષ્ટ્ર કેશરી પૂજ્યપાદ
આચાર્યદેવ વિજયજીવનરત્નસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના શિષ્ય-
રત્ન મધુરવક્ત્રા પ. પૂ. ગણિવર્ધ યશોવિજયજી મ. સા. તથા
પ. પૂ. મુનિ દિવ્યશાવિજયજી મ. સા. આદિ ઠાણા-૨ તેમજ
પૂજ્ય સાગર સમુદાયનાં સાધ્વીજી મ. સા. શુસીમાશ્રીજી
આદિ ઠાણા-૪ અને મહાવીરનગરમાં સંવત ૨૦૪૪ના અસાદ
સુદ ૩ના રોજ ગંગા પ્રવેશ કરતાં જ વાતાવરણ ધર્મમય
બની ગયું અને સંઘમાં આનંદ ઉલ્લાસ વર્તાવા લાગ્યો.

પૂજ્ય ગણિવર્ધનો કોકીલ કંઠ અને કાવ્યમય શૈલીના
કારણે વ્યાખ્યાનમાં વિશાળ સમુદાયની હાજરી રહેવા લાગી.
વળી દર રવીવારે જુદાજુદા વિષયો ઉપર જાહેર વ્યાખ્યાનોનું
આયોજન કરવામાં આવ્યું. જેમાં વાલકેશ્વરથી વસંધ અને
મુલુન્ડથી પાયધૂનીના વિસ્તારમાંથી માનવ મહેરામણ ઉમટે
છે. પરિણામે ચાલુ ઉપાશ્રયનું સ્થાન નાનું પડવા લાગ્યું
અને બાજુમાં નૂતન છનાલય-ઉપાશ્રયના કંપાઉન્ડમાં
વિશાળ મંડપનું આયોજન કરવું પડ્યું. તેમના શુદ્ધેવ
સૌરાષ્ટ્રકેશરી જેવી જ તેમની પણ વ્યાખ્યાન શૈલી છે.
તેમજ રાત્રે પ્રતિક્રમણમાં પણ નિત્ય નવી સજ્જાય બોલે
છે અને તેનો ભાવાર્થ રોચક શૈલીમાં સમજાવે છે. પરિણામે
કદિયે ન થઈ હોય તેવી વિશાળ સંખ્યામાં લોકો લાલ લે છે.

ચોમાસી પ્રતિક્રમણમાં ૩૦૦ ઉપરાંત ભાઈઓએ ભાગ
લીધેલ જે પૃથ્વી પૃથ્વી વાતાવરણ બતાવતું હતું. રોજ
૩૦ ઉપરાંત ભાઈઓ પ્રતિક્રમણમાં પધારે છે.

દર રવિવારે જુદાં જુદાં અનુષ્ઠાનો થાય છે અને તેમાં
વિશાળ સંખ્યામાં ભાવિકો જોડાય છે. પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં
શ્રી ૧૭૦ ઉત્તરકૃષ્ણ જિનેશ્વર ભગવંતોની ઉપવાસ કરવા
વડે આરાધના અહિં પહેલીજવાર કરાવવામાં આવી હતી.
જેમાં ૨૨૫ ભાઈઓએ જોડાયેલ. બીજે દિવસે પારણાં
કરાવવામાં આવેલ. દહિં-દેખરાના એકાસણા વ્રતમાં ૫૨૭
ભાવિકો જોડાયેલ અને સાંજે અનેક ભાવિકો ઘેરથી દીવડા
લાવેલ હતા અને સેંકડો દિવાઓથી પ્રભુજીની આરતી
ઉતારવામાં આવી હતી. સાંજે વાતાવરણ દિપકમય બની
ગયું હતું. અને તેનો ઉલ્લાસ અવર્ણનિય છે જે હંમેશાં
યાદગાર રહેશે. વંદનબાળા અને શાંખેશ્વર પાર્શ્વનાથના
અકુમ તપની આરાધના પણ સુંદર થઈ છે. સામુહિક
આયંબીલ પણ બકરીઈદના દિવસે રાખવામાં આવેલ.
સામુદાયિક સિદ્ધિપ, સમોસરજીતપ, માસક્રમણની તપસ્યાઓ
ચાલુ છે. અને પૃથ્વી પૃથ્વી પર્વમાં અનેક નાની મોટી તપસ્યાઓ
થઈ રહી છે.

પૂજ્યશ્રીના હાથગુરુ યોગનિષ્ઠ, અનેકઅંથ નિર્માતા
પૂજ્યપાદ આચાર્ય ભગવંત વિજય કેશરસૂરીશ્વરજી મ. સા.
ની ૫૭મી સ્વર્ગારોહણ તિથી આવણ વદી પને મુધવારના
તે નિમિત્તે શ્રી ગૌતમસ્વામીના છકૂતપની આરાધના એવ
ગુણાનુવાદ તથા પૂજા વગેરે રાખેલ.

આવણ વદી ૧ રવીવાર તા. ૨૮-૬-૮૮ના બપોરે ૨-૪૫
કલાકે જાહેર વ્યાખ્યા શ્રી ધન્નાજીનો ત્યાગ અને શલિભદ્રનો
વૈરાગ્ય—વિષય ઉપર રાખેલ.

પૂજ્ય સાધ્વીજી શ્રી શુસીમાશ્રીજી પણ રોજ બહેનોમાં
વિક્રમ ચરિત્રનું વાચન કરે છે અને બહેનોમાં ખૂબજ
સુંદર ધાર્મિક વાતાવરણ જમાવ્યું છે.

રથયાત્રાનો વરઘોડો ભાદરવા સુદ ૧૧ ગુવાર તા.
૨૨-૬-૮૮ રોજ સવારે ૯-૦૦ વાગે રાખવામાં આવેલ.

પૃથ્વી પર્વ નિમિત્તે લોસ એન્જલિસમાં

કુમારપાળ દેસાઈના પ્રવચનો

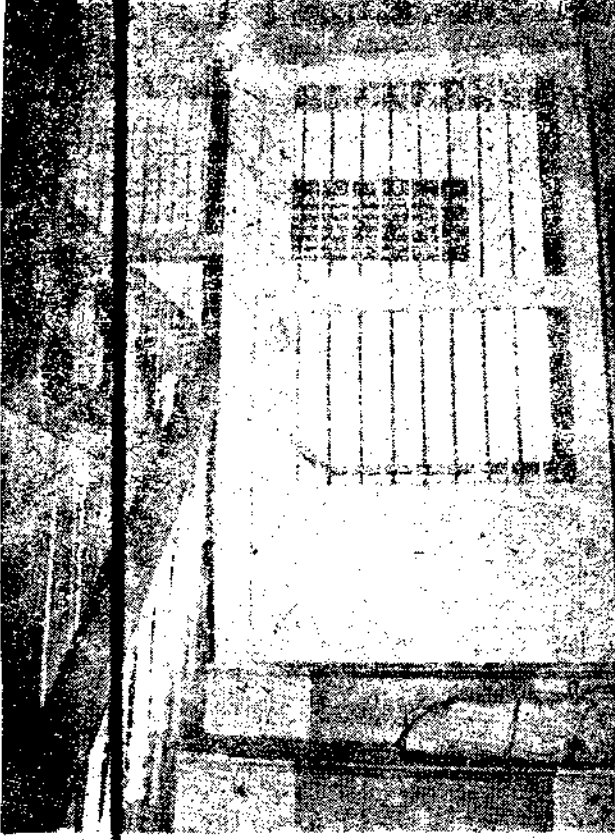
ગુજરાત યુનિવર્સિટીના ભાષા-સાહિત્ય ભવનના રીડર
અને જૈન દર્શનના ચિંતક ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ પૃથ્વી
પર્વ દરમિયાન લોસ એન્જલિસમાં તાજેતરમાં તેમજ થયેલા
જૈન સેન્ટરમાં પ્રવચન આપે છે. પૃથ્વી પર્વના અઢે દિવસ
દરમિયાન તેઓ જૈન ધર્મના વિવિધ પાસાઓની અને
ભાવનાઓની છણાવટ કરે છે. તાજેતરમાં લેસ્ટરમાં યોજાયેલા
પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ દરમિયાન “વહઈ જૈન કોંગ્રેસ”માં એમણે
આપેલું પ્રવચન દેશ-વિદેશના વિદ્વાનોની પ્રશંસા
પામ્યું હતું.

ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈએ પચાસ જેટલી સાહિત્યકૃતિઓ
રચી છે જેમાં જૈન સાહિત્ય અને સંશોધનની મહત્વની
કૃતિઓનો સમાવેશ થાય છે. જૈન ધર્મના રહસ્યવાદી કવિ
‘મહાયોગી આનંદધનજી’ પર મહાનિબંધ લખીને એમણે
પી. એચ. ડી.ની ડીગ્રી પ્રાપ્ત કરી છે જૈન જગત સેન્ટર
દ્વારા ‘જૈન જ્યોતિર્ધર’નો ઈલેક્ટ્રોનિક આપીને તેઓ સન્માન
કરવામાં આવ્યું છે. અમેરિકા, ઈંગ્લેન્ડ અને આફ્રિકાનો
જૈન દર્શનના પ્રસાર અને પ્રચાર માટે પ્રવાસ ખેડી ચૂક્યા
છે. ભારત જૈન મહામંડળ (ગુજરાત શાખા)ના કાર્યકારી
અધ્યક્ષ હોવા ઉપરાંત શ્રી મહાવીર માનવ કલાણ કેન્દ્ર,
શ્રી સમસ્ત જૈન સેવાસમાજ, શ્રી જયભિખુ સાહિત્ય
ટ્રસ્ટ, શ્રી યશોવિજયજી જૈન ગ્રંથમાળા જેવી સંસ્થાઓમાં
તેઓ અનેકવિધ કામગીરી બજાવે છે.

સુધારો

જૈનપત્રના શ્રમણસંમેલન વિશેષાંકમાં ગણીશ્રી હેમ-
ચંદ્રસાગરજી મ. ના વક્તવ્યમાં ‘અમારા નરેન્દ્રસાગરસૂરિ-
મહારાજ જેવા પ્રખ્યાત થયેલા ઝઘડાળુ’ના બોલે એમ
સમજવું કે જેઓની ઝઘડાળું તરીકેની માન્યતા છે તે કેવી
ભામક છે તેનો અનુભવ આ સંમેલનમાં થવા પાડ્યો છે
તેવું વાચકોએ સમજવું.

શ્રી સુરત જૈન સંઘ જગો

શ્રી મોહનલાલજી જૈન ઉપાશ્રય ગાંધીપુરા મેઈન રોડ સુરત નીચેના ભાગથી ઉપર જવાના મુખ્ય દાદર ઉપર તાળુ માર્યું છે. અને દાદરના કઠેરાના ભાગ ઉપર લોખંડની શ્રીલ લગાવી રીધી છે તેનો ફોટો.

સુરતના જૈન સંઘમાં છેલ્લા બે ત્રણ વર્ષથી અવનવા અને અજુગતા બનાવોની હારમાળા ચાલી રહી છે. જે ઘણી ચર્ચાના વિષય બન્યા છે. ગામે ગામના જૈન લોકોમાં તેની બહુ પેપરા દ્વારા તથા પત્રિકાઓ દ્વારા થતી આવેલ છે. તે આ વર્ષમાં પણ ચોમાસુ શરૂ થતાં પહેલા ગુરૂ ભગવંતો ઉપર ઉપદ્રવો અને પરિશદોની હારમાળામાં નંબર ગાઠવાયો હોય તેની ટુંકમાં સર્વેને બહુ કરવાની ફરજ સમજી રહ્યું કહી શકાય. જેથી હવે જૈન ધર્મપ્રેમી, ટેકીલા અને ખમીરવંતા આત્માઓ બહાર નીકળી શાસનના ઉપદ્રવો કરનારને પડકાર કરી સામનો કરવા તન મન ધનથી તૈયાર થાઓ.

શ્રી મોહનલાલજી જૈન ઉપાશ્રય “શ્રી ગે પીપુરા નવી ધર્મશાળા”ના નામે ટ્રસ્ટમાં નોંધાયેલ છે. જેના અગાઉના ટ્રસ્ટીઓ અવસાન પામ્યા પછી કોઈપણ ટ્રસ્ટીની ચેરીટીમાં નીમણુંક કરાઈ નથી અને તે માટે સુરતના ધર્મપ્રેમી, ક્રાંતિકારી, સેવાભાવી, શ્રીમાન કાંતલાલ દલપાભાઈ ઝવેરી તરફથી સંસ્થાનો વહીવટ સુવ્યવસ્થિત ચાલે તે માટે તા. ૦૮-૧૨-૮૬ના રોજ વડોદરા સંયુક્ત ચેરીટી કમીશનરશ્રીની કચેરીમાં સ્કીમ કરાવી છે. જેથી સરકાર જે ના ટ્રસ્ટીઓની નીમણુંક કરવા પ્રબંધ કરશે. અને શ્રી મોહનલાલજી જ્ઞાન ભંડારના પણ હાલ કોઈ ટ્રસ્ટીઓ હયાત નથી તે વાતની સર્વે જૈન જનતાને બહુ કરવામાં આવે છે.

શ્રી મોહનલાલજી જૈન ઉપાશ્રયમાં ઘણા અતથી વયો-વૃદ્ધ ઉંમરના અને નાદુરસ્ત તબીયતના કારણે પૂજ્ય ભક્તિ-મુની મહારાજ સાહેબ બીરાજતા હતા જે ગાંધીપુરાના જૈન ધર્મપ્રેમીઓના સાચા માર્ગદર્શક અને ઉપદેશક હતા.

નીચેના ૧/૩ ભાગની જગ્યામાં ઉપાશ્રયના મુખ્ય પ્રવેશ દરવાજા પાસે આરાધના કરનાર ૧૮ પૌષ્ઠધારીઓ અસાડ સુદ ૧૪ના દીને તથા અન્ય ક્રીયા કરનાર આદિ બેઠા છે જ્યાં પૂ. આ. ચિદાનંદસૂરિજી આરાધકોને ક્રીયા કરવતા ઉભેલા નજરે પડે છે અને બીજામાળ અગાસીમાં થઈ પહેલા માળ ઉપરથી ભોંયતળીયે પાણી પડી રહ્યું છે. જ્યાં સદરહું પાણી માટે આઠ પરાતો મુકી છે તે ફોરામાં નજરે પડે છે. જેથી ઉપાશ્રયનો લગભગ ૨/૩ ભાગ પાણીથી તરબોળ બન્યો છે.

જેથી જૈન સમાજના ઘણા ઉપકારી હતા. છેલ્લા એ એક વર્ષથી નવા બની બેઠેલા ટ્રસ્ટી તરીકે આજણાવી જૈન પ્રજાને ખોટું ભરમાવી શ્રી પ્રવિણભાઈ રૂપચંદ્ર ઝવેરીએ એક વટહુકમ જાહેર કર્યો કે “ઉપાશ્રયમાં મારી રજા અને સંમતી વગર કોઈપણ અન્ય સમુદાયના સાધુ મુનિરાજને દાખલ કરવા કે ઉતારવા નહિ” અને ત્યારથી ઉપાશ્રયના ઉપરના ભાગે જવા માટેની ખુલ્લી જગ્યાએ કોઈ દીકરાની પણ દીધી. અને ત્યાં રહેતા એક સામાન્ય પગારદારને તે આગે પરવાનગી મેળવવા તેણે ઘેર પુછવા આવવાનો હુકમ જણાવી દીધો. થોડા દિવસો બાદ જાણે કુલણજીને નશા ચડ્યો હોય તેમ પૂ. વડીલ ભક્તિમુની મહારાજ સાહેબ પાસે આવ્યો અને વટહુકમ સાંભળાવવા માંડ્યો. એટલે સરળ સ્વભાવી અને અનુભવી પૂજ્ય વડીલશ્રીએ જણાવી દીધું કે “તું કોની સાથે વાત કરી રહ્યો છે, આવા નીચ વિચાર જણાવતા શરમાતો નથી જ ન નીચે ઉતરી જ, મારી હયાતીમાં કોઈપણ સમુદાયના સાધુને હું ઉતારી શકીશ. તને પુછવાની જરૂર નથી.”

ત્યાર પછી સત્તાનો લોભુપી ફરી આ ઉપાશ્રયમાં ચઢી પૂ. ભક્તિમુની પાસે આવી શક્યો નથી, શું પૂજ્યશ્રીનું ચારીત્ર ! અને તમનો પુણ્ય પ્રભાવ ! હવે થોડો સમય જતાં પૂ. ભક્તિમુની મહારાજને સિદ્ધગિરીરાજને ભેટવાની ભાવના જાગી અને પૂ. આચાર્યશ્રી વિદ્યાનંદ સૂરિજીને નંદરઆરથી બોલાવ્યા અને સંઘમાં વાત જણાવી કે મારે છારી પાલતો વૃદ્ધસંઘ કાઢવો છે. જે સાંભળતા ત્યાં આરાધના કરનાર શ્રાવક વર્ગે તુરંત વાત મસ્તકે ચઢાવી અને તેમાં શ્રીયુત ધરમચંદ્રભાઈ ચીમનલાલ ચોકસીએ તક ઝડપી લઈ આરાધકોની એક મીટીંગ પણ તેઓને ત્યાં બોલાવી. રચનાત્મક કાર્ય નક્કો કરવાના ચક્કો ગતીમાન થયા અને પોતાની આર્થિક ભાવના દર્શાવી. ભવિતવ્યતાના યોગે ભાવીભાવ બનવા કાળ તેઓશ્રી તે પહેલાજ આપણા વચ્ચેથી વિદાય લઈ ગયા અને કારણે ભક્ત વર્ગને મુકી ચાલ્યા ગયા. આ અરસામાં પૂ. આ વિદ્યાનંદસૂરી તેમના શિષ્ય સાથે આવી ગયા હતા અને ઉપાશ્રયમાં બિરાજતા હતા એવા સમયે કહેવડાવતા ટ્રસ્ટી શ્રી પ્રવિણભાઈ ફરી આવ્યા અને પૂજ્યશ્રીને વિહાર કરી જવા અને ઉપાશ્રય ખાલી કરવા જાત જાતના દબાણો તરફીઓ અને તોછડાઈ વાણીથી તેઓશ્રીનું ભયંકર અપમાન કરી નીકોચીત કર્યો. બંધ બાંધવા માંડ્યાં. અને મોહનલાલજી મહારાજના સમુદાયને હવે કાંઈ આ ઉપાશ્રય સાથે લાગતું વળગતું નથી. તુરંત વિહાર કરી જાઓ વગેરે. પૂજ્ય સરળ સ્વભાવી આચાર્યશ્રીએ જણાવી દીધું કે અમે પૂજ્ય ભક્તિમુની મહારાજના બોલાવ્યાથી આવ્યા છીએ અને આ ઉપાશ્રયમાં રહેવાનો અમેને સંપૂર્ણ હક છે તું આ નંસ્થાનો ટ્રસ્ટી કે માલીક નથી અને તારું

અમે કોઈ સાંભળવા તૈયાર નથી. જેથી તેમાં પણ તે ફાવ્યો નહિ.

સમય દરમ્યાન પૂ. વૃદ્ધમુની શ્રી ભાનુમુની (મોહનલાલજી સમુદાયના) વિહાર કરી પધાર્યા અને તેઓ પૂ. આચાર્યશ્રીની નિશામાં પહેલેભાગે જઈ એકાંતમાં જ્ઞાન અભ્યાસ કરવા લાગ્યા અને તપ સંયમની આરાધના કરતા હતા ત્યારે તા. ૨૨-૬-૧૯૮૮ને બુધવાર બીજા જેઠ સુદ ૮ના કાળ ચોઘડીએ બીજા અન્ય ચમચાએ કરતુરચંદ તારાચંદ તથા કાકુભાઈ રતનચંદ અને મેતાજી નંદવરભાઈને તેડીને સંયમ પ્રેમીઓને ઉપદ્રવ કરવા આવી પહેલેભાગે અને ઉપરના ભાગ પર જવાના બારણે તાળુ ઘાટું અને ઉપાશ્રયમાં જે જ્ઞાનદ્રવ્યનો ભંડાર હતો તેના નાશુ લેવાનો અધિકાર ન હોવા છતાં ચેરીટી કમીશનરશ્રીના મંજુરી વગર અને પંચનાસુ કર્યા વગર લગભગ પાંચક હજાર ઉપરની રકમ લઈ ચાલ્યા ગયા. હવે તાજેતરમાં ઉપાશ્રયના બીજેભાગે અગાસીમાંથી પાણીનો ધોધ પહેલેભાગે ચઈ નીચે ભોંયતળીએ આવવા માંડ્યો. અડધા ઉપરના ઉપાશ્રય પાણીમય બની ગયો. નતો કોઈ જોવા કે દેખાવાળા માટે આવ્યું કે નતો રીપેરીંગ કરવાની પણ સુજ રહી કે નથી તાળુ ઉઘાડ્યું. પહેલા માળ ઉપર લાકડાના પાટીયાનું પ્લેન્થ છે જેમાં જીવાતો અને ઉંચઈ વગેરેનો આ પાણીના કારણે મોટો ભય છે છતાં કાંઈ કરવું નથી. તાળુ બોલવું નથી. આરાધના કરવા દેવી નથી, સંયમી આત્માઓને રંજાડવા છે. શું થશે દશા ! આવા આત્માઓના ઉદ્ધાર હવે કોણ કરશે ? અસાડ સુદ ૧૪ ચોમાસી ચાંદ્રાને દીન અઢાર પૌષધધારીઓ અને તે ઉપરાંત દેવવંદન પ્રતિક્રમણ કરનાર આરાધક વર્ગે જેમ તેમ કરીને આરાધના તો કરી ત્યાં મચ્છરોનો ઉપદ્રવ અને ગંધાતુ હવામાન આ સંચારો કરવાની પણ પ્રતિકુળતા હોવા છતાં સંયમી મુનિ મહારાજે શાંત ભાવે પરિસહો સહન કરી રહ્યા હોય આરાધક વર્ગમાં પણ ઘણા ઉકળાત અને દુઃખ થઈ રહ્યું છે તો પણ આવા દંભી, સત્તાલોભુપી અને વિવેકહીન આત્માઓને ઉખેડી ફરી આવા દંભી વહીવટો ન કરે તેવો દાખલો બેસાડવા ખમીરવંત ધર્મપ્રેમી આત્માઓ જાગો અને મીટીંગો મેળવી અસહકાર કરી સાચા માર્ગે ભાવવા બનતું કરો. સુરતમાં વસતા પૂ. મુનીપ્રવરો પણ યોગ્ય માર્ગદર્શન અને સહકાર આપે એવી નમ્ર વિનંતિ સાથે શુભેચ્છા વ્યક્ત કરું છું.

લી. શાસનપ્રેમી સેવક

જયંતીલાલ ચીમનલાલ જૈન

ના જયજીનેદ

જૈન જ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજકના જુદાજુદા સમુદાયવાર પૂજ્ય આચાર્ય દિ.

શ્રમણભગવંતો અને સાધ્વીજી મહારાજોના

સંવત ૨૦૪૪ના ચાતુર્માસ સ્થળોની વિગતવાર યાદી

જરૂરી નોંધ : ૧. આ ચાતુર્માસ યાદીમાં નામ સાથે છેડે આપેલી સંખ્યા આદિ ઠાણા ( )માં કેટલા છે તે દર્શાવેલ છે.

૨. નામ નીચે આપેલ સરનામામાં જ્યાં જૈન ઉપાશ્રયની વિગત ન આપી હોય ત્યાં પૂજ્ય શ્રમણ ભગવંતોમાં જૈન ઉપાશ્રય અને પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજોમાં શ્રાવિકા (બહેનો)નો ઉપાશ્રય સમજવા નોંધ લેવી.

૩. કોઈ કોઈ સમુદાયની યાદી પ્રાપ્ત થઈ શકેલ નથી. જે અમારી જાણે મુજબ મળી તેટલી છાની છે.

૪. પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીમાં=આ.શ્રી, પૂજ્ય ઉપાધ્યાયશ્રીમાં=ઉપા.શ્રી, પૂજ્ય પંચાસશ્રીમાં=પં. શ્રી પૂજ્ય મુનિરાજશ્રીમાં=મુ.શ્રી તથા પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજમાં=સા.શ્રી—આ પ્રમાણે શબ્દો આંધેલ છે.

૫. અચલગચ્છ તથા ખરતરગચ્છની યાદીમાં ઉપાશ્રયની વિગત આપીના હોય ત્યાં અચલગચ્છ ઉપાશ્રય સમજવા

સંયમશ્રુત પૂજ્ય પંચાસશ્રી

ધર્મવિજયજી મં ૦ ડહેલાવાળા

શ્રમણ-શ્રમણી સમુદાયની ચાતુર્માસ યાદી

આ.શ્રી વિજયરામસૂરીશ્રયજી મં ૦,	
ગણિશ્રી હરિભદ્રવિજયજી મં ૦	૬
જૈનનગર, પાલડી બસ સ્ટેન્ડ સામે, પાલડી	અમદાવાદ-૭
આ.શ્રી વિજયભદ્રેન્દ્રવિજયજી મં ૦,	
ગણિશ્રી જયનંદવિજયજી મં ૦	૩
મુનિસુવતસ્વામી જૈન દેરાસર ટેમ્પીનાકા (મહા.) થાણા-૪૦૦૧૦૧	
આ.શ્રી વિજયભદ્રેન્દ્રવિજયજી (૨) મામાની પોળ, રાવપુરા, વડોદરા,	૧
આ.શ્રી વિજયમહાદેવવિજયજી મં ૦	૩
કાર્ટર રોડ નં. ૪ પુરુષોત્તમ પાર્ક,	
કસ્તુરબા કોસ રોડ નં. ૪, બોરીવલી-(ઈ.)	મુંબઈ-૧૬
આ.શ્રી વિજયઅરવિન્દવિજયજી મં ૦,	
મુનિશ્રી જયશેખરવિજયજી મં ૦	૪
મદન ગોપાળની હાલેલી રોડ, હુહાર પોળ, માણેક ચોક	અમદાવાદ-૧
આ.શ્રી વિજયયશોભદ્રવિજયજી મં ૦	૫
'પાર્શ્વદર્શન', જુનાનાગરદાસ રોડ, અંધેરી (ઈ.)	મુંબઈ-૧૬
ગણિશ્રી વિમલવિજયજી મં ૦	૫
સ્ટે. રેવદર, જિ. સિરોહી (રાજ.)	મંડોર-૩૦૭૫૧૩
મુનિશ્રી બલભદ્રવિજયજી મં ૦	૨
કોઠારી ઉપા., શેઠજીયા, મોટા બજાર (દ. ગુ.)	વલસાડ-૧

મુનિશ્રી કીર્તિરાજવિજયજી મં ૦	૩
'કીર્તિધામ', મુજ. હાઉ. સામે, નેશનલ હાઇવે	
(જિ. ગાંધીનગર)	ચાંદખેડા
મુનિશ્રી રામચંદ્રવિજયજી મં ૦	આદિ
શામળાની પોળ, રાયપુર,	અમદાવાદ-૧
મુનિશ્રી કીર્તિવિજયજી મં ૦	૨
૧૯૦/૬૪, બોરાબજાર સ્ટ્રીટ, ફોર્ટ,	મુંબઈ-૧
મુનિશ્રી કર્ણાવંદવિજયજી મં ૦ આદિ	મુંબઈ
મુનિશ્રી અનુપમવિજયજી મં ૦ આદિ શાંતિનગર (પંચમથલ)	ગોધરા
મુનિશ્રી ચતીન્દ્રવિજયજી મં ૦	આદિ
જૈન જ્ઞાનમંદિર, પંચાયતી મંદિર સામે,	
નધ આગાદી, (એમ. પી.)	મંદર-૪૫૮૦૦૧

પૂજ્ય સાધ્વી સમુદાય

સા. રમણીકશ્રીજી	
કસુબાવાડ દોશીવાડાની પોળ, કાળુપુર	અમદાવાદ-૧
સા. વિચક્ષણશ્રીજી	૧૨
ધનશ્યામનગર, સુભાવપુલ નીચે, કેશવનગર	અમદાવાદ-૨૭
સા. પ્રવિણશ્રીજી	આદિ
માસીનો ઉપાશ્રય, દોશીવાડાની પોળ,	અમદાવાદ-૧
સા. રત્નપ્રભાશ્રીજી (૭) વાણીયાવાડ (જિ. મહેસાણા)	ચાણરમા
સા. વિમલાશ્રીજી (૬) વાસણા	અમદાવાદ-૭
સા. પૂર્ણકલાશ્રીજી, સા. અનીલપ્રભાશ્રીજી	૫
ધર્મનાથ જૈન દેરાસર, જૈનનગર, પાલડી,	અમદાવાદ-૭

સા. શક્તિગુણશ્રી (૪) ધના સુધારની પોળ,	અમદાવાદ
સા. ચંદ્રોદયાશ્રી (૪) પંચભાઈની પોળ, ઘીકાંટા,	અમદાવાદ
સા. પૂર્ણમાલાશ્રી	૩
વખતચંદ માનવંદની ખડકી, દોશીવાડાની પોળ	અમદાવાદ-૧
સા. કીર્તિપૂર્ણશ્રી જીનો મહાજનવાડો, કટકીયાવાડ	અમદાવાદ-૧
સા. સુરપ્રભાશ્રી (૧) મંભળ પારખનો ખાંચો, શાહપુર	અમદાવાદ-૧
સા. સુરલતાશ્રી આદિ તળિયાની પોળ, સારંગપુર	અમદાવાદ-૧
સા. નિર્મલાશ્રી હીરા સોસા, રામનગર, સાબરમતી,	અમદાવાદ-૫
સા. આત્મગુણશ્રી મં.	૪
શાંતિનાથની પોળ, હાળપટેલની પોળ,	અમદાવાદ-૧
સા. વસંતશ્રી (૪) શેખનો પાડો, રીલીફ રોડ,	અમદાવાદ-૧
સા. સદ્ગુણશ્રી	૧૦
ચાલપેઠ, સ્ટે. વીરાર, જિ. થાણા (મહા.)	અગાશી-૪૦૧૩૦૧
સા. સલિતાશ્રી આદિ કુવાવાળી પોળ, શાહપુર	અમદાવાદ-૧
સા. સુવતપ્રભાશ્રી (૨) ગુજરાત સોસા, પાલડી	અમદાવાદ-૭
સા. કીર્તિપ્રભાશ્રી	૪
દેવચંદનગર, હા. બાપુ રોડ, (મહા. વે.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૬૪
સા. કુસુમશ્રી (૨) (જિ. મહેસાણા)	કાંઠાસણા
સા. ધર્મપ્રભાશ્રી (૨) સ્ટે. મોરી બેડા, (જિ. પાલી-રાજ.) બેડા	
સા. કલ્પકલાશ્રી (૨) જિ. સિરોહી (રાજ.) પાડીવ-૩૦૭૦૦૧	
સા. યુગલોચનશ્રી (૧૦) સ્ટે. પાસે (જિ. થાણા-મહા.) વીરાર	
સા. કંચનશ્રી (૫) જૈન ધર્મ. (જિ. ઝાલાવાડ-રાજ.) ભવાનીમંડી	
સા. મંજુલાશ્રી (૬) સિંગીવાસ (રાજ.) સિરોહી-૩૦૭૦૦૧	
સા. વિમલાશ્રી	આ ૬
અજિતનાથ જૈન ધર્મશાલા, માલદાસ સ્ટ્રીટ (રાજ.) ઉદયપુર-૩૧૩૦૦૧	
સા. ચંદ્રકલાશ્રી	૪
આત્માનંદ જૈન સમાજ સુવન, જોહરી બગ્ગર	જયપુર-૩૦૨૦૦૩
સા. પદમલતાશ્રી	૫
જૈન જ્ઞાનમંદિર શિવસેના ઓફિસ સામે, સ્ટે. રોડ, (જિ. થાણા) લાયંદર	
સા. સ્વયંપૂર્ણશ્રી (૮) (જિ. જાલોર-રાજ.) માલવાડા	
સા. ચારિત્રપૂર્ણશ્રી	૧૧
સ્ટે. રેવદર (જિ. સિરોહી-રાજ.) મંડાર-૩૦૭૫૧૩	
સા. પ્રજ્ઞાનાશ્રી આદિ ચાંદી બગ્ગર, લાલખાંચ સામે, જામનગર	
સા. જયંતીશ્રી	૬
દેરાસર પાસે, જામનગર, ડાયમંડ ચોક પાસે,	લાવનગર
સા. સુલોચનાશ્રી	આદિ
મીના પાક સોસા, ભરવાડવાસ પાસે, નવાવાડજ	અમદાવાદ-૧૩
સા. સૂર્યવંશશ્રી આદિ અરિહંતનગર ડીકેમિન, સાબરમતી અમદાવાદ	
સા. શક્તિભદ્રાશ્રી આદિ મીરાંબિકા સોસા, નારણપુર	અમદાવાદ-૧૩
સા. ચંદ્રાશ્રી આદિ શાંતિનાથની પોળ, હાળ પટેલની પોળ અમદાવાદ	

સા. સરસ્વતીશ્રી	આદિ
નાના દેરાસરની બાજુમાં, જૂના બગ્ગર (જિ. સાબરકાંઠા) હિંમતનગર-૧	
સા. ચંદ્રયશાશ્રી	આદિ
કાછરા મુતાની શેરી, વાયા : જવાઈખંધ (રાજ.) તખતગઢ-૩૦૬૬૧૨	

શાસનસમ્રાટ પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતશ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મંસાળી શ્રમણ-શ્રમણી સમુદાયની ચાતુર્માસ યાદી

આ.શ્રી વિજયમેરુપ્રભસૂરિજી મં.,	પં. શ્રી માનદંગ વિ.મં.	૧
પં.શ્રી ઈન્દ્રસેનવિજયજી મં.		૧૫
૧૨, પાયધુની, વિજયવલ્લભ ચોક,	મુંબઈ-૨	
આ.શ્રી વિજયદક્ષસૂરીશ્વરજી મં., પં. શ્રી પાશ્વચંદ્ર વે.મં.		
મુનિશ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મં., મુ. શ્રી પ્રભાકરવિ.મં.		૫
માયહોમ બિલ્ડીંગ, રાધવજી રોડ, ઝાવાલિયા ટેક રો.	મુંબઈ-૩૬	
આ.શ્રી વિજયદેવસૂરીશ્વરજી મં.,		
આ.શ્રી વિજયહેમચંદ્રસૂરિજી મં.		૧૦
જીવજી અંગજી જૈન જ્ઞાનમંદિર, અરોરા સીનેમા પાર્ક,		
કોંગ સર્કલ, માદુંગા (G.I.P.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૧૬	
આ.શ્રી વિજયસુશીલસૂરિજી મં.		૭
જૈન કિયા ભવન, બ્યાહોરકી હવેલી, (રાજ.)	વોધપુર-૩૪૨૦૦૨	
આ.શ્રી વિજયાનંદસૂરિજી મં., મુનિશ્રી મહાયશાવિ.મં.		૨
સ્વા. મંદિર ૧૦, ગિરિરાજ સોસા, ચંમે. સ્કૂલ પાછળ પાલીતાણા		
આ.શ્રી વિજયપ્રિયંકરસૂરિજી મં., મુ.શ્રી પ્રભાકરવિ.મં.		
મુનિશ્રી નંદિષેણવિજયજી મં.		૫
જ્ઞાનમંદિર શાંતિવન, નારાયણનગર રોડ, પાલડી	અમદાવાદ-૭	
આ.શ્રી વિજયગુણકરસૂરિજી મં.		૩
જૈનવાડી-ઉપા. દિલ્લી ફરવાળ બહાર,	અમદાવાદ-૧	
આ.શ્રી વિંમહિમાપ્રભસૂરિજી મં.		૩
ચિંતામણી પાર્શ્વ. દેરાસર ૪૭, ગાંધી રોડ વિલેપાર્લા (વે.) મુંબઈ-૫૭		
આ.શ્રી વિજયકુમુદચંદ્રસૂરિજી મં.,		
આ.શ્રી વિજયપ્રબોધચંદ્રસૂરિજી મં.		૬
જૈન ઉપાશ્રય, લાડવાડો, (જિ. બેડા)	ખંભાત ૩૮૮૬૨૦	
આ.શ્રી વિજયચંદ્રોદયસૂરિજી મં., મું.શ્રી દર્શનવિ.મં.		૨૫
નાનલા શેરી, રાધનપુરી બગ્ગર	લાવનગર-૩૬૪૦૦૧	
આ.શ્રી વિજયકીર્તિચંદ્રસૂરિજી મં., પં.શ્રી જયકીર્તિવિ.મં.		૩
જૈન જ્ઞાનમંદિર, પાલનગર, સોલા રોડ,	અમદાવાદ-૬૧	
આ.શ્રી વિજયસુર્યોદયસૂરિજી મં., પં.શ્રી ભદ્રસેનવિ.મં.		૬
જૈન જ્ઞાનશાળા, પાંજરાપોળ, રીલીફ રોડ	અમદાવાદ-૧	

આંશી વિંઝશોક્યંદ્રસુરિય મં,	
ગણિશ્રી સોમયંદ્ર વિજયય મં, ગણિશ્રી પુષ્પયંદ્રવિં મં	૮
કેળીન ચોક, (સૌરાષ્ટ્ર)	મહુવાબંદર
આંશી વિજયનયપ્રભસુરિય મં, પંશી વશાવિજયય મં	૨
૫૮/૩૪, ખી હાના રોડ, (યુ. પી.)	કાનપુર-૨૦૮૦૦૧
આંશી વિજયવિશાલસેનસુરિય મં, પંશી રાજશેખરવિં મં	૪
મહાસુખભવન જૈન જ્ઞાનમંદિર	
૧૫, સરોજન રોડ, વિજયાબેન્ક સામે, વિલેપાલાં (વે.)	મુંબઈ-૫૬
પૂં આંશી વિજયજયંદ્રસુરિય મં	૩
વાસુપૂજ્યસ્વામી દેરાસર માણેકપાગ, આંખાવાડી,	અમદાવાદ-૧૫
આંશી વિજયમહાગુણસુરિય મં	૩
૬૬, કેનીંગ સ્ટ્રીટ,	કચકતા-૭૦૦૦૦૧
ઉપાંશી વિનંદવિજયય મં (૨) સ્ટે. ફાલના (રાજ.)	સાદડી
પંશી પ્રમોદયંદ્રવિજયય મં	૨
જૈન દેવસ્થાન પેદી, (રાજ.)	રાણીરેશન
પંશી અભિનયંદ્રવિજયય મં	
પુરુષાદાનીયા વાશ્વં. જૈન દેરાસર, દેવકીનંદન સોસાયટી,	
સે. ઝે. સ્કૂલ રોડ, નારણપુરા, પાંચરસ્તા	અમદાવાદ-૧૩
પંશી દેવયંદ્રવિજયય મં	આદિ
શ્રમણ સેવા મંદન, સાડેરાવ ધર્મશાળા પાછળ,	પાલીતાણા
પંશી શ્રેયાંશયંદ્રવિજયય મં	૨
માતૃ આશિષ, સી-૨, પેલા માળે, નેપીયન્સી રોડ,	મુંબઈ-૦૨
પંશી કુદૃઃકવિજયય મં	૨
ત્રયમદેવ જ. જૈન પેદી, ખારા કુતા, શ્રીપાલ માર્ગ (એમ. પી.) ઉજ્જૈન	
પંશી પ્રદ્યુમ્નવિજયય મં	૪
કેશરીયાજીનગર, આરાધના જીવન,	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
પંશી ચંદ્રસેનવિજયય મં	૩
આઝાદ ચોક, શ્રીમાળાવાગા, (જિ. ખેડા)	ખેડા-૩૮૮૫૪૦
પંશી શીલચંદ્રવિજયય મં	૪
ભગવાનનગરના ટેકેરો, પાલડી,	અમદાવાદ-૭
પંશી દાનવિં મં (૨) ઉસ્માનપુરા, આશ્રમરોડ,	અમદાવાદ-૧૪
ગણિશ્રી હીંકરયંદ્રવિજયય મં	૪
દાદાસાહેબ ઉપાશ્રય, કાળાનાળા	ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧
ગણિશ્રી સિંહસેનવિજયય મં	
આદિશ્વર પંચતી જૈન ધર્મશાળા, ૨, પાયધુની	મુંબઈ-૦૩
ગણિશ્રી સિદ્ધસેનવિજયય મં, ગણિશ્રી ધર્મજીવન વિં મં	૨
શાસ્ત્રીનગર જૈન આરાધના જીવન,	ભાવનગર
મુનિશ્રી નિરંજનવિજયય મં	૨
જૈન જ્ઞાનમંદિર, શેખતો પાડો, રીલીફ રોડ,	અમદાવાદ-૧
મુનિશ્રી વિદ્યાનંદવિજયય મં	૨
જિતેન્દ્રસુરી સ્વાધ્યાય મંદિર, પોસ્ટ એફિસ સામે ગણીયાં પાલીતાણા-૩	

મુનિશ્રી જયવિજયય મં	આદિ
ભવાનીશંકર રોડ, કણુતરખાના, દાદર	મુંબઈ-૨૮
મુનિશ્રી મુક્તિયંદ્રવિજયય મં, મુંશી રાજયંદ્રવિં મં	આદિ
ગોડીજી જૈન દેરાસર-ઉપાશ્રય, વેરા બગર	ભાવનગર
મુનિશ્રી રત્નપ્રભવિજયય મં	૨
કુંથુનાથ જૈન દેરાસર એન્ડ્રુઝ રોડ, પોદાર સ્કૂલ પાસે	મુંબઈ-૫૪
મુનિશ્રી સુર્યસેનવિજયય મં	૩
૧૪૪, જૈન સોસાયટી, જૈન ઉપાશ્રય, સાયન (વે.)	મુંબઈ-૨૨
મુનિશ્રી વિદ્યાધરવિજયય મં	આદિ
કૃષ્ણનગર જૈન દેરાસર ઉપાશ્રય, ડાચમંડ ચોક	ભાવનગર-૨
મુનિ વાયરુપતિવિજયય મં	૨
પોલીસ સ્ટે. સામે, નવાપરા (જિ. વલસાડ)	ખીલીમોરા
મુનિશ્રી શીલગુણવિજયય મં (૨) ૩૭, પ્રહલા	પોસ્ટ રાજકોટ
મુનિશ્રી તીર્થચંદ્રવિજયય મં	આદિ
જૈન આશ્રમ. માંડરી (કચ્છ)	નાગલપુર-હીંદ

પૂજ્ય સાધ્વી સમુદાય

સાં પ્રવિણાશીજી મં આદિ વિજયવલ્લભ ચોક, પાયધુની	મુંબઈ-૩
સાં રવિન્દુપ્રભાશીજી	આદિ
ખંભાલાહીલ હો. સામે, જોવાસિયા ટેંક	મુંબઈ
સાં સૂર્યપ્રભાશીજી	આદિ
ફિંગ સર્કલ, આલમવાડા રોડ, માંડુગા	મુંબઈ-૧૬
સાં સ્વયંપ્રભાશીજી	આદિ
ચિંતામણી જૈન દેરાસર, વિલેપાલાં	મુંબઈ
સાં તિલકપ્રભાશીજી	આદિ
આરાધના ભવન, વિલેપાલાં (વે.)	મુંબઈ-૫૬
સાં રાજેન્દ્રપ્રભાશીજી	આદિ
શાંતાકુંજ, એન્ડ્રુઝ રોડ, એસ. વી. રોડ, સાયન	મુંબઈ-૨૨
સાં નયપૂર્ણાશીજી	આદિ
અભિનંદન સ્વામી જૈન દેરાસર, સાયના	મુંબઈ-૨૨
સાં ચંદ્રતાશીજી	આદિ
દોલતનગર, રોડ નં. ૭, બોરીવલી (ઈ.)	મુંબઈ
સાં રાજપ્રભાશીજી	આદિ
વાસુપૂજ્ય જૈન દેરાસર, ઝવેર રોડ, મુલુડ	મુંબઈ-૮૦
સાં કીર્તિયશાશીજી	આદિ
ધના સુતારની પોળ, શાસ્ત્રીના ખાંચો, રીલીફ રોડ	અમદાવાદ-૧
સાં અમિતયશાશીજી આદિ નારાયણનગર રોડ,	અમદાવાદ-૭
સાં તત્ત્વયશાશીજી	આદિ
કીર્તિ સોસાં, વરસોડા ચાલ, સાખરમતી	અમદાવાદ-૫
સાં સુવર્ણપ્રભાશીજી આદિ	અમદાવાદ
સાં ધર્મિષ્ઠાશીજી	આદિ
પ્રહલવન એપાર્ટ., જાત્રાલય પાછળ, આનંદનગર	અમદાવાદ

સાં ચારિત્રશ્રી	આદિ	સાગરમતી	અમદાવાદ
સાં પુણ્યપ્રભાશ્રી	આદિ	ખાડીયા ચાર રસ્તા	અમદાવાદ
સાં સુધર્મપ્રભાશ્રી			આદિ
કાકા બળિયાની પોળ, દેરાસર પાસે, માંડવી પોળમાં			અમદાવાદ
સાં નિર્મલપ્રભાશ્રી			આદિ
દેરાસર પાસે, લાલાભાઈની પોળ, માંડવીની પોળમાં			અમદાવાદ
સાં જિતશ્રી			આદિ
મદન ગોપાળની હવેલી પાસે, શામળાની પોળ			અમદાવાદ
સાં હર્ષપ્રભાશ્રી			આદિ
મદન ગોપાળની હવેલી પાસે, શુસા પારખની પોળ			અમદાવાદ
સાં સંમતિશ્રી			આદિ
આંખાવાડી, ટાંગેરપાક, ચાર રસ્તા, દેનાખેઠ ઉપર			અમદાવાદ
સાં સુવશાશ્રી			આદિ
પૌષ્પાલય, ન્યુ આંડેરાવ રોડ, નારાયણનગર			વડોદરા
સાં શીલગુણશ્રી	આદિ	મામાની પોળ, રાવપુરા	વડોદરા
સાં વિશ્વપ્રભાશ્રી	આદિ	શાહુપુરી (મહાં)	કોલ્હાપુર
સાં રાજમતીશ્રી	આદિ	(જિ. સુરેન્દ્રનગર)	સુડા
સાં વિમળયશાશ્રી			આદિ
શાંતિનાથ દેરાસર મરુધર સંઘ, કંચાગારગલી (કર્ણાટક)			હુમલી
સાં કલ્પગુણશ્રી			આદિ
જૈનભવન, દેરાસર સામે, કમળા ટાવર પાછળ (યુ. પી.)			કાનપુર
સાં યશ્વપૂર્ણશ્રી	આદિ	વાયા : નડિયાદ (જિ. ખેડા)	મહુવા
સાં વિદ્યુતપ્રભાશ્રી	આદિ	કેળીન ચોક (સૌરા.)	મહુવાખંદર
સાં સોમ્યપ્રભાશ્રી	આદિ	કેળીન ચોક (સૌરા.)	મહુવાખંદર
સાં અતુલયશાશ્રી	આદિ	(સૌરાષ્ટ્ર)	તળાવ-૩૬૪૧૪૦
સાં કાન્તાશ્રી			૨
લાલશ્રી અવિષ્ણુ ઉપાશ્રય, રાધનપુરી બજાર			ભાવનગર
સાં ધૃતીયશાશ્રી	આદિ	મેડુ ઉદ્યાન, શાસ્ત્રીનગર	ભાવનગર
સાં ચંદ્રપ્રભાશ્રી			આદિ
ગાંધી ડેમો, પીરકદલા શેરી, વેરાવળનગર			ભાવનગર
સાં ઈક્ષિતશાશ્રી	આદિ		ભાવનગર
સાં ચંદ્રપૂર્ણશ્રી			આદિ
દાદાસાહેબ ઉપાશ્રય, કાળાનાળા			ભાવનગર
સાં કિરણ્યશાશ્રી	આદિ	દાદાસાહેબ, ઉપા., કાળાનાળા	ભાવનગર
સાં વિદ્યુતકલાશ્રી	આદિ	દાદાસા. ઉપા., કાળાનાળા	ભાવનગર
સાં જ્યોતિપ્રભાશ્રી	આદિ	(જિ. સુરેન્દ્રનગર)	યાનગઢ
સાં હર્ષપૂર્ણશ્રી	આદિ	કેશરીયાજીનગર	પાલીતાણા
સાં લલિતપ્રભાશ્રી	આદિ	વલ્લભવિહાર	પાલીતાણા
સાં ચંદ્રપ્રભાશ્રી	આદિ		ભાવનગર
સાં પુષ્પાશ્રી			આદિ
ગાનમંદિર, ચોકનીની પોળ, (જિ. ખેડા)			ખંભાત

સાં પૂર્ણભદ્રાશ્રી	આદિ
કાંતિશાળા, છરાળો પાડો, (જિ. ખેડા)	ખંભાત
સાં પદ્માશ્રી, સાં રવિન્દુપ્રભાશ્રી	આદિ
ખારવાડો, (જિ. ખેડા),	ખંભાત
સાં સુશીલાશ્રી	આદિ
નવપલ્લવ પાર્શ્વનાથ ખડકી, બોળ પીપળા (ખેડા)	ખંભાત
સાં મનોરમાશ્રી	આદિ નાણાવટ, વડાચૌડા,
સાં મુક્તિરસાશ્રી, સાં દક્ષાયશાશ્રી	સુરત
ઓપેરા સોસાયટી, નવા વિકાસગૃહ રોડ,	આદિ
	અમદાવાદ

ત્રીર્થોદ્ધારક પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતશ્રી વિજયનીતિસૂરીશ્વરજી મંનો સમુદાય

આંશી અરિહંતસિદ્ધસૂરિજી મં (૫) હુણાવા મંગલ જીવન, પાલીતાણા	
આંશી બાનુચંદ્રસૂરિજી મં	
જૈન સેનાટોરીયમ માદલપુર રેલ્વે બ્રીજ સામે, એલીસબ્રીજ અમદાવાદ	
આચાર્યશ્રી પદ્મસૂરિજી મં	૪
આણુ તળેટી તીર્થ-વિદ્યાપીઠ, જૈન, જ્યે. રોડ,	
આણુરોડ, (રાજ.)	માનપુર-૩૦૭૦૨૬
આચાર્યશ્રી હેમપ્રભસૂરિજી મં	૬
ઉપા. પ્રા. પાટણ (જિ. મહેસાણા)	ઉંદરા-૩૮૪૨૭૨
મુનિશ્રી અનંતભદ્રવિજયજી મં	૨
સાગરનો ઉપા., કુંભારિયા પાડો, ધીમટો (ઉ. ગુ.)	પાટણ-૬૫
મુનિશ્રી ગણિપ્રભવિજયજી મં	૩
હલ્દલાનો દોશીવાડાની પોળ, કાળુપુર	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
મુનિશ્રી અમૃતવિજયજી મં (૨) જૈન સોસા. પાલડો અમદાવાદ-૭	
મુનિશ્રી રૈવતવિજયજી મં (૨) (જિ. સિરોહી-રાજ.)	કાલંદ્રી-૨
મુનિશ્રી સુશીલવિજયજી મં (૩) જનમનગરવાળી ધર્મ.	પાલીતાણા
મુનિશ્રી તેજપ્રભવિજયજી મં	કા. ૩
જૈન ઉપા., મણીનગર, પોસ્ટ ઓફિસ પાસે	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮
મુનિશ્રી જ્ઞાતિલક્ષ્મિવિજયજી મં (૨) (જિ. જાલોર, રાજ.)	દેલાવાસ
મુનિશ્રી હંસવિજયજી મં	૩
હરતી મોહન શ્રમણ સેવાસદન, સંડેરાવ ધર્મશાળા પાછળ, પાલીતાણા	
મુનિશ્રી મિત્રાનંદવિજયજી મં	આદિ
પો. વીરવાડા (જિ. સિરોહી-રાજ.)	અ. હજીવાડા તીર્થ
મુનિશ્રી લલિતવિજયજી મં (૧) (રે. ફાલના-રાજ.)	સાદડી
મુનિશ્રી વીરવિજયજી મં (જિ. જાલોર-રાજ.)	નારોલી-૩૪૩૦૨૯
મુનિશ્રી વિમલવિજયજી મં (૨) ખાડમેર (રાજ.)	ખાલોતરા
મુનિશ્રી દક્ષવિજયજી મં	આદિ
ભટ્ટાની ખારી, ફર્નાડીઝ પુલ નીચે, ગાંધી રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧	
મુનિશ્રી રત્નજીવણવિજયજી મં	
સાગર ઉપા., કુંભારિયા વાડો, ધીમટો (ઉ. ગુ.)	પાટણ-૩૮૪૨૬૫

મુનિશ્રી મહિમ વિવ્યજી મં ૨
નાકોડા તીર્થ, કૈન ઉપા. (જિ. બાડમેર-રાજ.) મેવાનગર
મુનિશ્રી દેવચંદ્રવિજયજી મં (૩) (જિ. સીરોહી (રાજ.) મંડાર

પૂજ્ય સાધ્વીજી મં સમુદાય

સાં રમણીકાશ્રીજી મં સ્ટે. જવાઈબંધ, (જિ. પાલી-રાજ.) સુમેરપુર
સાં મણિશ્રીજી મં ૩
શ્રાવિકા ઉપાં શાહપુર, કુવાનો ખાંચો અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં સુનંદાશ્રીજી મં એ. પી. રેલ્વે હડોગમ
સાં લાવણ્યશ્રીજી મં ૧૭
પ્રીતમનગરના અખાડા પાસે, એલીસશ્રીજી અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં નિર્મળાશ્રીજી મં ૪
૧૮૦, મોતીશા લેન બાબખલા તીર્થ મુંબઈ-૪૦૦૦૨૧
સાં પદ્મશાશ્રીજી મં ૩
રાયપુર બાવળિયાનો ખાંચો, શામળાની પોળ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં મહિમાશ્રીજી મં ૩
ખીસીયોંકા વાન, સ્ટે. જવાઈબંધ (રાજ.) શીવગંજ
સાં કલ્પદરાશ્રીજી મં ૩
રમણલાલ માંજાલાલ કાપડના વેપારી (જિ. ઈંદોર-મ. પ્ર.) દેવાલપુર
સાં લલિતપ્રભાશ્રીજી મં ૧૬
પાર્શ્વનાથ કૈન પેદી સ્ટે. રાણી રાજસ્થાન રાણી
સાં દાનલતાશ્રીજી મં ૬
વાયા : જવાઈબંધ (જિ. પાલી-રાજ) બંકાલી-૩૦૬૧૦૮
સાં ચંદ્રકાશ્રીજી મં (૪) ઝાંપડાની પોળ, કાળુપુર અમદાવાદ-૦૧
સાં સુર્યદયાશ્રીજી મં (૫) સાબરમતી કૈન ધર્મશાળા પાલીતાણા
સાં દક્ષાશ્રીજી મં ૮
સુરદાસ શેઠની પોળ, વાડાખડકી, માંડવી પોળ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં રાણુશ્રીજી મં ૬
પ્રદિપ મેન્શન, શાંતિજીવન, કંપાઉન્ડમાં, બેંક ઓફ ઈન્ડિયા સામે,
હાર્ટર રોડ નં. ૪, બોરોવલી (ઈ.) મુંબઈ-૪૦૦૦૬૬
સાં કલ્પશ્રીજી મં ૭
મહાલક્ષ્મીમાતાની પાડો, ત્રણ દરવાજા પાસે, પાટણ-૩૮૪૨૬૫
સાં કલ્પપૂર્ણાશ્રીજી મં ૩
પાડાની પોળ, ગ ધી રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં દિવ્યપ્રભાશ્રીજી મં (૫) બજારપેઠ (જિ. પુના-મહા.) કામસેટ
સાં મનહરશ્રીજી મં (૫) નિવૃત્તિ નિવાસ, તલેટી રોડ, પાલીતાણા
સાં જ્ઞાનશ્રીજી મં ૧૩
ઈન્દ્રચંદ્રજી ગો. શાંતિ એપાર્ટમેન્ટ બ્લો. નં. ૫
સિંધી હાઇરૂફ પાસે, શાંતિનગર અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩
સાં સુલોચનાશ્રીજી મં આદિ (રાજસ્થાન) આશુરોડ

સાં પુર્ણાંબદ્રાશ્રીજી મં ૫
સરકારી ઉપાશ્રય ફતાસાની પોળ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં આત્મપ્રભાશ્રીજી મં ૭
સરકારી ઉપાશ્રય, ફતાસાની પોળ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં કિરણમાલાશ્રીજી મં ૪
કૈન દેરાસર પાસે, પદ્માવતી એપાર્ટમેન્ટ-૧
મણીનગર સ્ટે.ની સામે, મણીનગર નં. ૮ અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮
સાં જયપ્રભાશ્રીજી મં
ધનાજીનો ઉપાશ્રય ગોપીપુરા એશવાળ મહોલ્લો, સુરત
સાં કનકપ્રભાશ્રીજી મં (૨) લુણાવા મંગલ જીવન પાલીતાણા
સાં ચંદ્રકલાશ્રીજી મં (૪) ઝાંપડાની પોળ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં સુનીયશાશ્રીજી મં ૮
મંગલમૂર્તિ એપાર્ટમેન્ટ, રસાલા બજાર, નવાડીસા
સાં નવીનયશાશ્રીજી મં આદિ
ચિંતામણી પાર્શ્વે કૈન પેદી, મધુમતી, નવસારી
સાં ભાવવરયશાશ્રીજી મં ૬
મરદારપુરા, બેર બાગ ' સી ' રોડ, જોધપુર
સાં તરુણીજી મં (૨) અમારિ વિહાર, તલેટી રોડ, પાલીતાણા
સાં પદ્મવતીજી સં ૭
નવાપરાની વાસ (સ્ટે : ફાલના-રાજ.) ખુડાલા
સાં અંજનાશ્રીજી મં લુણાવા મંગલ જીવન, પાલીતાણા
સાં સૂર્યમાલશ્રીજી મં (૧૬) (જિ. સુરત) વ્યારા-૩૮૪૬૫૦
સાં સુલક્ષ્મીજી મં (૫) (જિ. નાશિક-મહા.) વેવલા-૪૨૩૪૦૧
સાં પ્રજ્ઞાશ્રીજી મં ૧૦
મંજુશ્રી પ્લોટ નં. ૨ હાડકેશ સોસા. રોડ, નં. ૫ મને
જુના કોર્નર પર, વખારીયા પેટ્રોલ પંપ સામે,
જુહુ સ્કીમ, પાર્લા (વે.) મુંબઈ-૪૦૦૦૫૬
સાં જયશીલાશ્રીજી મં ૩
લીલાવતીબેન કૈન ઉપા., પારસ દર્શન-સી/૩૭
જગજ્ઞાનગર, ગોળાબારલેન ઘાટકોપર (વે.) મુંબઈ-૮૬
સાં શુભંકરાશ્રીજી મં (૬) તા. પાટણ (મહેસાણા) ડિંદરા-૩૮૪૨૭૨
સાં રત્નલક્ષ્મીજી મં (૧) લુણાવા મંગલ જીવન પાલીતાણા-૭૦
સાં મદનપ્રભાશ્રીજી મં (૫) સાબરમતી અમદાવાદ
સાં કેવલચરિતાશ્રીજી મં (૨) લુણાવા મંગલ જીવન પાલીતાણા
સાં મોક્ષયશાશ્રીજી મં (આદિ) તખતગઢ ધર્મશાળા પાલીતાણા
સાં અશોકલક્ષ્મીજી (૩) (રાજ.) કાલિન્દ્રી
સાં મનોજિતાશ્રીજી મં (૨) તખતગઢ ધર્મશાળા પાલીતાણા
સાં કલ્પલક્ષ્મીજી સાબરમતી, અમદાવાદ
સાં સુવ્રતગુણાશ્રીજી મં (૨) કામેશ્વરની પોળ અમદાવાદ
સાં અંજયશ્રીજી મં (૩) (જિ. સિરોહી-રાજ.) કલંદ્રી-૩૦૭૮૦૨
સાં દિવ્યપ્રભાશ્રીજી મં (૩) જિ. પાલી (સ્ટે : ફાલના-રાજ.) પાલી

સા. રનેહલતાશ્રી મં	૧૪
'નીલકમલ' બંધારમાં, કાંતિનાલ ચીમનલાલની સામે,	
હીરાબેન સોસાયટી રામનગર, સાબરમતી	અમદાવાદ-૫
કેવલચરનાશ્રી મં લુણાવા મંગલ ભુવન	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સા. જાગૃતતાશ્રી મં (૧૨) (રાજ.)	જોધપુર
સા. પુષ્પાશ્રી મં (૪) સિંગીવાસ (રાજ.)	સિરોહી
સા. નિર્જાશ્રી	આદિ
બુદ્ધિસાગરસુરિ સો.સા., રેલ્વે સ્ટે.ની બાજુમાં, ચાંદખેડા અમદાવાદ-૧૮	
સા. મહાપ્રજ્ઞાશ્રી મં (૬) લુણાવા મંગલ ભુવન	પાલીતાણા
સા. ચંદ્રલતાશ્રી મં (૬) લુણાવા મંગલ ભુવન	પાલીતાણા
સા. લક્ષ્મણાશ્રી મં (૭) લુણાવા મંગલ ભુવન	પાલીતાણા
સા. કિરણ પ્રજ્ઞાશ્રી મં હળરી નિવાસ	પાલીતાણા
સા. મૃગલેખનાશ્રી મં	૫
જીવીબાહનો ઉપા. નાનો કાટવાડો,	વીરમગામ

સા. વિશ્વપૂર્ણાશ્રી મં	૭
દહેરાસરની બાજુમાં, સ્ટે. ફાલના (જિ. પાલી-રાજ.)	પાલી
સા. હર્ષપ્રજ્ઞાશ્રી મં (૪) સ્ટે. ફાલના, જિ. પાલી (રાજ.) આહોર	
સા. કમલપ્રજ્ઞાશ્રી મં (૨)	આજુ તલેરી તીર્થ
સા. દક્ષીણાશ્રી મં (૫) વાલિયા સ્ટે. (જિ. સુરત) અંકલેશ્વર	
સા. નીરપમાશ્રી મં	૧૦
મોરારામગ, લાલબાગની સામે, ચાંદી બગ્ગર	જામનગર
સા. સુનીલાશ્રી મં (આદિ)	રાંધનપુર
સા. ભુવનશ્રી મં (આદિ) જૈન દેરાસર પેઢી (રાજ.)	તખતગઢ
સા. અમીતપ્રજ્ઞાશ્રી મં (૮)	નવસારી
સા. કૌશલ્યાશ્રી મં	૨
વાયા : તખતગઢ, સ્ટે. ફાલના (જિ. જાલોર-રાજ.)	ગુડાખાલેતાન
સા. કંચનશ્રી મં (૨)	માનપુર
સા. અનીલાશ્રી મં (આદિ) સાબરમતી ધર્મશાળા	પાલીતાણા

આગમોદ્ધારક પરમ પૂજ્ય આચાર્ય શ્રીમદ્ આનંદસાગરસૂરીશ્વરજી મંનો સમુદાય

આ. શ્રી દર્શનસાગરસૂરીશ્વરજી મં, ગણિશ્રી ચંદ્રાનનસાગરજી મં	૪
શ્રી ચંદ્રપ્રભજી જૈન દેરાસર, ૧૮૬,	
રાજારામ મોહનરામ રોડ, પ્રાર્થના સમાજ મુંબઈ-૪૦૦૦૦૪	
આ. શ્રી ચિદાનંદસાગરજી મં, પં. શ્રી લાલસાગરજી મં	૬
શ્રી જાંબ જૈન મહાજન, ખલુરી પોળ, (ઉ.ચુ.) ઉ.કા-૩૮૪૧૭૦	
આ. શ્રી કંચનસાગરસૂરીશ્વરજી મં	૨
નાગજી ભુદરની પોળ, માંડવા પોળ અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧	
આ. શ્રી સુર્યોદયસાગરજી મં (૫)	
દલાલવાડો (ખે.)	કપડવાંજ
આ. શ્રી નરેન્દ્રસાગરસૂરીશ્વરજી મં	૨
વીતરાગ સોસાયટી પી.ટી. કે.લેજ રોડ, પાલડી	અમદાવાદ-૭
આ. શ્રી રૈવતસાગરસૂરીશ્વરજી મં	૨
ગાંધીચોક (જિ. રતલામ-એમ.પી.)	આલોટ-૪૫૬૧૧૪
આ. શ્રી દોહતસાગરસૂરીશ્વરજી મં, ઉપા. શ્રી હિમાંશુસાગરજી મં	૭
શ્રી ગોડોળ જૈન મંદિર, ૧૧૦/૧૧૧, ગુરુવાર પેઢ	પુના
આ. શ્રી નિત્યોદયસાગરસૂરીશ્વરજી મં	૩
રાજરથાન તપ. જૈન સંઘ, પાર્શ્વનાથ રોડ,	
ભટ્ટીપાડા, ભાંડુપ (વે.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૭૮
ઉપા. શ્રી વશોભદ્રસાગરજી મં	૪
નારણપુરા, ચાર સ્ટે. અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩	
પં. શ્રી કનકસાગરજી મં, પં. શ્રી નિરૂપમાસાગરજી મં	૪
બગરમાં, જૈન ઉપાશ્રય (ઉ.ચુ.)	ચાણુરમા
પં. શ્રી જિતેન્દ્રસાગરજી મં	૨
જૈન પાઠશાળા, મેટી પોસ્ટ એફિસ સામે	જામનગર-૧

પં. શ્રી નવરત્નસાગરજી મં	૭
નેમુભાઈની વાડીનો ઉપાશ્રય ગોપીપુરા	સુરત-૩૬૫૦૦૧
પં. શ્રી નરદેવસાગરજી મં	૨
જૈન મ્વે. મંદિર, ૧૧-એ જવાનીપુર	કલકત્તા-૨૦
પં. શ્રી અશોકસાગરજી મં	૭
ગુજરાતી જૈન ઉપાશ્રય (એમ.પી.)	રતલામ-૪૫૭૦૦૧
પં. શ્રી કલ્યાણસાગરજી મં	૪
પાદરઅલી ભવન જૈન ધર્મશાળા, તલેરી રોડ પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦	
પં. શ્રી મહાવજ્રસાગરજી મં (૫) દરબારગઢ (સૌરા.)	મોરબી
ગણિશ્રી જિનચંદ્રસાગરજી મં, ગણિશ્રી પૂર્ણાનંદસાગરજી મં	૩
આશ્રમ રોડ ઝવેરીપાક નવા વાડજ પાસે,	અમદાવાદ
ગણિશ્રી હેમચંદ્રસાગરજી મં	૬
શાંતિનગર સોસાયટી, આશ્રમ રોડ;	અમદાવાદ-૧૩
ગણિશ્રી નિરંજનસાગરજી મં (૪) બગરમાં (જિ.)	ખાલાસિનોર
મુ. શ્રી ગુણસાગરજી મં	૨
દેવબાગ ઉપા., લક્ષ્મી આશ્રમ (સૌરાષ્ટ્ર)	જામનગર-૩૬૧૦૦૧
મુનિશ્રી અમરેન્દ્રસાગરજી મં	૨
શ્રમણ સ્થવિરાલય, ગિરિરાજ સોસાયટી	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
મુનિશ્રી લલિતાંગસાગરજી મં, મુનિશ્રી પુણ્યોદયસાગરજી મં	૫
બગરમાં, જિ. (રાજકોટ)	વાંકાનેર
મુનિશ્રી નંદિષેણસાગરજી મં (૨) નેમુભાઈની વાડી, ગે.પી.પુરા	સુરત
મુનિશ્રી કમલસાગરજી મં	આદિ
ગાંધી ચોક (જિ. ઉજ્જૈન-એમ. પી.)	વડનગર
મુનિશ્રી સુધર્મસાગરજી મં	૨
સરાઈ બગર, જૈન દેરાસર પેઢી (જિ. રાજકોટ)	ધોરાજી

મુનિશ્રી રતનશંકરસાગરજી મં.	૨
આઝાદ ચોક, નેશન રોડ,	મહેસાણા-૩૮૪૦૦૧
મુનિશ્રી નરયંદ્રનાગરજી મં.	૩
૪૨, પીંપલી બજાર (એમ. પી.)	ઈંદોર-૪૫૨૦૦૨
મુનિશ્રી જિનરત્નાસાગરજી મં.	૩
જૈન ઉપાશ્રય, મળરમાં (જિ. સાગરપુર-એમ. પી.)	આગર
મુનિશ્રી જયરત્નાસાગરજી મં.	૨
મુનિ થોભજી ચોક. આ. ક. પેઢી	સુરેન્દ્રનગર-૩૬૩૦૦૧
મુનિશ્રી કીર્તિવર્ધનસાગરજી મં.	૨
આ. ક. ની પેઢી, જૈન દેરાસર (સૌરા.)	ખોટાદ

પૂજ્ય સાધ્વીજી સમુદાય

રવતીશ્રીજી આદિ લીંમડાનો ઉપાશ્રય, ગોપીપુરા	સુરત
સાં શેહિતાશ્રીજી (વાયા : જોરાવરનગર)	રતનપર-૩૬૩૦૨૦
સાં રીપુજીતાશ્રીજી આદિ મહાવીર એપાર્ટ, નાનપુરા,	સુરત
સાં શમશુભાશ્રીજી	આદિ
અનંતદર્શનની પાનુમાં ગોપીપુરા	સુરત
સાં વિજેતાશ્રીજી (જિ. જાસોર-રાજ.)	વાકડીયા વડમામ
સાં મુગેન્દ્રશ્રીજી, લીંમડાનો ઉપાં માલીફજિયા	સુરત
સાં સુવશાશ્રીજી દરબારમઢ રોડ (સૌરા.)	મેરખી
સાં વિનિતયશ્રીજી આદિ અળરમાં, (ઉ.યુ.)	મહેસાણા
સાં વરધમાશ્રીજી પારસમણી એપાર્ટ. સાબરમતી	અમદાવાદ-૫
સાં અમિતાશ્રીજી સ્ટે. ગોલવડ (જિ. થાણા-મહા.)	ખોરડી
સાં મોક્ષરાત્રાશ્રીજી મામલતદારવાડી, મહાડ	મુંબઈ-૬૪
સાં પ્રબોધશ્રીજી આદિ હુણાવા મંગલ સુવન	પાલીતાણા
સાં નિરૂપમાશ્રીજી	૯
સ્વસ્તિક એપાર્ટ. ૧ માળે, ખાનપુર બહાઈ સેન્ટર ૯,	અમદાવાદ
સાં નિર્જરાશ્રીજી	આદિ
જવેરીપાર્ક, નારશુપુરા રેલ્વેકોસીંગ.	અમદાવાદ-૧૩
સાં જ્યેષ્ઠાશ્રીજી આદિ રૂપા સુરચંદની પોળ	અમદાવાદ
પ્રદિપ્તાશ્રીજી આદિ મંગળ પારખનો ખાંચો	અમદાવાદ
સાં કલ્પશુભાશ્રીજી	ખેડા
સાં મલયાશ્રીજી	આદિ
રાજેન્દ્રકુમાર માણેકલાલ શેઠના બંગલામાં	
ખાનપુર રોડ. બહાઈ સેન્ટર	અમદાવાદ-૧
સાં સુશીમાશ્રીજી	આદિ
શંકરામલી, કાંદિવલી (વે.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૬૭
સાં અવ્યાનંદશ્રીજી ખજુરીપોળ (ઉ.યુ.)	જોડા
સાં હિતપ્રતાશ્રીજી	આદિ
સ્વેતલ એપાર્ટ. ૧ માળે, બહાઈ સેન્ટર, ખાનપુર	અમદાવાદ
સાં પ્રશમશીવશ્રીજી આદિ મરચન્ટ સોસા. પાલડી	અમદાવાદ

સાં દિવ્યપ્રતાશ્રીજી આદિ અમરાઈવાડી	અમદાવાદ
સાં પ્રવિણાશ્રીજી	આદિ
નયનનગર બંગલામાં કૃષ્ણનગર,	નરોડા રોડ-૩૮૨૩૪૬
સાં મૃદુતાશ્રીજી આદિ, અમરાઈવાડી, જનનાનગર	અમદાવાદ
સાં હર્ષપૂર્ણાશ્રીજી આદિ મંગળ પારખના ખાંચામાં	અમદાવાદ
સાં સદ્ગુણાશ્રીજી આદિ તંબોળાવાડો, ઘીમટો (ઉ.યુ.)	પાટણ
સાં હિતોદયશ્રીજી વાયા : મહેસાણા (ઉ.યુ.)	ચાણુસ્મા
સાં રાજેન્દ્રશ્રીજી	આદિ
વિહાર ફ્લેટ, લક્ષ્મીવર્ધક સોસાયટી, પાલડી,	અમદાવાદ
સાં જિરંજનાશ્રી આદિ ન્યુ. રીટાપાર્કની સામે	અમદાવાદ-૪
સાં નિત્યાનંદશ્રીજી આદિ વાયા : હારીજ (ઉ.યુ.)	સમી
સાં જિતેન્દ્રશ્રીજી સ્ટેશનરોડ (જિ. ખેડા)	આણંદ
સાં પૂર્ણાનંદશ્રીજી	આદિ
જીનેશ્વર સોસાયટી ગીતાંજલીનગર,	
ડી. કેપીન, સાબરમતી	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૫
સાં કલ્પસાશ્રીજી	આદિ
અરિહંત એપાર્ટમેન્ટ, ધર્મનાથ સોસા., શાહીબાગ	અમદાવાદ-૪
સાં પ્રશમશુભાશ્રીજી ચાંતીનગર, આશ્રમ રોડ	અમદાવાદ-૧૩
સાં મહાનંદશ્રીજી	
વંદના એપાર્ટ, પંકજ સોસા., પાલડી	અમદાવાદ-૭
સાં આત્મજ્યાશ્રીજી	
નારણપુરા ચાર રસ્તા, આશ્રમરોડ	અમદાવાદ-૧૩
સાં સુશીલાશ્રીજી	૪
હાળુપુર રોડ, મનસુખબાઈની પોળ,	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં સુતારાશ્રીજી લાલબાગ સામે,	જાનગર-૩૬૧૦૦૧
સાં મોક્ષાનંદશ્રીજી	આદિ
ડબ્બાનો ઉપા. દેરાસર સામે, (જિ. સિરોહી-રાજ)	શિંગળ-૩૦૭૦૨૭
સાં નિરૂપશ્રીજી	૧૧
રાજેન્દ્ર માણેકલાલ શેઠનો બંગલો, તીર્થરંજન વિહાર	
ખાનપુર, બહાઈ સેન્ટર,	અમદાવાદ-૧
સાં રત્નત્રયાશ્રીજી (૮) (જિ. અમદાવાદ)	ધંધુકા
સાં સૌમ્યશુભાશ્રીજી	આદિ
વાયા : વીરમગામ, સ્ટે. બંકોડા	રાધપુરા
સાં શુભોદયશ્રીજી. થોભજી માર્ગ, અમીઝરા ચોક	સુરેન્દ્રનગર

સ્વ. સાધ્વીશ્રી પુષ્પાશ્રીજીનો સમુદાય

સાં મનકશ્રીજી (૬) મહાવીર ચોક (ઉ.યુ.)	વલસાડ
સાં વિચક્ષણાશ્રીજી (૮) વલ્લભ વિહાર, રમ નં. ૪૧	પાલીતાણા
સાં યશોધરાશ્રીજી (૨) શ્રમણી વિહાર	પાલીતાણા
સાં તિલકશ્રીજી (૨) ગિરિવિહાર, આરાધના કેન્દ્ર	પાલીતાણા
સાં શુભકંઠાશ્રીજી (૨) અમારિ વિહાર	પાલીતાણા

સા. નિરંજનશ્રી (૩) મોતી સુખીવા ધર્મ	પાલીતાણા
સા. મહાભદ્રાશ્રી (૩) સૂર્યશીશુ સાધના સદન	પાલીતાણા
સા. નિરંજનશ્રી	૩
શ્રીપાલ એપાર્ટ. મામે, ગોપીપુરા, મેઈનરોડ	સુરત-૧
સા. ગુણેશશ્રી (૩) (જિ. ખેડા)	બાલાસિનોર
સા. વિપુલચંદ્રશ્રી (૪) દલાલવાડો (જિ. ખેડા)	કપડવાળ
સા. આત્મજ્ઞશ્રી (૩) (એમ. પી.)	તીમચ-૪૫૮૪૪૨

સા. આત્મજ્ઞશ્રી (૫) વડવાચેરા	ભાવનગર
સા. હેમપ્રભાશ્રી આદિ સૌકા સોસાયટી	સુરત
સા. આત્મજ્ઞશ્રી (૪) ટેમ્પીનાકા (મહા.)	થાણા
સા. વીરભદ્રાશ્રી (૩) (જિ. અમદાવાદ)	નરોડા
સા. સ્નેહપ્રભાશ્રી (૪) કૃતાશાની પોળ, ગાંધીરોડ	અમદાવાદ
સા. કનકપ્રભાશ્રી આદિ હજારી નિવાસ	પાલીતાણા

મંથ સ્થવીર પૂજ્ય આ. દેવશ્રી વિજયસિદ્ધિસૂરીશ્વરજી (બાપજી) મંસાનૌ સમુદાય

આચાર્યશ્રી ભદ્રંક સુરિજી મં	આદિ
પંકજ સોસાયટી, સરખેજ રોડ, પાલડી	અમદાવાદ-૭
આચાર્યશ્રી વિષ્ણુપ્રભસુરિજી મં	આદિ
દોશીવાડાની પોળ, કાળુપુર	અમદાવાદ-૧
પંચાસશ્રી રવિપ્રભવિજયજી મં	આદિ
હાળપટેલની પોળ, રીલીફ રોડ	અમદાવાદ-૧
મુનિશ્રી સુમેધવિજયજી મં	આદિ
તળિયાની પોળ, મારંગપુર	અમદાવાદ-૧
મુનિશ્રી જીવિજયજી મં	આદિ
વીશાનીમા જૈન પા. ધર્મશાળા તલાટીરોડ,	પાલીતાણા

પૂજ્ય સાધવીજી સમુદાય

સા. વિદ્યાનશ્રી	આદિ
શ્રી જૈકમભાઈ મુલુલાલ	
અશ્વિન સોસા. બ.મં. ૨ કૃતેહનગર. પાલડી	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૭
સા. રવિપ્રભાશ્રી પંકજ સોસા. સરખેજ રોડ, પાલડી	અમદાવાદ-૭
સા. જયશ્રી	
મંગલપાર્ક, એપેક્સ સોસાયટી નવા વિકાસગૃહ રોડ, પાલડી	અમદાવાદ
સા. શ્રીતીર્થજી	આદિ
મંગલપાર્ક, એપેક્સ સોસા. નવા વિકાસગૃહ રોડ, પાલડી	અમદાવાદ
સા. પદ્મલતાશ્રી જૈનનગર, પાલડી	અમદાવાદ-૭
સા. ઈન્દ્રજયશ્રી રામનગર, આયરમતી	અમદાવાદ-૫
સા. રતનપ્રભાશ્રી	આદિ
દેરાસર પાસે, ઢાળની પોળ ખીજડા શેરી, આરુઠોડીયા	અમદાવાદ ૧
સા. ચંદ્રકલાશ્રી	આદિ
આયંમિલશાળા, ગાંધીકોર્ટ પાસે, નવરંગપુરા	અમદાવાદ-૯
સા. સૂર્યોદયશ્રી	
C/O કલ્યાણભાઈ મયાભાઈ	આદિ
આનંદનગર, પાલડી	અમદાવાદ-૭
સા. ચંપકલતાશ્રી	આદિ
હેમાભાઈતો વડો ટિપરકોટ	જુનાગઢ-૩૬૨૦૦૧

સા. મહિમાશ્રી	આદિ
જૈન પેઢી, મધુમતી, બજારમાં, (જિ. વલસાડ)	નવરત્તી-૩૬૧૪૪૫
સા. ભદ્રંકરાશ્રી વાણિયાવાડ, (જિ. વડોદરા)	જ.ણી-૩૬૧૭૪૦
સા. સૂર્યોદયશ્રી	આદિ
હસ્તગિરિ જૈન તીર્થ-પેઢી, વાયા : પાલિતાણા, (ભાવનગર)	બળીયા
સા. પુણ્યદશનાશ્રી જિ. નાસિક (મહા.)	વ.ણી-૪૨૨૨૧૫
સા. સૂર્યચંદ્રશ્રી, પ્રતાપકુંજ કારેલીઆગ	વડોદરા-૩૬૦૦૧૮
સા. કમલપ્રભાશ્રી, વાણીયાવાડ, મોટો ડેલો (કચ્છ)	જા.જ-૩૭૦૦૦૧
સા. વિનોદશ્રી (જિ. પુના-મહારાષ્ટ્ર)	યર.ડા-૪૧૧૦૦૬
સા. ત્રિલોક્યપ્રભાશ્રી મહાવીર પેઠ (જિ. રાયગઢ-મહ.)	કરજત
સા. હંસકર્તાશ્રી	આદિ
ભગવંત આશ્રમ, સુધવાર પેઠ (મહા.)	પુના-૪૧૧૦૦૨
સા. દેવગુણશ્રી	આદિ
કોર સ્ટ્રીટ, જિ. રાયપુર (કર્ણાટક)	બેલારી-૫૮૩૧૦૧
સા. ઈન્દ્રપ્રભાશ્રી	આદિ
C/O કાંતીલાલ દીપચંદ્ર ગાંધી, 'દીપમોતી'	
આગ્રા રોડ (જિ. થાણા)	શાહપુર
સા. જયવંતશ્રી ૮૭/૮૮ ગુરુવાર પેઠ (મહા.)	પુના-૪૧૧૦૪૨
સા. અરૂણશ્રી, ટપાલચોક, બજારમાં (જિ. અમદાવાદ)	થાણા
સા. લલિતચંદ્રશ્રી	આદિ
સેક્ટર નં. ૧૭/૨૨, બસ સ્ટેન્ડ પાસે,	ગાંધીનગર-૩૮૨૦૨૨
સા. સુલોચનાશ્રી	આદિ
જૈન સંસ્થાન, સરાઈ બજાર, (જિ. જલગાંવ-મહા.)	અમલનેર
સા. જયપ્રભાશ્રી મં આવકવાડો (જિ. વડોદરા)	ડોહાઈ

સાહિત્યરક્ષક પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયમોહન- સૂરીશ્વરજી મંનો સમુદાય

આચાર્યશ્રી વિજયમોહનસૂરિજી મં. પં. શ્રી વાયસ્પતિવિજય મં.	
જૈન સાહિત્ય મંદિર,	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
આચાર્યશ્રી વિજયાનંદસૂરિજી મં. મુનિશ્રી જયશેખરવિજયજી મં. ૬	
આદિશ્વર જૈન ારાસર, ૪૧ રીઝરોડ, વાલકેશ્વર મુ'બઈ-૪૦૦૦૦૬	
આચાર્યશ્રી કનકરત્નસૂરિજી મં.,	
મુનિસ્વતસ્વામી દેરાસર, હુલાભાઈ દેસાઈ રોડ, કાંદિવલી (વે.) મુ'બઈ-૬૭	
આચાર્યશ્રી મહાનંદસૂરિજી મં.	૫
નવરોજી કોસલેન, ઘાટકોપર (વે.)	મુ'બઈ-૪૦૦૦૮૬
આચાર્યશ્રી સુર્યોદયસૂરિજી મં.	૩
જૈન દેરાસર, જમલીગલી, બેરીવલી (વે.)	મુ'બઈ-૪૦૦૦૬૨
મુનિશ્રી સુભોધાવિજયજી મં.	
ચિંતામણી પાથ. જૈન મંદિર, અરે રોડ, ગોરેગાંવ (વે.) મુ'બઈ-૬૨	
ગણિશ્રી પુણર્નિદવિજયજી મં.	૩
ચિંતામણી પાથ. મંદિર, સાંઈનાથનગર પ્લોટ નં. ૧૩, આગ્રારોડ,	
ઘાટકોપર (વે.)	મુ'બઈ-૮૬
ગણિવર્ચશ્રી પદ્મનંદવિજયજી મં.	૬૦ ૩
જૈન ઉપા. ગીતાંજલિનગર, સીવીંગ નં-૭	
બ્લો. નં. ૬૩, ૧ માળે બેરીવલી (વે.)	મુ'બઈ-૪૦૦૦૬૨
મુનિશ્રી મહેન્દ્રવિજયજી મં.	આદિ
સ્વે. જૈન ઉપા. (જિ. બનાસકાંઠા)	પાલનપુર
મુનિશ્રી ક્ષમાનંદવિજયજી મં.	આદિ
જમનગરવાળી જૈન ધર્મશાળા, નાની પોસ્ટ બોર્ડિસ સામે,	
	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
મુનિશ્રી માણિકવિજયજી મં.	આદિ
મુનિશ્રી ભદ્રાનંદવિજયજી મં.	આદિ
(તા. અબડાસ. ૬૨૭)	બાડા
સ્વે. જૈન ઉપા. (જિ. થાણા, એમ. એસ.)	કલ્યાણ
મુનિશ્રી નિત્યાનંદવિજયજી મં.	આદિ
આદિ જૈન ઉપાશ્રય (જિ. ભાવનગર)	ધોધાખંદર
મુનિશ્રી મહાનંદવિજયજી મં. વાસુપૂજ્ય સ્વામી જૈન મંદિર પ્રેમસાગર	
બીલીંગ, ચોથે માળે, મજગામ ટી. ટી,	મુ'બઈ-૧૦

પૂજ્ય સાધ્વીજી મંનો સમુદાય

સાધ્વીશ્રી કુસુમશ્રી મં., સા.શ્રી સુનંદાશ્રીજી	૬૦ ૮
દલાલવાડો, જા. ઉપાશ્રય	૬૫૬૧૪-૩૮૭૬૨૦
સાધ્વીશ્રી કમળાશ્રીજી મં.	૬૦ ૫
હોઠીભાઈની મેડ, દાણાપીઠ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાધ્વીશ્રી દમયંતીશ્રીજી મં., સા. ચંદ્રપ્રભાશ્રીજી	૬૦ ૬
બાણ માધવલાલ ધર્મશાળા	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦

સાધ્વી વિમલાશ્રીજી મં.	આદિ
હજારી નિવાસ, તલેટી રોડ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાધ્વીશ્રી ચંદ્રાશ્રીજી મં.	આદિ
મોતીશાની મેડી,	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાધ્વીશ્રી પ્રિયદર્શનાશ્રીજી મં.	૬૦ ૨
રાવપુર, મામાની પોળ,	વડોદરા
સાધ્વીશ્રી અંજનાશ્રીજી મં., સા. હેમલતાશ્રીજી	૬૦ ૪
જૈન ઉપા. શ્રીમાળીવાળા	ડમોઈ
સાધ્વીશ્રી પ્રિયવંદાશ્રીજી મં.	૬૦ ૧૪
૪૧/રીઝરોડ, વાલકેશ્વર,	મુ'બઈ-૪૦૦૦૦૬
સાધ્વીશ્રી કુસુમશ્રીજી મં. (ખેડાવાળા)	૬૦ ૬
જમલીગલી, બેરીવલી	મુ'બઈ-૪૦૦૦૬૨
સાધ્વીશ્રી રાજેન્દ્રશ્રીજી મં. આદિ	
શ્રમણી વિહાર	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાધ્વીશ્રી ઇન્દ્રશ્રીજી મં.	૬૦ ૬
પ્રીતિ બિલીંગ, બેનોનો ઉપાશ્રય, બેરીવલી (વે.)	મુ'બઈ-૪૦૦૦૬૨
સાધ્વીશ્રી મહેન્દ્રશ્રીજી મં.	૬૦ ૨
ટેમરિયા જૈન ઉપાશ્રય, મંદિર પાસે,	ખેડા-૩૬૩૩૧૦
આ. પ્રવણશ્રીજી મં. (૫) નાગજી જુદરની પોળ આશવાદ-૩૮૦૦૦૨	
સાધ્વીશ્રી દેવેન્દ્રશ્રીજી મં. શ્રી	૬૦ ૨
મહીધરપુરા, છાપરીયા શેરી	સુરત-૩૬૫૦૦૩
સાધ્વીશ્રી મંજુલાશ્રીજી મં. પ્રતાપજીવન	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાધ્વીશ્રી કનકપ્રભાશ્રીજી મં.	૬૦ ૪
શ્રમણી વિહાર,	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાધ્વીશ્રી મનોરમાશ્રીજી મં.,	
હુલાભાઈ દેસાઈ રોડ, કાંદિવલી (વે.)	મુ'બઈ-૪૦૦૦૬૭
સાધ્વીશ્રી મૃગેન્દ્રશ્રીજી મં., સા. શ્રી યશોધરાશ્રીજી	૬૦ ૧૮
નવરોજી કોસલેન, કામાગલી, ઘાટકોપર (વે.)	મુ'બઈ-૪૦૦૦૮૬
સા. વસંતપ્રભાશ્રીજી મં.	૬
જૈન ઉપાશ્રયજમલીગલી બેરીવલી (વેસ્ટ)	મુ'બઈ-૪૦૦૦૬૨
આ. કનકપ્રભાશ્રીજી મં.	૬૦ ૪
જૈન ઉપાશ્રય, કિસન બિલીંગ, પંતનગર, ઘાટકોપર (વે.) મુ'બઈ-૭૩	
આ. પદ્મલતાશ્રીજી મં.	૬૦ ૫
૩૨/૩૭, પ્રહલાદ પ્લોટ	રા. કોટ-૩૬૨૦૦૧
સાધ્વીશ્રી કુમુદપ્રભાશ્રીજી મં.	૬૦ ૬
ધર્મવિહાર ચારંગગઢા, અશોકનગર બસસ્ટેન્ડ, પાલડી	અમદાવાદ-૦૭
સાધ્વીશ્રી પદ્મયશાશ્રીજી મં.	૬૦ ૪
નાગજી જુદરની પોળ, મકાડી પોળ,	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાધ્વીશ્રી પુષ્પયશાશ્રીજી મં.	૬૦ ૨
આનંદ જીવન, તલેટી રોડ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાધ્વીશ્રી જયસેનાશ્રીજી મં.	૬૦ ૨
નાની વાસણા શેરી, સરસપુર,	અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૮
સાધ્વીશ્રી પદ્મયશાશ્રીજી મં.	૬૦ ૩
મહિલા ઉપાશ્રય, ઉજ્જડીયા	(જિ. જુનાગઢ) જેતપુર

સાં સુલક્ષણાશ્રી મં	ઠાં ૩
જૈન શ્વે. મંદિર વજરાબાદ, મેઈન રોડ (મહારાષ્ટ્ર) નાંદેડ-૪૩૧૬૦૧	
સાં શ્રીશ્રી કિરણભાઈશ્રી મં	ઠાં ૫
કોઈપોળ, રાવપુર	વડોદરા-૩૬૦૦૦૧
સાં સુવર્ણપ્રભાશ્રી મં	૩
વાયા : આશુદ	ધર્મજ-૩૮૬૪૩૦
સાં અનુપમાશ્રી મં	ઠાં ૩
શ્રમણી વિહાર, અ. નં. ૮	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાં દિવ્યશાશ્રી મં	ઠાં ૨
જૈન ઉપાશ્રય, સેનાવાલા બિલ્ડીંગ, તારદેવ રોડ મુંબઈ-૪૦૦૦૩૪	
સાં લલિતાંગયશ્રી મં	ઠાં ૩
ચિતામણી પાશ્વ. દેરાસર, આરે રોડ, ગોરેગાંવ મુંબઈ-૪૦૦૦૬૨	
સાં હર્ષપ્રભાશ્રી મં	ઠાં ૪
જૈન મર્ચન્ટ સોસાયટી, અ. નં. ૧૭ પાલડી અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૭	
સાં પુણ્યકલાશ્રી મં	ઠાં ૪
સાંધાણી એરટેટ, ૩, સાંધનાથનગર, (વે.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૮૬
સાં યશોલતાશ્રી મં (૩) દેવાસ ફ્લેટ, એ-આર,	
બ્લોક નં. ૩-૪ ગુપ્તાનગરની પાછળ, વાસણા અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૭	
સાં સ્નેહલતાશ્રી મં	ઠાં ૫
વાયા : મોડાસા (સાગરકાંઠા)	ડોશી
સાં ધર્મપ્રભાશ્રી મં	ઠાં ૨
જૈનમંદિર-ઉપાશ્રય (જિ. વડોદરા)	માસારોડ
સાં પદ્મરેખાશ્રી મં	ઠાં ૨
ચંદ્રપ્રભ જૈન દેરાસર, ટાંગા સ્ટેશન પાસે, નમાપુરા (મં પ્ર.) ઉજ્જૈન	
સાં અનંતગુણશ્રી મં	ઠાં ૨
જૈન શ્વે. બડા મંદિર, ૨૪-૨૫, રામઘાટ (યુ.પી.)	વારાણસી
સાં મયુરકલાશ્રી મં	ઠાં ૪
તિલક રોડ, સ્ટેશન સામે, હડીસર (વે.)	મુંબઈ-૪૦૮૦૬૮
સાં હસલતાશ્રી મં	ઠાં ૨
સ્ટેશન પાસે (જિ. વડોદરા)	મોહારોડ
સાં હિરાશ્રી મં	આદિ
હડીભાઈની મેડી, ઘણાપીઠ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાં મતિગુણશ્રી મં	આદિ
હવેલી શેરી (જિ. જુનાગઢ)	ધોરાજી
સાં સુવશાશ્રી મં	આદિ
જૈન ઉપાશ્રય, મહત્તી ચોક	રાજકોટ
સાં તત્ત્વગુણશ્રી મં આદિ	ખેડબ્રહ્મા
સાં તત્ત્વપ્રજ્ઞાશ્રી મં (આદિ) હડીભાઈની મેડી, પાલીતાણા	
સાં પ્રજ્ઞાજનાશ્રી મં	આદિ
વાયા: વલ્લભીપુર, (જિ. ભાવનગર)	પછેગામ
સાં યશોનંદિનીશ્રી મં આદિ શ્રમણી વિહાર	પાલીતાણા
સાં જયધર્મકલાશ્રી મં	ઠાં ૨
દેરા શેરી (જિ. જુનાગઢ)	પ્રભાસપાટણ
સાં આત્મશંતાશ્રી મં	આદિ

મગન મોદીની, ધર્મશાળા	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાં જયપુણાશ્રી મં	ઠાં ૪
દેરાણીયુ. (જિ. પંચમહાલ)	જુણાવાડા
સાં હરપરનાશ્રી મં	ઠાં ૪
કીકાભટ્ટની પોળ, જુણાવાડા	અમદાવાદ-૮૦૦૦૧
સાં દમયંતીશ્રી મં	ઠાં ૬
માધવલાલની જૈન ધર્મશાળા	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાં સૌમ્યદર્શિતાશ્રી મં	ઠાં ૨
જૈન પાઠશાળા હોલ, મારસદ્દી-એ/૩૦૦ ખાનપુર અમદાવાદ-૦૧	
સાં કનકપ્રભાશ્રી મં	આદિ
હડીભાઈની ધર્મ, ઘણાપીઠ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાં નિર્મલાશ્રી મં ઠાં ૨ (જિ. સાગરકાંઠા) તલોદ	
સાં ધર્મેદ્યાશ્રી મં ઠાં ૨ હરીપરા,	અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૬

પંજમ કેસરી આચાર્યદેવશ્રી વિજયવલ્લભસૂરીશ્વરજી મંનો સમુદાય

આચાર્યશ્રી વિજયધર્મદિનસૂરીશ્રી મં	..... ઠાણા-૧૭
શ્રી શ્વે. જૈન મંદિર, (જિ. મેરઠ-યુ.પી.)	મુ. હરેતનાપુર
આચાર્યશ્રી જનકચંદ્રસૂરીશ્વરજી મં	..... ઠાં ૨
(જિ. થાણા-મહારાષ્ટ્ર)	મુ. દહાણુ-૪૦૧૬૦૧
પંચાસશ્રી જયવિજયજી મં	ઠાં ૪
જૈન સ્ટ્રીટ (જિ. જલધર-પંજાબ)	નડોદર
મણિવર્ધશ્રી જયંતાવિજયજી મં	ઠાં ૨
રાંમડીચોક, (રાજ.)	બીકાનેર-૩૩૪૦૦૧
મણિવર્ધશ્રી રત્નાકરવિજયજી મં	ઠાં ૫
૧૦૮, મોતીશાલેન, ભાવપલ્લા,	મુંબઈ-૪૦૦૦૨૭
મણિવર્ધશ્રી નિત્યાનંદવિજયજી મં	ઠાં ૬
(વાયા: નાના બેડા-જિ. પાલી)	ભદર-૩૦૧૫૦૪
મુનિરાજશ્રી રામવિજયજી મં	આદિ
વાયા: ફાલના, જિ. પાલી-રાજસ્થાન	લાહોર-૧૦૬૭૦૫
મુનિરાજશ્રી હીરવિજયજી મં	આદિ
આત્મવલ્લભ ઉમંગ સ્વા. મંદિર, રામનગર,	અમદાવાદ-૦૫
મુનિરાજશ્રી હીંમતવિજયજી મં	આદિ
વાયા: રાની જિ. પાલી.-રાજસ્થાન	નાડોલ
મુનિરાજશ્રી જિતેન્દ્રવિજયજી મં	આદિ
હલવાઈ બજાર, (હરિવાણા)	અંઆના-૧૩૩૦૦૩
મુનિરાજશ્રી ચંદ્રોદયવિજય મં	ઠાં ૨
૨૫ શિવકુમા સોસા. લાલબાગ, માંજલપુર	વડોદરા-૩૬૦૦૧૧
મુનિરાજશ્રી વર્ધમાનવિજયજી મં (૪) વલ્લભલ વિહાર	પાલીતાણા
મુનિરાજશ્રી વિશુદ્ધવિજયજી મં	આદિ
દેવકુવા માગ. (જિ. રાયગઢ)	શારંગપુર-૨૬૫૬૬૭
મુનિરાજશ્રી ગૌતમવિજયજી મં	ઠાં ૨
શ્રીમાળીવાગા, (જિ. વડોદરા)	ડોમોઈ-૨૬૧૧૧૦
મુનિરાજશ્રી યશોભદ્રવિજયજી મં	ઠાં ૨
ઈરાનીવાડી, કાદિવલી	મુંબઈ-૪૦૦૦૧૭

પૂજ્ય સાધવીજી સમુદાય

સા. વિનીતાશ્રીજી મં. સા. વીરેન્દ્રશ્રીજી	ઠા. ૬
સા. કુશલશ્રીજી મં. (૨) જુની શેરી, ઘડિયાળીપેળ વડોદરા-૦૧	
સા. વિદ્યાશ્રીજી મં., સા. શ્રી કાંતશ્રીજી	ઠા. ૮
શ્રમણી વિહાર, (સૌરાષ્ટ્ર)	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સા. ભદ્રાશ્રીજી મં. સા. સુજાનશ્રીજી	ઠા. ૫
આત્મ-વલ્લભ-૨ મુદ્રસ્વાધ્યાય મંદિર ચિ. પાર્શ્વ. દેરાસર	
પાછળ, રામનગર	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સા. સુભદ્રાશ્રીજી મં. (૪) લુણાવાડે, મોટીપોળ, અમદાવાદ-૦૧	
સા. સુધર્માશ્રીજી સા. પ્રવીણશ્રીજી	ઠા. ૫
શૈલેશ ડિપાર્ટમેન્ટ, વાઘજપોળ, ઝવેરીવાડ.	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સા. ચરણશ્રીજી મં.	ઠા. ૨
હળરી નિવાસ રૂમ નં. ૧૭, તળેટી રોડ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સા. ઈશ્વરશ્રીજી મં. (૬) શાંતિનાથ દેરાસર, પાયધુની, મું.અઈ-૦૩	
સા. જિતેન્દ્રશ્રીજી મં. (૨) ગિરીવિહાર, તળેટીરોડ	પાલીતાણા
સા. જયશ્રીજી મં.	ઠા. ૪
ખેતલાવીર, ચાત્રેક ભવન, તળેટી રોડ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સા. અભયશ્રીજી મં. (૪) દેવચંદનગર, મલાડ મું.અઈ-૪૦૦૦૬૮	
સા. પ્રસાંતશ્રીજી મં. (૩) શ્રમણી વિહાર, તલેટી રોડ	પાલીતાણા
સા. જયવંતશ્રીજી મં. (૬) વલ્લભનગર, બાલુગંજ આશ્રા-૦૧	
સા. સુશીલાશ્રીજી સા. શાંતનુજયોતી	ઠા. ૬
સા. સુમતીશ્રીજી મં. (જી. મેરઠ યુ.પી.)	હરિતનાપુર
સા. ચંદ્રોદયાશ્રીજી મં.	ઠા. ૬
શ્રી શ્રવે. જૈન મંદિર (જિ. મેરઠ-યુ.પી.)	સરધના
સા. જયંતપ્રભાશ્રીજી મં. આદિ બોરા બગીચા, ફાટ મું.અઈ-૦૧	
સા. દર્શનશ્રીજી મં. (૩) (જિ. ભુજ-૬૨૭)	માધાપુર-૨૦
સા. કનકપ્રભાશ્રીજી મં. (૬) વલ્લભ વિહાર પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦	
સા. રંજનશ્રીજી મં.	ઠા. ૫
શ્રી સુમતિનાથ શ્રવે. મંદિર સીવીલ લાઈન-૩	મુરાદાવાદ-૨૪૪૦૦૧
સા. કનકપ્રભાશ્રીજી મં.	ઠા. ૩
કોકાનો પાડો, મોળ શેરી	પાટણ-૩૮૪૨૬૫
સા. પદ્મલતાશ્રીજી મં.	આદિ
૫૪૧, સાગરવિલા, બીજા માળે,	મું.અઈ-૪૦૦૦૦૭
સા. હેમેન્દ્રશ્રીજી મં.	ઠા. ૩
મંગલ વિહાર, વાયા: જવાઈઅંધ (જિ. પાલી)	વાંકલી-૩૦૬૧૦૬
સા. સુમંગલાશ્રીજી મં.	ઠા. ૭
પુરાના બગીચા (જિ. ગંગાનગર)	સુરતગઢ-૩૩૫૮૦૪
સા. સ્વયંપ્રભાશ્રીજી મં.	ઠા. ૫
હોળી ચકલા (જિ. ખેડા)	કપડવંજ-૩૮૭૬૨૦
સા. નિર્મલાશ્રીજી મં.	ઠા. ૫
૨૦૬, મોતીશાંત, બાયપાસ	મું.અઈ-૪૦૦૦૨૭
સા. મુકિતશ્રીજી મં. આદિ કૌચરોનો ચોક	બીકાનેર-૩૩૪૦૦૧
સા. ચિતરંજનશ્રીજી મં. (૬) (જિ. ધાર)	બહાવર-૪૫૪૬૬૦
સા. ચંદ્રપ્રભાશ્રીજી, સા. દેવેન્દ્રશ્રીજી (૪) વલ્લભ વિહાર પાલીતાણા	

સા. જગતશ્રીજી મં. ધનાપરાની ધર્મશાળા,	ઠા. ૫
આવિકાશ્રમ સામે,	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સા. કમલપદ્માશ્રીજી મં.	ઠા. ૪
જૈન ધર્મ. બોરાવાડી (રાજ.)	નાગોર-૩૪૧૦૦૧
સા. સુવ્રતાશ્રીજી મં. (૩) ૨/૮૨ રૂપનગર	દિલ્હી-૧૧૦૦૦૭
સા. વશકીર્તિશ્રીજી મં.	ઠા. ૫
ચાંદણીચોક, કિનારી બગીચા	દિલ્હી-૧૧૦૦૦૭
સા. પ્રકાશશ્રીજી મં.	આદિ
પંચળી ધર્મ. તલેટી રોડ,	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સા. સુકુમાલિકાશ્રીજી મં.	ઠા. ૬
મહાવીર ભવન, ચાવલ બગીચા	લુધિયાના-૧૪૧૦૦૧
સા. જિતાણીશ્રીજી મં.	ઠા. ૪
બસ સ્ટેન્ડ પાસે, તા. હાલોલ (જિ. પંચમહાલ)	પાવાગઢ
સા. વિચલક્ષ્મીશ્રીજી મં.	આદિ
કાળવાસ, ખેડા લીમડા	પાલનપુર-૩૪૫૧૧૦
સા. પુષ્પાર્ણીજી મં.	આદિ
જૈન શ્રવે. મંદિર (મ.પ્ર.)	નગેશ્વરતીર્થ
સા. કુસુમપ્રભાશ્રીજી મં. (૩) (રાજ.)	મેડતાસીટી-૩૪૧૫૧૦
સા. અમીતચુલાશ્રીજી મં.	ઠા. ૫
સ્ટે નાના (પાલી-રાજ.)	ભાંદર-૩૦૬૫૦૪
સા. ગુણપ્રભાશ્રીજી મં.	ઠા. ૫
ગામના દેરાસર, અબજી ચોક (સૌરાષ્ટ્ર)	મોટાદ
સા. નરેન્દ્રશ્રીજી મં.	ઠા. ૫
આગમ એપાર્ટ, ત્રીન બતી સામે, કાળજી મેદાન,	સુરત-૩૮૫૦૦૨
સા. કીર્તિપ્રભાશ્રીજી મં.	ઠા. ૨
જૈન દેરાસર-બી.પા. (જિ. રાજકોટ)	વીંછીયા-૩૬૦૦૧૫
સા. રતનપદ્માશ્રીજી મં. (૩) રાજસ્થાન જૈન ભવન,	
૪૨૦ આર. એસ. કેદારી રોડ	પુના-૪૧૧૦૮૧
સા. રક્ષિતપ્રભાશ્રીજી મં.	ઠા. ૨
શ્રી જૈન શ્રવે. મંદિર નસરતપુરા (યુ.પી.)	અભિયાવાદ
સા. ચંદનબાળાશ્રીજી મં.	ઠા. ૨
સરાઈ બગીચા (જિ. રાજકોટ)	ધોરાજી-૩૬૦૪૧૦
સા. દિવ્યરત્નાશ્રીજી મં.	આદિ
હળરી નિવાસ ધર્મ. રૂમ નં. ૧૮	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સા. રવિપ્રભાશ્રીજી મં.	આદિ
શત્રુજયપાર્ક, ચોથી બિલ્ડીંગ કેશરિયાજી પાછળ,	પાલીતાણા

મહોદધિ પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવશ્રી વિજયપ્રેમસૂરી-શ્વરજી મં.સાંનો સમુદાય

આ.શ્રી હીમાંશુસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયનંદનસૂરીજી મં.	ઠા. ૬
નવકારમંત્ર એપાર્ટમેન્ટ, સરખેજ રોડ, વાલજા, અમદાવાદ-૦૭	
આચાર્યશ્રી ભુવનભાનુસૂરીજી મં. ઉપા. શ્રી યશોભદ્ર-	ઠા. ૧૭
વિજયજી મં. આદિનાથ જૈન મંદિર, ચીકપેઠ બેંગલોર	૫૬૦૦૫૩
આચાર્યશ્રી વિજયનંદનસૂરીજી મં.	ઠા. ૪
જૈન ઉપા. (જિ. અહમદનગર)	સંગમનેર-૪૨૨૬૦૫

આચાર્યશ્રી ગુણનંદસૂરિજી	ઠા. ૬
૪ થી મેઈન લેન, ગાંધીનગર,	બેંગ્લોર-૫૬૦૦૦૬
આચાર્યશ્રી ધર્મભાઈસૂરિજી મં	ઠા. ૧૦
શીતલનાથ જૈન મંદિર, તેલીગલી	ધુલિયા-૪૨૪૦૦૧
આચાર્ય જયદેવસૂરિજી મં	ઠા. ૧૧
મરધર જૈન સમ, કંસરવાગલી	કુમલી-૫૮૦૦૨૦
આચાર્યશ્રી બ્રહ્મપુત્રસૂરિજી મં	ઠા. ૪
દતાલા મંગલ કાર્યાલય, ૩૭૬, બુધવારપેક,	પુના-૪૧૧૦૦૨
આચાર્યશ્રી રામનંદસૂરિજી મં મુનિશ્રી વિદ્યાનંદવિજયજી મં	ઠા. ૮
શીતલનાથ જૈન મંદિર, ન્યુ પ્લોટ (મહા.) અમલનેર-૪૨૫૪૦૧	
આચાર્યશ્રી હેમચંદ્રસૂરિજી મં	ઠા. ૧૨
જૈન દેરાસર પેઢી ઝવેરી રોડ, મુલુડ-વેસ્ટ	મુંબઈ-૪૦૦૦૮૦
આચાર્યશ્રી વિજયનંદસૂરિજી મં	૮
અજિતનાથ જૈન ધર્મશાળા, માલદાસ સ્ટ્રીટ	ઉદયપુર-૩૧૩૦૦૧
આચાર્યશ્રી જશોભરસૂરિજી મં	૧૦
મુનિસુવતરનાથ જૈન મંદિર, લક્ષ્મીપુરી	કોલ્હાપુર-૪૧૬૦૦૧
આચાર્યશ્રી જયદેવવિજયજી મં	૬
જૈન મંદિર-પેઢી (કચ્છાટક)	બેંગ્લોર-૫૬૦૧૧૪
આચાર્યશ્રી ગુણરત્નસૂરિજી મં	૨૦
નવલયંદ સુપ્રતાલ જૈન પેઢી ગુજરાતી કટરાં-(રાજ.) પાલી-૩૦૧૪૦૧	
પંન્યાસશ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મં	૧૪
જૈન ઉપાશ્રય, મહા પાસે, પંકજ સોસાયટી,	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૬
મણિશ્રી પદ્મસેવિજયજી મં (૩)	ભદ્રાવતી-૫૭૭૩૦૧
પ્રવર્તકશ્રી ધર્મપુત્રવિજયજી મં	
હાલારી વિ.એ. જૈન ઉપા., અજંટા	
કમ્પાઉન્ડ, ધારાલકર નાકા (જિ. ધાણા)	બીવંડી-૪૨૧૩૦૨
મુનિશ્રી નંદીવેશનવિજયજી મં	૪
જૈન આરાધના સુવન, એસ. કે. બેલે રોડ, ઘાટ (વે.) મુંબઈ-૪૦૦૦૨૮	
મુનિશ્રી નંદીવેશવિજયજી મં (૨) (જિ. ધુલિયા)	નંદુરનાર
મુનિશ્રી હર્ષસેવિજયજી મં	૧૪
તપોવન સંસ્કરણ મુ. ધારાગિરિ	કમ્પીરપોર-૩૬૬૪૨૪
મુનિશ્રી જગલક્ષ્મીવિજયજી મં	ઠા. ૩
ઋષભસંલવ જૈન જૈન પેઢી, કાપડ બજાર, અહમદનગર-૪૧૪૦૦૧	
મુનિશ્રી શીલરત્નવિજયજી મં	૨
રાજસ્થાન પ્રવે મ. સંધ	
૬ મેઈન, ૩૦ સો કોસ. પ્લોટ નં. ૪	બેંગ્લોર-૫૬૦૦૧૧
મુનિશ્રી અમ્બિકાવિજયજી મં	
મુનિશ્રી વીરરત્નવિજયજી મં	૨
જૈન ઉપાશ્રય, સરદારચોક (જિ. સુરત)	ખારડોલી-૩૬૪૦૦૧
મુનિશ્રી નમ્પરત્નવિજયજી મં	૨
જૈન પ્રવે. મુર્તિ. પેઢી ફર્સ્ટ 'સી' સરદારપુરા	બેંગ્લુર-૭૪૨૦૦૧
મુનિશ્રી રત્નસંદરવિજયજી મં	૬
જૈન દેરાસર, માંડવી ચોક,	રાજકોટ-૬૬૦૦૦૧
મુનિશ્રી નિષાલવિજયજી મં	૨
જૈન મંદિર-પા., સ્ટે. સિરોહી રોડ	પીંડવાડા-૩૦૭૦૨૨

મુનિશ્રી હેમરત્નવિજયજી મ. સા. (૬) રસાભાખર, નવાડીસા-૩૫	
મુનિશ્રી રાજરત્નવિજયજી મં	૨
સુપાધર્વનાથ જૈન મંદિર, ચીકપેક	દાવનગીરી-૫૭૭૦૦૧
મુનિશ્રી વિશ્વનાથવિજયજી મં	૨
શિવાજી પથ શંકરરાવ રોડ (જિ. ધાણા)	કલ્યાણ-૪૨૧૨૦૧
મુનિશ્રી નિપુણચંદ્ર વિજયજી મં	૨
કરમચંદ જૈનપોષધશાળા, ૧૦૬ એસ. વી. રોડ	ઈલાકાજી મુંબઈ
મુનિશ્રી ઈંદ્રજિતવિજયજી મં	૧૨
જૈન ઉપા. ઓપેરા સોસા. નવા	
વિકાસગૃહ પાસે, પાલડી	અમદાવાદ-૩૭૦૦૦૭
મુનિશ્રી ચંદ્રજિતવિજયજી મં	૬
આત્માનંદ જૈન ઉપા., બની શેરી, ધડીયાળીપોળ, વડોદરા-૩૬૦૦૦૧	
મુનિશ્રી મુક્તિદર્શનવિજયજી મં (૪) (જિ. ભરૂચ)	પાલેજ-૨૦
મુનિશ્રી વિશ્વકલ્યાણવિજયજી મં	
પદ્મમાલ જૈન તીર્થ પેઢી તા. શીર (જિ. પુના)	પામલ-૪૧૨૪૦૩
મુનિશ્રી યશોભુષણવિજયજી મં	
જૈન દેરાસર-ઉપા. (જિ. ભરૂચ)	પાલેજ-૩૬૨૨૦૨

યોગાનિષ્ઠ પૂજ્ય આચાર્ય શ્રીમત્ બુદ્ધિસાગરસૂરિજી મંનો સમુદાય

આચાર્યશ્રી સુબોધસાગરસૂરિજી મં	૧૦
આચાર્યશ્રી મનોહરકીર્તિસાગરસૂરિજી મં	
જૈન ઉપા., ૬૫, જવાહરનગર રોડ નં. ૫ ગોરગાંવ (રી.) મુંબઈ	
આચાર્યશ્રી દુર્લભસાગરસૂરિજી મં	
શંખે પાર્થ. જૈન દેરાસર ઉપાશ્રય બોરીવલી (વે.) મુંબઈ-૬૬	
આચાર્યશ્રી કલ્યાણસાગરસૂરિજી મં	૨
જૈન ઉપા., દેવકરણ મુગળવી બાડી, મત્રાડ (વે.) મુંબઈ-૪૦૦૦૬૪	
આચાર્યશ્રી પદ્મસાગરસૂરિજી મં	૨૦
આરાધનાલવન, ૩૫૧, મિન્ટ સ્ટ્રીટ	મદ્રાસ-૬૦૦૦૭૬
આચાર્યશ્રી ભદ્રાહસાગરસૂરિજી મં	૨
'ગુરુ કૃપા' સોલારોડ, નારણપુરા	અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩
પંન્યાસશ્રી સુભદ્રાસાગરજી મં	૨
નંદા સુવન, તલેટી રોડ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
પંન્યાસશ્રી ધરજીન્દ્રસાગરજી મં	૩
બાજી કોઠારી, તેલીવાડો, (રાજસ્થાન)	નાગો-૩૪૧૦૦૧
પંન્યાસશ્રી સુદર્શનકીર્તિસાગરજી	૨
મહાવારનગર, ઝવેરી સડક	નવસારી-૩૬૬૪૪૫
મુનિશ્રી કંચનસાગરજી મં	૨
૧૭ એ. નવજીવન સોસા. પેલા મળે, લેમીગટન રોડ	મુંબઈ-૦૮
મુનિશ્રી શાંતિસાગરજી મં	૨
જૈન સેનેટરીયમ ઉપા. સ્ટેશન સામે, વી. પી. રોડ	
વિલેપાર્લા (વે.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૦૮
મુનિશ્રી નયકીર્તિસાગરજી મં	૨
આરાધના સુવન (રાજસ્થાન)	બેંગ્લુર

મુનિશ્રી નીતિસારશ્રી મં	૫
પંચ ઓસવાળ જૈન ઉપાશ્રય, (રાજ.)	(શિવગંજ)
મુનિશ્રી સંયમસ ગરજ મં	૩
જૈન ઉપા. રાજેશ પાઠ, બેલાણી એસ્ટેટ	
કોદરમલ રોડ, કવારી રોડ, મલાડ (ઈ.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૬૭
મુનિશ્રી લાવણ્યસાગરશ્રી મં	
મારવાડી જૈન ઉપાશ્રય મામલનદારવાડી, એસ.વી. રોડ	
મલાડ (વે.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૬૪

પૂજ્ય સાધ્વીશ્રી મં સમુદાય

સાં જસવંતશ્રી મં	આદિ
આંબલીપોળ ઉપાશ્રય, ઝવેરીવાડ,	અમદાવાદ
સાં ધન્દશ્રીશ્રી મં	૬
ખહેતોનો જૈન ઉપા. આઝાદચોક, શાક માર્કેટ સામે મહેસાણા-૩૮૪૦૦૧	
સાં કુસુમશ્રીશ્રી મં	૧૬
અમારી વિહાર, તલેરી રોડ	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાં વિદ્યાશ્રીશ્રી મં સા. વસંતશ્રીશ્રી મં	૭
ખહેતોનો જૈન ઉપા. ડુંગડના કુવા પાસે, (સા. ઠાંકી) પ્રાતીજ-૩૮૩૨૦૫	
સાં સુલસાશ્રીશ્રી મં	આદિ
શ્રી જૈન તીર્થ પેઢી (ઉત્તર ગુજરાત)	મહુડી
સાં વિદ્યોતશ્રીશ્રી મં	આદિ
જૈન આશ્રમ, (જિ. અમદાવાદ)	વટવા
સાં કલ્પશીલાશ્રીશ્રી મ. સા. હિતપ્રેક્ષાશ્રી	આદિ
શાકમાર્કેટ સામે,	મહેસાણા-૩૮૪૦૦૧
સાં રાજેન્દ્રશ્રીશ્રી મં	આદિ
૬૩, જવાહરનગર, રોડ નં. ૫ ગોરેગાંવ (વે.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૬૨
સાં મંજુલાશ્રીશ્રી (૪) આદિસાધુવન,	પાલીતાણા
સાં કૈવલ્યશ્રીશ્રી મં આદિ (જિ. મહેસાણા ઉ. ગુ.)	માણસા
સાં સ્વયંપ્રભાશ્રીશ્રી મં (૨) પ્રકાશ જીવન, તલાડી રોડ, પાલીતાણા	
સાં સ્નેહલતાશ્રીશ્રી મં	આદિ
સાગરશ્રમણી વિહાર, ચોથીયાનો કોટ (ઉ. ગુ.)	વિજપુર-૩૮૧૮૭૦
સાં સૂર્યલતાશ્રીશ્રી મં આદિ (સુરત)	અમરેલી-૩૮૪૧૦૫
સાં હર્ષપ્રભાશ્રીશ્રી મં આદિ ડાંખ મહેતાનો પાડો,	પાટણ-૬૫
સાં પવિત્રલતાશ્રીશ્રી મં	આદિ
ડાંખ મહેતાનો પાડો, બીમટો (જિ. મહેસાણા)	પાટણ-૩૮૪૨૬૫
સાં ધર્મરત્નાશ્રીશ્રી મં અમારિ વિહાર,	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
સાં નયનપ્રભાશ્રીશ્રી મં મોટી વાણિયાવાડ, (ઉ. ગુ.)	આશુરમા-૨૦
સાં સુમિત્રાશ્રીશ્રી મં	આદિ
સીમંધર સ્વામિ. જૈન દેરાસર-પેઢી હાઈવે રોડ, મહેસાણા-૩૮૪૦૦૨	
સાં જયપ્રભાશ્રીશ્રી મં	આદિ
જૈન ઉપા. કલ્યાણ સોસા. મીઠાખળી, એલીસાશ્રીજ	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૬

સાં કીરણલતાશ્રીશ્રી સાં તત્ત્વજ્યોત્ષ્ણાશ્રીશ્રી	આદિ
આંબલીપોળ જૈન ઉપા. ઝવેરીવાડ	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
સાં અરુણપ્રભાશ્રીશ્રી મં	આદિ
આમિકુંજ સોસાયટી, રામનગર, સાયરમતી	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૫

શાસનધૂરીશ્રી પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતશ્રી ઝંકારસૂરિશ્રીશ્રી મ. સા. નો સમુદાય

પં.શ્રી અરવિંદવિજયશ્રી મ. મુનિશ્રી કુમુદચંદ્રવિ. મ.	૨
ગજજરવાડી, નાનપુરા,	સુરત
પં.શ્રી યશોવિજયશ્રી મ. પૂ. જ્યાનંદજીવિ. મ.	૫
ઝંકારસૂરિશ્રી આરાધના મંડપ, સુભાષચોક, ગોપીપુરા	સુરત
મુનિશ્રી ચંદ્રવશવિજયશ્રી મ. મુનિશ્રી ભાગ્યેશવિ. મ.	૨
શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ જિનાલયની બાજુમાં, રાંદેર રોડ	સુરત
મુનિશ્રી મહાવશવિજયશ્રી મ. મુનિશ્રી કલ્પવશવિજયશ્રી મ.	૨
કૈલાસનગર	સુરત
મુનિશ્રી જિનચંદ્રવિજયશ્રી મ. મુનિશ્રી મુનિચંદ્રવિજયશ્રી મ.	૩
પૂ. રાજેશવિજયશ્રી મ. ખોડાલી મંડા (ગુજરાત)	પાલનપુર

પૂ. સાધ્વીશ્રી સમુદાય

સાં મનકશ્રીશ્રી સાં સુવતાશ્રીશ્રી, સાં તીર્થોદયાશ્રીશ્રી	૬
(વાયા : પાલનપુર)	જુનાડીસા
સાં શ્રીમતીશ્રી મં (૪) વાયા:ડીસા (ઉ. ગુ.)	આસેડા
સાં સુવર્ણાશ્રીશ્રી મં સાં પુષ્પમિત્રાશ્રીશ્રી	૬
ટાવર પાસે, (ઉ. ગુજરાત)	પાલનપુર
સાં નૂતનપ્રભાશ્રીશ્રી	૩
ધાણુધાર ઉપાશ્રય, સંસ્કાર સોસા.	પાલનપુર
સાં ધર્મરત્નાશ્રીશ્રી મં, સાં રત્નત્રયાશ્રીશ્રી	૧૦
અંતરીક્ષ એપાર્ટમેન્ટ, ગોપીપુરા,	સુરત
સાં પદ્મરેખાશ્રીશ્રી મં	
સાહેલી એપાર્ટમેન્ટ, કાજીનુ મેદાન, ગોપીપુરા	સુરત
સાં વિદ્યુતલતાશ્રીશ્રી મં, સાં કલ્પલતાશ્રીશ્રી	૧૫
ચંદનબાગ, એનીમિસેન્ટ હોલ પાસે,	સુરત
સાં ભાવપૂર્ણાશ્રીશ્રી મં, સાં મતિપૂર્ણાશ્રીશ્રી	૧૩
સાં સત્યરેખાશ્રીશ્રી મં ઠાકોરપાર્ક. પાલડી	અમદાવાદ-૧૩
સાં જ્યોતિપ્રભાશ્રીશ્રી મં	૨
રાજગીરી સોસા. સમસ્ત બસ સ્ટેન્ડ પાસે	
નારાયણનગર રોડ, પાલડી	અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૭
સાં ધર્મપૂર્ણાશ્રીશ્રી મં (૨) વાયા : બાણુરોડ (રાજ.)	હાંતરાઈ
સાં સૂર્યકળાશ્રીશ્રી મં (૨) અદરબખ્ત (ઉ. ગુ.)	ડીસા
સાં મુંગાંકપૂર્ણાશ્રીશ્રી મં (૩) ગાંધીવાસ (ઉ. ગુ.)	રાંધનપુર

કચ્છ-વાગડ દેશોદ્ધારક આંદેવશ્રી વિજયકનકસૂરિજી મંનો સમુદાય

આચાર્યશ્રી કલપપૂર્ણસૂરિજી મં (૬) (જિ. ખનાસકાંઠા)	વાવ
મુનિશ્રી દર્શનવિજયજી મં (૩) તા. ભયાઉ (કચ્છ)	આધોઈ
તા. ભયાઉ (કચ્છ)	
મુનિશ્રી કીર્તિવિજયજી જી	આદિ
જિ. જલોર (રાજ.)	સાંચોર-૩૪૩૦૪૧
મુનિશ્રી મુક્તિવિજયજી મં	(આદિ)
કૃષ્ણનગર નરોડા રોડ	અમદાવાદ
મુનિશ્રી તીર્થભાવિજયજી મં	(આદિ)
(જિ. સુરેન્દ્રનગર)	વઢવાણસીટી

બુદ્ધિ-તિલક અતેવાસી આંદેવશ્રી વિજયશાંતિયંત્રસૂરિજી મંનો સમુદાય

આચાર્યશ્રી કનકપ્રભસૂરિજી મં	૨
૨૧/ખી કિરણનગર, શાહપુર દરવાજા બહાર,	અમદાવાદ
આંશ્રી ભુવનશંકરસૂરિજી મં	૩
જાનમંદિર, શંકર સોસા. પાસે, કેશવનગર	અમદાવાદ-૭
આંશ્રી સોમયજ્ઞસૂરિજી મં (૩) શાહપુર દરવાજાનો ખાંચો	અમદાવાદ
આંશ્રી રાજેન્દ્રસૂરિજી મં (૭) જૈન ઉપા. (દ. ગુ.)	નવસારી
પંશ્રી જિનયજ્ઞવિજય ગણિ (સોરાષ્ટ્ર)	સાવરકુંડલા
પંશ્રી ભદ્રાનંદવિજયજી મં	આદિ
હોમકાર જૈન વિ. તીર્થ-મંદિર, ગંદુર (એ. પી.) નાગાજીનનગર-૧૦	
મુનિશ્રી સુભદ્રાવિજયજી મં	આદિ
અખી ડોશીની પોળ, (જિ. ખનાસકાંઠા)	રાધનપુર
મુનિશ્રી રતનેન્દ્રવિજયજી મં મધુમતી, (ગુજ.)	નવસારી

પૂજ્ય સાધ્વીજી સમુદાય

સાં ઉત્તમશ્રીજી મં	૧૨
જૈન ધર્મશાળા (જિ. જલોર-રાજ.)	સાંચોર-૩૪૩૦૪૧
સાં સુશીલાશ્રીજી મં	૨
શાંતિનગર સોસા. (જિ. જલોર-રાજ.)	સાંચોર-૩૪૩૦૪૧
સાં સોહનશ્રીજી મં (૨૧) (જિ. ખનાસકાંઠા)	ભાભર-૩૮૫૩૨૦
આં સુર્યપ્રભાશ્રીજી મં (૨૭) (દ. ગુ.)	નવસારી
સાં રૈવતશ્રીજી મં (૪) વાયા : સાંચોર (જિ. જલોર-રાજ.)	હાડેયા
સાં રતેહજતાશ્રીજી મં (૯) કોકાનો પાડો, જોળ શેરી, (ઉ. ગુ.)	પાટણ
સાં સુર્યશશીજી મં	૯
દ. ડી. ટ્રેઈડ રોડ, રણજીતનગરની નાક,	જામનગર

સાં સુલોચનાશ્રીજી મં	૬
૭, અમરજ્યોત સોસા., જવાહર ચોક, સાવરમતી,	અમદાવાદ-૫
સાં સુપ્રજ્ઞાશ્રીજી મં (૧૧) ચંદ્રલેહ સોસાયટી	નવાડીસા
સાં વિદ્યુતપ્રજ્ઞાશ્રીજી મં (૧૬) અમારિ વિહાર,	પાલીતાણા
સાં સુવર્ણકલાશ્રીજી મં (૨) (જિ. ભાવનગર)	ટાણા
સાં સત્ગુણાશ્રીજી મં (૨) (જિ. ભાવનગર)	જેસર
સાં ગુણવત્તાશ્રીજી (૪) (જિ. ભાવનગર)	સાવરકુંડલા
સાં પ્રેમલતાશ્રીજી મં (૩) કુલીબાઇનો ડેવો,	જામનગર
સાં વિવેકપૂર્ણાશ્રીજી મં (૩) કિરણનગર, ખં. નં. ૧૩	અમદાવાદ
સાં તત્ત્વપૂર્ણાશ્રીજી મં (૬) (ઉ. ગુ.)	સિદ્ધપુર
સાં વિરાગરસાશ્રીજી મં (૨) (જિ. ખેડા)	માતર તીર્થ
સાં મદનરેખાશ્રીજી મં સીમંધર સ્વામી દેરાસર પાસે	સુરત
સાં સુવર્ણપ્રભાશ્રીજી મં આદિ કાયસ્થ મહોલ્લા	સુરત
સાં પુનિતયશાશ્રીજી મં (૮) શાહપુર દરવાજાનો ખાંચો	અમદાવાદ
સાં રતનેન્દ્રશ્રીજી (૩) (જિ. જલોર-રાજ.)	કલાપુર
સાં સદ્ગુણાશ્રીજી મં (૩) બાણશાલી શેરી,	રાધનપુર
સાં ગિરિરત્નાશ્રીજી મં આદિ (વાયા : ખીમત)	પાંચાવાડા

મહાનગર મુંબઈની ધરતીને પ્રથમ પાવન કરનાર શ્રી મોહનલાલજી મંનો સમુદાય

પૂ. આંશ્રી ચિદાનંદસૂરિજી મં	૪
શ્રી મોહનલાલજી જૈન ઉપાશ્રય, ગોપીપુરા, મેઈન રોડ	સુરત-૨
મુનિશ્રી સુયશમુનિજી મં	૪
વાયા : દાહોદ (જિ. પંચમહાલ)	લાંમડી-૩૮૬૧૮૦
મુનિશ્રી કીર્તિસેનમુનિજી મં (૨) જૈન ઉપા., (જિ. સુરત)	અમરોલી
મુનિશ્રી મુક્તિપ્રભમુનિજી મં (૩) (જિ. જલોર-રાજ.)	માલવાડા
મુનિશ્રી ચંદ્રશેખરમુનિજી મં આદિ, પાલડી,	અમદાવાદ ૭
મુનિશ્રી હરિષેખરમુનિજી મં આદિ રટે. જવાઈખંધ (રાજ.)	સુમેરપુર
મુનિશ્રી પ્રિયદર્શનમુનિજી મં (૨) (એમ. પી.)	ઉજ્જૈન

પૂ. સાધ્વી સમુદાય

સાં જંજુશ્રીજી (૪) હામરી નિવાસ, તલાટી રોડ,	પાલીતાણા
સાં વિનયશ્રીજી (૪) તખતગઢ નિવાસ	પાલીતાણા
સાં ખાંતિશ્રીજી (૨) (જિ. જલોર-રાજ.)	માલવાડા
સાં પ્રેમલતાશ્રીજી (૨) વાયા : ફાલના (રાજસ્થાન)	સાહડી
સાં કવિન્દ્રશ્રીજી, સાં સજ્જનશ્રીજી	૬
રટે. જવાઈખંધ (રાજસ્થાન)	શીવગંજ
સાં કમળાશ્રીજી (૩) રાજસ્થાન	પાલડી

ધ્યાનમાર્ગના સાધક પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજય કેસરસૂરીશ્વરજી મંનો સમુદાય

આચાર્યશ્રી સ્વયં પ્રભસૂરિજી મં, આચાર્યશ્રી હેમચંદ્રપ્રભસૂરિજી મં	૧૨
ગિરિવહાર, તલેટી રોડ,	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
ગણપત્યશ્રી ગણવિજયજી મં	૨
શંકરલેન, એન. હર મહાવીરનગર, કાંદિવલી (વે.)	મુંબઈ-૬૭
મુનિશ્રી વિભાકરવિજયજી મં આદિ ઉત્તમધર્મની ધર્મ. અમદાવાદ-૧	
મુનિશ્રી હંસાવિજયજી મં આદિ અમીઝરા ચોક, સુરેન્દ્રનગર	
મુનિશ્રી ભારતરવિજયજી મં આદિ શ્રી મોહનવિજય પાઠશાળા જમનગર	
મુનિશ્રી સિદ્ધિવેજયજી મં આદિ (રાજ.)	નિંબજ
મુનિશ્રી આનંદવિજયજી મં આદિ (રાજ.)	મોટાપોસીના
મુનિશ્રી કીર્તિપ્રભવિજયજી	આદિ
મહાજન પેટી. (જિ. અમદાવાદ)	કોઠમંગડ
મુનિશ્રી વજ્રસેનવિજયજી મં આદિ દેવસાનો પાડો	અમદાવાદ

પૂં સાધવી સમુદાય

સાં નેમશ્રીજી, સાં તરણપ્રભાશ્રીજી	૧૪
સાં મંજુલ શ્રીજી (જિ. પંચમહાલ)	ગોધરા
વયોવૃદ્ધ સાં જ્ઞાનશ્રીજી	૧૬
ગિરિવિહાર, આરાધના જીવન, તલેટી પાસે,	પાલીતાણા
સાં હસ્તીજી (૧૦) ગિરિવિહાર	પાલીતાણા
સાં મંજુપાશ્રીજી (પાવનપુરવાળા)	૫
કાળવાડો, (ઉ. ગુ.)	વીસનગર
સાં પ્રભાતશ્રીજી (૨) ગિરિવિહાર	પાલીતાણા
સાં સુવંશ્રીજી (૮) દામોદરવાડી સામે કાંદિવલી	મુંબઈ
સાં વિનિતશ્રીજી (૨) ગિરિવિહાર	પાલીતાણા
સાં કુસુમશ્રીજી (૪) (જિ. વડોદરા)	છોટાઉદેપુર
સાં વસંતજી (૨) રાજસ્થાન	દાંતરાઈ
સાં ચંદ્રચંદ્રશ્રીજી (૪) ગિરિવિહાર	પાલીતાણા
સાં પદ્મપ્રજીજી (૪) (જિ. સુરત-ગુજ.)	આરડોલી
સાં હંસાશ્રીજી (૩) (જિ. થાણા-મહારાષ્ટ્ર)	વસઈ
સાં પ્રજ્ઞાંતશ્રીજી (૪) ગિરિવિહાર,	પાલીતાણા
સાં ચંપકજી (૨) હરીપુરા,	સુરત
સાં વિનયપ્રભાતશ્રીજી (૩) મુક્તિધામ (અમદાવાદ)	ચલતેજ
સાં કનકપ્રભાશ્રીજી (૨) ગિરિવિહાર	પાલીતાણા
સાં વજ્રસેનાશ્રીજી સાં મેરસીલાશ્રીજી	૬
દેવકીનંદન નોસાયરી, પાલડી	અમદાવાદ-૬
સાં અનંતપ્રભાશ્રીજી (૪) જિ. સુરત-ગુજ.)	એધાન
સાં ક્રેયરકાશ્રીજી (૨) જિ. (જુનાગઢ-સોરાષ્ટ્ર)	ઉના
સાં મધુકાંતાશ્રીજી, (૭) દાદર	મુંબઈ
સાં મધુલતાશ્રીજી	૬
૫૭, કુંજગીરી, અમુપુરા, (યુ.પી.)	મુજકરનગર-૨૫૧૦૦૧

સાં કલ્પગુણશ્રીજી, સાં વર્ણગુણશ્રીજી	૬
સાધારણ જીવન, ૩૪૫, મીન્ટ સ્ટ્રીટ,	મદ્રાસ-૭૬
સાં મહાપ્રભાશ્રીજી (૪) ગિરિવિહાર	પાલીતાણા
સાં શશીપ્રભાશ્રીજી, (૨) ગિરિવિહાર	પાલીતાણા
સાં વિશ્વપ્રભાશ્રીજી (૨) અરિહંતનગર, (જિ. અમદાવાદ) આંદખેડા	
સાં જ્યોતિપ્રભાશ્રીજી	૩
ઈરાની વાડી, ૭૮, આઈ. સી. એ. રોડ, કાંદવલી (વે.) મુંબઈ	
સાં ઉદયપ્રભાશ્રીજી (૬) સુભાષચોક, જોપીપુરા	સુરત
સાં વિરતીધરાશ્રીજી (૫) અર્જુનગિરિ સોસા. સાયરમતી અમદાવાદ-૫	
સાં નંદિશ્વરાશ્રીજી (૪) (જિ. અમદાવાદ)	એ દવ
સાં આગમરસાશ્રીજી (૩) (જિ. અમદાવાદ)	સોભારોડ
સાં ત્રિનયરતનાશ્રીજી (૪) (કણ્ઠિક)	શંમોગા
સાં નયપૂર્ણાશ્રીજી (૨) સરદારનાથ (જિ. સુરત)	૨
સાં રાજેન્દ્રશ્રીજી આદિ ગિરિવિહાર	પાલીતાણા
સાં રમણીકશ્રીજી આદિ ગિરિવહાર,	પાલીતાણા
સાં પ્રભંજનાશ્રીજી આદિ મગન મોદીની ધર્મશાળા	પાલીતાણા
સાં વિશ્વજ્યોતિશ્રીજી (જિ. જમનગર)	અલિયાપાડા

સોધર્મ પૃહ્લતાપાચ્છીય ત્રિસ્તુતીક આચાર્યશ્રી વિજયજયન્તસેનસૂરીશ્વરજી મંનો સમુદાય

આચાર્યશ્રી વિજયજયન્તસેનસૂરિજી મં	૭
વાયા : ડીસા (જિ. ગનાસકાંઠા)	થરાદ
મુંશ્રી શાંતિવિજયજી મં (૬) જ્ઞાનમંદિર (જલોર-રાજ.) ધાણસા	
મુનિશ્રી જીવનવિજયજી મં (૨) ગાંધી સુધાવાસ (રાજ.) બીનમાલ	
મુનિશ્રી વિનયવિજયજી મં	૨
તીનચુઈ ધર્મશાળા, કાંકરીયાવાસ (રાજ.)	જલોર
મુનિશ્રી જયકીર્તિવિજયજી મં	૫
ક્રિયાભવન, જુના બસ સ્ટેન્ડ (જિ. જલોર-રાજ.)	આહોર
મુનિશ્રી મુક્તિચંદ્રવિજયજી મં	આદિ
રાજેન્દ્રસુરિ ચોક, રતનપોળ	અમદાવાદ
મુનિશ્રી જગત્ચંદ્રવિજયજી મં	આદિ
જૈન મ્ને. તીથ પેટી, દેલવાડા,	મોહનપાલુ

પૂજ્ય સાધવી સમુદાય

સાં સુંદરશ્રીજી (૨) (એમ. પી.)	રતલામ
સાં લાવણ્યશ્રીજી (૩) ગણેશચોક (જિ. જલોર-રાજ.)	બીનમાલ
કુસુમશ્રીજી (૩) (રાજ.)	જેધપુર
સાં મહાપ્રભાશ્રીજી (૩) (રાજ.)	ભરતપુર
જીવનપ્રભાશ્રીજી (૧૧) વાયા : ડીસા (જિ. બ. કાંઠા)	થરાદ

[અનુસંધાન પાના નં ૭૩૨ ઉપર]

કવિ કુલકિરીટ પૂજ્યપાદ આચાર્યશ્રી વિજયલખિયસૂરિશ્વરજી મંનો સમુદાય

આ.શ્રી વિજયલીનસૂરિજી મં. સા. ૦.	
આ.શ્રી વિજયકેરણપ્રભસૂરિજી મં.	૫
શ્રી મુનિસુવર્ત્તમામી જૈન કુંડ પેઢી, શ્રીમાળીપોળ	ભરૂચ-૧
આ.શ્રી વિજયકીર્તિચંદ્રસૂરિજી મં. મુનિશ્રી હરિશ્ચંદ્રવિજયજી મં. ૫	
શ્રી આ. જ્ઞાનાધિર, ૬, જ્ઞા.મં. રોડ, દાદર (વે.)	મુંબઈ-૨૮
આ.શ્રી વિજયભદ્રકરસૂરિજી મં., આ.શ્રી વિજયપુણ્યાનંદસૂરિજી મં.	
આ.શ્રી અરજુનસૂરિજી મં., આ.શ્રી વિરસેનસૂરિજી મં.	૭
દેરાસરની બાજુમાં વાણીયાવાડ (જિ. વડોદરા)	જાણી
આ.શ્રી વિજયમિત્રભદ્રસૂરિજી મં. ગણિશ્રી યશોવર્માવિજયજી મં. ૧૦	
હિરસૂરિ ઉપા. દફતરી રોડ, મલાડ (ધ.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૬૭
આ.શ્રી અશોકચરણસૂરિજી મં., આ.શ્રી અભયચરણસૂરિજી મં.	૪
(કલ્યાણિક)	યાદગિરિ-૫૮૫૨૦૧
આ.શ્રી વિજયસ્થુલભદ્રસૂરિજી મં. પં.શ્રી પદ્મવિજયજી મં.	૮
પોષપશાળા, કેઠારીવાડો, (સા. કાંઠા)	ઈડર-૩૮૩૪૪૦
પૂ.આ.શ્રી વિજયરાજયશસૂરિજી મં.	૧૦
સુપાર્શ્વ ઉપા. ૧૦૧, ધંદ્રજીવન, વાલકેશ્વર રોડ	મુંબઈ-૬
આ.શ્રી વિજયભારિષેણસૂરિજી મં.	૪
જૈન સ્વે. ધર્મશાળા, બાજી મંડી, (મહા.)	અમરાવતી-૪૪૪૬૦૧
મુનિશ્રી ગુણરત્નવિજયજી મં. (૨) ચોપાટી	મુંબઈ-૭
પુ. મુનિશ્રી કલ્યાણવિજયજી મં. (ગનાસકાંઠા)	વડલી

પૂ. સાધવી સમુદાય

સા. જ્ઞાત્રીજી (૧૦) માંડવી પોળ.	અંભાત-૩૮૮૬૨૦
સા. ઉર્મંગશ્રીજી (૩) કેઠારીવાડો (બ. કાંઠા)	ઈડર
સુભદ્રાશ્રીજી (૧૫) (ગનાસકાંઠા-ઉ. ગુ.)	ઈડર-૩૮૦૪૩૦
સા. મહેન્દ્રશ્રીજી	આદિ
કૃષ્ણનગર, ચિંતનનગર બી-૧, (અમદાવાદ) સૈજપુર	બેઘા
સા. તરુણશ્રીજી શેઠની પોળ	અમદાવાદ-૧
સા. હંસાશ્રીજી (૮) તિલક રોડ, (જિ. નાસિક-મહા.)	માલેગાવ
સા. કમલપ્રભાશ્રીજી (આદિ) જિ. અમદાવાદ	વિરમગામ
સા. સુપ્રભાશ્રીજી (૩) આરિસાલુવન, તલેટી રોડ	પાલીતાણા
સા. શુભોદયશ્રીજી	તરાલી
ગિનદાસ ધ પેઢી, ૫ જિ. વડોદરા	કરજી-૩૬૧૨૪૦
સા. નયપદ્માશ્રીજી	૪
જૈન ધર્મકુંડ પેઢી, શ્રીમાળી પોળ, (ગુજરાત)	ભરૂચ-૩૬૨૦૦૧

સા. નયપદ્માશ્રીજી	
જૈન ધર્મકુંડ પેઢી, શ્રીમાળી પોળ, (ગુજરાત)	ભરૂચ-૩૬૨૦૦૧

સા. અહતપદ્માશ્રીજી	૩
સુદરખેન જૈન આરાધના ભુવન, કખીરપુરા	ભરૂચ-૩૭૨૦૦૧
સા. પરપદ્માશ્રીજી	આદિ
મુક્તિધામ ઉપાશ્રય, દેરાસર પાસે, વેજલપુર	ભરૂચ-૩૬૨૦૦૧
સા. વસુપદ્માશ્રીજી	૨
સંસ્કૃતિભવન ગુરુમંદિર શાંતીનગર સોસા, આશ્રમરોડ અમદાવાદ-૧૩	
સા. ગૌતમશ્રીજી (૨) તેલીગલી (મહારાષ્ટ્ર)	(ધુલીવા)
સા. ગિન્દુપૂર્ણાશ્રીજી આદિ જિ. ભરૂચ	અંકલેશ્વર
સા. વિનીતમાલા, સા. વિપુલમાલા (૧૦), મલાડ	મુંબઈ
સા. જયલતાશ્રીજી આદિ	સુરત
સા. જયકલાશ્રીજી (૮) (પંચમહાલ)	રાજપીપળા
સા. મૃગનયનાશ્રીજી (૮) (જિ. વલસાડ)	મરોલી
સા. લક્ષ્મીતાશ્રીજી આદિ	સુરત
સા. કલ્પલતાશ્રીજી આદિ ચીકપેઢ	બેંગલોર-૫૬૦૦૫૩
સા. લાવણ્યશ્રીજી (૫) (જિ. ખેડા)	ખેરસદ-૩૮૮૫૪૦
સા. જિતેન્દ્રશ્રીજી (૬) (જિ. વડોદરા)	ગણી-૩૬૧૭૪૦
સા. પરમપદ્માશ્રીજી (૫) શાંતનગર	અમદાવાદ
સા. વિરાગમાલશ્રીજી (૧૪) (મહારાષ્ટ્ર)	નંદરબાર
સા. આતમપ્રભાશ્રીજી (૪) (ગનાસકાંઠા)	વડલી
સા. જિનેન્દ્રયશાશ્રીજી (૩)	સુરત
સા. કમલપ્રભાશ્રીજી (૨)	અમદાવાદ
સા. ગિન્દુપૂર્ણાશ્રીજી (૨)	વીશ્વનગર
સા. પદ્મલતાશ્રીજી (૨)	નવસારી
સા. હર્ષપદ્માશ્રીજી (૨)	નવસારી
સા. તરુણશ્રીજી આદિ દાદર,	મુંબઈ-૧૪

[અનુસંધાન પેજ ૭૩૧નું ચાલુ]

સ્વયંપ્રભાશ્રીજી (૮) હાથીપોળ, રતનપોળ	અમદાવાદ
સા. સર્વશિરશ્રીજી (૩)	બાહોર (રાજ.)
સા. અનંતગુણાશ્રીજી (૪)	પાદર (રાજ.)
સા. આતમદર્શનાશ્રીજી (૩)	માણદ (ગુજ.)
	તલોર (રાજ.)

સા. આતમદર્શનાશ્રીજી (૩)	તલોર (રાજ.)

તપોનિધિ શાસનદીપક આચાર્યશ્રી વિજયભક્તિસૂરીશ્વરજી મંનો સમુદાય

આ. શ્રી પ્રેમસૂરીશ્વરજી મં. આ. શ્રી સુમોધસૂરિજી મ., ૧૦	સા. રતનશ્રીજી (૧) જૈનવાડી, સ્ટે. રોડ (ઉ.ગુ.) મહેસાણા
શાહીબાગ, ૯૮ ગિરધરનગર અમદાવાદ-૪ ૫	સા. જ્ઞાનીલપ્રભાશ્રીજી ૫
આ. શ્રી વિનયપ્રદસૂરિજી મં, આ. શ્રી. કલ્પજયસૂરિજી મ. ૫	ભાવના ફ્લેટ, તેરાપંથી હોલ સામે, શાહીબાગ અમદાવાદ-૪
પઠામણ દરવાજા હનુમાન શેરી, (ઉ.ગુ.) પાલનપુર ૧૦	સા. પુણ્યપ્રભાશ્રીજી
આ. શ્રી રૂચકચંદ્રસૂરિજી મ. (૨) સંવેગી ઉપા., વડાચોટા, સુરત અમદાવાદ-૫	આવળિલ શાળા રામનગર, સાબરમતી
આ. શ્રી વિજયપ્રદસૂરિજી મ. ૪	સા. ભાવપૂર્ણશ્રીજી (૭) કાળી શેરી (જિ. મહેસાણા) કડો
નિહારીકા પાર્ક સામે, ખાનપુર અમદાવાદ-૧ ૪	સા. અમીરસાશ્રીજી
આ. શ્રી વિજયપ્રસન્નચંદ્રસૂરિજી મ. ૪	વરસોડાની ચાલી, રામનગર, સાબરમતી અમદાવાદ-૫
તા. કાંકરેજ (ખનાસકાંઠા) થાર-૩૮૫૫૫૫	સા. રતનપ્રભાશ્રીજી (૪૦) રામનગર, સાબરમતી અમદાવાદ-૫
પંન્નાસશ્રી મહિમાવિજયજી ૨	સા. પૂર્ણકલાશ્રીજી (૬) તા. કાંકરેજ (ખ. કાંઠા) થાર-૩૮૫૫૫૫
શાંતીનાથસ્વામી દેરાસર પાસે, મજુરગાંવ, હીરપુર અમદાવાદ	સા. સૂર્યકલાશ્રીજી (૩) ખેતરપાછળનો પાડો (ઉ.ગુ.) પાટણ
મુનિશ્રી અરુણવિજયજી મ. ૩	સા. અમીરસાશ્રીજી (૨) પાંચ પોળ, કિરણનગર અમદાવાદ
રામનગર, સાબરમતી, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૫	સા. સૌમ્યપ્રભાશ્રીજી (૪) વાયા: કલોલ, (ઉ.ગુ.) આંબલીયાસણ
ગણિશ્રી શાંતિચંદ્રવિજયજી મં, ૪	સા. ચંપકશ્રીજી (૩) દેરાસર પાસે (ખનાસકાંઠા) ઉણ
મુ. નંદનપ્રભાવિજય, મુ. હરિષેણવિજય, ૪	સા. મતિપૂર્ણશ્રીજી (૪) તા. કાંકરેજ (મહેસાણા) થાર
સાંડેરાવલુવન ધર્મશાળા તલાટી રોડ, પાલીતાણા ૨	સા. હેમલતાશ્રીજી ૧૧
મુનિશ્રી પદમવિજયજી મ. ૨	ખાનપુર પદ્મદર્શ સેન્ટર, ગગનવિહાર, અમદાવાદ-૧
ધર્મમંગલ વિદાપીઠ, જિ. ગિરિડીહ-(ખિહાર) શીખરજી	સા. સત્યાનંદશ્રીજી ૩
મુનિશ્રી વિરવિજયજી મં આદિ	મોટા દેરાસર પાસે, ખાનંદ રોડ, મજાડ (વે.) મુંબઈ-૬૪
મોતીબાગ, (જિ. યવતમાલ-મહારાષ્ટ્ર) દારુહા	સા. સમ્યક્શાંતિશ્રીજી આદિ
મુનિશ્રી જ્ઞાનમંદિરવિજયજી મં (૨) વડવા ઉપાશ્રય, ભાવનગર	પઠામણ દરવાજા, હનુમાન શેરી, (ખ. કાંઠા) પાલનપુર-૩૮૫૦૦૧
મુનિશ્રી ભદ્રસેનાવિજયજી મં (૨) (મહારાષ્ટ્ર) બાર્ડ-દર (વે.)	સા. સુચશાશ્રીજી ૭
મુનિશ્રી ચંદ્રપ્રભાવેજી મં હરિપુરા સુરત	ગઠામણ દરવાજા, હનુમાન શેરી, (ખ. કાંઠા) પાલનપુર
મુનિશ્રી ધરણેન્દ્રવેજીજી મં આદિ (રાજસ્થાન) નાગૌર	સા. દિવ્યપ્રભાશ્રીજી આદિ પ્રાર્થના સમાજ મુંબઈ-૪
પંન્નાશ્રી પૂર્ણાનંદવિ. મં (કુમારપ્રમણ) (૩) મરીન ડ્રાઈવ મુંબઈ-૨	સા. નિપૂણશ્રીજી આદિ
મુનિશ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મં (૨) (રાજસ્થાન) આબૂતીર્થ	રંભા સ્વા. મંદિર, આવિકાશ્રમ સામે, પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦
મુનિશ્રી દેવચંદ્રપિં. મં (૨) પાંચ પોળ ઉપા., શાહપુર અમદાવાદ-૭	સા. જિતેન્દ્રશ્રીજી (૨) જિ.ગાંધીનગર મલાદ-૩૮૨૩૬૦
મુનિશ્રી હિતમંજીજી મં, (૨) સિદ્ધિગિરિ ભક્તિવિહાર પાલીતાણા	સા. નવપ્રભાશ્રીજી (૨) પ્રતાપકુંજ સોસા., કારેલીબાગ વડોદરા-૧૮
મુનિશ્રી ભદ્રવિજયજી મં (૨) મંગળ પારેખનો ખાંચો અમદાવાદ	સા. સુલતાશ્રીજી આદિ જગવાવ ચોક (સૌરા.) જુનાગઢ
મુનિશ્રી અભયચંદ્રવિજયજી મં ૨	સા. સૂર્યપ્રભાશ્રીજી ૪
પીપળીવાળી ધર્મ. રોહીડાવાસ, વાયા : જવાઈચંપ (રાજ.) શીવગંજ	ખી-૪, ભગવતીનગર, વિજયનગર, નારણપુરા અમદાવાદ-૧૩
પંન્નાશ્રી મહિમાવેજીજી મં હરિપુરા ઉપા., ગીતા મંદિર અમદાવાદ	સા. જ્યોતિપ્રભાશ્રીજી ૨
મુનિશ્રી પ્રણવવિજયજી મં આદિ (જિ. જુનાગઢ) સાંજરોળ	ટાવર પાસે, (ખનાસકાંઠા) પાલનપુર
પૂજ્ય. સાંધવી સમુદાય	સા. ચંદ્રાનંદશ્રીજી (૬) ગુલાબબાગ, પેલેસ રોડ, જામનગર
સા. ભાવપ્રણશ્રીજી ૧૬	સા. કંચનશ્રીજી ૪
ગુલાબ-શાંતિ સ્વા મંદીર, શાંતિનગર, આશ્રમરોડ અમદાવાદ-૧૩	પાટીયાનો ઉપા., વાઘજીપોળ, ઝવેરીવાડ, અમદાવાદ-૧
સા. વિદ્યુતપ્રભાશ્રીજી ૧૨	સા. ખાતિશ્રીજી (૬) સ્ટેશન રોડ, (ઉ. ગુ.) મહેસાણા
આવળિલ જીવન, દેરાસર પાસે, ગિરધરનગર અમદાવાદ-૧૦	સા. જયરતનાશ્રીજી આદિ સહકાર સોસા. (સૌરા.) ખોટાદ
સા. સુરેન્દ્રશ્રીજી (૮) પારેખ ચઢલા, (જિ. જુનાગઢ) પોરબંદર	

આ.શ્રી વિજયહિમાચલસૂરિજી મ. સા.નો સમુદાય

આ.શ્રી વિજયમુદીસૂરિજી મં	આદિ	સા. ચંપકશ્રીજી મં (૨) જિ. સિરોહી (રાજ.)	વીરલાડા
જૈન ધર્મશાળા, જિ. બાડમેર (રાજ.)	થોખ-૩૪૪૦૩૨	સા. શાંતાશ્રીજી મં (૨) (રાજસ્થાન)	શિવગંજ
પં.શ્રી રતનાકરવિજયજી મં મુનિશ્રી રાજશેખરવિજયજી મં આદિ (રાજસ્થાન)	દેસુરી-૩૦૬૭૦૩	સા. બાલાશ્રીજી મં (૧૦) (કર્ણાટક)	ગદગ
પં. વિદ્યાનંદવિજયજી મં આદિ (રાજસ્થાન)	કાલંદ્રી	સા. સુરેખાશ્રીજી મં (૩) રાજસ્થાન	બાલોતરા
મુનિશ્રી બલભદ્રવિજયજી મં આદિ મણીનગર	અમદાવાદ	સા. રંજનાશ્રીજી મં (૨) કાપડિયાવાસ (રાજ.)	સાદરી
મુનશ્રી હનુવિજયજી મં આદિ	પાલીતાણા	સા. પુષ્પાશ્રીજી મં આદિ (રાજસ્થાન)	સાદરી
મુનિશ્રી રવિશેખર વિજયજી મં	આદિ	સા. મદનરેખાશ્રીજી મં આદિ (રાજસ્થાન)	તખતગઢ
વાયા:મોહલસર રાજસ્થાન)	રમણીયા-૩૪૩૦૪૨	સા. સન્જયતશ્રીજી મં આદિ [રાજસ્થાન]	ધાણેરાવ
પૂજ્ય સાધ્વી સમુદાય		સા. દર્શનશ્રીજી મં આદિ [રાજસ્થાન]	ગુડાબાલોતાન
સા. આનંદશ્રીજી મં આદિ (રાજસ્થાન)	શિવગંજ	સા. લક્ષ્મીશ્રીજી મં આદિ [રાજ.]	સિરોહી
સા. હેમલતાશ્રીજી મં આદિ (રાજ.)	શિવગંજ	સા. પુણ્યોદયશ્રીજી મં [૬] વાયા : ગોલ [રાજ.]	ઉમેદાબાદ
સા. સુમિત્રાશ્રીજી મં આદિ (રાજસ્થાન)	શિવગંજ	સા. સુર્યપ્રભાશ્રીજી મં આદિ	પાલીતાણા
સા. સુર્યપ્રભાશ્રીજી મં આદિ (રાજસ્થાન)	શિવગંજ	સા. શ્રી અમૃતકલાશ્રીજી મં આદિ [વાયા:સિરોહી-સાજ.]	ગોહલી
સા. ગરિમાશ્રીજી મં (૧૧) (રાજ.)	ગઢસિવાના	સા. સુવર્ણપ્રભાશ્રીજી મં આદિ [રાજસ્થાન]	સિરોહી

શા.શ્રીપાસક વાતસલ્યમૂર્તિ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મં.સા.ના પૂ. આ.શ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિજી મં.નો આજ્ઞાવર્તી સમુદાય

આ.શ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિજી મં	આદિ	આ.શ્રી વિ.સલિતશેખરસૂરિજી મં	આદિ
ચંદનબાળા એપાર્ટમેન્ટ, રીજ રોડ,		૪૫, દિગ્વિજય પ્લોટ, [સૌરાષ્ટ્ર]	જામનગર
૪, રતિલાલ ઠાકર માર્ગ, વાલકેશ્વર	મુંબઈ-૪૦૦૦૦૬	આ.શ્રી વિ.રાજશેખરસૂરિજી મં	આદિ
આ.શ્રી વિજયવૃંદાવનસૂરિજી મં આદિ જિ. ઉદયપુર (રાજ.)	દેવાલી	૨, ઓશબાળ કોલોની, કલમ રોડ, [સૌરાષ્ટ્ર]	જામનગર
આ.શ્રી વિજયવૃંદાવનસૂરિજી મં,	આદિ	ઉપા.શ્રી મહિમાવિજયજી મં	આદિ
મુક્તાબાઈ જ્ઞાનમંદિર, શ્રીમાળાવાળા (જિ. વડોદરા)	ડોમોઈ	જૈન પૌષ્ઠશાળા, પંચાસરા સામે, [ઉ. ગુ.]	પાટણ
આ.શ્રી વિજયવૃંદાવનસૂરિજી મં	આદિ	ઉપા.શ્રી સુરેન્દ્રવિજયજી મં	
C/O વિક્રમભાઈ એ. દલાલ, ૬૦૨, જહાંપનાપોળ,	અમદાવાદ	પં.શ્રી મશિરતનવિજયજી મં, ગણિશ્રી ચંપકવિજયજી	આદિ
આ.શ્રી જયંતેશ્વરસૂરિજી મં, આ.શ્રી નિત્યાનંદસૂરિજી મં	આદિ	જમનાદાસ મહેતા રોડ, શ્રીરાલનગર, વાલકેશ્વર	મુંબઈ-૬
વર્ધમનનગર, જુર પેલેસ રોડ,	રાજકોટ-૩૬૦૦૦૨	પં.શ્રી સલિતવિજયજી મં	આદિ
આ.શ્રી વિજયવૃંદાવનસૂરિજી મં	આદિ	રંગસાગર સોસા. બસ સ્ટે. સામે, પાલડી	અમદાવાદ-૭
પોરવાડવાસ, (જે.મ. પી.)	ઉજ્જૈન	પં.શ્રી પુંડરિકવિજયજી મ. વિઠલપ્રેસ રોડ	સુરેન્દ્રનગર
આ.શ્રી માનવંતસૂરિજી મં, આ.શ્રી રવિપ્રભસૂરિજી મં	આદિ	પં.શ્રી મહાવશવિજયજી મ. (ઉ. ગુ.)	સિદ્ધપુર
સરદારમલજી જૈન પૌષ્ઠશાળા, મુક્તિ નિલય સામે,	પાલીતાણા	પં.શ્રી પ્રભાકરવિજયજી મ- કાશીપુરા	બેરસદ
આ.શ્રી વિજયવૃંદાવનસૂરિજી મં	આદિ	પં.શ્રી વીરશેખરવિજયજી આજુદાવાનો ચકલો	જામનગર
જૈન દેવસ્થાન પેઢી, સ્ટે, રાની, જિ. પાલી [રાજ.] રાણી-૩૦૬૧૧૫		પં.શ્રી જયકુન્જર વિ.શ્રી પૂરુષચંદ્ર વિ. પં.શ્રી મુક્તિનલવિ.	
આ.શ્રી વિજયમિત્રાનંદસૂરિજી મં	આદિ	મુ.શ્રીવિનોદ વિ. પગડમંદલેન, ગુરમંદિર	નાસીક-૪૨૨૦૦૧
સા. પારવાડ સોસા. પાલડી, બસ સ્ટેન્ડ પાસે,	અમદાવાદ-૭	પં.શ્રી કિર્તીસેનવિજયજી મ. જાનીવાસ, જિ. અમદાવાદ	સાજુદ
આ.શ્રી વિજયવૃંદાવનસૂરિજી મં	આદિ	પં.શ્રી વજ્રસેનવિજયજી મુ.શ્રી ચંદ્રવશવિજયજી મ.	આદિ
ર.પ.૭, સા.આ.પી. સ્ટ્રીટ	પુના-૪૪૪૦૦૧	પાંજરાપોળ, સાગરનો ઉપા. (સા.કાંઠા)	રાધનપુર
આ.શ્રી વિજયવૃંદાવનસૂરિજી મં	આદિ	પં.શ્રી મહાબલ વિ. પં. શ્રી પુણ્યપાલ વિ.	
સત્યનારાયણ સોસા. રામનગર, સામરમતી	અમદાવાદ-૫	ચંદાવરકરલેન જનકુર એપાર્ટ, બેરીવલી (વે.)	મુંબઈ-૯૨

પં.શ્રી અમરગુપ્ત વિ. મ. લાલપાગ, ભુવેશ્વર,	મુંબઈ-૬
મુ.શ્રી પુણ્યેયવિજયજી મ. ધનાપરા પોળ,	પાલડી-જેડ
મુ.શ્રી જયપ્રજાવિજયજી મ. છાપરીયા શેરી, મહીધરપુરા,	સુરત
મુ.શ્રી જયભા. વિજયજી મં	નરી સમદડી-૩૪૪૨૦૧
મુ.શ્રી કીર્તિજી તવિજયજી (બ. કાંઠા)	ભાભા-૩૮૫૩૨૦
મુ.શ્રી મનોજગુપ્તવિ.	આદિ
રતનપુરી એવર્ટ ગૌશાળ લેન, મલાડ (પૂર્વ)	મુંબઈ-૪૦૦૦૬૭
મુ.શ્રી કામાવિ. શ્રીનગર સો. ગારેગાંવ-વે.	મુંબઈ-૬૩
મુ.શ્રી નરચંદ્રવે.	આદિ
કે. રતનચંદ્ર બી નાણાવટી કાયસ્થ મહેલલા,	સુરત-૩૮૫૦૦૨
મુ.શ્રી અક્ષય વેજયજી મં નવીયાલ, [જિ. થાણા]	લીવંડી
મુ.શ્રી જયશુભાવિં, ૩૩૧, કાવક રોડ, વડાલા,	મુંબઈ-૩૧
મુ.શ્રી મહિલેશુવિજયજી મં પાટીનો ઉપાં, [રાજ.]	સાદડી
મુ.શ્રી વિજયચંદ્રવિજયજી મં સગરામ પુરા,	સુરત
મુ.શ્રી કલ્પતન વિજયજી મં, નિઝામપુરા,	વડોદરા
મુ.શ્રી ચરણપ્રભાવિજયજી મં પે.એ. સામે, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૬	
મુ.શ્રી ભદ્રશીલ વિ. ઈ-૧, ૨૦૫/૨૦૬, ભારતનગર	મુંબઈ-૭
મુ.શ્રી ચારિત્રદર્શનવિ. મં, જૈનશાળા ટેકરી, [જિ. ખેડા] ખંભાત	
મુ.શ્રી નરવાહનવિજયજી મં	આદિ
લક્ષ્મીવર્ધક નાસા. શાંતિવન ખસ રટે. પાસે,	અમદાવાદ-૭
મુ.શ્રી શ્રેયાંસપ્રભાવિજયજી મં	આદિ
નૂતન આરાધના ભુવન, પાછીયા પોળ, રીલીફ રોડ,	અમદાવાદ-૧
મુ.શ્રી કમલરત્નવિજયજી મં [રાજ.]	મુંબઈ-૩૦૬૭૦૫
મુ.શ્રી હિતપ્રતિવિજયજી મં તીલક રોડ, [મહા.]	માલેગાંવ
મુ.શ્રી હર્ષભુ. શુવિજયજી મં, સંઘવી કુળી,	વીરમગામ
મુ.શ્રી જિનશયવિજયજી મં [જિ. વડોદરા]	પાદરા
મુ.શ્રી નયવર્ધનવિજયજી મં [જિ. વલસાડ]	વાપી-૩૮૬૧૬૧

ત્રિસ્તુતિક આચાર્યશ્રી હેમેન્દ્રસૂરિજી મંસાંનો સમુદાય

પૂ. આંશ્રી હેમેન્દ્રસૂરિજી મં	૧૦
શ્રી મોહન ખેડા તીર્થ (જિ. ધાર-મ.પ્ર.)	રાજગઢ
મુનિશ્રી નરેન્દ્રવિજયજી મ. (૩) (રાજ.)	ખોરટા
સાધ્વી સમુદાય	
સાં લાલતણીજી (૧૦) (રાજ.)	ભીનમાલ
સાં મુક્તિજી (૪) (આંધ્રપ્રદેશ)	રાજમહેન્દ્રી
સાં જયશ્રી ૭ [૩] [રાજ.]	આહોર
સાં પુષ્પાશ્રી [૬] શ્રી મોહન ખેડા તીર્થ,	રાજગઢ
સાં મહેન્દ્રજી [૬] [મ. પ્ર.]	દેસઈ
સાં અશોક પાશ્રીજી [૨] [ગુજરાત]	પાલીતાણા

પૂ. આંશ્રી વિજયદાન-પ્રેમ-સૂરીશ્રીજી મંનો સાધ્વીજી સમુદાય

સાં જયશ્રીજી મં [૧૫] પાલડી,	અમદાવાદ-૭
સાં પુણ્યપ્રભાશ્રીજી મં [૮] વાલકેશ્વર,	મુંબઈ-૬
સાં ધર્મલતાશ્રીજી મં [૩] વિક્રોલી,	મુંબઈ-૮૦
સાં વિમલકીર્તિશ્રીજી મં [૫] વાલકેશ્વર,	મુંબઈ-૧
સાં સુલોચનાશ્રીજી મં [૩] વાલકેશ્વર	મુંબઈ-૬
સાં તલુલતાશ્રીજી મં [૫] રતનપુરી, મલાડ (ઇ)	મુંબઈ-૬૭
સાં નિર્મલાશ્રીજી મં [૬] ગ્રાંટ રોડ,	મુંબઈ-૭
સાં અનુપનાશ્રીજી મં [૩] મહાગાંધૂ ભુવન,	પાલીતાણા
સાં હંસકીર્તિશ્રીજી મં [૭] ભવાની પેઠ,	પુના-૪૨
સાં ઉત્તમગુણશ્રીજી મં [૩] સોલાપુર-મહા.]	અકલુજ-૪૧૩૧૦૧
સાં મણિપ્રભાશ્રીજી મં [૨૩] ૬૫૭, સાયાપીર રોડ	પુના-૬૨૫
સાં ચન્દ્રોદયાશ્રીજી મં [૪] પંચાસરા,	પાટણ-૩૮૪૨૬૫
સાં રતનલતાશ્રીજી મં [૫] પગડખંધલેન,	નાસીક-૪૨૨૦૦૧
સાં જયલતાશ્રીજી મં [૩] આશિષ સોસાયટી,	પાટણ-૩૮૪૨૬૫
સાં મેરુકીર્તિશ્રીજી મં [૫] [મહારાષ્ટ્ર]	ના-૬૨૫-૪૧૧૦૦૧
સાં અડીયયશાશ્રીજી મં (૫) શ્રીવાળનગર,	મુંબઈ-૬
સાં તત્ત્વપ્રકાશશ્રીજી મં [૫] [જિ. વડોદરા-ગુજ.]	પાદરા
સાં પુણ્યપ્રભાશ્રીજી મં [૩] [જિ. પાલી-રાજ.]	સોજતસીટી-૪
સાં ચંદ્રપ્રભાશ્રીજી મં [૫] પાલડી,	અમદાવાદ ૭
સાં યશોધનાશ્રીજી મં [૬] સોલા રોડ,	અમદાવાદ
સાં દિવ્યયશાશ્રીજી મં [૩]	અમદાવાદ
સાં હંસપ્રભાશ્રીજી મં [૧૪] [દ. ગુ.]	દાદરા
સાં રંજનશ્રીજી મં [૬] ડીલકસ સોસાયટી	અમદાવાદ
સાં ત્રિલોચનાશ્રીજી મં [૩] [કૌરાષ્ટ્ર]	અમરેલી
સાં કીર્તિપ્રભાશ્રીજી મં (૩) [જિ. પાલી-રાજ.]	પીગાંવ-૩૦૬૧૧૫
સાં હેમપ્રભાશ્રીજી મં (૪) (ગુજરાત)	રામનગર-૩૬૧૧૭૦
સાં જ્યોતિપ્રભાશ્રીજી મં (૫) (જિ. સુરત-ગુ.)	વસદા
સાં સુધર્માલાશ્રીજી મં (૬) (રટે : કાલના-રાજ.)	ભુશાવા
સાં હર્ષપૂર્ણાશ્રીજી મં (૨૧) (દ. ગુજરાત)	વાપી-૩૮૬૧૬૧
સાં ભદ્રપૂર્ણાશ્રીજી મં (૧) ખેતવાડી	મુંબઈ-૪
સાં નિત્યોદયાશ્રીજી મં (૩) પંચાસરા	પાટણ-૩૮૪૨૬૫
સાં લગ્નગુણાશ્રીજી મં (૧) સી. પી. રેન્ક	મુંબઈ
સાં જયરેખાશ્રીજી મં (૩) (રાજસ્થાન)	સિરાહી
સાં પીયૂષપુર્ણાશ્રીજી મં [૩] [જિ. ખેડા-ગુજરાત]	ખંભાત-૩૮૮૬૨૦
સાં ભવ્યપ્રકાશશ્રીજી મં [૫] ખેતવાડી.	મુંબઈ-૪
સાં ભવ્યરતનાશ્રીજી મં [૬] સુલસા બીદડીંગ,	મુંબઈ-૬
સાં કાલ્યુષ્યચંદ્રાશ્રીજી મં [૪] રીઝ રોડ,	મુંબઈ-૬
સાં સર્વભદ્રાશ્રીજી મં [૮] [ગુજરાત]	અમદાવાદ-૬

સાં રત્નશીલાશ્રીજી મં (૪) ગોલશેરી, પાટણ-૩૮૪૨૬૫
સાં પુણ્યદર્શનાશ્રીજી મં (૬) અજીતનગર, વાપી-૬૬૬૧૬૧

સાં રતિપ્રભાશ્રીજી મં (૬) સાબરમતી, અમદાવાદ-૫
સાં સૌમ્યજ્યોતિશ્રીજી મં (૩) કાણુશીની પોળ, અમદાવાદ-૧

આચાર્યપ્રવરશ્રી વિજયધનપાલસૂરીશ્વરજી મંસાંના આજ્ઞાનુવર્તી સાધવી સમુદાય

સાં રંજનશ્રીજી મં (૭) માણેકચોક, ખંભાત (ગુજરાત)
સાં ઈન્દ્રશ્રીજી મં (૧૮) પાલડી, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૭
સાં રોહિતાશ્રીજી મં (૯) (સ્ટે : સિરોહી-રાજ.) પિંડવાડા-૩૦૭૦૨૨
સાં કાંતીશ્રીજી મં (૧૦) (સ્ટે : સિરોહી-રાજ.) પિંડવાડા-૩૦૭૦૨૨
સાં વિજયપ્રભાશ્રીજી મં (૪) વિલેપાલાં મુંબઈ-૪૦૫૦૫૬
સાં સુવર્ણપ્રભાશ્રીજી મં (૫) છાપરિયા શેરી, સુરત-૩૮૧૦૦૧
સાં વસંતપ્રભાશ્રીજી મં (૧૮) ખીલકેશ્વર, મુંબઈ-૬
સાં વિમલપ્રભાશ્રીજી મં (૭) (કર્ણાટક) વિજયવાડા
સાં વિનીતાશ્રીજી મં (૧૨) (જિ. જલગાંવ-મહા.) અમલનેર

સાં કીર્તિપૂર્ણાશ્રીજી મં (૭) (મહારાષ્ટ્ર) ધુલિયા-૪૨૪૦૦૧
સાં હિતસેનાશ્રીજી મં (૨) જિનતાન રોડ, (ગુ. જ.) સુરેન્દ્રનગર,
સાં મહાનંદાશ્રીજી મં (૩) રસાલાખનગર, (ઉ. ગુ.) નવાડીસા,
સાં ઉજ્જવલધર્મશ્રીજી મં (૩) (જિ. જલગાંવ-મહા.) પાંચોરા
સાં અનંતકીર્તિશ્રીજી મં (૧૩) ચીકપેઠ, જૈનગીર-૫૬૦૦૫૩
સાં ચંદનબાળાશ્રીજી મં (૪) જૈન ભોજનશાળા, પાટણ-૩૮૪૨૬૫
સાં હર્ષિતપ્રભાશ્રીજી મં (૧૪) (જિ. પાલી-રાજ.) મુંડારા
સાં શુભદર્શનાશ્રીજી મં (૫) (જિ. સુરેન્દ્રનગર-ગુજ.) રાણપુર

અમલ (વિધિ પક્ષ) ગરુદ્ધનો શ્રમણ-શ્રમણી સમુદાય

આંબી ગુણસાગરશ્રીજી મ.
આચાર્યશ્રી કલાપ્રભસાગરશ્રીજી મ. ૧૨
એ અમર બિલ્ડીંગ, ૧ લે માળે તિરપતિ એપાર્ટમેન્ટ
મહાલક્ષ્મી મુંબઈ-૪૦૦૨૬
આંબી ગુણોદયશ્રીજી મ. ૪
જિનાલય મહાત્માજી, ગુણનગર, (તા. માંડવી) તલવાણા-૩૭૦૪૬૦
મુ. શ્રી કેલાસસાગરજી મ. આદિ
ખાણુંદયાવા ચક્રા, જામનગર-૩૬૧૦૦૧
મુ. શ્રી મહાલક્ષ્મીશ્રીજી મ. આદિ
મોટી ધર્મશાળા યાપાણી ફળિયો (માંડવી-કચ્છ) ખીલડા-૩૭૦૪૩૫
મુ. શ્રી હરિભદ્રસાગરજી મ. ૨
હિંદીશાળા સામે હરિયાલી વીલેજ, પ્રિકોલી (પૂર્વ) મુંબઈ-૮૩
મુ. શ્રી સર્વોદયશ્રીજી મ. ૨
મહાજન વાડી, જે માળે, ૯૯/૧૦૧, કેશવજી નાયક રોડ,
ન્યુ ચીંચબંદર, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૬
મુ. શ્રી કમલપ્રભસાગરજી મ. ૩
C/o વસ્તિમલ ભાગલાલ, નાગેઆતા સોલંકી (જલોર-રાજ) બાલવાડા
મુ. શ્રી ધર્મપ્રભસાગરજી મ. ૨
૩૦૨/૩૦૬, નરેશીનાથા સ્ટ્રીટ, ખારેક બગીચા મુંબઈ-૯
મુ. શ્રી નમપ્રભસાગરજી મ. ૨
હીરાપન્ના બિલ્ડીંગ, ૧ લે માળે, જુના પનવેલ રોડ, (જિ. થાણા) મુંબઈ
મુ. શ્રી મલયસાગરજી મ. (૨) જુની ચોકી કા વાસ (રાજ.) બાડમેર
મુ. શ્રી મહારત્નસાગરજી મ. ૨
એલ. બી. માર્ગે બી/શક્તિ આર્કેડ, ૧ લે માળે
ખરવાઈક હોસ્પિટલ સામે, ભાંડુપ (વ.) મુંબઈ-૪૦૦૦૭૮

મુ. શ્રી નવરત્નસાગરજી મ. ૨
C/o અચરજ. જૈન સમાજ (જિ. ઉદયપુર મેવાડ-રાજ) સનવડ

પૂજ્ય સાધવીજી સમુદાય

સાં કેશરશ્રીજી (૫) વાણિયાવાડ ડેલો મુંબઈ-૩૭૦૦૦૧
સાં હરખશ્રીજી (૪) એસવાલ યાત્રિકગૃહ પાલીતણા-૩૬૪૨૭૦
સાં ગિરિવરશ્રીજી મં (૨) તા. માંડવી(કચ્છ) સાંભરાઇ-૩૭૦૪૫૦
સાં હંસશ્રીજી જૈન આશ્રમ નાગલપુર (ઈ.ઈ.)-૩૭૦૪૬૫
સાં નરેન્દ્રશ્રીજી ૭
શ્રીધૃતકલ્પેશ પાર્શ્વ. જૈન તીર્થ-ઉપાં (તા. અખડાસા-કચ્છ) સુથરી
સાં સુરેન્દ્રશ્રીજી (૨) તા. અખડાસા (કચ્છ) વિજાણ
સાં હેમલતાશ્રીજી (૮) નરશી નાથા ધર્મશાળા પાલીતણા-૩૬૪૨૭૦
સાં વસંતશ્રીજી આદિ કાજ ચક્રા, નેમનાથ પાસે જામનગર
સાં ચંદ્રપ્રભાશ્રીજી (૨) કચ્છી જૈન લવન પાલીતણા-૩૬૪૨૭૦
સાં સુવર્ણશાશ્રીજી ૨
રણુશી કુંવરજી, વાયા:ભુજ-કચ્છ ગદશીશા-૩૭૦૪૪૫
સાં પ્રિયવંદાશ્રીજી ૩
વાયા:બીનમાલ (જિ. જલોર-રાજ.) ભાગલપાદરા (સેફ્ટા)-૩૪૩૦૨૬
સાં સુલક્ષ્ણાશ્રીજી આદિ તા. માંડવી (કચ્છ) હાલપુર-૩૭૦૪૫૦
સાં નિરંજનાશ્રીજી ૩
ડો. એસ. એસ. રાવ રોડ, લાલવાડી, ધર્મપુરી તીર્થ મુંબઈ-૧૨
સાં અમરેન્દ્રશ્રીજી (૩) વાયા : ભુજ (કચ્છ) (કોટડા રોડા) આદિ
સાં ધર્માનંદશ્રીજી
મહેશ્વરી હિવાન સામે, કિંગ્સકેલ મુંબઈ-૪૦૦૦૧૯
સાં રત્નપ્રભાશ્રીજી (૨) તા. માંડવી (કચ્છ) વરંડી-૩૭૦૪૬૦

સા. ખીરભદ્રાશ્રીજી (૪) તા. માંડવી-૬૨૭ ગોપરા-૩૭૦૪૫૦
 સા. હીરપ્રભાશ્રીજી (૭) વાયા : જુજ મોટાઆસખીયા-૩૭૦૪૮૫
 સા. પુણ્યોદયાશ્રીજી ૪
 શ્રી મુલખાઈ મીઠાઈ જૈન ઉપાશ્રય, વિજય એપાર્ટમેન્ટ
 પોસ્ટ ઓફીસની નજીક માલવાયારોડ,
 ગ્રાઉન્ડફોર પાર્ક (પૂર્વ) મુ.અઈ-૪૦૦૦૫૭
 સા. રત્નરેખાશ્રીજી ૨
 શ્રી કલિકુંડ પાર્ક, જૈન મંદિર, ૩૫ ટોકીઝ પાછળ
 શાંતાકુંજ (પૂર્વ) મુ.અઈ-૪૦૦૦૫૫
 સા. ચારણતાશ્રીજી ૪
 સિંગમા લેમોરેટરી પાછળ, સંભવનાથ ચોક, વડાલા મુ.અઈ-૩૧
 સા. વશંતપ્રભાશ્રીજી (૩) વાયા : જુજ (૬૨૭) નાનીતુંગડી
 સા. અરજોદયશ્રીજી ૪
 રજે માળે, તીલાટ ટોકીઝ પાછળ, વીરા સોપીંગ સેન્ટર,
 સ્ટેશન સામે (જિ. થાણા-મહા.) ડોબીવલી-૪૨૧૨૦૧
 સા. કનકપ્રભાશ્રીજી આદિ
 ટીકુજીની ધર્મશાળા, સણીયો કા મોહલ્લા
 ગણેશ ચોક (રાજ.) બીનમાલ-૩૪૩૦૨૬
 સા. અરજપ્રભાશ્રી મં. ૪
 છાપરા શેરી, કે. ટી. શાહ રોડ, (જિ. ૬૨૭) માંડવી-૩૭૦૪૬૪
 સા. કલ્યાણોદયશ્રીજી (૪) (મુ.દ્રા-૬૨૭) જુજપુર-૩૭૦૪૦૫
 સા. ચંદ્રયશાશ્રીજી આદિ તા. અખડાસા-૬૨૭ રાપર (ગઢવાળી)
 સા. જીવનશ્રીજી (૨) વાયા : જુજ (૬૨૭) દેવપુર (ગઢવાળી)
 સા. વિશ્વોદયશ્રીજી વાયા : માંડવી (૬૨૭) ખારૂઆ
 સા. કલ્પલતાશ્રીજી ૩
 તા. માંડવી (૬૨૭) લાયન્ડમેન્ટ-૩૭૦૪૭૫
 સા. પૂર્ણાનંદશ્રીજી (૩) તા. મુ.દ્રા-૬૨૭ કાંડાકરા
 સા. સદ્ગુણશ્રીજી મં. ૨
 શ્રી ક. વી. ઓ. જૈન ઉપાશ્રય, પ્રેમચુડ બિલ્ડીંગ,
 ૧લે માળે, દેરાસરલેન વાંદરા (વે.) મુ.અઈ-૪૦૦૦૫૦
 સા. મનોહરશ્રીજી (૨) તા. માંડવી (૬૨૭) ડોણ
 સા. હંસાવલીશ્રીજી (૩) તા. માંડવી (૬૨૭) રાયજીમોટી
 સા. સુનંદાશ્રીજી આદિ બજાર રોડ, વાયા:વિરમગામ (ઉ.યુ.) માંડલ
 સા. જયભક્તશ્રીજી મં. ૩
 પીરચંદ નરશી કુ.૦, પો. ઓ. નં. ૧૧
 (જિ. જુલહાણા-મહા.) મલકાપુર-૪૪૩૨૦૧
 સા. મહોદયાશ્રીજી (૨) દેરાસર લેન, ધાટકોપર (ઈ.) મુ.અઈ-૭૭
 સા. વિપુલયશાશ્રીજી કેશવજી નાયક ધર્મશાળા પાલીતાણા
 સા. જયરેખાશ્રીજી ૬
 ૬૨૭ જૈન ભવન રાવપુરા રોડ, લાલેરાવ ટેકરા વડોદરા
 સા. જયોતિષપ્રભાશ્રીજી (૨) (જિ. ચવતમલ-મહા.) ડીમલ

સ. ત્રિયક્ષણશ્રીજી આદિ તા. માંડવી ગઢવાળા-૩૭૦૪૪૧
 સા. અક્ષયગુણશ્રીજી (૫) તા. માંડવી-૬૨૭ કેડાવે-૩૭૦૪૬૦
 સા. કીર્તિલતાશ્રીજી (૨) તા. અખડાસા-૬૨૭ વરાડીયા
 સા. અનંતગુણશ્રીજી (૫) તા. મુ.દ્રા-૬૨૭ રામાણીયા
 સા. નિર્મલપ્રભાશ્રીજી (૨) તા. માંડવી-૬૨૭ ગણપુર (દોંટ)
 સા. ભાવપૂર્ણશ્રીજી (૨) વાયા : જુજ ના આસખીયા
 સા. વિપુલગુણશ્રીજી ૩
 કમલા એપાર્ટ, ગ્રાઉન્ડમાં, સ્વીમિંગ પુલ નજીક,
 મહાત્મા ગાંધી રોડ, કાંદિવલી (વે.) મુ.અઈ-૩૦૦૦૬૧
 સા. હર્ષગુણશ્રીજી ૨
 અનિલનાથ, રામભારતિ કોસ રોડ (જિ. થાણા) વોરાડા-૪૦૦૧૦૨
 સા. જયગુણશ્રીજી આદિ
 આગરદીપ નં. ૧, બરોડા બેંકની ઉપર, ૧ લે માળે, પોલીસ ચોકી સામે
 મલખાર હીલ, તીન બતી, રીજ રોડ, વાલકેશ્વર મુ.અઈ-૪૦૦૦૦૬
 સા. ધૈર્યપ્રભાશ્રીજી કાજી ચકલા, જમજમર-૩૭૧૦૦૧
 સા. ચારપ્રભાશ્રીજી ૨
 બિહુશ્રી બિલ્ડીંગ, ૧૫મો રોડ, એમ્બુર મુ.અઈ-૪૦૦૦૭૧
 સા. દિગ્ગુણશ્રીજી ૨
 જિ. જમનગર (હાલાર-સૌરાષ્ટ્ર) દલગી-૩૬૧૨૮૧
 સા. મહાપ્રભાશ્રીજી ૩
 મોટી ધર્મશાળા ગણેશ ચોક, જિ. બલેર (રાજ.) બીનમાલ-૩૪૩૦૨૬
 તરવપ્રભાશ્રીજી ૩
 રજે માળે, ૨૧૧, મલાડ શોપીંગ સેન્ટર
 લોડબંદર રોડ, મલાડ (વે.) મુ.અઈ-૪૦૦૦૬૪
 સા. શીલગુણશ્રીજી ૩
 મોટી જૈન ધર્મશાળા તા. માંડવી (૬૨૭) મેરાઉ
 અચલગઢ ઉપા., પારસ બિલ્ડીંગ, ગોલીબાર રોડ,
 જગજીશાનગર, ધાટકોપર (વે.) મુ.અઈ-૪૦૦૦૮૬
 સા. નંદીવર્ધનાશ્રીજી ૩
 વીરાસેનશન ગ્રાઉન્ડ, તુલીંગ રોડ, (જિ. થાણા) નાસોપારા-પૂર્વ
 સા. કીર્તિગુણશ્રીજી આદિ
 અચલગઢ ઉપા., સી, પંજબ મેન્શન, ૧લે માળે
 જુહમંદિર પાસે, એની બિસેન્ટ રોડ, વરલી, મુ.અઈ-૪૦૦૦૨૫
 સા. અમીપૂર્ણશ્રીજી આદિ
 અચલગઢ બહેનોનો ઉપા., ઝવેર રોડ, મુહુંડ (વે.) મુ.અઈ-૮૦
 સા. નંદીવર્ધનાશ્રીજી (૨) તા. માંડવી (૬૨૭) મુ.અઈ-૩૭૦૪૬૨
 સા. દેવગુણશ્રીજી (૩) તા. અખડાસા (૬૨૭) નથીયા
 સા. જયપદ્મગુણશ્રીજી ૨
 સહઅરજી પાર્થ. દેરાસર
 આહેશરી ઉદ્યાન પાસે, કિંગસર્કલ, માડુંગા (સે.ર.) મુ.અઈ-૧૬
 સા. ચાર્ધર્માશ્રીજી ૨

વિનય માટે, પેલે માળે, મણીનગર,		અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮	અચલગચ્છ ઉપા. ગૌતમલગ્નિય બિલ્ડીંગ,		
રેલ્વે સ્ટેશન પાસે,			૧ લે માળે, વીર સાવરકર રોડ, (મહા.)	થાણા-૪૦૦૬૦૧	
સાં વીરશુભાશ્રીજી	૨		સંવેગશુભાશ્રીજી	આદિ	
વાયા: ગઢશાલા-સુજ (કચ્છ)	મહાડા		અચલગચ્છ મહાજનવાડી, (જિ. થાણા)	સોહના	
સાં જયદેવનાશ્રીજી	આદિ		સાં શુભાલાશ્રીજી	૨	
વાયા: રાણીપાડા મોટા, જિ. જલોર-મારવાડ (રાજ.)	કરડા		બેનનેા ઉપાશ્રય, અગર રોડ વાયા : વિરમગામ (ઉ. ગુ.)	માંડલ	
સાં જયધર્મશ્રીજી	આદિ		સાં અર્ધાંકરશ્રીજી (૨) તા. માંડવી કચ્છ	બાડા	
જૈન તીર્થ પેઢી તા. અબડાસા (કચ્છ)	તેરા		સાં કમુદકિરશ્રીજી (૩) જૈન પેઢી તા. અબડાસા (કચ્છ) જાપો		
સાં સંયમશ્રીજી	આદિ				

ખરતરગચ્છીય શ્રમણ-શ્રમણી સમુદાયની ચાતુર્માસ યાદી

આંશી ઉદ્ધસાગરસૂરિજી મં	૪		સાં તિલકશ્રીજી	૬	
ઉપાંશ્રી મહાદયસાગરજી મં (૪) શુક્રવારી	સિવની-૪૮૦૬૬૧		વાસુપૂજ્ય જૈન શ્વે. મંદિર, મામલતદારવાડી		
મુનિશ્રી કેલસાગરજી મં	આદિ		મલાડ (વે.)	મુંબઈ-૪૦૦૦૬૪	
કરમુજી ગલી (રાજસ્થાન)	બાડમેર-૩૪૪૦૦૧		સાં ચંદ્રપ્રભાશ્રીજી	૯	
મુ.શ્રી કલ્યાણસાગરજી મં	આદિ		ખરતરગચ્છ ઉપા. શીતલવાડી, ઓશવાલ મહોલ્લા ગોપીપુરા સુરત-૩		
બડી ધર્મશાલા (જિ. જોધપુરા-રાજ.)	ફોલોદી-૩૪૩૩૦૧		સાં મનોહરશ્રીજી,	૫	
શ્રી જયાનંદનિજી મં	૨		શ્રી સુપાર્થ. જૈન શ્વે. મંદિર, બી-૬૦-૬૩		
લાલ ધર્મશાલા, માલીવાડા	દિલ્હી-૧૧૦૦૦૬		રણજીતનગર (રાજસ્થાન)	ખરતપુર-૩૨૧૦૦૧	
જૈન ધર્મશાલા જિ. બાડમેર (રાજ.)	મોહનપુર-૩૪૪૬૦૨		સાં નિરંજનાશ્રીજી	૩	
ગણિશ્રી મહિપ્રભસાગરજી મં	૩		ખીરબલ મહોલ્લા, (રાજસ્થાન)	અલવર-૩૦૧૦૦૧	
કુશલ જીવન, આહોર કી હવેલી કે પાસ, (રાજ.)	જોધપુર-૦૧		સાં ચંદ્રકલાશ્રીજી	૫	
મુ.શ્રી મનોહરસાગરજી મં	૨		જૈન શ્વે. મંદિર, મેઈન રોડ (મ. પ્ર.)	શેવપુરી-૪૭૩૫૫૧	
સુનારોંકાવાસ (જિ. જલોર-રાજ.)	સાંચોર-૩૪૩૦૪૧		સાં મહિપ્રભાશ્રીજી (૪) નવા બજાર,	વડોદરા-૪	
મુ.શ્રી ધર્મસાગરજી મં આદિ કલ્યાણપુરા (રાજ.)	બાડમેર-૩૪૪૦૦૧		ખરતરગચ્છ ઉપાશ્રય, નવા બજાર		
મુ.શ્રી રાજેન્દ્રનિજી મં	આદિ		સાં નિપુણશ્રીજી (૩) જિનહરિવિહાર ધર્મશાળા	પાલીતાણા	
આપાઠી ગલી જિ. ઉજ્જૈન (એમ. પી.)	માંડલપુર-૪૫૬૪૪૩		સાં મોહનશ્રીજી (૪) જિનવિહાર ધર્મશાળા	પાલીતાણા	
મુ.શ્રી મહિપ્રભસાગરજી મં	૩		સાં પ્રમોદશ્રીજી આદિ માધવલાલની ધર્મશાળા	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦	
સુનારોં કી ધર્મશાળા કુલવાલા ચોક (મહા.)	પુના-૨		સાં જયપ્રભાશ્રીજી આદિ માધવલાલ બાણુની ધર્મશાળા	પાલીતાણા	
મુ.શ્રી ચંદ્રસાગરજી મં	આદિ		સાં મેઘશ્રીજી આદિ મહિમા કુટિર	પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦	
C/O મુલચંદ્રજી ગુજરમલજી જૈન			સાં મનોહરશ્રીજી	૫	
જિ. સવાઈમલોપુર (રાજસ્થાન)	રસીદપુર-૩૨૧૬૧૩		ઓસવાલ શેરી, જિ. સુભલપુર (મ. પ્ર.)	સુભલપુરસીટી-૪૬૫૩૩૧	

પૂજ્ય સાધ્વી સમુદાય

સાં ચંપાશ્રીજી મં	૧૩		સાં કોમલાશ્રીજી	૨	
તુલસાજીની ધર્મ., નવાપુરા, (જિ. બાડમેર)	ગઢસિવાના-૩૪૩૦૪૪		કુલચંદ્રજીની ધર્મ., જિ. જોધપુર (રાજ.)	ફોલોદી-૩૪૨૩૦૧	
સાં જિનશ્રીજી	૧૨		સાં વિકાસશ્રીજી	૩	
જૈન શ્વે. દલાવાડી, ન્યુ પ્લોટ, જિ. જલગાંવ (મહા.)	અમલનેર		નિહાલ ધર્મશાળા, જિ. જોધપુર (રાજ.)	ફોલોદી-૩૪૨૩૦૧	
સાં વિશુધિશ્રીજી, સાં અવિચલશ્રીજી, સાં સજ્જનશ્રીજી			સાં રંભાશ્રીજી, ગાંધી ચોક, જિ. રાયપુર (મ. પ્ર.)	નવાપરા (રાજિમ)	
વિચક્ષણ ભવન, જોહરી બજાર,	જયપુર-૩૦૨૦૦૬		સાં કુસુમશ્રીજી (૭) શરદ બજાર (મ. પ્ર.)	રાયપુર-૪૬૨૦૦૧	

સાં વિજ્ઞાનશ્રીજી (૨) સાખન કોટડી (રાજ.) અજમેર-૩૦૫૦૦૧	
સાં સુરંગનાશ્રીજી (૨) જિ. બાડમેર (રાજ.) સીણધરી-૩૪૪૦૩૩	
સાં દિવ્યપ્રભાશ્રીજી	૪
C/O શેઠશી ભંવરલાલ ચતુરભુજી ખોથરા	
જિ. ધુલિયા (મહારાષ્ટ્ર)	ખાપર-૪૨૫૪૧૬
સાં વિશ્વાત્રપ્રભાશ્રીજી	૪
C/O શેઠશી મોતીલાલજી સેઠિયા	
જિ. ધુલિયા (મહારાષ્ટ્ર)	તલોદા-૪૨૫૪૧૩
સાં મહેન્દ્રપ્રભાશ્રીજી	૨
જિ. સાળપુર (એમ. પી.)	નલખેડા-૪૬૫૪૪૫
સાં પ્રિયદર્શનાશ્રીજી	૪
જિ. બોધપુર (રાજસ્થાન)	શેરગઢ-૩૪૨૦૨૨
સાં ચંચલશ્રીજી સાં વિનોદશ્રીજી	૨
કાલીપોળ (રાજસ્થાન)	નાગોર-૩૪૧૦૦૧
સાં સમ્યદર્શનાશ્રીજી	૩
ગોડીજી દેર સર જિ. અજમેર (રાજ.)	સારવાડ-૩૦૫૪૦૩
સાં મહેન્દ્રશ્રીજી	૨
ખરતરગમ્હ ઉપા., ચરખીવાલી ગલી,	
જિ. અજમેર (રાજ.)	બયાવર-૩૦૫૬૦૧
સાં વિષ્ણુપ્રભાશ્રીજી	૩
જિ. બાડમેર (રાજસ્થાન)	મોઠલસર-૩૪૩૦૪૩
સાં પ્રિયદર્શનાશ્રીજી	૨
ખરતરગમ્હ ઉપા. ગુજરાતી કટલા (રાજ.) નારેલપોલ	
સાં પ્રકાશશ્રીજી મં	૫
જૈન દેરાસ , દાદાસાહેબના પગલા, નવરંગપુરા	અમદાવાદ-૬
સાં મુકિતશ્રીજી	૩
ખરતરગમ્હ ઉપા., દાદાસાહેબની પોળ	અમદાવાદ-૧
સાં પુષ્પાશ્રીજી (૨) ખરતરની ખડકી, ઝવેરીવાડ	અમદાવાદ-૧
સાં રાજેશશ્રીજી (૩) જિ. દુર્ગ (એમ. પી.) દલ્લીરાજહરા-૪૬૧૨૨૮	
સાં વિનોદશ્રીજી આદિ જિ. મંદસોર (એમ. પી.) બાનપુરા-૪૫૮૭૭૫	
સાં સંતોશશ્રીજી આદિ ૨૧ મોરસલી ગલી (એમ. પી.) ઇન્દોર-૦૧	
સાં કમલશ્રીજી (૨) નયાપુરા (એમ. પી.) મંદસોર-૪૫૮૦૦૧	
સાં સુલોચનાશ્રીજી	૪
સુલતાન બજાર કોડી (એ. પી.)	કેદરાખાદ-૫૦૦૦૦૧
સાં સુલક્ષ્ણાશ્રીજી	આદિ
C/O શેઠ હીરાચંદજી પુનમચંદજી ઈજ્જલ્લાની, જનરલ બજાર,	
રંગરેજગલી જિ. કેદરાખાદ (એ. પી.)	સિકંદરાખાદ-૫૦૦૦૦૩
સાં હેમલાશ્રીજી, સા. સુદરશ્રીજી	૨
સુખનજી ક ઉપાશ્રમ, રાંગડી ચોક (રાજ.)	ખીકાનેર-૩૩૪૦૦૧
સાં મુકિતશ્રીજી	૪
ખોરાંડા રેરી, રાંગડી ચોક (રાજ.)	ખીકાનેર-૩૩૪૦૦૧

સાં કુશલશ્રીજી, સાં ચંદ્રકાંતાશ્રીજી	૨
દક્તરીયો કા વાસ,	મેઘપુર-૩૪૨૦૦૧
સાં સુલક્ષ્ણાશ્રીજી	૨
બિનકુશલસૂરિ જૈન દાદાવાડી, સાઉ એક્સટેન્શન નં. ૨,	
મસ્જિદ ચોક	રી દલ્લી ૧૧૦૦૪૬
સાં સુભદ્રાશ્રીજી	૨
૨૧ મોરસલી ગલી (એમ. પી.)	ઈન્દોર-૪૫૨૦૦૧
સાં મનોરંજનશ્રીજી	૨
શાંતિનાથજી ગલી છોટા સરાફા, (એ. પી.)	ઉજ્જૈન-૪૫૧૦૦૬
સાં લવસ્મિતાશ્રીજી	૨
ત્રિપોલિયા ગેટ, (એમ. પી.)	રતલામ-૪૫૭૦૦૧
સાં દિવ્યાશ્રીજી	આદિ
૩૬ પારા, બાપુ બજાર, ખરીદા ફાટક,	
જિ. મેદનાપુર (વે. બંગાલ)	ખડગપુર-૭૨૧૩૦૧
સાં મુદિતપ્રભાશ્રીજી	૨
વાયા: નસીરાખાદ જિ. અજમેર (રાજ.)	સરાના-૩૦૫૬૦૧
સાં હંસપ્રભાશ્રીજી	આદિ
તુલસાજી ધર્મશાલા, નયાપુરા	
જિ. બાડમેર (રાજ.)	મહસિવાના-૩૪૩૦૪૪
સાં મુખાવતીશ્રીજી	૨
ગોસવાલ મહેલ (એમ. પી.)	સાળપુર-૪૫૬૦૦૧
સાં વિજયપ્રભાશ્રીજી (૪) (મહારાષ્ટ્ર)	પુના

યુગપ્રધાન આચાર્યશ્રી પાર્શ્વચંદ્રસૂરીશ્વરજી મંસાનો પાર્શ્વચંદ્રગરુડનો સમુદાય

[ઠેકાણામાં, શ્રી પાર્શ્વચંદ્રગરુડ જૈન ઉપાધ્યક્ષ સમજવું.]

પં.શ્રી રામચંદ્રજી મં (૨) શામળાની પોળ, રામપુર, અમદાવાદ-૧	
મુનિશ્રી મુકિતચંદ્રજી મં (૩) બોરપીપલો, (જિ. ખેડા) ખંભાત-૨૦	
મુનિશ્રી સુવચંદ્રજી મં	૪
રેલ્વે સ્ટેશન પાસે, (જિ. થાણા-મહા.) નાભાસો પુરા (પૂર્વ)-૪૦૧૨૦૫	
મુનિશ્રી સુવચંદ્રવિજયજી મં (૨) (કચ્છ-ગુજરાત) હેથલપુર (કુંડી)	
મુનિશ્રી તિલોકચંદ્રજી મં (૧) (જિ. નાગોર-રાજ.) કુચેરા-૩૪૧૦૦૧	
પૂજ્ય સાંઘી સમુદાય	
સાં સુધાકરશ્રીજી મં (૨) તા. માંડવી-કચ્છ	ખિડડા-૩૭૦૪૩૫
સાં સુનંદાશ્રીજી મં (૫) (જિ. બાડમેર-રાજ.)	પચપદરા-૩૪૪૦૨૨
સાં અમૃતશ્રીજી મં (૧) મુલુન્ડ-વેસ્ટ,	મુંબઈ-૪૦૦૦૮૦
સાં મહેદયશ્રીજી મં (૪) જી. ખેડા-ગુજ.	ખંભાત-૩૮૮૬૨૦
સાં સુશીલાશ્રીજી મં (૨) શામળાની પોળ	અમદાવાદ-૧
સાં સૂર્યપ્રભાશ્રીજી મં (૨) મોટી ભાડ વાલો	વિરમગાંવ-૩૮૨૧૫૦
સાં ઉદયોતપ્રભાશ્રીજી મં (૪) માંડવી કચ્છ	ખીખાખર-૩૭૦૪૩૨
સાં ચંદ્રોદયશ્રીજી મં (૧) તા: માંડવી કચ્છ	ખિડડા-૩૭૦૪૩૨

સાં વસંતપ્રભાશ્રીજી મં (૬) નાની ખખર, ધ્રાંગધ્રા-૩૬૩૩૧૦
 સાં ઝંકારશ્રીજી મં (૬) જી: પુના-મહા.) લોનાવલા ૪૧૦૪૦૧
 સાં સુમંગલાશ્રીજી મં (૩) (વાયા : વિરમગામ,) માંડલ-૩૮૨૧૩૦
 સાં સુરતાશ્રીજી મં (૨) (ગુજરાત) ઉનાવા-મીરાઠાતાર-૩૮૪૧૬૦
 સાં અનુભવશ્રીજી મં (૪) રામચુરિયા સડક (રાજ.) બીકાનેર
 સાં સ્વયંપ્રગાશ્રીજી મં (૨) રાયપુર, અમદાવાદ-૧
 સાં સુવર્ણલતાશ્રીજી [૪] જી. માંડવી કચ્છ નવાવાસ-૩૭૦૪૪૦

સાં આત્મગુણાશ્રીજી મં [૪] કશ્મો રસ્તો, ચેમ્બુર, મુંબઈ-૭૧
 સાં પૂર્ણકલાશ્રીજી મં [૩] (માંડવી-કચ્છ) નાનાલાડીયા-૩૭૦૪૫૫
 સાં પંકજશ્રીજી મં ગણેશહાવડેરોડ, મુલુન્ડ (વે) મુંબઈ-૮૦
 સાં નિગ્મનંદશ્રીજી મં (મુન્દ્રા-કચ્છ) મોટી ખાખર-૩૭૦૪૩૫
 સાં દિવ્યાનંદશ્રીજી મં (૨) વિકોલી મુંબઈ-૮૦
 સાં ભાગ્યોદયાશ્રીજી મં (માંડવી-કચ્છ-ગુજ.) નાની ખાખર

અન્ય પ્રાપ્ત થયેલ ચાતુર્માસની યાદી

આં શ્રી હીંકાસુરીશ્રીજી મં આંશ્રી પૂર્ણાનંદસુરિજીના ૩
 નાગેશ્વર તીર્થ- [ફે. ચીમુદલા-રાજ.] ઉ-હેલ-૩૧૬૫૧૫
 આંશ્રી આનંદસુરિજી મં [પ] ૧૦મો. રસ્તો, ચેમ્બુર મુંબઈ-૭૧
 આંશ્રી રવિવિમલસુરિજી મં દેવસાનો પાડો, અમદાવાદ
 આંશ્રી ચારિત્રસાગરસુરિજી મં આદિ મુંબઈ
 આંશ્રી જિનેન્દ્રસુરિજી મં આદિ હજુર પેલેસ રોડ રાજકોટ
 આંશ્રી સુખાદુસુરિજી મં આદિ કમાડીપુરા, આઠમી ગલી, મુંબઈ-૮
 આંશ્રી લક્ષ્મીસુરિજી મં [ત્રણ ચુઈ વાળા] (રાજ.) બીનમાલ
 પંશ્રી પદ્મવિજયજી મં ૨
 ન્યુ જવાહરનગર મહાવીર માર્ગ (પંજાબ) જલધર
 પંશ્રી સુખોદયવિજયજી મં આદિ
 ખુશાલ જુવન, મહલપુર, એલીશપ્રીજી અમદાવાદ-૬
 મુશ્રી નરેન્દ્રવિજયજી મં હિંમત વિહાર ધર્મશાળા. પાલીતાણા
 મુશ્રી પ્રદ્યુમ્નસિંહજી મં [૨] વાયા : બીનમાલ-રાજ.] નરતા
 મુશ્રી પૂર્ણાનંદસાગરજી મં આદિ
 નારણપુરા, રેલ્વે સ્ટેશન પાસે અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩
 મુશ્રી રવીન્દ્રસાગરજી મં (૨) આદિયાણા
 મુશ્રી નિત્યવર્ધસાગરજી મં [જિ. થાણા] કરજત
 મુશ્રી જયભદ્રસાગરજી મં [રાજ.] સમદરી
 મુશ્રી અમરેન્દ્રસાગરજી મં રૈયારોડ [સૌરા.] રાજકોટ
 મુશ્રી અમરેન્દ્રવિજયજી મં આદિ જિ. વલસાડ તીથલ-૩૮૬૦૦૬
 મુશ્રી મુનિચંદ્રવિ. મવ. મુશ્રી કીર્તિચંદ્રવિ. મં, ૧૧૨
 મુશ્રી જિનચંદ્રવિ. મં ૧૦૨
 શાંતિનિકેતન જિ. વલસાડ [૬. ગુ.] તીથલ-૩૮૬૦૦૬
 મુનિશ્રી ચંદ્રવિજયજી મં આદિ
 જ્ઞાનમુદિર, અંકુર સોસાયટી નં. ૧૧, વાધોડીયા રોડ વડોદરા
 મુનિશ્રી જયકીર્તિવિજયજી મં (જી. સુરત) કતારજામ
 મુનિશ્રી અક્ષયકીર્તિવિજયજી મં (જિ. પંચમહાલ) ગોધરા
 મુનિશ્રી માનવગીર્તિવિજયજી મં (સેવક) (જિ. માંધીનગર) રાંધેળ
 મુનિશ્રી કેવળવિજયજી મં (કણીદક) હમકુર-૫૭૨૧૦૧

મુનિશ્રી વિદ્યાબીજીજી મં (બિહાર) લખવાડ-૪૧૧૩૦૫
 મુનિશ્રી જયવિજયજી મં આદિ કાંતિનગર, (અંધેરી-ડી.) મુંબઈ-૫૬
 મુનિશ્રી નેમિચંદ્રવિજયજી મં (મહેસાણા-ઉ. ગુ.) વડનગર
 મુશ્રી કલહંસ વિં મં આદિ (જિ. બ.કાંડા) અંડીસર
 મુશ્રી મનમોહનવિં મં અમરચંદ જસરાજી ધર્મ. પાલીતાણા
 મુશ્રી નયરતનવિજયજી મં (રાજસ્થાન) ફલેદી
 મુનિશ્રી નયલદ્રવિં મં (જિ. કાલાખા-મહા.) પોધનાડ
 મુશ્રી સુભદ્રવિજયજી મં અખા દોશીની પોળ, રાંધેનપુર
 મુશ્રી સુરેન્દ્રવિજયજી મં જૈન ધર્મશાળા, (રાજ.) ઉમેદાવાદ
 મુશ્રી ચારિત્રવિજયજી મં વડવા (ગુજરાત) ભાવનગર
 મુશ્રી નરેન્દ્રવિજયજી આદિ હિંમત વિહાર પાલીતાણા
 મુશ્રી રાજવિજયજી મં આદિ હસ્તિમોહન પાલીતાણા
 મુશ્રી પ્રીતિરતનવિજયજી મં આદિ હસ્તિમોહન પાલીતાણા
 મુશ્રી અમૃતવિજયજી મં આદિ જ્ઞાનનગરવાળી ધર્મ. પાલીતાણા
 મુશ્રી દેવેન્દ્રવિજયજી મં, ગિરિવીહાર પાલીતાણા
 પંશ્રી નરદેવસાગરજી મં આદિ
 ૧૧-A, હૈશામ રોડ, કલકતા-૨૦
 મુશ્રી કમલરતનવિજયજી મં મંડારા
 મુશ્રી દર્શનવિજયજી મં (તા. ભયાઉ-કચ્છ) આંધાઈ-૩૭૦૧૩૫
 મુશ્રી કરતુરસાગરજી મં આદિ (મહા.) બ.લાખાટ
 મુશ્રી મિત્રાનંદસાગરજી મં ૨
 ૩૭૬, ઇપ્રાહીમ રહીમતુલ્લા રોડ, પાયલુની, મુંબઈ-૩

શ્રી પૂજ-યતિશ્રી યાદી

યતિશ્રી જિનચંદ્રસુરિજી મં [બિહાર] લખવાડ
 યતિશ્રી મોતીસાગરજી મં આદિ
 ૩૦૨/૬ નરસી નાથા સ્ટ્રીટ મુંબઈ-૪૦૦૦૦૬
 પૂશ્રી મનોહરસાગરજી નંદા જુવન પાલીતાણા
 શ્રી પુશ્રી ગુણસેનવિજય (મુનિહંસ) અમદાવાદ
 પૂશ્રી કનકવિજયજી મં, મહાલક્ષ્મી, મુંબઈ-૨૬

વિ. સં. ૨૦૪૪ રાજનગર-શ્રમણ સંમેલન સંમેલન-સમાચાર

પત્રાંક-૬

કુપન યોજનાની શુભ શરૂઆત:-રવિવાર તા. ૨૧-૮-૮૮ ના રોજ પંકજ સોસાયટીમાં કે જે હવે ઐતિહાસિક જગ્યા બની ચુકી છે. જેનું નામ સુવર્ણાકારે અંકિત થઈ ચુક્યું છે. જેના મંદિરની પ્રતિષ્ઠા વખતે ૫૦ પૂં આં ભંડો શ્રીમદ્ વિજયમદ્ કરસૂરીશ્વરજી મંડળી પ્રેરણાથી બોલી-બોલનાર પ્રતિષ્ઠાની પોતાના કુટુંબના સભ્યો સાથે ભારત-ભરમાંથી વિશિષ્ટ તપો કરનાર વર્ધમાન તપની ૧૦૦ ઓળી કરનારા એવા મહાનુભાવોને સાથે આગળ રાખી પ્રતિષ્ઠા કરાવી હતી. જેના મુળનાયક ત્રીજા ભગવાન શ્રી સંભવનાથ છે. તેમની સાન્નિધ્યમાં જ્યાં ૨૦૪૪ નું શ્રમણ સંમેલન ભરાયું. સફળ થયું. અદ્ભૂત એકતા સધાઈ અને હવે તેના સક્રીય કામો માટેની શ્રાં શું ૮ ના રોજ શાનદાર શરૂઆત થઈ. ૫૦ પૂં આચાર્ય દેવ શ્રી વિજયરામસૂરીશ્વરજી મહારાજ (ડેલાવાળા) ની અધ્યક્ષતામાં, સંમેલનના ઉદ્ઘાટન અને પૂર્ણાહુતિ સમયે જેનું અવર્ણનીય અનુપમ, હજારોની મેદની સહિતનું અત્યર્થ સંઘનું વાતાવરણ જામ્યું હતું તેનાજ આજે ફરી દર્શન થયા. બધા પૂજ્યોના દર્શન કરી માનવ મહેરામણ આનંદ વિકાર બન્યો. કુપન યોજનાના પેરફેક્ટો વહેંચાયા જે અત્રે અલગ છપાયેલ છે. આજ મંડપમાં રોજ ૫૦ પૂં પન્નાસજી મહારાજ શ્રી અંદ્રેશ્વરવિજયજીની વાણી રેલાઈ રહી છે.

સંમેલનના નિર્ણય નં. ૧૬ માટેની પેટી યોજનાને સ્થાને આ વર્ષે કુપન યોજના રૂ. ૩૬૦ ની એક એવી કુપન યોજનાનો પ્રારંભ થયો તેમાં જરૂરી ઉપાશ્રયો વિહારના સ્થાને બનાવવા માટે રૂ. ૬૦,૦૦૦ ની કિંમત રખાઈ. આ બધા કામો માટે રૂ. એક કરોડના ટારજેટ સાથે પૂજ્યોના અદ્ભૂત પ્રેરક પ્રવચનો થયા. શ્રીયુત શ્રી કુમારપાળે પણ ગામડાઓની સ્થિતિનું આભેદબ વર્ણન કર્યું. અને રકમો છલકાવા માંડી. સંમેલનને સંપૂર્ણ સહકાર આપવા માનવ મહેરામણ ઉઠી પડી.

અમદાવાદ સંસ્કૃતિધામ, મુંબઈ સંસ્કૃતિધામ, વર્ધમાન સેવા કેન્દ્ર, સુરતના યુવાનો વિગેરેની મોટી મોટી રકમો ભેગી કરી આપવાની જવાબદારી જાહેર થઈ ઉપરાંત પરિવારો તરફથી ૧૦/૧૧ ઉપાશ્રયોની પણ જાહેરાત થઈ ૧૦ કુપનથી

માંડી ૩૦૦/૩૦૦ કુપનોની જાહેરાત થતા ફંડ બહેતેર લાખને આરે આવી ઉભું. ટારજેટની ઘણી નજીક અને તે ફક્ત અડધા કલાકમાં છલકાયું. આ પણ ઇતિહાસમાં એક અદ્ભૂત અમર બનાવ છે. અને તેનો યશ પણ એ પંકજની ભૂમિને મળ્યો છે. તેમ પૂજ્યો બધાએ એકતા સાધી તેને સંઘોએ વધાવી તે એકતાને આ યશકલગી વરે છે. સાથે સાથે સંમેલનના મહારથીઓના ઉત્સાહમાં અનેક ઘણા વધારો થયો.

વિહારભૂમિમાં કામ કરવા તેમજ તેમાં રહેલા સાધારણિકોની સર્વે કરી તેમની યોગ્ય ભક્તિ કરવા તથા ઉપાશ્રયોની કયા કયા સ્થાનમાં આવશ્યકતા છે તે માટે પ્રાપ્ત કરવાની જમીન વિગેરે બાબતો તૈયાર કરવા માટે કાર્યકરો અંગે ટહેલ પાડી છે. નામો આવેથી સંકલન થશે. શ્રીયુત મહેશભાઈ ભણસાલી, કુમારપાળભાઈ, ભાણુભાઈ, જયેશભાઈ ભણસાલી, કલેશભાઈ વીં એ આમાં જોડાવવા તૈયારી બતાવી છે. કામનો પ્રારંભ શ્રી પર્યુષણ પછી તુરત જ કરવામાં આવશે.

આ માટેનું ભારતભરનું ટ્રસ્ટ કરવાનું નક્કી થયેલું છે. જેનું નામ “શ્રી જૈન શાસન સેવા ટ્રસ્ટ” રાખવામાં આવ્યું છે. આનું માળખું ગોઠવવા અને આખરી રૂપ આપવા સોમવાર તા. ૨૨/૮/૮૮ ના રોજ મુંબઈ-અમદાવાદ રી. ના અગ્રગણ્ય મહારથીઓ ૫૦ પૂં આં ભંડો શ્રીમદ્ વિજય-રામસૂરીશ્વરજી વિં પૂજ્યોની નિશ્રામાં ભેગા થયા અને તે માટે સારી એવી ચર્ચા વિચારણા થઈ છે. નજીકમાં આ કામ પૂર્ણ થશે.

ભારતભરના સંઘોને વિનંતિ છે કે આપને ત્યાં પણ આ કુપન યોજનાને સાકાર બનાવો અને કેટલી કેટલી કુપનો મોકલવાની છે તે જણાવો. ૧૦ કુપનની એક-એક યુગ બનાવવામાં આવી છે. તો તુરત જ મંગાવવાનું શરૂ કરશો.

વિહારભૂમિના કામો કાયમી છે. એકાદ વખતની વાત નથી. ઉપાશ્રયો બની ગયા પછી કાયમી સારસંભાળ લેવાની રહે છે. વિહારમાં જરૂરી માણસો ડોળીવાળા, પૂજ્યો અને ખાસ કરી પૂ. સાધ્વીજી મહારાજો માટે આ ટ્રસ્ટ દ્વારા જ પુરા પાડવાનું ગોઠવવું જોઈએ જેથી તેઓને આ બાબતની ચિંતા રહે નહીં. કેવળ તે તે ઝોનની સમિતિને આગળથી

બાણ કરે એટલે વ્યવસ્થા કરી આપે. આ કારણે દૂરે તેવા ડોળીયાના લાઇબ્રેરી અને સાથે મોકલવાના માણસો નિમવા પડે. તેમના પગાર-ખાવાપીવાની વ્યવસ્થા ગોઠવવી પડે. ઉપરાંત વિહારમાં નિર્દોષ ગોચરી મળે તેવા કાચમી ઉકેલ કરવો પડે. ગામડામાં અનંત ઉપકારી, જેના શાસનમાં આપણે છીએ તેવા શ્રી મહાવીર સ્વામી ભગવાનના કલ્યાણકોના દિવસોમાં સ્કુલોમાં પ્રભાવના કરાવવી. પંચાયતોના નાના મોટા કામોમાં યથાયોગ્ય ફાળો આપવો. નિર્દોષ ગોચરીના કાચમી ઉકેલ માટે જૈનોને જેમ સ્થિર કરવા તેમ અજનોને પણ ઉત્સાહિત કરી તેઓ પણ કાચમી ગોચરી આદિ વહોરાવવા લાલ લેવા તત્પર બને આ માટે તેમની પણ સાર-સંભાળ લેવી પડે આવી બધી ઘણી બાબતો કર્યા વગર વિહાર તદ્દન મુલતબ બની શકે નહીં. ગમે ત્યારે ગમે ત્યાં પૂજ્યો વિહાર કરે તો બે ઘડક ચાલ્યા બાંધ તદ્દન નિર્દોષ અને ઉપદ્રવ રહિત વિહારભૂમિ બની રહે. આ કાચમી કામ છે. અને કાચમી ખર્ચા છે. સ્ટાફ-મોટર-રીક્ષા અને ટ્યુનો જેવા સાધનોની પણ આવશ્યકતા રહેવાની. રૂટે રૂટે ઓફિસો પણ રાખવી પડે જ્યાંથી સમગ્ર સંચાલન વ્યવસ્થિત થાય અને હેડઓફિસ સાથે તેઓ સતત સંપર્કમાં રહે આ કોઇ નાનું

સુનું કામ નથી. લગાતાર ૫/૧૦ વર્ષ મુખ્ય કાર્યકરોને લગાવી દેવા પડે અને પેઇડ સ્ટાફને ટ્રેઇન્ડ કરી કામો સરળ બનાવવા પડવાના. આ કામો માટે પાછળ પચીસ વર્ષ નાણાંનો પ્રવાહ ન વહે તો કામ અટકી પડે. મર્યાદા નાણાં બરબાદ થાય અને ટીકાઓની ઝડી વરસે-આ કારણથી ખુબ જ સમજપૂર્વક સંઘો આની ગંભીર નોંધ લઈ પાછળ પૂરવઠો વહેવડાવ્યા જ કરશે તેવી ખાત્રી સાથે કામ ઉપાડીએ તો અભૂતપૂર્વ જંગમ તીર્થની સેવા થાય. શાસન સુદૃઢ બને. સ્થાવર તીર્થો પાછળ તો સારું એવું લક્ષ્ય અપાઈ રહ્યું છે. અને ઘણા મોટા કામો થાય છે. તે પાછળ જાનનો પ્રવાહ એકધારે રહ્યો. આમ જ આ કામ માટે પણ હવે સંઘોએ ધ્યાન આપવાનું રહેશે. આ કામો માટે કોઇ બતની કમીના રહેવી જોઈએ નહીં.

પૂજ્ય સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજો તેમજ સંઘોને વિનંતિ છે. કે તાકીદે વિહારભૂમિ માટેના આપના અનુભવોની વિગતો તાત્કાલિક મોકલી આપો જેથી પ્લાનીંગ કરવામાં અત્યંત ઉપયોગી બને અને કામો શરૂ કરી શકાય તો કૃપા કરી આ બાબત અત્યંત જરૂરી ગણી તુરત વિગતો મોકલાવી દેશો.

શું ગુરુની અંગપૂજા શાસ્ત્રવિહિત છે?

(ગતાંકથી ચાલુ)

હા હીરપ્રશ્નોત્તર અંગે વિચારણા કરીએ-વાંચકો ! પુનઃ એક સંવધાની ! અહીં આ જે કાંઈ લખવામાં આવે છે તે કોઈ અક્ષિત પ્રત્યેના દ્રેષથી કે બંધાઈ ગયેલા કોઈ કદાચહની પ્રેરણાથી લખાઈ રહ્યું છે એવું રખે કોઈ માની લેતા ! માત્ર, ગુરુની અંગપૂજા અંગે શાસ્ત્રોનો શો સહસ્યાર્થ છે એ જિજ્ઞાસુઓની નજર સામે આવે એ માટે આ લખાઈ રહ્યું છે. તેમજ તમને પણ પુનઃ એક સૂચન-મનમાં કોઈપણ પ્રકારની ગાંઠ બંધાયેલી હોય, છોડી નાંખો અને પછી વિચારો.

જગદ્ગુરુ શ્રી હીરસૂરિ મહારાજને પ્રશ્ન પૂછાયો છે કે ‘નાણથી ગુરુની પૂજા ક્યાં કહી છે ? અર્થાત્ ક્યાં શાસ્ત્રમાં કહી છે ?’ આનો તેઓ શ્રીમદે જવાબ આપ્યો છે કે ‘કુમારપાળરાજ શ્રી હેમાચાર્યની સુવર્ણકમલથી હંમેશા પૂજા રતા હતા. આ પ્રમાણે કુમારપાળ પ્રબંધ વગેરેમાં કહ્યું છે. તેને અનુસરીને વર્તમાન સમયે પણ ગુરુની નાણાંથી પૂજા કરાતી જોવાય છે ...’

સામાન્યથી એક નિયમ છે કે, સંઘમાં ચાલતી કોઈપણ પ્રવૃત્તિ અંગે ગીતાર્થ મહારાજને પૂછવામાં આવે કે ‘આ પ્રવૃત્તિ ક્યાં કહી છે ?’ તો જો એ પ્રવૃત્તિ શાસ્ત્રવિહિત હોય

તો, ગીતાર્થ ગુરુ સીધું એ શાસ્ત્રનું વિધાન જ એની પાસે રજુ કરી દેશે ‘જુઓ ભાગ્યશાળી ! આ શાસ્ત્રમાં આ પ્રમાણે આ પ્રવૃત્તિનું વિધાન કરવામાં આવ્યું છે, માટે સંઘના ભાગ્યશાળી સભ્યો એ પ્રવૃત્તિ કરે છે.’ જેમકે કોઈ સ્થાનક-વાસી આવીને પૂછે કે ‘મહારાજ સાહેબ ! ભગવાનની દ્રવ્યપૂજા ક્યાં કહી છે ?’ તો ગીતાર્થ ગુરુ સૌ પ્રથમ તો જે હગલાબંધ શાસ્ત્રોમાં દ્રવ્યપૂજાનું વિધાન છે એ જ એની પાસે રજુ કરે. વિધાયક શાસ્ત્રપાઠોને રજુ કર્યા વગર, ‘જો ભાઈ, દ્રૌપદીએ પ્રભુપ્રતિમાની દ્રવ્યપૂજા કરી હતી એવું શાસ્ત્રમાં લખ્યું છે એને અનુસરીને શ્રાવકો પ્રભુની દ્રવ્યપૂજા કરે છે’ એવું સામાન્યથી કોઈ ગીતાર્થ રજુ કરે નહીં. જે પ્રવૃત્તિ શાસ્ત્રવિહિત ન હોય એવી પ્રવૃત્તિ માટે જ શાસ્ત્રવિધાનને છોડીને સીધો દૃષ્ટાન્તનો સહારો લેવો પડે. પ્રસ્તુતમાં પણ જગદ્ગુરુએ કોઈ જ શાસ્ત્રવિધાન ટાંક્યા વગર સીધું જ દૃષ્ટાન્ત આપ્યું છે. એટલે એનાથી જણાય છે કે ગુરુની નાણાં વગેરેથી અંગપૂજા કરવી એ શાસ્ત્રવિહિત નથી.

વળી શ્રી હીરસૂરિ મહારાજને જે જવાબ આપ્યો છે કે ‘...તેને અનુસરીને વર્તમાન સમયે પણ ગુરુની નાણાંથી પૂજા કરાતી જોવા મળે છે...’ તેમાં રહેલ ‘દાયતે’ ‘જોવા

મળે છે. આ શબ્દ તેઓ શ્રીમદ્ની અરુચિને પ્રકટ કરે છે. ‘વર્તમાનકાળે આવું આવું બેવા મળે છે’ આવા શબ્દ પ્રયોગ એવા તાત્પર્યને ધ્વનિત કરે છે કે ‘વક્તાને એ વાત યોગ્ય લાગતી નથી, પણ કોઈ ગમ્ય કે અગમ્ય કારણસર પોતાને એને બચાવ કરવો પડે છે.’ માટે આ પ્રશ્નોત્તર દ્વારા તેઓ શ્રીમદે ગુરુની નાણાંથી થતી પૂજાનું સમર્થન કર્યું છે એવું માનવું એ પણ એક બ્રાન્તિ હોય એવું લાગે છે. તેઓ શ્રીમદે તો માત્ર ચાલી પડેલા ગુરુપૂજનનો કોઈ અગમ્ય કારણસર બચાવ કર્યો છે.

વળી બરમો પ્રશ્ન કે ‘તે દ્રવ્યનો ઉપયોગ ક્યાં કરાય?’ તેનો જવાબ પણ તેઓ શ્રીમદે શ્રી સિદ્ધસેનસૂરિનો પ્રસંગ ટાંકી એમ આપ્યો છે કે ‘તે વખતના સંઘે એ દ્રવ્યનો જીર્ણોદ્ધારમાં ઉપયોગ કર્યો હતો એવું તે પ્રબન્ધ વગેરેમાં સંભળાય છે.’ જો નાણાંથી ગુરુની પૂજા શાસ્ત્રવિહિત હોત તો એ દ્રવ્યની વ્યવસ્થા પણ શાસ્ત્રવિહિત હોત, અને તો પછી જગદ્ગુરુએ એ વ્યવસ્થા અંગેના પ્રશ્નના ઉત્તર માટે એ પ્રસંગ સામું બેવું ન પડત. તદ્દપરાંત, ‘તે વખતના સંઘે એ દ્રવ્યનો જીર્ણોદ્ધારમાં ઉપયોગ કર્યો હતો એવું તે પ્રબન્ધ વગેરેમાં સંભળાય છે’ એટલું જ તેઓ શ્રીમદે કહ્યું છે. ‘તમે પણ એમાં ઉપયોગ કરો’ એવી સ્પષ્ટતા તો નથી કરી, પણ ઉપરથી ‘આ બાબતમાં ઘણું ઘણું કહેવા યોગ્ય છે, કેટલું આમાં લખીએ?’ એમ કહીને એ વાતને છોડી દીધી છે. આનું કારણ પણ સ્પષ્ટ છે કે, એ પ્રસંગના કોટિદ્રવ્યનો શું ઉપયોગ થયો? એ અંગે ગુદા ગુદા પ્રબન્ધોમાં ગુદી ગુદી વાતો આવે છે. એટલે કોઈ જ સ્પષ્ટતા થઈ શકતી નથી.

જેમકે એ પ્રસંગને વર્ણવનાર પ્રાચ્ય સૌથી પ્રાચીન પ્રબન્ધ શ્રીભદ્રેશ્વરસૂરિ વિરચિત કહાવલીમાં તે કોટિદ્રવ્ય સાધારણ-ખાતામાં લઈ જવાનો ઉલ્લેખ છે. તે આ રીતે દિશ્ણા દ્વવ-કોડી સિદ્ધરોણેજ ગુરુસ, તેજાવિ સંઘસ, સંઘેજાવિ કઓ તીહ સાહાંજસમુગઓ ।

અર્થ:-શ્રીસિદ્ધસેનસૂરિએ એ કોટિદ્રવ્ય ગુરુને અર્પિત કર્યું, ગુરુએ એ સંઘને સમર્પિત કર્યું, અને સંઘે પણ તેમાંથી સાધારણ ખાતું સદ્ગર બનાવ્યું.

પ્રબન્ધચિન્તામણિમાં આ દ્રવ્યનો પૃથ્વીને અનુજી કરવામાં ઉપયોગ કરવાની વાત આવે છે. તે આ રીતે—‘તતઃ શ્રી સિદ્ધસેનસૂરિન્ સલાયામાકાર્યં ‘તત્સુવર્ણ’ ગૃહ્તામિતિ પ્રોકતે ‘વથા ભુક્તસ્ય લોજન’મિત્યુચ્યારપુરસ્કરમનેન સુવર્ણદાનેન ઋણવ્રતાલવનીમનૃણીકુરુ ઇત્યુપદિષ્ટે તત્સંતોષ-પરિતુષ્ટેન રાજા તદ્દક્ષીકૃતમ્’ અર્થ: ‘પછી શ્રી સિદ્ધસેન-સૂરિમહારાજને સલામાં બોલાવીને રાજાએ કહ્યું કે ‘એ સુવર્ણ સ્વીકારો’ ત્યારે ‘જમી દીધેલાને લોજન નકામું’ એમ બોલવ પૂર્વક સૂરિએ કહ્યું કે ‘આ સુવર્ણદાનથી ઋણ-

વ્રત પૃથ્વીને ઋણમુક્ત કર.’ તેથી તેઓના સંતોષને જોઈને પરિતોષ પામેલા રાજાએ એ વાત સ્વીકારી.

આમ અનેક વાતો આવતી હોવાથી જગદ્ગુરુએ એ બાબતની કોઈ સ્પષ્ટતા કરી નથી. માટે જણાય છે કે તેઓ શ્રીમદ્ના એ પ્રશ્નોત્તર પરથી પણ ‘ગુરુની નાણાંથી પૂજા કરવી એ શાસ્ત્રવિહિત છે. અને એ દ્રવ્ય દેવદ્રવ્યમાં જ બધું’ એવો નિર્ણય થઈ શકતો નથી. બાકી એક મહત્વની વાત તો એ છે કે એમાં ‘જીર્ણોદ્ધાર’ એવો જે શબ્દ વપરાયો છે એ પણ ‘એ દ્રવ્ય-દેવદ્રવ્ય જ થાય’ એવું જણાવતો નથી, કેમકે જીર્ણ થયેલા દેરાસરનો ઉદ્ધાર કરવો એ જેમ જીર્ણોદ્ધાર કહેવાય છે તેમ જીર્ણ થયેલા ઉપાશ્રય કે જ્ઞાન-ભંડારના મકાનનો ઉદ્ધાર પણ જીર્ણોદ્ધાર જ કહેવાય છે. માટે એ દ્રવ્યના ઉપયોગનો ચોક્કસ કોઈ નિર્ણય એના પરથી કરી શકાય નહીં.

આમ આચારંગજીના ઉક્ત અધિકાર પરથી કે હીર-પ્રશ્નોત્તર પરથી ‘ગુરુની નાણાં વગેરેથી અંગપૂજા શાસ્ત્રવિહિત છે’ એ સિદ્ધ થતું નથી. હવે ‘શાસ્ત્રદંષ્ટિના...’ પુસ્તિકામાં આપેલા અન્ય પાઠોનો વિચાર કરીએ. એમાં યતુર્માસિક વ્યાખ્યાનનો ‘...અંગપૂજન...’ ઇત્યાદિ જે પાઠ આપ્યો છે તે શ્રીદાનસૂરીશ્વર જેન અન્યમાળા પ્રકાશિત પ્રતમાં છે નહીં. અન્ય પ્રતમાં એ પાઠ હોવા માત્રથી પણ એનાથી ‘ગુરુની અંગપૂજા’ એવો અર્થ લેવો યોગ્ય લાગતો નથી, કેમકે ગુરુની અંગપૂજાનો નિષેધ કરનારા શાસ્ત્રો ઉપર જણાવાઈ ગયા છે. વળી વ્યાખ્યાન શ્રવણ અંગેની વિધિનું યોગશાસ્ત્રમાં જ્યાં પ્રતિપાદન છે તેમાં અન્યના પૂજનની વાત કરી છે, વ્યાખ્યાતા ગુરુના પૂજનની વાત કરી નથી એ આગળ આવી ગયું. વળી આમાં ગુરુની વંદન કરવા રૂપ પૂજા આવી ગઈ છે. જ્યારે, યોગશાસ્ત્રમાં વ્યાખ્યાન શ્રવણ પૂર્વે વ્યાખ્યાયમાન અન્યની પૂજા કરવાનું જે વિધાન કર્યું છે તે ‘અંગપૂજા’ સિવાય અન્ય શબ્દથી જણાતું નથી. માટે અંગપૂજા શબ્દથી અંગની=આગમની=અન્યની પૂજા એવો અર્થ લેવો યોગ્ય લાગે છે. માટે જ આમાં જે ‘અંગપૂજન’ શબ્દ રહ્યો છે તેમાંથી ‘અન્યનું પૂજન’ અર્થ અભિપ્રેત સમજવો, પણ અન્યશાસ્ત્રો સાથે વિરોધ જોલો કરનાર, ‘ગુરુ’ શબ્દનો પ્રક્ષેપ કરીને થતો તેમ છતાં પ્રસ્તુતમાં ‘અંગપૂજન’ શબ્દથી ‘ગુરુની અંગપૂજા’ અર્થ લેવાનો અભિપ્રાય રચા કરતો હોય તો ય, એ જાણવું આવશ્યક છે કે જ્યારે પૂર્વશાસ્ત્રેમાં એની કોઈ વાત નથી. ત્યારે તત્કાલીન શાસ્ત્રમાં આવેલી તે વાત તત્કાલે પ્રચલિત થયેલી અંગપૂજાને આશ્રીને કરવામાં આવી છે. એટલે આગળ કહેવાનારા પરિબળોના વશમાં રચાયેલા તત્કાલીન શાસ્ત્રમાત્ર પરથી એને શાસ્ત્રવિહિત માનવી એ યોગ્ય લાગતું નથી. ‘ગુરુનું અંગપૂજન’ એ અર્થ લેવો નહીં આવું યોગ્ય લાગે છે.

હવે દ્રવ્યસમતિકા વગેરેના પાઠનો વિચાર કરીએ. એમાં ગુરુની અંગપૂજની સિદ્ધિ કરી છે. પણ જ્યારે પૂર્વકાલીન ગ્રન્થોમાં ગુરુની અંગપૂજનું વિધાન જોવા મળતું નથી, ઉપરથી ચાક નિષેધ જોવા મળે છે ત્યારે આ અંગે પણ વિશેષ વિચાર આવશ્યક છે. એ વિચારણા આવી લાગે છે. જગદ્ગુરુ શ્રી હીરસૂરિમહારાજએ નાણાં વગેરેથી થતી ગુરુની પૂજનો નિષેધ ન કર્યો, પણ બચાવ કર્યો. એક આ પરિબળ અને બીજું પરિબળ એ વખતની પરિસ્થિતિ. આ જોના કારણે ગ્રન્થકારે કહાય એની સિદ્ધિ કરી હોય. એ કાળે પણ શ્રી-સંઘમાં નાણાં સંઘર્ષો ચાલતા હતા એ વાત પ્રસિદ્ધ છે. ગુરુ-પૂજનની પ્રવૃત્તિ પણ જોરશોરથી ચાલી પડી હશે એવું મહા-મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજી મહારાજે પંચાસ શ્રી સત્ય-વિજયજી મહારાજ વગેરેએ સાથે મળીને કરેલા પટ્ટક પરથી જણાય છે.

આ માનંદ જન્મ શતાબ્દિગ્રન્થ...૪. ગુજરાતી વિભાગ પૃષ્ઠ ૨૨૧ જુઓ. સાધુમર્યાદા પટ્ટક : “૧. પદસ્થ આચાર્ય ઉપાધ્યાય વિના નાણું અંગપૂજ ન કરવી.”

જો પટ્ટકની આ કોલમ પર પ્રથમ પક્ષવાળાનો અભિ-પ્રાય એવો છે કે “એ આચાર્ય-ઉપાધ્યાયની વિદ્યમાનતામાં તેમની નાણું અંગપૂજની શાસ્ત્રીયતાનો સીધો સ્વીકાર કરે છે. વધુમાં પટ્ટક વાક્યથી, આચાર્ય-ઉપાધ્યાય સિવાયના સાધુની નાણાં દ્વારા અંગપૂજ શાસ્ત્ર-પરંપરા વિરુદ્ધ નહીં હોવાનું મુખ્યન થાય છે. માત્ર પટ્ટક બનાવવાના કાળની કોઈ પરિસ્થિતિના કારણે અપદસ્થની નાણું અંગપૂજ કરવાનો નિષેધ કયામાં આવ્યો છે.” પણ આવો અભિપ્રાય યોગ્ય લાગતો નથી. કેમકે આવો અભિપ્રાય જો માનીએ તો ફલિત એ થાય કે ‘પૂર્વે રાજમાર્ગ સાધુની નાણાં દ્વારા અંગપૂજનો ચાલતો હશે. એના પર દેશકાળની પરિસ્થિતિ જોઈ પટ્ટકમાં એના પર નિયમન મૂકવામાં આવ્યું.’ આવો ફલિતાર્થ જો યોગ્ય હોય તો તો, એ જ પટ્ટકમાં આગળ એવું પણ જે લખાયું છે કે ‘સામાન્ય યતિએ સ્ત્રિયાદિકને ઘરે જઈ લાજુ-વડું નહીં’ તેનો ફલિતાર્થ એવો થાય કે ‘પૂર્વે સામાન્ય-યતિએ માટે આ રાજમાર્ગ હશે કે એ સ્ત્રિયાદિકને ઘરે જઈને લાજુવે. પણ દેશ-કાળને જોઈને એના પર નિયંત્રણ મૂકાયું.’ આ ફલિતાર્થ કોઈ રીતે યોગ્ય નથી એ બધા સુસ્મરણે સમજી શકે એમ છે. માટે વાસ્તવિકતા એ લાગે છે કે એ કાળે આવા શિથિલાચારો ઘણાં ચાલી પડ્યા હશે અને એને સર્વથા અટકાવી શકાય એવું શક્ય નહીં હોય એટલે એના પર નિયંત્રણ મૂકવા કે જેથી વધુ અનર્થ ન થાય એવા અભિપ્રાયથી આ પટ્ટક ઘડવામાં આવ્યો છે. પૂજ્ય ઉપાધ્યાયજી મહારાજ પૂ. પંચાસશ્રી સત્યવિજયજી ગણિવર વગેરેએ લેગા મળીને ક્રિયાદાર કર્યો હતો અને એના કારણે તેઓને સહન પણ ઘણું કરવું પડ્યું હતું એ

તો પ્રસિદ્ધ જ છે. માટે આ પટ્ટક પરથી પણ, પૂજ્ય ઉપાધ્યાયજી મહારાજને નાણાંથી અંગપૂજ માન્ય નહોતી એ જણાય છે તેમજ એ કાળમાં આવી પ્રવૃત્તિઓ જોરશોરથી ચાલી હશે એ પણ જણાય છે.

એટલે જ્યારે ગુરુની નાણાં વગેરેથી કરાતી અંગપૂજના પ્રાચીન કોઈ વિધિવાક્યો મળતા નથી, ઉપરથી નિષેધવાક્યો મળે છે, ત્યારે આવા પરિબળોની વચમાં રચાયેલા દ્રવ્ય-સમતિકા જેવા ગ્રન્થના આધારે જ ગુરુની અંગપૂજને શાસ્ત્ર-વિહિત માની લેવી એ કેટલું યોગ્ય છે તે પ્રાણેએ સ્વયં વિચારી લેવું.

શ્રી પ્રતિષ્ઠાવિધિસમુચ્ચય, કલ્યાણકલિકા વગેરે ગ્રન્થોમાં ગુરુના નવાંગીપૂજનનું જે વિધાન છે એ તો નિમિત્તિક છે. એટલે કે પ્રતિષ્ઠા જેવા વિશેષનિમિત્તોને પામીને એ વખતની વિધિ તરીકે દર્શાવાયેલું વિધાન છે. આવા નૈમિત્તિક વિધાનોને વ્યાપક બનાવી નિત્યવિધાન રૂપ બનાવી શકાતા નથી. નહીં-તરતો આચાર્યપદ વગેરે વિશેષ અવસરે સોનેરી બાદલાં વગેરેથી સુવર્ણકંકણ પહેરાવવા જેવું પણ વિધાન છે, એને પણ વ્યાપક બનાવી દર્ધ રોજ એ રીતે શરીરની આભૂષા ચાલુ થઈ જાય. માટે, એનાથી પ્રતિષ્ઠા વગેરે જેવા વિશેષ પ્રકારનાં નિમિત્ત વગર જ થતા નવાંગીપૂજનનું વિધાન કે સમર્થન થઈ શકતું નથી.

ગુજરાતી સંજ્ઞાય વગેરે જે ટાંકવામાં આવ્યા છે તે અંગે પણ એક વાત નોંધી લેવા જેવી છે કે ગુજરાતી સ્તવન-સંજ્ઞાય વગેરે શાસ્ત્રોપજીવ્ય પ્રમાણ્યવાળા છે. એટલે કે તે સ્વતંત્ર પ્રમાણ્યૂત નથી હોતા, પણ મૂળ શાસ્ત્રમાં મળતા પ્રમાણ્યૂત વચનોના આધારે જ પ્રમાણ્યૂત હોય છે. માટે, જેના માટે પ્રાચીન કોઈ વિધિપાઠ મળતો નથી, ઉપરથી નિષેધપાઠ મળે છે એવા નવાંગીપૂજન વગેરેને, તે તે દેશ-કાળમાં ચાલતી પ્રવૃત્તિને જોઈને બનાવેલા ગુજરાતી રાસમાત્ર વગેરે પરથી શાસ્ત્રવિહિત શી રીતે માની લેવાય ?

‘શાસ્ત્રદષ્ટિનાદર્પણમાં...’ પુસ્તિકામાં નવાંગીપૂજન વગેરે માટેના અનેક દર્શનતો જે આપવામાં આવ્યા છે એના માટે એ કે જો કોઈ વિધાયક-નિષેધક વાક્યો મળતા ન હોય તો માત્ર દર્શન પરથી કોઈ વિધિ-નિષેધ પ્રતિપાઠક સિદ્ધાન્ત તારવી શકાતો નથી.

શ્રી જ્ઞાતાધર્મકથા ભાગ બીજો-અધ્યયન ૧૬ માં કહ્યું છે કે-
ન ચ દ્રૌપદાઃ પ્રણિપાતહંડકમાત્રં ચૈત્યવન્નનમભિહિતં
સૂત્રે ઇતિ સૂત્રમાત્રપ્રામાણ્યહન્યસ્યાપિ શ્રાવકદેસ્તાવદેવ
તદિતિ મન્તવ્યં, ચરિતાનુવાદરૂપતાદસ્ય, ન ચ ચરિતાનુવા-
દવચનાનિ વિધિનિષેધસાધકાનિ ભવન્તિ, અન્યથા સૂરિકા-
ભાદિદેવવક્તવ્યતાયા બહુનાં શાસ્ત્રાદિવસ્તૂનામર્થન શ્રૂયત ઇતિ
તદપિ વિધેયં સ્યાત્ ।

અર્થ:-‘ સૂત્રમાં દ્રૌપદીએ માત્ર પ્રણિપાતદંડક કરવા રૂપ ચૈત્યવંદન કર્યાનું કહ્યું છે. એટલે એ સૂત્રને પ્રમાણભૂત તરીકે ગણીને અન્ય શ્રાવકો માટે પણ ચૈત્યવંદન એટલું જ માનવું જોઈએ. ” એવું કોઈએ માનવું નહીં, કેમકે આ તો દ્રૌપદીના જીવનમાં શું બન્યું એનો અનુવાદ માત્ર કરે છે. આવા ચરિત્રના અનુવાદક વચનોથી વિધિ કે નિષેધની સિદ્ધિ થઈ શકતી નથી. નહીંતર તો સૂરિકાણુ વગેરે દેવના પ્રસંગમાં ઘણાં શાસ્ત્રો વગેરે વસ્તુઓની પૂજા થયેલી પણ સંભળાય છે, તો એ પણ કરવી પડે.

વળી જો એ ગુરુની અંગપૂજાને દર્શાવે તો પરથી શાસ્ત્રીય મનાવી રહ્યા છે તેઓ પણ આ તો કહે છે કે ‘ દર્શન એ સિદ્ધાન્ત નથી, માત્ર દર્શનનો પરથી સિદ્ધાન્ત તારવવા એ જૈન શાસનની પ્રણાલિકા નથી... વગેરે આ માટે જો એ તરવાવલોકન અને ધર્મસ્વરૂપદર્શન. તેથી પ્રસ્તુતમાં પણ, પૂર્વના અત્યંત પ્રભાવક પુરોના જીવનમાં બનેલા નવાંગીપૂજનના પ્રસંગો પરથી જનરત્ની ગુરુના નવાંગીપૂજનનો સિદ્ધાન્ત ઘડી કાઢવો એ યોગ્ય નથી. બાકી એવા પ્રસંગ પરથી જ જો સિદ્ધાન્ત ઘડી કઢાવો હોય અને અમલી બનાવી દેવાતો હોય તો શ્રી વસ્તુપાત્રનું નવાંગીપૂજન થયું છે એ વાત પરથી શ્રાવકોનું નવાંગીપૂજન કરવાનો સિદ્ધાન્ત ઘડી કાઢી એને રોજિંદી પ્રવૃત્તિમાં રચાવ આપી દેવું પડે !

એક દલીલ એ આપવામાં આવે છે કે—‘ તિલ્લચરસમો-સૂરી ’ એવું શાસ્ત્રવચન આચાર્યને શ્રી તીર્થંકરદેવની તુલ્ય-કક્ષામાં મૂકે છે. માટે શ્રી તીર્થંકર પરમાત્માની જેમ નવાંગી-પૂજા થાય તે એમ આચાર્યની પણ થાય. આની સામે પણ એ જ કહેવાનું કે શ્રી તીર્થંકરપ્રભુને ચારિત્રી અવસ્થામાં નવાંગેપૂજાનું કયાંય વિધાન જોવા મળ્યું છે કે જેથી આચાર્ય-નું પણ થઈ શકે ? જિનેશ્વરદેવની પ્રતિમાનું નવાંગે પૂજન થાય છે એ ન આચાર્યની પ્રતિમાનું થાય તો એમાં કયાં કોઈને પણ વાંધો છે ? ઉપરથી, કદાચ કોઈક, ગુરુની અંગ-પૂજાનો પાઠ મળે તોય આ શાસ્ત્ર વચનને નજરમાં લઈ એને ગુરુની પ્રતિમાનું અંગપૂજન કરવાનું વિધાન કરનારો શું ન સમજી લેવે જોઈએ ?

‘ શાસ્ત્રઃશિના દર્પણમાં ગુરુપૂજન ’ પુસ્તકમાં ગુરુની નાણાં વગેરેથી થતી અંગપૂજા અને નવાંગીપૂજાને શાસ્ત્રવિહિત સિદ્ધ કરવા માટે તે લેખકે એના વિધાયક તરીકે કલ્પીને જે જે સુખ્યપાઠો આપ્યા છે તેની આપણે વિચારણા કરી. તેમજ વાસ્તવિક રીતે ઉત્સર્ગપદે તો તેમાંના કોઈજ પાઠથી એ અંગપૂજા શાસ્ત્રવિહિત સિદ્ધ થતી નથી એ પણ આપણે જોયું. અહીં એ પુસ્તિકાના લેખકને એક સૂચન કરવાનું મન થાય છે કે ચર્ચાસ્પદ કોઈપણ વિષયની ચર્ચા કરીને નિર્ણય કરવો હોય અને સંઘ સમક્ષ મૂકવો હોય ત્યારે એ અંગેના બંને

પક્ષના શાસ્ત્રપાઠો જોવા જોઈએ, વિચારવા જોઈએ. સંઘ સમક્ષ મૂકવા જોઈએ. બીજા પક્ષના શાસ્ત્રપાઠો જોવા જોઈએ નહીં, વિચારવા નહીં અને સંઘ સમક્ષ મૂકવા નહીં એમાં મધ્યસ્થતા શું રહી ? અને મધ્યસ્થતા જો ન ટકી, તે આવી વિચારણા અને પ્રરૂપણા કરવાનો અધિકાર પણ કયો રહ્યો ? પણ આ બધામાં, એ લેખકને પણ શો દોષ આપવો ? આ પંચમ કાળનો પ્રભાવ જ એવો લાગે છે કે પ્રસ્તુત વિષયની અજાણ વ્યક્તિ સંઘને એ વિષયનો નિર્ણય કરાવવા એસે અને આજુબાજુવાળા એમાં સહાયક બને—વાહ વાહ કરે. લેખકે જાતે જ લખ્યું છે કે આ વિષય એમને મટે અપરિચિત છે. અપરિચિત વિષયના શાસ્ત્રપાઠો હાથમાં આવે તો સંસ્કૃત-પ્રાકૃતનું જ્ઞાન હોય તો એના જોરે વધુમાં વધુ શું થાય ? એ શાસ્ત્રવચનોનો શબ્દાર્થ ! અન્ય શાસ્ત્રસંર્ષિ સાથે અનુસંધાન કરીને મળતા તાત્પર્યાર્થની આશા તેમની પાસેથી શી રીતે રાખી શકાય ? આ કોઈકથા સાહિત્ય નથી કે જેથી એમાં જાણીતી ને માણીતી સિદ્ધહસ્ત કલમ ઉપયોગી બને !

પ્રશ્ન:-આ રીતે, ગુરુની નાણાં વગેરેથી થતી અંગપૂજા શાસ્ત્રવિહિત નથી, પણ ઉપરથી શાસ્ત્રનિષિદ્ધ છે એમ તમે સિદ્ધ કર્યું. તો ગુરુપૂજનને બંધ જ કરી દેવું જોઈએ ને ?

ઉત્તર:-જગદ્ગુરુ શ્રી હીરસૂરીશ્વરજી મહારાજ કે ન્યાય-વિશારદ શ્રી યશોવિજયજી મહારાજ જેવા ગુરુપૂજનને સર્વથા બંધ નથી કરાવ્યું તો આપણે પણ એમ તો સમજી સીધું સર્વથા શી રીતે બંધ કરી દેવાય ? શાસ્ત્રવિહિત ન હોય, આ ઉત્સર્ગપદે શાસ્ત્રનિષિદ્ધ હોય એવી, આચાર્ય પરંપરામાં ચાલી આવતી કે ઘણા સંવિગ્ન આચાર્યોથી નવી નાહુ થતી કોઈ પણ પ્રવૃત્તિનો વિરોધ કરીને સંઘમાં બખેડા બમા કરવા એ આ લખાણનો આશય નથી. આ લખાણનો આશય તો એટલો જ છે કે ગુરુની અંગપૂજા શાસ્ત્રમાં વિહિત છે એવી જે ભ્રમણામાં કેટલાક ભવ્યજીવો રૂબેલા છે તેઓને જે ભ્રમણા-માંથી બહાર કાઢવા. એટલે, આ લખાણ પરથી કોઈએ એવો પ્રચાર પણ ન ફેલાવવો કે ગુરુપૂજન કરાય જ નહીં. આચાર્યોની પરંપરાથી એ ચાલ્યું આવ્યું છે, તેથી એ જીવનવ્યવહાર-રૂપે સિદ્ધ થઈ શકે છે, જીવ પણ આપણને શ્રુતની જેમ પ્રમાણ-ભૂત છે જ. આમાં પણ આ ખ્યાલ રાખવો કે ગુરુની અંગ-પૂજાના શાસ્ત્રોમાં જે દર્શનનો નોંધાયો છે તે પણ અત્યંત પ્રભાવક ગુરુના વિશિષ્ટ પ્રસંગે થયેલા હોય તે નોંધાયો છે. એટલે જીવનરૂપેસિદ્ધ થાય તોય વિશિષ્ટ પ્રભાવકનું જ ગુરુ-પૂજન સિદ્ધ થાય, વારે તહેવારે ગમે તે મહાત્મનું પૂજન ચાલી પડયું છે તે નહીં...

આમ, ગુરુની અંગપૂજા જીવનવ્યવહારથી સિદ્ધ થતી નથી, કિન્તુ, બહુ બહુ તો જીવનવ્યવહારથી સિદ્ધ થાય છે એ આપણે જોયું. હવે ગુરુપૂજનના દ્રવ્યની વ્યવસ્થા અંગે થોડી વિચારણા-

શુરુથી નાણાંથી અંગપૂજનનું જ જ્યારે શાસ્ત્રોમાં વિધાન નથી, ત્યારે એ પૂજના દ્રવ્યની વ્યવસ્થાનું મૂળભૂત વિધાન શાસ્ત્રમાં મળે એ શક્ય નથી. તેમ છતાં, પાછળથી જ્યારે એ પૂજા ઘણી ચાલી પડી એટલે દ્રવ્યસમ્પત્તિકા અન્યમાં એની વ્યવસ્થા દેખાડાયેલી છે. એ વ્યવસ્થાને વિચારતાં પૂર્વે, એ અન્યકારથી નજર સમક્ષ શું વાતો ઉપસ્થિત થઈ એ વિચારી લઈએ. એક બાજુ જગદ્ગુરુ શ્રી હીરસૂરિ મહારાજના વચનો હતા કે શુરુપૂજા સંબંધી સુવર્ણ વગેરે શુરુદ્રવ્ય નથી, કેમકે શુરુએ એને સ્વનિશ્ચામાં કયું હોતું નથી. રજોહરણ વગેરેને શુરુએ સ્વનિશ્ચામાં કયું હોય છે માટે એ શુરુદ્રવ્ય કહેવાય. બીજી બાજુ શ્રાદ્ધજીતકલ્પની વૃત્તિમાં સુવર્ણાદિનો શુરુદ્રવ્ય તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે. એટલે આ બે વચનોનો વિરોધ ન થાય એ માટે એમણે શુરુદ્રવ્યના બે વિભાગ કરવા પડ્યા. [પ્રાચીન કોઈ અન્યમાં આવા વિભાગ જોવા મળતા નથી એ ખ્યાલમાં રાખવું.] જે રજોહરણાદિને શુરુ પોતાની પાસે જ રાખે છે અને પોતે જ એની સારસંભાળ વગેરે કરે છે એ લોભ્ય-લોભકભાવે શુરુદ્રવ્ય કહેવાય. એને લોગાર્હ શુરુદ્રવ્ય કહ્યું અને શ્રી સિદ્ધસેનસૂરિ વગેરેના પ્રસંગવાળું સુવર્ણાદિ દ્રવ્ય પૂજ્ય-પૂજકભાવે શુરુદ્રવ્ય કહેવાય. એને પૂજાર્હ શુરુદ્રવ્ય કહ્યું. શ્રી હીરસૂરિમહારાજએ સુવર્ણાદિનો શુરુદ્રવ્ય તરીકે જે નિષેધ કર્યો છે તે લોભ્ય-લોભકભાવ સંબંધથી શુરુદ્રવ્યનો નિષેધ કર્યો છે, પણ પૂજ્ય-પૂજકભાવે થતા શુરુદ્રવ્યનો નહીં. માટે તેઓ શ્રીમદ્દના વચનનો શ્રાદ્ધજીતકલ્પવૃત્તિ સાથે વિરોધ રહેતો નથી.

પ્રશ્ન:-આ રીતે શુરુદ્રવ્યના પૂજાર્હ અને લોગાર્હ એમ બે બે વિભાગ પાડ્યા એનાથી જ શું જણાતું નથી કે લોગાર્હ રજોહરણાદિ શુરુના ઉપયોગમાં આવી શકે, પૂજાર્હ સુવર્ણાદિ (શુરુપૂજનનું દ્રવ્ય) એમના ઉપયોગમાં આવી શકે નહીં ?

ઉત્તર:-હા, શબ્દો પરથી એવો ભાસ જરૂર ઊભો થાય છે. પણ તાત્પર્ય આવું નથી. અન્યકારે શુરુદ્રવ્યના આ બે બે વિભાગ પાડ્યા છે એ શ્રાદ્ધજીતકલ્પવૃત્તિ અસંગત ન બની જાય એ માટે. માટેસ્તો અન્યકારે સ્વયં લખ્યું છે કે ‘અન્યથા શ્રાદ્ધજીતકલ્પવૃત્તિર્વિઘટતે’ ‘જો આવા બે વિભાગ માનવામાં ન આવે તો શ્રાદ્ધજીતકલ્પની વૃત્તિ અસંગત થઈ જાય.’ એટલે શ્રાદ્ધજીતકલ્પવૃત્તિને સંગત ઠેરવવા દ્રવ્યસમ્પત્તિકારે સુવર્ણાદિ દ્રવ્યને પૂજાર્હ શુરુદ્રવ્ય તરીકે જણાવ્યું. એ જ દ્રવ્યને કોઈ આવકથી ઉપયોગ થઈ ગયો હોય તો એને શું પ્રાયશ્ચિત્ત આવે ? એ જણાવવા માટે યોગ્ય તપ કહીને સાથે આ કહ્યું કે એટલું દ્રવ્ય સાધુની વૈયાવચ્ચ વગેરેમાં વાપરવું. એટલે માનાથી જણાય છે કે એ પૂજાર્હ શુરુદ્રવ્ય સાધુની વૈયાવચ્ચ વગેરેમાં વપરાવાનું હતું તેમાંથી બાકી થયું એટલે એની એમાં આ રીતે ભરપાઈ કરવાનો ઉલ્લેખ કર્યો.

જો એ દ્રવ્ય દેવદ્રવ્યમાં જ જવાનું હોત તો, આવકથી તેનો વપરાશ થવામાં દેવદ્રવ્યની એટલી હાનિ થવાથી દેવદ્રવ્યમાં જ એની ભરપાઈ કરવાનો ત્યાં નિર્દેશ કર્યો હોત.

પ્રશ્ન:-આ રીતે તો શુરુપૂજનનું સુવર્ણાદિ દ્રવ્ય પણ સાધુના જ ઉપયોગમાં આવ્યું. તો એને પણ જગદ્ગુરુએ રજોહરણાદિની જેમ ‘શુરુદ્રવ્ય’ તરીકે કેમ ન કહ્યું ?

ઉત્તર:-સાધુના ઉપયોગમાં આવવાનું હોવા છતાં, સાધુ જેમ રજોહરણાદિની સારસંભાળ વગેરે કરવા રૂપ સ્વનિશ્ચાવાળું એ રજોહરણાદિને કરે છે એમ આ સુવર્ણાદિ દ્રવ્યની વ્યવસ્થા સાધુએ સ્વયં કરવાની હોતી નથી, કે એને પોતાની પાસે રાખવાનું હોતું નથી, માટે એ રીતે એ સ્વનિશ્ચાવાળું ન હોવાથી જગદ્ગુરુએ એને શુરુદ્રવ્ય તરીકે ન કહ્યું. ‘સ્વનિશ્ચાયામકૃતવાત્’ એવો હેતુ તેઓ શ્રીમદ્દે આપ્યો જ છે ને !

પ્રશ્ન:-તેમ છતાં, દ્રવ્યસમ્પત્તિકારે, જો તેઓનો એ દ્રવ્ય વૈયાવચ્ચ વગેરેમાં જાય એવો અભિપ્રાય હોય તો એને પણ લોગાર્હ જ કેમ ન કહ્યું ?

ઉત્તર:-આગળ કહી ગયો તેમ, તેઓની નજર સામે શ્રાદ્ધજીતકલ્પવૃત્તિ પણ હતી, અને જગદ્ગુરુના વચનો પણ હતા. આ બેની સંગતિ કરવા માટે આ બે વિભાગ પાડવામાં આવ્યા છે. એટલે રજોહરણાદિની જેમ સુવર્ણાદિને પણ લોગાર્હ શુરુદ્રવ્ય કહી દે તો જગદ્ગુરુના વચનો અસંગત ઠરી જાય. અને એને પૂજાર્હ કહીને એના ઉપયોગનો વૈયાવચ્ચ વગેરેમાં નિષેધ કરી દે તો શ્રાદ્ધજીતકલ્પવૃત્તિ અસંગત ઠરી જાય. એટલે એ બંનેની સંગતિ થાય એ ૩ માણે આ બે વિભાગ પાડ્યા હોય એવું માનવું આવશ્યક છે. આવક જ્યારે આહાર-વસ્ત્રાદિનું શુરુને સમર્પણ કરે છે ત્યારે એમાં ભક્તિભાવ તો ભળેલો જ હોય છે પણ ભોગો ‘આ નેઓના ઉપયોગમાં આવશે’ એવો આશય પણ મુખ્યત્વે ભળેલો હોય છે માટે એને ‘લોગાર્હ શુરુદ્રવ્ય’ કહ્યું હોય. અને આવક જ્યારે સુવર્ણાદિનું શુરુને સમર્પણ કરવારૂપ શુરુપૂજન કરે છે ત્યારે ‘આ સુવર્ણાદિ તેઓના ઉપયોગમાં આવશે’ એવો એનો આશય હોતો નથી, કિન્તુ એકલો ભક્તિ-પૂજનો જ મુખ્યત્વે આશય હોય છે. માટે એને ‘પૂજાર્હ શુરુદ્રવ્ય’ કહ્યું હોય એમ સંભવે છે. અથવા રજોહરણાદિ યથાસમર્પિત રૂપમાં ઉપયોગમાં આવે છે માટે ભેવાર્હ, સુવર્ણાદિ એ રીતે નથી આવતાં, કિન્તુ ઔષધાદિરૂપે આવે છે માટે લોગાર્હ નહીં. આ કે આવો અન્ય કોઈ સુંદર અભિપ્રાય એમાં છૂપાયેલો હોવો જોઈએ, એ શોધી કાઢવો જોઈએ. પણ, ‘એ સુવર્ણાદિને લોગાર્હ ન કહેતાં પૂજાર્હ કહ્યું છે, માટે વૈયાવચ્ચ વગેરેમાં વપરાય જ નહીં’ એમ અર્થ કરી શ્રાદ્ધજીતકલ્પવૃત્તિનો વિરોધ થવા દેવો એ યોગ્ય લાગતું નથી,

કેમકે તો પછી આવા એ વિભાગ પાડવાનું પ્રયોજન જ સરે નહીં. કેમકે એ વૃત્તિનો વિરોધ ન થાય અને બધું સંગત બની બધે એ આશયથી તો આ વિભાજન કરાયું છે.

વળી દેવદ્રવ્ય એ એક એવી ચીજ છે કે શરતચૂકથી પણ જો એનો ગેરલાઠીવટ થઈ જાય તો મોટું અનિષ્ટ થઈ જાય. એટલે દ્રવ્યસમ્પત્તિકારનો જો એવો અભિપ્રાય હોત કે ‘સુવર્ણાદિ ગુરુદ્રવ્ય દેવદ્રવ્યમાં જ જાય અને દેવદ્રવ્ય જેવો જ એનો ઉપયોગ થાય’ તો તેઓ ‘તદ્ધન’ ચ ગૌરવાર્હ-સ્થાને પૂજાસમ્બન્ધેન પ્રયોક્તવ્યમ્’ [અર્થ: તે દ્રવ્યનો ગૌરવ યોગ્ય સ્થાનમાં પૂજાસમ્બન્ધે ઉપયોગ કરવો.] એવો ઉલ્લેખ ન કરતાં સીધું જ કહી દેત કે ‘એ ધનનો દેવદ્રવ્યની જેમ જ ઉપયોગ કરવો.’ વળી એ દેવદ્રવ્ય જ બની જવાનો અભિપ્રાય હોત તો, ગુરુપૂજનનું દ્રવ્ય ‘દેવદ્રવ્ય હોય છે ગુરુદ્રવ્ય નહીં’ એટલું જ ન કહી દેત? એનો ગુરુદ્રવ્ય તરીકે ઉલ્લેખ જ શા માટે કરે? એમ જગદ્ગુરુનો પણ જો આવો અભિપ્રાય હોત કે એ સુવર્ણાદિ દેવદ્રવ્ય જ બને, તો તેઓ એવો જ સ્પષ્ટ નિર્ણય આપી દેત, પણ, ‘તે વખતના સંધે એને જીર્ણોદ્ધારમાં વાપર્યું’ હતું એમ તેના પ્રબંધ વગેરેમાં સંભળાય છે, આ બાબતમાં ઘણું કહેવા યોગ્ય છે, કેટલું કહીએ? એમ જવાબ ન આપત. ‘ગુરુપૂજન દેવદ્રવ્યમાં જ જાય’ એવું શાસ્ત્રવિહિત હોત તો એ જ ટાંકી ન દે? માત્ર દૃષ્ટાન્તને ઉલ્લેખ કરવાની શી જરૂર?

પ્રશ્ન-પણ જો દ્રવ્યસમ્પત્તિકારનો ‘એ દેવદ્રવ્યમાં જ જાય’ એવો અભિપ્રાય ન હોત તો તેઓ ‘સ્વર્ણાદિકં તુ ગુરુદ્રવ્ય જિર્ણોદ્ધારે નચચૈત્યકરણાદૌ ચ વ્યાપાર્યમ્’ [અર્થ: સ્વર્ણ વગેરે ગુરુદ્રવ્ય જીર્ણોદ્ધાર અને નૂતન ચૈત્યનિર્માણ વગેરેમાં વાપરવું] એવું શા માટે કહે?

ઉત્તર-એમાં પણ જો ‘આદિ’ શબ્દ રહેલો છે એનાથી ગુરુવૈયાવચ્ચ વગેરે લઈ શકાય છે. શંકા-એમાં જો ‘આદિ’ શબ્દ રહેલો છે તેનાથી જીર્ણોદ્ધાર અને નચચૈત્યકરણની જેમ દેવદ્રવ્યના ક્ષેત્રમાં જો આવતા હોય તેવા અન્ય નૂતન બિંબ-નિર્માણ, લેપ જેવા કાર્યનો સમાવેશ કરવો જોઈએ. પણ સાધુ વૈયાવચ્ચ વગેરેનો નહીં.

સમાધાન-તમારી વાત સાચી છે. સામાન્યથી જ્યાં આ રીતે ‘આદિ’ શબ્દ રહ્યો હોય ત્યાં આગળ જો વાતો આવી હોય એને સદૃશ વાતો લેવી જોઈએ. પણ પ્રસ્તુતમ એવી સદૃશ વાતો રૂપ જિનબિંબનિર્માણ કે બિંબનેલેપ લઈ શકાતા નથી. કારણ કે દ્રવ્યસમ્પત્તિકારે જ એનો નિષેધ કર્યો છે. તે આ રીતે: ‘ન તુ જિનાઙ્ગપૂજાયામ્’ [અર્થ: નહીં કે જિનની અંગપૂજામાં] અહીં ગુરુની પૂજા કરેલ સુવર્ણાદિ

દ્રવ્યનો શ્રી જિનેશ્વરદેવની અંગપૂજામાં વાપરવાનો જો નિષેધ કર્યો છે એમાં એવો અભિપ્રાય રહેલી કદાપી શકાય છે કે ‘એવટે એ દ્રવ્ય ગુરુને ચડાવેલું’ હોવાથી પછી શ્રી જિનના અંગે ચડાવાય તો એમાં શ્રી જિનની આશાતના થાય. આમ અંગપૂજામાં વાપરવાથી પણ જો આશાતના થાય છે તો એમાંથી પ્રતિમા નિર્માણ કરવામાં કે લેપ કરવામાં આશાતના થાય એ સ્પષ્ટ છે. માટે એ અહીં ‘આદિ’ શબ્દની લઈ શકાતા નથી. તેથી ગુરુવૈયાવચ્ચ વગેરે લેવા યોગ્ય લાગે છે. શું ગુરુઓ ગૌરવાર્હ નથી?

આમ શ્રાદ્ધજીવકલ્પવૃત્તિ અનુસારે સુવર્ણાદિ ગુરુદ્રવ્ય વૈયાવચ્ચ વગેરેમાં વાપરી શકાય છે. દ્રવ્યસમ્પત્તિકાર અન્યમાં એનો નિષેધ નથી. માટે ગુરુપૂજનદ્રવ્ય સાધુવૈયાવચ્ચમાં જાય તો શાસ્ત્રોનો એમાં કોઈ વિરોધ હોવો જણાતો નથી. વળી તર્કથી તો એમાં કોઈ વિરોધ પ્રતીત થતો નથી. ગુરુ પ્રત્યેની ભક્તિથી સમર્પિત થયેલ દ્રવ્ય ગુરુના સમુચિત ઉપયોગમાં આવે એ સુક્તિસંગત છે જ ને! બિલકુલ, ગુરુપૂજનના દ્રવ્યને ‘દેવદ્રવ્ય’ ગણવામાં તર્કથી અસંગતિ થાય છે. ગુરુપૂજનનું દ્રવ્ય દેવદ્રવ્યમાં જ જાય એવો આગ્રહ રાખનારાય દેવદ્રવ્યની વ્યાખ્યા શું કરે છે? “શ્રી જિનેશ્વરદેવ કે એમની પ્રતિમા નિમિત્તે એમની ભક્તિથી દેરાસરમાં કે બહાર બેસાડાતું અપાતું દ્રવ્ય એ દેવદ્રવ્ય.” ગુરુપૂજનનું દ્રવ્ય શ્રી જિનેશ્વરદેવ કે એમની પ્રતિમા પ્રત્યેની ભક્તિથી બેસાડાયું હોતું નથી ગુરુ પ્રત્યેની ભક્તિથી અપાયું હોય છે. તો એને દેવદ્રવ્ય કહેવું એ શી રીતે ન્યાયસંગત ઠરે?

હા, ‘આ દ્રવ્યનો ઉપયોગ પોતાની જ વૈયાવચ્ચ વગેરેમાં થવાનો છે’ એવું જાણીને કે’કને એ દ્રવ્ય પોતાની હકુમત નીચે રાખવાનું મન થઈ જાય, અને તેથી સાધુઓ ધીમે ધીમે પરિચ્છેદધારી બનવા માંડશે” એવો કેટલાકને ભય રહ્યા ઠરે છે.

પણ, સાધુમહાત્માઓ ખાનદાન છે, આરાધક છે. તેમ છતાં કાળ વિષમ છે અને કમોદય પરિણતિ વિચિત્ર છે. એટલે આ ભય સાવ ખોટો જ છે એવું પણ નથી. પણ એનું વારણું કરવા જ તો સંમેલને ઠરાવમાં ઠરાવ્યું છે કે ગુરુદ્રવ્યનો વહીવટ શ્રાવકસંઘ કરશે. આ બાબતમાં પ્રત્યેક સંઘોને ભાર દઈને સૂચના કરી શકાય તેમજ પૂજનીય સાધુ ભગવંતોને વારે વારે ચેતવી શકાય કે “આ દ્રવ્યને રક્ષે-હરણાદિની જેમ પોતાને સ્વાધીન રાખવા રૂપે સ્વનિશ્રામાં કરી શકાતું નથી એવો જગદ્ગુરુ શ્રી હીરસૂરિમહારાજનો સ્પષ્ટ અભિપ્રાય છે. માટે એ રીતે એને સ્વનિશ્રામાં કરનારો વિરાધક બની દુર્ગતિમાં ભટકનારો બની જાય છે. ઇત્યાદિ.”

પતિતપાવન જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ આ લેખમાં કાંઈ પણ લખાઈ ગયું હોય એનું મિચ્છામી હુકકડમ.

રાજનગર મુનિસંમેલન [વિ. સં. ૨૦૪૪] પ્રેરિત

શ્રી જૈન શાસન સેવા ટ્રસ્ટ સંચાલિત

કુપન-યોજના

વિ. સં. ૨૦૪૪ ની સાલના ચૈત્ર માસમાં અમદાવાદમાં પંકજ સોસાયટીમાં ઐતિહાસિક મુનિ સંમેલન થયું. શ્રી સંઘના હિતમાં શાસ્ત્રાધાર સાથે સર્વાનુમતે બાવીસ ઠરાવો થયા. આમાં ‘સાધારણ-દ્રવ્યની વૃદ્ધિ માટે માર્ગદર્શન’ નો જે સોળમો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે તેના અન્વયે એક લાખ કુટુંબોમાં એક લાખ પેટીઓ મૂકવાની યોજના કરવામાં આવી છે. દરેક કુટુંબને પેટીમાં સરેરાશ રોજનો એક રૂપિયો નાંખે તેવી અપેક્ષા જણાવી છે.

પરંતુ એક લાખ પેટીઓ તાત્કાલિક તૈયાર કરવાનું કામ લગભગ અશક્ય જણાતાં એક વર્ષ માટે ત્રણસો સાર્થક રૂપિયાની કુપન યોજના તૈયાર કરવામાં આવી છે. આ યોજનાનું સંચાલન મુનિ સંમેલન પ્રેરિત શ્રી જૈન શાસન સેવા ટ્રસ્ટ કરશે. આ અખિલ ભારતીય ધોરણે જૈન શાસનના જે તે સમયની જરૂરી-આત પ્રમાણે સર્વે શુભ કાર્યો આ રકમમાંથી કરાશે.

હાલ તો આ યોજનાના અન્વયે જે રકમ આ ટ્રસ્ટને પ્રાપ્ત થશે તેમાંથી જરૂરી ખર્ચ કાઢ્યા બાદ મુખ્યત્વે પાલીતાણા, ત્રિવર અને શંખેશ્વર તીર્થને લગતા તથા મુંબઈના હાઇવે રોડને લગતા સાધુ, સાધ્વીજી, ભગવંતોના વિહાર-ક્ષેત્રોમાં કામ થશે. તેમાં તાત્કાલિક ત્રણ કામો કરવાની ધારણા છે.

(૧) વિહાર ક્ષેત્રોમાં વૈયાવચ્ચ અંગે વ્યવસ્થા.

(૨) વિહાર ક્ષેત્રોમાં સાધર્મિકોની ભક્તિ.

(૩) વિહાર ક્ષેત્રોમાં ઉપાશ્રયોની જરૂરીઆતની પૂર્તિ.

(સાર્થક હજાર રૂપિયાનું દાન કરનાર વ્યક્તિનું નામ એક ઉપાશ્રય સાથે જોડાશે.)

જો વિશાળ પાયા ઉપર આ બધા કાર્યો કરવા હોય તો ઓછામાં ઓછા એક કરોડ રૂ. જેટલી રકમ જોઈએ.

વિ. સં. ૨૦૪૪ ના શ્રા. સુ. ૮ ના રવિવારે પંકજ સોસાયટીમાં જિજ્ઞાસુઓમાં આવેલ વિશાળ પ્રવચન મંડપમાં કુપનો નોંધાવવાના માંત્રિકા કાર્યનું ઉદ્ઘાટન પૂ. પાદ આ. દેવ શ્રીમદ્ રામસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પૂ. આચાર્યદેવશ્રી વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પૂ. પાદ આ. દેવ શ્રીમદ્ ભદ્રંકરસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પૂ. પાદ આ. દેવ શ્રીમદ્ હિમાંશુસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પૂ. આચાર્યશ્રી કંચનકામરસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પૂ. પાદ આ.દેવ શ્રીમદ્

સૂર્યોદય સૂરીશ્વરજી મહારાજ, પૂ. આચાર્યદેવશ્રી સુબોધસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પૂ. આચાર્યશ્રી અભયચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ, આદિ આચાર્ય ભગવંતો તથા અત્રે પંકજ સોસાયટીમાં બિરાજમાન પૂ. પન્યાસ ચંદ્રશેખરવિજયજી ગણીવર્ધ આદિની નિશામાં હજારો ભાષ-બેનોની મેદનીમાં થયું છે. અખિલ ભારતના તમામ સ્થળે બિરાજમાન પૂજ્યો આ અંગે પ્રેરણા કરે, જુવાનો આ અંગે એકદમ સક્રિય બને, દાનવીરો પોતાની પૂરી ઉદારતા દાખવે તો જૈનસંઘના છેલ્લા સૈકાના પ્રથમ હરોળના કાર્યોમાં આ કાર્ય એક શકવર્તી કાર્ય તરીકે ગોઠવાશે.

સહુને વિનંતિ છે કે આ કાર્યમાં તેઓ તબી, મનથી, કે ધનથી ખરેખર સહકાર આપે.

દસ કુપનોની એકેડી છુક બનાવવામાં આવેલ છે.

વિ. જૈન શાસન સેવા ટ્રસ્ટ

અમદાવાદ. તા. ૧૯-૮-૮૮

સંપર્ક સાધવા માટે હાલનું કામચલાઉ પત્રનામું :

ભરતભાઈ માણસાવાળા. ફોન નં. ૨૧૫૬૩૨

પંકજ સોસાયટી, પાલડી-ભટ્ટા, અમદાવાદ-૭.

વિશેષ

શ્રી જૈનશાસન સેવા ટ્રસ્ટ અખિલ ભારતીય રીતે રહેશે. અને તેમાં ત્રણ વિભાગો હાલ તુરત પાડવામાં આવેલ છે.

(૧) અમદાવાદ (ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છ-રાજસ્થાન-એમ ૦ પી૦)

(૨) મુંબઈ (મહારાષ્ટ્ર-તથા સાકુંચે દક્ષિણ ભારત).

(૩) દિલ્લી (ઉત્તર પ્રદેશ, પંજાબ, હરીયાણા, બિહાર, ૫૦ બંગાળ જંજુકાશ્મીર વગેરે.

આ દરેક વિભાગવાઈઝ સાત-સાત ટ્રસ્ટીઓની નિમણૂક કરવામાં આવશે. અને તેની નીચે ઉત્સાહી ૪૧ કાર્યકરોની કમિટી નિમવામાં આવશે. તેમજ ગામવાઈઝ સભાસદો પણ નિમવામાં આવશે. બ્યારે આ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓ, કાર્યકરો, કે સભ્ય તેઓજ બની શકશે કે જેઓએ મુનિ સંમેલનના બાવીસે ઠરાવોને સ્વીકાર્ય ગણ્યા હોય.

ભૂલવામાં ચ સૌથી વધુ અઘરું અને કઠીન પ્રેમ અને પ્રશિસ્તને ભૂલવાનું છે. પ્રેમ અને પ્રશસ્તિ આપણને ગમે છે બેહદ ગમે છે. અને ગમતું છોડવાનું કોઈને ચ ગમતું નથી. અભિશુદ્ધ આત્મશાંતિ જોઈતી હોય તો ગમતું ચ છોડવું પડશે.

આપણને શું વધુ ગમે છે? જવાબ આપતાં ભારે મૂંઝવણ થાય એવો આ પ્રશ્ન છે. છતાં ચ જવાબ સ્પષ્ટ છે. માણસને પોતાની ભતથી વિશેષ બીજું કંઈ ગમતું નથી. માણસ ઉચ્ચ સાધનાથી બધું જ ભૂલી જઈ શકે છે. પણ પોતાના 'હું' ને નથી ભૂલી શકતો. સૌથી વધુ આપણે 'હું' ને જ યાદ રાખીએ છીએ. દિવસ દરમિયાન સૌથી વધુમાં વધુ આપણે 'હું' અને મારું' આ બે શબ્દોનો જ ઉપયોગ કરીએ છીએ.

આપણે કોઈના દુઃખવહારને ભૂલી જઈશું. સદ્વ્યવહારની યાદ પણ ભૂલી જઈશું. 'હું' ને નહિ ભૂલી શકીએ. પોતાના નામને નહિ ભૂલી શકીએ. આ 'હું'ની યાદ છે ત્યાં સુધી હરિ નહિ થવાય. 'મારું'ની યાદ છે ત્યાં સુધી મહાવીર નહિ થવાય હેયાની પાટી પરથી 'મેં' નહિ ભૂસાય ત્યાં સુધી ભોક્ષ ઉપલબ્ધ નહિ થાય.

જીવનયાત્રાનો આરંભ ક્યાંથી અને ક્યારે થયો તે ખબર નથી. એટલી ચોક્કસ ખબર છે જીવનયાત્રાનો એક અંતિમ મુકામ છે. ત્યાં જીવન માત્ર જીવન છે. ત્યાં પહોંચ્યા પછી કોઈ યાત્રા નથી. ત્યાં કોઈની કથાબની યાદ નથી. અ-યાદ યાદ અવસ્થા છે એ. આપણી જીવનયાત્રાને આ અવસ્થા સુધી લઈ જવાની છે. યાત્રા કરતાં કરતાં આજ માનવના મુકામે આવીને ઊભા છીએ. આ મુકામથી પેલી મંઝીલ બહુ દૂર નથી. જેઓ ત્યાં પહોંચ્યા છે, જેઓ પહોંચે છે અને ભવિષ્યમાં પહોંચશે તે આ મુકામથી જ પહોંચે છે. અને પહોંચશે.

ત્યારે -

આપણે આ મુકામે પડ્યા રહીને ભૂતકાળની યાદને વાગોળીએ નહિ, ભવિષ્યની યાદને શણગારીએ નહિ. ભૂતકાળ અને ભવિષ્યની વચ્ચેની જે પળ છે તેને ખરાબર પકડીએ. એ પળને પર્યુષણ બનાવીએ. પળેપળ શાંત અને ઉપશાંત રહીએ. કાણેકણ ઉપાસનામાં જીવીએ.

આવું જીવન જીવવા માટે માત્ર એક જ હિપાય છે- બધું ભૂલી જઈએ. બધું જ ભૂલી જઈએ. દેહભાન પણ ભૂલી જઈએ. 'હું' ની યાદને યોગાળી નાખીએ. આપણા

'હું' નું વિસ્મરણ થશે ત્યારે જ આત્માનું સહજ સ્વરૂપ સિદ્ધ થશે. 'મેં' અને મારું' ભૂંસી નાખીશું ત્યારે જ આત્માનું સૌન્દર્ય ઉઘડશે.

જીવનના આંખણે આજ પર્યુષણ પર્વ પલાંઠી વાળીને બેઠાં છે. ત્યારે ચાલો! બધું જ ભૂલી જઈએ. આત્માની સામે બેસીને હેયાની પાટી પરથી હું અને મારું'ને સંપૂર્ણ ભૂંસી નાખીએ. [જિનસંદેશ]

મુંબઈ-શ્રી ગોડીજીમાં અનેરી આરાધના

પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિજયમેદ પ્રભસૂરીજી મ. પૂ. પં. શ્રી મન તુંગ વિજયજી મ., પૂ. પં. શ્રી ઈન્દ્રસેન વિજયજી મ આદીની શુભ નિશામાં મુંબઈ ગોડીજીમાં ભવ્ય ચાતુર્માસ પ્રવેશ થતા લગભગ બે હજાર ભાવુકોની હાજરી હતી. સંઘપૂજન રૂ. ૧૫ના તથા લાડવાની પ્રભાવના. પ્રવેશ નિમિત્તે આયંબિલ-સાધર્મિક ભક્તિ, ચૌમાસી ચૌદશ ૩૦૦ પૌષધવાળાનું જમણ તથા રૂ. ૬ની પ્રભાવના. સાકળી અકૂમ (ચાતુર્માસમાં) દરેકને રૂ. ૫૧, શ્રીફળ તથા ૧/૨ કીલો સાકરથી બહુમાન. ત્રીપદતતના ૩૭૫ એકાસણા, બકરીઈદના શ્રી સિદ્ધચક્રજીના આયંબિલ-૪૦૦, શ્રી ગોડીપાર્શ્વનાથ ભ. અકૂમ (અત્તરવાયણા પારણા સહિત) ૩૨૫, દરેકને રૂ. ૨૮/-ની પ્રભાવના. સૂત્રવાંચનમાં શ્રી ઠાણાંગસૂત્ર તથા શ્રી શ્રીચંદ્ર કેવળી આરિત્રની બોલી હજારોની થયેલ. વ્યાખ્યાનમાં ૮૦૦-૧૦૦૦ ભાવુકોની હાજરી. દરરોજ સંઘપૂજન થાય છે. અષાઠ વદ-૭થી સામુદાયિક સિદ્ધિતપની ભવ્ય આરાધના પ્રારંભ થતા જેમાં ૧૫૦ ઉપરાંત આરાધકો બેઠાયા છે. બન્ને ટંકના બિયાસણની ઉદલાસપૂર્વક ભક્તિ. ખપોરના સૂયડાંગ સૂત્રની વાચના. દર રવિવારે બપોરે ૪ વાગે જ્ઞાન કસોટી (લેખિત) સારી હાજરી અને સુંદર ઈનામો અપાયેલ.

વર્ધમાન તપની ઓળી : ગણિ સિદ્ધસેન વિ. એકાંતરે ૫૦૦ આયંબિલમાં ૨૨મી ઓળી (૨) મુનિ હર્ષસેન વિ. ૪૦મી ઓળી (૩) મુનિ મુક્તિસેન વિ. ૪૬મી ઓળી (૪) મુનિ વિશ્વસેન વિ. ૨૦મી ઓળી (૫) મુનિ સુવ્રતસેન વિ. ૬/૧૦મી ઓળી (૬) મુનિ મલયસેન વિ. ૧૦મી ઓળી (૭) મુનિ મતિસેન વિ. ૧૧/૧૨મી ઓળી (૮) મુનિ હિરણ્યસેન વિ. ૭મી ઓળી (૯) મુનિ લલિતસેન વિ. ૬મી ઓળી. શ્રી આદીશ્વરમાં ૧૮ અભિષેક, શાંતિસ્નાત્ર સહ મહોત્સવ થયેલ. શ્રી આદીશ્વર ધર્મશાળામાં ગણિ. સિદ્ધસેન વિ આદિ ઠાણા-૨ ચાતુર્માસ છે.

ભારતભરના જૈન શ્વે. મૂ. પૂ. શ્રમાણુ-શ્રમાણી ભાગવંતોની
સં. ૨૦૪૪ની ચાતુર્માસ યાદી
* સૌજન્ય * શ્રી ચંદ્રસેન જીવણભાઈ ઝવેરી

I.A.T.A.

શ્રી ૧૧:

I.A.T.A.

EVERYTIME YOU NEED TO TRAVEL
CONTACT ATLANTIC
YOU'LL BE GLAD YOU DID

 ATLANTIC PACIFIC TRAVEL SERVICES PVT. LTD.

'Atlantic'. The professional travel agents. Both for international and domestic travels. Right from your ticket booking 'Atlantic' undertakes the responsibility of arranging your visas, documents, fulfilling RBI regulations, hotel bookings and car reservations. 'Atlantic' also offers Credit Voucher facility so that you don't have to worry about your payment of hotel bills.

'ATLANTIC'
KEY TO ALL YOUR
TRAVEL PROBLEMS

* GOVERNMENT APPROVED
TRAVEL AGENTS

* RESTRICTED MONEY
CHANGER LICENCE

For further details &
registration contact us:

TRAVEL CONSULTANTS,
TOUR ORGANISERS

229, Dr. Annie Besant Road,
Worli, Bombay - 400 025.
Phone: 4930551, 4933922,
Telex: 011-71393 APTS,
Gram: 'ATLATRAVEL'

Chairman & Managing Director:
CHANDRASEN JIVANBHAI JHAVERI

આજના સંખ્યકો : ૩૧. ૦૧/-
વર્ષિક લાભ : ૩૧. ૩૦/-
બેંકના હિસાબ : ૩૧. ૧૦૦/-

તંત્રી : સ્વ. શેઠ ગુલાબચંદ દેવચંદ

: તંત્ર-મુદ્રક પ્રકાશક :

મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ

જેન ઓફીસ પો. બો. નં. ૧૭૫ દાણાપીઠ, ભાવનગર

‘જેન’ વર્ષ : ૮૫
અંક : ૨૭

વીર સં. ૨૫૧૪ : વિ.સં. ૨૦૪૪ આસો શુક્ર ૬
તા. ૧૪ ઓક્ટોબર ૧૯૮૮ શુક્રવાર
મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જેન પ્રિન્ટરી
દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી....

(૧૧) સાધુ પરિગ્રહ રાખે નહિ અને પરિગ્રહ રાખે તે સાધુ કહેવાય નહિ, આમ વ્યાખ્યા. કરનાર મહર્ષિઓને પૂછવાનું પોતે રાખે તે ગુનેગાર અને મુનમ પાસે રખાવી-પોતે છુટ્ટા મુજબ લક્ષ્મીનો વ્યય કરે તે પરિગ્રહચારી ખરો કે નહિ-આવો પરિગ્રહચારી-શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી ?

(૧૨) જેમ કે.એસ.માં નાગો ભૂખ્યો મરે નહિ તેમ વર્તમાન સમાજમાં જેના સગા-સબંધી શ્રીમંત હોય-અથવા પોતે જે નાગો હોય તે સમુદાયોમાં સુખપૂર્વક જીવે, ખાડીના સાદા સરળ, આત્માઓ સદાય તેને બધા રતાવે. આવું તમામ સમુદાયોમાં વર્તે રહ્યું છે, આ બધાની ઉપેક્ષ કરી-સારણા વાયણા-ચોયણા પાડલોયણા કયા વિના આચાર્ય પદના ધરાવનારા અને ગચ્છના બની બેઠેલા ગચ્છાધિપતિઓ શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી-

(૧૩) અમુક વ્યક્તિઓની નહિ જ પણ તમામ સાધુ-સાધ્વીની ઓચીંતી જડતી લેવાની જોઈએ. અને સાચા સાધુ-સાધ્વી અને વિશુદ્ધાચારીઓએ આનો વરોધ કરવો જોઈએ નહિ. જો તમે સાચા છો તો તમારે ડરવાનું શું કારણ છે ? અને જો તમે જુઠા છો અને દંબી છો તમને સીથીલાચારી કહેવાનો અધિકાર નથી-અંદર પોલ ચલાવવી અને બીજને હીણ પાડવા. આવકવર્ગને ઉસ્કેરી-પેતાની પ્રભુતા સ્થાપવી એ નર્યો દંડ છે. આવા દંબીઓ શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી.

(૧૪) જે અચાર્યો ને વક્તાઓ થયા તે દરેક કરેડ બે કરોડનાં દેરાસરો ઉપાશ્રયો પર્મશાળાઓ સાન ભંડારો, પ્રકાશનો અંધાવવા તૈયાર થયા. હાથમાં પહેંચણુક રાખી ઈંટ ને પથ્થરના પૈસા ઉધરાવવામાં પડ્યા. આ પ્રમાણે પૈસા ઉધરાવવા એ સાધુનો આચાર છે ખરો ? વળી બંધાતા ઉપાશ્રયોમાં સાધુ અને સાધ્વીઓના ઉપાશ્રયો થાય છે. નામ સાધુ-સાધ્વીનું હોવા છતાં બધાને ઉતરવા દેવામાં આવતાં નથી. જે વ્યક્તિગત ઉપયોગમાં લેવાય છે. આમ હરીકત હોવાથી તમે ખોટું બોલી પૈસા ભેગા કરતા નથી. આવી રીતની અશુદ્ધ પ્રવૃત્તિ કરનાર સીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી ?

(૧૫) સાધુઓને આવકને પોસહ કરાવવા તપસ્યા કરાવવા, નવાણું જતરા કરાવવા, ઉપધાન કરવા અને તેમાં પ્રભાવના કરવા કરાવવાનો રસ છે. મોટા વક્તાઓ અને આચાર્યોને આમાં શાસનની પ્રભાવના લાગે છે. જ્યારે પોતાના સમુદાયના સાધુ કે અન્ય સમુદાયના સાધુ સંગવડો વગર સીદાતા હોય. ખોટી રીતે તેમને બીજો હેરાન કરવા હોય-તેમને મદદરૂપ થવા માટે અત્યાર સગી અત્યારના વિખ્યાત-આચાર્યો અને વક્તાઓએ શું કયું ? શું આ સાધુઓ તેમના સાધર્મિ નથી-સાધર્મી વાતસલ્યનાવખાણ કરતાં આમ થાકતા નથી-તો એ સંબંધમાં તમારી કાંઈ જ ફરજ નથી ! બસ આપણા ગુણગાન ગવાયા-છાપામાં નામ આવ્યાં અને છતિહાસમાં નામ અમર થાય તે માટે જીવનચરિત્ર લખાવ્યાં. શ્રીદમ વીડીયો તૈયાર કર્યાં એટલે સ્વપ્રશંસાને શાસન પ્રભાવનામાં ખતવી પોતાને કૃતાર્થ માનનાર આ મહાનુભાવો શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી ?

(૧૬) જે ક્રિયાઓનો અધિકાર ફક્ત સાધુઓનો જ ગણાયો છે. સાધ્વીઓને પણ જેના માટે મના હતી તે ક્રિયાઓને આજના વિદ્વાન વક્તાઓએ આવકને સોંપી-બીજી બાજુ પલ્લસણના તમામ વ્યાખ્યાનોની અને પ્રતિક્રમણોની પોતાની કેસેટો ઉતારાવી-બીજી બાજુ હાથમાં છાપાં રાખી, પોતાની પ્રભુતા અને બીજાઓની હીણતા ચીકરી-અમારા સિવાય કોઈને સાધુ માનવા નહીં વંદન કરવા નહિ બીજાઓને વહોરાવવા કરતાં કુતરાંઓને નાખવું સાડું ! આવા-એ બીક અને લેખીત પ્રચારો આજના કહેવાતા આ વિદ્વાન વક્તાઓ અને આચાર્યોએ જાહેરમાં સુક્યા. આની અસરો વિચારી નહીં-ભાવી પેઢી સાધુ સંસ્થાની દ્રોષી બનશે. ટેટલાક મેર બેસીને જ પચુંપણ પી. વી. થી પુરાં કરશે. ટેટલીક જગ્યાએ જઈ આવકો સાધુનું એ કાર્ય પતાવી દેશે. એટલે સાધુની શી જરૂર રહી ? આમ સાધુનો ઉચ્છેદ થશે હવે જ્યારે ધનીકો પોતાના ધામમાં બેસી-પચુંપણ ઉજવી લેશે તે પેઢીઓને આવકનું સાધન ખુટશે, અને દશ વર્ષ પછી આપ વક્તાઓને આજના અર્થ કરવા પડશે. બીજે બધે પ્રવેશ મેળવવા ટીકીટના અર્થ કરવા પડે છે. જ્યારે તમારે પ્રખ્યાત થવા અને ટોળાં ભેગાં કરવા સારો એવો અર્થ કરવો પડશે એ દિવસો દૂર નથી. એની સૂચનાત થઈ ચુકી છે આવી આત્મધાનક પ્રવૃત્તિ આચરનાર સીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી ?

લે : નિગ્ગનંદ

(ક્રમશઃ)

શ્રી મુક્તિ કમલ કેશર ચંદ્રસૂરીશ્વરજી જૈન વિદ્યાપીઠ ટ્રસ્ટ મુક્તિ-ધામ મુ. થલતેજ પો. અમદાવાદ : ૮૦ ૦૫૪
મહાન પુણ્યના ઉદ્યે લક્ષ્મીનો સન્માર્ગે વાપરવાનો

卐 અપૂર્વ અવસર 卐

સહુર્થ જણાવતા આનંદ થાય છે કે મુક્તિ-ધામ સંસ્થાના પ્રણેતા સૌરાષ્ટ્ર કેશરી શાસન પ્રભાવક પૂજ્યપાદ આચાર્ય ભગવંત શ્રી વિજય જીવનરત્નસૂરીશ્વરજી મહારાજની શુભ પ્રેરણાથી અને શુભાવિશથી અમદાવાદ શહેરથી ૬ કિ. મી. સરખેજ ગાંધીનગર હાઇવે રોડ પર થલતેજ ચાર રસ્તા પાસે “મુક્તિ-ધામ” સંસ્થા સાકાર પામેલ છે. પૂજ્યપાદના શિષ્યરત્ન પૂજ્ય ગણિવર્ય શ્રી યશોવિજયજી મહારાજ સાહેબની નિશ્રામાં દરેક કાર્યો ચાલી રહ્યા છે.

પૂજ્યપાદ આચાર્ય ભગવંતની પાવન નિશ્રામાં સં. ૨૦૪૨ ની સાલમાં વૈશાખ શુદ્ધ ત્રીજ (મધ્ય તૃતીયા) ના શુભદિને પ્રથમ તીર્થપતિ દેવાધિદેવ શ્રી આદિનાથ પ્રભુ એવં પ્રગટપ્રભાવિ શ્રી શંખેશ્વરા પાર્શ્વેન થ પ્રભુ તથા જિન શાસન રક્ષીકા શ્રી ચક્રેશ્વરી માતા એવં ભગવતી શ્રી પદ્માવતી માતા આદિની અંજનશલાકા પ્રતિષ્ઠાદિ પ્રસંગે અપૂર્વ શાસનપ્રભાવના સહ વિર્યોલ્લાસથી ઉજવાયા હતા.

પૂજ્યશ્રીના અંતરમાં વર્ષોથી ભાવના હતી કે જનશાસનને પામેલા બાળકમાં વ્યવહારિક જ્ઞાન સાથે સમ્યગ્ જ્ઞાનનું પણ સિંચન થવું જોઈએ. સંસ્કાર વિનાના જીવનની કાંઈ કિંમત નથી. આજના વૈજ્ઞાનિક વિદ્યાસી ભૌતિક કાળમાં બાળકોમાંથી આર્ય સંસ્કૃતિનું વિસર્જન થતું જાય છે, અને પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિનું અનુકરણ થતું જાય છે. તેથી બાળકોને ધાર્મિક સંસ્કાર સાથે નૌતિક જીવન જીવવાની તાલીમ મળી રહે તે માટે પૂજ્યશ્રીની પ્રેરણાથી મુક્તિ-ધામ સંસ્થામાં ભવ્ય જ્ઞાનમંદિર, ગુરુમંદિર, ધર્મશાળા, ભોજનશાળા, ઉપાશ્રય આદિ સ્થાનો નિર્માણ થયા છે. તદ્ઉપરાંત પૂજ્યશ્રીની ભાવના મુજબ જૈન વિદ્યાપીઠ પણ નિર્માણ થઈ રહી છે. સં. ૨૦૪૩ના ચૈત્ર સુદ ૧૪ ના દિવસે પૂજ્યશ્રીનો દેહ વિલય પામતાં આ સંસ્થાનું કાર્ય તેમના શિષ્યરત્ન પૂજ્ય ગણિવર્ય શ્રી યશોવિજય ૭ મ. સા. ની નિશ્રામાં ટ્રસ્ટી ગણ સંભાળી રહ્યા છે.

સં. ૨૦૪૪ની સાલમાં પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીની ઈચ્છા મુજબ વિદ્યાપીઠ ચાલુ કરવાની અમારી પ્રબળ ભાવના હતી. પરંતુ ગુજરાતમાં કારમાં દુષ્કાળની પરિસ્થિતિ હોવાથી ૨૦૦૦, ગાયોનો કેમ્પ ચાલુ કર્યો છે. તે માટે વિદ્યાપીઠ ચાલુ કરવામાં ચાલુ કરી શક્યા નથી. પરંતુ સં. ૨૦૪૫ની સાલમાં પૂજ્ય ગણિવર્યશ્રીની નિશ્રામાં વિદ્યાપીઠ ચાલુ કરવાની પ્રબળ ભાવના છે.

વિદ્યાપીઠનો મુખ્ય ધ્યેય મધ્યમ વર્ગના જૈન બાળકો વિનયથી જ્ઞાન મેળવી, વિવેકશીલ બની વિદ્યાસથી જીવન જીવી શકે તે માટે બાળકોને (ફ્રી એન્ડ આર્જ) વિના મૂલ્યે લજ્જાવવાનો ઉદ્દેશ છે. તેની યોજના નીચે મુજબ છે.

(૧) રૂ. ૧૫૦૦૧ આપનાર દાતા તરફથી દર વર્ષે (કાયમ માટે) એક વિદ્યાર્થીને અભ્યાસ કરાવવામાં આવશે. (દાતાનું નામ આરસની તક્તિમાં લખાશે.) (૨) રૂ. ૫૦૦૧ એક વિદ્યાર્થીને લજ્જાવાના વાર્ષિક ખર્ચ નિમિત્તે. (૩) રૂ. ૧૫૦૧ વિદ્યાર્થી માટે પલંગ. (૪) રૂ. ૧૧૧૧ વિદ્યાર્થી માટે નાનો કપાટ. (૫) રૂ. ૧૦૦૧ વિદ્યાર્થીઓને સવાર ખપોરના ચા-નાસ્તાની કાયમી તિથિ. (૬) રૂ. ૧૦૦૧ આપનારનું નામ વિદ્યાપીઠમાં જનરલ તક્તિમાં લખાશે. ૭) રૂ. ૭૫૧ વિદ્યાર્થી માટે ટેબલ-ચુરશી. ઉપરોક્ત યોજનામાં આપશ્રીને ઉદાર હોયે સહાય આપવા વિનંતિ. તા. ૬ : શ્રી મુક્તિ-કમલ-કેશર-ચંદ્રસૂરીશ્વરજી જૈન વિદ્યાપીઠ ટ્રસ્ટના નામે ડ્રાફ્ટ અથવા એક મોકલવા.

લી. શ્રી મુક્તિ-કમલ-કેશર-ચંદ્રસૂરીશ્વરજી

જૈન વિદ્યાપીઠ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીગણના જયજીનેન્દ્ર

૧. જાંતીલાલ મોહનલાલ બગડીઆ ૨. નવીનચંદ્ર બાબુલાલ દીઆરા
ભગવતી ટેકસટાઇલ્સ, ૭, રાજેન્દ્ર વિલાસ, દોલતનગર રોડ નં. ૭,
વિંચ કુવા, બોરીવલી-ઈસ્ટ, મુંબઈ ૪૦૦ ૦૬૬
અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૧. ટે. ઘર: ૬૫૩૩૨૫, ફુકાન: ૩૪૬૦૯૩

૩. ટેકરશી દામજી શાહ
૩, દલાલ કોટેજ બીલ્ડીંગ,
સેવારામ લાલવની રોડ,
મુલુંડ-વેસ્ટ, મુંબઈ ૪૦૦ ૦૮૦.

પિતા-પુત્રની અજબ જોડી....

લેખક : પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીવિજયહેમચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ

પોતાના દીક્ષિત પિતાની શોધમાં એક નાનો સરખો આઠ વર્ષની ઉંમરનો બાળક પોતાના ઘેરથી ચાલી નિકળે છે.

સોના મનમાં એમ કે આ વળી કેટલેક દૂર જવાનો છે. થોડે સુધી જઈને, આંટા-ફેરા મારીને હમણાં જ પાછો આવ્યો સમજે ને!

પણ

સોએ રાખેલી એ શરણા ખોટી ઠરી.

બાળક તે ઘેરથી નિકળ્યો એ નિકળ્યો—

ખાસ્સો એવો સમય વીતી ગયો છતાં જ્યારે એ ન જ આવ્યો ત્યારે બધાને થયું કે આ તો હવે સાથે જ ગયો—

પણ આવો નાનો અબોધ બાળક ક્યાં જશે ને શું કરશે. એમ સો ચિંતા કરવા લાગ્યા. નથી એને દિશાનું ભાન કે નથી વળી માર્ગનું ભાન. પણ એને તો લગની લાગી હતી પોતાના એ સંયમી પિતાને મળવાની. બીજી કાંઈ વાત નહિ ને ચીત નહિ. એને ન ખાવામાં રસ, ન પીવામાં રસ કે નહિ કોઈની સાથે વાત કરવામાં રસ—

એ તો પુછતો પુછતો આગળ ને આગળ વધતો જાય છે. ને જોત જોતામાં તો જે નગરમાં તેઓ બિરાજમાન હતા ત્યાં પહોંચી જાય છે. અને.....

યોગાનુયોગ પણ કેવો?

એ બાળક જ્યાં ગામના સીમાડે પહોંચે છે ત્યાં તો પ્રભાવશાળી મુખમુદ્રા ધરાવતા એવા એ મહામુનિ તેને સામે જ મળ્યા—

પૂછે છે બાળક એ મહામુનિને, સિજ્જંભવ ભટ્ટે દીક્ષા લીધી હતી તે મહાનજ હાલ ક્યાં છે. મહારાજજી કહે છે કે એ હું જ છું પણ તારે તેમનું શું કામ છે?

મને પૂછે છે શું કામ છે?

અરે! મારે તો એમનું ઘણું જ કામ છે.

મારે એમને ખાસ મળવું છે, તેઓ તો મારા પિતા થાય છે.

આટલા મજા સાંભળતાં શ્રી સિજ્જંભવ સૂરિ મહારાજને એ સમજતાં વાર ન લાગી કે આ પોતાનો પૂર્વાવસ્થાનો પુત્ર છે. આટલી નાની ઉંમરમાં એ બાળકની હિંમત અને બોલવાની ચતુરાઈ એમના મનમાં વસી ગઈ—મહારાજજી વિચારે છે—છાકરો છે તો જબરે ચાલાક. પછી તો તેઓની સાથે તે ઉપાશ્રયમાં ગયો.

સૂરીશ્વરજીના સમાગમે અને તેઓના ધિક ઉપદેશે એનામાં પડેલા સંસ્કારો અને વૈરાગ્યના બી પ્રગટ થયા.

વય નાની છતાં સમજણ મોટાને વ ન હોય તેવી.

તીવ્ર વૈરાગ્ય ભાવનાવાળા તેને સૂરીશ્વરજીએ દીક્ષા આપી અને પછી તો તે નાના બાળ મટી આપણા મનગમતા મનક મુનિ બની ગયા.

સાધુપણું સ્વીકાર્યા પછી તો જાણે તેઓ સાવ જ બદલાઈ ગયા—

મુનિવેષમાં એમનું સ્વરૂપ એવું તો દીપ્તું હતું કે જોનારા જોતાં ધરાતા જ નહોતા—

મધપુડાની માખીઓની જેમ નાના-મોટા સો એમને ચોગર દમ વીંટળાયેલા રહેતા તેમની બોલ-ચાલ અને રહેણી-કરણી પણ એવી કે જાણે લાંબા સમયના દીક્ષિત ન હોય!

પૂર્વના એવા પ્રખલ સંસ્કારો હતા કે ઈલીક સૂઝ-સમજ, તો તેમને આપ મેળે જ આવતી અને ઈર્ષ વિષયમાં કહેવું પડતું તો એક વાર કીકું એટલે પતી મળું—બીજાનાર કહેવાની વાત નહિ—

સાધુ જીવનની ક્રિયાઓ તો એવી અપ્રમાણપણે કરતા કે જુના જુના મુનિઓને પણ એ બેઈ પ્રેરણા મળતી—

એક ક્ષણ પણ સ્વાધ્યાય વગર રહે નહિ—

કિવસે તો ઊંઘવાની વાત જ કેવી! રાતે પણ બહુ ઓછી ઊંઘ લેતા—

સૂરીશ્વરજી પણ ત્યાગ-વૈરાગ્યતા દરિયા. હૈયામાં એ બાળકના હિતની ભારેભારે ભાવના, શ્રુતિના ઉપયોગ મૂકતાં એમને જ્યાં ખમર પડી કે અરે! આ માલમુનિ તો ફક્ત છ મહીનાનો જ મહેમાન છે—

પછી તો એમને ભારે ચિંતા થઈ આવી—

પણ હતા મહાજ્ઞાની.

જ્ઞાન એક એવી ચીજ છે કે ગમે તેવી વિકટ સમસ્યા-ઓનો પણ ઉકેલ લાવે—

ભલે છ માસનું આયુષ્ય હોય પણ એટલા ટૂંકા સમયમાં પણ મારે આ મુનિને પમાડવા છે—એમને સાચા આરાધક બનાવવા છે ભુદ્ધિરૂપી રવૈયાથી શ્રુતસાગરને વસાવ્યો અને તેમાંથી કાઢવું માખણ—એ જ માખણ આપણને દરાવૈકા-કાલિક સૂત્ર રૂપે મળ્યું.

મુનિ જીવનને હથું—ભંથું અને આલ્હાદાય બનાવવા માટે તો અપૂર્વ માલ-ખજાનો એમાં ભર્યો છે.

એના શબ્દે શબ્દ આરાધક આત્માને આરાધનામાં લયલીન બનવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

એ સૂત્રમાં કહેલા ભાવોને જે જીવી જાણે તે બહુ આસાનાથી મર્મી જાણરને તોડી મુક્તિના મહાન સુખોને હસ્તગત કરી શકે છે.

એ સૂત્રના શબ્દ એ શબ્દ નહિ પણ પરમમંત્ર છે, એની હાજરીમાં કામ-ક્રોધાદિ કર્મ વિષ હરગીજ ટકી શકતું નથી-

એ સૂત્રના અવ્યાસથી નાના એવા મનકમુનિ આરાધનામાં એવા લીન બની ગયા કે કહેવાની વાત નહિ-

એક તો અમૃત અને એને થઈ ગયો સાકરનો સંયોગ, પછી બાકી શું રહે?

એ બાલકમુનિએ તો જ મહીનામાં આખી કાયાપલટ કરી નાંખી.

જ મહીના જેવા થોડા સમયની પણ એ આરાધના એવી તો ઉત્કૃષ્ટભાવે અને વિશુદ્ધ પરિણામે કરી એનાથી કર્મના ભુકડે ભુકા બાલાવી દીધા.

જ મહીનાની આયુષ્ય મર્યાદા પૂરી થતાં બાલકમુનિ પરલોકના માર્ગે સંચરવાની તૈયારીમાં છે. તેમની માટે બાળુ ચતુર્વિધ શ્રીસંઘ વીરજાઈને બેઠેલા છે.

શોકની ધરી છાયાએ સોના મોંઢાને ઉદાસ બનાવી દીધા છે સૂરીધરજી કંઠજ હેયું કરી એ મુનિને નિજમજા કરાવી રહ્યા છે.

નવકાર મહામંત્ર સંભળાવે છે, કરેમિ ભંતે ઉચ્ચરાવે છે, અને ચાલ શરણાં સ્વીકારાવે છે. પણ એ નિજમજા કરાવતાં કરાવતાં કદી ન બેથેલું દશ્ય સોની નજરે પડ્યું-

“સૂરીધરજીની આંખોમાં

અશ્રુબિન્દુ”

શું કહેવાય આ?

સદાય સાથે રહેનારા આત્મીય એવા મુનિઓને આ વાતની ઘણી અજાયબ લાગી.

પૂછે છે સૂરીધરજીને-ગુરુદેવ! આ આશ્ચર્યકારી ઘટના પાછળ શું રહસ્ય છે એ જાણવા અમારા સાંતું દિલ તલસી રહ્યું છે, કૃપા કરીને આપ ફરમાવશો તો અમોને ઘણા સંતોષ થશે. આપ તો ઘણા ધીર-વીર અને ગંભીર છે. કેટ કેટલાયે નાના-મોટા શ્રમણોને આપે નિજમજા કરાવીને સદ્ગતિ ગામી બનાવ્યા છે. કોઈ વખત પણ ન જોવામાં આવ્યા હોય હોવા

આંસુએ આપની આંખમાં આજે ઊભરાયા, શું રહસ્ય છે આ વાતનું?

સ્વસ્થતા કેળવી આશ્ચર્યશ્રીએ જવાબ દીધો-

શું બતાવું તમને આ વાતનું રહસ્ય?

કહીશ તો કદાચ તમે સાચું નહિં માને. પણ હકીકત એ છે કે-આ મનકમુનિ અમારો સંસારી આવસ્થાનો પુત્ર છે. સાંભળીને સૌ આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયા-

શિષ્યગણ મીઠો ઠપકો આપતાં ગુરુમહારાજને કહેવા લાગ્યો ગુરુમહારાજ! અમારા જેવા સાધે. પણ આવી છેતરામણી? શું આપના બન્નેનો સંયમ! લાગણીના આવેગને નિયંત્રિત રાખવાની કળામાં આપ બન્નેએ પ્રાપ્ત કરેલી કુશળતા ખરેખર ભલભલાને વિચાર કરતા કની કે તેવી છે. અમે આટલા દિવસ જે રાત નજીકમાં અરે! સાથે ને સાથે રહેનારા પણ આપના પિતા-પુત્રના સંબંધને કળી ન શક્યા! એ અમારી પણ કેવી અજ્ઞાનતા? એમ બે લતાં બોલતાં મુનિગણ ગળગળો થઈ ગયા. સૌને સાંત્વન આપતાં આચાર્યશ્રીએ કહ્યું કે-તમારા સોની લાગણી હું સમજી શકું છું. પુત્ર તરીકેની ઓળખાણ કરાવવામાં મને બીજો કશો જ વાંધો ન હતો પણ એમ કરવા જતાં એનું દિલ જોખમાઈ ભત એ જ એક મોટી દહેશત હતી ને તે કારણે જ રહસ્યની જેમ આ વાતને ગુપ્ત રાખી હતી-

બાકી તમારાથી વળી છાનું-છુપું રાખવાનું હોય જ શાનું?

પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતશ્રીના મુખેથી ઉપર મુજબનો ખુલાસો સાંભળી સૌ મુનિઓ શાન્ત થયા-

અપૂર્વ સમાધિભાવે પરલોકના માર્ગે સંચરેલા બાલકમુનિના પુણ્યશરીરની ઉત્તરિક્યા કરી સૌ સંસારની અસારતા અને ક્ષણભંગુરતાને વિચારતાં સૌ પોત-પોતાને યોગ્ય આરાધનામાં લયલીન બની આત્મિકતા સાધવામાં તરતર બન્યા.

ફક્ત રૂ. ૨૮૫ માં છોડ હાજર મળશે

જે ઉજમજાના છોડ માટે સુપ્રસિદ્ધ પેઢી

અમો પ્રાચીન તથા અર્વાચીન ઊઝાઈનોમાં કુશળ કારીગરોના હાથે ઊંચામાં ઊંચો જરીમાલ વાપરી કલાત્મક છોડો અમારી જતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ.

* એક વખત ખાત્રી કરવા વિનંતી છે *

મે. રેશમા ટેક્સટાઇલ

૮/૧૬૨૭, ગોપીપુરા, મેઈન રોડ, કુચુનાથ દેરાસર કામે, સુરત-૧

ફોન : ૨૩૫૫૭ : ૩૨૪૭૨

* તા. ૬. છોડો હાજર રોકમાં મળશે *

જૈન શ્વેતાંબર મૂ. પૂ. સમુદાયો-ગરછોના શ્રમણ-શ્રમણી ભગવતોની વિગતવાર આંકડાકીય માહિતી

સમુદાયનું નામ	વર્તમાનમાં સમુદાયના આચાર્ય	આચાર્ય	ઉપાં	પંચાસ	ગણી	સાધુ	સાધ્વી	કુલ	સ્થાનોમાં મુનિ/સાધ્વી
શ્રી ૧૫ગચ્છ.....									
પં.શ્રી ધર્મવિજયજી મં. (ડહેલાવાળા) આ.શ્રી વિજયરામસુરિજી મં.		૧	૧	૩	૩૬	૨૦૭		૨૪૬	૫૨
આ.શ્રી વિજયનેમીસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજય મેદપ્રભસુરિજી મં.		૧૯	૨	૧૫	૮	૧૭૬	૩૪૭	૫૨૩	૧૪૮
આ.શ્રી વિજયનીતિસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયઅરિહંતસિદ્ધસુરિજી મં.		૪	૧	—	—	૫૨	૩૩૨	૩૮૪	૮૯
આ.શ્રી આનંદસાગરસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી દર્શનસાગરસૂરીશ્વરજી મં.		૮	૨	૬	૪	૧૨૬	૬૨૪	૭૫૦	૯૨
આ.શ્રી સિદ્ધિસૂરીશ્વરજી (ખાપજી) મં. આ.શ્રી વિજયભદ્રંકરસુરિજી મં.		૨	—	૧	—	૧૬	૮૩	૧૦૯	૩૧
આ.શ્રી વિજયમોહનસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયયશોદેવસુરિજી મં.		૫	—	—	૨	૩૬	૨૦૨	૨૩૮	૭૫
આ.શ્રી વિજયવલ્લભસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયધર્મદ્રદિન્નસુરિજી મં.		૩	—	૧	૫	૬૦	૨૬૦	૨૬૦	૬૫
આ.શ્રી વિજયદાન-પ્રેમસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી જીવનભાનુસૂરીશ્વરજી મં.		૧૪	૧	૩	૩	૨૪૨	૧૪૧	૩૫૪	૧૧૩
આ.શ્રી જીહ્વિસાગરસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી સુખેષસાગરસૂરિજી મં.		૧	—	૩	૧	૭૨	૧૦૫	૧૭૭	૩૫
આ.શ્રી વિજયકુન્ડકારસૂરીશ્વરજી મં. પં.શ્રી અરવિન્દવિજયજી મં.		—	—	૨	—	૧૪	૬૮	૮૨	૨૧
આ.શ્રી વિજયલલિતસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયનવીનસુરિજી મં.		૧૨	—	૧	૧	૫૭	૧૭૮	૨૩૫	૪૫
આ.શ્રી વિજયભક્તિસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયપ્રેમસુરિજી મં.		૭	—	૨	૧	૬	૧૭૮	૨૪૨	૫૧
આ.શ્રી વિજયકેસરસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયહેમપ્રભસુરિજી મં.		૩	—	—	૧	૨૬	૧૬૪	૧૯૦	૪૫
આ.શ્રી વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયરામચંદ્રસુરિજી મં.		૧૭	૨	૧૧	૧	૨૩૦	૨૬૦	૪૯૦	૧૧૩
આ.શ્રી જીહ્વિ નેલકશાંતચંદ્રસૂરીજી મં. આ.શ્રી વિજયકનકસૂરીજી મં.		૪	—	૩	—	૨૦	૧૪૧	૧૬૧	૩૧
આ.શ્રી વિ.કનકસુરિજી મં. (વામડવાળા) આ.શ્રી કલ્યાણસુરિજી મં.		૧	—	૧	—	૩૬	૧૫૩	૨૬૬	૪૬
આ.શ્રી હિમાચલસૂરીશ્વરજી મં. આ.શ્રી વિજયલક્ષ્મીસુરિજી મં.		૧	—	૨	—	૧૫	૭૨	૮૭	૨૬
આ.શ્રી મોહનલાલજી મં. આ.શ્રી ચિંદાનંદસુરિજી મં.		૧	—	—	—	૧૮	૫૫	૭૩	૧૩
સ. મી. પૂ. કારવિજયજી મં.	—	—	—	—	—	૪	૧૦	૧૪	
પૂ. મણિવિજયજી દાદા.	—	—	—	—	—	૩	૧૨	૧૫	
અલગ અલગ શ્રમણો.....	—	૭	—	૨	—	૬૮	૧૫	૪૫	૫૦
શ્રી અચલગચ્છ.....	આ.શ્રી વિજયગુણસાગરસુરિજી મં.	૩	૧	—	—	૩૮	૧૮૪	૨૨૨	૮૨
શ્રી ખરતરગચ્છ.....	આ.શ્રી જિનઉદયસાગરસુરિજી મં.	૧	—	—	—	૨૩	૧૮૧	૨૦૪	૬૭
શ્રી પાંચવંચંગચ્છ.....	પૂ. પં.શ્રી રામચંદ્રજી મં.	—	—	—	—	૧૨	૭૧	૮૩	૨૬
શ્રી વિમલગચ્છ.....	આ.શ્રી રવિવિમલસૂરીશ્વરજી મં.	૧	—	—	—	૬	૪૦	૪૬	૧૨
શ્રી ત્રિસ્તુતિક ગચ્છ.....	આ.શ્રી વિજયજયંતસેનસુરિજી મં.	૧	—	—	—	૨૪	૫૩	૭૭	૨૦
„	આ.શ્રી વિજયહેમેન્દ્રસૂરીશ્વરજી મં.	૪	—	—	—	૧૩	૩૩	૪૬	૯
„	આ.શ્રી વિજયલલિતસૂરીશ્વરજી મં.	૧	—	—	—	—	૩	૩	૧
કુલ :-		૧૩૧	૧૦	૬૭	૩૦	૧૫૧૮	૩૨૦૯	૪૭૨૭	૧૩૫૬

સમગ્ર જૈન સંપ્રદાયો શ્રમણ-શ્રમણીઓની સંક્ષિપ્ત આંકડાકીય માહિતી

સંપ્રદાય	આચાર્ય	ઉપાં	પં.	મુનિ	સાધ્વી	કુલ	સ્થળ
શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક	૧૩૧	૧૦	૬૭	૧૫૧૮	૩૨૦૯	૪૭૨૭	૧૩૫૬
શ્વેતાંબર સ્થાનકવાસી	૧૦	૨૫	૨૫	૫૩૮	૨૧૭૭	૧૭૧૫	૬૫૦
શ્વેતાંબર તેરાપંથી	૧	—	—	૧૫૯	૫૬૯	૭૨૮	૧૩૩
દિગંબર સંપ્રદાય	૨૧	—	—	૨૨૭	૧૩૫	૩૬૨	૭૨
કુલ :-	૧૬૩	૨૫	૯૨	૨૪૪૨	૬૦૯૦	૫૩૨૨	૨૧૧૧

સ્થાનક-દિગમ્બર-તેરાપંથી સંપ્રદાયો

શ્રી શ્વે. સ્થાનકવાસી વિશિષ્ટ શ્રમણોના ચાતુર્માસ

શ્રમણ સંઘ પટ્ટધર આ.શ્રી સચાટ નંદઆજ્ઞપિણ મં.સા. ૦
 શ્રી તિ. ર. સ્થા. જૈ. ધા. પરિક્ષા બોર્ડ લાવન, (મહા.) અમલતર
 આગમ મહાદધિ પૂ. આ.શ્રી હસ્તિમલજી મં.સા. ૦
 સદર બજાર કે પાસ, (રાજ.) અવાઈમાયોપુર-૩૨૨૦૨૧
 આગમનિષે પ. પૂ. આ.શ્રી નાનાલાલજી મં.સા. ૦
 શ્રી સાધુમણી જૈન સંઘ, ૭૪, નૌલાઈપુરા, રતલામ-૪૫૭૦૦૧
 જ્ઞાન ગચ્છ ધિપતિ પૂ. પં. શ્રી ચંપાલાલજી મ.સા.
 શ્રી મોહનલાલજી એ. ડોઠારી બીલવાડા-૩૧૧૦૦૧
 સ્વામીપ્રવર પૂ. શ્રી શુભચંદ્રજી મ.સા.
 શ્રી હીરાચંદ્રજી દે. બોહરા, મહીલાબાગ, જોધપુર-૩૪૨૦૦૧
 મરુધર ૭૫ પૂ. પ્રવર્તક શ્રી સોહનલાલજી મં.
 જૈન આજ્ઞ સંઘ-જૈન સ્થાનક પીસાંગન-૩૦૫૨૦૪
 પં. રતનજી મુદશનલાલજી મ.સા.
 શ્રી એસ. એસ. જૈન સભા
 (જિ. સેવીપત-હરીયાણા) મજૌર મન્ડી-૧૩૧૧૦૧
 પં. રતનજી લાલચંદ્રજી મ.સા.
 શ્રી કૃષ્ણજી સ્મૃતિ જૈન ભવન
 ૩૭, સાહિય રાજ મહોલ્લા, (મ.પ્ર.) ઈન્દોર-૪૫૨૦૦૨
 ઉપાધ્યાયશ્રી અમરમુનિજી મ.સા.
 વિરાયતન કાર્યાલય (જિ. નાલંદા-બીહાર) રાજગૃહી-૮૦૧૧૬
 વિધ્વર્ પં. રતનજી રામકૃષ્ણજી મ.સા.
 ગોપાલ મંદિર પાસે, પ્રીતમપુરા. દિલ્લી-૧૧૦૦૩૪
 આગમદાવ પ્રભાવીશ્રી કન્દેયાલાલજી મ.સા. (રાજ.) આશુપર્વત
 ગોંડલ મોટા પક્ષના તપસઆટ શ્રી રતિલાલજી મં.સા. ૦
 સ્થા. ઉપાધ્ય. કેશવકુંજ, (લાવનગર) વડિયા-૩૬૪૪૮૦
 શ્રી હ: કેરી લિમ્બડી મોટા પક્ષના પં.શ્રી ચુન્નીલાલજી મં.સા. ૦
 સ્થા. જૈન સંઘ-ઉપાધ્ય, સોની બજાર, મેરખી-૩૬૩૬૪૧
 શ્રી દરિયાપરી આઠ ઢોટીના આ.શ્રી શાંતિલાલજી મં.સા. ૦
 સ્થા. જૈન સંઘ કેરી બજાર, સુરેન્દ્રનગર-૩૬૩૦૦૧
 શ્રી લિમ્બડી છોટાપક્ષના પૂ.શ્રી રામજીમુનિજી મં.સા. ૦
 સ્થા. ઉપાધ્ય, ઓન ચોક, ધ્રાંગધ્રા-૩૬૩૩૨૦
 કચ્છ આઠ ઢોટી મોટા પક્ષના પૂ. આ.શ્રી છોટાલાલજી મં.
 શ્રી સ્થા. જૈન સંઘ-ઉપાધ્ય. (જિ. ભુજ-કચ્છ) બીહડા-૩૭૦૪૩૫
 કચ્છ આઠ ઢોટી છોટા પક્ષના પૂ.આ.શ્રી રામજીસ્વામી મં.સા. ૦
 શ્રી સ્થા. જૈન સંઘ-ઉપાધ્ય, (જિ. ભુજ-કચ્છ) વડાલા-૬૨૭
 શ્રી ખંભાત સં. પૂ.આ.શ્રી કાન્તીકપિણ મં. બેલપીપડા સ્થા. ખંભાત
 શ્રી બોટાદ સં. પં.શ્રી નવીનચંદ્રજી મં.સા. ૦ (જિ. અમરેલી) દામનગર

શ્રી ગોંડલ સંઘાણી સંપ્રદાયના પં. રતનજી નરેન્દ્રમુનીજી મ.સા.
 શાંતલબાગ બ્લોક નં. ૩ ગરોડિયાનગર ઘાટકોપ (ઈ) મુંબઈ-૭૭
 શ્રી બરવાલા સં. પૂ. આ.શ્રી ચંપકમુનીજી મં. કડા કેટડી ખંભાત
 શ્રી સાયલા સંપ્રદાય વયોવૃદ્ધશ્રી બલભદ્રમુનીજી મં. (સૌ) સાયલા
 પૂ. મુનિશ્રી નવીનચંદ્રજી મં. (લઘુચીથુ) (કચ્છ) વાંકી

દિગમ્બર સંપ્રદાયના વિશિષ્ટ શ્રમણોની યાદી

આ.શ્રી વિદ્યાસાગરજી મં. (જિ. દમોહ-મં. પ્ર.)	કાનીજીતીથ
આ.શ્રી વિદ્યાનંદજી મં. (જિ. બેલગામ-મહા.)	કાચલી
આ.શ્રી જ્ઞાનમુષણજી મં. (જિ. અલવર-રાજ.)	દેહરા-તિજરા
આ.શ્રી વિમલસાગરજી મં. (જિ. ધુલિયા-મહા.)	સોનગીરી
આ.શ્રી નિર્મલસાગરજી મં. (જિ. ભુનાગઢ-ગુજ.)	ગિરનાર તીર્થ
આ.શ્રી અજીતસાગરજી મં.	ભિખડર
આ.શ્રી સન્મતિસાગરજી મં. (રાજ.)	ખાંસવાડા
આ.શ્રી શ્રેયાંસાગરજી મં. મહાવીરનગર, (મહા.)	નાગપુર
આ.શ્રી સુચલસાગરજી મં. (મહા.)	સાંગલી
આ.શ્રી નિર્વાણસાગરજી મં. (રાજ.)	પચેનર
આ.શ્રી અજીતસાગરજી મં. (કર્નાટક)	ખરકા
આ.શ્રી દર્શનસાગરજી મં. ગોંતમપુરી,	દિલ્લી
આ.શ્રી કલ્યાણસાગરજી મં. (જિ. અલીગઢ-યુ.પી.)	એટા
આ.શ્રી સન્મતિસાગરજી મં. (કચ્છપ્રદેશ)	સાગર
આ.શ્રી શાંતિસાગરજી મં. (મહા.)	નાન્દુરા
આ.શ્રી સુધર્મસાગરજી મં. કનાટા રેલેસ,	નવી દિલ્લી
આ.શ્રી સુચાંદુસાગરજી મં. અશોક વિહાર,	દિલ્લી
આ.શ્રી સંલવસાગરજી મં. (જિ. બેલુલ-એમ. પી.)	મુખતાઇ
આ.શ્રી નેમીસાગરજી મં.	ઇસરીબાગર
આ.શ્રી સુમિતસાગરજી મં.	દિલ્લી
આ.શ્રી શાંતિસાગરજી મં. કૈલાસનગર	દિલ્લી

તેરાપંથી સંપ્રદાય

તેરાપંથ-સંઘના વર્ત. આ.શ્રી તુલસીજી મં. તેરાપંથભવન કુંગરગઢ
 નવ-તેરાપંથ સમુદાયના આ.શ્રી ચન્દનમુનિજી
 સિવિલ લાઈન્સ. (પંજાબ) લુધીયાના-૧૪૧૦૦૮

વિદેશમાં

મુનિશ્રી વિમલમુનિજી મં. (ર) (યુ. એસ. એ.) અમેરિકા
 સાં. આચાર્ય રત્નાશ્રીચન્દનાશ્રીજી (ર) ન્યૂયોર્ક, અમેરિકા
 અર્હત સંઘ પ્રવર્તક આ.શ્રી સુશીલકુમારજી મં.સા. ૦ અમેરિકા
 સાં.શ્રી જતનકુમારીશ્રીજી, (નેપાળ) રાજવિરાજ

જૈન જ્વેત.ખપર મૂ. પૂ. પૂજ્ય ગુરુભગવંતોના ગામો-શહેરોની કકકાવાર સૂચિ

અમદાવાદ	કરજી	ખડોલી	દાવણગિરિ	નીમચ	ખેલારી	ભાતર તીથ	રાયગઢ
અલિયાખાડા	કતાર મ	ખનપુર	દહેગામ	નિખજ	ખેંગોદાર	માણસા	રામપુર-ભંકોડા
અકલુજ	કાનપુર	ખળીયા (સૌ.)	દલ્લી-રાજકુરા	નાંદેડ	ખેડા	માલવાડા	રાણી-સ્પેશન
અમરેલી	લીનીદી	ખુનાગઢ	દિલ્લી	નાંદરખાર	ખાલી	માધાપુર-કચ્છ	રુપનગર
અહમદનગર	કામસેટ	જેસર	દેવાલી (રા.)	નાડોલ	ખાલોતરા	માલેગામ	મજરાડ-તીથ
અમરાવતી	કાંડાકરા	જેતપુર	દેભાવાસ	નાગોર	ખાડમેર	માસારોડ	સાવળ-મેંટા
અમગાલાશહેર	કુચેરા	જેઘપુર	દેસરી	પછેગામ	ખોરસદ	માનપુર	સાયણવાડા
અંકલેશ્વર	કાંડાય	જેળવર	દેવપુર (કચ્છ)	પચપદરા	ખોરડી	મુજફરનગર	પાંડારા (રાજ.)
અમલનેર	કાંદહાપુર	ખુનાડીસા	દેશલપુર	પાલીતાણા	ખોરડા	મુરાદાબાદ લીંમડ	(પંચમહાલ)
અજમેર	કાંઠ-ગાંગડ	ખલોર	દેપાલપુર	પાટણ	ખોધાન	મુઝા	લુણાના
અલવર	કાંટડા-કચ્છ	ખીંજુવાડા	દાંતરાઈ	પાદરા	ખંગારપેઠ	મુંડારા	લુણસાવાડા
અમાસી	કાંઠાસણ	ટાણા	ધાણસા	પાલી	ખીકાનેર	મેરાઉ-કચ્છ	લુણાવાડા
અલોટ	ખડગપુર	ટી ડાઈ	ધારાગીરી	પાલેજ	ખીખાઠા (રા.)	મેડતાસીડી	લુધિયાના
આગર	ખંભાત	ટુમકુર	ધમતરી	પાલનપુર	ખિયાવર	ખોરખી	નવાલા
આણંદ	ખાપર	ડભેખ	ધનિરા	પાલડી (રા.)	ખીહડા-કચ્છ	ખોભારોડ	વડાલી
અમરોલી (સુરત)	ખાચરોદ	ડીસા	ધનપરા	પાડીવ	ખાલણવાડા	ખોહનખેડા-તીથ	વલાહ
આણુરોડ	ખુડાલા	ડુમસ	ધર્મજ	પાદર	ખોટાદ	ખોહના (યાણા)	વસાઈ (ગુ.)
આણુડીલ (માઉન્ટ)	ખાડુઆ (કચ્છ)	ડીગસ	ધંધુકા	પાયાવાડા	ભરચ	ખોહલસર	વડનગર
આહોર	ખેડબલા	ડાંખીવલી	ધુલીયા	પિંડવાડા	ભદ્રાવતી	ખોટાપોસીના	વલસાડ
આંખલીયાસણ	ખેડા	તખતમજ	ધોરાજી	પામલ (સહ.)	અવનીમંડી	ખોટાઆસખીયા	વડોદરા
આસેડા	ગદમ	તલાલા	ધ્રાંગધ્રા	પૂના	ભડરવા	ખોટીખાખર	વસંદિકા
આધોઈ-કચ્છ	ગદશીશા	તલોદ (ગુ.)	નાંકોડા-તીથ	પેટલાદ	ભરતપુર	ખંડીયા	વઢવાણસીટી
આગ્રા	ગંદુર	તલવાણા	નાજેશ્વર-તીથ	ખોરખંદર	ભાભર	ખંડાર	વરંડી-કચ્છ
ઈડર	ગાંજયાખાદ	તલોદા	નાગાણુન-તીથ	ખોઈનાડ	ભાયંદર	ખંદસૌર	વસઈ
ઈન્દોર	ગાંધીનગર	તીથલ	નવાડીશા	ખોસલિયા	ભાવનગર	ખાંડલ	વટવા
ઉદયપુર	ગોધરા	તેરા-કચ્છ	નકોદર	ખાવાગઢ	ભાનપુર	ખાંડવી-કચ્છ	વાવ
ઉજ્જૈન	ગોહવી	તુમડી	નવાપરા	પ્રભાસપાટણ	ભુજ	ચેવલા	વાંકલી
ઉઝા	ગુણનગર (કચ્છ)	થલતેજ	નવસારી	ખાંતિજ	ભુજપુર	યાદગીરી	વાપી
ઉદરા	ગુણનગર	થરા	નલખેડા	ફોલોડી	ખંદર	રતલામ	વંડીયા-વડગામ
ઉના	ધાણેરાવ	થરાદ	નવાવાસ	ખટલા	ભાગલ-પાદરા	રસીદપુર	વાંસઠા
ઉમમેદાખાદ	ધોધાખંદર	થાણા	નાસોલી	ખડનાવર	ભીનમાલ	રમણીયા	વાંકાનેર
ઉનાવા	ચાણુરમા	થાનગઢ	નાસીક	ખાડા (કચ્છ)	મુંખમ	રાજકોટ	વાલીયા
ઉણ	ચાંદખેડા	થોખ	નાલાસોપારા	ખાલવાડા	મકડા	રાધનપુર	વાડા-કચ્છ
ઉન્હેલ	ચૌહટન	દસઇ	નાનાભટવાડા	ખાકલી	મલકાપુર	રાણપુર	વારાણસી
કપડવંજ	ચુડા	દહાણુ	નાનાભાડીયા	ખારડોલી	મહિદપુર	રાયપુર	વીરાર
કલકરા	છાણી	દહીંશર	નાતીખાખર	ખાલાસીનોર	મહુડી	રાપર	વિંબણ-કચ્છ
કરેડા	છોટાઉદેપુર	દલતુંગી	નાનાઆસખીયા	ખાલી	મદ્રાસ	રાયણ	વિજવારાણી
કલાપુર	જખો	દવારવા	નાગપુર (હીંદ)	ખાલોતરા	મહુધા	રાજપીપળા	વિજયવાડા
કલ્યાણ	જયપુર	દાદરા	નરોડા	ખાડમેર	મહુવાખંદર	રાજમહેન્દ્રી	વિસનગર
કડી	જામનગર	દાદાઈ	ન્યુ દિલ્લી	ખીલીખોરા	મરોલી	રાજસમન્દ	વિરમગામ

વિજયનગર	સાલમગઢ	શિમોગા	સરગના	સાંભરાઇ	સિકન્દરાબાદ	સંગમનેર
વિજી	સાગપુર	સુગલપુર	સરવાડ	સારંગપુર (મહા.)	સિવાની	હરિતનાપુર (તીથ)
વિજયનગર	શાહપુર	શેરગઢ	સડવાલ	સાદી	સુગલપુરમુર	હાલાપુર
વેજલનગર	શિખરજી	સમી	સરાના	સિરોહી	સુરત	હાડયા
વાંકી	શિવપુરી	સમદી	સાવરકુંડલા	સિવની	સુમેરપુર	હિન્ડો નસીરી
વ્યારા	શિવગંજ	સરધના	સાણુંદ	સિદ્ધપુર	સુધરી-કચ્છ	હિંમતનગર
શંખેર	શિવપુર	સનવાડ	સાગપુર	સિણધરી	સોજતસીટી	હુમલી

[શ્રી સમગ્ર જૈન ચાતુર્માસ સૂચી-૧૯૮૮ના આધારે સંગ્રહન]

હૈદરાબાદ

મહારાષ્ટ્રમાં મધ્યાનહ ભોજન યોજના : શાળાઓમાં ઈંડા આપવા સામે વિરોધ કરીએ....

મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી શરદ પવારે એક પત્રકાર પરિષદમાં સમગ્ર મહારાષ્ટ્રની શાળામાં ભણતા ૪ થી ૧૨ વર્ષની ઉંમરના બાળકો માટે બપોરના મધ્યાનહ ભોજન અંગેની યોજનાની અને આ માટે વાર્ષિક ૧૦૦ કરોડનો ખર્ચ કરવાની જાહેરાત કરી છે.

પરંતુ મધ્યાનહ ભોજનમાં દૂધ અને ફળો સાથે ઈંડા આપવાની જાહેરાત કરી છે તે શાકાહારી માટે અપ્રસન્ન કરીને જીવલેષ અને અહિંસાના અનુયાયીઓ માટે ખતરનાક પૂરવાર થશે.

શાળાઓમાં શાકાહારી અને માંસાહારી કુટુંબોના બાળકો સાથે મધ્યાનહ ભોજનમાં ઈંડા આપવા તે સ્વાસ્થ્યિક લાભ છે.

પરંતુ શાકાહારી બાળકોને કદાચ ઈંડા ખાવા પ્રતિ શરૂઆતમાં સુગ લાગે તો પણ ધીમે ધીમે તે સુગ અદૃશ્ય થઈ જશે, અને શાકાહારી બાળકો પાસે ઈંડા ખાવા લલચાશે. આ યોજન શાકાહારી સમાજની બાવી પેઢી માંસાહારી બનાવવા સમાન પૂરવાર થશે.

અગાઉ આજ પ્રકારની યોજના મુંબઈની મ્યુનિસિપાલિટી સ્કૂલોમાં ઈંડા આપવાની વિચારાઈ હતી, પરંતુ જૈન સમાજના પ્રમુખ વિરોધને કારણે અટકી જવા પામી હતી.

બાળકોને પૌષ્ટિક ખોરાક આપવો એ સિદ્ધાંત સૌને માન્ય હોઈ શકે, પરંતુ તે દૃષ્ટિએ જોઈએ તો પણ ઈંડા કરતાં ઘણી નિર્દોષ ચીજો વધુ પૌષ્ટિક છે. તે ઉપરાંત આજે નિષ્ણાતો એવો અભિપ્રાય દર્શાવી રહ્યા છે કે ઈંડા આરોગ્યને નુકશાનકારક છે-ઈંડા અનેક રોગોને જન્મ આપે છે.

કેન્દ્ર સરકારના આરોગ્ય અને પોષક આહાર ખાતા તરફથી અપાયેલ મહત્તી મુજબ-An apple a day Keeps doctor away, an egg a Day may necessitate Calling on doctor for gastritis, nephritis and even Chronic cancer.

આ પ્રકારનો અભિપ્રાય માત્ર કેન્દ્ર સરકારના આરોગ્ય અને પોષક આહાર ખાતાનો નથી, પરંતુ પશ્ચિમના અને પૂર્વના નિષ્ણાતો દાકતરો પણ આજે એતવણી આપે છે કે ઈંડા ખાવા એ અનેક રોગોને આત્રણ આપવા સમાન છે.

કેલિફોર્નિયાના વૈજ્ઞાનિક ડૉ. કેથરીન નીમ્મો અને ડૉ. જી. અમેનજ કહે છે કે 'ઈંડામાં કોલેસ્ટરોલ નામક ઝેર છે. તે વિષ રક્તવાહિનીઓમાં છેદ પાડે છે-તેનાથી હાર્ટએટેક, પ્લડ પ્રેશર તથા ક્રાઉનીના રોગો પેદા થાય છે.

મુંબઈની હાફમીન ઈન્ડસ્ટ્રીટયુટના મત મુજબ નાના બાળકોની પાચન શક્તિ ઈંડા પચાવી શકવા જોટલી કષ્ટતા ધરાવતી નથી હોતી, તેથી ઈંડા ખાવાથી 'બાળકોનું' આરોગ્ય બગડે છે આ મતવ્ય લક્ષ્યમાં લઈને જી. જી. હોસ્પિટલમાં ઈંડાને બદલે મગફળી આપવામાં આવે છે.

એમીક્સચર્લ ડીપાર્ટમેન્ટ ફ્લોરીડા અમેરિકા હેલ્થ બુલેટિન ઓક્ટો. '૬૭નો અહેવાલ જણાવે છે કે ૧૮ માસના પરીક્ષણ પાદ ઈંડામાં સેંકડે ૭૦ ટકા ડી. ટી. ટી. ઝેર છે તેમ સાબિત થયું છે.

ઈંડા આરોગ્યને નુકશાનકર્તા છે અને જીવલેષ રોગોને જન્મ આપે છે તેવો અભિપ્રાય સંખ્યાબંધ નિષ્ણાત દાકતરો આજે દર્શાવી રહ્યા છે. તેમાંથી અને થોડા જ રજુ કર્યા છે.

કેળાં, સીંગદાણાની ચિક્કી, દાળીયાના લાડુ કઠોળ બાળકો માટે પૌષ્ટિક, સ્વાસ્થ્યવર્ધક છતાં સસ્તો ખોરાક છે; એટલે મહારાષ્ટ્ર સરકાર બાળકોને ભોજનમાં ઈંડા આપવાને બદલે સ્વાસ્થ્યવર્ધક અને પૌષ્ટિક કેળાં, સીંગદાણા, દાળીયા, મગ જેવી ચીજોની પસંદગી કરે તેમાં જ બાળકોનું હિત સમાયેલું છે. તો સૌ જાગૃત બન વિરોધ કરે

ચાતુર્માસ યાદી : સુધારે

પૂ. સંવત્ર ૨૦૦૫ પંચાંગશ્રી ધર્મવિજયજી મં. ૩ હેલાવાળાના સમુદાયની ચાતુર્માસ યાદીમાં પેજ-૭૧૮માં સાં. પદ્મવત્તાશ્રીજી ઠાં. ૫ જૈન જ્ઞાનમંદિર (ભાવદર) લખેલ છે તેને બદલે.....

સાં.શ્રી પદ્મવત્તાશ્રીજી

ઠાં. ૩

૭/૮ નવજીવન સોસાયટી પહેલે માગે, લેમીન્ટન રોડ મુંબઈ-૮

સાં.શ્રી પ્રિયદર્શનાશ્રીજી

ઠાં. ૩

અરવિંદજી જી સોસાયટી, તારદેવ,

મુંબઈ-૩૪

સાં.શ્રી માહિનીયશાશ્રીજી

આદિ

જૈન જ્ઞાનમંદિર, શીવશેતાની બાજુમાં, મલાડ,

મુંબઈ-૬૪

આચાર્ય શ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિજીના ઉત્સૂત્રભાષણોની સમીક્ષા-૪

[વયોવૃદ્ધ-મુદીર્ધ સંયમધારી, પૂજ્ય આચાર્ય દેવશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિશ્વરજી મહારાજ શાસ્ત્રોના જ્ઞાતા તરીકે શાસ્ત્રોક્ત વાતોને પોતાના વિચારોમાં યેન કેન પ્રકારે રજૂ કરી—ઉત્સૂત્ર પ્રવચન કરેલ જે જામનગરથી પ્રગટ થતા ‘મહાવીર શાસન’ માસીકમાં પ્રગટ થયેલ જે ધર્મપ્રેમી શ્રદ્ધાળુવર્ગને ગેરમાર્ગે દોરનારા હોય તેની સમીક્ષા પૂજ્ય ગુરુ ભગવંતો દ્વારા પ્રાપ્ત થતા ‘જૈન’ પત્રમાં ક્રમશઃ આપવામાં આવશે. આ લેખમાળા અંગે ‘જૈન શાસન’ માં જિતેન્દ્રસૂરીશ્વરજી દ્વારા પ્રશ્નો પૂછેલ છે. તે અંગે અંતમાં જણાવીશું.]

પ્રવચનકાર:- આચાર્યદેવશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ

(મહાવીર શાસન-પૃષ્ઠ નં ૩૧૭-૪૫૨-અંક ૮ પ્રવચન ૨)
પ્રશ્ન : ૧૪-“ધર્મ મોક્ષ માટે જ થાય. મોક્ષની ઇચ્છા વગરનો ભૂડો જ, જેનું પરિણામ ભૂડું, તે ચીજ પણ ભૂડી”

સમીક્ષા:-એ તો “ધનદો ધનાર્થિનામ્” આ ધર્મ-ખિંદુના શ્લોકથી વિરુદ્ધ છે. તેમાં ધનના અર્થાને એટલે કે ધન માટે પણ ધર્મ કરવાનું કહ્યું છે. આમાં “ધનદો ધર્મ” એટલું જ ન લખતા “ધનાર્થિનાં” શબ્દ મૂક્યો છે. એ સૂચવે છે કે ધનના પ્રયોજનથી ધર્મ કરે એને ધર્મ ધન આપે છે. વળી ઉપમિતિમાં “અર્થ કામાર્થિની = પુરૂષે પરમાર્થત = ધર્મ એવો પાઠાતુમિષ્ટ.” એમાં પણ ‘પરમાર્થત’ કહ્યું. વાસ્તવિક રીતે ધર્મ કરવાનું કહ્યું. આ શાસ્ત્ર વચનથી પણ “મોક્ષ માં જ ધર્મ થાય.” આ કથનમાં વિરોધ પડે છે. ને છતાં માની લઈએ કે મોક્ષ માટે જ ધર્મ થાય. છતાં પણ “મોક્ષની ઇચ્છા વગરનો ધર્મ પણ ભૂડોજ” આ વાત ઉત્સૂત્ર ભાષણ અને શાસ્ત્ર પ્રત્યેની બેદરકારી સૂચવે છે. કારણકે પૂ. ૩૫૦ મહારાજે ધર્મપરિક્ષામાં (પૃષ્ઠ ૧૩૩ માં) મેઘકુમારના પૂર્વ ભવના હાથીના જીવને મુક્તિની ઇચ્છા ન હોવા છતાં માર્ગાનુસારી અનુષ્ઠાનરૂપ દયા શુભથી સકામ નિર્જરા હોવાનું સ્પષ્ટ જણાવ્યું છે. એ સૂચવે છે કે માર્ગાનુસારી ધર્મ (શરૂમાં મોક્ષની ઇચ્છા ન હોય તો પણ) ઉત્તમ છે. ભૂડો નથી જ.

વળી બાંધીસ-બત્રીશીમાં તદ્દલેતુ અનુષ્ઠાનના વિચારમાં વિસ્તારથી બતાવ્યું છે કે ચરમાવને વર્તી જીવને મુક્તિની ઇચ્છા ન હોય ત્યારે પણ સદ્ અનુષ્ઠાન રાગપ્રેરક, મુક્તિ અદ્રેષથી તદ્દલેતુ અનુષ્ઠાન હોય છે.

તથા એ પણ વિચારવાનું છે કે ચરમાવતમાં હજી સંસાર સ્થિતિ હીલ્ડ હોય ત્યારે (અર્થ પુદ્ગલ પરાવર્તના પ્રારંભમાં) સમ્યક્ત્વ પામ્યા પછી પણ જીવ ઘણું ઘણું

જૈસલમેર પંચતીર્થની યાત્રાથે મધારો

પશ્ચિમી રાજસ્થાનમાં આવેલ જૈસલમેર પંચતીર્થ પોતાની પ્રાચીનતા, કલાત્મકતા અને લવ્યતા માટે જગપ્રસિદ્ધ છે. જૈસલમેર પંચતીર્થના અન્તર્ગત જૈસલમેર ડુર્ગ, અમરસાગર, લોદ્રવપુર, ક્ષત્રસર અને પોઠરણુ સ્થિત જિનાલયોમાં બધાં મળી ૬૬૦૦ થી વધુ શ્રી જનપ્રતિમાઓ વિરાજમાન છે.

જૈસલમેરની વિખ્યાત વિશેષતાઓ-(૧) ભ.ય. કલાત્મક અને પ્રાચીન જિનાલયો. પન્ન અને સ્ફટિકની પ્રતિમાઓ. (૨) ખરતરગચ્છીય શ્રી જિનભદ્રસૂરિ જ્ઞાનભંડારમાં સંગ્રહિત તાડપત્રીય અને હસ્તલિખિત ગ્રંથો. (૩) દાદાગુરુદેવ શ્રી જિનદત્તસૂરિજી મહારાજ ૭૮૦૩ વર્ષ પ્રાચીન ચાદર અને એકપદા જે તેઓના અગ્નિસંસ્કાર પછી પણ સુરક્ષિત રહ્યા છે (૪) અને દાદાવાડી, ઉપશ્રવ, અધિષ્ઠાયક દેવસ્થાન અને પટુઆ શેઠની કલાત્મક હવેલીઓ. (૫) લોદ્રવપુરના ચત્કારીક અધિષ્ઠાયકદેવ જેમના દર્શન ભાગ્ય-શાળીઓને અવારનવાર પ્રાપ્ત થાય છે.

આવાસ પ્રખંધ : યાત્રિકો અને શ્રીલંકાને ઉતારવા ઉચિત પ્રખંધ છે. મશ્હૂમિમા હોવા છતાં પાણી અને વીજળીની પુરી વ્યવસ્થા છે. દાનવીરોના સહયોગથી ભોજનશાળા ચાલુ છે.

યાતાયાતના સાધન : જૈસલમેર આવવા માટે જોધપુર મુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે જારતના જુદા જુદા માર્ગોથી યાતાયાતના સાધનોથી જોડાયેલ છે. જોધપુરથી દિવસમાં એક વાર બસ અને રાત્રે ને સવારે એવાર ટ્રેઈન જૈસલમેર આવે છે. આ ઉપરાંત જયપુર અને બીકાનેરથી સીધી બસો જૈસલમેર આવે છે.

જૈસલમેર પંચતીર્થના ડુર્ગ તથા અમરસાગર સ્થિત જિન-મંદિરના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાલુ છે.

ગ્રામ : જેન ટ્રસ્ટ]

ફોન : નં ૩૦ : ૧૦૪

જૈસલમેર લોદ્રવપુર પાર્શ્વનાથ

જૈન સ્વેતાંબર ટ્રસ્ટ

જૈસલમેર (રાજસ્થાન)

રખડે છે. દુર્ગતિઓમાં જાય છે. એટલે હવે એ દુઃખદ પરિણામ મેરાળ હોવાથી સમ્યક્ત્વને ભૂંડ, કહી શકાય? નિયમ છે કે ઉપશમશ્રેણિને ભૂંડી કહેવાનો વિચાર સરખો પણ થઈ શકે? શ્રેણિક મહારાજનો ઘણી ઉત્તમ આરાધના કરેલી છતાં આખરે નરકે ગયા તો એમના નરક ગમનને આરાધનાની સાથે કાર્યકારણ-ભાવરૂપે જોડીને એ આરાધનાને ભૂંડી કહેવાશે ખરી? બોલતાં પહેલાં કાંઈ વિચાર કરવો જોઈએ ને? પોતેજ વર્ષો પહેલાં બોલ્યા છે કે “દૂકમાં મુક્તિ પ્રત્યેના દ્વેષ જવાથી મતી સાધના આત્માને સુંદર સામગ્રી મેળવી આપે છે. (જૈન પ્રવચન વર્ષ ૧૧ અંક ૪૦ પાના ૪૫૯) આ સાધના કંઈ? ધર્મની કે પાપની? અને તે મોક્ષેષ્ટા ન હોય અને માત્ર મુક્તિનો અદ્વેષ હોય તો સુંદર સામગ્રી મેળવી આપનારી કે ભૂંડી?

(મહાવીર શાસન પૃષ્ઠ ૩૬૨ વર્ષ ૩૨ અંક ૩૯ પ્રવચન ૩)

પ્રશ્ન: ૧૫ “તમે બધાં કાંઈ બાળ નથી સારા છો સમજી શકો તેવા છો ધંધા ધાપા મુકી મુકીને અહીં આવો અને તેવા જ ચાલ્યા જાઓ તે કેમ ચાલે” તથા લોકો આજની રાજ-સત્તાને હાંકે છે. ભલ ભલાને ઠગો છો, લાખ રૂપિયા કમાઈને દર હજાર બતાવો છો આવા તમને “બાળ” માનનારા પાપ પર બેસનારા બેવકૂફ છે. તમે સમજવા માંગો તો સમજી શકો તેવા છો આજે તમે ન સમજતા હો તો તે પ્રતાપ સાધુઓનો છે.

સમીક્ષા:—આ પુરૂ વાક્ય કોઈ ગર્ભિત જુઠાણું છે. બીજાઓને (ખાસ કરીને પૂ. આ. શ્રી ભુ.ભા.સૂરિજીને) બેવકૂફ કરાવવા માટેની વાગ્જાળ છે. ફૂટ પ્રપંચ છે.

એક બાબત “ભલભલાને ઠગો છો” એમ કહેવું અને બીજી બાબત “સારા લાગો છો” એમ કહેવું તેમાં કાંઈ ઠેકાણું છે? ખરે પોતેજ પ્રવચનકાર વર્ષો પહેલાં શું બોલ્યા છે તે વાંચો.

(જૈન પ્રવચન પૃષ્ઠ ૭૯ રવિવાર તા. ૨-૭-૭૯ નો અંક)

“જગતમાં બાલ ઘણા કે પંડિત ઘણા? વિચારશે તો સમજશે કે બાલની સંખ્યાજ દુનીયામાં મોટી છે, શ્રી વીતરાગ પરમાત્માની વીતરાગતા સમજીને પૂજા કરનારા કેટલા? કેટલું પડશે કે ઘણા અલપ! તે છતાં પણ એ ઉત્તમ બાલમનના યોગે તત્ત્વ પામવાની સંભાવના છે. માટે તેના નિર્મલની જરૂર નથી?”

આ રીતે પોતેજ જ્યારે મોટા ભાગનાને બાલ મનાવે છે ત્યારે શું વ્યાખ્યાનમાં આવનારા મોટે ભાગે બાલ નહિ

ને પંડિત હોય છે! કે જેથી બાલ માનનાં ને “બેવકૂફ” જેવી ગાંજ દેવી પડે? દુનીયામાં કહેવાય કે કે હેથે હોય તે હોકે આવે. બીજી વાત એ છે કે પ્રાચી મોટા ભાગના વ્યાખ્યાતાઓ પોતાના વ્યાખ્યાનમાં સંસાર અસાર છે. મુક્તિ સાગ છે. ધર્મજ ઉત્તમ ઉપાય છે. તથા અ.જની કેળવણી ઉન્માર્ગે લઈ જનારી છે. દેવદ્રવ્યનું ભક્ષણ મહાપાપ છે. વગેરે ઘણું ઘણું સમજાવે છે છતાં જે લોકો નથી સમજતા એમાં પ્રતાપ (વાંક) સાધુ મહારાજનો છે. એવું આપણાથી કહેવાય ખરું? વિચાર્યા વિના સાધુઓ ઉપર આવું દોષા-રોપણ કરવાનું પાપ કોના માથે?

(મહાવીર શાસન પૃ. ૩૬૪ વર્ષ ૩૨ અંક ૩૯ પ્રવચન ૩)
પ્રશ્ન: ૧૬ “અર્થ કામ ભૂંડા ન લાગે તેને સંસાર ભૂંડા ન લાગે, સુખ ભૂંડુ ન લાગે મોક્ષની તો ઇચ્છા જ ન થાય”

શ્રી કરેડા પાર્શ્વનાથજી તીર્થની

[રેલ્વે સ્ટેશન ભૂપાલસાગર (જિ. ચિત્તોડગઢ, રાજસ્થાન)]

યાત્રાર્થે અવશ્ય પધારો

આ મંદિરનું નિર્માણ આચાર્ય ધર્મધેવસૂરિજી મ. ના ઉપ-દેશથી માંડવગઢના મહામંત્રી સંઘપતિ પેયડશાહ ત્રા. સં. ૧૩૨૧ માં કરવામાં આવ્યું અને તેના સ્થાપક પર સાત ખંડનું ભવ્ય મંદિર શ્રી પેયડશાહના પુત્ર શ્રી ઝાંઝણકુમારે સં. ૧૩૪૦માં નિર્માણ પૂર્ણ કર્યું. સુરત સાગર તરફ આઠમ વર્ણન છે.

તેના હાલમાં શ્રી શંખેશ્વર-ભોંયણી તીર્થ દ્વારા રૂપિયા ૧૨,૫૦,૦૦૦/—નો ખર્ચ કરી જીર્ણોદ્ધાર કરવામાં આવ્યો છે અને આવન દેડીઓમાં શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુની પ્રતેમા વિલિન તીર્થોના નામથી બિરાજમાન કરવામાં આવે છે. મૂલનાયક ભગવાનની પ્રાચીન, અત્યંત મનોહારી, ચમત્કાર શ્યામવર્ણિય પ્રતિમાજના નિર્મળભાવથી દર્શન કરી પુણ્યોપાજન કરો.

અમદાવાદથી ઉદયપુર, ચિત્તોડ રેલ્વે માર્ગ પર ભૂપાલસાગર નામના સ્ટેશનથી ૩ કિલોમીટર દૂર આ તીર્થ આવેલું છે. બસોની સુવિધા પણ ઉપલબ્ધ છે.

આ તીર્થની યાત્રાની સાથે જ મેવાડની પંચતીર્થોના દર્શનના પણ ભાલ મળશે. આ તીર્થોમાં શ્રી દયાલશાહના ત્રિલોચના નામનું તીર્થ જે રાજસમન્દ-કાકરોલીની મધ્યમાં છે લગભગ ૨૫૦ પગથીયાથી આ તીર્થ મેવાડ શત્રુંજય નાં નામથી પણ પ્રસિદ્ધ છે.

આ બંને તીર્થો પર આધુનિક સુવિધાઓની સુસજ્જિત વિશાલ ધર્મશાળા તથા ભોજનશાળાની સુવ્યવસ્થા છે

લિ. કરેડા પાર્શ્વનાથ તીર્થ કમિટી

ભૂપાલસાગર-૩૧૨૨૦૪ (રાજસ્થાન) [ફોન નં. ૩૩]

સમીક્ષા :- પહેલાં અર્થકામ ભૂંડા લાગ્યા પછીજ મોક્ષની ઇચ્છા જાગે અને મોક્ષની ઇચ્છા જાગ્યા પછી અર્થ કામ ભૂંડા લાગે. આ બે વાતમાં કોઈ નિયામક છે ખરું? કોઈ જીવ યોગ્ય હોય અને પહેલાં મોક્ષનું વર્ણન સાંભળે તો એને મોક્ષની ઇચ્છા પહેલી જાગે પછી એના વિરોધી રૂપે અર્થ કામ ભૂંડા લાગે એવું પણ બને કે નહિ? બની શકે, તો પછી “અર્થકામ ભૂંડા ન લાગે તેને મોક્ષની તો ઇચ્છાજ ન થાય” આ જ કારવાળું વચન ઉત્સુત્ર ભાષણ કે બીજું કાંઈ? એકાન્તવાદ પકડવાથી આવી બધી ભૂલો થવી સહજ છે. એવો પોતેજ વર્ષો પહેલાં કેવું બોલ્યા છે (જૈન પ્રવચન પૃ ૪૫૭ વર્ષ ૧૧ અંક ૪૦ તા. ૪-૮-૪૦) “એકાન્તવાદ એ આપેક્ષિત સત્ય હોવા છતાંય વસ્તુના અસ્વીકૃત ધર્મોનો અપલાપ કરનાર હોઈ ને મિથ્યાવાદ ઠરે છે”

તો હવે અહીં વિચારો “કે અર્થકામ ભૂંડા લાગ્યા પછી જ મોક્ષની ઇચ્છા થાય” આ એક વાત પકડી રાખીને

卐 પૂજની જોડ 卐

- * અર્ધસિક રીતે બનાવેલી, ગરમી કે ઠંડીની સીડનને અનુકૂળ.
- * પ્લાસ્ટીકના ડબ્બામાં સુંદર પેકીંગ કરેલી અમોએ પ્રભુ-પૂજ માટેની પૂજની જોડ તૈયાર કરી છે.
- * વ્યાજબી ભાવ અને ટકાઉપણની ગેરંટી બનાવનાર તથા રૂપ્ય પ્રાપ્તિ સ્થાનો :

— : મારટેક્સ સિન્થેટીક્સ : —

૨૪, હનુમાન ગલી, ૧ લી ફોસ લેન, કાલ્યાદેલી, મુંબઈ-૨.

ફોન : ૨૫૫૮૬૯ * ૨૮૬૪૯૩૯

-- અન્ય પ્રાપ્તિ સ્થાનો --

- * સેવંતીલાલ વી. જૈન
૨૦, મહાજનગલી, પેલે માળે, ઝવેરી બજાર, મુંબઈ-૨
- * પ્રવિણભાઈ જૈન. (જૈન ઉપકરણવાળા)
૧૦, મહાજન ગ, ૯૬, ઝવેરી બજાર, મુંબઈ-૨
- * શ્રી વર્ધમાન સંસ્કૃતિધામ
૬, ધન મેન્સન, પહેલેમાળે, અવંતિકાભાઈ ગોખલે સ્ટ્રીટ, ઓપેરા હાઉસ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૪.
- * અખિલ ભારતીય સંસ્કૃતિ રક્ષકદળ
૨૭૭૭, જીવતલાલ પ્રતાપશી સંસ્કૃતિ ભવન; નિશાપોળ, રિલીફ રોડ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૧
- * તપોવન સંસ્કારધામ પ્રભાવતી ટ્રસ્ટ
મુ. પોસ્ટ : ધારગિરિ - ૩૬૬૪૨૪, (જિ. નવસારી)

પછી “મોક્ષની ઇચ્છા જાગે તો તે પછી પણ અર્થકામ ભૂંડા લાગવાનું ચાલુ થાય” આ બીજી વાતનો અપલાપ કરનાર મિથ્યાવાદી કે સત્યવાદી?

(મહાવીર શાસન વર્ષ ૩૨ અંક ૬ પૃ. ૩૬૪ પ્રવચન ૩)
પ્રશ્ન : ૧૭ “સમકીતિ પાપ કરે તો પણ નિર્જાય કહી શકાય કે નિર્જરા કરે છે”

સમીક્ષા :- કેટલી બેહુદી વાત છે? એમ તો પછી સમકીતિ તીવ્ર રાગોદયે વેશ્યગમન કરે તો એ પાપ કરતી વખતે એને નિર્જરા કરનારોજ કહેવો જોઈએ. જો સમકીતિને પાપ કરતા નિર્જરાજ થતી હોત તો કેટલાક સમકીતિઓ પાપ કરીને પડયા, મિથ્યાત્વે ગયા, એવું બનત જ શું કરવા? વળી સમકીતિને નિર્જરાજ થાય છે તેને સમકીત ટકાવવા સિવાય પાપ ત્યાગના ઉપદેશની જરૂર પણ શું છે? ઉપરાંત આ વચનો સમકીતિને પાપકરણમાં નિરત અનુભવવા નહિ દે? પાપની નિંદા ગહોથી ફર નહિ રાખે? નિર્જરા થતી હોય ત્યાં નિંદા ગહા કરાય પણ કેમ?

વિ. સં. ૨૦૦૨ માં સ્વ. પૂ. આશ્રી પ્રેમસુરીશ્વરજી મહારાજે ફતાસાની પોળના વ્યાખ્યાનમાં તેમને આવું બોલતા અટકાવ્યા હતા છતાં એની એજ રેકર્ડ હજી ચાલુ છે. તીવ્ર ખેદના ભાવ સાથે સમકીતિને કોઈ પાપ કરવું પડે તો કરે, તે વચતે એને “આપો સિદ્ધાઈ બધો” (વંદિતા સૂત્રની ગાથામાં) કહ્યું છે, નિર્જરા નથી કહી, કોઈક વિરલ વ્યક્તિ અત્યંત ખેદથી કર્મ નિર્જરા પણ કરે, કિન્તુ તેથી આવું બધા સમકીતિ માટે બોલાય ખરું? સમકીતિ જે કરે છે તે જો પાપ હોય તો નિર્જરા શી રીતે થાય?

ભગવાને ગૌતમસ્વામી જેવાને પણ પળે પળે પ્રમાદ આદિના પાપથી બચવા ચેતવ્યા છે. ત્યારે આપણે પાપ કરનારા સમકીતિને નિર્જરાનું સર્ટીફિકેટ આપી દેનાર કોણ? (મહાવીર શાસન વર્ષ ૪૨ અંક ૬ પૃ. ૩૬૫ પ્રવચન ૩)
પ્રશ્ન ૧૮ : “મારું ઇષ્ટ મોક્ષજ છે. તો તેને બાધક સુખ-દુઃખ ન મળજો” આજ ઇષ્ટકળ સિદ્ધિનો અર્થ છે.

સમીક્ષા :- કયાં શાસ્ત્રમાં ઇષ્ટકળ સિદ્ધિનો આવી અર્થ લખ્યો છે? ખાતરીપૂર્વક કહી શકાય છે કે જયમીયરાય સૂત્રની વ્યાખ્યા કરનાર કોઈપણ પૂર્વાચાર્યે “ઇષ્ટકળ સિદ્ધિ” પદનો આવો અર્થ લખ્યો નથી (પણ જેને શાસ્ત્ર-શાસ્ત્ર કરવું હોય, દેખાડવું હોય, પણ શાસ્ત્ર સાથે લેવા દેવા કાંઈ ન હોય તે શું કરવા આવી પરવા કરે?)

સાવ સધી સાઠી વાત છે કે જો “ઈષ્ટજ્ઞ સિદ્ધિ” પદમાં “ઈષ્ટજ્ઞ” એટલે મોક્ષ લઈએ તો પછી ટીકાકારો-એ જે કીધું છે કે “આનાથી ચિત્તની સ્વસ્થતા થતાં ધર્મમાં નિર્વિઘ્ને પ્રવૃત્તિ થાય છે. તેની સાથે કોઈ મેળ રહે ખરો? કારણકે “ઈષ્ટજ્ઞ” એટલે મોક્ષ, જો એની સિદ્ધિ થઈ તો પછી એનાથી ચિત્તની સ્વસ્થતા કરવાની બાકી રહે ખરી? અને એનાથી નિર્વિઘ્ને ધર્મમાં પ્રવૃત્તિ કરવાની ય બાકી રહે ખરી? કે ધર્મમાં નિર્વિઘ્ને પ્રવૃત્તિ થાય તો પછી મોક્ષ ફક્તની સિદ્ધિ થાય? કેવું ઉલટું વિધાન! “ઈષ્ટજ્ઞ” એટલે પોતાને સંસારમાં ચિત્તની સ્વસ્થતા માટે જોઈતી કરતી ચીજ” આવો અર્થ કરીએ તોજ પછી એમ કહી શકાય કે એની સિદ્ધિ થવાથી ચિત્ત સ્વસ્થ થાય, તો નિર્વિઘ્ને ધર્મમાં પ્રવૃત્તિ થાય માટે “ઈષ્ટજ્ઞ સિદ્ધિમાં” મારું ઈષ્ટજ્ઞ મોક્ષ” આવો અર્થ રવો તે શાસ્ત્ર વિરૂદ્ધ છે. યુક્તિ વિરૂદ્ધ છે. અને ઈષ્ટજ્ઞ એટલે ઇચ્છિત આ લોકની વસ્તુ એવાં થયાખ્યા કરનારા પૂર્વાચર્યોની સ્પષ્ટ અવગણના કરાવનાર છે.

(મહાવીર શાસન પૃ. ૩૬૫ વર્ષ ૩૨ અંક ૬ પ્રવચન ૩)

પ્રશ્ન: ૧૬ “ધર્મ” તો મોક્ષ માટે જ થાય, મોક્ષની ઇચ્છા ન હોય તો ધર્મ ધર્મજ નથી”

જોઈએ તેમજ મોક્ષ એવે એ સર્વત્ર નિઃસ્પૃહો મુનિ સત્તમ:” અર્થ-ઉત્તમ મુનિઓ સંસાર કે મોક્ષ બન્ને પ્રત્યે નિઃસ્પૃહ હોય છે. તો હવે આવા નિઃસ્પૃહ મુનિઓ દ્વારા આચરતા ધર્મને શું કહેશે? જાણતી વખતે આપણે શું જાણીએ છીએ તેનું પુરું જ્ઞાન ન રહે અથવા શાસ્ત્રોમાં શું શું આને લખતું કહેલું છે એનો ખ્યાલ ન હોય તો મુનિઓના આચરણને કેવો ઘોર અન્યાય થઈ જાય?

(ક્રમશઃ)

નાગેશ્વર તીર્થ પધારો

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ ભારતમાં એક જ શ્રી પાર્શ્વનાથ જન્મની કાયા ૧૪ કુટુંબી અને નીલવર્ણી સાત ફણાધારી કાયોત્સર્ગ રૂપે પ્રાચીન પ્રતિમાજી બિરાજે છે.

હજારો માર્તીકા દર્શનર્થે પધારે છે. જોજનશાળા ધર્મશાળા વિગેરેની સુવિધા છે. યાત્રિકોને આવવા માટે ચૌમહલા રેલ્વેને તથા અલોટથી પણ સર્વીસ મળે છે. અમાઉ સૂચના આપવાથી પેઢીની છપની વ્યવસ્થા થઈ શકશે. અહમ તપવળા માટે પૂર્ણ વ્યવસ્થા છે. (ફોન નં. ૭૭ આલોટ) લિ. દીપચંદ જૈન સેક્રેટરી

શ્રી નાગેશ્વર પાર્શ્વનાથ પેઢી

PO ઉન્હેડ સ્ટે : ચૌમહલા [રાજસ્થાન]

સુશુભે અચરજ એહ!

બોલનાર-વિહારી

(દુહા)

પંચમ આરે જો કહી, થવું હોય વિખ્યાત;
કલિયુગકેરા આઠ ગુણ, રટજો મન નિરાત. ૧

(૧) હિંસા હિંસાને ખાય

ગરમી ગરમીથી શમે, લોટે લોહું કપાય;
તેવી રીતે જગતમાં, હિંસા હિંસાને ખાય. ૨

(૨) કરો કપટ ધરી હામ

ગૂઠ ગૂઠને પરણતું, સત્યતાણું શું કામ?
અસત્ય કાપે ગૂઠને, કરો કપટ ધરી હામ. ૩

(૩) ચોરને લીલાલેર

ચોરીને નવ નિંદીએ, ના ધરીએ ચોરશુ વેર;
ચોરીનો ગુણ સૌ શીખો, ચોરને લીલાલેર. ૪

(૪) ધરો ભોગતું ધ્યાન

વાણી ને વર્તન કહી, કરો ન એક સમાન;
ત્યાગતણી વાતો કરો, ધના ભોગતું ધ્યાન. ૫

(૫) કરો સંત્રહ દઈ ધ્યાન

પૈસાને સહુ માનતા, પરમેશ્વરથી મહાન;
પૈસા વિણ પશુ સરિખા, કરો સંત્રહ દઈ ધ્યાન. ૬

(૬) એવી ગુરુની શીખ

જાનીને શું વખાણીએ? ઘર ઘર માટે ભીખ;
ઓ ભોળા ભણશો નહીં—એવી ગુરુની શીખ. ૭

(૭) રાખો ઉઘ મિળજ

સમતા ગુણ નળજાતણો, એથી વણસે કાજ;
જગ આખાને ડારવા, રાખો ઉઘ મિળજ. ૮

(૮) ભૂલો કદી ન વેર

સાચો થરો હોય તે, વર્તે સિહની પેર;
ક્ષમાતણા ચાલે ચડી, ભૂલો કદી ન વેર. ૯

તેથી અચરજ થાય

દ્રક્ષતણા ખેતરમહી, ગદબ પેસે જેમ;
કલિયુગમાં ગુણગણ મહી, અવગુણ પેસે તેમ. ૧૦
હિંધે માણે માપવા, જેવી આ તો વાત;
તો પણ સહુ અવગુણતાણું, રટણ કરે દિનરાત. ૧૧
દીવો લઈ ફૂલે પડે, તે મૂરખ કહેવાય;
અવગુણને ગુણ સમ ગણે, તેથી અચરજ થાય. ૧૨

—*—

આવૃત્તિ : ૨૦૫ ફો : ૩૧. ૩૦૧/-
વૈશ્વિક લાભ : ૩૧. ૩૦/-
જાજારીના જોડ પેશના : ૩૧. ૫૦૦/-
આર્થિક પેશના : ૩૧. ૩૦૦/-

તંત્રી : સ્વ. શેઠ ગુલાબચંદ દેવચંદ

તંત્ર-મુદ્ર - પ્રકાશક :

મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ

જૈન ઓફીસ, પો. બો. નં. ૧૭૫ દાણાપીઠ, ભાવનગર

'જૈન' વર્ષ : ૮૫

અંક : ૨૮

વીર સં. ૨૫૧૪ : વિ.સં. ૨૦૪૪ માસા શુક્ર ૧૧

તા. ૨૧ ઓક્ટોબર ૧૯૮૧ શુક્રવાર

મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી

દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

ગોઝારી ઇતિહાસ કતલખાનાની યોજના

કર્ણાટક સરકારે પોતાની એનિમલ ફુડ કોર્પોરેશન સંસ્થા દ્વારા ૫૮૦ લાખ રૂપિયાના ખર્ચ પર બેંગલોરમાં કાચરકાનહલ્લી ગામના તળાવની જમીન પર, હેન્ટુર બેલ્લારી રસ્તા પર, ૫૭ એકર જમીન પર, આધુનિક મિકેનાઈઝ્ડ કતલખાનું બોલવાનો નિર્ણય કર્યો છે. અહિંસા-પ્રેમીઓ-આર્યસંસ્કૃતિ પ્રેમીઓએ આ યોજના બંધ કરવા માટે અવાજ ઊઠાવ્યો તો સરકારી સંસ્થાનો જવાબ છે, “નવું આધુનિક કતલખાનું”, શહેરના કોર્પોરેશનના પશુ ડોક્ટરોની દેખરેખ નીચે પશુઓની વૈજ્ઞાનિક અને આરોગ્યના નિયમાનુસારી કતલ કરવા માટે છે. વર્તમાન કતલખાનાઓ આરોગ્યના નિયમ મુજબના માંસ મેળવવા માટે વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી બનાવેલા નથી. નવું કતલખાનું બનાવવાનો અમારો એક માત્ર ઉદ્દેશ ‘હાઈ જેનિક માંસ’ યાને વધુ આરોગ્યપ્રદ સ્થિતિમાં માનવ ખાઈ શકે એવું માંસ બનાવવાનો છે. મુંબઈમાં દશ વર્ષથી ચાલતું આધુનિક દેવનાર કતલખાનું, કતલખાના વિરોધીઓના નકારાત્મક વલણને મહત્વહિન બનાવે છે.”

સરકારી સંસ્થાનો આ જવાબ આર્થિક વૈજ્ઞાનિક સ્વાસ્થ્ય અને નાણાકીય દૃષ્ટિથી લાભદાયક નથી.

ભારત ખેતીપ્રધાન દેશ છે. પશુઓની અધિકાધિક કતલ ભારતીય ખેતી પર વિપરીત અસર કરશે. ભારતનો નાનકડો ખેતર પશુઓની ગરહાજરીમાં જમીનને ફળદ્રુપ બનાવતું સસ્તું છાણ એ ક્યાંથી મેળવશે? પશુ વિના ભારતના આદાનીતું અસ્તિત્વ શી રીતે ટકશે?

ભારતનું બહુમુલ્ય પશુધન રોજ-બ-રોજ ઘટતું રહ્યું છે. જુઓ સરકારી તંત્ર માટે બનેલા આ આંકડાઓ!

	૧૯૫૧	૧૯૬૧	૧૯૭૨	૧૯૮૨	
ચોપગા	૪૩૦	૪૦૦	૩૨૬	૨૭૮	પ્રતિ
લેંશ	૧૨૭	૧૧૭	૧૦૬	૧૦૦	૧૦૦૦
બકરા	૧૩૧	૧૩૯	૧૨૪	૧૩૬	મનુષ્યો
ઘેંટા	૧૦૮	૯૨	૭૪	૬૯	માટે

પશુઓની આ ઘટતી જતી સંખ્યા પંક્તિરતાથી વિચારણીય છે.

સરકારની ફરજ લોકોને તાજું આરોગ્યપ્રદ દૂધ પુરુ પાડવાની હોઈ શકે, માંસ પુરુ પાડવાની ફરજ શું સરકારની હોઈ શકે?

ભારત સરકારની નવી એક્સપોર્ટ પોલિસીમાં માંસના નિકાસની વાત સામેલ કરાઈ છે. શું આ નવા કતલખાનાઓ દેશની પ્રજાને માંસ આપવા ઉપરાંત પરદેશોમાં પણ માંસ નિકાસ કરવાની સગવડતા માટે બનાવાય છે? નીચેના આંકડાઓ આ શંકાને પ્રમળ કરે છે.

ચામડાની નિકાસ ૧૯૭૧ ૧૯૮૧ લગ્યાંક ૧૯૮૧ રૂપિયામાં ૮૪ કરોડ ૨૫૦ કરોડ ૧૦૦ કરોડ

માંસ, ચાહે આધુનિક યંત્ર પદ્ધતિથી મેળવાયેલ હોય કે બીજી રીતે, આખરે માંસ જ છે. એ આરોગ્યપ્રદ કદી હોઈ શકે ખરું? માંસથી કેન્સર સુધીની ભયંકર છવલેણ બિમારીની હડીકતો જગપ્રસિદ્ધ છે. આધુનિક કતલખાનામાં બનાવાયેલું કહેવાતું આરોગ્યપ્રદાથી માંસ આવી મરણાંત બિમારીઓ નાહ લાવે એવી ખાતરી કોણ આપી શકે તેમ છે?

વળી માંસભક્ષણ, ભારતીય સંસ્કૃતિ પ્રસિદ્ધ સાત મહા વ્યસનો પૈકીનું એક છે, સંસ્કૃતિથી વિરોધી છે. પ્રજાની સરકાર શું આવું આરોગ્યહાનિકર અને સંસ્કૃતિ વિરોધી કાર્ય કરશે? ભારત સરકાર અને રાજ્ય સરકારે આવું પશુ-હત્યાનું દાનવીય કામ પોતાના હસ્તક શા માટે લેવું જોઈએ?

છવોડ સન્માન કરનારી, આર્થ સંસ્કૃતિયાહક તમામ ભા.તીય પ્રજાને વિનંતિ છે કે સરકાર હસ્તક થનારી આ ગોઝાર પશુહત્યાના સખત વિરોધ કરે. પોતાનો દંઠ વિરોધ પત્રો દ્વારા, તારો દ્વારા ચીફ મિનિસ્ટર, કર્ણાટક રાજ્ય બેંગલોરને મોકલી આપે, અને આવસર આવ્યે સર્વસ્વનો ભોગ આપવાની તૈયારી રાખે.

આપણા સૌના સંયુક્ત પ્રયાસથી જ આ આધુનિક કલભાતું મંથન થઈને રહેશે.

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી હુવનભાનુસૂરીશ્વરજી મ.
દા. મુનિ ગુણસુંદરવિજયના ધર્મલાલ !

અધોર્ધમાં ૪૨ સિદ્ધિતપ વગેરે તપશ્ચર્યાનો બળ્ય મહોત્સવ

અધોર્ધ (કચ્છ)ના આંગણે પૂ. મુનિશ્રી દર્શનવિજયજી મ., પૂ. મુનિશ્રી પૂણ્યવંદવિજયજી મ. આદિની નિશ્રામાં ધાર્મિક વાતાવરણ ખૂબ જ સુંદર જામ્યું હતું.

પશુપત મહાપર્વને અનુલક્ષીને સંઘમાં સિદ્ધિતપની અપૂર્વ તપસ્યા થઈ. જેમાં મુનિશ્રી અગ્નિતરેશ્વરવિજયજી મ. સહિત ૪૨ તપસ્વીઓ જોડાયા હતા. જંગમ સામત વધાણે ૪૫ ઉપવાસ કર્યા હતા, આ સિવાય ૨૧, ૧૭, ૧૬, ૯, ૮, ઉપવાસ આદિ અનેકવિધ તપશ્ચર્યા થવા પામી હતી. જેની ઉજવણી રૂપે શ્રી કેશરમેતના સિદ્ધિતપ નિમિત્તે શ્રી માલશી મેઘજી ચરના તરફથી શાંતિસ્નાત્ર પહાપૂજન, સિદ્ધ્યક પૂજન, જીજી તેજસી ગીંદરા તરફથી ભક્તાભર મહાપૂજન, તપસ્વીઓ તરફથી સાધર્મિક વાત્સલ્ય, પૂજા આદિ બળ્ય મહોત્સવ ઉજવાયો હતો.

યાદગિરિમાં શાસન પ્રભાવના

પૂ. આચાર્યદેવેશ શ્રી વિજયપુત્રવતિભક્તસૂરીશ્વરજી મ. ના શિષ્ય પૂ. અ. શ્રી વિજયશ્રીકરત સ. મ. અને પૂ. આ. શ્રી અભયરતન સ. મ. ની નિશ્રામાં શ્રી ગૌતમસ્વામી ભ. ના જીજી શ્રી ચંદન બાલાના અધીન અને તેના પારણા પ્રભાવના વ્યાખ્યાનમાં શ્રી આત્મપ્રબોધનું વાંચન પૂ. આ. શ્રી ભગ્વિષ્ણુ મ. ની હુણ્ણ તિથિ નિમિત્તે શ્રી સિદ્ધ્યક પૂજન સાથે પૂજા અને જે સ્વામી વાત્સલ્ય, શ્રી અરિહંત પદની આરાધના શ્રી નવકારમંત્ર તપની આરાધના, શ્રી પશુપત પર્વમાં પહેલા ત્રણ દિવસ પૂજા, પ્રભાવના આંગી, પૂ. આ. શ્રી અભયરતન સ. મ. અને પૂ. મુનિશ્રી અમરસેન વિ. મ. એ વ્યાખ્યાનો વાંચ્યા હતાં. શ્રી કલ્પસૂત્ર ઘેર બઈ જવાનો વરદોડો શ્રી વીર ભગવાનનું પારણ ઘેર ભઈ જવાનો વરદોડો, સ્વપ્નાની બોલીઓ ચૈત્ય પરીપાટીનો વરદોડો ચડ્યો હતો. માસક્ષમજી સિદ્ધિતપ અટકાઈ નવ, આઠ અઠમ જીજી આદિ તપશ્ચર્યા થઈ હતી. શુદ્ધ પના સકલ સંઘના પારણા અને તપસ્વીઓ તરફથી પાંચ સ્વામીવાત્સલ્ય થયાં હતાં. લગભગ ૪૦ જેટલાં મંથ પૂજનો આઠેય ગામથી શ્રી સંઘોનું વંદનાથે આગમન આવેલ સંઘો તરફથી સંઘપૂજનો અને ગામમાં લઘુણી થઈ હતી શ્રી સંઘ સર્વની ભક્તિ સારી હતી. વ્યાખ્યાન ચાલુ છે.

મુંબઈ-કાંદીવલી-મહાવીરનગર

પૂજ્ય ગણિવર્ધશ્રી યશોવિજયજી મ., તથા મુનિશ્રી દિવ્યવજ-વિજયજી મ.ની શુભ નિશ્રામાં ચાતુર્માસ દરમિયાન તેમજ પશુપત પર્વમાં થયેલ વિવિધ તપશ્ચર્યાઓ તેમજ પુ. સાધ્વીશ્રી કલ્પબોધશ્રીજીના સમવસરજી તપ તેમજ સાધ્વીશ્રી મહાપૂર્ણાશ્રીજીની અઠાઈ તપ, આદી શ્રીસંઘમાં થયેલ ૧૨, સિદ્ધિતપ, ૨ પ્રમવસરતપ, માસક્ષમજી, આદિ અનેક તપ આરાધના નિમિત્તે શ્રી ભક્તિભરમર મહાપૂજન તથા શ્રી સિદ્ધ્યક મહાપૂજન સહિત પંચાદિકા મહોત્સવ બળ્ય રીતે ઉજવાયેલ.

પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં મહાવીરનગરમાં સૌ પ્રથમવારજી ભારે ઉત્સાહ ધર-ધરમાં પ્રગટતા વ્યાખ્યાનમાં-અનુદાનોમાં હજારો લોકો જોડાયેલ. ને શ્રીસંઘને દેવદ્રવ્ય, જ્ઞાનખાતામાં, સાધાણમાં ન કલ્પેલી દરસાલ કરતા અધિક ઉપજ થયેલ.

ભા. સુ. ૧૧ ના વરદોડો નીકળેલ જેમાં પૂ. આ.શ્રી કનકરતનસૂરીશ્વરજી મ., પૂ. મુનિરાજશ્રી યશોભદ્રવિજયજી મ. આદિ પધારેલ ને વરદોડો ત્રણ કીલો મીટર કાંદિવલીમાં શાસનપ્રભાવના રૂપ ફરેલ, જેમાં મોખરે હાથી શોભી રહેલ.

શ્રી મહાવીર જન્મવાંચનના દિવસે ૧૦૦૦ હજાર લોકોની ઉપસ્થિતિમાં શ્રીસંઘે પૂજ્યશ્રીને દિક્ષાના ૨૫ વર્ષ થયેલ હોઈને દરેક પ્રકારની યોગ્યતા જણાતા પૂજ્ય ગણિવર્ધશ્રીને પંચાસ પદવી સ્વીકારવા નમ્ર વિનંતી કરેલ અને તેના બાબ તેમના શ્રીસંઘને આપવા વિનંતી કરેલ. તેમજ મુંબઈ-મુલુન્ડના વિશાળ સંઘ તરફથી પણ પંચાસપદવી લેવા વિનંતી-પત્ર જાહેરમાં વાગ્યેલ. ભારે ખુશી-વર્ધશ્રીએ શ્રીસંઘનો અતી ઉત્સાહ અને ઉમંગ હોવા છતાં નમ્રતાથી જણાવેલ કે તે અંગે અમારા સમુદાયના વર્તમાન પરમ પૂજ્ય વડીલ આચાર્યદેવશ્રી સ્વયંપ્રભસૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા ૫ મ પૂજ્ય ગન્ધાધીપતી આચાર્યશ્રી હેમપ્રભસૂરીશ્વરજી મહારાજ જેઓ પક્ષીતાણા ખીરાજમાન છે તેમની આજ્ઞા શ્રીસંઘ દ્વારા મેળવવા જણાવેલ.

અત્રે કાંદિવલીથી ચાણા તીર્થનો હારી પાગતો શ્રીસંઘ કાંદિવાની જય પણ ત્યારે બોલાવાયેલ.

મુંબઈ-પ્રાર્થના સમાજમાં અનૈકવિધ તપસ્યા

જાગરસમુદાયના વડિલ આચાર્ય શ્રી દર્શનગાગરસૂરીશ્વરજી મ. આદિની પાવન નિશ્રામાં મુંબઈ-પ્રાર્થના સમાજમાં સર્વ પ્રથમ-સામુદાયિક ૮૦ સમવરજી તપ, ૪૫ ઉપવાસ, માસક્ષમજી, આદિ અશૂત પૂર્વ તપસ્યા તથા પર્વાધિરાજમાં થયેલ તપસ્યાની અનુભવનાથે શ્રી શાન્તિઆત્ર, શ્રી સિદ્ધ્યક પૂજન, શ્રી પદ્માવતી પૂજન યુક્ત બળ્ય દશાદિકા જ્ઞાનભક્તિ મહોત્સવ ભા. સુ. ૧૪ થી ભા. વ. ૬ સુધી ભારે ભક્તિભાવથી ઉજવાયેલ.

પૂજ્યશ્રીની આજ્ઞાથી પશુપતની આરાધના માટે મુનિશ્રી દિવ્યાનંદસાગરજી મ. દક્ષીણેતવાડીમાં તથા મુનિશ્રી ગુણ્યદ્ર-જાગરજી કાકુરદારમાં પધારતા આરાધના-પ્રભાવના સુંદર થયેલ.

મધુમતિ (મહુવા) ના આંગણે અનેક- વિધ તપશ્ચર્યા સાથે ૪૫ ઉપવાસ, માસ ક્ષમણ આદિની અપૂર્વ આરાધના

પૂ. પા. રાસન સંપ્રદાઈનાં સમુદાયના પૂ. પા. આચાર્યશ્રી વિજય-અશોકચંદ્ર સૂરીશ્વરજી મ.સા.ની નિશ્રામાં ચાતુર્માસ તથા પર્વાધિરાત્રની અપૂર્વ આરાધના થયેલ. તેમાં પૂ. દેવીશ્રીજી મ.સા.ના પ્રશિષ્યા પૂ. સા. સૂર્યપ્રભાશ્રીજી મ.સા.ના શિષ્યા પૂ. સૌમ્યપ્રભાશ્રીજી મ.સા. ના શિષ્યા પૂ. સા. પ્રિયધર્માશ્રીજી (ઉ. વ. ૭૭ જેન મ.સા.) એ ૪૫ ઉપવાસની ઉમ તપશ્ચર્યા કરેલ તેનું પારણી બાદરવા વદ ૬ તા. ૧/૧૦ ને શનીવારે શ્રાવણપૂર્વક થયેલ છે. તેની અનુમોદનાથે તેમના સંસારી સ્વજનો તરફથી તેમના ઘરે વાજતે ગાજતે સંઘ સાથે તપસ્વીના પગલા, તેમજ શ્રી સિદ્ધચક્રપૂજન થયેલ. અને શ્રીસંઘ તરફથી સંઘ-જમણ પંચાંગિકા મહોત્સવ થયેલ.

મહોત્સવ પૂ. સા. પ્રિયધર્માશ્રીજી મ.સા. ૧૬ વર્ષના દીક્ષા-પર્યાય પ્રથી જ સ્વભૂમિમાં પ્રથમ ચાતુર્માસ પધારી મહુવામાં પ્રથમવાર જ ૪૫ ઉપવાસની તપશ્ચર્યા કરી મહુવાના ઇતિહાસમાં નામ રેશન કમું છે. ખીજી પણ તપશ્ચર્યા માસક્ષમણ, શ્રેણીતપ, વર્ષાતપ, કર્મ-સુદન તપ વિગેરે કરેલ છે. તપસ્વી જ્ઞાન-ધ્યાન, વિનય વેવાવચ્ચ આદિ ગુણવૈભવથી અ જ પણ પોતાનાં સંયમ જીવનને દીવાલી રચ્યા છે.

ધન્ય છે તેમનાં તપસ્વી આત્માને....

વંદન હો તેમના ત્યાગપૂત સંયમી જીવનને....

ડીસાનગરે પર્વની આરાધના-પ્રભાવના

ડીસાનગરે પૂજ્ય મુનિશ્રી હેમરતન વિ. મ. ની નિશ્રામાં પર્યુષણ પર્વની આરાધના સુદર રીતે થઈ હતી. આસપાસના અનેક ગામોમાંથી ભાવિકો પર્યુષણ પર્વની આરાધનાથે પધાર્યા હતાં. વિશાળ લગ્ન મંડપમાં આઠે દિવસ પૂજ્યશ્રીનાં પ્રવચનો થયાં હતાં. જન્મવાંચન સમયે અપૂર્વ શાંતિ સ્થપાઈ ગઈ હતી. લોકોએ કાન સરવાં કરીને પ્રજ્ઞનું જન્મસ્મૃતિ અત્યંત ઉલ્લાસપૂર્વક સાંભળ્યું હતું. સ્વપ્ન અવતરણ આદિની ઉજામણીઓ પણ આજ સુધીમાં ક્યારેય ન થઈ હોય તેવી મોટી રકમમાં થઈ હતી. શ્રી સંઘના સાધારણ ખાતાને તરતું કરવા માટે બાર માંડનાની ઉજામણી પૂજ્યશ્રીની પ્રેરણાથી શરૂ કરવામાં આવી હતી. જેમાં ઘણી કારી આવક થવા પામી હતી. ભારતભરના કંપો માટે શ્રી જૈન શાસન સેવા ટ્રસ્ટ દ્વારા અમદાવાદ સંચાલિત કુપન યોજનાનાં પણ ખૂબ જ ઉદારતા પૂર્વક સારો લાભ લેવાયો

હતો. સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ પૂર્વે પૂજ્યશ્રીએ સમગ્ર ક્રિયાઓ તથા વિવિધ મુદ્રાઓનો પરિચય કરાવ્યો હતો. ભા. સુ. ૭ ના વિસે લગ્ન વર-ધોડા નીકળ્યો હતો. જેમાં સાફ પહેરેલાં ૫૦૦ લાઈઓ, ૨૦૦ બેડાવાળા બહેનો, ૧૧ ઘોડા, બે હાથી, ૧૪ ઇન્દો, ૫૬ શિશુમારીકાઓ, ૫૧ નગરશેઠ, ૪ જાંટગાડીમાં લગ્ન રચના, આદિ વિવિધ સામગ્રી સામેલ કરવામાં આવી હતી. વિશાળ રાજભાગે લગ્ન ભર્યા બની ગયા હતા. વરધોડા ઉતર્યા બાદ શ્રી સંઘનું સાધર્મિક માતૃસભ્ય રાખવામાં આવ્યું હતું. પર્યુષણ પર્વમાં અવસરે અવસરે પ્રવચનો તથા આરાધનાઓ પુ. મુનિશ્રી વિનિતસેન વિ.મ. પુ. મુનિશ્રી મેધરતન વિ. મ. પુ. મુનિશ્રી-વિરાગરતન વિ.મ. ઉલ્લાસપૂર્વક કરાવી હતી. જુના ડીસામાં પૂજ્યશ્રીની આગાથી પુ. મુનિશ્રી ચન્દ્રરતન વિ.મ. તથા પુ. મુનિશ્રી ભક્તિરતન વિજયજીમ. પણ શ્રીસંઘને પ્રવચનો તથા આરાધનાઓ સુંદર લાભ આપ્યા હતા.

મુંબઈ-જવાહરનગર - ગોરેગામ

પૂજ્ય આચાર્ય શ્રી સુખેષભાગરસૂરીશ્વરજી મ. પુ. આ. શ્રી શ્રી મનોહરકીર્તિસાગર સૂરીશ્વરજી મ. આદીની સંમંડપ આરાધના અનેરી થતી રહેલ તેમ જ સિદ્ધિદાયક સિદ્ધિતપની ૪૪ દિવસની મહાઆરાધના થતા નાના-મોટા ૨૨૧ આરાધકો અને ઉલ્લાસ પૂર્વક ધર્મ આરાધના સાથે શાતાપૂર્વક પારણા-પ્રભાવના સાથે થયેલ છે.

પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીની શુભ નિશ્રામાં જ જવાહરનગરના નૂતન જિનાલયની લગ્ન અંગન શલાકા-પ્રતિષ્ઠા અપૂર્વ થયેલ. તેમ જ આચાર્યદેવશ્રીના પૂજ્ય યોગનિષ્ઠ આચાર્ય શ્રી હૃદિસાગરસૂરીશ્વરજીમ. ના સમુદાયના ગચ્છાધિપતિની પદવી પ્રસંગે પૂજ્યશ્રીની ઉમર મુજબની જાવના મુજબ જીવહયાતું ફંડ વિશ્વવિક્રમ રૂ. ૬૬ લાખે હજારને ૬૬૬ તું ફંડ થતા ભારતરની જુદી જુદી જામદયાની પ્રવૃત્તિ કરતી સંસ્થાઓને મોકલાયેલ.

પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી ચાતુર્માસ બાદ સુરત તરફ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પધારશે.

મુંબઈ-માટુંગા-જ્ઞાનમંદિર

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયદેવસૂરીશ્વરજી મ. પુ. આ. શ્રી વિજય-હેમચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ. આદીની શુભનિશ્રામાં ચાતુર્માસ દરમિયાન તથા પર્યુષણ મહાપર્વની, આરાધના ખુબ જ આનંદોદાસ પૂર્વક રૂડી રીતે થયેલ છે.

સાધ્વી શ્રી પ્રમુદીલાશ્રીજી તથા સાધ્વી શ્રી જનલેખાશ્રીજીએ સિદ્ધિતપ, તથા શ્રીસંઘમાં શ્રેણીતપ, સિદ્ધિતપ, માસક્ષમણ સોળ-પંદર તથા અઠાઈ ખીર સમુદ્ર તેમ જ ધર્મચંદ્રતપ, મોક્ષદંડત આદિ અનેક તપશ્ચર્યા સુખ શાતા પૂર્વક થયેલ છે. તથા પ્રભાવના ઉજામણી, વિ. ઉપજ સારા પ્રમાણમાં થયેલ છે.

મુનિશ્રી ગુણશીલાવજયજી તથા મુનિશ્રી સુખેષવિજયજી માટુંગા (ખી. ખી.) માં પર્યુષણ પર્વની આરાધના માટે પધારેલ.

આલો આલોને બેવા જઈએ...રે ! હાલો હાલોને દર્શને જઈએ...રે !

આવો પધારો આપનું ભાવલીનું સ્વાગત કરીએ

ડીસા નગરે....ભવ્યાતિ ભવ્ય મહાપૂજા

સમય: - આસો સુદ-૧૩ રવિવાર તા. ૨૩-૧૦-૮૮ સમય સાંજે - ૬ થી રાતના - ૧૨

સ્થળ:— શ્રી મહાવીર સ્વામી જૈન ડેરાસર, રસાલા બજાર, ડીસા. (બ. કાંઠા)

❧ પાવન નિશ્રા: પૂજ્ય મુનિરાજશ્રી હેમરત્નવિજયજી મહારાજ સાહેબ ❧

❧ સુકૃતના સહભાગી: શેઠશ્રી રસીકલાલ ભીખાલાલ મેપાણી (જુનાડીસાવાળા) ❧

જર કાન ઇંધને સાંભળો — ! માનવ ! તારી આંખો ટી. વી. ના દરેયો બેવામાં કલાકો સુધી ઝાંખતી રહે છે. આજ સુધીમ હબરો કલાકો સુધી આંખનો આ લયાનક દુરુપયોગ થતો જ રહ્યો છે. સખૂર ! સાવધાન ! જ્યાં યાદ રાખો જે ચીજનો દુરુપયોગ કરવામાં આવે તે ચીજ જલ્દીથી ઝુટવાઈ જાય છે. અરે ! ભાઈ ! આંખની કિંમત વધે કે, ટી. વી. ની ? શું ટી. વી. ના બહલામાં તમે તમારી આંખ કોઈને વેચી મારશો ખરા ? જો ના, તો ટી. વી. જોઈને આંખોને શા માટે ખરબાદ કરો છો ? આંખ મળી છે. પ્રભુના દર્શન માટે, આવો, પધારો પ્રભુના મંદિરમાં પગ મૂકો, પ્રભુની સામે જુઓ, જરા બજારથી નજર મીલાવો, આજે તમને પરમાત્માનું દર્શન કંઈક નોખું અને સાવ અનોખું જ થશે. આમ તો દેવલોકનો વિષય વૈભવ અહિં બેઠા-બેઠા નથી જોઈ શકાતો પણ આજે તમે પ્રભુના દરબારમાં હાજર થશો. ત્યારે બોલી ઉઠશો કે, રે હું દેવલોકમાં છું કે માનવલોકમાં ? રે ! છાંટગી આખીમાં આવું તો ક્યારેય નિહાળ્યું નહોતું. તમારા બેવા સમગ્ર અને હાથા માણસોને વધુ શું કહીએ ? દુકાંમાં, એટલું જ કહીએ છીએ કે, આપ સૂચિત સમયે પરિવાર સાથે એકવાર દર્શન પધારો ! જુઓ, મંદિરના પ્રાંગણમાં ઉભેલો જરીયન માંડવો તમારી રાહ જોઈ રહ્યો છે, પેલી દિગ્ગુમારીઓ હાથમાં ખુલાસાની લઈને તમારા સ્વાગત માટે સજ્જ થઈને ઉભી છે. મંદિરના મંચપર ઊભેલો ટમટમી રહ્યો છે. કુલોની મુગાં ચોમેર વેરાઈ રહી છે શરણાઈના સૂર બજી રહ્યા છે. ગગન માંજ રહ્યું છે. અને માનવ મહેરામણ ચારેકોરથી ઉમટી રહ્યો છે. (સમગ્ર મંદિરને વિવિધ ડોકોશનથી મઢી દેવામાં આવ્યું છે.)

મહાપૂજા એટલે શું

મહા પૂજા એટલે કોઈ પૂજા કે પૂજન બજાવાનું નથી કાવું, પણ સમગ્ર જિના-લયને વિવિધ સામગ્રી વડે શણગારવાનું હોય છે, મુંબઈ, અમદાવાદ, મુરત, બેંગલોર વગેરે સ્થળોએ આવી મહાપૂજના આયોજનો જ્યારે જ્યારે થયા ત્યારે સાખોની સંખ્યામાં દર્શનાર્થીઓ ઉભી પડ્યા હતા. એક દિવસ માટે આખું ડેરાસર દેવતાઈ વૈભવનાં ફેરવાઈ જાય છે. આ સમયે રખે ચૂકતા.

શનિવારે સમૃદ્ધ આરતિ

આસો સુદ ૧૨ શનિવાર તા. ૨૨-૧૦-૮૮ સાંજે જા. વાગે મંદિરના પ્રાંગણમાં સમૃદ્ધ આરતીનો ભવ્ય કાર્યક્રમ રાખવામાં આવેલ છે. જેમાં પાંચ હજારથી વધુ સંખ્યામાં નરનારી પોતપોતાના હાથમાં ઘરેથી દીવડો લઈને આવી પહોંચશે. એક સાથે પાંચ હજાર દીવડા પ્રગટશે અને પછી ગીત સંગીત સાથે સહુના હાથમાં આરતિ ઝીલવા લાગશે. આપ યાળી અને દીવો લઈને સમયસર પધારશો.

રવિવારના કાર્યક્રમની રૂપરેખા

રવિવારે સાંજે ૬-૧૧ વાગે સકલ શ્રી સંઘ શેઠશ્રી રસીકલાલ ભીખાલાલ મેપાણીના ધર આંગણે પધારશે, સાંંની વાજતે ગાજતે જિનાલયે આવ્યા બાદ જિનાલયનું દ્વાર ઉદ્ઘાટન કરીને પ્રભુના પાવન દર્શન કરવામાં આવશે. રાત્રિના જ્યા સુધી દર્શનાર્થીઓને બસારો ચલુ રહેશે ત્યા સુધી મંદિરના દ્વારા ખુલ્લાં રહેશે. દર્શનાર્થીઓને ખાસ સચના કે પગરખાં સાથે ભાવવ. નહિ. કોઈપણ બહેનોએ અશુદ્ધિ સાથે પ્રવેશ કરવો નહિ.

ગીત-સંગીત અને સુશોભન

શ્રી શ્રેયાંસનાથ સ્વામી સનાત મંડળના ઉત્સાહી યુવાનો (મલાડ-મુંબઈ)

નિમંત્રક —: શ્રી શ્વે. મૂ. પૂ. જૈન સંઘ, ડીસા-૩૮૫૫૩૫ (બનાસકાંઠા)

મુંબઈ -- પાયધુની -- ગોડીજી

પૂજ્યપાદ આચાર્ય ભગવંત શ્રી વિજયમેશ્વરપ્રભસૂરીશ્વરજી મ. પૂ. પં. શ્રી માનતુંગવિજયજી ગણિ, પૂ. પં. શ્રી ઈન્દ્રસેનવિજયજી ગણિ આદિની શુભ નિશ્રામાં શ્રી સંઘમાં આરાધનાની અપૂર્વ હેલી ચઢી, સિદ્ધિદાયક સિદ્ધિપત્ની સામુદાયિક આરાધનાની પ્રેરણા કરી. પૂ. સાધ્વી શ્રી પ્રવીણાજી મ. ના શિષ્યા સાધ્વી શ્રી સૌરભયશાશ્રીજી તથા પૂ. સાધ્વી શ્રી ચંદ્રલેખાશ્રીજી મ. તેમ જ ૩૨ આરાધક ભાઈઓ અને ૧૦૮ આરાધક બહેનો મળીને ૧૪૦ આરાધકોએ ૪૪ દિવસની સુદીર્ઘ અને કઠિનતમ તપશ્ચર્યા ઉદ્દેશસને ભાવનાસહ પૂર્ણ કરતા તેમ જ પર્વપતિ શ્રી પર્યુષણ પર્વમાં થયેલ શ્રેષ્ઠતપ, માસ-ક્ષમણ ઇત્યાદિ વિવિધ તપશ્ચર્યાઓ થયેલ.

આવી ઉત્તમ તપશ્ચર્યાની ભૂરિ ભૂરિ અનુમોદનારે પૂજ્યવર્યોની શુભનિશ્રામાં શ્રી જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ ઉદ્દેશ-ઉમંગપૂર્વક યોગ્યેલ. જેમાં ભા. સુ. ૭ ના શ્રી વિસ રથાનક પૂજન શ્રી કુલચંદ્રજી ચુનીલાલજી ખેરડીયા તથા શ્રી સારાભાઈ ચંદુલાલઝવેરી તરફથી, ભા. સુ. ૮ ના શ્રી નવરાણું અભિષેકપૂજન શ્રી ગોડીજી ઉપાશ્રયના આરાધક બહેનો તરફથી, ભા. સુ. ૯ ના શ્રી ખારવતની પૂજન શ્રી કાંતિલાલ માધવલાલ માણસાવાળા તરફથી તેમજ સિદ્ધતપ નિમિત્તે, ભા. સુ. ૧૦ ના શ્રી ઋષિમંડળ મહાપૂજન-- શ્રી કુસુમબહેન ખુખચંદ સ્વચંચંદ તરફથી, ભા. સુ. ૧૧ ના કુલ સ્થાપના અખંડ દીપક સ્થાપના, જવારાશપણ તથા શ્રી નવગ્રહાદિ પાટલા પૂજન-- શ્રી વિનયચંદ ખીમચંદ શાહ કોળીયાકવાળા તરફથી ભા. સુ. ૧૨/૧૩ ના શ્રી બૃહદ્ સિદ્ધચંદ પૂજન-- શ્રી ધરણીધરભાઈ ખીમચંદ શાહ કોળીયાકવાળા તરફથી, ભા. સુ. ૧૪ ના શ્રી ભક્તામર પૂજન-- શ્રી ગોડીજી ઉપાશ્રયમાં સિદ્ધિતપ કરનાર આરાધક તપસ્વીઓ તરફથી, ભા. સુ. ૧૫ ના શ્રી અષ્ટોત્તરી સ્નાત્ર શ્રી વિનયચંદ ખીમચંદ શાહ તરફથી ભા. વ. ૧ ના શ્રી સત્તરબેદી પૂજન--શ્રી સૌભાગ્યચંદ મનસુખલાલ તરફથી યોજાયેલ.

આ મંગલકારી મહોત્સવ દરમિયાન સુંદર અંગરચના, વ્યાખ્યાન, ભાવનાનો અનેકો લાઠ બૃહદ્ મુંબઈના પરાઓમાંથી તથા બહારગામથી પધારી અનેક અનુમોદના પૂર્વક લાભ લીધેલ.

પૂજ્ય શ્રીની અગ્રાધી શ્રી આદિશ્વર જૈન ધર્મશાળામાં ચાતુર્માસ સ્થિત ગણિ શ્રી સિદ્ધસેન વિજયજી મ. ની શુભ નિશ્રામાં પણ અનેક વિધ ધર્મ આરાધના ભાવના થવા પામેલ.

ચાતુર્માસ બાદ પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી વડોદરા પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પધારશે.

વિશ્વમૈત્રી સમારોહ મુંબઈ

મુંબઈ-ભારત જૈન મહામંડળ દ્વારા પૂજ્ય પન્થાસ શ્રી પુણ્યનંદ-વિજયજી મ. સ્થા. સંત શ્રી સુરેશમુનિજી તેરાપંથી સાધ્વી શ્રી કસ્તુરાજીની નિશ્રામાં તા. ૨ ઓક્ટોબરના ક્ષમાપના પર્વના સ્મૃતિરૂપ વિશ્વમૈત્રીદિન ઉજવવામાં આવેલ. જેમાં અ. ભા. જૈન પ્રવે. કો-ફરન્સ. અ. ભા. ફિગમર તાલ્યક્ષેત્ર કમીટી, અ. ભા. સ્થાનકવાસી જૈન કોન્ફરન્સ, શ્રી જૈન પ્રવે. તેરાપંથી સભા પણ સાથે જોડાયેલ.

મુંબઈ-ઘાટકોપર-શ્રી મુનિસુવતસ્વામી

પૂજ્ય આચાર્ય શ્રી વિજયમહાન્દસૂરીશ્વરજી મ. ની શુભ નિશ્રામાં ચાતુર્માસ તથા પર્યુષણમાં થયેલ પૂ. સા. શ્રી લલિતગાશ્રીજી મ. ના માસક્ષમણ, પૂ. સા. શ્રી મહાનંદિતાશ્રીજી મ. ના સિદ્ધિતપ તેમ જ શ્રીસંઘમાં સામુદાયિક ૫૧ સિદ્ધિતપ, માસક્ષમણ, વગેરે અનેકાનેક તપશ્ચર્યાઓની અપૂર્વ આરાધનાની અનુમોદનારે શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથ મહાપૂજન, શ્રી સિદ્ધચંદ મહાપૂજન, શ્રી વીશસ્થાનક મહાપૂજન, શ્રી ઋષિમંડળ મહાપૂજન, શ્રી પાર્શ્વપદ્માવતી મહાપૂજન, શ્રી લઘુશાન્તિસ્નાત્ર સહિત જિનેન્દ્ર ભક્તિ મહોત્સવ ભા. વ. ૧ થી ભા. વ. ૩ સુધીનો મંગલમય વિવિધ કાર્યક્રમ સહ ઉજવાયેલ.

અમદાવાદ-ખાનપુરમાં ૮૧ ઉત્તતપશ્ચર્યા

પૂ. આચાર્ય દેવશ્રી લલિતસૂરીશ્વરજી મ. આદિની નિશ્રામાં ચાતુર્માસના પ્રવેશબાદ સામુદાયિક આચંબીલ તપ, શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ પ્રભુના અદ્ભુત, દીપકવ્રત, કોળીયાવ્રત આદિ અનેક નાનકડાં-મોટાં તપશ્ચર્યાઓ સાથે સિદ્ધિતપ, શ્રેણીતપ, ચતારિ આઠ દસ આદિની ૮૧ તપશ્ચર્યા-આરાધકોએ કરી હોય તે નિમિત્તે શ્રી શાંતિ સ્નાત્ર, શ્રી સિદ્ધચંદ, પૂજન, સહ અષ્ટાન્હિકા મહોત્સવ ભા. વ. ૧ થી ભા. વ. ૮ સુધીનો લગ્ન્ય રીતે ઉજવાયેલ.

ખારડોલીમાં-ઐતિહાસિક ચાતુર્માસ

પૂ. મુનિરાજશ્રી અશ્વસેનવિજયજી મ. પૂ. મુનિશ્રી વીરરતન-વિજયજી મ. ની શુભ નિશ્રામાં શાસનપ્રભાવક કાર્યોની અદ્ભુત ધર્મ-ભગવતિ આવતા શ્રી પર્યુષણ મહાપર્વની આરાધના અપૂર્વ ઉદ્દેશ અને વિવિધ ધર્મોપદેશ-અનુષ્ઠાનો સાથે થયેલ છે. તેની અનુમોદનારે શ્રી શાંતિસ્નાત્ર મહાપૂજન, શ્રી સિદ્ધચંદ મહાપૂજન, શ્રી ઋષિમંડળ મહાપૂજન, શ્રી ભક્તામર મહાપૂજન, શ્રી નમિદિશુ મહાપૂજન, શ્રી ઉવચગઢર મહાપૂજન, શ્રી ૧૮ અભિષેક મહાપૂજન, શ્રી ૧૦૮ પાર્શ્વનાથ મહાપૂજન શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથ મહાપૂજન નાદિ પ્રભાવશાળી ૧૧ મહાપૂજનો સાથે જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ ભા. વ. ૫ થી આસો સુદ-૨ સુધી લગ્ન્ય રીતે યોજાયેલ. આ માસની ઓળી તથા ૫૬ દિવસ કુમારીકાઓ સહિત લગ્ન્ય સ્નાત્ર મહોત્સવ પણ યોજાશે.

મુંબઈ-ખેરીવલી-જમલીગલી

પૂજ્ય આચાર્ય શ્રી વિજયસૂર્યોદયસૂરીશ્વરજી આદિની નિશ્રામાં ચાતુર્માસની તથા પર્યુષણની અનેકવિધ - પશ્ચર્યા જેમાં શ્રેણીતપ, સમવસરણ સિંહાસનતપ, સિદ્ધિતપ, ધર્મચક્રતપ, ચૈક્ષદંડતપ, કર્મસુદનતપ, ચતારિ-અઠ તપ, ૧૦૮ પાર્શ્વનાથ આરાધના, ૧૦૮ તીર્થ આરાધના ૪૫ આગમ આરાધના, સ્વર્ગસ્વરોહ તપ, ૫૧, ૪૬, ૪૫, ૩૧, વ. અપૂર્વ તપશ્ચર્યા સુખશાતા પૂર્વક થયેલ.

સ્વ. પુ. યુગદિવાકર આચાર્યશ્રી ધર્મસૂરીશ્વરજી મ. ના ૫મા જન્મ દિનની લગ્ન્ય ઉજવણી ગુણાનુવાદ-સહ અનુકંપાદાન દ્વારા થયેલ તેમજ દરેક ખાતામાં રેકૉર્ડ રૂપ ઉપજ-ફંડ થયેલ.

શ્રી બુદ્ધિ કીર્તિ જ્ઞાન પ્રકાશન ટ્રસ્ટ [મુનિ ઉદયકીર્તિસાગર]

જેન-મનને ઘર-ઘરમાં વસાવવા-ભેટ આપવા સર્વને
સર્વ રીતે પહોંચે પડે તેવા પ્રકાશનો

ચિનગારી

હે ચૈતન્ય પુરુષ

હોઠો જાગે અને સામે પડેલી તકને ઝડપી લે

કારણ કે

જશે પછી આવશે નહિ

ખોવાશે પછી ફરશે નહિ

આત્માને દેવે, એને સુવા ન દેશે.

એને એકો કશો જગાડો.

ઝડપી લે તકને

વીણી લે જીવને ક્ષણે,

શ્રદ્ધા રાખે

વિચલિત ન બને

જરા અંદર ડોકિયું કરે.

મનમાં, મનના ઝોડાણમાં ?

તમે મહાસામયવાન છો.

તમે કારણો તે યશે.

તમે કારણો તે જશે.

તમે ચરણ માંડી શ્યાં મંદિર બની જશે.

તમે નજર માંડી શ્યાં દિવ્ય ઉમાન રચાઈ જશે.

વિજય ત રશે

ને તથાસ હાથમાં છે

મહે શ્રીફળ વધે

ને કરી દો કામના શ્રી બલેશ.

ચિનગારી પેટાવા દો

ચાંપી દો

ને અજવાળા જે જિંદગીને

બહોત ગઈ પાડી રહી

[મુનિ ઉદયકીર્તિસાગર]

ક્ષણેના મહેલમાં

વહી જતો સમય

અને વહી જતું ઝરણું

સમયના ટુકડાને બનેલા તરાપા પર ખેંસીને બધું બદલાયા કરે.

અમાજ બદલાય

વિચારો બદલાય

અને જીવાના જીવનની રીતો બદલાય.

હુલ્લક મુનિતું આ કથાનક પણ એક એવું જ કથાનક છે !

પતનના માર્ગ આગળ વધે છે

પણ અટકી જાય છે

ક્ષણેના હીવા પ્રગટે છે

દિવ્ય જ્યોતિ અગહણી જાહે છે.

સમયને ઓળખો

ક્ષણેને સમજો.

અધમતાને બાથ ભરતાં પહેલાં હિમા રહો અને વિચાર કરો.

પતનને પ્યાર કરતા પહેલાં થાંભી જાવ અને અમરજ્યોતિના અજવાળા

આંજી લો આંખમાં.

બસ મારે આજ કહેવું છે !

તમે ક્ષણેના સત્યને પામો.

અને અંતરના એરડા અગહણ લો.

મારી આ પ્રેમ ફૂંક છે.

જરા થાલો !

[મુનિ ઉદયકીર્તિસાગર]

ક્ષણેના સરકતી સીડી પર ઉભા છો તમે. અને જે ચાલ્યું જશે એ ફરી
મળવાનું નથી. તમને એનો પણ ખ્યાલ છે કે જીવનની રસનિર્ઝરની પળો
મટકું મારવામાં તો પાંખીની જેમ કોડી જવાતી છે.

માત્ર કોડી જવાની છે એવું તમને.

અદૃશ્ય પણ થઈ જવાની છે.

તે રહેવાનો છે માત્ર અકસોસ.

ક્ષણેના મઝાં કાંધે મુકીને દોડવાથી તો શી રીત બને ?

જીવનના રાફડા તો ઠેર ઠેર જામ્યા છે.

જાગવું પડશે જે જરાક ઓકું પાઈ મયા તો તમારો જાતી પર ચઢી ખેંસશે

દહેને ઝરથી કારીને ફૂંકાડા માસ્તી એ તાગણો !

તન અને મન બવાતું જતું હોય, દિલ અને દિમાગ પર અદબદ થતા હોય

નશાની તડપનના કડીડા, ને પછી તો તમે એટલે દૂર પહોંચી ગયા હોય,

જ્યાંથી પાછા ત્રાવળી શકાય...

પોઈન્ટ ઓફ નો રીટર્ન.

બસ

એ તમને વળગ્યું નથી.

તમે એને વળગ્યા છો.

તો છોડી દો, ફેંકી દો ને મુક્ત બની જાઓ.

અને પ્રેમના ઉપાસક બની જાવ.

યૌવનની અમીરાતનો આજ તો સાચો માર્ગ છે.

તમારા પગમાં સદાય ઝૂલી રહો !

એ

કમનીય કલ્યાણ માર્ગ.

ધમ્મર વલોહું

[મુનિ ઉદયકીર્તિસાગર]

આવું બનશે ? ધાયું પણ ન હતું. કર્યું પણ ન હતું. અનાયાસે
આપમેળેજ મધું બની જાય છે. સમય સરકયા કરે છે.
તે બિંદુગત ધૂધવાટા મારાતા વહેણ આગળ વધે જાય છે.
ઝપાટા બંધ અને જોશભેર ધડીયાળ તો ચૂપ છે.
તે કાંટાને માર્ગ કાંટાળો નથી. બસ એતો ફર્યા કરે છે.
પણ કાંટાળો માર્ગ છે જિંદગીને
જિંદગી ક્યારેક હસે છે, કઠીક રહે છે, ક્યારેક હીક મટે છે અને કઠીક
જાણે પાગલોની પછેડી ઓઢીને ખેંચી જાય છે
પણ માણસ પાસે સાબૂત છે એવું હૈયું. માણસને તરસ છે ભવભવની
રણની તે ઝંતી પાસે છે એની જિહવા.
મીઠી છે અને કડવી સાંખી અને ટૂંકા.
એકાદ એવું વાક્ય આ જિહવા વડે ઉચ્ચારાઈ જાય કે જાણે સુઠા ઘાસની
ગંજમાં ચિનગારી ચંપાઈ ગઈ ! આગ લાગી જાય કાઈના અંતરમાં
એક વાક્ય કે અક શબ્દ. કે એકાદ નાનું ઉચ્ચારણ. બસ તીરની જેમ એ
છૂટે.
કાંઈના કળ તમાં જઈને વાગે તે જિંદગી લોહીઝાણ બની જાય !
મનનું મૃગદંત તરફડી તરફડીને મરે. જલ્દી જાય જિંદગી.
તે કાંઈના એકાદ વાક્ય કાંઈની ધાયણ જિંદગીનો પાટો બની જાય.
પણ એકાદ મધની સળી જેવું, જલતી જ્યોત જેવું, શુભ પળે, અમૃત
બોધડિયે જિહવામાંથી નીકળી ગયેલું વક્ય-
કાંઈની જિંદગી પલટી નાખે. અમવાળી દે.
તે અંતરમાં અમૃતના છોડ વાવી દે ! જીવનની વાટ અલસાઈ જાય.
મોહની પાગલ પમદડી છૂટી જાય. અપાલો મારગ અદૃશ્ય બની જાય !
બધું જ બાલાઈ જાય. બહાર નહીં અંદર બદલાય
અને જે બદલાય તે કામચલાઉ ન હોય અંદર તો શરૂ થયું હોય
વલોહું, ધમ્મર વલોહું
તેનો મધુર શબ્દ. ખ્યાલ પણ ન આવે, ખચર પણ ન પડે
અંદરના ઓરડે ચાલતું હોય વલોહું
અંદર જ બધું ઉછળ્યા કરે અંદર જ બધું છૂટે, મળે અને વછૂટે ચાલો
આપણે એ અનવાળાના દેશની યાત્રા શરૂ કરી દઈએ અને વાંચીએ
ધમ્મર વલોહું.

તરંગવતી

[આ.શ્રી મનોહરકીર્તિસાગરસૂરિ મ. સા.]

સોહામણો અને સુંદર છે સાગર.
અને એવો જ છે સંસાર
બંને સમાન અને અમાન...
સાગર લાગે દૂરથી સોહામણો અને નજીક બિહામણો
અને સંસારનું પણ એમ જ છે.

સોહામણો છે સપાટી પરથી અને બિહામણો છે.
ઉડાણથી, અંદરથી, બીતરથી...!

સાગર અશાંત બને

ખળસળી ઉઠે

તોફાની પવન ફુંકાય.

તે સાગર ખેડુ સાવધ બને. એકતાન બને

શ્રુત જ્ઞાન આધારિત ચરિત્ર પ્રથેમાં સંસારી જીવન પતન અને
પુનરુત્થાનનું દર્શન થાય છે. શ્રુત જ્ઞાન રૂપ મહાસાગરમાં સુદેવ સુચરુ
અને શ્રુત જ્ઞાની સુચરુ રૂપ સુકાનીઓની સહાયતા પ્રમાણે સંસારને પાર
કરવા જેઓ સમર્થ બને છે તેનો હુબહુ ચિતાર મળે છે.

સંસારમાં તો છે રંગ રાગ

રંગરાગનાં મલિન ગલીઓ

તે એ મોહક ગલીઓમાં અટવાય છે માનવીનું મન
બટકે છે.

પીડાય છે.

રહે સાય છે.

એને બચાવવાનું છે

ભીંગારી લેવાનું છે.

કુમારેથી વાળી લેવાનું છે.

અશાંતી, ખેડેન, બટકેલું પીડાયેલું, રહે સાયેલું આ ચિત્રકાવ્ય કરતુ મન
શાન્ત બને, પ્રશાન્ત બને એનામાં સુકિતનો અસ્તુ પ્રગટે એ પાટે
આપની સમક્ષ છે તરંગવતી ની અલૌકિક કથા.

એને માન-હોઈ વડે જ નહીં, હૈયા વડે વાંચજો તે જિંદગીને માર્ગદર્શક
છલકાઈ જશે.

ભજન સંધ્યા

[પૂ.શ્રીમદ્ આ.શ્રીબુદ્ધિસાગર સૂરીશ્વરજી]

પરમ પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંત શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજી સુરિશ્વરજી મહારાજ
સાહેબજીએ રચેલા ભજન પદ સંગ્રહમાંથી શોધેલી આ એક અમૂલ્ય ભેટ
છે જે અમે આપની સમક્ષ " ભજન સંધ્યાના " રૂપમાં પુસ્તક મારફત રજુ
કરીએ છીએ

જેનાથી આપ

પ્રભુસ્તુતિ

પ્રભુભીત

રાત્રી ભવનાઓમાં

ગાઈ શકશે

ગવરાવી શકશે

અને પ્રજ્ઞ મરતીમાં લીન થઈ જશે.

અમે આ ભજનોની સુંદરતા વધારવા નામી માય પાસે સંગીતનો સુર
મીલાવીને કેસેટના રૂપમાં ટૂંક સમયમાં રજુ કરીશું.

જિજ્ઞાસુ-સત્યશોધક-તર્કશીલ-સાચા માર્ગ પ્રાપ્ત આકર્ષિત છે. જે
સમર્થ રાહબરની ખોજમાં છે. તેને આ બધા સહિત્ય જરૂર મળે !
કારણકે એને જોઈએ છે—

૨૦૭૬]

આંતરમનની ચેતનાના તારે તારને ઝંકૃત કરે, જીવનને ઢંઢોળે, ફેંકેળે, ઉત્સાહ અને ઉમંગથી જીવને ભરીદે, નવું નવું મેળવવાની ઝંખનાને સમ્યક્ પ્રવાહિત કરે.

અને એ બધું આ પુસ્તકમાં છે.

યુવાનીના પવનવેગે ઊડતા-ઊડતા તોફાની અંધને જરૂર છે આ સાહિત્ય રૂપી ભગામન.

પ્રથમ પૂજ્ય આચાર્ય મગવંત શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજ-તેમજ સમગ્ર સમુદાય સાથે વર્ષોના વર્ષો સુધી ચાલે તેવું સાહિત્ય રચાયેલું છે અને નવું રચવા માટે કટીબદ્ધ છે અને રચી પણ રહ્યા છે.

આ બધું જાણવા માટે-વાંચવા માટે જીવન ધન્ય બનાવવા માટે અમે આપના માટે એક સુંદર યોજના તૈયાર કરી છે. જેના રંગરૂપ છે લોટરી જેવા...

કીમત છે રૂ. ૨૦૦૧-૦૦ મળે છે આજીવન વાંચન

વાંચીને જીવન ધન્ય બનશે જ.

લી.

શ્રી બુદ્ધિ કીર્તિ જ્ઞાન પ્રકાશન ટ્રસ્ટ વતી

કુમારપાળ રસીકલાલ શાહ

અમદાવાદ.

શ્રી બુદ્ધિ કીર્તિ જ્ઞાન પ્રકાશન ટ્રસ્ટ

નવા વિકાસરૂઢ સામે, પાલડી, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૨

ફોન : ૪૧૨૨૮

૧૪૪, ન્યુ કલેજ માર્કીટ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૨

ફોન : ૩૬૭૫૦-૩૬૭૦૮૦

મુંબઈ-લાડ-શ્રી હીરસૂરીજી ઉપાશ્રય

પૂજ્ય આચાર્ય શ્રી જિનમદ્સૂરીશ્વરજી મં. પુ. ગણિ શ્રી યશોવર્મવિજયજી મં. આદિની શુભ નિશ્રામાં ચાતુર્માસના પ્રવેશ સાથે જ ભારે ધર્મ આરાધના-પ્રભાવનાના સૂર વહેવા લાગેલ. ગણિ-વર્મશ્રીના જોશીલા પ્રવચનોની ભારે અસર થતા દર રવિવારે ચૈત્ય પરિપારી, જાહેર પ્રવચન, યુવા શિખીર, સમૃદ્ધ પ્રજાભક્તિના કાર્યક્રમો યોજાતા હયરોપરાંત યુવાનો-ભાવિકો લાલ લઈ રહ્યા છે. એ દ્વારા કેટલાયે યુવકોએ કામુગ, ઈન્ડા, જુગાર, નવરાત્રીના દાંડિયારાસ આદિનો ત્યાગ કરેલ છે.

પુ. પ્રવર્તિની સાધ્વીશ્રી જ્યાશ્રીજી મ. ના સુશબ્દા સાધ્વીશ્રી વિપુલમાલાશ્રીજી દ્વારા બહેનોની શનીવારની શિખીરમાં પણ બહેનો હજારોની સંખ્યામાં ભાગ લે છે.

પૂજ્યશ્રીની પ્રેરણાથી પૂજ્ય દાદા ગુરુદેવશ્રી લલિતસૂરીશ્વરજી મં. ની તથા ઉપકારી પુ. આ. શ્રી જયંતસૂરીશ્વરજી મં. ની પુણ્યતથિય ગુણાનુવાદ પુજા-પ્રવચન દ્વારા અદ્ભુત ઉજવાયેલ.

ચાતુર્માસની અનેકવિધ ધર્મ પ્રભાવના-તપશ્ચર્યા સાથે ઐતિહાસીક ૧૦૦૮ (એક હજારને આઠ) ઉપરાંતની અઠાઈ તપની આરાધના પ્રથમવાર થવાથી દર થેર ભારે અનુમોદનીય ઉત્સાહ પ્રગટેલ અને તે નિમીરો જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવનું આયોજન પણ સુંદર થયેલ.

મુંબઈ-અંધેરી

પુ. આચાર્યશ્રી વિજયશોભદ્રસૂરીશ્વરજી મ. પન્થાસશ્રી વિમલભદ્ર વિજયજી મં. આદિની શુભ નિશ્રામાં ચાતુર્માસ તથા શ્રી પર્યુષણ મહાપર્વની આરાધના બહુ જ આનંદ અને ઉત્સાહ સાથે થયેલ છે. તેમાં પુ. મુનિરાજ શ્રી અનંતભદ્રવિજયજી તથા સાધ્વીશ્રી ચંદ્રચામીજી મં. સહિત ૮૧ આરાધકોએ શ્રી સિદ્ધિતાની સુંદર સાધના કરી હતી. પુ. મુનિશ્રી પીયુષભદ્રવિજયજી મ. એ ૩૧ ઉપવાસ તથા મુનિશ્રી પરાગભદ્રવિજયજી મ. એ ૬ ઉપવાસની તપશ્ચર્યા શાતાપુર્વક કરી હતી. તેમજ શ્રી સંઘમાં અનેકાપ ધર્મની આરાધના સાથે થતા તેની અનુમોદના અર્થે શ્રી અરિહંત મહાપુજન સહિત અનેક મહાપુજનો યુક્ત ૧૫ દિવસીય જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ અદ્ભૂત યોજાયેલ.

મુંબઈ-ભાડુપ-ભડીપાડા.

પૂજ્ય આચાર્ય શ્રી નિત્યોદયસાગરસૂરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશ્રામાં શ્રી રાજસ્થાન જૈન મ્વે. સંઘના શ્રી શમેશ્વર પાશ્વંતાથ જિનાલયની જાયામાં આચાર્યશ્રીનું પ્રથમ ચાતુર્માસ હોઈ ભારે ઉત્સાહ, અનેકવિધ તપ ધર્મની આરાધના થયેલ. તેમજ પર્યુષણ મહાપર્વની અભૂતપૂર્વ અનેક તપશ્ચર્યા સાથે ૧૪ તિથિ તપની મંગળ આરાધના થતા અનુમોદના રૂપ શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાપુજન યુક્ત પંચાલિકા મહોત્સવ જગ્ય રીતે ઉજવાયેલ.

પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં માગસર સુંદર ના ઉપધાન તપનો પારંભ થશે.

મુંબઈ-સાયન

પુ. મુનિરાજશ્રી સુવર્ણવિજયજી મં. આદિની નિશ્રામાં ચાતુર્માસ તથા શ્રી પર્યુષણ પર્વની ભાવપૂર્વક આરાધના અનેકવિધ થયેલ તપશ્ચર્યા, દેવદ્રવ્ય, જ્ઞાનદ્રવ્ય વિગેરેની ઉપજ અનુમોદનીય થયેલ.

જૈન વિદ્યાર્થી બંધુઓ માટે સોનેરી તક
ધાર્મિક અભ્યાસ કરો અને

રૂ. ૬૦૦૦-મેળવો

સંસ્થામાં રહીને ૬ વર્ષનો ધાર્મિક અભ્યાસ પૂર્ણ કરનારને રૂ. ૬૦૦૦/- અને ચાર વર્ષનો કેવળ પૂર્ણ કરનારને રૂ. ૩૬૦૦/- પુરસ્કાર તરીકે આપવામાં આવે છે. તદુપરાંત અધ્યયન દરમ્યાન અનેકવિધ રકાલરશીપો અને ઈનામો આપવામાં આવે છે. રહેવા જમવા વિગેરેની તમામ સુવિધાઓ સંસ્થા તરફથી આપવામાં આવે છે. ઇચ્છુક વિદ્યાર્થીઓએ પ્રવેશ ફોર્મ મંગાવી ભરીને મોકલવું.

શ્રી યશોવિજયજી જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા
સ્ટેશનરોડ, મહેસાણા-૩૮૪૦૦૧ (ઉ. ગુ.)

ગિરધરનગર - શાહીબાગ-અમદાવાદ

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મ., પૂજ્ય આચાર્યશ્રી સુખેશ્વરસૂરીશ્વરજી મ. આદિની શુભનિશ્રામાં ગિરધરનગર શાહીબાગમાં ચાતુર્માસીક અનેકવિધ ધર્મ-આરાધનાઓ, તપશ્ચર્યાઓ તથા વ્યાખ્યાનોમાં અનેરો લાભ લેવાયેલ. શ્રી પર્વાધીરાજ પર્યુષણાની આરાધના પણ અનેરી શાસનપ્રભાવક બની રહેલ. દેવદ્રવ્ય, જ્ઞાનખાતાની, સાધારણની દીપ પણ સારી થયેલ.

પૂજ્યશ્રીની આજ્ઞાથી મુનિશ્રી દેવચંદ્રવિજયજી, મુનિશ્રી પ્રકાશવિજયજી પાંચધોળના ઉપાશ્રયે, ચોમાસુ કરવા ગયેલ ને પર્યુષણપર્વની આરાધના કરાવવા પૂ. વયોદ્વજ મુનિરાજ શ્રી કમળાવિજયજી મ., મુનિરાજ શ્રી હેમચંદ્રવિજયજી મ. મુનિશ્રી વિમલભદ્રવિજયજી મ. મંગળ પારેખના ખાંચાના ઉપાશ્રયે, મુનિરાજ શ્રી મનમોહનવિજય તથા મુનિશ્રી રત્નશેખરવિજયજી હુલ્સાવાડ મોટીધોળના ઉપાશ્રયે પધારતા સુંદર આરાધનાઓ થયેલ.

કેશવનગર - અમદાવાદ

પૂજ્ય આચાર્ય શ્રી ભુવનશેખરસૂરીશ્વરજી મ., પ્રવર્તક મુનિરાજશ્રી મહિમાવિજયજી મ. તથા તપસ્વી મુનિરાજશ્રી દેવેન્દ્રવિજયજી મ. આદિની શુભનિશ્રામાં આજ સુધી અનેક-વિધ નાની-મોટી તપશ્ચર્યાઓની આરાધના થતી રહેલ. પરંતુ આ ચાતુર્માસ દરમ્યાન કેશવનગર અને કેશવનગરની આસપાસના વિસ્તારમાં વસતા જૈન ભાઈ-બહેનોએ તેમ જ પટેલ અને પંચાલના ભાઈ-બહેનોએ પણ મન મુકીને માસદ્ધમણ આદિ નાની-મોટી તપશ્ચર્યાઓમાં જોડાઈ અપૂર્વ આત્મસાધના કરેલ. તેમ જ શ્રી લીખાભાઈ કચરાભાઈ દરજી તુલસીચંદ્ર ૧૦૮ ઉપવાસની આરાધના કરેલ જે ખરેખર અનુમોદનીય બની રહેલ આઠ મહોત્સવનું ભવ્ય આયોજન થયેલ.

આલોટ (માલવા)

પૂજ્ય આ. શ્રી રૈવતસાગર સૂરીશ્વરજી મ., પૂ. મુનિશ્રી જયધોષસાગરજી મ. આદી અત્રે ચાતુર્માસ પધારતા અનેરી ધર્મ આરાધના માથે પર્યુષણ પર્વની આરાધનામાં પણ સિદ્ધિપ, માસખ પણ, સોળ, ફસ, નવ, આઠ, વી. તપશ્ચર્યા થયેલ તેમજ દેવાવ્ય, જ્ઞાન ખાતાની ઉપજ સારી થયેલ.

સુરત - નવાપુરા

પૂ. પંચાસશ્રી નવરત્નસાગરજી મ., તપસ્વી મુનિશ્રી નિત્યવર્ધનસાગરજી મ. સા. આદીની નિશ્રામાં ચાતુર્માસ આદિ પર્વાધીરાજ પર્યુષણાની અનેકવિધ આરાધના સહ નવાનિહકા મહોત્સવ આસો સુદી - ૬ થી આસો સુદી ૧૫ સુધી યોજાશે.

નરતા-રાજસ્થાન

પૂજ્ય મુનિરાજશ્રી પ્રદ્યુમ્નાવિમળજી તથા મુનિશ્રી વિજયવિમળજી આદિની શુભ નિશ્રામાં ચાતુર્માસ દરમ્યાન અનેક આરાધના થતા પર્વાધીરાજ પર્યુષણાની આરાધનામાં ભારે ઉત્સાહ અને ઉમંગ ઉમટેલ. જેથી અનેકવિધ નાની-મોટી તપશ્ચર્યાઓ-પ્રભાવનાઓ થયેલ. શ્રીસંઘમાં દેવદ્રવ્ય, જ્ઞાનદ્રવ્ય, વિ. અનેરી ઉપજ થવા પામેલ. આઠમાં મહોત્સવ યોજાયેલ.

નવસારી - જૈન વિદ્યાલય

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી રાજેન્દ્રસૂરિશ્વરજી મ. આદિની નિશ્રામાં ચાતુર્માસમાં ઉત્સાહથી આરાધના થયેલ છે. રવિવારે શ્રુવા શિબિર-ખપોરે બહાર પ્રવચન વિ. યોજતા રહેલ. પર્યુષણ મહાપર્વમાં સમૂહ તપનું આયોજન થયેલ જેમાં અઠ્ઠાઈ ને તે ઉપર ૩૦૦ થયેલ. ભવ્ય ઉજવણી, અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ, નવકાર તપની આરાધના વિશિષ્ટ થયેલ.

મધુમતિ ચિંતામણી જૈન સંઘમાં મુનિશ્રી રાજશેખર વિજયજી મ. આદિની નિશ્રામાં ચાતુર્માસ સાથે પર્યુષણ-પર્વની આરાધના ભવ્ય રીતે ઉજવાયેલ.

પાલીતાણા-લુણાવા મંગળ ભુવન

પૂ. આચાર્યશ્રી અરિહંત સિદ્ધસૂરિશ્વરજી આદિની પાવન નિશ્રામાં ચાતુર્માસની અનેકવિધ આરાધનાઓ સાથે પર્વ પર્યુષણ મહાપર્વની મહા મંગલકારી આરાધના ચોસઠ પ્રહરી પોષધ તથા છઠ-અઠમ વિ. થયેલ.

પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીને વર્ધમાન તપન ૮૨ મી ઓળીનું પારણું સુખ શાતા પૂર્વક થયેલ. ભા. મુ. ૧૩ થી વિવિધ તપની અનુમોદનાર્થે એકાદશાહિકા મહોત્સવ યોજાયેલ.

પાલીતાણા ગામમાં શ્રી નીતિસૂરી જૈન ગઠશાળા-ઉપાશ્રયે મુનિશ્રી પ્રમોદવિજયજી મ. એ પર્યુષણપર્વની ઘણીજ ભવ્ય આરાધના કરાવેલ. ઉજામણી વી. કરા થયેલ.

પાલીતાણા-સાહિત્ય મંદિર

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી યશોદેવસૂરીશ્વરજી તથા પંચાસશ્રી વાચસ્પતિવિજયજી મ. આદિની શુભ નિશ્રામાં પૂ. પૂજ્ય યુગદિવાકર આ. શ્રી વિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મ. ના જન્મ દિવસની ઉજવણી, પર્યુષણપર્વની આરાધના અનુમોદનાય રીતે થયેલ. પ્રવચનો, પ્રભાવના, સંઘપૂજનો, ભવ્ય આંગીઆ કલ્પસૂત્ર, આરસાસૂત્રની સારી બોલીઓ થયેલ, જીવદયા અને જન-રલ ફેડ સાફ થયેલ.

પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી દ્વારા અનેકવિધ સાહિત્યની પ્રવૃત્તિ થઈ રહેલ છે જેનાં પ્રકાશનો ટુંક સમયમાં મળશે.

પાલીતાણામાં જુદી-જુદી જગ્યાએ ૧૭૪ જેટલી મોટી તપશ્ચર્યાઓ થયેલ.

સુરતમાં ઠેર ઠેર અનેરી આરાધના

નાનપુરામાં પૂ. પં. શ્રી અરવિંદવિજયજી મહારાજ સાહેબ તથા મુનિશ્રી કુમુદચંદ્રવિજયજીની નિશામાં સોલ્લાસ પર્વારાધના થઈ. ચાતુર્માસ મોક્ષદંડક આદિ તપની સામૂહિક આરાધના સાથે માસક્ષમણાદિ તપશ્ચર્યા થયેલ.

ગોપીપુરા, પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયજીકાર-સૂરીશ્વરજી આરાધના મંડપમાં પં. શ્રી યશોવિજયજી તથા મુનિશ્રી રત્નેશ વિજયજીના પાવન સાન્નિધ્યમાં માસક્ષમણ (૧૪), સમવસરજી તપ (૧૬૦) આદિ તપશ્ચર્યા દ્વારા સુંદર રીતે આરાધના થઈ છે.

કુંજગી તથા કતારગામમાં પૂ. મુનિરાજ શ્રી જયાનંદ-વિજયજી મહારાજ, મુનિશ્રી મોક્ષેશવિજયજી તથા મુનિશ્રી પ્રજ્ઞેશ વિજયજીની નિશામાં પર્વાધિરાજની આરાધના ઉલ્લાસ-પૂર્વક થઈ. માસક્ષમણાદિ તપશ્ચર્યા પણ થયેલ.

રાંદેર ઘાટ (અડાજણ પાટીયા) માં મુનિરાજશ્રી ચંદ્રયશ-વિજયજી તથા મુનિશ્રી ભાગ્યેશ વિજયજીના સાન્નિધ્યમાં ચાતુર્માસ અને પર્વારાધના પ્રવચનશ્રવણ આદિની તપશ્ચર્યા આદિ દ્વારા ઉમંગભરે થયા.

કેલાસગરમાં મુનિશ્રી મહાયશવિજયજી અને મુનિશ્રી કલ્પજીવિજયજીની નિશામાં ચાતુર્માસિક આરાધનાઓ સાથે પર્વારાધના સુંદર રીતે ઉજવાઈ. માસક્ષમણાદિ તપશ્ચર્યા થયેલ.

ઝાપડયા શેરીમાં મુનિશ્રી રત્નેશવિજયજીએ પર્વાધિ-રાજના આંકે દિવસ પ્રવચનો આપેલા.

સાધ્વીજી વિઘ્નલતાશ્રીજી અને સાધ્વીજી સમયજ્ઞાશ્રીજીએ સમવસરજી તપ અને સાધ્વીજી હર્ષગુણાશ્રીજી તથા સાધ્વીજી ભવ્યગુણાશ્રીજીએ સિદ્ધિતપ કરેલ છે. સાપર્વાશ્રીજી અને સમયજ્ઞાશ્રીજીએ ૧૨ ઉપવાસની તપશ્ચર્યા કરેલ. સાધ્વીજી સંવેગરેખાશ્રીજીએ વર્ધમાન તપની પદ્મી તથા મહાનંદા-શ્રીજીએ ૪૫ મી અને તરવરસાશ્રીજીએ ૨૩ મી ઓળીની આરાધના કરી છે.

માનપુર - આબુરોડ

પરમ પૂજ્ય આચાર્યશ્રી પદ્મસૂરિશ્વરજી મં. સાં. આદિની નિશામાં ચાતુર્માસિક ધર્મઆરાધના, પ્રવચનો, વિ. થોભતા રહેલ. પર્વાધિરાજ પદ્મપંચા પર્વની આરાધના હર્ષોલ્લાસ પૂર્વક અનેક પ્રકારની આરાધના - સાધના સાથે થયેલ. જેમ સાધ્વીશ્રી કમલપ્રભાશ્રીજીએ ૫૧ ઉપવાસની ઉચ્ચ આરાધના સાથે બીજી પણ નાની-મોટી તપશ્ચર્યા થયેલ. રથાત્રા, વરઘોડા, દેવદ્રવ્ય, ગુરુદ્રવ્ય, જ્ઞાનદ્રવ્ય, સાધારણ પાતે તથા જીવદયાની ટીપ સુંદર થયેલ.

પૂજ્યશ્રીની નિશામાં ઓળીનું આયોજન ગોઠવાયેલ.

આબુરોડ મુનિરાજશ્રી ચંદ્રશેખર વિજયજી મ. (થરા-વાળા) માનપુરથી પદ્મપંચા કરવા પધારતા આરાધના ઉપજ મણી સુંદર થયેલ.

ઉંદરા - (પાટણ - ઉ.ગુ.)

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી હેમપ્રભસૂરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશામાં ચાતુર્માસની અનેકવિધ આરાધના સાથે પૂ. મુનિરાજ શ્રી લલિતપ્રભવિજયજીએ ત્રીજી વરસીતપમાં શ્રી સિદ્ધિતપની આરાધના, મુનિશ્રી હિરણ્યપ્રભવિજયજીએ અઠાઈ તપની અને સાધ્વીશ્રી શુભંકરાશ્રીજીના સાધ્વીશ્રી પ્રશીલય-શાશ્રીજીએ માસક્ષમણની ઉચ્ચ તપસ્યા સાથે પર્વાધિરાજની આરાધના ઉત્તમ થયેલ તેમજ દરેક પાતામાં ઉપજ સારી થયેલ.

મુનિરાજશ્રી મલયકીર્તિવિજયજી મ. તથા બાલમુનિશ્રી મુક્તિનિલયવિજયજી મ. નું જન્મભુમિ ગામ - ઉંદરા હોય જૈન-જૈનેત્તરોમાં ઉત્સાહ સારો છે.

તપસ્વી મુનિરાજ શ્રી લલિતપ્રભવિજયજી મ. આદી કંબોઈ (તા. કાંકરેજ) પર્વ પદ્મપંચાની આરાધના કરવા પધારતા આરાધના સારી થયેલ.

થોબ (પચ પાદરા) (રાજસ્થાન)

મેવાડ કેશરી પૂ. આચાર્યશ્રી હિમાચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ. ના પદ્મધર પૂ. આચાર્યશ્રી લક્ષ્મીસૂરીશ્વરજી મ. સાં. આદિ અત્રે ચાતુર્માસ પધારતા અનેકવિધ ધર્મ આરાધનાઓ - પ્રભાવનાઓ થતી રહેલ. પર્વ પદ્મપંચાની આરાધના ફક્ત ૧૧ ઘરની વસ્તીમાં અનેરી થવા પામેલ.

કલ્પમુત્ર વહેરાવવાનો લાભ શા હસ્તીમલજી ઘેવર-ચંદજી લુણિયાંએ રાત્રી જગરણ રાખી લીધેલ. ને શા ખીમરાજ પુખરાજજી લુણિયાંએ ભ. મહાવારના પારણાનો આદેશ મેળવી રાત્રીજગો આપેલ. તેમજ તેમણે ભા. સુ. પના પારણા-નોકારસી, નો ભક્તિભાવ પૂર્વક લાભ લીધેલ.

પૂજ્યશ્રીની નિશામાં ચાતુર્માસ તથા શ્રી પદ્મપંચા મહા પર્વની આરાધના કરવા પચપાદરા, બાલોતરા, સિદ્ધદરી, જસોલ, કુંડાલી, ભમરાણી, મુંગડા, સણપા, વગેરે ગામોથી ભાવીકો પધારતા તેમની ભક્તિ શ્રીસંઘ તરફથી ઉત્તમ થયેલ. તપસ્વીઓને પ્રભાવના શા પુખરાજજી નેમીચંદજી લુકડ દ્વારા થયેલ તેમજ બીજી પણ ઉચ્ચ પ્રભાવનાઓ થયેલ. ચૈત્યપરીપાટી ધુમ-ધામથી વાજતે-ગજતે નિકળેલ.

ભા. સુ. ૧૧ ના આચાર્યશ્રીની નિશામાં અકબર પ્રતિબોધક પૂ. આ. શ્રી વિજયહિરસૂરીશ્વરજી મ.ની જયન્તી ગુણાનુવાદ સાથે સુંદર રીતે ઉજવાયેલ.

મહેસાણા - શ્રી યશોવિજયજી પાંડશાળા

અધ્યાપકો તથા વિદ્યાર્થીઓ આકોલા વિ. સ્થળોએ શ્રી પદ્મપંચા મહાપર્વની આરાધના કરાવવા ગયા હતા. જ્યાં આરાધના સુંદર થયેલ છે તેમ જ તે ન સંઘ તરફથી સંસ્થાને સારી રકમની ભેટ મળેલ છે.

હાલ વિદ્યાર્થીઓને પંચસંઘ તરવાર વિ. નો અભ્યાસ ચાલુ છે. પાંચ વિદ્યાર્થીઓ વ્યાકરણનો અભ્યાસ કરે છે.

ભરૂચ :

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી નવીનસૂરીશ્વરજી મ., પૂજ્ય આચાર્યશ્રી હિરણ્યપ્રભસૂરીશ્વરજી મ. આદિની પાવન નિશ્રામાં ચાતુર્માસ દરમ્યાન અનેરી ધર્મઆરાધનાઓ થવા પામેલ. આદિ પર્યુષણ મહાપર્વની આરાધના સમયાનુસાર સુંદર તપશ્ચર્યા થયેલ. કેવલ્લ, આદિની વૃદ્ધિ સારી થવા લાગી.

હસ્તિનાપુરતીર્થ - (યુ. પી.)

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયઈન્દ્રદિનસૂરીશ્વરજી મ., ગણિશ્રી વસન્તવિજયજી મ. પૂ. ગણીવર્ષશ્રી જગત્યન્દ્રવિજયજી મ. આદિની પૂર્ણ નિશ્રામાં અત્રે ચાતુર્માસ પ્રવેશ સાથે જ અનેકવિધ તપ-જપ આદિ અનુષ્ઠાન યુક્ત આરાધના ચાલી રહેલ છે. આચાર્યદેવશ્રીએ ૪૭મી વર્ષમાનતપની ઓળીનો આરાધના કરતા તેનું પારણું શ્રી અભયકુમારજી ઓસવાલ દ્વારા કરાવના તીર્થમાં ૩૧. ૧ લાખ ભરાવેલ. આદિ આચાર્યશ્રીએ ૪૮મી ઓળીનો પ્રારંભ કરેલ છે.

અત્રે ઉપધાનતપનો પ્રારંભ તા. ૨૮-૭-૮૮ ના થયેલ તેની માળા ૧૬-૮-૮૮ ના આવતા માળારોપણુ ભવ્ય રીતે ઉજવાયેલ. ને પર્વ પર્યુષણ પર્વની આરાધના-ઉપજ પણુ સુંદર થયેલ.

અમદાવાદ-આંખાવાડી

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયજયન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશ્રામાં ચાતુર્માસમાં અનેકવિધ આરાધનાઓ સાથે પર્યુષણ મહાપર્વની સામુદાયિક સિદ્ધિતપ આદિમાં મુનિ-રાજશ્રી અનંતચન્દ્રવિજયજી મ. તથા સાધ્વીશ્રી કોવિદરતનાશ્રીજી મ. આદિ ૧૦૮ આરાધકો જોડાયેલ. તેમજ શ્રેણીતપ, ૮ માસક્ષમણુ, આદિ તપારાધનાની અનુમોદનાથે શ્રી અરિહંત મહાપૂજન, બૃહદ્ અષ્ટોત્તરી સ્નાત્ર આદિ મહાપૂજનો સહિત જિગ્નંદભક્તિ મહોત્સવ યોજાયેલ.

શ્રમણુ ભગવંતો અને જ્ઞાનભંડારોને

પુસ્તકોનો સેટ ભેટ મળશે.

શ્રી કેલાસ, કંચન, ભાવસાગર શ્રમણુ સંઘ સેવા ટ્રસ્ટ તરફથી પ્રકાશિત પુસ્તકોનો સેટ શ્રમણુ ભગવંતો અને જ્ઞાનભંડારોને ભેટ મોકલેલ છે. તેમ છતાં જેમને ન મળ્યા હોય તેમણે શ્રી નવજીવન જૈન સંઘ ઉપાશ્રય, ૧૭-૧, નવજીવન સોનાયટી, મુંબઈ-૮ ના સરનામેથી કા. સુ. ૧૫ સુધીમાં લઈ જવા.

ભારત ભરમાં જૈન શ્વે. મૂ. પૂ. સાધુ-સાધ્વીજીએ સં. ૨૦૪૪ ના કા. સુ. ૧૫ સુધીમાં માસક્ષમણુ અથવા તેથી વધુ તપશ્ચર્યા કરી હોય તેમને શ્રી કેલાસ, કંચન, ભાવસાગર શ્રમણુ સંઘ સેવા ટ્રસ્ટ તરફથી પાત્રા જોડી ભેટ મળશે.

અમદાવાદ-હુહારની પોળ

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયરામસૂરીશ્વરજી મ. સા., પુ. આ. શ્રી વિજયઅભયદેવસૂરીશ્વરજી મ. આદિની પાવન નિશ્રામાં ચાતુર્માસ દરમ્યાન પ્રાતઃ સમયે નિત્ય સામુદાયિક શ્રી ભક્તિમર સ્તોત્રનો પાઠ પ્રભાવના સાથે, વ્યાખ્યાનમાં શ્રાદ્ધવિધિ પ્રકરણ તથા શ્રી ધન્યકુમાર ચરિત્ર તથા દર રવિવારે બપોરે, બાળકોના સમુહ સામાયિકતું આયોજન ગોઠવાયેલ.

પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં અનેકવિધ તપશ્ચર્યાનો પણ પ્રારંભ થયેલ જેમાં સામુદાયિક અરિહંત ઉપાસના, શ્રી દાદિ નિવારણ તપની પ્રથમ ઓળી, (પાંચ દિવસના તપનો સંગીત પૂર્વક પ્રારંભ) શ્રી વાસુપૂજ્ય સ્વામીની આરાધના, શ્રી શંખેશ્વર પાશ્વનાથના અઠમ તપ, શ્રી નેમનાથ ભગવાનની (રાહુગ્રહને અનુસરીને) આરાધના તથા શ્રી પર્યુષણ મહાપર્વની સામુદાયિક અઠાઈ તપની અનેરી આરાધના થતી રહેલ.

શ્રી સંઘમાં ચાતુર્માસમાં, પર્યુષણમાં થયેલ સામુદાયિક વિવિધ તપશ્ચર્યાઓની અનુમોદનાથે શ્રી ઋષિમંડળ પુજન, શ્રી ભક્તિમરપુજન સહિત અષ્ટાદિકા મહોત્સવ ઉજવવામાં આવેલ.

પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં પર્યુષણ પર્વ પછી ૧૧ વર્ષમાન તપની ઓળીના પાયા નખાવેલ, ને આસોમાસની આયંબીલી ઓળી, શ્રી મુનિ-સુવત સ્વામિ ભગવંતની (રાત્રી ગ્રહને અનુસરીને) આરાધના, શ્રી પદ્મપ્રભુ સ્વામીની (સૂર્ય ગ્રહને અનુસરીને) આરાધના ને શ્રી ગૌતમ સ્વામીના ૭૭મી આરાધના સામુદાયિક કરવાનું આયોજન ગોઠવેલ.

વાવ : બનાસકાંઠા

પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી કલાપૂર્ણસૂરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશ્રામાં ચાતુર્માસ દરમ્યાન અનેરી ધર્મઆરાધના પ્રભાવનાસહ થયેલ. પર્યુષણ મહાપર્વની આરાધના પણ ભારે ઉલ્લાસ પૂર્વક થયેલ. જેમાં ૩૬, ૩૭, ૧૬, ૧૧, ૧૦, ૮, ઉપવાસની ૧૧૫ તપશ્ચર્યા થયેલ અને સિદ્ધિતપમાં ૨૫ આરાધકો જોડાયેલ. તપશ્ચર્યા દરમ્યાન રેકને સુખશાતા સારી રહેલ આદિ અનુમોદનાનો મહોત્સવ યોજાયેલ.

૩૧. ૩૦૧ માં છોડ મળશે

દેરાસર, ઉપાશ્રય માટે ઉજમણના દરેક નાના-મોટા માપના પ્લાસ્ટીક જરીવાળા છોડ ઓર્ડરથી બનાવનાર.

હાજરમાં વિવિધ જાતના છોડો તૈયાર મળશે. રેક સંઘો, પૂજ્યશ્રી સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજને અગાઉથી પત્રવ્યવહાર કરવાથી વિશેષ લાભ.

શાહ મણીલાલ છોટાલાલ જરીવાળા

ઠે મહીધરપુરા, વાણીયા શેરી, સુરત (ફોન : ૨૭૪૭)

શ્રી પંચ મંગળ મહાશ્રુત સ્કંધાદિ

ઉપધાનતપ આરાધના

* ભાવગર : પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયચંદ્રોદયસૂરીશ્વરજી મં ૨૦ ની શુભ નિશામાં આસો સુદ ૧૦ થી પ્રારંભ થયેલ છે.

* લન્ડર (જિ. પાલી - રાજસ્થાન) પૂ. ગણિપ્રવરશ્રી નિત્યાનંદવિજયજી મં ૦ ની નિશામાં આસો સુદ ૧૦ થી પ્રારંભ થયેલ છે.

* હરિનાપુરતીથ : (જિ. મેરઠ - યુ.પી.) પૂ. આચાર્યશ્રી વિજયચંદ્રદિનસૂરીશ્વરજી મં ૨૦ ની શુભ નિશામાં આસો સુદ ૧૦ થી અઢાર દિવસના પ્રથમ ઉપધાન-તપનો પ્રારંભ થયેલ છે.

* પાલીતાણા : પૂ. આચાર્યશ્રી અરિહંતસિદ્ધસૂરીશ્વરજી મં ૨૦ ની શુભ નિશામાં આસો સુદ ૧૦ થી શેકશ્રી ભુરમલજી ચારણ તરફથી પ્રારંભ થયેલ છે.

* જેઞાલોર (ચીકપેઠ) પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજય-ભુવનભાનુ સૂરીશ્વરજી મં ૨૦ ની શુભ નિશામાં આસો સુદમાં પ્રારંભ થયેલ છે.

* અમીાવતી : (મહારાષ્ટ્ર) પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજય-વારિષેશ્વસૂરીશ્વરજી મં ૨૦ ની શુભ નિશામાં આસો સુદ ૧૦ થી પ્રારંભ થયેલ છે.

* કલિંગતીથ (પોણકા) પૂ. આચાર્યશ્રી રાજેન્દ્ર-સૂરીશ્વરજી મં ૨૦ ની શુભ નિશામાં સં. ૨૦૪૫ માગશર સુદમાં પ્રારંભ થનાર છે.

નાગેશ્વર તીર્થ ઉન્હેલ - રાજસ્થાન

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયહીંકાર સૂરીશ્વરજી મ. પન્યાસશ્રી પુરન્દરવિજયજી મ. આદિની શુભ નિશામાં આતુર્માંસની આરાધના કરવા ઠેરઠેરથી ૧૫૦ થી વધારે ભાવિકો પધારેલ આતુર્માંસ દરમિયાન અનેકવિધ ધર્મઆરાધના - પ્રભાવના થતી રહેલ.

પર્વાધીરજ પર્ચુષણ પહાપર્વની આરાધનામાં ૪ - માસક્રમણ, ૬ સિદ્ધિતપ, ૬ - ભદ્રતપ, ૬ - સમવસરણ તપ, ૬ સઉપવાસ, ૬ - નવ ઉપવાસ. ૨૫ - અઠાઈ આદિ ૧૫૫ અઠમ (તેલે) ની અપૂર્વ તપશ્ચર્યા થયેલ.

પૂજ્ય આચાર્યશ્રીના આતુર્માંસનું આયોજન મુંબઈ નિવાસી શ્રી ક્યાણમલજી સાવંતરાજજી મહેતા દ્વારા પ્રજ્ઞ ભક્તિને સાધર્મિકભક્તિનો અપૂર્વ લાભ લઈ રહેલ છે. વ્યવસ્થામાં પેઢીના મેનેજરશ્રી દીપચંદજી જૈન ઉત્તમ સેવા બજાવી રહેલ છે.

પ્રહલાદ પ્લોટ - રાજકોટ

અત્રે પૂજ્ય શાસન સમ્રાટ સમુદાયના મુનેશ્રી શીલ-ગુણવિજયજી મ. તથા મુનિશ્રી ભુવનહર્ષવિજયજી મં ૨૦ આદિ આતુર્માંસ બિરાજમાન છે.

પૂ. આ. શ્રી ધર્મસૂરિજી મં ૨૦ ના સાધ્વીશ્રી પદ્મલતાશ્રીજી આદિ દાણા પ અત્રે બિરાજમાન છે પર્યુષણ પર્વની આરાધના શ્રીસંઘમાં તપશ્ચર્યા અને ઉત્સાહપૂર્વક થઈ છે.

પૂ. મુનિશ્રી શીલગુણવિજયજી મં ૨૦ જીનભક્તિ, મહાભારત ઉપર સુંદર પ્રવચનો આપે છે. શહેરની કોલેજો તેમ જ જુદી જુદી સંસ્થાઓમાં પૂજ્યશ્રીના પ્રવચનો ગોઠવાઈ છે. જેમાં યુવાનો, શ્રાવક - શ્રાવિકાઓ રસપૂર્વક ભાગ લઈ રહ્યા છે.

થરાદ નગરે પર્યુષણ પર્વની અપૂર્વ આરાધના

અત્રે પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયજયંતરેનસૂરીશ્વરજી મં ૨૦ આદિની શુભ નિશામાં પર્યુષણ પર્વ દરમિયાન અપૂર્વ તપશ્ચર્યાઓ થઈ છે. અઠાઈ અને તે ઉપરની કુલ ૮૦૦ તપશ્ચર્યાઓ ગુજરાતભરમાં વિશિષ્ટ સ્થાન મેળવ્યું છે.

સાધ્વીશ્રી અવિચલદેહાશ્રીજી, સાધ્વીશ્રી હર્શિતકલાશ્રીજી તથા સાધ્વીશ્રી હર્શનકલાશ્રીજી માસક્રમણની ઉચ્ચ તપસ્યા શ્રાતાપૂર્વક પૂર્ણ કરી છે.

આ નિમિત્તે અત્રે શાંતિસ્નાત્ર સહ અઠાઈ મહોત્સવ ભારે ધામધૂમથી ઉજવવામાં આવેલ.

મોટા પોરીના (રાજસ્થાન)

અત્રે ૧૦-૧૨ જૈનોના ઘરો હોવા છતાં પર્યુષણ પર્વની આરાધના ખૂબ જ ઉલ્લાસપૂર્વક થઈ છે, શ્રી અમૃત-લાલ એસ. જૈન હિંમતનગરથી અત્રે પધારી કલ્પસૂત્રનું સુંદર વાંચન કરેલ. અઠાઈ, ૧૧, ૯, વગેરે તપશ્ચર્યાઓ સુંદર થઈ છે. તેમજ સાધર્મિકવાત્સલ્યનો લાભ શેકશ્રી ગીરધારીલાલ તલકચંદ તરફથી લેવામાં આવેલ.

વિશેષ કતલખાના ચલાવતા ભાઈઓને પ્રમખત કરી આઠ દિવસ અહિંસાનું પ્રવર્તન કરાવવામાં આવેલ. જેમાં એક ભાઈએ આ હિંસક વ્યાપાર કાયમ માટે છોડી દેવા નિર્ણય કરેલ.

ગ્રાહકોને નમ્ર વિનંતી

જેમને બાકી લવાજમ બાબત પત્ર પાઠવવામાં આવેલ છે. તેમને નમ્ર વિનંતી કે તેઓશ્રી બાકી રકમ તુરત મ. એ. થી મોકલી આપવા કૃપા કરે. —વ્યવસ્થાપક ' જૈન '

આજીવન સભ્ય ફી : રૂ. ૩૦૦/-
વાર્ષિક સભ્યશ્રી : રૂ. ૩૦/-
ભદ્રાચાલના જોડે પેળા : રૂ. ૧૦૦/-
સર્વિસ ચાર્જ : રૂ. ૩૦૦/-

તંત્રી : સ્વ. શેઠ ગુલાબચંદ હવચંદ
: તંત્રી-મુદ્રક-પ્રકાશક :
મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ
જૈન ઓફીસ, પો. બો. નં. ૧૭૫, દાણાપીઠ, ભાવનગર

‘જૈન’ વર્ષ ૮૫
અંક : ૩૧

વીર સં. ૨૫૧૫ : વિ.સં. ૨૦૪૨ કાલક સુદ ૨
તા. ૨૫ નવેમ્બર ૧૯૮૮ શુક્રવાર
મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી
દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

ધર્મનિરપેક્ષ સરકારે ધર્મમાં હસ્તક્ષેપ કરેલ છે ! જૈસલમેરમાં લાંછનરૂપ સરકારી હસ્તક્ષેપ-અધિકારીઓ દ્વારા દરોડો.

જૈસલમેર ભારતના પશ્ચિમ સીમાડે આવેલું એક અત્યંત લગ્ન કલા મંડિત જૈન તીર્થસ્થાન છે. રાજસ્થાનના પશ્ચિમ ભાગમાં જોધપુર પોઠવાળી જૈસલમેર રેલ્વે લાંછનમાં આવેલ છે. જે પાકીસ્તાનની બોર્ડર નજીક આવેલ છે.

રાજસ્થાનના સરકારે સંપન્ન ધાર્મિક પ્રદેશના આ નગરના જૈનોના ઐશ્વર્ય, સામર્થ્ય અને ભક્તિની પ્રતિતિ કરાવતાં કલા-કારી ત્રિરીની બારીક દેવતરણીથી ભરપૂર અદ્ભુત નમૂના જેવા-પીળા પથ્થરના સોનાની જેમ ચક્રચક્રિત પથ્થરોથી નિર્મિત વિશાળ ૬ જૈન મંદિરો આવેલા છે. તે ૬૬૦૦ જેટલી પ્રાચીન મૂર્તિઓ છે. જે યાત્રિકોને મુગ્ધ કરી દે છે. આ પ્રાચીન અને ભક્તિધામ તીર્થ એ શ્રદ્ધા અને ભાવનાનું પ્રતિક છે. હજારો ભાવિકોએ તેમની સંપત્તિ આબૂપણો પ્રભુ ભક્તિ માટે અર્પણ કરતા રહેલ છે.

આ જૈસલમેરનાં એક સમયે ૨૭૦૦ ઘર હતાં અને ૧૮ ઉપાશ્રયો, ૭ પ્રાચીન સમૃદ્ધ મંત્ર લાંછરો તાડપત્રીય-હસ્તલિખિત ગ્રંથો આજે એક અને એક આકર્ષણ રૂપ છે. જે મળવા દુર્લભ છે. જૈસલમેરને જૈનોનું અતિ મહાન તીર્થસ્થાન માનવામાં આવે છે. અને જો જૈસલમેરમાં આવા પ્રાચીન જૈન મંદિરો ને અથ લાંછર જૈનો દ્વારા ઉભો થયો ના હોત તો કદાચ તેની લગ્નતા ઓછી રહેત. જૈનોના ભક્તિભાવથી રંગાયેલ જૈન મંદિરો, જિન પ્રભુ પ્રતિમાઓ, તથા તેના આબૂપણો એ ભારતીય સંસ્કૃતિના મહામૂલ્યો કાળો છે.

આવા પવિત્ર અને ભારતની પ્રાચીન શોભામાં અલૌકિક સૌંદર્યના વધારો કરતા જૈસલમેર તીર્થ ઉપર ભારત સરકારના ઈન્કમટેક્સ ખાતા દ્વારા અશોભનીય રીતે અને ધર્મ ભાવનાને ઈસરૂપ રેડ પાડવામાં આવેલ.

શ્રી જૈસલમેર જોધપુર પાથર્થનાથ જૈન સ્વેતાંબર દૂર સંચાલિત સુપ્રસિદ્ધ જૈન તીર્થ શ્રી જૈસલમેર જૈન દેરાસર પર ગત ત. ૧૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮ ના રોજ ઈન્કમટેક્સ દ્વારા પાડવામાં આવેલ દરોડા જૈન સમાજની ગરીબ, પવિત્રતા ઉપર ફક્ત લપડાક જ નહિ પરંતુ જૈન સમાજની લગ્ન પરંપરા તથા ઉજ્જવળ ઇતિહાસ ઉપર કાલીમાં સમાન છે. તેજોદેવી અધિકારી દ્વારા પવિત્ર ધર્મસ્થાન ઉપર એ નંબરી આવક/મીલકત સંબંધમાં પાડેલ દરોડાએ સમગ્ર જૈન સમાજનું જ નહીં પરંતુ ભારતના દરેક સંસ્કૃતી ધર્મનું હડાહડ અમાન જ છે.

—ભારતીય સમાજ રહી, ધાર્મિક માન્યતા તથા પ્રાચીનતાના અસ્મરણીય યોગદાન ઉપર રચાયેલો છે. દરેક ભારતીય નાગરિક ધર્મપ્રેમી છે. ધાર્મિક સ્થાન ઉપર પાડવામાં આવેલ દરોડાએ દરેક ધર્મપ્રેમીની લાગણી ઉપર કઠોર આઘાત સમાન છે. દરેક ધર્મપ્રેમીની પવિત્ર ફરજ છે કે આ બાબતે અરકારથી સમક્ષ પ્રગટ વિરોધ નોંધાવે કે જેથી સરકારે પેતાનાં અધમ, અમાનવીય પિનશ્રવાબદાર ફક્ત અદલ માંગવો જ રહી—ઓધપાઠ લેવો રહ્યો.

એકતાને નેતા-વગરના જૈન સંઘ ઉપર સરકાર દ્વારા સહજ રીતે થતું આક્રમણ

ઇન્કમેટેક્સ એક્ટમાં કરાયેલ ફેરફારની કલમ ૮૦ એક અન્વયે સરકારશ્રીને ટ્રસ્ટી મંડળમાં ટ્રસ્ટી નિમવાની સત્તાને ભારતભરના ટ્રસ્ટી દ્વારા પ્રચંડ વિરોધ કરવામાં આવતા સરકારે પીછેહઠ કરી સુધારો પાછો ખેંચવાનું વચન આપેલ, પરંતુ જાણી પ્રચંડ વિરોધના બદલારૂપ કાર્યવાહીરૂપે પવિત્ર તીર્થ ઉપર દરોડાએ ભારતીય સંસ્કૃતિની અસ્મરણીય પરંપરાનો વિનીચાત કરાવે છે. આ દરોડો ફક્ત જૈનસભ્યોને જ નહિ, ફક્ત જૈન સમાજનો જ નહિ, પરંતુ દેશના સારાથે ધર્મસ્થાનો માટે ચીમકીરૂપ છે. ખાસ કરીને જૈન સમાજ કે જેને દેશના અર્થતંત્ર-વિકસાવવામાં સર્વોચ્ચ કોશ પ્રમાણીક રીતે ટેકા ભરીને આપેલ છે, પરંતુ જૈનોની અંદરે અંદરની લડાઈ, હપ્તે લીધે સરકાર સમક્ષ જોરદાર રજૂઆત કે નેતાના અભાવે સરકાર દ્વારા જૈન સમાજ ધર્મસ્થાનો ઉપર દરોડા પાડવાની અયોગ્ય રીતે ટેકા ઉધરાવવાની હિંમત કરાઈ છે. શું હિન્દુ ધર્મના સ્થાનો, મુસ્લીમ ધર્મસ્થાનો કે શીખના ગુરુદ્વારો તીરુપતી બલાજી કે શીરડી સાઈ બાબાના સ્થાનક ઉપર દરોડા પાડવાની સરકાર હિંમત કરશે! હરગીજ નહિ. ભારતભરના દરેક સંઘે એકત્રિત થઈ પ્રચંડ વિરોધ કરવો જ રહ્યો. કારણ કે આપણી નેતા-ગીરી તો સ્વાર્થ અને ડરપોક હોઈ સરકાર સામે હરક પછ નહિ ઉઠવાયે શકે. અને નવયુવાનો વિરોધ કરવા આગળ આવે. નહીતર સરકાર લોહી ચાખી ગયેલ વાઘની માફક એક પછી એક પવિત્ર તીર્થસ્થાનો પર દરોડા પાડી પવિત્ર સ્થાનોની પવિત્રતા-ગરીમા ઉપર કલંક લગાડશે જ. અને જૈનોની પાર્શ્વિક માન્યતાને લાગણીને લઈ જૈન સમાજનું અસ્તીત્વ જ નેસ્તનાશુદ્ધ કરી નાખશે.

વધુ શોચનીય અને ધૂણાપાત્ર કાર્ય અમલદારોની જડ, બિન-જવાબદાર રીતસાત, અહમ અને સત્તાનો ધમક છે. તીર્થસ્થાનની માન-મર્યાદા પવિત્રતાની જાળવણી કરવાને બદલે અમલદારોએ સત્તાના કક્ષમાં ભાંગેડ કરી દેશસરની અમૂલ્ય પ્રાચીન કલાકૃતિને નુકશાન પહોંચાડેલ.

દરેક પંથના આચાર્યશ્રીઓએ જૈન સમાજના વિશાળ હિતમાં આપણઆપના મતભેદ છુટી એકતાપૂર્વક સરકારશ્રી સમક્ષ અનુયાયી દ્વારા પ્રચંડ વિરોધ નોંધાવવો જોઈએ અને વડાપ્રધાન શ્રી રાજીવ ગાંધીએ સ્તક્ષેપ કરી જૈનસભ્યોમાંથી જન્મ કરેલ પરત મળે તેમ કરવું. આ પવિત્ર તીર્થ સ્થાનના રક્ષણ માટે અખંડિતતા જાળવવા તત્પર રહેવું જોઈશે.

દરેક ટ્રસ્ટીઓ તથા અમલકર્તાઓને આ વાત ચીમકીરૂપ છે કે ભવ્ય સરકારે અંધાવવા, તીર્થસ્થાનો ઉભા કરવા, મહોત્સવો યોજવા વગેરે દ્વારા સરકારશ્રીની નજરે ચડી સરકારને લક્ષ્યાવવાની જરૂર નથી. છીની મોલ, આદેશમાં જે નાખરના નાણાંની રેલમહેલ પણ રાકાવાની જરૂર છે. તેજ રીતે દરેક પંથના આચાર્યશ્રીઓએ શિક્ષણ, સાધાર્ણિક ભક્તિ, સંસ્કૃતગારી કાર્યક્રમ વિ. દ્વારા જૈન સમાજના દરેક વર્ગને ખરા અર્થમાં સ્વતંત્ર-પગલર ખનાવી જૈન સમાજની ભવ્ય પરંપરાની જાળવણી અને પ્રચાર માટે પ્રોત્સાહિત કરવો જોઈએ.

જૈનસભ્યો તીર્થ ઉપર પડેલ ઇન્કમેટેક્સના દરોડા સમસ્ત ધર્મપ્રેમી જનતા માટે અપમાનરૂપ છે. ધર્મભાવના ઉપર હુમલાવાત છે. ભારતીય સંસ્કૃતિની ઉજ્જવળ પરંપરા વિરૂદ્ધ છે. અને તેનો પ્રચંડ વિરોધ થવો જ જોઈએ. સાથેસાથ ધર્મના વડા, વહિવટકર્તાઓ પણ પોતાની જવાબદારીનું પાલન કરી મોટી પરંપરા, દેખાદેખીથી દૂર રહી ટ્રસ્ટની મિલકતનો વ્યવસ્થિત હિસાબ રાખી, યોગ્ય ઉપયોગ વિશાળ જનહિતને લક્ષમાં રાખી કરવો જોઈએ.

ધર્મ અને માનવતાના સદ્કાર્ય માટે લોકો દ ન ધર્મ બલવતા હોય છે. ત્યારે ટ્રસ્ટીઓએ મિલકતનો વ્યવસ્થિત હિસાબ રાખવો જોઈએ. ટ્રસ્ટને પ્રાઈવેટ મિલકત ગણી લોલમત્રોમ, અંતર કે બિનજવાબદાર વહિવટ ન કરવો જોઈએ. નહિતર એ દિવસો ફરે દૂર નથી, જ્યારે રાજ-અ-રાજ સરકાર દ્વારા ધર્મ સ્થાનો પર દરોડા અને મિલકત જપ્તી આવશે. એક તરફ સરકાર સમક્ષ પ્રચંડ વિરોધ નોંધાવવો જોઈએ તો બીજી બાજુ વહિવટ તરફ પુરૂ લક્ષ આપવું જોઈએ. ટ્રસ્ટીઓએ દરોડા-સર્થ દરમિયાન ટ્રસ્ટની ફરજો/અધિકારથી પુરા વાકેફ રહી મિલકતનું રક્ષણ-પવિત્રતાની જાળવણી કરવા તત્પર રહેવું જોઈએ. દરોડા દરમિયાન નીચેના અધિકાર માટે આગ્રહ રાખવો જોઈએ.

(૧) દરેક અધિકારીશ્રીનું આઈડેન્ટીટી કાર્ડ માંગવું જોઈએ અને તેઓ દાખલ થાય ત્યારે અને સ્થાન છોડે ત્યારે તપાસણી કરવી.

(૨) જપ્ત કરેલ સામગ્રીની ખાત્રી મેળવવી તથા સંસ્થાનું સીલ મારવું.

(૩) ટ્રસ્ટીઓએ આપેલ સ્ટેટમેન્ટની કોપી મેળવવી.

(૪) તપાસ દરમિયાન અધિકારી દ્વારા થયેલ માનહાની-અપમાન પાર્શ્વિક લાગણી દુભાવવી વિગેરે માટે કમિશનરશ્રીને ફરિયાદ કરવી.

(૫) બંધારણની જોગવાઈ ૨૦ (૩) અન્વયે લીંગમ એડવાર્ડ કરતે તપાસ દરમિયાન હાજર રાખવા આગ્રહ રાખવો.

(૬) નોંધાયેલ હિસાબ મિલકતની જપ્તી ન થવા દેવી.

ઇન્કમેટેક્સમાં એક્ટ ૧૯૬૧ ની કલમ ૧૩૨ અન્વયે મળેલ અધિકારની રૂએ પાડેલ દરોડામાં સ્પષ્ટ જોગવાઈ હોવા છતાં જૈનસભ્યોમાં ટ્રસ્ટીઓને સુરક્ષાગૃહ, તીજોરીના ચાવી વગેરે પુર પાડવાની તક આપ્યા વિના જ અધિકારીઓએ લાંગફેડ કરેલ. સુવર્ણ, ચાંદીના આભુષણ, પ્રતિમાજી, સુપન વિગેરે પવિત્ર અને પૂજનીય કલાકૃતિની પવિત્રતા ખંડિત કરેલ. કલમ ૧૩૨ (૪) અન્વયે ટ્રસ્ટી દ્વારા સ્પષ્ટ નિવેદન છે કે દરેક સંપત્તિ ટ્રસ્ટની છે અને નોંધાયેલી છે. છતાં જપ્ત કરેલ છે. બંધારણની કલમ ૨૨૬ નીચે દરેક વ્યક્તિને સરકારી અધિકારી દ્વારા કાર્યવાહી દરમિયાન થયેલ નુકસાનનું વળતર માંગવા તે અધિકાર છે. અને તે માટે ટ્રસ્ટીઓએ ડાયરેક્ટર જનરલ કે ચીફ કમીશનર અથવા કમીશનર ઓફ ઇન્કમેટેક્સને સ્પષ્ટ કરી શકાય કે "Law of tort" "લો ઓફ ટોર્ટ" અન્વયે કોર્ટમાં ફરિયાદ પણ કરી શકાય.

જૈસલમેરમાં પડેલ દરોડો કાલે ખીજા દ્રસ્ટો ઉપર પણ પડશે! જાગૃતિની જરૂર

જૈસલમેર દ્રસ્ટ ઉપર પડેલ દરોડાએ ફક્ત જૈસલમેર સંબંધે જ નહીં, જૈન સમાજનો જ નહીં દરેક ધર્મપ્રેમી નાગરીકનો પ્રભ છે. તેને સંબંધિત અર્થમાં ઘટાવવાને બદલે વિશાળ અર્થમાં બંધારણ દરેક વ્યક્તિનાં-ધર્મને સ્વાતંત્ર્ય ઉપર તરોપ સમાન લેખેલો જોઈએ. દરેક વ્યક્તિને ધર્મને પોતાની ઈચ્છા અનુસાર, માન્યતા અનુસાર ધાર્મિક જીવનનો પ્રચાર કરવાનો વિચાર, માન્યતા. પરંપરા રહી, પંથનો પ્રચાર કરવાનો તેમજ મિલકત ધરાવવાનો કાયદેસર અધિકાર છે. ધાર્મિક સ્થળો ઉપર દરોડાએ બંધારણનો છેલ્લો છે, સરકારી હસ્તક્ષેપ ભૌતિકવાદ જમાનામાં નાસ્તિક આલસદારશાહી દ્વારા ધર્મસ્થાનો ઉપર તૈમુરલંગ શાહી અધમ આક્રમણ નાગરીકોમાં ઉડે ઉડે રહેલ ધાર્મિક આસ્થાનો નાશ કરશે. ધાર્મિક સ્થળોની પવિત્રતા માન-મર્યાદા જળવાશે નહીં અને સમાજ રસાતળ જશે. બંધારણની ફેલાશે તેને ઠાઈપણ ભોગે પ્રાપ્ત્યુન્ટે પણ અટકાવવું જ રહ્યું. જૈસલમેરનો કિસ્સો ચીમકોરૂપ છે. સરકારને જો આ તબક્કે અટકાવશે નહીં તો સરકારી અધિકારી ભારતભરના તીર્થસ્થાનોની પવિત્રતા કલંકિત કરી ભારતને ખરા અર્થમાં ખિન સામ્રાજ્યિકત્વ—મર્જાવના વિનાયુ રાષ્ટ્ર બનાવશે. પાપાણુ યુગમાં દોરી જશે. અને દરોડો રા. ની સંપત્તિ અને અમૂલ્ય કલાકૃતિ સ્થાપત્ય બ્રહ્માચારી તત્ત્વ ભરખી જશે.

સાવધન!!! જાગો ઉઠો અને ધ્યેય પ્રાપ્તિ કરવા ખડેપગે રહો.!!!

જૈસલમેરના આ દરોડાના ગોઝારા કૃત્યનો વિરોધ શ્રી જૈસલમેર દ્રસ્ટ દ્વારા અને જેલોર જૈન સંઘ દ્વારા પૂર જોશમાં થઈ રહેલ છે. પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી જીવનભાનુસૂરીશ્વરજી મ. દ્વારા આ ધર્મ જીવનના કૈન રૂપ કૃત્યને વખોડી કાઢવા માથે વિરોધ કરવા જાહેર અપીલ કરાવેલ છે.

નાગેશ્વર તીર્થ પધારો

નાગેશ્વર તીર્થ ભારતમાં એક જ પાર્શ્વનાથ ભગ્નની કાયા ૧૪૮ ફુટ ઉંચી અને નીલવર્ણી સાત ફુજાધારી કાયોતસર્ગ રૂપે પ્રાચીન પ્રતિમાજી બિરાજે છે.

હજારો યાત્રીકો દર્શનર્થે પધારે છે. ભોજનશાળા, ધર્મશાળા વિગેરેની સુવિધા છે. યાત્રીકોને આવવા માટે ચીમહલા રેલ્વેને તથા આલોટથી બસ સર્વીસ મળે છે. અગાઉ સૂચના આપવાથી પેઢીની છપની વ્યવસ્થા થઈ શકશે અહમ તપવાળા માટે પૂર્ણ વ્યવસ્થા છે. (ફોન નં. ૭૩ આલોટ) લિ. હાપચંદ જૈન-સેક્રેટરી

શ્રી નાગેશ્વર પાર્શ્વનાથ પેઢી

PO ઉન્હેલ રોડ : ચીમહલા [રાજસ્થાન]

જૈસલમેર પંચતીર્થની યાત્રાર્થે પધારો

પશ્ચિમી રાજસ્થાનમાં આવેલ જૈસલમેર પંચતીર્થ પોતાની પ્રાચીનતા, કલાત્મકતા અને ભવ્યતા માટે જાણીતું છે. જૈસલમેર પંચતીર્થના અન્તર્ગત જૈસલમેર, દુર્ગ, અમરસાગર, લોદ્રવપુર બ્રહ્મસર અને પોઠરણ સ્થિત જિનાલયોમાં બધા મળી ૬૬૦૦ થી વધુ શ્રી જિનપ્રતિમાઓ બિરાજમાન છે.

જૈસલમેરની વિખ્યાત વિશેષતાઓ — (૧) અભ્ય, કલાત્મક અને પ્રાચીન જિનાલયો, પન્ના અને સ્ફટિકની પ્રતિમાઓ. (૨) ખરતરગચ્છીય શ્રી જિનભદ્રસૂરિ જ્ઞાનભંડારમાં સંગ્રહિત તાડપત્રીય અને હસ્તલિખિત ગ્રંથો. (૩) દાદાચુરુદેવ શ્રી જિનદત્તસૂરિજી મહારાજ ૮૦૩ વર્ષ પ્રાચીન ચાદર અને ચોલાપદા, જે તેઓના અમિષ્કસ્કાર પછી પણ સુરક્ષિત રહ્યા છે (૪) અનેક દાદાવાડી, ઉપાશ્રય, અધિકૃતકાયક દેવસ્થાન અને પટુઆ શેઠની કલાત્મક હવેલીઓ. (૫) લોદ્રવપુરના અમત્કારીક અધિષ્ઠાયકદેવ જેમના દર્શન બાંધ-શાળીઓને અવારનવાર પ્રાપ્ત થાય છે.

આવાસ પ્રબંધ : યાત્રીકો અને શ્રીસંપ્રદાયને ઉતરવા ઉચિત પ્રબંધ છે. મરજૂમિમાં હોવા છતાં પાણી અને વીજળીની પુરી વ્યવસ્થા છે. દાનવીરના સહયોગથી ભોજનશાળા ચાલુ છે.

યાતાયાતના સાધન : જૈસલમેર આવવા માટે જોધપુર મુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે ભારતના જુદા જુદા મર્ગોથી યાતાયાતના સાધનોથી જોડાયેલ છે. જોધપુરથી દિવસમાં એકવાર બસ અને રાત્રે ને સવારે બેવાર ટ્રેઈન જૈસલમેર આવે છે. આ ઉપરાંત જયપુર અને ખીકાનેરથી સીધી બસો જૈસલમેર આવે છે.

જૈસલમેર પંચતીર્થના દુર્ગ તથા અમરસાગર સ્થિત જિનમંદિરના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાલુ છે.
ગ્રામ : જૈન દ્રસ્ટ] ફોન : નં. ૩૦ : ૧૦૪

જૈસલમેર લોદ્રવપુર પાર્શ્વનાથ

જૈન શ્વેતાંબર દ્રસ્ટ

જૈસલમેર (રાજસ્થાન)

રૂ. ૩૦૧ માં છોડ મળશે

દેરાસર, ઉપાશ્રય માટે ઉજમણના દરેક નાના-મોટા માપના પ્લાસ્ટીક જરીવાળા છોડ ઓર્ડરથી બનાવનાર.

હાજરમાં વિવિધ જાતના છોડો તૈયાર મળશે. રેક સંઘો, પૂજ્યશ્રી સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજને અમાઉથી પત્રવ્યવહાર કરવાથી વિશેષ લાભ.

શાહ મણીલાલ છોટાલાલ જરીવાળા

કે. મહીધરપુરા, વાણીયા શેરી, સુરત (ફોન : ૨૭૪૭૭)

આગપર-જેનો ઉપર યાત્રાળુવેરાના ચુકાદા બાબત શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢીની નિષ્ક્રિયતા !

શ્રી હર્ષદભાઈ ચુનાવાળા જણાવે છે કે આદિપુર (પાલીતાણા) આમ પંચાયત દ્વારા જેન યાત્રાળુઓ ઉપર વેરો લેવાનું નથી થતાં તે સામે તેમણે નામદાર કોર્ટે-લાવનમરમાંથી મિળવેલ મનાઈ હુકમ ૨૧/૩ વર્ષ બાદ ના. કોર્ટે ઉઠાવી લીધેલ છે. ના. કોર્ટે ફરમાવેલ છે કે અરજદારો હર્ષદભાઈ ચુનાવાળા તથા મહિપતભાઈ દિઓરાએ વ્યક્તિગત હેસીઅતથી (સમગ્ર જૈનસમાજ રીપ્રેઝન્ટેટી કેપેસિટી દ્વારા નહીં) કરેલ છે તથા ફાગણ સુદી ૧૩ના યાત્રાળુ-મેળાનું આયોજન તેઓ કરતાં નથી-વિગેરે કારણસર મનાઈ હુકમ ઉઠાવી લેવાયો છે પરંતુ હાલો ચાલુ છે.

આ બાબતે સમગ્ર જૈન સમાજનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી અને ફા. સુ. ૧૩ના મેળાનું આયોજન કરતી શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી પહેલેથી જ નિષ્ક્રિય છે તથા હજુ પણ અનેક રજુઆતો કરવા છતાં આવા કરવેરાને પડકારવા નામદાર કોર્ટમાં અરજ-અહેવાલ કરવા તૈયાર નથી તેથી તમામ જૈનોને વિનંતિ છે કે આ બાબતે જૈન સમાજ ઉપર થનાર ઘોર અત્યાચાર તથા ઉપરિચિત થનાર અનેક પ્રશ્નો વિષે બળવૃત્તિ દાખવી પેઢીના સુત્રધાર શ્રી શ્રેણિકભાઈ ઉપર દબાણ લાવવું મૂખ જ જરૂરી છે.

જેનોની નિર્બંજતા કહો કે કમનશીઓ પરંતુ શેઠ શ્રેણિકભાઈ અનેક બાબતોમાં પેઢીના મેનેજરશ્રીની સલાહ કે એક ગ્રામીણીમાંથી સલાહ ઉપર જ ચાલી રહ્યા છે ! જે મેનેજરશ્રીએ પોતાના અપરિપક્વ માનસના કારણે જ જૈનયાત્રાળુ શ્રીમતિ વિમળાબેનના અપહરણ તથા ખૂન કેસને જુદો જ આલિશ વળાંક આપી દઈ યાત્રાળુઓની સલામતિ પ્રત્યે માર ઉપેક્ષા સેવી હતી તથા તે સમયે પણ હર્ષદભાઈ ચુનાવાળા (લાવનગર) તથા પાલીતાણાના કાર્યકરભાઈઓ સાથે રહી છેવટ સુધીની તપાસ પૂર્ણ કરાવી ખૂનનો માગ મેળવેલ હતો તે સૌ કોઈ જાણે છે.

આપણી પેઢીના સુત્રધાર આ રીતે એક મેનેજરના વિચારોને આધારિત થતા હોઈ દેશભરના જૈન તિથેતે તથા જૈન સમાજને અનેક નુકસાન પહોંચી રહ્યું છે તેમાં આ યાત્રાળુવેરો એક વધારો જ કરશે તે નિવિવાદ છે તથા પેઢીની નિષ્ક્રિયતા વહીવટકારોની અણઆવડત-ઉદાસીનતા તથા 'મેલા' રાજકીયણીઓ સામે જાણીજુઝીને થતા આંખ-મીંચામણ સામે લાલબત્તી ધરવાનો સમય આવી ગયો છે.

પેઢીના શિથિલ વહીવટ બાબત વિગતવાર પુસ્તિકા તૈયાર થઈ રહેલ છે. જૈનોબળુત થાઓ.

શ્રી કરેડા પાર્શ્વનાથજી તીર્થની

[રેલ્વે સ્ટેશન ભૂપાલસાગર (જિ. ચિત્તોડગઢ, રાજ. સ્થાન)]

યાત્રાર્થે અવશ્ય પધારો

આ મંદિરનું નિર્માણ આચાર્ય ધર્મધોષસરિજી મ. ના ઉપ-દેશથી માંડવગઢના મહામંત્રી સંઘપતિ પેથડશાહ દ્વારા સં. ૧૩૨૧ માં કરવામાં આવ્યું અને તેના શિખર પર સાત ખંડનું બવ્ય મંદિર પેથડશાહના પુત્ર શ્રી ઝાંઝણકુમારે સં. ૧૩૪૦માં નિર્માણ થયું, જેનું સુકૃત સાગર તરંગ બાઠમાં દર્શન છે.

તેના ક્ષાલમાં શ્રી શંખેશ્વર-ભોંયણી તીર્થ દ્વારા રૂપિયા ૧૨,૫૦,૦૦૦/-નો ખર્ચ કરી જીર્ણોદ્ધાર કરવામાં આવ્યો છે અને બાવન દેરીઓમાં શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુની પ્રતિમા વિભિન્ન તીર્થોના નામથી બિરાજમાન કરવામાં આવી છે. શ્રી મૂલનાથક ભગવાનની પ્રાચીન, અત્યંત મનોહારી, ચમત્કારી રચામવર્ણિય પ્રતિમાજીના નિર્માણભાવથી દર્શન કરી પ્રુણોપાજન કરો.

અમદાવાદથી ઉદયપુર, ચિત્તોડ રેલ્વે માર્ગ પ. ભૂપાલસાગર નામના સ્ટેશનથી ૩ ફ્લાંગ દૂર આ તીર્થ આવેલું છે. બસોની સુવધા પણ ઉપલબ્ધ છે.

આ તીર્થની માત્રાની સાથે જ મેવાડની પંચતિથ ના દર્શનને પણ ભાલ મળશે. આ તીર્થોમાં શ્રી દવાલશાહના કિલ્લાના નામનું તીર્થ જે રાજસમન્દ-ઠાકરોલીની મધ્યમાં છે. લગભગ ૨૫૦ પગથીવાથી આ તીર્થ મેવાડ શત્રુજય નાં નામથી પણ પ્રસિદ્ધ છે.

આ બંને તીર્થો પર આધુનિક સુવિધાઓથી સુસજ્જિત વિશાલ ધર્મશાળા તથા ભોજનશાળાની સુવ્યવસ્થા છે.

લિ. કરેડા પાર્શ્વનાથ તીર્થ કમિટી

ભૂપાલસાગર-૩૧૨૨૦૪ (રાજ. સ્થાન) [ક્રેન નં. ૭૩]

દહેરાસર માટે પવિત્ર

* કાશ્મીરનું નવી ફસલનું અસલી કેશર *

જિનમંદિરો માટે કાશ્મીરના ભાવ પર ઘેર બેઠાં તાજું કેશર મંગાવો ! થોકખંધ માલ માટે ભાવ તથા નમુનો મંગાવો !

卐 મે મ યં દ એન્ડ કું. 卐

૧ રામચુન્ની બાગ, શ્રીનગર-૧૯૦૦૦૪ (કાશ્મીર)

ખાલાસિનેર (ગુજરાત)

ગણિતી નેરજનસાગરજી મ. ના જેઠ વડ ૧૦ ના દિને મંગલ પ્રવેશ સોસાયટીમાં થતાં જ નાની મોટી અનેક આરાધનાઓ શરૂ થઈ હતી અથાઃ વડ ૧૦ થી શ્રી શ્રાદ્ધવિધિગ્રંથ-જૈન સમાયજી વાંચન વિધિનો પ્રારંભ તે દિવસે જીવ્ય વરધોડો ઠાઠી વાંચન આપવાનું શરૂ કરેલ હતું. આતુર્માંસ દરમ્યાન અનેકવિધ ધર્મ આરાધનાઓ સહ પર્ચુષણ પર્વની તપશ્ચર્યાઓ થયેલ.

સાદડી (રાજ.)

મુનિશ્રી રક્ષિણવિજયજી મ. ની નિશ્રામાં પર્ચુષણ મહાપર્વની આરાધના તપશ્ચર્યા માસક્રમણ, સિદ્ધિતપ, ઉપવાસ આદિ વિવિધ તપો સુખરૂપે થયેલ.

રૂંખઈ (ઝાંઝેરડ) ભારતનગર

મુનિરાજ ભદ્રશીલવિજયજી મ. સા. તથા તેઓશ્રીનાં શિષ્ય પ્રશિષ્યરત્નો રુનિશ્રી ગુણશિલ વિ. મ. મુનિશ્રી કુલશિલ વિ. મ. આદિ ઠાણા તથા સાધ્વીજી શ્રી જયશ્રીજી મ. ના નિશ્રાવર્તિ પૂ સાધ્વીજી મ. નિર્મળાશ્રીજી મ. તથા પૂ. સા. મ. શ્રી ઈન્દુરેખાશ્રીજી મ. આદિ ઠાણા ૬ નો ભારતનગરના આંગણે જીવ્ય રીતે આતુર્માંસ પ્રવેશ થયો ત્યારથી શ્રી મંત્રમાં ધર્મરાધના સુંદર ચાલી રહી છે.

પર્ચુષણ મહાપર્વની આરાધના-ઉપજ સુંદર થવા પામેલ.

ધાંગધા-સૌરાષ્ટ્ર

સાહિત્યરત્ના સાધ્વીશ્રી વસંતપ્રભાશ્રીજી 'સુતેજ' મ. આદિ અને આતુર્માંસ પધારનાં વિવિધ તપોની આરાધના પર્ચુષણ મહાપર્વ નિમિત્તે તપશ્ચર્યા સામુદાયેક, પ્રભાવના વગેરે શ્રીસંઘમાં ઉત્સાહ અને ઉત્સાસ પૂર્વક થયેલ. બહેનોમાં પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજ શ્રાદ્ધવિધિ અને ધનાશાંભિભદ્ર રરિત વાંચન કરેલ.

પૂ. સાધ્વીશ્રી ચાંચીલાંશ્રીજી પૂ. સાધ્વીશ્રી નરશીલાશ્રીજી મ. એ કરેલ તપસ્યા તેમજ શ્રીસંઘમાં થયેલ અન્ય આરાધનાઓ નિમિત્તે શ્રી સિદ્ધયક મહાપૂજન સહિત શ્રી જિનભક્તિ પંચાદ્ધક મહોત્સવ ભા. વ. ૫ થી ભા. વ. ૬ સુધી પાંચ દિવસના સ્વામી વાત્સલ્ય પૂર્વક યોજાયેલ.

ખોરડી (મહારાષ્ટ્ર)

શ્રમ પરાયણ ને અદ્વાણ ખોરડીના ખાગેશ્વરી હરકથંક લાલચંદ્રનું કુ:ખદ અવસાન બાણ વર્ષે નમસ્કાર મંત્ર સ્મરણ કરતા થયેલ છે. સ્વ. ના આત્માને પરમાત્મા પરમ શાન્તી આપે.

સ્વાધ્યાય સરિતા - બેટ

પૂજ્ય સાધુ - સાધ્વીજી મં. સાં ને ઉપયોગી પ્રકરણો વગેરેના સારો સંગ્રહ પૂં ખાયાઈ જગત શ્રી સ્થૂલભદ્રસૂરીશ્રીજી મ. તરફથી પ્રકાશિત થયેલ છે. જે પૂજ્ય સાધુ મં. સાધ્વીજી મ. થા જ્ઞાનભંડારોને નિયેના સરનામેથી રૂપરૂ વિનામૂલ્યે - બેટ આપવામાં આવશે, (પોસ્ટેજથી મંગાવનારે શા. ર.) ની ટીકીટ ખીડતી.)

શ્રી હસમુખભાઈ પોપટલાલ જેઠલાલ શા., પાંચખાલાડો, મુ: ઈડર-૩૮૩૪૩૦ (જ: સાબરકાંઠા - ગુજરાત)

અમદાવાદ-વિતરાગ સોસાયટી

પૂ. આચાર્યશ્રી નરેન્દ્રસાગરસૂરીશ્રીજી મ. આશ્રિની શુભ નિશ્રામાં આતુર્માંસની, પર્વધિરાજ પર્ચુષણની સુંદર આરાધનામાં સિદ્ધિતપ, સમવચરણતપ, ચતારી, ક્ષીર સમુદ્ર, અનેક અઢાઈએ, પંદર, સોળ, આદિ શાતાપૂર્વક થયેલ - આરાધના અને તપસ્યાની અનુમોદનાથે શ્રી પદ્માવતી પૂજન સહ મહોત્સવ યોજાયેલ. શ્રીસંઘમાં મદ્રવ્ય - જ્ઞાનદ્રવ્ય સાધુ - સાધ્વીજીની વૈયાવચ્ચનો ફાળો તેમ જ સુખની ઉપજ રેકડે સમાન થયેલ. સાધર્મિન ભક્તિ અનેક ભાવિકો તરફથી ઉત્સાસભર થયેલ.

રીછેડ (રાજસ્થાન)

સાધ્વીરત્નશ્રી ચાંચીલાંશ્રીજી મં. આદિની પાવન નિશ્રામાં આતુર્માંસ દરમ્યાન ને પર્ચુષણપર્વ દરમ્યાન અને વિધ આરાધના અનુષ્ઠાનો સાથે સાધ્વીશ્રી ધર્મરત્નાશ્રીજી મં. એ ૪૫ ઉપવાસની તપશ્ચર્યા નિમિત્તે ૪૫ છોડતું ઉજમણા સાથે એકાદશ નિહકા મહોત્સવ ભદ્રચરીતે શ્રી મનોજકુમાર હરજી આદિ વિધીકારોની ઉપનીસ્તીમાં ઉજવાયેલ ખાદ સાંઘતી નવપદની યોગીનું આરાધન થયું ઉત્સાહપૂર્વક થયેલ.

નવમ જન્મ શતાબ્દી વર્ષ પ્રસંગે

(વિ. સં. ૧૧૪૫ થી વિ. સં. ૨૦૪૫ કારતક સુદ-૧૫) અહિંસાના પ્રખર ઉદ્દેશોષક

કલિકાસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચન્દ્રાચાર્યજી મહારાજને

અમારાં લાખ લાખ વંદન

પ્રકાશક : આત્મજ્યોતિ ટ્રસ્ટ રજ. નં. E/1983/RAJ

'મહાવીર નિવાસ' જોખાણી શેરી મોરબી ૩૬૩૬૪૧

પ્રેરક : પૂં મુનિરાજશ્રી ભુવનહર્ષવિજયજી મ. સા.

અમરાવતી (મહારાષ્ટ્ર) ઉપધાનતપ

પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વારિષેજસૂરીજી મ. આદિની પરમ પવિત્ર નિશ્રામ અમરાવતીમાં છેલ્લા સેંકડો વર્ષના ઇતિહાસમાં પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતનું પ્રથમ આતુર્ભાસ થતા શ્રી સંઘમાં અનેરો ઉત્સાહ પ્રગટતા પૂજ્યશ્રીનું બાદશાહી સ્વાગત થયેલ. વ્યાખ્યાનમાં નિયમિત શ્રાદ્ધવિધિ અને મલયસુંદરી ચરિત્ર ઓજસ્વી શૈલીમાં વંચાતા સર્વજન મંત્રમુગ્ધ બની નિયમિત પ્રવચન શ્રમણ કરી ધર્મભાવનાથી વિભોર થતા.

આવિ રમ્ય ધર્મભાવનામાં રંગાયેલ હરેક સંપ્રદાયના સર્વજનો વિવિધ તપ-જપના અનુષ્ઠાનોમાં જોડાતા રહેલ. તેમાં પણ વિશેષ સામુદાયીક આરાધના વિશેષ પ્રમાણમાં ચાલતાં, આયળિલ, એકાસણા, છટ્ટુ, અટ્ટમ, અટ્ટાર્ધ, સ્ત્રીર સમુદ્ર, ચૌકળ પ્રહરી પાપધો આદી ઉત્તમ આરાધના સમતા અને શાતાપૂર્વક થયેલ.

પર્વાધિજન પયુષ્ણની ભવ્ય આરાધના-પૂર્વકની ઉજવણી સાથે ભવ્ય શાસનપ્રભાવક શાનદાર રથયાત્રા પ્રથમવાર નીજેલ, સાધર્મીક વાત્સલ્ય, તપસ્વીઓનું બહુ-માન, હૈપીત પરિક્ષાઓ, પૂજા, અંજરચના, પ્રભાવના સાથે થયેલ. સંઘપૂજનો ૬૦ થી ૬૫ થવા પામેલ. આમ પૂજ્ય આચાર્યશ્રીના ઉપદેશથી અમલનેરમાં નહિ ધારેલ આધારક-તપશ્ચર્યા, ઉપજો, પ્રભાવનાઓ, વી. ધર્મ રહેલ છે. જૈન-જૈનેત્તર જનતા ઉમંગ-ઉત્સાહથી લાલ લઈ રહેલ છે. હરેક વિધીવિધાનમાં શ્રી મનોજકુમાર હરજી-સિરોહીવાળા પોતાની મંડળી સાથે પધારતા ભક્તિમાં રમઝટ ભમતી હોય છે.

તપસ્વી પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી કલકત્તા, નેપાળ, યર્ધ રાજગૃહી, નાગપુર, રાયપુર યર્ધ ઉગ્ર વિહાર ૨૦૦ કિલોમીટરનો કરી અત્રે પધારતા તપસ્વી પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વારિષેજ સૂરીશ્વરજી ૧૦ ના સૂરિમંત્રની પાંચે પીઠીકાની આરાધના સહ વર્ધમાન તપની ટકમી ઓળી પૂર્ણ કરેલ છે. તેમજ મુનિશ્રી વજસેનવિજયજીને એકાંતરા ૧૫૦૦ આયળિલ ચાલુ છે. મુનિશ્રી વિનયસેનવિજયજી મ. ને ૨૩મી ને મુનિશ્રી વલ્લભસેનવિજયજી મ. ને ૨૫મી વર્ધમાન તપની ઓળી ચાલુ છે. પૂજ્યશ્રીને વંદનાથે ઠેર ઠેરથી ભક્તો તથા સંઘ સમુદાય પધારતા રહેલ જેમાં પુના, માલેગાવ, આકોલા, હિંગોલી, બાલાપુર, પરલણી, ઔરંગાબાદ પૂર્ણા, કારંબ, નીલના, મદ્રાસ, વગેરે સ્થાનોએથી ભાવિકો પધારતા રહેલ અને સંઘ પૂજન-સંઘભક્તિ થયેલ

પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રીની શુભ પ્રેરણાથી આસો સુદ ૧૦ થી અત્રે પ્રથમવારજ ઉપધાન તપનો ઉત્સાહભરે પ્રારંભ થયેલ છે. જેમાં સેકડો આરાધકો જોડાયેલ છે તેને માટે જીવનતિક નગરનું આયોજન થયેલ છે. ઉપધાન તપ સમિતિની સેવા પ્રશંસનીય છે. ઉપધાનતપની માળારોપણ બાદ સોલાપુર સંઘ દ્વારા નૂતન ભવ્ય શિખરબંધી જિનાલયની પ્રતિષ્ઠા કરવા માગશર સુદમાં પધારશે.

Donation EXempted U/S 80

Certi No 63/42 C. I. T. R. dated 1-4-87

to 31-3-90

ટ્રસ્ટ રજી નં. : ૩૭૯ કચ્છ.

શ્રી જીવદયા મંડળ, રાપર-કચ્છ રોન નં. :
ઓ. ૭૬, પ્ર. શ્રી ૪૦

શ્રી જીવદયા મંડળ, રાપર સંચાલિત પાંજરાપોળમાં ચાલુ સપ્ટેમ્બર માસમાં હાલ ૫૧૦૨ મોટા-નાના જીવો અભયદાન પ્રાપ્ત કરી પોષાઈ રહેલ છે. પુણ્યવાન જાતાઓનાં જાનનો પ્રવાહ, કાર્યકર્તાઓની ગત્રી-દિવસ જોયા વિના અવિરત મહેનત અને ૫૦ ઉપકારી સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજના મંગલ આશીર્વાદ સાથે સંસ્થા આજ ધર્મી રહી છે.

હાલ રોજના હજારો અને માસિક લાખો રૂપિયાનો ખર્ચ ઉઠાવવાનો છે તો આ પરમ પવિત્ર માંગલિક દિવસોમાં આપશ્રી અખોલ-નિરાધાર જીવોને અભયદાન આપવ. જીવદયાની જ્યેષ્ઠ સદા જલતી રાખવા સારી એરી રકમ શ્રી જીવદયા મંડળ, રાપર [દેનાબેન્ક] એ નામથી ડ્રાફ્ટ, ચેક કે M. O. દ્વારા સત્વરે મોકલવી આપી મહાન પુણ્યના ભાગીદાર બની આભારી કરશેજી.

શ્રી. ટ્રસ્ટીઓ તથા કાર્યવાહક મંડળ, શ્રી જીવદયા મંડળ, રાપર (કચ્છ)

સુચન મોકલાવવા વિનંતી

અદાર વરસ પહેલા પં. પુખરાજ અમીચંદજી સંપાદિત પંચસંચલના પહેલા ભાગનું પ. પૂ. આચાર્ય મહારાજ સાહેબ શ્રી રૂચકચન્દ્ર સૂરીશ્વરજીની પ્રેરણાથી આ સંસ્થાએ પ્રકાશન કરેલ હવે તેની નકલો અમારી પાસે ખાસ નથી. અને બહારથી પ. પૂ. મહારાજ સાહેબોની તેમજ પંડિતોની સતત માંગણીઓ આવ્યા કરે છે. માટે પુનઃ આ પુસ્તકનું પ્રકાશન કરવા વિચાર આવેલ છે તેથી આ વિષયના જ્ઞાતા પ. પૂ. સાધુ-સાધ્વીજી મ. સા. અને સુદ મહાશયોને અભ્યાસ કરાવતાં કે કરતાં કોઈપણ બહોળા પચાલમાં આવી હોય તો અંચના પુઠ્ઠ નંબર અને લાઈન સાથે બે માસમાં નીચેના સરનામે જણાવવા નમ્ર વિનંતી છે, જેથી બીજી આવૃત્તિમાં સુધારી શકાય

સંપાદક પં. પુખરાજજી અમીચંદજી
શ્રી જૈન અચસ્કર મંડળ, સ્ટેશન રોડ, મહેસાણા (ઉ. ગુ.)

શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર-નિબંધસ્પર્ધા

— ઘણીવાર કહીને લખી ગયો છું કે મેં ઘણાના જીવનમાંથી ઘણું લીધું છે પણ સૌથી વધારે કંઈના જીવનમાંથી મેં મહત્વ ક્યું હોય તો તે કવિજ્ઞ (શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર) ના જીવનમાંથી છે ..... જે વૈરાગ્ય (અપૂર્વ બવસર એવો ક્યારે આવશે ?) એ કાવ્યની કડીઓમાં ઝળહળી રહ્યો છે તે મેં તેમના બે વર્ષના ગાઢ પરિચયમાં ક્ષણે ક્ષણે તેમનામાં જોયેલો .... શ્રીમદ્ના જીવનનું સેવન કરીએ છીએ ત્યારે અધ્યાત્મયોગીની 'શાનું' સ્મરણ, આત્મદર્શનનો મહાસાગર પમાય છે. શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર અસાધારણ વ્યક્તિ હતા. તેમના લખાણો એ તેમના અનુભવના ખિંદુ સમા છે. તે વાંચનાર અને તે પ્રમાણે ચાલનારને મોક્ષ સુલભ થાય - મહાત્મા ગાંધીજી - તું મને તે ધર્મ માનતા હોય તેનો પક્ષપાત નથી, માત્ર કહેવાનું તાર્પણ કે જે રાહથી સંસારમળ નાશ થાય તે વ્યક્તિ, તે ધર્મ અને તે સદાચારને તું સેવજે ..... અમે દેહધારી છીએ કે કેમ તે માંડ સંભારીએ ત્યારે યાદ આવે છે ... હું કોઈ ગચ્છમાં નથી, મતમાં નથી પણ આત્મામાં છું એ વાત બૂલશો નહીં. — શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર - શ્રીમદ્જી જ્યોતિષશાસ્ત્ર, ખીજના મનના ભાવો, વિશ્વવના એક માત્ર શતાવધાની (એક સાથે એકસો જુદી જુદી બાબતો, ક્રિયાઓ પર ખ્યાત આપી શકે) વિ. અનેક ચમત્કારો, સિદ્ધિમોના ધારક હતા. તેમણે તે બધું જ ગોપરી રીતે ફક્ત સ્વ-સ્વભાવનાં જ નિરંતર રહેવાનો અનન્ય પુરુષાર્થ કર્યો. સર્વોચ્ચપદ - પરમપદ પામવાના અભિલાષી વિવેકી આત્માઓ માટે તેમણે સરળ ગુજરાતી ભાષામાં બધું જ આપ્યું છે. નીચે મુજબ ગુજરાતી ભાષામાં એક નિબંધ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. ગમે તે ઉમરનાં કેઈપણ જિજ્ઞાસુ ભાગ લઈ શકે છે. પ્રવેશ ફી કંઈ નથી.

વિષય : "શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર - "વિરલ આધ્યાત્મિક વિભૂતિ"

— નિબંધ સ્વચ્છ અક્ષરે ફૂલ સ્પેષ કાગળની ફક્ત એકજ બાજુ વધુમાં વધુ ત્રણ હજાર શબ્દોમાં લખી મોકલો. તમારું નામ, સરનામું ઉંમર તથા સ્પર્ધાની માહિતી તમને કયાંથી મળી તે વિગત જુદા કાગળ પર અવધ લખવી. તા. ૩૦-૧૧-૧૯૮૮ સુધીમાં મળેલા નિબંધોને જ સ્પર્ધાને પાત્ર ગણવામાં આવશે. આ સ્પર્ધાના કોઈપણ મુદ્દા અંગે આપે જકોના નિર્ણય અંતિમ ગણાશે.

નિબંધ મોકલવાનું સ્થળ :

"જેન દર્શન અને આપ" C/o પુરુષાર્થ પર્સેપ્શન, પો. બો. નં. ૫૬ મોરબી-૩૬૩૬૪૧ (ગુજરાત),

પુરસ્કાર : મુંઝઈમાં ખાસ સમારંભમાં પ્રથમ, દ્વિતીય વિજેતાઓને આં તૃતીય વિજેતાઓને અનુક્રમે પુરસ્કાર રૂ. ૧૦૦૦/- (એક હજાર), રૂ. ૫૦૦/- (પાંચસો), અને રૂ. ૨૫૦/- (અઢીસો) તથા ચારથી દસમાં ક્રમાંકે આવનાર સ્પર્ધકોને આશ્રાસન પુરસ્કાર આપવામાં આવશે. પુરસ્કાર ઉપરાંત અન્ય સુયોગ્ય ભેટો પણ આપવામાં આવશે

લી. સહભાવસહ આયોજકો, (આબુભાઈ ભવાનજી-મુંબઈ) ૩૦-૧૧-૮૮

પુરુષાર્થ પર્સેપ્શન-મોરબી

શ્રી વિજયવલ્લભ સ્મારક

* દિલ્હી ના પ્રાં ગણ માં *

ભવ્ય-અંગન-શલાકા અને પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ

૧ ફેબ્રુઆરીથી, ૧૧ ફેબ્રુઆરી-૧૯૮૯

શુભ નિશા-પરમાર ક્ષત્રિયોદ્ધારક ચારિત્ર ચૂડામણિ ગચ્છાધિપતિ જૈનાચાર્ય શ્રી વિજયવલ્લભ મંદિર

સૂરીચરણ મહારાજ

શ્રી ભગવાન વાસુપૂજ્ય : નિવેદક : શ્રી આત્મ વલ્લભ જૈન સ્વેતામ્બર મંદિર ટ્રસ્ટ. **ક** જૈન સ્મારક શિક્ષણ નિધિ સરનામું :- શ્રી આત્મ વલ્લભ સંસ્કૃતિ મંદિર ૨૦, કિ. મી. જી. ટી. કરનાલ રોડ, દિલ્હી-૧૧૦૦૩૬

નવાવરસના નવલા પ્રભાતે

નૂતનવર્ષાભિનંદનના નેહ નીતરતા સંકેશ સાથે તમે પણ ભેટ મેળવો :

તિથિ માર્ગદર્શિકા - ૨૦૪૫

જેમાં પંચાંગ, મહત્વપૂર્ણ પર્વો, મુહૂર્ત...રે હિંદી...પચ્ચ-કખાણ કેઠો..., ચોઘડીયા..., વગેરે...અને નવા વિચરો આ બધું તમારા નાનકડા પોકેટમાં સમાઈ જાય એવી કોમ્પેક્ટ સાઈઝમાં ! મેળવવાની ઇચ્છા હોય તો માત્ર ૫૦ પૈસાની પોસ્ટ સ્ટેમ્પ સાથે નામ સરનામું નીચેના સરનામે મોકલી આપો.

શંખેશ્વર કેન્ડ સર્કલ

દંતલે ધર્મશાળા

૭૩૯, બુધવાર પેઠ, મણેશરોડ પૂના-૪૧૧૦૦૨ (મહારાષ્ટ્ર)

અથવા

વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ

કંબોઈનગર પાસે મહેસાણા-૩૮૪૦૦૨ (ઉ. ગુજરાત)

કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યની નવમી જન્મ શતાબ્દી પ્રસંગે પરિસંવાદ

“વીરશય સ્તોત્ર એ હેમચંદ્રાચાર્ય પોતાના જીવનના અંતિમ વર્ષોમાં રચેલી અદ્ભૂત સંસ્કૃત કાવ્ય કૃતિ છે. વીસ પ્રકાશન કુલ-૧૮૮ શ્લોકમાં લખાયેલી આ કૃતિ કુમારપાળ મહારાજ માટે લખવામાં આવી છે. આ રચનામાં ભક્તિભાવની પ્રધાનતાની સાથે હેમચંદ્રાચાર્યની દાર્શનિક પ્રતિભા પણ સ્થળે સ્થળે ઝગકે છે. લોકોના ચિત્તને નિર્મળ અને પરમાત્મચય બનાવવાની આ સ્તોત્રની અદ્ભૂત શક્તિ છે. આવા મહાન સ્તોત્રનું રોજ નિયમિત પઠન કરવાનો કુમારપાળ મહારાજએ નિયમ લીધો હતો એ જ એની મહત્તા દર્શાવે છે.”

મુખ્યમંત્રી બોરીવલીના શાંખેશ્વર પાર્થનાથ પેઢીના ઉપક્રમે કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રસૂરિજીના નવમા જન્મ શતાબ્દી વર્ષ નિમિત્તે કોલતનગર જૈન મંદિરના સભાગૃહમાં યોજાયેલ પરિસંવાદમાં જાણીતા જૈન વિદ્વાન અને પ્રખુદ જીવનના તંત્રી ડા. રમણલાલ ચી. શાહે ઉપર પ્રમાણે જણાવ્યું હતું.

આ પ્રસંગે પૂ. મુનિશ્રી વાતસલ્યદીપે જણાવ્યું હતું કે હેમચંદ્રસૂરિ એ ભારતીય સંસ્કૃતિના વિદ્યાગુરુ છે. એમની વિદ્વતા સૂર્ય જેવી તેજસ્વી હતી. તેમનામાં નમ્રતાનો મોટો ગુણ હતો. અને એથી જ તેઓ હંમેશા કહેતા કે સિદ્ધસેન દિવાકર જેવા કવિ અને ઉમાસ્વાતિ જેવા તરવેતા હજી થયા નથી.

ફક્ત ડા. ૨૮૫ માં છોડ હાજર મળશે

* ઉપમજ્જાના છોડ માટે સુપ્રસિદ્ધ પેઢી *

અમો પ્રાચીન તથા અર્વાચીન ડીઝાઈનોમાં કુશળ કારીગરોના હાથે જાંચામાં જાંચો જરીમાલ વાપરી કલાત્મક છોડો અમારી જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ.

* એક વખત ખાત્રી કરવા વિનંતી છે *

મિ. રેશ્મા ટેક્ષટાઈલ

૮/૧૬૨૭, ગોપાલપુરા, મેઈન રોડ, કુચુનાથ દેરાસર સામે, સુરત-૨

ફોન : ૨૩૫૫૭ : ૩૨૪૭૨

* તા. ક. છોડો હાજર સ્ટોકમાં મળશે *

પ્રા. તારાબહેન ર. શાહે હેમચંદ્રાચાર્યને પરમ વંદનીય વિશ્વતિ, સમર્થ સાહિત્યકાર અને પ્રાણી માત્ર તરફ મૈત્રી અને દયાભાવ રાખનાર મહામાનવ તરીકે ઓળખાવ્યા હતા.

પ્રા. જયંત કોઠારીએ હેમચંદ્રાચાર્યના અપભ્રંશ હુલાસાહત્ય વિષે વેધક પ્રકાશ પાડ્યો હતો.

ડા. શેખરચંદ્રજીને હેમચંદ્રાચાર્યના યોગશાસ્ત્રને સામયિકની સાધના તરીકે ઓળખાવી તેનું વકુને વધુ અવગાહન કરવા જણાવ્યું હતું.

પૂ. આ. શ્રી દુર્લભસાગરસૂરિજીએ હેમચંદ્રાચાર્યને યુગપુરુષ તરીકે ઓળખાવીને આ સમર્થ જૈનાચાર્યના ઉપદેશને જીવનમાં ઉતારવા અનુરોધ કર્યો હતો.

ડા. જયંત મહેતાએ હેમચંદ્રાચાર્યના સમયને હેમયુગ તરીકે ઓળખાવી તેમના સાહિત્યનું દિગ્દર્શન કરાવ્યું હતું. શ્રી જયેન્દ્ર શાહે યોગશાસ્ત્રની રચનામાં હેમચંદ્રાચાર્યના સ્વાતુભવનું ચિંતન કંઈ રીતે મળે છે તેનું રસ દર્શન કરાવ્યું હતું.

કાર્યક્રમનો પ્રારંભ શ્રી બંસીભાઈ બંભાતવાળાની પ્રાર્થનાથી થયો હતો. કોલતનગર જૈન સંઘના અમજી શ્રી કાંતિલાલ શીવલાલ શાહે કાર્યક્રમની રૂપરેખા આપી હતી અને શ્રી નરેન્દ્રભાઈ શાહે સોનું સ્વાગત કર્યું હતું. શ્રી મહેતાલાલ નેમચંદના આભારવિધિ બાદ પૂ. આચાર્યશ્રી દુર્લભસાગરસૂરિજીના સર્વભાંગદય પછી કાર્યક્રમની સમાપ્તિ થઈ હતી. કાર્યક્રમનું સંચાલન પ્રા. ધીરેન્દ્ર રેલિયાએ કરીને આ કાર્યક્રમને યશસ્વી અને યાદગાર બનાવેલ.

અહેવાલ-ચીમનલાલ કલાધર

પાલી (રાજસ્થાન)માં

પ. પૂ. યુવક જગૃતિ પ્રેરક આચાર્યશ્રી
ગુણરત્નસૂરીશ્વરજી મ. સા. ની નિશ્રામાં
વિશાલ ઉપધાનતપ નિમિત્તે આમંત્રણ

પહેલું મુહૂર્ત કાર્તિક (માગસર) વદ ૧૦ બીજા, રવિ
તા. ૪-૧૨-૮૮

બીજું મુહૂર્ત કાર્તિક (માગસર) વદ ૧૨ મંગલ
તા. ૬-૧૨-૮૮

પહેલા, બીજા ત્રીજા દરેક ઉપધાન કનારને પ્રવેશ
આપવામાં આવશે. પોતાનું નામ અને ઉપધાનની સૂચના
તા. ૩૦-૧૧-૮૮ સુધી નીચેના સરનામે મોકલી આપવો.

શેઠશ્રી નવલચંદ સુપ્રતચંદ જૈન પેઢી,

ગુજરાતીકટલા, પાલી ૩૦૧૫૦૨ (રાજ.)

કોન્કરન્સનું ૨૫મું અધિવેશન

શ્રી જૈન પ્રવેતામ્બર મૂર્તિપૂજક સમાજની સર્વાંગીણ ઉન્નિત મટે શ્રી જૈન પ્રવેતામ્બર કોન્કરન્સ અખિલ ભારતીય ધોરણે છેલ્લા ૮૬ વર્ષથી કાર્ય કરી રહી છે.

આ સંસ્થા જૈન સમાજની વિચાર પ્રેરક અને માર્ગ-દર્શક સંસ્થા છે.

આ સંસ્થાનું ૨૫મું અધિવેશન દિલ્હી મध्ये તા. ૮-૬-૧૦ ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૯ના રોજ જૈન સમાજના અગ્રણી ધેરીસ્ટર શ્રી દીપચંદલાઈ એસ. ગાર્ડીના પ્રમુખસ્થાને યોજાવેલ છે.

અખિલ ભારતીય સ્તર પર શ્રી આત્મવલ્લભ જૈન સ્મારક શિક્ષણનિધિ તરફથી દિલ્હીમાં રાષ્ટ્રીય માર્ગ નં-૧ ઉપર ૨૭,૨૦૦ ચોરસ મીટરની ભૂમિ પર વિજયવલ્લભસૂરિ સ્મારકનું ઉદ્ઘાટન પણ આ દિવસોમાં રાખવાનું નક્કી થયેલ છે. એમ અખબાર જોગ યાદીમાં કોન્કરન્સના માનદ્ મંત્રી શ્રી જયંતલાઈ એમ. શાહે જણાવેલ છે.

કોન્કરન્સનો પ્રેરક અને જ્વલંત સંદેશ સર્વત્ર પહોંચે તેવી શુભ ભાવના પુનઃ નિયુક્ત થયેલા શ્રી દીપચંદલાઈ એસ. ગાર્ડીએ તાજેતરમાં વિદેશ જતાં પહેલા કોન્કરન્સની સ્ટેન્ડીંગ કમિટીની મિટીંગમાં વ્યક્ત કરેલ છે.

* શ્રી વડાલીનગરે આરાધનાનું મોળું *

પોલીના તીર્થોદ્ધારક પૂ. આં દેવશ્રી સ્થૂલભદ્રસૂરીશ્વરજી મં સાંની શાસન પ્રભાવક તપસ્વી મુનિ પ્રવર કલ્પયશવિ. મં સાં તથા અમીતયશવિ.મં સાંની પાવન નિશ્રામાં ચાતુર્માસ દરમ્યાન મુનિ પ્રવરોની મીઠી-મધુરી-વૈરાગ્યપેષક દેશના દ્વારા શ્રી સંઘમાં અત્યંત ઉત્સાહપૂર્વક સ્વર્ગસ્વસ્તિક તપ, પંચરંગી મહાતપ, ગૌતમસ્વામીના છટ્ટ, સાંકળી અક્રમ, ૨૪ ભગવાનના (૩૦૦) એકાસણા, સર્વ ચૈત્યની ચૈત્ય પરિપાટી નવકારમહામંત્રના ૬/ ઉપવાસ, સામુહિક સામાયિક, સવા લાખ નવત્રમંત્રનો જાપ. બકરીછંદના મોટી સંખ્યામાં આય-ખીલ, ૧૦ ઉપવાસ, ૬૮ ઉપવાસ સારી સંખ્યામાં થયેલ દરેક અનુષ્ઠાનમાં ચાંદીની વાટકી આદિ વિવિધ પ્રભાવના દ્વારા તપસ્વીએનું બહુમાન થયેલ.

તદુપરાંત સાર્વભૌમ-જૈનરતન વ્યાખ્યાન વાચરપતિ પૂ. આં દેવશ્રી લઙ્ઘિસૂરીશ્વરજી મં સાંની ૨૭મી પૂણ્ય-તિથિ નિમિત્તે શ્રા. સુદ પના સિદ્ધચક્ર મહાપૂજન તથા શ્રા. સુદ ૬ના શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથ પૂજન ભજાવવામાં આનંદુ' હતું.

પૂ. મુનિશ્રી કલ્પયશવિ. મં સાંની વ. ત.ની ૬૫મી ઓળી અને પૂ. મુનિશ્રી અમિતયશવિ. મં સાંની ૬૬મી ઓળી નિમિત્તે પંચાલિકા મહોત્સવ ૨૪ તીર્થંકર પૂજન ૪૫ આગમની મહાપૂજા, ભક્તામર મહાપૂજન અને ૪૫ આગમના ભવ્ય વરઘોડા સહ જૂબ શાનદાર રીતે ઉજવાયો હતો.

વરઘોડો ઘેડા-નૃત્યકાર, મયુરનૃત્ય, પરીઓ, ૫૬ દિગ્ગુમારીઓ, સદંતશૂળ મહાકાય ગજરાજ, ઘોડાઓ, સ્ફૂટર સાઈકલ સવારો, જિંટગાડી, ૪૫ આગમની ૬ શબ્દગારેલ જીયો, પાલખી, રથ વિ.થી અત્યંત નયનરમ્ય જૈન-જૈનેતરોને આકર્ષતો હતો.

વડાલીનગરમાં આવો વરઘોડો પ્રથમવાર શાસન-પ્રભાવક અને અતિહાસિક રીતે નીકળ્યો હતો. જે. ૧ ડી. મી. લાંબો હતો અને ૩૦૦ કલાક સુધી ગામમાં વ્યવસ્થિત રહ્યો હતો. સાકરના પાણી વિગેરેની વ્યવસ્થા સુદર હતી. પ્રાંત સાધર્મિક વાત્સલ્ય સહુને સંતોષકારક રીતે થયું હતું.

પૂજ્યશ્રીના માર્ગદર્શન મુજબ સંઘના આગેવાનોએ અને યુવાવર્ગે સારી જહેમત ઊઠાવી આયોજન શુદ્ધ અને શાસન પ્રભાવક બનાવ્યું હતું.

ભાવનગરમાં ઉપધાનતપ આરાધના

પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી ચંદ્રોદયસૂરીશ્વરજી મં સાંની નિશ્રામાં શ્રી ભાવનગર જૈન પ્રવે. મૂ. પૂ. તમા સંઘના ઉપક્રમે શ્રીમતિવિજયાલક્ષ્મી કૃતેચંદ સોમચંદ શાહ પરિવાર તરફથી આસો સુદ ૧૦ના પ્રારંભ થતા વિશાળ સંખ્યામાં આરાધકો જોડાતા 'ધર્મરાજનગર' દાદાસાહેબમાં ઉપધાનતપનું આયોજન સુદર રીતે કરવામાં આવેલ છે.

શ્રી વિજયદેવસૂરગચ્છ (સંઘ)ની ચૂંટણી

મુખર્ષી શ્રી ગોડીજી જૈન દેરાસર-ઉપશ્રવ આદિ અનેક કાર્ય સંભાળતા શ્રી વિજયદેવસૂરગચ્છ (સંઘ)ની નવા ટ્રસ્ટી-ઓના સાથ પ્રમાણે જુદાજુદા સાથોમાંથી સર્વાનુમતે ચુરાઈને આવનાર સર્વે કાર્યવાહક ટ્રસ્ટીઓને અમારા અભિનંદન.

ગુજરાતી સાથમાંથી શ્રી ગોકલદાસ લલુભાઈ સંઘવી, શ્રી બાલુભાઈ મંગળદાસ વખારીયા, શ્રી અરવંદભાઈ કેશવલાલ, શ્રી સુરેશભાઈ દેવચંદ.

ઘોઘારી સાથમાંથી શ્રી ખાંતિલાલ જયંતિલાલ વેગા, શ્રી ધરણીધરભાઈ ખીમચંદ શાહ, શ્રી અનંતરાય ગીરધરલાલ શાહ, શ્રી અનોપચંદ પીનામ્બરદાસ શાહ.

સુરતી સાથમાંથી શ્રી અમરચંદ રતનચંદ ઝવેરી, શ્રી જયંતિ-લાલ રતનચંદ શાહ, શ્રી મુખપસેન પાનાચંદ ઝવેરી, શ્રી ખીપીનચંદ ભાઈચંદ ઝવેરી, અને

છાપરીયા સાથમાંથી શ્રી સુરેન્દ્રભાઈ તુલસીદાસ સવાલ,

શ્રી ઘેટીપાગે સિદ્ધાચલ શાળાગાર ટુંક

પરમ પુજ્ય આચાર્ય ભગવંત શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી વિજયમંગલપ્રભસુરિજી મં. સા.ના શિષ્યરત ઘેટી તીર્થોદ્ધારક ગચ્છાધિપતિ આચાર્યભગવંત શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી વિજયઅરિહંતસૂરીશ્વરજી મ. સા.ના ઉપદેશથી શ્રી ઘેટીપાગે સિદ્ધાચલ શાળાગાર ટુંકનું નિર્માણ થઈ રહ્યું છે. એમાં હજુ પંદર લાખથી વધારે ખર્ચ થાય તેમ છે. તે નિર્માણ કાર્ય માટે તથા કાયમી તિથિ માટે ભાગ્યશાળીઓને નીચેની વિગતે લાભ લેવા વિનંતી છે.

- શ. ૧૧૧૧) સિદ્ધાચલ શાળાગાર ટુંકના મુળનાયક આદીશ્વર ભ.ની લાખેણી આંગીના નકરાના.
  - શ. ૧૧૧૧) પાલીસો વરસના પ્રાચીન અમરકારી પ્રતિમાજી શ્રી આદીશ્વર ભગવાનના ભોંયરાના મુળનાયકની લાખેણી આંગીના કાયમી તિથિના નકરાના.
  - શ. ૫૧૧) પ્રક્ષાલ ખાતે ચારસો પ્રતિમાજીના પ્રક્ષાલની કાયમી તિથિનો લાભ મળશે.
  - શ. ૫૧૧) રૂપાંડ દાપકની કાયમી તિથિના.
  - શ. ૫૧૧) સ્નાત્ર-પાઠશાળા પ્રભાવના તથા નિભાવ ફંડના લાભ લેવા માટે કાયમી તિથિના.
  - શ. ૫૧૧) રંદિર નિર્માણ તથા જીર્ણોદ્ધાર ખાતે.
  - શ. ૫૧૧) દેસર-સુખડની કાયમી તિથિના નકરાના.
  - શ. ૫૧૧) લ, ધૂપ, અંગુલુજણા, વાળાકુંચી કાયમી તિથિના નકરાના.
  - શ. ૪૧૧) ૧૩ ઈંચથી ૧૫ ઈંચના ભગવાનની કાયમી આંગીના નકરાના રાખેલ છે.
  - શ. ૨૫૧૧) માદપુર તળેટી-ભાતા ખાતામાં ચા-ઉકાળાની કાયમી તિથિના.
- ઉપર મુજબ તિથિ લુખાવનાર ભાગ્યશાળીઓના શિલાલેખમાં નામ લખશે.
- શ. ૩૧૧) એક દિવસના ભાતાનો લાભ લેનાર ભાગ્યશાળીઓના નામ બોડ ઉપર લખાશે.
  - શ. ૨૫૧૧) માદપુર તળેટી-ભાતા ખાતાના હોલમાં દાન આપનારનો ૧૫x૧૮ ઈંચની સાર્ધજનો ફોટો મુકવામાં આવશે.
  - શ. ૧૧૧) ઉકાળેલ પ.ણી-એક દિવસના ખર્ચ માટે;
  - શ. ૫૧૧) ઉકાળેલ પાણીની કાયમી તિથિ ખાતે.
  - શ. ૭૧૧) દેરાસરમાં ૮૧x૪૬ કુટના પટનો નકરો, જેના નીચે દાતાનું નામ લખવામાં આવશે.
  - શ. ૫૧૧) દેરાસરમાં ૫૦x૪૬ કુટના પટનો નકરો, જેના નીચે દાતાનું નામ લખવામાં આવશે.
  - શ. ૨૧૧૧) માદપુર તળેટીમાં ૬૬ ઈંચના પ્રતિમાજી પરિકર સથે નુતન દેરાસર નિર્માણ યોજનામાં—
  - શ. ૨૧૧૧) આપનારનું નામ શિલાલેખમાં ૧૦ અક્ષર સુધીમાં લખાશે.
  - શ. ૧૧૧) આપનારનું નામ શિલાલેખમાં ૩૦ અક્ષર સુધીમાં લખાશે.
  - શ. ૫૧૧) શ્રી 'જૈન તત્ત્વજ્ઞાન પાઠશાળા'માં ફોટો મુકવાના નકરાના.
  - શ. ૨૫૧૧) જોગનશાળામાં ફોટો મુકવાના.
  - શ. ૧૧૧) શ્રી 'જૈન તત્ત્વજ્ઞાન પાઠશાળા'માં કાયમી તિથિના નકરાના.
  - શ. ૫૧૧) વૈયાવચ્ચ ખાતાની કાયમી તિથિના.
  - શ. ૧૧૧) એક ઈંટની યોજનામાં આપી, નિર્માણ કાર્યમાં લાભ લઈ શકે છે.

નોંધ :—માદપુર તળેટીના દેરાસરમાં ૬૬ ઈંચના પ્રતિમાજીના દેરાસરનું કામ ચાલુ છે. અને ૬૬ ઈંચના પ્રતિમાજીનો દેરાસરમાં પ્રવેશ કરાવેલ છે.

અધિકારી બીજી કોઈ શાખા નથી. રકમ નીચેના સરનામે મોકલી આપવા વિનંતી અને પાકી રસીદ મંગાવી લેવા વિનંતી છે. [દેનાએક ખાતા નં. ૪૩૮]

સરનામું :—

[ફોન નં ૨૧૧]

શ્રી સિદ્ધાચલ શાળાગાર જૈન ટ્રસ્ટ

ઠે. લુણાવા મંગલ ભુવન ધર્મશાળા

તલાટી રોડ પાલીતાણા-૩૬૪ ૨૭૦.

એચ. લિ.

દેવીચંદ મી. નાણાવટી

મેનેજર ટ્રસ્ટી.

(ઘેટીપાગે દેરાસર ફોન નં. ૩૧૨)

મુંબઈ-કાંદિ. મહાવીરનગર

શ્રી મહાવીરનગર જૈન ટ્રસ્ટે સંઘ દ્વારા પરમ પુજ્ય ગણિતયશ્રી યશોવિજયજી ૨૦ આદિની શુભ નિશામાં નૂતન જિનાલય, ઉપાશ્રયના કામકાજનો શુભ પ્રારંભ આસો સુદ ૧૦ના સમારંભ દ્વારા થયેલ જેમાં પ્રમુખ સ્થાને શ્રી ગિરિશભાઈ એન. માટલીયા, અતિથિ વિશેષ શ્રી જસુભાઈ હરગોવિંદદાસ શાહ તથા મહેમાનોમાં શ્રી અનોપચંદભાઈ શાહ M. P. શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ જોસલીયા M. L. A. શ્રી હસમુખભાઈ વી. ઉપાધ્યાય. M. L. C. તથા શ્રી ભગવતીભાઈ મોદ (કોરપોરેટર) આદિ સ્થાનિક કાર્યવાહકોને ભાઈ-બહેનો વિશાળ સંખ્યામાં પધારતા સમારંભ સુંદર રીતે ઉજવાયેલ.

પાલી-લુણાવા મંગલ ભુવન

પુજ્ય આચાર્યશ્રી અરિહંતસિદ્ધસુરિજી મં. અ.દિની નિશામાં ચાતુર્માસ-પદુષ્પણ મહાપર્વની નિવિધ તપની આરાધના તથા આચાર્ય-દેવશ્રીની વર્ધમાનતપની ૮૨મી ઓળા નિમિત્તે સિદ્ધચક્ર મહાપુજન સહિત દ્વાદશાહિકા મહોત્સવ શ્રી સિદ્ધાચલ શાળાગાર જૈન ટ્રસ્ટ, લુણાવા મંગલ ભુવનમાં ભવ્ય રીતે યોજાયેલ. આદ્ય નવપદ શાશ્વતી ઓળાની આરાધના થયેલ તેમજ મહામંગલકારી ઉપવાનતપનો ભવ્ય પ્રારંભ થયેલ છે.

માઈન્દરમાં અપૂર્વ આરાધના અને સ્કોલરશીપ વિતરણ સમારંભ

પૂજ્ય મુનિરાજશ્રી ભદ્રસેનવિજયજી મંડાળે મુખ્યધર્મી પાલીતાણા ત્રીયશોધવિજયજી ગુરુકુળના સ્થાપક મુનિશ્રી ચારિત્રવિજયજી મંડાળે જન્મ શતાબ્દિની હાર્ષાહુતી નિમિત્તે પધારેલ. ત્યારબાદ યાત્રા કરી અત્રેથી વિહાર કરી શ્રીજેશ્વર, બીલડીયાજી, પાટણ, ચાણ, મહેસાણા ચેત્ર શાશ્વત ઝોળીની અપૂર્વ આરાધના કરાવી ત્યાંથી અમદાવાદ શ્રમણ સંમેલનમાં પધારેલ. ત્યારબાદ કલિકટ પાર્શ્વનાથ ભવની યાત્રા કરી મુખ્યધર્મી ભાઈન્દરમાં ચાતુર્માસ અર્થે પધારેલ.

પૂજ્યશ્રીએ ભઈન્દર (ઈસ્ટ)માં જોડ સુદ ૧૦ના ભવ્ય રીતે પ્રવેશ કરેલ આ પ્રસંગે પૂ મુનિરાજશ્રી સંયમસાગરજી મંડાળે, મુનિરાજશ્રી મિત્રાનંદસાગરજી મંડાળે પધાર્યા હતા. આમ પૂજ્યશ્રીના ચાતુર્માસ ૧ વેશ પ્રસંગે સંઘપૂજન, પ્રભાવના અને અદાહાર ત્રિગેર પૂર્વક થયેલ.

પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં પાર્શ્વનાથ જૈન કોલોનીના ૬૦ પ્લોટોનું પરજેશન તા. ૧૫-૮-૮૮ના અર્પણ કરવામાં આવેલ તેમજ શ્રી પદ્માવતી-પુજન એ રખત ભવ્ય રીતે ભણાવવામાં આવેલ.

પર્યુજી પર્વની સુદર આરાધના શ્રી શ્રીજેશ્વર દેરાસરે ભવ્ય રીતે થયેલ. જેનાં સારી એવી ઉપજ થઈ. અહિં ઉપાશ્રય બન્યા પછી દસ વર્ષ બાદ ઉપાશ્રયમાં પર્યુષણની ભવ્ય આરાધના થઈ. દેરાસર અર્થે રનાત્ર પુજનું સિંદ્ધાસન તથા ભંડાર વિગેરે નવા આવતા આદેશ આપી હિસા ભાવવી પધરાવવામાં આવેલ.

પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં અન્ય કાર્યક્રમે ઉજવાયા જેમાં ભઈન્દરની શ્રી મુખ્ય મહારાજ જૈન પાઠશાળાના વિદ્યાર્થીઓનો ઇનામો મેળાવડો યોજવામાં આવેલ. જેમાં એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી સારા સારા ઇનામો અપાયેલ.

પર્યુજી બાદ શ્રી ગુરુકુળ દ્વારા સ્કોલરશીપ યોજનાનો પ્રારંભ કરવામાં આવતા ૧૫૦ વિદ્યાર્થીઓને થેર બેઠા ભણવા અર્થે સ્કોલરશીપ આપવાનો આરંભ થયેલ.

શ્રી ત્રીયશોધવિજયજી ગુરુકુળના વિદ્યાર્થીઓને મુખ્યધર્મમાં આતી વ્યવસાય અર્થે રહેતા તેઓને શ્રી પાર્શ્વનાથ જૈન કોલોનીમાં ત્રણ રૂમો ફાળવવામાં આવતા રહેતા, જમવાની સગવડ ગુરુકુળ દ્વારા કરવા અંગેની ગાહેરાત થયેલ.

પાર્શ્વનાથ નગરના રૂપબંધોકોનો કબજો દિવાળી દરમિયાન દરેકને અર્પણ કરવામાં આવનાર છે.

પૂજ્ય મુનિરાજશ્રી ભદ્રસેનવિજયજી મંડાળે પાસે શ્રી રૂપબંધ શેષમલજી જીવનમાં પ્રથમ અઢાઈ તપની આરાધના કરતાં પૂજ્યશ્રીના આશીર્વાદ મેળવતના દરમિયાન થઈ રહ્યા છે.

આસો માસની શાશ્વતી ઝોળીનો તથા પેરણનો આદેશ શેઠશ્રી રૂપબંધને મળેલ છે.

નવપદજી ઝોળીના દિવસો દરમિયાન આ સુખના શ્રી માણભદ્ર વીરનો હવન તથા આ. સુ. ૧૩ના પદ્માવતીપુજનનો લાભ શ્રી રૂપબંધ તરફથી લેવામાં આવેલ.

જૈનેતર બહેનશ્રી રવિકિરણ પરમાર (જોષીપુરવાળા) એ અગિયાર ઉપવાસની શાતાપૂર્વક આરાધના કરી છે.

આમ, પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં અનેક આરાધનાઓ, શુભકાર્યો આવી રહ્યાં છે.

શ્રી કીર્તિપ્રકાશનનો વૈવિધ્યસભર સાહિત્ય પ્રચાર

- * વિકરણ મોંઘવારીમાં પડતરથી પણ ઓછે સદ વાંચન
- * જડવાળા એરી જમાનામાં મન શાંતિ આત્મ શાંતિ માટે
- * આ જીવન સહ્યની નવી યોજનામાં બેઠાઈ રૂ. ૨૫૧/-માં સંસ્કાર સીંચન કરો. હાલમાં છપાયેલ કે છપાશે તે બધા પુસ્તકો સહ્યને ભેટ મળશે.

પેજ મૂળ કિંમત

૧ T. V. (ટી. વી.) એક તટસ્થ સમીક્ષા	૧૬	૧-૦૦
૨ આર્હત નવદર્શન (૪ પ્રકરણ ૩ ભાગ) (સચિત્ર) મૂલ-ભાવાર્થ સાથે	૧૬૨	૧૨-૦૦
૩ સમરાજીવ કેવલિ સચિત્ર	૨૨૪	૧૫-૦૦
૪ કુમારપાળ ચરિત્ર સચિત્ર	૮૪	૬-૦૦
૫ શાહ બંદશાહ (નાટક)	૩૨	૧-૨૫
૬ ભરતેશ્વર બાહુબલી સચિત્ર ભાગ-૧/૨/૩	૩૩૬	૪૫-૦૦
૭ ભરતેશ્વર બાહુબલી પ્રતાકાર	૩૩૬	૧૫-૦૦
૮ વ્રત ધરમી ગુરુ સાખ (સચિત્ર)	૧૬	૦-૦૦
૯ મોહન જ્યોત	૩	૦-૦૦
૧૦ પુષ્પાવલી ઉર્ફે મંગલસિંહનો રાજ	૩૧	૦-૦૦
૧૧ પશુપતિ પર્વમાળા	૨૨૪	૫-૦૦
૧૨ સૂત્ર ચતુર્તકાર વાને કથામંજરી (પ્રેસમાં)	૨૦૮	૬-૦૦
૧૩ બક્તિ સોરભ	૩	૦-૦૦
૧૪ જૈન મંત્ર વિજ્ઞાન	૫	૦-૦૦
૧૫ વિજયભયંદ્ર કેવલિ ચરિત્ર પ્રતાકાર (પ્રાકૃત)	૨૬૨	૧૨-૦૦
૧૫ પ્રભુમતિ ચરિત્ર ભાષાંતર	૩૭૬	૧૬-૦૦

આપણા સેટના માત્ર રૂ. ૭૫-૦૦ (પોસ્ટેજ અલગ યા સોંપતે)

તા. ૬. ૬. ૬૬ વ્રતધરિયે ગુરુસાખ-સ્નાત્ર પૂર્ણદિ સંગ્રહ-ભક્તિ-રક્તિ સચિત્ર જૈન રામાયણ, જૈન મહાભારત, પાંડવ ચરિત્ર, નવકાર મહાત્મ્ય આદિ ગ્રંથો છપાય રહ્યા છે જે ઉપરનો ભેટ લેનારને હેન્ડ ડીલીવરીથી ભેટ મળશે.

: કીર્તિ પ્રકાશનનાં માનદ કાર્યકર્તાઓ :

શ્રી રતીલાલ છાયાલાલ ઝવેરી સુરત
શ્રી ચંપાલાલ સુકનાળની કું. નંદરખાર
શ્રી પૃથ્વીરાજ ચંપાલાલ નંદરખાર
શ્રી સુમતિલાલ જમનાદાસ શાહ અમદાવાદ
શ્રી સુરચંદ ઠાકોરદાસ ઝવેરી સુરત
શ્રી મહેન્દ્રભાઈ જે. શાહ નવસારી
શ્રી હરખચંદ સરદારમલજી શાહ મુંબઈ
શ્રી મણીલાલ ડાહ્યાભાઈ નંદરખારવાલા સુરત

આજીવન સહ્યની નવી યોજના

પ્રસિદ્ધ જૈન મુનિશ્રી મોહનલાલજીના સમુદાયના આચાર્યશ્રીચિદાનંદસૂરીશ્વરજી મંડુરતમાં રહીને ૨૨ વર્ષથી કીર્તિ પ્રકાશનનાં નાના-મોટા પુસ્તકોનું સંપાદન કરતા હોઈ તે પુસ્તકો તથા અન્ય મુનિઓ દ્વારા લખેલા પુસ્તકોનું પણ કીર્તિ પ્રકાશન દ્વારા પ્રકાશન થાય છે.

કીર્તિ પ્રકાશનનાં ૨૦ વર્ષમાં અનેક પુસ્તકોની અનેક નકલો છપાઈ ગઈ છે. તેમાંથી હાલ સ્ટોરમાં લગભગ જુદા-જુદા પંદર પુસ્તકો છે, તે બધા પુસ્તકો તથા હાલ નવા છપાઈ રહ્યા છે, તે બધા પુસ્તકો તથા હવે પછી ભવિષ્યમાં જે જે પુસ્તકો છપાશે તે બધા પુસ્તકો-૧૦-૨૦સો કાયમી ઘરબેઠા આજીવન સહ્યના લવાજમના રૂ. ૨૫૧ (અસો એકાવન) કીર્તિ પ્રકાશનના કોઈપણ સરનામે મોકલનારને સપ્રેમ ભેટ મળતા રહેશે.

: કાયમી સરનામું :

કીર્તિ પ્રકાશન C/o. દીપક આર. ઝવેરી,
૧૦/૧૨૭૦, હાથીચાલા દેરાસર સામે, ૧લે માળે,
ગાંધીપુરા, સુરત-૨.

કીર્તિ પ્રકાશન C/o. ઝવેરી સ્ટોર્સ,
ગાંધીપુરા, સુભાષચોક, સુરત-૨. પીન ૩૮૫૦૦૨.

શ્રી મહેન્દ્ર જે. શાહ.

૫૧/૫૨ મહાવીર સોસાયટી, ૧ માળે, નવસારી પીન ૩૮૬૪૪૫.

શ્રી સુમતિલાલ જમનાદાસ,

૨૨૭, અંદાસાની બગીચા, પતાસા પોળા અમદાવાદ-૨.

શ્રી હરખચંદ સરદારમલજી,

૩૮૪/જે, કાલબાદેવી કોસ્તુલ બીલીડી, ૩ જે માળે,
મુંબઈ-૨. ફોન નં. ૨૬૮૨૩૩.

શ્રી ચંપાલાલ સુકનાળ,

તિલક રોડ, નંદરખાર, જી. ધુલિઆ. પીન ૪૨૫૪૧૨ ફોન ૬૬૨.

આવકદાર સંખ્યા : ૩૧. ૩૦૧/-
વૈનિક લગભગ : ૩૧. ૩૦/-
નિવૃત્તિ સંખ્યા : ૩૧. ૩૦/-
આર્થિક સંખ્યા : ૩૧. ૩૦/-

તંત્રી : ગુલાબચંદ દેવચંદ
તંત્રી-મુદ્રક-પ્રકાશક :
અહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ
જૈન મોશીસ, પો.બો. નં. ૧૭૫, દાણાપીઠ, ભાવનગર.
{ 'જૈન' વર્ષ ૮૫ }
અંક : ૩૨
ચીર સં. ૨૫૧૫ : વિ. સં. ૨૦૪૫ કારતક વદ ૨
તા. ૨૪ નવેમ્બર ૧૯૮૮ સુક્રવાર
મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી
દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪ ૦૦૧

જો જીનાલય બનાવીએ તો ?

આજે ઠેર ઠેર જિનાલયો અને ઉપાશ્રયોનાં બાંધકામ ચાલી રહ્યા છે. દરેક ચાતુર્માસમાં લોટખંધ અરજીઓ પોસ્ટ દ્વારા ખડાયા છે. દ્રુટી સાહેબોની જવારે મીટીંગ ભરાય ત્યારે તે અરજીઓ પર બે હબર, પાંચ હબર જેવી નાની મોટી રકમો પાસ કરીને સહુને પહોંચતી કરવામાં આવે છે. કેટલાક દ્રુટીના તો કોઈને આપવામાં સમજ્યા જ નથી. એ લોકોને માત્ર બેંક બેલેન્સ વધારવામાં અને અમે આટલા લાખ રૂપયાના બટીવટકતો છીએ એમ પટ મારવામાં જ રસ છે. દેવકાળ ખડુ ઝડપલેર ખડલાઈ રહ્યા છે. પૈસા સાચવી રાખનારા દ્રુટીઓએ હવે વિચાર કરવા જેવો છે. સરકારની તિજોરી દિવસે દિવસે ખાલી થઈ રહી છે. સરકારના માથે પરદેશી દેવું એટલું વધી રહ્યું છે કે હિન્દુસ્તાન આખું વચી માંવું પડે. સરકારની આવી દયનીય હાલતમાં ધર્મોદ્ધાર દ્રુટીની રકમોની જરાયે સલામતી નથી. અડધી રાતે એકાએક કોક કાયદો પસાર થઈ જશે અને ધર્મોદ્ધાર રકમો બેંકોમાંથી સીધે સીધી સરકારની તિજોરીમાં જમા થઈ જશે. છેલ્લા ઘણા સમયથી સરકારની ધ્યાનમાં આ રકમો આવી ચૂકી છે. એમના હાથ કથારનીયે ડળકી ચકી છે. બિલડી ધની તપેલી બાળી ગઈ છે. પણ હવે તરાપ શી રીતે મારવી તેની જ રાહ જોનાઈ રહી છે. મહારાષ્ટ્ર અને દક્ષિણનાં પ્રદેશોમાં તો ક્યાંક ઝડપલાં કરવાનું કામ સરકારે ચાલુ કરી જ દીધું છે. સરકાર પબ્લિક ક્રેડિટ વિરોધ કરે છે તેનું મારણ કાઢી રહી છે. આવી હાલતમાં કોઈપણ ખાતાની રકમ જમા રાખી મૂકવી ઉચિત જણાતી નથી.

જેમ અને જેમ તે રકમો તે તે કાર્યોમાં વાપરી નાખવી જોઈએ.

દરેક અરજીઓ પર હબર, બે હબર, કે પાંચ હબર રૂપિયા આપવાથી કોઈના કામ પૂરા થતા નથી. અને વર્ષો સુધી તે મંદિરોના કામો લંબાયા કરે છે. તે બદલે કોઈ એકાદ જિનાલયને પોતાના દ્રુટ હસ્તક લઈને સમગ્ર જિનાલયનું નિર્માણ એકેક સંઘે કરી આપવું જોઈએ. દર વર્ષે જે કોઈ આબક થાય તે બધી આવક સંઘે ફત્તક લીધેલા જિનાલયમાં જ વાપરી નાખવી જોઈએ. આખા જિનાલયને જો ફત્તક લઈ ન શકાય તો કોઈ બે-ચાર જિનાલયોને મોટી રકમનું ઢાન કરીને તે લોકોના કાર્યને ઝડપલેર પૂર્ણ કરાવી આપવું જોઈએ. દેવદ્રોની રકમ જે સ્થળે આપવાનું નક્કી થાય તે સ્થળના સંઘનું બહુમાન કરીને રકમ અર્પણ કરવી જોઈએ અને કહેવું જોઈએ કે તમારો આભાર! તમે અમને આ દેવદ્રોની રકમનો સુંદર સદુપયોગ કરી લેવાની તક આપી. આવી રીતેના વહીવટ કરતાં દ્રુટીઓ અચિંત્ય પુણ્યનાં સ્વામી બનશે. બાકી રાજે રાજ ધક્કા ખવડાવીને કાર્યકર્તાઓનું તેલ કાઢી નાખ્યા પછી રૂપિયા આપનારા દ્રુટીઓની તો શું લાલત થશે એ તો જ્ઞાની જાણે. દ્રુટી તેનું નામ છે કે જેને ભગવાન સૌથી વહાલા હોય! વહાલા ભગવાનનું જિનાલય કેળવણી ગામમાં બંધાતું હોય તો એ જાણ્યો રહી જ ન શકે. પોતાની તન, મન, ધનનો શક્તિ લગાડે અને બધામાં સંપત્તિ દેવદ્રો અતેથી પણ જે સહાયનો જરૂર પડે તે ક્યાં વિના રહે જ

નહિ. આવા ઉદારચરિત દ્રુષ્ટીઓ આજે પણ ક્યાંક ક્યાંક જોવા મળે છે. પરંતુ સર્વત્ર જો આવી ઉદારતા જોવા મળે તો જિનશાસનના કેવો જય જયકાર થઈ જાય !

દ્રુષ્ટીઓની ફરજ અંગેની વિચારણા કર્યા બાદ શ્રી સંઘોની ફરજ અંગે થોડી વિચારણા કરીએ.

નૂતન જિનાલય બાંધવા તૈયાર થયેલા સઘે સૌ પ્રથમ તો આમની વસ્તી અને પોતાની શક્તિનો વિચાર અવશ્ય કરી લેવો પછી આગળ પગલાં ભરવાં. હોશમાં અને ઉદ્ઘાસમાં આવી જઈને એક સાથે લાખોના પ્લાન બનાવી નાંખવાની ભૂલ કરવા જેવી નથી જો કોઈ વ્યક્તિ પોતાના ખર્ચે સ્વદ્રવ્યથી જિનાલય બનાવતી હોય તો સોનાની ઇંટોથી મંદિર બાંધે તો આપણને વાંધા ન હોય શકે પણ જો ગામે ગામ ફરીને પૈસા લેગા ફરીને દેવદ્રવ્યના ખર્ચે હોરાસર બાંધવતું હોય તો પછી પ્લાન ટુંકે પતે તેવો બનાવવો જોઈએ. પૂર્ણ સેવા અને ઉપાસના માટે એક સ્થાન બની જાય તેટલો જ વિચાર રાખવો જોઈએ. જ્યાં ગામ નાનું હોય, વસ્તી થોડી હોય. ત્યાં મોટા તીર્થ જેવો પ્લાન ન બનાવવો. ત્યાં માત્ર એક નાનકડું રમણીય જિનાલય બની જાય એટલો જ વિચાર રાખવો જોઈએ.

નાનકડા ગામવાળાએ તો આર. સી. સી. માં એક માળતું અથવા એ માળતું મકાન બનાવવું. આઉંડ ફ્લોર પર ઉપાશ્રય રાખી ઉપરના માળ પર હોલમાં ગભારો શીટ્પ પ્રમાણેનો બનાવી એક ત્રણડું પધરાવી ઉપર અગાસીમાં ઇંટોનો ધુમ્મટ કે સામરણ બનાવી દેવું જોઈએ. જેની પર વરસો વરસ દરમિયાન પણ ચડી શકે. ટુંકા ખર્ચમાં કામ જલ્દી પતી જાય અને શીટ્પીઓની પરાધીનતા ન રહે. આ નાનકડો ધુમ્મટ કે સામરણ માળ ઉપર આવી જવાના કારણે તેની હાલ્ટ પણ આપોઆપ વધી જવાની. જેથી ફરથી પણ દર્શનાં લાભ મળે અને શાસન પ્રભાવનાનો ઉદ્દેશ પણ જળમાઈ રહે. આ રીતે બનાવવામાં આવતા આરાધનામંદિરમાં (જિનાલયમાં) લોખંડ વપરાય તો એમાં દોષ નથી. આજે ટુંક ધન વન કહી શકાય તેવા જિનાલયો કલકત્તા (૯૭, ઈનીંગ સ્ટ્રીટ), મુંબઈ-મલાડ ઇસ્ટ, ભાંડુપ, પ્લેઝન્ટ પેલેસ, માંદેજ (બારેજી) ચાલીસગામ (મહારાષ્ટ્ર) ભીલાડ આદિ અનેક સ્થળે વિદ્યમાન છે. ત્યાં જઈને નજરો-નજર જોઈને અર્ધડીયા મેળવી લેવો જોઈએ.

વધુમાં એક વિચારણીય બાબત તે છે કે હવે દેશકાળ એટલા ઝડપ લેર બદલાવા લાગ્યા છે કે કયા ગામની વસ્તી ક્યારે વધી જશે અને કયા ગામની વસ્તી ક્યારે ઘટી જશે એ કશું જ કહી શકાતું નથી. આજે એમ લાગતું હોય કે ધીરે ધીરે ગામ કેવલપ થશે, વસ્તી વધશે માટે દેરાસર

જૈસલમેર પંચતીર્થની યાત્રાર્થે પધારો

પશ્ચિમી રાજસ્થાનમાં આવેલ જૈસલમેર પંચતીર્થ પોતાની પ્રાચીનતા, કલાત્મકતા અને ભવ્યતા માટે જગપ્રસિદ્ધ છે. જૈસલમેર પંચતીર્થના અન્તર્ગત જૈસલમેર દુર્ગ, અમરસાગર, લૌદ્રવપુર, બ્રહ્મસર અને પોકરણ સ્થિત જિનાલયોમાં બરા મળી ૬૬૦ થી વધુ જિનપ્રતિમાઓ બિરાજમાન છે.

જૈસલમેરની વિખ્યાત વિશેષતાઓ - (૧) ભવ્ય કલાત્મક અને પ્રાચિન જિનાલયો. પન્ના અને સ્ફટિકની પ્રતિમાઓ. (૨) ખરતરગચ્છીય શ્રી જિનભદ્રસુરિ જ્ઞાનભંડારમાં સંગ્રહિત તાડપત્રીય અને હસ્તલિખિત ગ્રંથો. (૩) દાદાગુરુદેવ શ્રીજિનદત્તસુનિજ મનારાજની ૮૩૦ વર્ષ પ્રાચીન ચાદર અને ચોલપટ્ટા, જે તેઓના અગ્નિસંસ્કાર પછી પણ સુરક્ષિત રહ્યા છે. (૪) અનેક દાદાવાડી, કેપાશ્રય, અધિશાયક દેવસ્થાન અને પટુઆ શેઠાની કલાત્મક હવેલીઓ. (૫) લૌદ્રવપુરના ચમત્કારિક અધિશાયકદેવ જેમના દર્શન ભાગ્યશાળીઓને અવારનવાર પ્રાપ્ત થાય છે.

આવાસ પ્રબંધ : યાત્રિકો અને શ્રીસંઘોને ઉત્તરવ ઉચિત પ્રબંધ છે. મરુભુ મમાં હોવા છતાં પાણી અને વિજળીની પુરી વ્યવસ્થા છે. દાનવીરોના સહયોગથી ભોજનશાળા ચાલુ છે.

યાત્રાયાતના સાધન : જૈસલમેર આવવા માટે જોધપુર મુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે ભારતના જુદા જુદા ભાગોથી યાત્રાયાતના સ્વાધનોથી જોડાયેલ છે. જોધપુરથી દિવસમાં એકવાર બસ અને રાત્રે ને સવારે બે વાર ટ્રેઈન જૈસલમેર આવે છે. આ ઉપરાંત જયપુર અને બીકાનેરથી પણ સીધી બસો જૈસલમેર આવે છે.

જૈસલમેર પંચતીર્થનાં દુર્ગ તથા અમરસાગર સ્થિત જિન-મંદિરોના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાલુ છે.

શ્રી જૈસલમેર લૌદ્રવપુર પાશ્વિનાથ જૈન મંદિર. ટ્રસ્ટ ગ્રામ : જૈન ટ્રસ્ટ [ફોન નં. ૩૦

જૈસલમેર (રાજસ્થાન)

શત્રુજયના યાત્રિકોની સુવિધા માટે

પાલીતાણા શ્રી સિદ્ધક્ષેત્રની યાત્રાએ પધારે ત્યારે દરેક પ્રકારની આધુનિક સુવિધા સાથેની તલાટી પાસે; કાચના દેરાસરજી પાછળની ધર્મશાળાની સેવા જરૂર લેશે.

ધર્મશાળામાં હદ યાત્રા, ફાગણ શુદ્ધ ૧૩, વૈશાખમ અખાત્રીજ કે ચાતુર્માસની આરાધકોને વિશેષ સગવડતા મેળવવ સંપર્ક સાધો....

શ્રી વિદ્યાવિહાર પાલી ભવન જૈન ધર્મશાળા

જૈન સોસાયટી, પ્લોટ નં. ૧૩-B, કાચના મંદિર પાછળ, તલાટી રોડ, પાલીતાણા - ૩૬૪ ૨૭૦ [ફોન : ૩૮૮]

મોટું બનાવીએ અને પાયાથી મજબુત ગણાવીએ જેથી પાંચસો કરોડ વર્ષ સુધી ભેવું જ ન પડે. પણ આ ગણતરી ઉધી પરતાં વાર લાગતી નથી. આસપાસનાં કોંક એરીયામાં જો ગવર્નમેન્ટ કોંક મોટી ફેક્ટરી નાખે તો સર્વિસ આદિના કારણે ધીરે ધીરે કચ્છને વસ્તી ગામ છોડીને પેલા સરકારી પ્લાનવાળા ગામમાં ટ્રાન્સફર થઈ જાય છે ત્યારે પેલા ૧૦૦૦ વર્ષ લાસ્ટીંગ કરનારા જિનાલયની પૂજાનો લાભ માત્ર પૂજારીઓને જ લેવાનો રહે છે આવા પ્રસંગો અનેક ગામમાં આજે પણ બન્યા છે.

ક્યારેક કોંક સરકારી કાયદો એવો આવી જતો હોય છે કે જૈનોના ધીરધારનાં, સોના-ચાંદીનાં, કાપૂસનાં, જમીન જાગીરન, દુકાનદારીના ધંધા હાથ પરથી ચાલ્યા જાય છે, અને ન હટકે એ બેકાર બેનેલા જૈનો ગામ છોડીને ચાલ્યા જાય છે. અને કોંક સરકારી ખાતામાં ચા કોંક એક્સિસમાં સર્વિસ શોધી લેતા હોય છે આજે નજર સમક્ષ એવા ગામો છે કે જ્યાં જિનાલયોની સંખ્યા ૧૦ થી માંડીને ૧૦૦ સુધીની છે. પણ સરકારની નજર બગડી અને ગામના ધંધા તૂટી પડ્યાં, મંદિરો ઉભા રહી ગયા અને જૈનો પેટીયું ભજવા મુંબઈ, સુરત, અમદાવાદ, કે રાજકોટ ભણી ચાલી નીકળ્યા. અને મંદિરો પૂજારીઓને બરોસે રહી ગયા. એની સામે એવા પણ અનેક ગામો છે કે જ્યાં ગઈ કાલે કાવડા ઉડતા હતા ત્યાં આજે ગવર્નમેન્ટના જ આઈ ડી સી, એમ.આઈ ડી.સી. અથવા એ.એન.જી.સી જેવા પ્લાટના કારણે હજારોની સંખ્યામાં જૈનોની વસ્તી ઉભરાઈ રહી છે.

અ.મ.જરા શાંત ચિત્તે વિચાર કરશું તો ખ્યાલ આવશે કે દેશભ્રમ ફરી જતાં વાર લાગતી નથી. આમ રાજકીય ડેવલપમેન્ટની સાથેસાથ ક્યારેક હિંદુ મુસ્લીમના હુલ્લડો, કેમવાદ, ડર્ટીપોલીટીક્સ, આંદોલનો, મોરચાઓ, તોફાનો, આગો, મારામારીઓ, બોંબાર્ડીંગ આદિ કારણસર હમણાં હમણાં ઘણી ઉથલ-પાથલો મચી રહી છે.

કોણ ક્યારે પોતાનો સંસાર ફેરવી નાખશે તે કહી શકાય તેમ નથી. આવા વાતાવરણની વચ્ચે અજો હજારો વરસ ટૂંકી શકે તેવી ઇમારતો ઉભી કરતાં પૂર્વે ખુબ ખુબ વિચાર કરવાની જરૂર છે. પૂજા સેવા માટે પ્રભુના આલંબન માટે પોતે રહે ત્યાં સુધી શાંતિથી આરંભના કરી શકે તેવું આરાધના મંદિર આર.સી.સી.માં ઉભુ કરી દેવું હિતાવહ લાગે છે ક્યારેક કોંક હુલ્લડો વગેરેમાં ગામ છોડી જવાનો પ્રસંગ આવે તો પણ ભગવાનનું ઉત્થાપન કરી દઇને હોલ વચી શકાશે અને એ જ રકમમાં બીજા રથને પણ એવો જ હોલ બાંધી શકાશે.

એક ગામવાળા મારી પાસે દેવદ્રવ્યની અરજી લઈને આવેલા મેં તેમને પૂછ્યું કે ગામમાં ઘર કે લા ઇ તો કહે ૧૦ ઘર! મંદિરનો એસ્ટીમેટ કેટલાનો છે? તો કહે ૨૦ લાખનો. બીજા એક ગામવાળા આવેલા તેમને પણ અરજી પર મુજબ જ એ સવાલ કર્યો તો જવાબમાં વર્તતો છે ૩૦ ઘરની અને એસ્ટીમેટ ૫૦ લાખનો! આવી વાતો સાંભળ્યાં બાદ તમને કહેવું પડ્યું આમાં દેવદ્રવ્યનો સદુપયોગ નહીં પણ દુરુપયોગ છે, તમને પૈસા આપવામાં અમને પણ દોષ લાગે. દેવદ્રવ્યનો મતલબ એવો નથી કે ગમે તે ખૂણે-ખાંચરે વગર વિચારે પણ દેરાસર બધાનું હોય તો પૈસા આપી દેવા. દેવદ્રવ્યનાં પૈસા દેરાસરમાં જ વપરાય પણ આગળ પાછળનાં લાભાલાભોના વિચાર કરીને જ વપરાય, કોઈપણ વેપારી પોતાના નાણાં વેપારમાં જ ભેડવા ઇચ્છે પણ વેપારનું સ્થળ સહારાનું રણતો ન જ હોવું જોઈએ. દેવદ્રવ્યનો હુપયોગ પણ દૃષ્ટિએ વિચારીને કરવો જોઈએ.

આટલા વિચારો કર્યા બાદ હવે જો તમે શિખરબંધી જિનાલય જ બનાવાના હો, તો જે સોમપુરાને કામ સોંપવાના હો તેમના હાથે પૂર્વે જે દેરાસરોના કામો થયા હોય ત્યાંના સંઘમાં પહેલાં પાકી તપાસ કરાવીને ખાત્રી કરશો કે કામ શરૂ કર્યા પછી અધવચ્ચે લટકાવી તો નથી હેતા ને? અ.જ.ઘણા દેરાસરો આ રીતે અધવચ્ચે લટકી રહ્યા છે કામ શરૂ થયા બાદ સંઘ સાથે કોઈ ને કોંક વાંધા ઉભા કરવામાં આવે છે. મોંઘવારી વધી ગઈ છે, માટે આટલી રકમ સંઘે વધારે આપવી પડશે. કારણગરોને જવા-આવવાનું ભાડું, જમવાનો ખર્ચ સંઘે આપવાનો રહેશે. આવી વાતો ક્યારેક પાછળથી ઉભી કરાય છે. જ્યારે એથોમેટ કરવામાં આવે છે ત્યારે આવી ફરી જ વાતો ચલી નથી માત્ર ૧૦ લાખ કે ૧૨ લાખમાં દેરાસર કરી આપશું એવી રીતે મોટી મોટી વાતો કરીને કામ સોંપાઈ ગયા બાદ નવા નવા ઘણા ખર્ચાઓ સંઘ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવે છે. અને અંતે મામલો બીચકે છે. પરસ્પરના મેળ તૂટી જાય છે. અને દેરાસરનું કામ રખડી પડે છે.

ઘણા શીલ્પીઓને તો હવે ફોરેનમાં પણ કામો મળવા લાગ્યા છે. તેમની પાસે બિલકુલ સચ્ચ હોતો નથી છતાં લોકનાં મામો તે લોકો એક સાથે ૧૦-૧૨ દેરાસરોના કામો પોતાના માથે સ્વીકારી લેતા હોય છે. અને પછી ૬/૬ મહિને પણ કામકાજ ભેવા ફરકતા નથી. અચૂક ઠાકીગરો ગમે તેમ પથથરો ચોડી દેતા હોય છે. પ્રતિષ્ઠાના દિવસો નજીક આવી જવાના કારણે પછી તે ફેરફાર થઈ શકતો નથી અને એ બધા દોષો ઉભા રહી જાય છે. અને ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા થઈ જાય છે. પછી તે દોષોનાં માઠાં પરિણામ સહન સંઘને ભોગવવાના રહે છે.

વધુમાં પથરો ખાણથી માંડીને મંદિર સુધી પહોંચે ત્યાં સુધીમાં દરેક સ્થળે ઘણા શીશીઓના માર્જન બાંધેલા હોય છે. માંડીની ખરીદી તમારે કરવાની હોય પણ માલની અને દુકાનની પસંદગી તો શીશીઓ જ કરવાની હોય છે. કાર્યકર્તાઓ પથરના બીજનેશમાં બીલકુલ અજાણ હોવાના કારણે ઠીક ઠીક તુકશાન લોગવવું પડે છે. માટે પથરની ખરીદીમાં મનુભવીને સાથે રાખીને જ આગળ વધવું જરૂરી ગણાય.

આજે રૂકરાણા, ધાંગધા પોરબંદર, કુમારી વગેરે સ્થળોની ખાણમાંથી દિવસ-રાત પથરો બહાર કાઢવામાં આવે છે. તેથી ખાણમાંથી લગભગ કાચોને કાચો પથર બહાર આવી જતો હોય છે. જે લસ્ટીંગ કરી શકે તો નથા ઘણા નવા જિનાલયોમાં પણ પથરના પાટડા તુટી પડવાના કેક થવાના પ્રસંગો બન્યા છે. જેમાં કાચો પથર અથવા સોમપુરાઓની બેદરકારી જ કાણુરભૂત રહી છે.

પથર વિના માત્ર ઇમામાંથી પણ સુંદર શિખરબંધી જિનાલય બની શકે છે. સીમેન્ટના પ્લાનમાં જેવા ઘટ બનાવવા હોય તેવા બનાવી શકાય છે અને ઇંટની ઇમારત પથર કરતા પણ વધુ મજબૂત બને છે. નાલંદા વિશ્વ-વિદ્યાલય (બિહાર)માં હોલો ૨૦૦૦ વર્ષ પ્રાચીન સ્થાપત્યો બધા ઇંટ અને માટીમાંથી જ બનેલા છે. છતાં આજેય પણ એમને એમ ઊભા છે. પથરના બદલે ઇંટોમાંથી બનેલું ભૌતિકભૌત્ય શિખરબંધી જિનાલય આજે કંઈકિતાઈ (બિહાર)માં હોય છે. જેમાં સીમેન્ટમાં કરેલી કલા કારીગરી ભેતા એકવાર તારંગા તીર્થની ભૌત્યતા અને આબૂની કોતરણી ચાહ આવી જાય, જેનો ફોટોગ્રાફ આ પુસ્તકના પાછલા કવર પેજ પર જોઈ શકાય છે.

કેટલાક સૂચનો

- (૧) નૂતન જિનાલયનું કાર્ય શરૂ કરતાં પૂર્વે જેમણે જિનાલયોના કામ કરાવ્યા હોય તેમનો અનુભવ મેળવવો.
- (૨) સોમપુરાની કારકિર્દી અંગે સારા રીપોર્ટ મળે તો જ તેમને કામ સોંપવું. શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢીનો અનુભવ પણ પૂછવી લેવો.
- (૩) સોમપુરા કામ સોંપતા પૂર્વે એગ્રીમેન્ટમાં બંધી જ વિગતો આવી દેવી.
- (૪) મંદિરનું કામ શરૂ થઈ પછી કુંડ માટે ફરવા કરતાં કામ શરૂ થઈ પહેલાં જ ફરી લેવું જોઈએ અને જે રકમ મળે તે બેંકમાં જમા મૂકી દેવી જોઈએ. જરૂરી રકમ આવી ગયા બાદ બધા માલની એક સાથે ખરીદી કરી લેવી થોડો પથર લાવો! થોડું કામ કરાવો! આ રીત બરાબર નથી. એમાં અંતે થાકી જવાશે અને કામનો પાર નહિ આવે.

(૫) જો નવેસરથી દેરાસર કરાવવું હોય તો પહેલાં 'કુંડ ઇન વન' જેવું ઘર દેરાસર જ બનાવો થોડાક વર્ષો જવા દો વાતાવરણ વસ્તી કેમ રહે છે તે જુઓ અને પછી શિખરબંધી દેરાસરના વિચારમાં આગળ વધો એકદમ ઉતાવળ જરાયે ન કરશો.

(૬) જે સોમપુરાનો કે કારીગરનો કડવો અનુભવ થયો હોય તેના સાણસામાં બીજા સંઘો ન ફસાય માટે તેવા અનુભવોને ગભરાયા વિના બહાર કરી દેવા જોઈએ.

(૭) કામ કરતા કારીગરોને નવા બંધાઈ રહેલા મંદિરમાં જુતા પહેરીને અંદર ન જવા દેવા બીડ/સીગારેટ મંદિરમાં પીવા દેવી નહિ ગાળ્યા વિના પાણી, મંદિરના કામમાં વાપરવું નહિ. એમ. સી. ન જાળવી હોય તેવી મનુરણ બાંધ્યોને મંદિરની અંદરનું કોઈ કામ ન સોંપવું (શક્ય હોય તો બહેનોને મંદિરના કામમાં રાખવી જ નહિ).

(૮) ખાણમાંથી પથરો કાઢતાં ઓળખડાકા કરીને કરવામાં આવે છે તેથી પથરોને એક મુઠ માર વગી જતો હોય છે. જે પ્રારંભમાં દેખાતો નથી પણ પથરની ઘસાઈ થયા બાદ તેની કેચીજ નજરમાં આવે છે. તે અંગે પહેલેથી પાકી ખાતરી કરવી જરૂરી ગણાય.

(૯) મૂળનાયક ભગવાન પરિકર સાથે જાળિરાજમાન કરવા. આરંભ તના બિંબ તરીકે પરિકર હોવું અનિવાર્ય છે. આ પરિકર અંતિય વાળું ન કરવતાં માત્ર અષ્ટ પ્રાતિહાર્ય યુક્ત કરવામાં આવે તો વધુ અનુકુળ રહેશે. પ્રાચીન/અવોચીન જિનાલયોમાં આખા અષ્ટ-પ્રાતિહાર્ય યુક્ત પરિકરો આજેય પણ અભરી (પિંડવાડા) કલિકુડતીય (ધોળકા)માં વિદ્યામાન છે.

— લેખક : સુનિરાજશ્રી હેમરતનવિજયભાઈ મ.
(સાહાર : આલો જિનાલયે જઈએ)

૩૧. ૩૦૧ માં છોડ મળશે

દેરાસર, ઉપાશ્રય માટે ઉગ્રમણના દરેક નાતા-મોટ માપતા પ્લાસ્ટીક જરીવાળા છોડ ઓર્ડરથી બનાવનાર.

હાજરમાં વિવિધ જાતના છોડો તૈયાર મળશે. દરેક સંઘો, પુણ્યશ્રી સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજને અગાઉથી પત્રવ્યવહાર કરવાથી વિશેષ લાભ.

શાહ મણીલાલ ડોટાલાલ જરીવાળા

કુ: મહીધર્મપુરા, વાણીયા શેરી, સુરત (ફોન : ૨૭૪૭)

શ્રી ઉપધાનતપની કલકતામાં આરાધના

શ્રી કલકતા લવાનીપુરમાં આતુર્ભાસ બિરાજમાન પૂ. સ્વ. ગરજાધિપતિ આચાર્યદેવશ્રી દેવેન્દ્રસાગરસૂરીયરજી મ. શ્રીના શિષ્યરત્ન પૂ. પાંચાસપ્રવર શ્રી નરદેવસાગરજી મ. તથા સુનાશ્રી ચન્દ્રકીર્તિ સાગરજી મ. શ્રીની પુણ્યનિશામાં આતુર્ભાસમાં અનેકવિધ ધર્મ આરાધનાઓ થઈ રહેલ છે. પૂજ્યશ્રી ના પ્રવેશ દિનથી અખંડ અહમ તપ, હરરોજ સંઘપૂજન સાથે શ્રી ભગવતીજી સુત્રવાંચન, હર રવિવારે વિવિધ આરાધનાઓ સિદ્ધીતપ આદી તપશ્રીઓ તથા શ્રી સિદ્ધચલજી આદી પદોના અહુતપૂર્વ ઉછામણી વિ. થવા દ્વારા પુજ્યશ્રીનું આતુર્ભાસ આરાધનામય બન્યા રહેલ છે.

સોનામાં સુગંધ બળે તેમ શ્રી લવાનીપુર જૈન સંઘ તથા શ્રી સંઘના દ્રસ્ટી તથા કમિટીગણ તરફથી તા. ૨૦-૧૦-૮૮ થી શરૂ થયેલ શ્રી ઉપધાન તપની આરાધના આનંદલાસ પુર્વક પુણ્ય થવા આવેલ છે.

આ મહાન આરાધનામાં બેડાયેલ ૧૧ વર્ષના પીપ્પ-કુમાર રાચચંદ્રભાઈ નાગડાં હરેકનું કેન્દ્ર બન્યા છે. તપસ્વી શ્રી જયંતિભાઈએ નવ ઉપવાસ કરી તપને દીપાવેલ છે. બીજા પણ આરાધકો વિવિધ તપશ્રીઓ કરવા ઉદ્દેશસિત બની રહ્યા છે. પૂજ્યશ્રીના શ્રી ભગવતીજી સુત્રના આખ્યાનો તથા તપશ્રીઓ હસ્યની વાંચનાના માધ્યમે તપસ્વિઓની અપ્રમત ભાવની ભગૃતિ અનુભવનીય બની રહેલ છે. શ્રી સંઘની વ્યવસ્થા અનુપમ છે.

૪૭ દિવસના સાધુજીવન જીવતા ભાગ્યશાળી બનેલ આરાધકોનો ત. ૧૧-૧૨-૮૮ ના શુભદિને માહારોપણનો પનોતો પ્રસંગ ઉજવાશે.

આ પુણ્ય પ્રસંગને અનુકક્ષીને તા. ૫-૧૨-૮૮ થી ૧૨-૧૨-૮૮ સુધી છોડનું ભવ્ય ઉજવણું. અઢાર અભિષેક, ભવ્ય રથયાત્રા, શાન્તિ રથયાત્રાદિ સહ અઢાદિ મહોત્સવ ઉજવાશે. જે અંગેની જોરજાર તોચારીઓ શ્રી સંઘ તથા દ્રસ્ટી કામિટીગણ દ્વારા આદી રહેલ છે.

સુનીશ્રી ચન્દ્રકીર્તિ સાગરજીની ૩૧ મી ઓળી નિમિતે શ્રી પાર્શ્વમાહલા મંડળની બહેનો તરફથી મહોત્સવ ઉજવાયો હતો.

શ્રી ઓલંડિયા જૈન સ્વે. કોન્ફરન્સનું ૨૫મું અધિવેશન - દિલ્હીમાં

શ્રી જૈન સ્વેતામ્બર મુર્તિપૂજક સમાજની સર્વોચ્ચ જનતા માટે કા જૈન સ્વેતામ્બર કોન્ફરન્સ અખીલ ભારતીય ધો.એ છેલ્લા ૮૯ વર્ષથી કાર્ય કરી રહી છે.

આ સંસ્થા જૈન સમાજની વિચાર પ્રેરક અને સર્ગ-કર્મક સંસ્થા છે.

આ સંસ્થાનું ૨૫મું અધિવેશન દિલ્હી મધ્યે તા. ૮-૯-૧૦ ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ ના રોજ જૈન સમાજના અગ્રણી બેરીસ્ટર શ્રી દીપચંદ્રભાઈ એસ. ગાડીના પ્રમુખસ્થાને બોલાવેલ છે.

અખિલ ભારતીય સ્તર પર શ્રી આત્મ વલ્લભ જૈન સ્મારક શિક્ષણ નિધિ તરફથી દિલ્હીમાં રાષ્ટ્રીય માર્ગ નં-૧ કમ્પ્લેક્સ ૨૭.૨૦૦ ચોરસ મીટરની ભૂમિ પર વિજયવલ્લભસૂરિ સ્મારકનું ઉદ્ઘાટન પણ આ દિવસોમાં રાખવાનું નક્કી થયેલ છે. એમ કોન્ફરન્સના માનદ્ મંત્રી શ્રી જયંતિભાઈ એમ. શાહે જણાવેલ છે.

કોન્ફરન્સનો પ્રેરક અને જવલંત સંદેશ સર્વત્ર પહોંચે તેવી શુભ ભાવના પૂનઃ નિયુક્ત થયેલા શ્રી દીપચંદ્રભાઈ એસ ગાડીએ તાજેતરમાં વિદેશ જતાં પહેલા કોન્ફરન્સની સ્ટેન્ડીંગ કમિટીની મિટીંગમાં વ્યક્ત કરેલ છે.

ક પૂજની બેડ ક

- * અહિંસક રીતે બનાવેલી, ગરમી કે ઠંડીની સીઝનને અનુકૂળ.
- * પહોંચીકના રૂબામાં સુહર પેકીંગ કરેલી અંગેએ પ્રભુ પૂજના માટેની પૂજની બેડ તૈયાર કરી છે.
- * વ્યાજબી ભાવ અને ટકાઉપણાની ગેરંટી બનાવનાર તથા સુખ્ય પ્રાપ્તિ સ્થાને :

—: આરટેક્સ સિન્થેટીકસ :—

૨૪, હનુમાન ગલી, ૧લી ફોંસ લેન, કાલબાદેવી, મુંબઈ-૨.

ફોન : ૨૫૫૮૬૬ • ૨૮૬૪૬૩૯

— અન્ય પ્રાપ્તિ સ્થાને —

- સ્વતંત્રતાલાલ વી, જૈન
- ૨૦, મહાજનગલી, પેલે માળે, જવેરી બજાર, મુંબઈ-૨
- * પ્રવિણભાઈ જૈન (જૈન ઉપકરણવાળા)
- ૧૦, મહાજન ગલી, ૯૬, જવેરી બજાર, મુંબઈ-૨
- * શ્રી વર્ધમાન સંસ્કૃતિધામ
- ૬, ધન મેન્શન, પહેલે માળે, અવંતિભાઈ ગોખલે ટ્રીટ, જોપેરા હાઉસ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૪.
- * અખિલ ભારતીય સંસ્કૃતિ રક્ષકદળ
- ૨૭૭૭, જીવતલાલ પ્રતાપશી સંસ્કૃતિ બવન, નિરંજણ, રિલીફ રોડ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૨
- * તથોવન સંસ્કારધામ પ્રભાવતી ટ્રસ્ટ
- મુ. પોસ્ટ : ધારાગિરિ - ૩૯૬૪૨૪, (જિ. નવસારી)

દુબકાળના ઘા હળુ રૂઆયા નથી

સંમત સૌરાષ્ટ્ર ગુજરાતને સતત ત્રણ વર્ષ સુધી દુબકાળની વિશમ પરિસ્થિતિની ચાતન સહન કર્યા પછી કુદરતની કૃપાથી સારો વરસાદ થવાના કારણે દુબકાળની એ વિશમ પરિસ્થિતિને અલગીદા આપવામાં સફળતા મળી, પરંતુ દુબકાળના કપરા ઘા હળુ થયા સ્થળોએ રૂઆયા નથી દુબકાળની એ વિશમ પરિસ્થિતિમાં જે લોકોએ માનવતાની દ્રષ્ટીથી કિંમતી પશુધનને ખચાવત માટે પ્રયાસ કર્યા તેનાથી કેટલાક સ્થળો પર આર્થિક ભોળો વધી ગયો. આવા ભોળાને હળવો કરવો તે પણ સૌથી ફરજ છે.

ભાનગર જિલ્લાના કાલાવડ તાલુકાના મોટાવડામાં મોટા-વડાના ગૌ સેવા સહકાર ટ્રસ્ટ-દ્વારા ગત દુબકાળમાં કિંમતી પશુધનને ખચાવી લેવા માટે હેઠલામાં હેલા પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા હતા. આ સંસ્થા દ્વારા શરૂ થયેલ કેટલ કેમ્પ આજે પણ ચાલુ છે. અહીં એકર જગ્યામાં આ કેટલ કેમ્પ આવેલ છે. ત્યાં જાંયાની પણ પુરતી વ્યવસ્થા રાખવામાં આવી છે. તેના પરિણામે પશુ સારી રીતે રહી શકે છે. આ કેટલ કેમ્પમાં ૧૨૦૦ જેટલા પશુ છે. આ સંસ્થા ઉપર આજે રૂપિયા ત્રણ લાખનું ભારણ છે. જે હળવું કરવા સંસ્થાના અધ્યક્ષ શ્રી મનસુખલાલ ડી. વોરાએ એક યાદી દ્વારા લોકોને અપેક્ષા કરી છે. હાંડોળની રકમ મોટા વડાના ગૌ સેવા સહકાર ટ્રસ્ટ મેડા વડાના, વાયા: કાલાવડ, જિ. ભાનગર અથવા શ્રી મનસુખલાલ ડી. વોરા, C/o, એસ. મનસુખલાલ એન્ડ કું. રૂઢયા બિલ્ડીંગ, રોપ, કાલબાદેવી, મુ.અર્ધ ૪૦૦૦૦૨ એ સરનામે મોકલવા સૌને વિનંત છે.

વાલકેશ્વરની ચાણા તીર્થ છ'રીપાલીત સંઘ યાત્રા

ભરૂચ તીર્થોદ્ધાર માર્ગદર્શક પ્રખર પ્રવચનકાર પુણ્ય આ શ્રી રાજયશ સુરીશ્વરજી મ. સા. ના ચરણકમળમાં દેવાધિદેવ મુનિસુવત પ્રભુના પરમ પાવન પ્રાચીન તીર્થ ચાણા તીર્થનો છ'રીપાલિત યાત્રા સંજ્ઞા પ્રારંભ તા. ૨૮-૧૧-૮૮ સોમવારના રોજ સવારે ૭-૧૮ મીનીટ થનાર છે, આ સંઘ યાત્રામાં પુણ્ય આ. શ્રી રાજયશ સુરીશ્વરજી મ. સા., મુનિશ્રી ગુણરત્નવિજયજી મ., મુનિશ્રી પદ્મયશ-વિજયજી મ., મુનિશ્રી હ્રદ્યાહુવિજયજી મ., મુનિશ્રી, નંદીયશ-વિજયજી મ., મુનિશ્રી વજ્રયશ વિજયજી મ., મુનિશ્રી રત્નયશવિજયજી મ., મુનિશ્રી વિશ્રુતયશવિજયજી અદી મુનિ ભગવંતો તથા સાધ્વી શ્રી સર્વોદયાશ્રી મ. આદી વિશાળ સમુદાય આ સંઘયાત્રામાં પધારશે આ સંઘયાત્રાના સંઘપતિ શ્રીમતી શરદબેન જયતીલાલ સુદલાલ કોઠારી પરિવાર [પાલનપુરવાળા] તથા વ્યવસ્થાપક શ્રી અવેર-ચંદ પ્રતાપચંદ સુપાર્શ્વનાથ જૈન સંઘ-વાલકેશ્વર છે. સંઘમાળા તા. ૩-૧૨-૮૮ શનિવારના છે.

પુણ્યશ્રીના ચાણાથી ભરૂચ તીર્થ તરફ વિહાર તા. ૫-૧૨-૮૮ સોમવારના છે. મુનિસુવત પ્રભુનો અજન્મશલાક પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ મહા સુદ ૧૩ શનિવાર તા. ૧૮-૧૨-૮૮ના રોજ ભરૂચ મુકામે ચોળવામાં આવનાર છે.

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ પધારો

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ ભારતમાં એક જ શ્રી પાર્શ્વનાથ બ. ની કાયા ૧૫ ફુટ ઉંચી અને નીલવર્ણ સાત ફણાધારી કાર્યોત્સર્ગરૂપે પ્રાચીન પ્રતિમાજી બિરાજે છે.

હજારો યાત્રિકો દર્શનાર્થે પધારે છે. ભોજનશાળા ધર્મશાળા વિગેરેની સુવિધા છે. યાત્રિકોને આવવા માટે ચોમહલા સ્ટેશન તથા આલોટથી બસ સર્વીસ મળે છે. અગાઉ સુચના આપવાથી પેઢીની જીપની વ્યવસ્થા થઈ શકશે. અહીં તપવાળા માટે પૂર્ણ વ્યવસ્થા છે. (ફોન નં. ૭૩ આલોટ) લિ. હીપચંદ જૈન સેક્રેટરી

શ્રી નાગેશ્વર પાર્શ્વનાથ પેઢી

P. O. ઉન્હેલ ૬૬ સ્ટે. : ચોમહલા [૨ જસ્થાન]

‘શ્રી પ્રાચીન જૈન સરાક સમાજ ઉદ્ધાર ટ્રસ્ટ’ દ્વારા બિહાર-બંગાલ પ્રદેશનાં સરાક સમાજમાં જૈનદેરાશ્વર-ઉપાશ્રય - પાઠશાળાદિના નિમોણુહિતુ

સકલ શ્રીસંઘને નમ્ર નિવેદન

(ટ્રસ્ટ નં. એ/૨૬૬૦; અમદાવાદ, તા. ૧૬-૧૦-૮૭)

ઉપદેશ દાતા :- ઉપાધ્યાયશ્રી યશોભદ્રસાગરજી મ. તથા તેમના શિષ્ય પુ. ગણિવર્ધશ્રી ચંદ્રશેખરસાગરજી મ.

ઉદ્દેશ્ય :- બિહાર-બંગાલ પ્રદેશમાં પુર્વે જ્યેષ્ઠ જૈન શ્રાવક હતા; અને આજે સરાક જાતી તરીકે પ્રસિદ્ધ છે તેમ જ આદિદેવ, ધર્મ, શાંતિ, પાર્શ્વ વગેરે ક્રિતેશ્વરના નામના ગોત્રના ઓળખાય છે અને તેમના આચર-વિચાર પણ જૈનધર્મને અનુરૂપ થોડા-ઘણા અંશે જોવા મળે છે, એવા ત્રણ લાખ સરાક જૈન ભાઈઓના ઉદ્ધાર માટે શક્ય પ્રયત્નો કરવાનો અમારો ઉદ્દેશ છે.

તાજેતરમાં બેલુદ ગમે કે જે સમેતશિખરજી (મધુવન) અને ચાસ (બોકરો) વચ્ચે આવેલ છે. અને જ્યાં ૫૦૦ ઉપાસતી જૈનોની વસ્તી છે, ત્યાં દેરાસર, ઉપાશ્રય અને પાઠશાળાના નિર્માણનું કાર્ય ચાલી રહ્યું છે. આજ પ્રમાણે જ્યાં જ્યાં સરાક જૈન ની વસ્તી હશે ત્યાં આ રીતના નિર્માણકાર્યો ક્રમશઃ હાથ ધરવામાં આવી શકે.

અતઃ ભારતભરના પ્રત્યેક શ્રીસંઘોને તથા ધર્મપ્રેમી મહાનુભાવોને તમ્ર વિનંતી છે કે સાધાર્મિક ભાઈઓના ઉદ્ધારના આ પુણ્યકાર્યમાં ઉદ્દાદિવે વધુને વધુ દાન આપી સહયોગ આપશો.

વિશેષ માહિતી માટે પૂ. ગણિવર્ધશ્રી ચંદ્રશેખરસાગરજી મ. ને આતુર્ભાસ રિજીત : શ્રી વાસુપૂજ્યશ્રી પાર્શ્વ જૈન દેરાસર-ઉપાશ્રય, નાણાપુરા ચાર રસ્તા, અમદાવાદ જાતની રકમ શ્રી પ્રાચીન જૈન સરાક સમાજ ઉદ્ધાર ટ્રસ્ટ ના નામે તીથેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

નિવેદક : બાબુલાલ ભોગીલાલ પટવા (પ્રમુખ)

૩૪ ન્યુ ક્લોથ માર્કેટ, રાયપુર નજીક બિહાર, અમદાવાદ

શીથીલાચાર્ય કે વિશુદ્ધાચારી....

લે :- નિબનંદ

(૨૨) રજી. રૂઢાને ધનથી પુરા વક્તા અને આચાર્યો પેતાના નિશ્ચ માં થયેલ અનાચારોને ઢાકવા ઘર બારી બનનારને ધન અને રહેઠાણને આજીવિકાની સગવડ કરી પોતાની વાતો ઢાકવાના છાવરવાના પ્રયત્નો તથા તેવી વાતો કોઈ નવજી તેની તકેદારી રખાય અને બીજાઓના વાતો બાંહેધર લાવવા માટે પ્રેરણાઓ આપે આમ આ વિદ્વાન વક્તા અને આચાર્યોની આલ શીથીલાચાર્ય કે વિશુદ્ધાચારી.

(૨૩) “માપ તેવા બેટા અને વડ તેવા ટેટા” એ કહેવતના રૂઢાને અનુસરી કહેવાનું કે એ શીથીલાચારી-આનું ઊત્પત્તિ-યાન કોઈએ તો આપણે પોતે જ છે. આપણે ગુરુપારત ગ્રંથના વાંચ કરતાં થાક્યા નહીં. ગુરુની આધીનતા આપણને રૂચી નહિ એકલાને કોઈ સમાજ સંઘર્ષ નહિ તો કરવું શું. મુખે કાં તો ઢાંલી જૈનસમાજને બે માંધાની જ જરૂર પછી તે એ તેવા હોય તે બેવાની તેને પરવા નથી. એટલે બીજું માથું ઊંચું કરવા યોગ્ય યોગ્યની વિચારણા કર્યા સિવાય અયોગ્ય વ્યક્તિઓને દીક્ષા આપી એકના બે થયા પછી આ દીક્ષીત પાસે વગર પૈસાના ગુલામ જેવી આપણે વર્તણૂક બતાવી આપણને ધીમે ધીમે ચતુરાઈથી શ્રીમંતના દીકરાઓ દિક્ષીત તરીકે મળ્યા તેને લાણીઓ બીજાઓને તપ કરા, વેચાવચ્ચ કરો આમ કહી ધરદાપૂર્વક આલાય રાખ્યા - આથી અમુકાયમાં સંઘર્ષ થયા અને અયોગ્ય વ્યક્તિઓ છુટી પડી-તેને આજીવિકાનો પ્રશ્ન હલો થયો તેમાં હુશીયાર વ્યક્તિઓ મંત્ર-તંત્રને જયોતીષ શીખી-અને તેમને ધન મળવા લાગ્યું- આ ધનથી તેમને તેમના સ્વચ્છંદ પોષવાનો માર્ગ મોકળો થયો. બીજા જે બુદ્ધિહીન તેને બીજા પ્રયત્નો આકર્ષી તેમાં નિષ્ફળ થયો સમાજે પણ તેને ખુબ સતાવ્યો એટલે કંટાળ્યો કેટલાકે આપણાં કર્યા અને કેટલાક ઘરબારી બની કુટુંબજીવન જીવી રહ્યા છે. આ બધી આપણી જ પેદાશ આવી જાતને પાક પકવતા.

(૨૪) અં પણે શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી ? જૈન સંઘોના જનખાતાના પૈસા અને સાધુ સાધ્વીના વેચા-વચ્ચતા-પૈસાએ ના-ખરખર માલીક હોયતો વિદ્વાન વક્તાઓ અને આચાર્યો જ છે. જૈન સંઘો એમને પુસ્તકો છપાવવા લાગ્યા રૂપિયા રૂપાંતો આંચકો ખાતા નથી આવા સાહેબો પચાવવાના હોય તો તેમને ત્રણ ત્રણ મુકાન સામા જઇ

શ્રી કરેડા પાર્શ્વનાથ તીર્થની

[રેલ્વે સ્ટેશન ભુપાલસાગર (જિ. ચિત્તાડગઢ, રાજસ્થાન)]

યાત્રાત્થ અવશ્ય પધાર્થો

આ મંદિરનું નિર્માણ આચાર્ય ધર્મધોષસુરિજી મ. ના ઉપ-દેશથી માંડવગઢના મહામંત્રી સંઘપતિ પેથડશાહ દ્વારા સં. ૧૩૨૧ માં કરવામાં આવ્યું અને તેના શિખર પર સાત ખંડનું લગ્નમંદિર શ્રી પેથડશાહના પુત્ર ઝાઝણકુમારે સં. ૧૩૪૦માં નિર્માણ કર્યું, જેનું સુકૃત સાગર તરંગ આઠમાં વર્ણન છે.

તેનો હાલમાં શ્રી શંખેશ્વર - ભોયણી તીર્થ દ્વારા રૂપિયા ૧૨,૫૦,૦૦૦/- ખર્ચ કરી જીર્ણોદ્ધાર કરવા માં આવ્યો છે અને ખાવન દેરીઓમાં શ્રી પાર્શ્વપ્રભુની પ્રતિમા વિલિખ તીર્થોના નામથી બિરાજમાન કરવામાં આવી છે. મુલનાયક ભગવાનની પ્રાચીન, અત્યંત મોહારી, ચમત્કારી, શ્યામવર્ણિય પ્રતિમાજન્ય નિર્મલ ભાવથી દર્શન કરી પુરુષોપાર્જન કરો.

અમદાવાદથી ઉદયપુર, ચિત્તોડ રેલ્વે માર્ગ પર ભુપાલસાગર નામના સ્ટેશનથી ૩ કિલોગ્રામ દુર આ તીર્થ આવેલ છે. ખરેખરી પણ સુવિધા ઉપલબ્ધ છે.

આ તીર્થની યાત્રા સાથે જ મેવાડની પચ તીર્થોના દર્શનના પણ લાભ મળશે. આ તીર્થોમાં શ્રી દયાલશાહના કિલ્લા નામનું તીર્થ જે રાજસમન્દ-કંકરેલીની મધ્યમાં છે. લગભગ ૨૫૦ પગ-થિયાથી આ તીર્થ મેવાડ શેત્રુંજય નામથી પણ પ્રસિદ્ધ છે.

આ બંને તીર્થો પર આધુનિક સુવિધાઓથી સુવિજ્જત વિશાલ ધર્મશાળા તથા ભોજનશાળાની સુવ્યવસ્થા છે.

લ. : કરેડા પાર્શ્વનાથ તીર્થ કમિટી

ભુપાલસાગર (રાજસ્થાન) [ફોન નં. ૩૩]

ફક્ત રૂ. ૨૮૫ માં છોડ હાજર મળશે

* ઉજમણના છોડ માટે સુપ્રસિદ્ધ પેઢી *

અમે પ્રાચીન તથા અર્વાચીન ડીઝાઇનમાં કુશળ કારીગરોના હાથે ઉંચામાં ઉંચો જરીમાલ વાપરી કલાત્મક છોડો અમારી જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ.

* એક વખત ખાત્રી કરવા વિનંતી છે *

મે. રેશ્મા ટેક્ષટાઇલ

૮/૧૬૨૭, ગોપીપુરા, મેઇનરોડ, કુંથુનાથ દેરાસર સામે સુ ત-૧

ફોન : ૨૩૫૫૭ : ૩૨૪૭૨

✠ તા. ક. : છોડો હાજર સ્ટોકમાં મળશે ✠

સ્વામી કહી પારવાની વિનંતી કરી એંડબાજ ને સગૈયા સાથે પ્રવેશ કરીને એમના આખ્યોનામાં પ્રભાવના કરે અને તેમને યોગ્ય આચારના દર્શન કરાવે. જ્યારે સામાન્ય સાધુને યોગ્ય પ્રવેશ હોય તો ખીચારને ઉપાશ્રય શોધતા જવું પડે. સંઘ જો તેને ભણવા પ્રેરણા કરે અને કદાચ કે. ઇ. ભણવા ઇન્કાબિલી વાત કરી માંગણી કરે તો તેનો ઇન્કાર કરે અથવા એકાદ કે એકસો એક રૂપિયા જેવી રકમ આપતાં સંઘ ભણે સાધુ પર મહાન ઊપકાર કરતા હોય એવા દેખાવ કરે. આજના જમાનામાં માસિક રૂ. ૪૦૦ થી એકે ભણાવનાર નથી તો ત્યાં આ સો રૂપિયાની રકમનો શો હીસાબ- આમ નાણાંના અભાવે સાધુ ભણ્યા વિનાનો રહે. જ્યાં મોટી મોટી પાઠશાળાઓ છે ત્યાં શ્રાવકના ફિકરાઓને રોકાણશીલ આવી રહેલા જાનપાન વિગેરે સગવડો અપાય છે. તેવા જ આ તે સ્થાનોમાં ભણવાની ઇચ્છાવાળી વ્યક્તિઓને ન તો સંઘ કે સંસ્થા પોતાની જગ્યા રહેવા માટે આપવા તૈયાર છે તો વિચારો કે આપણને સાધુઓ ભણે તે અમે છે ખરું ખીચું- કેટલીક સંસ્થાઓ અમે સાધુઓની સેવા કરીએ છીએ એવો ફાંલ દાખવતી પેપરમાં બહેરાત આપે છે કે જે સાધુ સાધવીને વિહારમાં અગવડ પડતી હોય અને મહાનગર જઈ હોય તથા જેઓ ભણવાની ઇચ્છાવાળા હોય અને નાણાકીય સહાયની જરૂર હોય તેમણે અમને જણાવવું. આવી સંસ્થાઓ ફક્ત દાંડિશાળી અને ફાંલી હોય તેનો અમને પૂરું અનુભવ છે. એ એવી શરતો જણાવે કે સામી વ્યક્તિના તે કબુલ જ ન કરે આવી રીતે ફાંલવન નો દાખવતાં સંઘોને સંસ્થાઓ/શાંતીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી કે વિશુદ્ધાચારના હિમાયતી.

(૨૫) વક્તાઓનું ને આચાર્યોનું લક્ષ જતતાં આપણા તરફ કેમ નહીં આકર્ષાય તેમાટે તેમને વાક કળામાં પડે એવા રજનીશ ભગવાનના પુસ્તકો વાંચ્યાં કે ટેપ કરેલા પ્રવચન સાંભળ્યાં અને તેમાંથી તે કળા હસ્તગત કરી. લોકોને હાસ્યરસ અને શુભારસ પ્રીય છે. તેથી કરીને એ એ રસોથી ભરપૂર અને લોકોને આનંદ આવે, કલ્પના વિહાર થાય એવા ભાષણો અને વ્યાખ્યાનો આપવા માંડ્યાં અને જાતામાં રહેલી આપારી વૃત્તિને ખીલવી પોતે ઊપદેશક છે સંસારમાં રહેલ કલેશના નાશ કરનાર વૈદ્ય છે. એ વાત બુદ્ધાઈ સાથે સાથે સ્વકલ્યાણ પણ બુદ્ધાયુ. પહેલાં શ્રાવકો કોઈ મોટા વ્યાખ્યાન કરતો સામેથી કહેતા સંદેખ હાથમાં પાનાં લો પણ એ જો તો આપણે પોથીને પાનાં સાથેનો સંઘ છોડી આપણે એનું કાવતું બોલવાનું શરૂ કરી દીધું તેમ જ સાધુને શઠા વિદુષા પ્રહાર્યને વિષે કલક સમાન છે હું ખૂબ દાઈ છે" ગૌતમ કુલકમાં "ગૌતમ સ્વામિ પોતે જણાવે છે કે અલભુષણો પ્રાકૃત જાંબચારી, અચકિનો સોહઈ

દીકમ ધારી આ જાને વાતોને આપણે પડતી મુકી સુંદર રોલડ ગોલડની કેમનાંચરમા, સુંદર રેશમી ને પાતળા ચાળપટા અને સુંદર અને મોંઘીદાટ રૂ. ૧૦૦૦ ઉપરની કિંમતી ટામળો, ફરનેબલ ઘડીયાળો અને સ્ટેશનરી ખડકી આપણે રાજા મહારાજાના એકીસર હોઈએ એવો દેખાવ કર્યો. આ રીતે આપણા પુર્વાચાર્યોના વચનો અને જિનેશ્વરની દેશના પ્રાત-કુળ વર્તનાર આપણે શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી ? (કમશ:)

અમારા દ્વારા પ્રકાશિત

૧. પ્રવચન પ્રભા ૧-૨-૩ (હિન્દી) કિંમત રૂ. ૧૨-૦૦
  ૨. શાંતિપથ (હિન્દી) " " ૨-૦૦
  ૩. પ્રવચન પ્રભા ૧-૨ (ગુજરાતી) " " ૭-૦૦
  ૪. પ્રવચન પ્રભા ૧ (મગધીશ) " " ૫-૦૦
- (પૂ. શ્રી મણીપ્રભાશ્રીજીના આધ્યાત્મિક પ્રવચન)
૫. વિચક્ષણ વચનામૃત કિંમત રૂ. ૨-૦૦
  ૬. જૈન કોક્ષિકા " " ૨૦-૦૦

પોસ્ટેજ ખર્ચ અલગ

પરમ વિદુષી સામીશ્રી મણીપ્રભાશ્રીજીના આધ્યાત્મિક પ્રવચનની કેસેટો જુદા જુદા સ્થળોએ આપવામાં આવેલ વિવિધ પ્રવચનોનું સંકલન વાણીરૂપમાં એક કેસેટની કિંમત રૂ. ૨૦/- પોસ્ટેજ ખર્ચ અલગ લેવામાં આવશે.

સંપર્ક સાધો :

શ્રી વિચક્ષણ પ્રકાશન, નર્મદુનિયા પરિસર,
બાબુ લાલચંદળ જગલાનીમાર્ગ, ઇન્દોર-૪૫૨૦૦૬ (મધ્ય પ્રદેશ)

પાવનતીર્થ શ્રી હસ્તિનાપુરમાં
પ્રભુચરણોની પ્રતિષ્ઠાના લાભને

સુ અ વ સ ર

પ્રથમ તીર્થ કર ભગવાન શ્રી ઋષભદેવ પ્રભુના વર્ષાતપના પારણાના મૂળ સ્થળ પર નવનિર્મિત ચરણ મંદિર પ્રભુચરણ પ્રતિષ્ઠા રો દ્વારા રૂ. ૧૦૦૦ (એક હજાર)માં એક કુપન, ૧૧ કુપન પ્રાપ્ત કરનાર ભાગ્યશાળી સ્વાગત સાંમતિના સભ્ય થશે.

કુપન મેળવવાનું સરનામું :

શ્રી હસ્તિનાપુર જૈન શ્વેતાંબર તીર્થ સામાજિક
C/o શ્રી જૈન શ્વેતાંબર મંદિર,
હસ્તિનાપુર-૨૫૦૪૦૪ (જ. મરઠ-ઉ. પ્ર.)

Regd. No. G. BV. 20
JAIN OFFICE : P. Box No. 175
BHAVNAGAR-364001 (Gujarat)
Tele. C/o 29919 R. 28857

આવિષ્કાર : ૩૧. ૩૦૬/૧-
વર્ણન : ૩૧. ૩૦૬/૧-
પ્રકાશન : ૩૧. ૩૦૬/૧-
અર્થ : ૩૧. ૩૦૬/૧-

તંત્રી : ગુલાબચંદ દેવચંદ
તંત્રી-નિદ્રક-પ્રકાશક :
મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ
જૈન ઓફીસ, પો.બો. નં. ૧૭૫, દાણાપીઠ, ભાવનગર.

{ 'જૈન' વર્ષ ૮૫ }
અંક : ૩૩

વીર સં. ૨૫૧૫ : વિ. સં. ૨૦૪૫ કારતક વદ ૦૧)
તા. ૯ ડીસેમ્બર ૧૯૮૮ શુક્રવાર
મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી
દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪ ૦૦

હંભ યાત્રા જીનાજા દ્રોહ

ઉપધાનમાં દેવદ્રવ્યની વૃદ્ધિ અને સ્વપ્રતિષ્ઠા ખાતર ચલાવે છે ?

“આણુએ તમે અણુએ તમે” જિનાજાને આજ્ઞાની પ્રધાનતાને માની છે. અને આપણે સર્વે જિનાજાને વફાદાર હોવાનો દાવો કરીએ છીએ. અયોગ્ય વ્યક્તિને સુત્રધાન કરવું એ મહાપાપ છે. આ પ્રમ.નું પુર્વાચાર્યનું લખાણ છે. આ બાબતને ભુલી આપણે એક બાલુ અયોગ્ય દીક્ષાઓ ખુલ્લો વધી રહી છે. અને બીજી બાજુ આપણે જ શાસ્ત્રને વફાદાર કહેતાતા શસ્ત્રમાં દીક્ષાને યોગ્ય ને અયોગ્ય વ્યક્તિઓનાં સ્પષ્ટ લક્ષણ આપ્યા છે. તેની ઉપેક્ષા કરી અયોગ્ય વ્યક્તિઓને દીક્ષામાં ભેસાડી શું શાસનની અપભ્રાજના કરતા નથી ? શું આ જાતની પ્રવૃત્તિથી આપણે શાસ્ત્ર સાપેક્ષ વર્તીએ છીએ ખરા ? શાસ્ત્રજ્ઞાની ઉપેક્ષા કરનાર શું શાસ્ત્ર કે શાસનને વફાદાર કહેવાય ખરા !

બીજી ‘મે સમ. ધર્મ’ કરી આચાર ધર્મની ઉપેક્ષા કરનારે ધર્મને નિંદનીય બનાવ્યો છે. ‘આણુ’ વિધાન એક યુગપ્રધાન સમાજનાતા સુવિશાસ આચાર્યશ્રી વિજયરામચંદ્ર સુલિ એ કર્યું છે.

મેસગીધર્મ-નવાણુ યાત્રા, ઉપધાન, સંઘ કાઢવની પ્રવૃત્તિ વગેરે તેમજ વરધોડા ઉજવવા દિ આ ક્રીયાઓમાં આપણે પણ ધર્મને પ્રધાનતા આપીએ છીએ કે ધન અને સ્વપ્રભુતાને પ્રધાનતા આપીએ છીએ એ નીચેની વિગતથી જણશે

ઉપધાનની પ્રતિજ્ઞા બે ચાર પ્રકારની છે. તેમાં ચાર પ્રતિજ્ઞાઓ ‘સવરાઆ’ સર્વથા છે એ સુત્ર ઉચ્ચરણથી સહેજે સમજાય તેમ

છે. ઉપધાન કરવનાર દરેકજ આચાર્યકોને આ પ્રતિજ્ઞાઓ ઉચ્ચરણે છે. અને આચાર્યકો તે ઉચ્ચારી તેના છડે ચોક લાગ કરે છે.

શરીરશોભામાં સ્ત્રીઓ સુંદર વસ્ત્રાલંકાર ધારણ કરી જાણે લગ્ન સમારંભમાં આવ્યાં હોય તેમ જોવા મળે છે તેમ જ છોકરીઓ ઉદ્વેગવેશ ધારણ કરે છે. શ્રાવક શ્રાવિકાઓ શાતા પુષ્પાને બહાને એકબીજાને કલાકો સુધી મળે છે અને વાત વિક્ષાઓ કરે છે. ઉપધાનમાં બેઠા પત્ની શેજ ટપાલ લખવાનું, પેપર વાંચન ઇત્યાદી કાર્યક્રમ ચાલુ રહે છે.

આ બધું ઉપધાનનાં કરાવનાર જાણે છે, સમજે છે છતાં આ બધુંની ઉપેક્ષા કરી ફક્ત દેવદ્રવ્યની વૃદ્ધિ અને સ્વપ્રતિષ્ઠા ખાતર આ બધું ચલાવે રાખે છે. અને એમ કરી એમ બીજાને ધર્મમાં જોડાનો મીઠાલાસ ઉભો કરે છે. ઉપધાન વહન કરનારમાં કેટલાકને ધરિયાવડી પણ પુરી આવડતી નથી અને નીચ્ચ પછી પણ એજ સ્થિતિ ચાલુ રહે છે.

મોટાભાગે આવી ક્રીયાઓમાં સામેલ થનાર વર્ગ પોતાની સાથે જ પ્રતિષ્ઠા વધારવા ખાતર જ જોતો હોય છે ખરેખર તેમનામાં ધર્મ રચી હોય તો તે ઉપધાનમાંથી નીકળ્યા બાદ અમદ્યાદિ ખાતા ન હોત અને છે કરીઓ પાણી ગળવા જેવી ક્રીયાઓમાં પ્રમાદી નહોત. તેમજ આચાર વિચારમાં વડિલેનું બહુમાન કરનાર હોત, એનાથી બધું ઉલ્લેખ જ જોવા મળે છે. એટલે આવા મે સમી ધર્મથી પેદીમાને તેમજ મહાનાભેને ઉપજ મેળવવી અને તેથી ભાગીદારી સોદા થાય છે. તેમજ પ્રતિષ્ઠા મેળવવાનું સર્વત્ર લક્ષ્ય છે. એ પણ નીકળતી જાહેરાતો અને પેપરની એડવર્ટીઝથી ખબર પડે

છે. આવી જ વાત નીકળતા સંઘો અને નવાણું યાત્રાઓની છે. તીર્થ યાત્રામાં આવનાર અને લાવનાર સ્વચ્છ વર્તન-વિકારી ચેષ્ટાઓ કરતા યુવક-યુવતીઓને અટકાવતા નથી. તે જોતે પોતાની નિશામાં આવી ક્રિયા કરાવે તેની શું સ્વચ્છ અટકાવવાની ફરજ નથી ફરજ બળવા વિન શું શાસનને વફાદાર છે એમ કહી શકાશે ?

આચાર્યો અને વક્તાઓ, સ્ત્રી અને ઉપાશ્રયેમાં અંગ અવયવે દેખાય એવી રીતે અગર વિકાર જન્માવે તેવી નશલુપામાં આવન-ને અટકાવવા માટે પકડાર કરતા નથી. દેરાસર ઉપાશ્રયમાં પ્રવેશનો નિષેધ કરતાં નથી-જો તેઓ કડક બને અને મંદિર ઉપાશ્રયના દ્રુષ્ટીઓને ફરજ પાડે તો વતી બને તેવી છે. મુસલમાનની મસ્જિદમાં સ્ત્રીને પ્રવેશ નથી. ખ્રિસ્તીઓના ચર્ચમાં ઉદ્ઘાટ અને અયોગ્યવેશ પ્રવેશ કરવાની મનાઈ છે-સ્વામિ નાથણ સંપ્રદાયમાં સ્ત્રી-પુરુષો માટે અલગ અલગ મંદિરો છે અને તેમાં અન્યોન્યને પ્રવેશવાની મનાઈ છે. ફક્ત આપણાં જ ધર્મમાં “સ્ત્રી-વંદન ભાવ્યતા” પિધીને ઉઘાડીને જોને જેમ કે તેમ વર્તન કરવાની છુટ છે. દેરાસરમાં થતી આ આશાતનાઓને વિધી નાથ ધર્મના ધોરી આચાર્યો એક ફક્ત ધનીકોને દુઃખ ન લાગે અને જો એ દુઃખો તો આપણને પૈસાને પ્રતિષ્ઠા આપનાર વર્ગ ઓછો થશે એજ ભાવી દેશકાળ ઇત્યાદીનું નામ લઈ જીનારા અને થતી અશાતનાઓની ઉપેક્ષા કરીને વર્તે, ખરેખર આ પ્રકારની ઉપેક્ષાવૃત્તિ શું તેમની શક્તિ પ્રત્યેની વફાદારીનું લક્ષણ છે ?

શાસન માટે મરી ફીટવાની એકલા પડી જીવનવાની સિદ્ધાંતના ભોગે અન્ય કોઈ સહકાર ન સાધવાની જે પ્રતિજ્ઞાઓ ક્યાં રહી- તેનો ખુલાસો વિદ્વાન-વક્તાઓ અને શાસનના નાયક ગણાતા લબ્ધ પ્રતિષ્ઠા આચાર્યો વગેરે કરે.

(પાલીતણા

મુનિ નંદનપ્રભવિજય

સમાચાર-સાર

પાલીતણા શ્રી સિદ્ધાચલજીની ‘૬૬’ યાત્રાનું આયોજન પરમ પુણ્ય મુનિશ્રી શ્રી મહોદયસાગરજી મ. ની નિશામાં કચ્છ-ખાડાવાળા માતૃશ્રી કરતુરભાઈ કુંવરજી જેઠાભાઈ દ્વારા તખતગઢ જૈન ધર્મશાળામાં ગોઠવેલ છે.

પાળખના મઠ-અરોવાલી સરહિન્દ (પતિયાત્રા)માં શ્રી ચક્રવર્તીદેવીની વાર્ષિક પુજા-યાત્રા તા. ૨૪-૧૦-૮૮ ના ભવ્ય રીતે ઉજવાયેલ.

થરાદ ખનાસકાંઠા નગરે પુણ્ય આ. શ્રી જયતસેનસુરીશ્વરજી મ. ની નિશામાં શ્રી અશોકકુમારની ભાગવતી દીક્ષા કા. વ ૪ ના ભવ્ય ઉદ્ઘાટનપુર્વક થયેલ.

મહારાજરાજસ્થાન પુણ્ય ગણીવર્ય શ્રી વિમલવિજયજી મ આદિની નિશામાં આતુર્માંસ પર્વાધિરાજ પર્ચુવણની, મોળી, દિવાળી પર્વની વિવિધ તપશ્ચર્યાની અતુર્મોદનાથે ૨૬ જોડના ઉદ્ઘાપન સાથે જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ ભવ્ય રીતે ઉજવાયેલ

કચ્છમાં બહોંતેર જિનાલય મધ્યે સાનંદ સંપન્ન થયેલ દશમેા જૈન સાહિત્ય સમારોહ

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલયના ઉપક્રમે મે. નવનીત પ્રકાશન કેન્દ્રના આર્થિક સહયોગથી શ્રી અચલચંદ્રાધિપતિ આ. શ્રી શુભોદયસાગર-સુરીજી મહારાજની નિશામાં કચ્છના તલવાણા ગામ પાસે નુતન નિર્મિત યશોધર્મ વર્ધમાન બહોંતેર જિનાલયના વિશાળ સભાકક્ષમાં યોજાયેલ દસ મા જૈન સાહિત્ય સમારોહમાં ભણીતા તત્વજ્ઞ અમદાવાદની એલ. ડી. ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ડોલાજીના ડીરેક્ટર ડૉ. નગીનદાસ જે. શાહે પોતાના પ્રવચનમાં જણાવ્યું હતું કે,

“જૈન સાહિત્યનું અધ્યયન તેના સત્તાધન ક્ષેત્રે પકડતા વિદ્વાનોએ કરવું જોઈએ કેમ કે તેના અધ્યયનથી ઇતિહાસની મુંદતી કડીઓ ઉપલબ્ધ થશે, પ્રાકૃત, અપભ્રંશ, ગુજરાતી, રાજસ્થાની વગેરે ભાષાના કોશોને સમૃદ્ધ કરી શકાશે નવા નવા ભાષાશાસ્ત્રે તેમાંની મળી શકશે. ભાષાશાસ્ત્રીઓ માટે તો તે અપુર્વ સામગ્રી પુરો પાડશે. પ્રાચીન જૈન સાહિત્યની કૃતિઓનું આધુનિક લોકોને રૂચે એવા નવા પરિવેશમાં વર્તમાન પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં રૂપાંતર કરવનું કામ આ યુગની માંગ ગણી શકાય તે માટે રસ ધરાવતા વિદ્વાનોએ વિપુલ પ્રમણમાં ઉપલબ્ધ પ્રાચીન જૈન સાહિત્ય તરફ નજર દોડાવવી પડશે.”

કાર્યક્રમના પ્રારંભે શ્રી અચલચંદ્ર જૈન સંઘના અગ્રણી શ્રી વસનજી લખમશી શાહે સ્વાગત અને શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલયના મંત્રીશ્રી સેવતીલાલ શાહે આવકાર આપ્યો હતો. કાર્યક્રમના મુખ્ય યજમાન મે નવનીત પ્રકાશન કેન્દ્રના માલિક ગાંધી બંધુઓમાંથી સેવાભક્તિ પરાયણ શ્રી અમરચંદ રામજી ગાલાએ દીપ પ્રગટાવી સમારોહનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. શ્રી કુંગરશીભાઈ ગાલાએ આ સમારોહ પોતાની માતૃભુમિ પર યોજવાની તક આપવા બદલ આયોજકોનો આભાર માન્યો હતો. કાર્યક્રમના સંયોજક ડૉ. રમણલાલ સી. શાહે સમારોહની રૂપરેખા સમજાવી હતી, અને આવા કાર્યક્રમો વખતોવખત યોજવા ઉપર ભાર મુક્યો હતો. પુ. મુનિશ્રી પુર્ણભાસાગરજી મહારાજને જ્ઞાનનું મહત્વ સમજાવતા જીવનને સર્થક કરનારા આવા સમારોહમાં વધુ નસ રૂચી કેળવવા અનુરોધ કર્યો હતો.

પુ જીવનચંદ્રજી મ. જ્ઞાનની સાથે ક્રિયાનું પણ કંઈ રીતે મહત્વ છે. તે પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો પુ. નવિનચંદ્રજી મહારાજે ધન કરતાં જ્ઞાન કંઈ રીતે ચડીપાતું છે. તે વિષે સમજાવ્યું હતું. આ પ્રસંગે સર્વશ્રી ગુણાખચંદ કરમચંદ શહ, જયકુમાર સંઘવી, ચાંપશી હરશી તુલસીદાસ, હંમતભાઈ ગાંધી, પ્રા. તારાભેન શાહ શિશોભાઈ શાહ આદિના પ્રાસંગિક પ્રવચન થયા હતા.

કુલ ત્રણ દિવસ ચાલેલા આ કાર્યક્રમમાં ચાર પેઢકો યોજવામાં આવી હતી. સમારોહમાં કુલ ૩૫ નિંચ ધો. આબ્યા હતા. તેમાં ૨૫

જેટલા વિદ્વાનોએ હાજર રહી પોતાના નિબંધો વાંચ્યા હતા તેમાં સર્વશ્રી ડૉ. રમણલાલ પી. શાહ, પ્રો. તારાબેન ર. શાહ, ડૉ. શેખર ચંદ્ર જૈન- પન્નાલાલ શાહ, ચીમનલાલ કલાધર, પ્રો. ઉત્પલા મોદી, દિનેશ ખીમસીયા, નટવરલાલ એસ. શાહ, શ્રી તેમજદ ગાલા, ગોવિંદજી લોડાયા, ડૉ. કોકિલા શાહ, સુધા ઝવેરી, પ્રો. દેવબાળા સંઘવી, ઉષાબહેન મહેતા, ડૉ. મલુક્યદ શાહ, મુખ્ય હતા. આ સમારોહમાં પદાનાર વિદ્વાનોએ બદરૂબર તીર્થની યાત્રાની સાથે બિદડા, રાયણ અને માંડવી શહેરનું આનંદ યાત્રા કરવામાં આવી હતી.

અહેવાલ-શ્રી ચીમનલાલ કલાધર

પાલીતાણા--મુક્તિનગર--ગિરિવિહાર

યોગનિષ્ઠ આચાર્ય ભગવંત શ્રીમદ્વિજય કેશરસુરીશ્વરજી મ. સા. ના પદાલંકાર શિષ્યરત્ન આધ્યાત્મયોગી પુણ્ય આચાર્યદેવેશ્વરી વિજય ચંદ્રસુરીશ્વરજી મ. સા. ના પદધર શિષ્યરત્ન શાંતમુર્તિ પુણ્ય આચાર્ય-દેવશ્રી વિજયપ્રભવચંદ્રસુરીશ્વરજી મ. સા. ના પદધર શિષ્યરત્ન પ્રસિદ્ધ પ્રવચનકાર પુણ્ય આચાર્ય શ્રી હેમપ્રભસુરીશ્વરજી મ. સા. તથા મુનિ-રાજ શ્રી મલયચંદ્રવિજયજી મ. આદી ઠાણા-૧૨ અત્રે ધિરાજમાન છે.

પુણ્ય આચાર્ય ભગવંત પોતાના શિષ્ય, પ્રશયો સાથે શ્રી સમેતશિષ્યરજી મહાતીર્થ આદિ પુર્વ ભારતના તીર્થોની યાત્રા અને કલકત્તામાં ચાતુર્માસ કરી, દક્ષિણ ભારતના તીર્થોની યાત્રા સાથે બેંગલોર, મદ્રાસ, હૈદરાબાદ આદિ શહેરોમાં ચાતુર્માસ કરી છ'રી પાલિત સંઘ ઉપધાનો, ઉજ્જવળા અને પ્રતિષ્ઠાઓ આદિ અનેકવિધ શાસન પ્રજાવના કરતાં, ગિરિવિહારી ટ્રસ્ટની આગ્રહભરી વિનંતીને માન્ય કરી આચાર્યપદે મુખર્ષિમાં આરૂઢ થઈ વિશાળ પરિવાર સાથે ચાતુર્માસાર્થ પધારેત ખાદ્ય પારણા, દિક્ષા, જોગ, પ્રજાવનારૂપ યદગાર અનેત્ર,

સાધુ-સાધ્વીઓના યોગદ્રહન તથા શ્રી સુરીમંત્રની પ્રથમ, દ્વિતીય પ્રસ્થાનની આરંભના સાથે ચાતુર્માસ અને શ્રી પર્યુષણ પર્વમાં થયેત્ર અનેકવિધ તપસ્યાઓની અનુમોદનાર્થે તેમજ શ્રી મુક્તિ ચંદ્ર શ્રમણ આરાધના ટ્રસ્ટ ગિરિવિહારના આદ્ય સ્થાપક શાંતમુર્તિ પરમોપદ્રી પુણ્ય આચાર્ય દેવશ્રી વિજય પ્રભવચંદ્રસુરીશ્વરજી મ. સા. નો સ્વર્ગ-વ.સ. સં. ૨૦૩૩ના આસો સુદ ૮ ના રોજ આજ ગિરિવિહારમાં થયેત્ર તેઓશ્રીની ૧૧ મી સ્વર્ગારોહણ તિથિ નિમિત્તે ૧૧ દિવસના મહોત્સવમાં ૪૫ આગમનની પુજા. શ્રી ઋષિમંડળ મહાપુજન, શ્રી ભક્તભર મહા-પુજન, શ્રી નમિઉણ મહાપુજન, શ્રી વીશસ્થાનક મહાપુજન, શ્રી નવાણું અભિષેક મહાપુજા, શ્રી નંદિશ્વરદ્રિષ મહાપૂજા શ્રી શાંતિસ્નાત્ર આદિ પ્રસાવશાળી મહાપુજાનો સાથે ૧૧ દિવસનો જિનેન્દ્ર ભક્તિ મહોત્સવ ભવ્ય રીતે ઉજવાયેત્ર.

આ મહોત્સવ પ. પુ. આચાર્યદેવશ્રી વિજય સ્વયંપ્રભસુરીશ્વરજી મ. સા. તથા પુ. આચાર્યશ્રી વિજયહેમપ્રભસુરીશ્વરજી મ. સા. આદિ ઠાણા ૧૨ તેમજ મુનિરાજશ્રી વિક્રમવિજયજી મ. તથા મુનિરાજશ્રી ઉદયરત્નવિજયજી મ. સા. આદિની શુભ નિશ્રામાં ઉજવાયેત્ર.

મદ્રાસમાં અભુતપૂર્વ આરાધના

૪૧ છોડનું ઉજમણું : દક્ષિણ ભારત પરિષદ આ. શ્રી હેમચન્દ્રાચાર્યસૂરીની નવસોમી ઉજવણી

પુણ્ય આચાર્ય શ્રી પદ્મસાગરસુરીશ્વરજી મ. આદિની ૪૧-૨૦ ની પાવન નિશ્રામાં મદ્રાસમાં ચાતુર્માસ દરમિયાન પર્યુષણ મહા પર્વ આદિ તથા નવપદજીની ૬૦૦ આરાધકોની આરાધના, આદિ ભારત વર્ષ કે વર્ષમાન તપોનિધિ નાગોર નિવાસી શ્રી દલપતચંદજી બોધરાજ ૧૨૧મી વર્ષમાન તપની ઝોળી જેના અનેકવિધ આરાધનાની અનુમોદના અર્થે ૪૧ છોડના ઉજમણા સાથે શ્રી જિનેન્દ્ર ભક્તિ સ્વરૂપ અકુર્ષ મહોત્સવ કા. સુ. ૪ થી સુ. ૧૩ સુધીના કાર્યક્રમો સાથે યોજાયેત્ર.

કલીકાલસર્વત્ર આ શ્રી હેમચન્દ્રસુરીશ્વરજી મ. નો નવસોમી જન્મ શતાબ્દિ સમારોહ તા. ૨૦-૧૧ ૮૮ના ઉદ્ઘાસપૂર્વક અનેક પ્રવચનો સાથે ઉજવાયેલ. તેમજ દક્ષિણ ભારતીય જૈન પ્રવેશાગર મુ. પુ. સંઘોના કાર્યકર્તાનું સમેલન યોજાયેલ જેમાં અગત્યની ચચાઓ થયેત્ર.

સં. ૨૦૪૫ના આમશર માસનું પંચાંગ

ક્ષય તિથિ સુદ-૪ ૧૬-૨૯

સુદ-૩ સોમ, પુ. આ. શ્રી પાર્શ્વચંદ્રસુરીજી મ.ની સ્વર્ગવાસ તિથિ

સુદ-૫ મંગળ, પુ. આ. શ્રી જિનયશસુરીજી મ.ની સ્વર્ગવાસ તિથિ

સુદ-૬ શુક્રવાર, વાલકેશ્વર, શ્રી આદિશ્વર દેરાસર વર્ષગાંઠ

પંચક પ્રારંભ સવારે ૬-૩૮

સુદ-૭ ગુરુવાર, ધનાર્ક કમુર્તા ખેઠ, બપોરના ૪-૩૨

સુદ-૮ શુક્રવાર, પુ. આ. શ્રી જંબુસુરીજી મ. સા.ની સ્વર્ગવાસ તિથિ

સુદ-૧૦ રવિવાર પંચક સમાપ્ત બપોરના ૧૨-૫૭,

પ.વાગદ તલેટીએ જિનમંદિર પ્રતિષ્ઠા દિન

સુદ-૧૧ સોમવાર ને મ એકારશી પુ. ન્યાયાચાર્ય, ન્યાયવિશાર

મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજી મ. રમુતિદિન

સુદ-૧૨ મંગળવાર લેદ્રવપુર, ચિંતામણી પાર્શ્વ. જિનાલય પ્રતિષ્ઠાદિન

સુદ-૧૪ ગુરુવાર શેઢિણી

વદ ૨ રવિવાર પુણ્ય નક્ષત્ર સવારના ૯-૫૪

વદ-૩ સોમવાર પુણ્ય નક્ષત્ર સવારના ૧૧-૨૨

વદ-૬ ગુરુવાર તપગચ્છાધિપતિ પુ. પં. શ્રી મુક્તિવિજયજી

(મુળચંદજી ગણિ) ની સ્વર્ગવાસ તિથિ

વદ-૯ રવિવાર ઈસુખ્રિસ્તનું નવું વર્ષ ૧-જન્યુ-૧૯૮૯

વદ-૧૦ સોમવાર શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામિ જન્મ કલ્યાણક (પો. ૬૭મી)

પુ.આ.શ્રી સુમોધસાગરસુરીજી મ.નો જ. દિન ૧૬૭૯

વદ-૧૧ મંગળવાર શ્રી પાર્શ્વનાથ દીક્ષા કલ્યાણક

વિષ્ણુડો પ્રારંભ રાત્રે ૧૨-૫૪.

વદ-૧૪ શુક્રવાર પુ. આ. શ્રી નંદનસુરીજી મ.સા.ની સ્વર્ગવાસ તિથિ

વિષ્ણુડો સમાપ્ત સવારના ૭ ૪૦

મુંબઈ -- ઘાટકોપરમાં કુમારી વર્ષાબેનની દીક્ષાપ્રદાન

શાસન સમ્રાટશ્રીના વર્તમાન સમુદાયના ગચ્છાધિપતિ પુણ્યપાદ આચાર્ય ભગવંત શ્રી વિજયમેરૂપાલસૂરીશ્વરજી મં. આદિ આચાર્યો શ્રમણ શ્રમણી પ્રજાળ પરીવારની શુભ નિશામાં મુંબઈ-ઘાટકોપર, સાંઘણી એસ્ટેટમાં પરત્વે નિવાસી શાહ ગંભીરદાસ ગોપાલજીની સુપુત્રી કુમારી વર્ષાબેનની શ્રી ભાગવતીદીક્ષા કારતક વદ ૧૦ શનિવારના ભવ્ય ઉદ્ઘાટન અને મહોત્સવ પુર્વક થયેલ.

કુ. વર્ષાબેન જ્યારે વિશ્વવિલાસની ભયંકર ભુતાવલોથી ભડકે બળી રહ્યું હોતેવા કળયુગમાં એક કળી ખિલી. અ. સૌ. ધીરજબેનની પુણ્યકુક્ષિમાં નન્મ ધારણ કરેલ. ગળથુથીમાંજ માતા-પિતાના ધાર્મિક સુસંસ્કારો આ પુણ્ય ગુરુભગવંતો-સાધ્વી મહારાજો દ્વારા પ્રેતસાહન પામી સાત્વિક સયમપુષ્ટ બનેલ ને વ્યાવહારિક અભ્યાસ સાથે ધર્મ ભાવનાને પોષા અભ્યાસ કરવાની અભીરૂચી થતા પાંચ પ્રતિક્રમણ, ચાર પ્રકરણ, ત્રણ ભાષ્ય, છ કર્મ ગ્રંથ, બહુત સગ્રહણી, ક્ષેત્ર સમાસ વૈરાગ્યશતક (મર્વે અર્થ સહિત) સંસ્કૃત, પ્રાકૃતનો પણ અભ્યાસ કરી જૈન શિક્ષણ સંઘની ધોરણ ૧ થી ૧૨ ની પરીક્ષામાં ઉત્તિર્ણ

બની, શ્રમણ સુત્રના ચાર અધ્યયન કરી સંયમ ભાવનાનું સુદૃઢ બની, તપ-જપના રંગે રંગાઈને અનેક મહોત્સાવિક તારક તીર્થોની મહા-યાત્રા કરી શ્રમણ ભગવાન મહાવીરના પરીવારમાં જોડવાની ભાવના થતા શાસન સમ્રાટ સમુદાયના પુણ્ય સાધ્વીજી શ્રી વિન્યુતપ્રભાશ્રીજી મ. ના શિષ્યા પુ. સાધ્વી શ્રી શશીપ્રભાશ્રીજી મ. ના શિષ્યા પુણ્ય સાધ્વીશ્રી રાજપ્રદાશ્રીજી મ.ના પુનિત પગલે સંયમ યાત્રા ગાટે જોરાયેલ.

અમદાવાદથી સિદ્ધગિરિ - યાત્રાસંઘ

અમદાવાદ-આંખાવાડીમાં રહેતા મિત્રે.એ સહજ વાતમાં સંઘયાત્રા કરવાનો સંકલ્પ કરતાં શ્રી પાર્શ્વ જૈન મિત્ર મંડળના ઉપક્રમે નક્કી કરેલ. તેમાં પરમ પુણ્ય શાસન સમ્રાટ સમુદાયના પુજા પંચાસ શ્રી પ્રધુમનવિજયજી મ. સા. ને પધારવા આગ્રહભરી વિનંતી પાલીતાણે કરાતા તેઓશ્રી ભારે રોજાણ તથા પુણ્ય મુનિરાજ શ્રી જલુવિજયજી મહારાજ શ્રીની નિશામાં આગમ સંશોધનના ઉત્તમ કાર્યમાં કાર્યરત હોવા છતાં તેઓશ્રીને ભાવનગર, ઉના, અજંઠરા, પાલીતાણાનાં કાર્યોમાં જવાનું હોઈ ભારે મુશ્કેલી ઉઠાવીને પણ આ સંઘયાત્રામાં પધારવાની વિનંતીને સ્વીકાર કરી પરમ ઉપકાર કરેલ હોઈ સં. ૨૦૪૫ના પોષ વદ ૧ ને રવિવારના શુભ મુહુર્તે શ્રીસંઘ પ્રયાણ કરશે. અને મ.ના સુદ ૫ ના શ્રી સિદ્ધગિરિરાજની મહાયાત્રાની મંજળમાળ પરીવાન ગશે

પ્રદૂષણમુક્ત અને નૈસર્ગિક વાતાવરણમાં આત્મસાધના કરવાનો અનેરો હઠાવો.....

નંદિગામ-ઓસિયાળ નગરે આકાર લઈ રહેલ શ્રી સીમંધર સ્વામિ તીર્થના પ્રાંગણમાં મહામંગલકારી

—: ઉપધાન તપની આરાધના પ્રસંગે નિમંત્રણ :-

પ્રશાંત એવા મનને આધ્યાત્મિક શાન્તિપ્રદાયક, દક્ષિણ ગુજરાતના શિરછત્ર તથા ગૌરવભર્યા અલૌકિક તીર્થ-ભૂમિનો અપાર એકબખત અવરજ કરવા જેવો છે. આ તીર્થના પ્રેરણાદાતા નેત્રાદિ પાંચે ઇન્દ્રિયોના અજોડ સંયમી પપૂ પ્રશાંતમૂર્તિ ગચ્છાધિપતિ આચાર્ય પ્રવર શ્રી કૈલાસસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના હાદિક શુભ આશિર્વાદથી તીર્થ નિર્માણ પ્રાગળ ધર્મી રહ્યું છે..... પ્રસ્તુત તીર્થમાં ઉપધાનતપની આરાધના કરવા જોડાવું એટલે મહાપ્રોત્સાહનીયના તાંડવ નૃત્યથી અળગા થવાનો અને આત્મરમણમાં દ્વીન બનવાનો અપૂર્વ અવસરની ધન્ય પળને રખેને ચૂકતા.....

ગિરિમાળ વેષ્ટિત અતિસુશેભિત વાતાવરણમાં આધિ ન્યાધિ ઉપાધિ રૂપ ત્રિવિધ તાપનું ઉપશમન કરનાર ૪૩૪ વર્ષના પ્રાચીન તથા દ્વીપુના ટોપલામાંથી પ્રાપ્ત થયેલા શ્રી લીડભંજન પાર્શ્વપ્રભુના પ્રતિમાજીની અનુપમ ભક્તિ કરવા પૂર્વક પંચાચારની શુદ્ધિપૂર્વક રત્નત્રયીની આરાધના થશે તે તપસ્વીઓનું એક પરમ સૌભાગ્ય લેખશે. અને જોનારા પણ એમ કહેશે કે આવું ભવ્યાતિમય જાજરમાન અને જનમુત તીર્થસાનિધ્ય સાંપડે ક્યાંથી...?

—: પુનત્ત ઉપરિચિત :-

પ. પૂ. આ. શ્રી કદ્યાણસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. આદિ ઠાણા.... તેમજ સાધ્વીજી શ્રી રાજેન્દ્રશ્રીજી આદિ ઠાણા

ઉપધાન તપનો મંગલ પ્રવેશ : પ્રથમ મુહુર્ત : પોષ સુદ ૧૦, તા. ૧૬-૧-૮૯.

દ્વિતીય મુહુર્ત : પોષ સુદ ૧૨, તા. ૧૮-૧-૮૯.

નામ નિધાનવા માટે :

શ્રી સીમંધર સ્વામિ જિનમંદિર કાર્યોલય,

ઓસિયાળનગર, પો. નંદિગામ, વાયા લીલાડ-૩૯૬૧૦૫

રમણલાલ ગુલાબચંદ શાહ, નહેરુ સ્ટ્રીટ, વાપી.

દેવકરજી મૂળજી જૈન પેઢી, સ્ટેશન પાસે, મલાડ વેસ્ટ.

નિમંત્રક :

શ્રી સીમંધરસ્વામિ જિનમંદિર ઉપસકગણ

તથા દેવકાખાઇ શિવજી ખેરાજી સ વલા

અ. ભા. શ્રી રાજેન્દ્ર જૈન ન. યુ. પરીષદનું થરાદનગરે પુ.આ.શ્રી જયંતસેનસુરીશ્વરજી મ.ની નિશ્રામાં સંમેલન

૨૧. ભા. શ્રી રાજેન્દ્ર જૈન નવયુવક પરીષદનું પ્રતિનિધી સંમેલન પુજ્યઆચાર્ય પ્રવર શ્રીમદ વિજયજયંતસેન સુરીશ્વરજી મ.ની નિશ્રામાં પરીષદના કેન્દ્રીય અધ્યક્ષ શ્રીમાન જીતમલજી હિરાણીના પવન વંદન અને પરીષદના રાષ્ટ્રીય ગીત સાથે ૧૬મી નવેમ્બરે થયું.

આચાર્યશ્રીના મંગલાચરણ પછી થરાદ સંઘના ટ્રસ્ટી મહોદય શ્રી નટુભાઈએ દીપ પ્રજ્વલિત કર્યો. સંમેલનમાં ગુજરાત, રાજસ્થાન, મધ્યપ્રદેશ, મહારાષ્ટ્ર, તામિલનાડુ, કર્ણાટક, આંધ્રપ્રદેશ પશ્ચિમ બંગાળ. ઉત્તર પ્રદેશ વિ. અનેક પ્રાંતોમાંથી પ્રતિનિધીઓએ ભાગ લીધો.

સંમેલનને સંબોધિત કરતાં આચાર્યશ્રીએ કરમવેલ કે ભારતીય સંસ્કૃતિના જીવિત રાખવી એ પરમાવશ્યક છે.

આ કાર્ય સમાજના પ્રમુખ માણસોના નિર્દેશનમાં યુવા વર્ગ જ કરી શકે છે. ભારતીય સંસ્કૃતિ સદૈવ અહિંસા પ્રેમી, અને રહીવાદીનો વેરોધ જ કરતી રહી છે. અહિંસાપ્રેમી ભારત દેશમાં ભારત સરકાર નાને કન્ટ્રીક સરકાર દ્વારા બેંગલોરમાં કરેડો રૂપિયાના ખર્ચે એક નુત કતલખાનુ બનાવવાની તૈયારી કરે છે.

કૃષિપ્રધાન ભારત દેશની અણમોલ નિધી પશુવર્ગને બચાવના માટે સમત જૈન ધર્માવલંબીએ, અહિંસાપ્રેમી નાગરિકોએ પરીષદના મંચથી વિરોધ વ્યક્ત કરવો જોઈએ.

પરીષદના પ્રમુખ ચાર ઉદ્દેશ્યો ધાર્મિક શિક્ષા, સમાજસુધાર, આર્થિકવિકાસ, સમાજ સંગઠન પર અને વ્યાપ્ત કૃતિઓને ધ્યાનમાં લઈ આવશ્યક સુધારે અને સહયોગ ઉપર વિસ્તૃત વિવેચન કર્યું. પરીષદના કેન્દ્રીય મહામંત્રી બા.ભુલાલ જી. બોહરાએ પરીષદ દ્વારા થયેલા કાર્યોની બાણકારી દીધી અને વાર્ષિક રિપોર્ટની સુનાવણી કરી.

શ્રી જીતમલજી હિરાણી, સેવંતિભાઈ મોરખિયા, સોભાગમલજી શેઠિયા, ભવરલાલજી જાગેડ, નટુભાઈ સંઘવી, જશવંતમલજી સોલંકી, ડો. સોહનલાલજી સુરના, ચંદ્રકાંતભાઈ, નવીનભાઈ દેસાઈ, ગુલશન તંત્રીશ્રી, ઈન્દ્રમલજી વિ. ભાઈઓએ પ્રાસંગિક વક્તવ્ય રજુ કર્યો આમ ત્રિત પ્રતિનિધિઓએ યોતાનો પરિચય કરાવ્યો.

બપોરે ખુલ્લું અધિવેશન અને રાત્રે મંડળની રીતે સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ રાખેલ.

ખુલ્લા અધિવેશનમાં આચાર્યશ્રીએ કહ્યું કે શાસન દ્વારા જ ભારતીય પ્રાચીન સંસ્કૃતિને નષ્ટ બ્રૂટ કરવાના પ્રયાસો થઈ રહ્યા છે. તેનો રાષ્ટ્રીય સ્તરે વિરોધ કરવા માટેનું આહવાન દીધું.

બેંગલોરનું કતલખાનુ અને જેસરમેરમાં જૈન ટ્રસ્ટ ઉપર આયકર વિભાગ દ્વારા અવેદ્ય છાપો તથા ધાર્મિક કાર્યોમાં ખુલ્લા હસ્તક્ષેપ માટે પરીષદના પ્રાગણ્યથી અ. ભા સ્તર પર વિરોધ વ્યક્ત કરવાનો પ્રસ્તાવ પારિત કર્યો.

સંમેલનનું સંચાલન જીતમલજી હિરાણી નાનભાઈ દેશઈ તથા પારસમલજી ભંડરીએ કર્યું.

સંઘે બહારથી પધારેલા પ્રતિનિધીઓની સ.ધર્મિક ભક્તિ કરેલ.

રાજસ્થાનની સૂર્યનગરી જોધપુરમાં વિશાળ ખાયા ઉપર...

ઉપધાન તપ આરાધના પ્રસંગે આમંત્રણ

પ્રથમ પ્રવેશ
આગમર વદ (૧૬મીય)
૧૦, રવિવાર
૪ ડિસેમ્બર ૧૯૮૮

—: શુભ નિશ્રા :—
જૈન ધર્મદ્વિવાકર પ.પૂ. આચાર્ય
ભગવંત શ્રીમદ વિજયસુશીલ-
સૂરીશ્વરજી મ. સા.

દ્વિતીય પ્રવેશ
આગમર વદ ૧૨,
મંગળવાર
૬ ડિસેમ્બર ૧૯૮૮

૧. આ ઉપધાનમાં વધારેથી વધારે આરાધક લેવાના છે.
૨. બધરગામથી આવવાવાળા આરાધકોને આવવા—જવાનું ભાડુ આપવામાં આવશે.
૩. ઉપધાન આરાધના પછી આરાધકોનું વિશિષ્ટ બહુમાન કરવામાં આવશે.
૪. આરાધક મહાનુભાવે પોતાના ધાર્મિક ઉપકરણ સાથે લઈને પધારવું.
૫. ઇચ્છુક વ્યક્તિ પોતાના નામ લખાવી પ્રવેશ પત્ર પ્રાપ્ત કરી લેવું.

શુભ સ્થળ :-

શ્રી જૈન ધર્મ કિયા ભવન,
આંકારની હવેલીની પાસે, યુ. જોધપુર. (રાજ.)

—: નિવેદક

શ્રી જૈન શ્વેતાંબર તપાગમ્મ શ્રી સંઘ
શ્રી ઉપધાન તપ સમિતિ જોધપુર (રાજ.)

(राजस्थान)

[illegible]

1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333

रूपेणैव दर्शयितुं यत्नः प्रयासः

[illegible]

કયુ. ચૌધરી મેરામરાજી મજાએ પણ પગલા કરાવી રૂપુજન કયુ.
મેન્ડ-વાળ સાથે શ્રી સિંધુ પાલ જમન જમના પત્ની માલતા માલતા
બેઠે બેઠે આનંદ ગુણ કીર્તી. નાન, પુન અને પ્રભાવનના અપ
અને ગિરિરાજ પદના દશન સદ્ર સાથે મળી પુન હાથાસીથી
સોયવદન ખમીસણા આપણપુલે ક કયો. અને પદના ચઢવા ખાલુ-
પાતા અને પુન-અદિનાં ચઢવા સારો થયો. રોક રમની પ્રભા-
વનામાં પણ થઈ. પુન્ય ગુણદેવના કાલક સદ પુનના આત્માસ
પરિષદે નમો આનંદ સારે સારે કૃપાનરતા અને પ્રભાવના લાભ
સા. અમૃતદાલેજ. કુરલલીલજ, ગુણપતિદાલજ, કૃપાદેહ અને
કૃક આપણેજ હૃદયસ્થાપક કીર્તી.

सभा - सं. १६३ अतिथि - ११/१२/४०

॥ अने जे न वे, दे इतम अष्टिभेशन

[illegible]

નાગોર (રાજસ્થાન)

પુ. અ. શ્રી જિનક.નિતિસાગર સુદીશ્વરજી મ. સા. ની તૃતીય પુણ્યતિથિ પુણ્ય આચાર્યશ્રીના પ્રધાન શિષ્ય ગણિવર્ચશ્રી મણીપ્રભ-સાગરજી મ. સા.ની પાવન નિશ્રામાં ઉજવવામાં આવનાર છે. પુણ્યશ્રી જોધપુરથી તા. ૨૩-૧૧-૮૮ના વિહાર કરી તા. ૨૮-૧૧-૮૮ ના રોજ પધાર્યા. જ્યાંનાગોર ખરતરગઢ શ્રી સંઘ દ્વારા તા. ૩૦-૧૧-૮૮ ના પુ. આચાર્યશ્રીની પુણ્યતિથિ મહોત્સવ ઉજવાઈ. પુણ્યશ્રી નાગોરથી વિહાર કરી તા. ૬-૧૨-૮૮ના બીકાનેરમાં પ્રવેશ કરેલ. અહિયાં તેઓ ની નિશ્રામાં તા. ૧૦-૧૨-૮૮ના ઉપધાન તપ પ્રારંભ કરનાર છે.

બલસાણા તીર્થની યાત્રાએ પધારો (તાલુકો : સાકી, જિલ્લો : ધુલીયા-મહારાષ્ટ્ર)

બલસાણા ગામમાંથી ૩૧ મંથના સ્થામ, મનોહર. સુદર ૧૧૦૦ વર્ષ પુરાના ચમત્કારી શ્રી વિમલનાથ ભગવાનની મુર્તિ પ્રાપ્ત થઈ છે. નદીઓ અને પહાડોની વચ્ચે કુદરતી સૌંદર્યથી શોભતા કળા-કોશલ્યથી સુકત ૧૧મી સદીના મંદિરોના ખડેરો પ્રાચીનતાની સાક્ષી આપતા આજે પણ અડોલ ઉભા છે. આથી અતિ પ્રાચીન આ ઐતિહાસિક ગર હશે. અહિયાં જૈનાના ૧૦ ઘર છે.

વર્તમાન તપોનિધિ પુણ્યપાદ આચાર્ય દેવશ્રી શ્રીમદ વિજય-ભુવનના સુરેશ્વરજી મહારાજ તથા પંચાસ પ્રવર શ્રી ચંદ્રશેખરજીજી મ. સા.ના આશીર્વાદથી તથા મુનિશ્રી બીધાનંદજીજી મ. સા. ના સક્રિય ઉપદેશથી સ્થાનિક અને અંતર્રાષ્ટ્ર સંઘોના સહયોગ અને સહકારથી એક ગગનચુંબી જિનાલય નિર્માણ થયું છે જેની પ્રતિષ્ઠા પ. પુણ્ય આચાર્યશ્રી રાજેન્દ્રસુરીશ્વરજી મ. સા. આદિની નિશ્રામાં મહોત્સવ પુર્વક થઈ છે. પ્રાચીન નયનરમ્ય ૧૧મી સદીના ચમત્કારી શ્રી વિમલનાથ ભગવાનના વિનમિષથી શોભતા નુતન તીર્થના અને બલસાણાની પચતીર્થી (નેર, ધુલીયા, દોડાઈયા, નંદરખાર, બલસાણા) ના દર્શન કરી પાવન થવા સકલ સંઘને ભાવભર્યું આમંત્રણ છે ત્યાંના સઘજો વહીવટ ધુલીયા જૈન સંઘ સંભાળે છે.

આવવા માટે સુવિધા : સુરત-ધુલીયા હાઈવે પર સાંડીથી દોડાઈયા રોડ પર બલસાણા ૨૫ કિ. મી. ના અંતરે છે. અને દોડાઈયા-બીખાણાથી ૨૫ કિ. મિ. ના અંતરે જુદા જુદા ટાઈમે એસ. ટી. મળે છે.

નુતન તીર્થમાં લાભ લેવા માટે વિનંતી-લખો :

શ્રી ધુલીયા જૈન સંઘ. તેલીગલી ધુલીયા.-૪૨૪૦૦૧
સ્વસ્તિકે હાઈવે રોડ અને અરિહલ પેઈન્ટસ, આશા-રોડ, ધુલીયા ૪૨૪૦૦૧ બાળાના સૌજન્યથી
શ્રી નેમિચંદ મોતીલાલ ગોપાલદાસનો પરિવાર

પાલડી-અમદાવાદ

અત્રે વિશ્વનંદીકર જૈન સંઘના ઉપક્રમે અને પુણ્ય આશ્રી સુર્યોદયસુરીશ્વરજી મ. સા. ના શિષ્યરત્ન પુ. પંચાસશ્રી શીલચંદ્ર-વિજયજી મ. સા. આદિની શુભ પ્રેરણાથી કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમ-ચંદ્રાચાર્યની નવમી જન્મ શતાબ્દીના ઐતિહાસિક અવસરની ઉજવણી કરવામાં આવેલ.

પાંચ દિવસના આ સમારોહ દરમિયાન દરરોજ રાજનગરના અન્ય સ્થળોએ બિરાજીત પુણ્ય ગુરુભગવંતોએ પધારી પોતાની પ્રભાવક શૈલીથી શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યના જીવન-કવનની પાતલકીકતોનું રસમય નિરૂપણ કરેલ.

કારતક સુદ ૧૧ રવીવારે પ્રવચન સભામાં બે પ્રાચીન ગ્રંથોનો પ્રકાશન-વિધિ શેઠશ્રી શ્રેણિકભાઈ કરસુરભાઈના વરદ હસ્તે કરાયેલ.

પરમાત્માને બોણી આપો

સેવા કરનારને યાદ કરી કદરવાની રૂપે દીવાળી, નુતન વર્ષે સૌ પ્રબળન, બોણી આપે છે. જે પરમાત્માએ મહામુલુ જીવન આપ્યું, સ સાર સુખ બદલ્યું, અનેકવિધ સેવા કરી તેણે નામ બોણીની યાદીમાં પ્રથમ મુકવું હોય તો સર્જનહારે સર્જેલા અને રોગ, દુઃખ, પીડાને પામેલા માનવ જીવનને યાદ કરી પ્રભુનુ કરજી ચુકવો.

ક્ષય જેવા રોગરોગથી પીડાતા આર્થિક રીતે નબળા દર્દીને સાજા કરી, તંદુસ્ત જીવન બક્ષવાની લ્હાણી કરવી હોય તો આ તક છે. આ સરથાને રૂ. ૫૦૦૦/- નું દાન મળ્યેથી તે રકમના વ્યાજ-માંથી દર વર્ષે ક્ષયના એક દર્દીને જીંદગીની ટી. બી. હોસ્પિટલમાં દાખલ કરી સંપૂર્ણ સારવાર પ્રાપ્ત થાય તેવી વ્યવસ્થા છે.

વધારાને ખર્ચ થય તો સરથા બોગવે છે. આજ સુધીમાં આ બંડોળમાં રૂ. ૩ લાખ પ્રાપ્ત થયા છે. અને આજન દિવસે ૪૫ દર્દીઓ સારવાર લઈ રહ્યા છે. બીજા રૂ. ૩ લાખ માટે આ ટહેલ છે. કુલ ૬ લાખ રૂ. નું બંડોળ થયે ૧૨૦ દર્દીઓની પ્રતિ વર્ષે ટી. બી. ના પંજમાંથી મુક્ત કરીશું.

પરમાત્માને આથી વિશેષ સારી બોણી કઈ હોઈ શકે ?

બાવનગર સદ્વિચાર સેવા સમિતિ

વૃજલાલ નિવાસ, સર ટી. હોસ્પિટલ, બાવનગર.

ટે. નં. ૨૭૨૨૨

(સંસ્થાને મળતુ દાન ૮૦ જીનીએ.ઈ.ટી. મુકતીને પાત્ર છે.)

- x દીક્ષીત, ભોજનદાન, ઔષધદાન, દર્દીઓને આર્થિક સહાય,
- x હોસ્પિટલના અછતનીકરણમાં સાધન સહાય.

આચાર્યશ્રી વિજયરામચંદ્રસુરિજીના ઉત્સુકતાપણોની સમીક્ષા-

[વૈયોવૃદ્ધ-સુદીર્ઘ સંવત્સારી, પૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયરામચંદ્રસુરિજીએ મહારાજ સાહેબના જ્ઞાતા તરફે શાસ્ત્રીકલ્યાણોને પાતાના વિચારો યેનકેન પ્રકારે રજુ કરી-ઉત્સુક પ્રવચનો કરેલ જે જનમગરથી પ્રગટ થતાં 'મહાધીરશાસન' માસિકના પ્રગટ થયેલ જે ધર્મપ્રેમી શ્રદ્ધાલુઓને ગૌરમાર્ગે દોરનારા હોય તેની સમીક્ષા પૂજ્ય શુભભગવંતો દ્વારા પ્રાપ્ત થતા 'જૈન' પત્રમાં ક્રમશઃ આપવામાં આવશે. આ ભેખમાળા અંગે 'જૈનશાસન' માં જિતેન્દ્રસુરીજીએ દ્વારા પ્રમો કરેલ છે, તે અંગે અંતમાં જણાવીશું.] પ્રવચનકાર :- આચાર્યશ્રી વિજયરામચંદ્રસુરિજી મહારાજ

મહાધીર શાસન વર્ષ ૩૨ અંક ૧૭ પૃ. ૪૭૪ પ્રવચન-૪) પ્રશ્ન ૨૭: 'આ લોકના કુખ માટે કરાતા ધર્મને વિષ જેવો કહ્યો છે કેમકે વિષ તરફથી મારે, ધર્મનું ફળ મળી જાય અને ધર્મ ચાલ્યો જાય. પરલોકના કુખ માટે કરાતા ધર્મને ગરલ જેવો કહ્યો છે. ગરલ ધીમે ધીમે મારે.''

સમીક્ષા : વિષ-ગરલની વાતો ઘણી ગંભીર બાબત છે. માટે વિસ્તારથી વાત કરવી પડશે.

(૧) 'કેમકે વિષ તરફથી મારે' પણ કેને મારે? જુવના શુભાશિસ્તને મારે કે છુવને એ સવમાં રીખાવીને? છુવને મારવાનું નથી કહ્યું પણ પશુ પશુ 'શુભાશિસ્તને' મારે એમ કહ્યું છે. (શુભા યોગજિનું સ્લોક ૧૫૨) સોચેસ મારનાર.

(૨) જેને કેઈ સચિસ્ત જ નથી, એમને એમ જીન કુખના આચાર માનના હિસાબે જ હિંવપૂર્ણક કરેલો છે, ભાંડેને મારશે.

(૩) કુખ માટે કરાતા ધર્મને વિષ જેવો... અહીં વાત ધર્મ સંબંધેના પ્રયોગ કરે છે, જ્યારે શાસ્ત્રગરે ફક્ત અનુષ્ઠાન શબ્દ જ વાપર્યો છે (શુભા યોગજિનું સ્લોક ૧૫૨ 'હિં' અનુષ્ઠાન વર્તેલે).

(૪) આ પ્રવચનકાર વર્ષોથી એટલું જ લગભગ સમજતા અને બોલત આવ્યા છે કે ધર્માનુષ્ઠાન આ લોક કે પરલોકના કુખ માટે રે એટલે વિષ કે ગરલ થઈ ગયું. પણ એમણે વિધાનુષ્ઠાન માત્રની યોગજિનું આદિ શાસ્ત્રે કહેલી વ્યાખ્યાનકે અજર નથી. તેથી આ વાત શાસ્ત્રગરે એ સવમને કહી છે કે પરમતે? કાળસેઈ કડી છે કે કાળસેઈ પાકવા વિના? તથા સદૃશતુ અનુષ્ઠાનમાં આદિશાવાળા છુવનું અનુષ્ઠાન સુક્ષ્મ અર્થે થઈ પણ સદૃશનુષ્ઠાનના રાગ દ્વારા તદ્દલેતુ બના શકે છે એ બધી વાતો સમજવા = જાણવા = ભેખા = વાંચવા વિના જ વરીથી એકની એક રેકર્ડ એટલું રાખી છે. એમ એમ પ્રવચનના અંગે એતી રપટ જણાય છે.

(૫) વિષયાદિ અનુષ્ઠાનની પ્રદેપણી કરતાં પહેલાં જ યોગજિનું નિયંત્રણ અને તેના હીકાકાર રપટ ચુકાસી કરી એવો છે કે (શુભા યોગજિનું સ્લોક ૧૫૨ અને તેની હીકા)

અરમાવર્ત-અરમાવર્તને ભેટ પાકવા વિના જ પત'જાલિ વહેરે (અન્ય શાસ્ત્રનિર્દેશ) એ સામાન્યથી વિચારે પાંચ અનુષ્ઠાન કહીશ્યા છે.

ત્યારે જીનશાસ્ત્રકારોએ વ્યવસ્થા એ કરી છે કે (શુભા યોગજિનું સ્લોક ૧૫૨-૧૫૩ અને તેની હીકામાં કહ્યું છે.) ભવાભિવંશ (કે જે વિષ-ગરલ પ્રયોજક છે) એને અનાભિગ છે (કે જે ત્રીજા અનુષ્ઠાનનો પ્રયોજક છે તે) આ બેથી સુક્ષ્મ અનુષ્ઠાન અરમાવર્તમાં હોય છે. જ્યારે અરમાવર્તમાં તો તકલી અન્ય પ્રકારનું જાણવું, કારણ કે ધર્મનું વ્યવસ્થા વ્યવસ્થા જવાના વિષયમાં અહીં અરમાવર્તમાં છે. એકનું એક હિંવપૂર્ણક અનુષ્ઠાન અરમાવર્તમાં પહેલાં કહ્યું રૂપ છુવ લેરે શુભા શુભા પ્રકારનું હોય છે. આ રીતે શાસ્ત્રકારોએ જે રપટતા કહી છે તે આ પ્રવચનકારે ક્યારેય પણ પૂર્વે પ્રાપ્ત કરી નથી.

(૬) અરમાવર્તમાં પાંચ પ્રકારના અનુષ્ઠાનમાંથી કહ્યું અનુષ્ઠાન હોય એ પ્રશ્નોનો જવાબ આપતા યોગજિનું સ્લોક ૧૫૩ તેની હીકામાં કપક કહ્યું છે કે સકલ અદ્ય-મતાના કારણે પ્રાચીન શાસ્ત્ર (સદૃશતુ) અનુષ્ઠાન હોય, વળી પ્રાચીનો અર્થ કરતાં પણ ભવાભિવંશથી પહેલાં એ હોય છે. તેવો નિર્દેશ હાજીને, અનાભિગથી બીજી અને ત્રીજા ક'વંશથી પાંચમું અર્થોત્ત અનાભિગ કે અમુત હોવાનો સ્વરૂપ નિર્દેશ કર્યો છે. આ બાબતમાં પણ આ પ્રવચનકારે ક્યારેય જુનકાળના પ્રાચી નિર્દેશ કર્યો નથી.

(૭) યોગજિનું સ્લોક ૧૫૨ ની હીકામાં કપક કહ્યું છે. કે જે ઉલ્લેખિત કવેત્રી યોગ વ્યવસ્થાના કારણે અરમાવર્તવતી છુવનિયમા અન્ય આવતોવાળા છુવો કરતાં વિલક્ષણ હોય છે અર્થોત્ત અન્ય આવતોવાળા હિંવપૂર્ણક આદિ અનુષ્ઠાનો કરતા કરતા અરમાવર્તવર્તી છુવનું તે અનુષ્ઠાન નિયમાભિવંશ પ્રકારનું હોય છે.

(૮) આ રીતે શુદ્ધ ન, પ-૨ અને ૭ની બાબતો જાણવા સમજવા વિના અન્ય રીતે તકારોની જેમ આ જીનાભાસ પ્રવચનકારે પણ શુભાની ઇચ્છા આપવા એવળી વિષ અને ગરલના ભેખડો લગાવે રાખ્યા છે.

(૬) કોઈ જા'ડો વિચાર સરખો પણ કયો નથી કે પૂઠ બધા મહારાજે મુક્તિ અદ્વેષમત્રીશીમાં (જુઓ ૨૬૦) આદ્ય કક્ષાની (સાંસારિક) ફલની આકાંક્ષાને પણ (મુક્તિ અદ્વેષ અને પ્રજ્ઞાપતિયતા હોય તો) સદ્ અનુષ્ઠાનના રાગનો જનક કહી છે. અને પછી તેથી આકાંક્ષાવાળા અનુષ્ઠાનમાં વિષયનું ન હોવાનું સ્પષ્ટ પ્રતિપાદન કર્યું છે.

(૧૦) હવે જ્યારે વર્ષો સુધી આવું પ્રતિપાદન કરનાર આ પ્રવચનકાર સામે આ બધા શાસ્ત્રપાઠો રજુ થયા અને તેમને પોતાની માન્યતામાં (જેને પોતે સિદ્ધાંતરૂપે ઠસાવવાની તનતીડ મહેનત કરી છે) ગાબડુ પડતું જોયું ત્યારે સત્યનો સ્વકાર સરળભાવે કમી લેવાને બદલે ઉલટા એ શાસ્ત્રપાઠો રજુ કરનારને ઉત્સૂરભાવી વગેરે ઠસાવવા મંથી નહ્યા છે (જાજ સુધી શાસ્ત્ર-શાસ્ત્ર કરનાર પોતાના સામે શાસ્ત્રપાઠો ખાલીને ઉમા નહ્યા ત્યારે ધૂંધવાઈ ગયા હશે?)

(૧૧) શ્રાદ્ધવિધિ અને ધર્મસંગ્રહમાં શાસ્ત્રકારોએ શ્રાવકોને હૈશીને સ્પષ્ટ કરમાવ્યું છે કે “મોટા સમુદ્ધમાં કે જથ્થાબંધ ખરીદ વેચાણ કરવા બંધ ત્યારે પ્રારંભમાં નિવિંદત ઈંટ (ઇરિછત) લાભ આદિ કાર્યસિદ્ધિ માટે પચ-પરમેષ્ઠિનું સ્મરણ, શ્રી ગૌતમસ્વામિ વગેરેનું નામ ગ્રહણ કે કેટલીક મસ્તુ શ્રી દેવગુરૂને લેટણામાં ધરવી વગેરે કરવું. કારણકે સત્ત્વ ધર્મને આગળ (મુખ્ય) કરવાથી સફળતા મળે છે” હવે શું સમક્રિતિ નથી? એને મોક્ષ નથી જોઈતો? છતાં પણ સાંસારિક કાર્ય સિદ્ધિ માટે શ્રાવકને પણ પચ-પરમેષ્ઠી સ્મરણાદિ ધર્મ કરવા કહ્યું તે શું શાસ્ત્રકારે નિષાનુષ્ઠાન કરવા કહ્યું હશે (જુઓ શ્રાદ્ધવિધિ પ્રતપૃષ્ઠ ૨૧૮) (મહાવીર સંસન વર્ષ ૩૨ અંક ૧૦, પૃ. ૪૦૪-પ્રવચન-૪)

પ્રશ્ન: ૨૪ “આત્માની ચિંતા ન હોય તે ધર્મ કરવો નાલાયક છે”

સમીક્ષા :- આત્માની ચિંતા તત્કાળ ન હોય તો પણ યોગ્ય જીવધર્મોપદેશ શ્રવણ અને યથાશક્તિ ધર્મ આચરવાને લાયક હોઈ શકે છે. અને તેમ કરતાં કરતાં તેનામાં આત્મચિંતા પેદા થઈ શકે છે. માટે તેવાને એકાન્તે નાલાયક માની લેવાનું યોગ્ય ન કહેવાય. ઘણાય એવા જીવો દેખાય છે કે જેનામાં ધર્મ ક્રિયા કરતાં કરતાં આત્મચિંતા પ્રગટે છે. (મહાવીર સંસન વર્ષ ૩૨ અંક ૧૦ પૃ ૪૦૪ પ્રવચન-૪)

પ્રશ્ન: ૨૫ “અધ્યાત્મ વિનાનો જે કોઈ હોય તે ધર્મ કરીને દુર્ગતિ સાધવાનો છે.”

સમીક્ષા :- સંજ્યાબંધ શાસ્ત્રકારોએ ધર્મની વ્યાખ્યા કરતાં કહ્યું છે કે “દુર્ગતિ પડતાં પ્રાણીને બચાવીને સદ્-ગતિમાં લઈ જાય તે ધર્મ છે.” તો આવા ધર્મને દુર્ગતિ સાથે જોડવો ઉચિત કહેવાય? અધ્યાત્મ વિનાનો જીવ દુર્ગતિમાં જાય તે પાપ દુષ્કૃત્યો અશુભ વાસનાઓના કારણે

કે ધર્મના કારણે? શાસ્ત્રો “સુખમ ધર્મત” “દુઃખં પાપાત” કહે છે. ત્યારે આ જૈનાલાસ પ્રવચનકાર એનથી ઉલટું ધર્મથી દુર્ગતિ થવાનો જોરજોરથી પ્રચાર કરે છે. વળી જીનો પ્રશ્ન એ છે કે અધ્યાત્મ એ ધર્મ છે કે અધર્મ? જો અધ્યાત્મ ધર્મરૂપ ન હોય તો જેનામાં અધ્યાત્મ નથી તેનામાં ધર્મ પણ નથી પછી ધર્મથી દુર્ગતિ થવાનું શી રીતે કહેવાય? બધા મહારાજે કહ્યું છે કે “અધ્યાત્મ વિષ્ણુ જે ક્રિયા તે તનુમલ તોલે” અહિં માત્ર ‘ક્રિયા’ શબ્દનો જ ઉપયોગ કયો છે, નહિ કે “ધર્મક્રિયા” અથવા ‘ધર્મ’ શબ્દનો ત્યારે એના આધારે અધ્યાત્મ વિનાનો ધર્મ દુર્ગતિમાં લઈ જવાનું શી રીતે કહી શકાય. (શાસ્ત્રકારો શબ્દપ્રયોગમાં કેટલા ચોક્કસ છે!)

જૈન વિદ્યાર્થી બંધુઓ માટે સોનેરી તક ધાર્મિક અભ્યાસ કરો અને રૂ. ૬૦૦૦-મેળવો

સંસ્થામાં રહીને ૧ વર્ષનો ધાર્મિક અભ્યાસ પૂર્ણ કરનારને રૂ. ૬૦૦૦/- અને ચાર વર્ષનો કોર્સ પૂર્ણ કરનારને રૂ. ૩૬૦૦/- પુરસ્કાર તરીકે આપવામાં આવે છે. તદુપરાંત અધ્યયન દરમિયાન અનેકવિધ સ્કોલરશીપો અને ઈનામો આપવામાં આવે છે. રહેવા જમવા વિગેરેની તમામ સુવિધાઓ સંસ્થા તરફથી આપવામાં આવે છે. ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીઓએ પ્રત્યેક ફોર્મ મંગાવી ભરીને મોકલવું.

શ્રી યશોવિજયજી જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા
સ્ટેશનરોડ, મહેસાણા-૩૮૪૦૦૧ (ઉ.ગુ.)

WITH BEST COMPLIMENTS FORM:

M/S. ATLANTIC PACIFIC
TRAVEL SERVICES
PRIVATE LIMITED

Chairman and Managing Director

CHANDRASEN J. JHAVERI

Alankar, 229, Dr. Annie Besant Road, Worli,
BOMBAY-400025.

Telephone : 4930551, 4933922, 4932746

Telex : 001-71393 Cable : ATLANTRAVEL

પાણીતાણા કાળધર્મ

સાહિત્ય રક્ષક પુ. આ. શ્રી વિજયમેહનસુરીશ્વરજી મ. સા. ના સમુદાયના પુ. આ. શ્રી વિજયયશોદેવસુરીશ્વરજી મ. સા. ના આજ્ઞાવર્તિની વયોદ્ધ તપસ્વીની સાધ્વીશ્રી દમયંતીશ્રીજી મ. સા. (યુગ-વાળા) માધવ કાલ જૈન ધર્મશાળા-પાણીતાણા મુકામે કા. સુ. ૮ ને ગુરુવારના રોજ સાંજના ૬-૦૦ કલાકે શ્રી નમસ્કાર મહામંત્રનું સ્મરણ કરતાં કન્યા સમાધી પુવર્ગકાળધર્મ [ટુંકી માંદગી બાદ] પામ્યાછે.

ડીસાનગરે ઉજવાયેલ ભવ્ય ચાતુર્માસ

શુભ નીશ્ચય : પુણ્ય મુનિરાજશ્રી હેમરત્નવિજયજી મ. સા. ના દિવસે મુલ્યા નહિ હુલાય ચાતુર્માસની તેજસ્વી તવારિષો

(૧) ૦૦ ઉપરાંત યુવા શિષ્યાર્થીઓથી ઉભરાતો પ્રવચન હોલ...! (૨) શિશુ સામાયિક શિષ્યોમાં સામયિકમાં જૈન ધર્મના મૌખિક ધર્મનું પારાયણ કરતાં નાનકડાં ભુલકાઓ...! (૩) દૈનિક પ્રવચનનોમાં ઉભરાંતી પદરોથી બે હજાર માનવોની વિરાટ મેદની! (૪) ચૌમગી ચૌદસને દિવસે આખી પ્રવચન સભાએ ચાર મસ મટે કરેલો રાત્રી ભોજનનો તથા કંદમુળનો અહીંકાર...! (૫) પંદમી ઓગસ્ટને દિવસે ડીસાના રાજમાર્ગો પર ફરેલી શિશુ સામાયિક શિષ્યોના બાળકોની ભવ્ય ચૈત્યયાત્રા...! (૬) શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ મગવાનના અક્રમતપની આરાધનામાં જોડાયેલા ૬૦૦ ઉપરાંત તપાઓ...! (૭) 'જૈન મહાભારત' એ વિષય પર ચાલતા બહેર પ્રવચનોમાં મધમાખીની જેમ ઉભરાતી સાતથી આઠ હજાર માનવોની વિરાટ મેદની...! (૮) પર્વાધિરાજશ્રી પર્યુષણપર્વમાં વિશાળ મંડપમાં ઉભરાતી ત્રણ ત્રણ હજારની માનવ મેદનીએ પ્રભુ મહાવીર દેવ ॥ જીવન ચરિત્રનું કરેલું અમૃતપાન...! (૯) પર્યુષણમાં ડીસાના ઈશ્વારમાં આજ સુધીમાં ક્યારેય ન થઈ હોય તેવી રેકર્ડ રૂપ ઉજામળો...! (૧૦) પ્રભુના શાસનની પ્રભાવતા કરતો નીકળતો ભવ્ય તિ-ભવ્ય વરધોડો અને એમાં માથે ફરજિયાત સાફે બાંધીને રંભમાં અભિવૃદ્ધિ કરતા અનેકાનેક યુવાનો...! (૧૧) વર્ષોથી કતલખાનું ચલાવતા અને હત્યાથી હાથ ખરડી બેઠેલાં પંજાબી યુવન શ્રી શીવદયાલનું પુણ્યશ્રીની પ્રેરણાથી થયેલ જીવન પરીવર્તન...! જેણે સદા માટે હત્યાના હથિયારો અને ધંધાનું કાચમી ઘેર! કતલખાનું બંધ કરી દઈ અને નવજીવન રટોર્સના નામે શરૂ કરેલી અહિંસક આજીવિકા...! (૧૨) આર એસ. એસ. જેવી રાષ્ટ્ર સંરક્ષક સંસ્થાના અન્વયે આદર્શ હર્ષસ્કુલના વિરાટ પટાંગણમાં થયેલું પુણ્યશ્રીનું એક ઐતિહાસીક પ્રવચન...! (૧૩) લીઓ કલ્પના અન્વયે ડીસા આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજમાં ધિંગા યુવાનો સાથે થયેલ પુણ્યશ્રીના પ્રેરણાભર્યા બે પ્રવચનો...! જેમાં તમામ કોલેજીયો, પ્રૈફેસરો અને પ્રિન્સીપાલ સદા માટે સીગરેટ, તંબાકુ શંખ, આઉનસુગર અને હેરેઈન જેવા વ્યસનોને તિલાંજલી આપી દીધી. (૧૪) ડીસાના જૈન યુવાનોએ ભેગા મળીને કરેલી બેનાલયની અભુતપૂર્વ સફાર્થ...? (૧૫) અને છેલ્લે પુણ્યશ્રીની પાવન પ્રેરણાથી પ્રારંભ થયેલ બે કાર્યક્રમ :- (૧) ૬૨ હજાર દીવડા

ઓથી ઝળહળતી ભવ્ય આરતી...! (૨) હજારો નર-નારીઓના નયન અમૃતથી આછું દેતા મહાપુનના દર્શન...!

પુણ્યશ્રીની નિશામાં તા. ૧૬ થી ૨૦ નવેમ્બર સુધી ઉ. યુ. અને બન:સકાંકાના યુવાનોનું સંમેલન મળેલ.

યાત્રા અર્થે પધારો ને

નૂતન જિજ્ઞૈદ્ધારમાં સહાયક બનો

તપમજ્જ રક્ષક શ્રી માણિભદ્રવિરના આ તિર્થસ્થાન શ્રી આગ-લોડના વર્તમાન ઉદ્ધારક શ્રીમદ્ વિજયપ્રેમસુરીશ્વરજી મ. સા. ના સમુદાયના અને પુણ્ય આચાર્યશ્રી હિમાચલસુરીશ્વરજી મ. દ્વારાં થાણેરાવ કીર્તિસ્તંભમાં આચાર્યપદથી વિભુષિત થયેલ પરમયોગી પુણ્ય આચાર્યદેવ શ્રી વિજયમાનદધનસુરીશ્વરજી મહારાજશ્રીની પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન મુજબ આ તિર્થસ્થાન જિજ્ઞૈદ્ધાર થઈ રહેલ છે. તેમજ શ્રી આગલોડ જૈન પ્રવે. મુ. પુ. સંઘ તરફથી યાત્રાળુઓ માટે આધુનિક સુવિધાવાળી ધર્મશાળા, મોજનશાળાની સગવડ કરવામાં આવેલ છે.

આગલોડ આવવા મટે ગુજરાતના મહેસાણા હિમતનગર, વિંજપુર અમદાવાદથી અનેક એસ. ટી ની બસ મળે છે.

જો તીર્થના દર્શન-વનનાનો લાભ લેવા વિનંતી છે.

શ્રી માણિભદ્ર જૈન તીર્થ પેઠી

શ્રી જૈન શ્વેતામ્બર મૂ. પૂ. સંઘ (જ્ઞાન : ૩૪)
સુ આગલોડ (તા. વિંજપુર : જ મહેસાણા ઉ. યુ.)

CHEMICALS

(IMPORTERS & EXPORTERS)

Amritlal Chemaux Limited

RANG UDYAN,

SITLADEVI TEMPLE ROAD,

MAHIM, BOMBAY-400016

Dealers in : Dyes and Chemicals. Selling Agents for Sojuzchimexport, U. S. S. R. for Dyes, Intermediates and Chemicals & General indentors with business contacts all over the world.

ALSO

A Recognised Eligible Export House exporting Dyes, Chemicals, engineering Goods, Processed Foods etc.

ALL OVER THE WORLD

Phone No. : H. O. 453251

Telex : 117 - 1514 AMCG I

Grams : RAS K

મુરત - દાદાવાડી

મુરત રિત દાદાવાડીમાં નવ નિર્મિત જિનમ દિરમાં વિવિધ
પુ. આ. શ્રી મીમા પ્રભસગરજી મ. સા. ની શુભ દૈનિકમાં વિવિધ
જિન પ્રતિમ જેની પાવન પ્રતિષ્ઠા અષ્ટાદિનસ મહોત્સવ પુર્વક
તા. ૧૨ ફેબ્રુઆરી-૧૯૬૬ ના દિવસે ધનર છે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની
શરૂઆત ૧૦ ફેબ્રુઆરી ૧૯૬૬ ના દિવસે થનાર છે.

અમદાવાદ - ઉરમાળપુરા

પુજ્ય પદ્માસત્રી કાનવિનયજી મ. સા. પુ. મુનિશ્રી હરિષેલ-
વિનયજી મ. સા. આદીની શુભ નિશ્ચ માં અગ્રે શ્રીસંઘમાં આરાધના
દાન-ધ્યાન કરે ઉરમાળપુર્વક થયા છે.

સાથે સાથે સોનામાં સુગંધરૂપ પુજ્યશ્રીની પ્રેરણા અને આયોજ-
નથી તેમજ શ્રીસંઘના સઘ સહકારથી અમદાવાદ રિત પુજ્ય
આચાર્ય ભગવતિના શાશ્વતી શ્રીળી પરના ક્યાપ્પાનોના મંગળ
કાર્યક્રમો યોજવામાં આવ્યા હતા. તા. ૧૭-૧૨-૬૬ થી ૨૫-૧૨-૬૬-
જુધી મુરત દેશીમાં ક્યાપ્પાનોનું આયોજન કરવામાં આવેલ.

ખેતવાડી - મુંબઈ

અગ્ર પુજ્ય આચાર્યશ્રી દર્શનસાગરસુરીશ્વરજી મ. સા., પુ.
આ. શ્રી નિત્યોદયસાગરસુરીશ્વરજી મ. સા., ગણિવર્ધશ્રી ચંદ્રાનન-
સાગરજી મ. સા. આદી મુનિ ભગવતોની શુભનિશ્ચમાં આસો
માસની શાશ્વતી કોળી તેમજ પર્યુષણ પર્વની આરાધનાએ-તપશ્ચ-
ક્રમાં સર્જન થયું હતું આગામી આગસ્ટ માસમાં આકુષમાં ઉપ-
ધાનતપની આરાધના કરે થનાર છે.

જોધપુરમાં અરિહંતજ્ઞાન શિબીર

પુજ્ય શુરકેવ, પ્રતાપરૂપ, મુગ પ્રભાવક આચાર્યની જિન-
કાન્તીસાગર સુરીશ્વરજી મ. સા. ના પ્રધાન શિબીર પુજ્ય કુશલવર્ધશ્રી
મણિપ્રભસાગરજી મ. સા. ના ઉપદેશ દ્વારા પ્રજાવીત યજ્ઞ આ
ઉપદેશના ફળી સ્વરૂપ અરિહંત જ્ઞાન શિબિરનું ઉદ્ઘાટન સમારોહ
તા. ૧૨-૧૨-૬૬ ના રોજ સંપન્ન થયો, જે સંવિવરની મા શિબિ-
રનું ઉદ્ઘાટન શરૂઆત ઉચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશ અપર વિદ્વાન
શ્રી નરસિંહજી મોપકાએ કર્યું હતું.

જી આર્થિક ન્યાય નમહ:

જેન જયતિ શાસનમ્

જી પદ્માવતે મહા:

શ્રી તીર્થાધિરાજ ભરૂચમાં સાડા અગિયાર લાખ વર્ષ પ્રાચીન

જી તીર્થ શ્રી સમઢી (રાકુનિકા) વિહાર તીર્થને બંધ તીર્થોદ્ધાર જી

ભવ અંજનશલાકા - પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ - ભારતના સમસ્ત સંઘને નિમંત્રણ

શ્રી ભરૂચ તીર્થ પ્રતિષ્ઠા દિન વિ. સં. ૨૦૪૫ મહા સુદ ૧૩ શનિવાર તા. ૧૮-૨-૧૯૬૬

દિવ્યારાપદાતા પુ. શાદા શુરકેવ ભગિચસુરીશ્વરજી મ. સા.

તીર્થોદ્ધારક પુ. શુરકેવ વિરુપક્ષસુરીશ્વરજી મ. સા.

પ્રતિષ્ઠા શુભનિશ્ચા પુ. આચાર્યકેવ નવીનસુરીશ્વરજી મ. સા.

પ્રેરક તથા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ માર્ગદર્શક પુ. આચાર્યકેવ શાળયશસુરીશ્વરજી મ. સા.

= નિમંત્રક =

શ્રી ભરૂચ જૈન સંઘ તથા શ્રી અખિલ ભારતીય તીર્થ વિકાસ સમિતિ

શ્રી તીર્થાધિરાજ ભરૂચ એ....

શ્રી ગણપત્તે ગૌતમચર્યાગીએ ભરૂચઅઝહિ મુણિસુબધ્ધ કહી જે તીર્થની સ્તુતિ કરે છે તે ભરૂચ તીર્થ....

પાંચ હજારની અધિક પુજ્ય મહારમાઓ પ્રતિદિન પ્રાતઃકાળે જે તીર્થની સ્તુતિ કરે છે તે ભરૂચ તીર્થ....

જ્યાં સુધી આપે ભરૂચ તીર્થના ઇતિહાસને જાણ્યો નથી ત્યાં સુધી આપનું ઇતિહાસનું જ્ઞાન અપુર્ણ છે...

જ્યાં સુધી આપે ભરૂચ તીર્થ દર્શન કર્યા નથી ત્યાં સુધી આપના અરમાન અધુરા છે....

જ્યાં સુધી આપે ભરૂચ તીર્થમાં લક્ષ્મીનો સંકુપર્યાગ કર્યો નથી ત્યાં સુધી આપની લક્ષ્મી સંતોષની લાકડવાયા

નથી બની તો... આપ સહા રમ્યેતિમાં રમ્યો....

આપના તપ-મન-વચન ધન-જીવનને પવિત્ર કરનાર પ્રસંગે શ્રી ભરૂચ તીર્થના પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને હયાના હેતુથી વધારો,

અંતરના આનંદે અનુમેહના કરો, ધન્ય બનો, ધન્ય બનવો.

શ્રી ભરૂચ જૈન સંઘ તથા શ્રી અખિલ ભારતીય તીર્થ વિકાસ સમિતિ

શ્રી અનુપચંદ શેઠ પોળ, (શ્રીમાળી પોળ) ભરૂચ - ૩૬૨ ૦૦૧ (ચુનરાત)

તંત્રી : ગુલાબચંદ દેવચંદ શેઠ
તંત્રી-મુદ્રક-પ્રકાશ :
મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ
જૈન એકીસ, પો. બો. નં. ૧૭૫, દાણાપીઠ, ભાવનગર.

{ 'જૈન' વર્ષ ૮૫ }
{ અંક : ૩૪ }

વીરસં. ૨૫૧૫ : વિ.સં. ૨૦૪૫ માસર સુદ ૮
તા. ૧૬ દીસેમ્બર ૧૯૮૮ રુદ્રવાર
મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી
દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬ ૦૦૧

કોન્કર-સનું ૨૫ મું રજત મહોત્સવ અધિવેશન

આપણી કોન્કર-સનું ૨૫ મું રજત મહોત્સવ અધિવેશન દિલ્હીમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે નિર્માણ પામેલ શ્રી વિજયવલ્લભ સ્મારકના પ્રાંગણમાં સંવત ૨૦૪૫ ના મહા સુદ ૩-૪-૫, શુક્ર, ગુરુ, શુક્ર તા. ૮-૯-૧૦ ફેબ્રુઆરી-૧૯૮૯ ના રોજ સૌજન્ય મુર્તિ શ્રીયુત્ દીપચંદ-ભાર્ગવ સ્વામી ગાર્ડી (બાર-એટ-લો)ના પ્રમુખસ્થાને ભરવાનો નિર્ણય લેવાઈ ગયો છે. અમે આ નિર્ણયથી હર્ષની લાગણી અનુભવીએ છીએ અને અમને આના છે કે કોન્કર-સના ચાહકો અને બંધ સમાજ હિત-ચિંતકો આ સમયારને આનંદપૂર્વક વધાવી લેશે.

આ સમયનાં વિશેષ નોંધપાત્ર ખીના તો એ છે કે કોન્કર-સનું ૨૪ મું અધિવેશન સને ૧૯૭૯ના નવેમ્બર મહિનામાં મળ્યું ત્યારપછી નવ વર્ષના ગાળે ૨૫ મું અધિવેશન દિલ્હીમાં વિજયવલ્લભ સ્મારકના પ્રાંગણમાં જ ભાવનું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે.

ખીજા અને વિશેષ નોંધપાત્ર વાત તો એ છે કે કોન્કર-સના અધ્યક્ષ તરીકે આજથી પંદર વર્ષ પહેલા પાલિતાણા ખાતે ૨૩ માં અધિવેશનમાં નિમંત્રિત થયેલા અને ૨૪ માં અધિવેશનમાં ચાલુ રહેલા ઉદારદીલ દાતા, યજ્ઞદાતા મહાન ઉપાસક બેરીસ્ટર દીપચંદભાર્ગવ ગાર્ડીએ ૨૫ માં અધિવેશનમાં અધ્યક્ષ તરીકે ચાલુ રહેવાની સ્વીકૃતિ આપી છે.

જેઓના હૈં સમાજના દુઃખી ભાઈ-બહેનોની ચિંતા હમેશા વસેલી હતી અને એ માટે જેઓ સદા કોન્કર-સને શક્તિશાળી અને પગલર બનાવવાનો પ્રેરણા આપ્યા કરતા હતા અને જેઓની કૃપાદષ્ટિ હમેશાને માટે મેળવવાને કોન્કર-સ આગ્યશાળી થઈ હતી, તે સદ્ગત યુગવીર પુણ્યપાદ આચાર્ય શ્રી વિજયવલ્લભસુરીશ્વરજી મહારાજની સ્મૃતિમાં અખિલ ભારતીય સ્તર પર આકાર લીધેલ "વિજયવલ્લભ

સ્મારક" ના પ્રાંગણમાં બનેલ દેરાસરની પ્રતિષ્ઠાના દિવસે ૨૫ મું અધિવેશન મળી રહેલ છે તેનો અમને એક પ્રકારનો આત્મસંતોષ થાય છે.

કોન્કર-સનું આ અધિવેશન ભરવાનું નિમંત્રણ શ્રી આત્મવલ્લભ જૈન સ્મારક શિક્ષણ નિધિ તરફથી મળ્યું છે, એટલે પંચાળના તથા દિલ્હીના પ્રવેતાગર જૈન સંઘને એક સુત્રે બાંધી સખનાર અને પંચાળના જૈન સમાજને પ્રગતિના માર્ગે ચાલવામાં માર્ગશીર્ષન આપનાર શ્રી આત્માનંદ જૈન મહાસભા (પંચાળ) નો પણ સંપૂર્ણ સહયોગ પ્રાપ્ત થનાર છે. વળી, યુગવીર આચાર્યશ્રીના પદધર અધિપતિ આચાર્યશ્રી વિજયચંદ્રદિનસુરીશ્વરજી મહારાજ તથા તેઓના સમુદાયના વિશાળ સાધુ-સાધ્વીજીની પાવક નિશ્રામાં અધિવેશન મળનાર છે, એ પણ વિશેષ આનંદ ઉપજાવે એવી વાત છે.

માનવમાનના કદયાણ અને ઉત્કર્ષ માટે આચાર્યશ્રી વિજયવલ્લભસુરીજીએ પોતાનું જીવન સમર્પિત કર્યું હતું. સમાજહિતના કાળ, ભાવ અને ક્ષેત્ર અનુસાર તેઓશ્રીએ મહત્વપૂર્ણ નિર્ણયો લઈ ધર્મ અને સમાજની યશ્વતાકા લહેરાવી છે, વળી કોન્કર-સના જીવન સાથે આચાર્યશ્રીનું જીવન ખુબ સંકળાયેલું હતું. આવા મહાપુરુષની યશ-ગાથા અમર રાખવા લબ્ય વિવિધલક્ષી કલાત્મક સ્મારક બનું કરવા માટે પુણ્ય સાધ્વીજી મૃગાવતીશ્રીજી મહારાજની સાનિધ્યમાં દિલ્હીના રાષ્ટ્રીય માર્ગ નં. ૧ (જી. ટી. રોડ) ૨૭૦૦૦ ચોરસમીટર જમીનમાં શિક્ષાન્યાસવિધિ તા. ૨૯-૧૧-૧૯૭૯ ના થયેલ; ત્યારે કોન્કર-સ ૨૪ મું અધિવેશન તા. ૨૯-૩૦ નવેમ્બર ૧૯૭૯ના ભરવામાં આવ્યું હતું. અને એ વાતને આજે નવ વર્ષ થયા બદ આત્મવલ્લભ સંસ્કૃતિ મંદિરના પ્રાંગણમાં શ્રી નવનિર્મિત જિનાલયમાં બિરાજમાન થનાર

જિનભિખોની અન્નશલાકા-પ્રતિષ્ઠા તથા યુગતીર આચાર્યશ્રીની પ્રતિષ્ઠા અને સંસ્થાપના પ્રસંગોમાં એ જ સ્થળે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

ભાતે જોઈને જોઈને સમાજની એક માત્ર પ્રતિનિધી સંસ્થા કેન્દ્ર સ છે. જેનું નામ સમાજની ધાર્મિક-સામાજિક અને સાહિત્યિક જે સેવા આ સંસ્થાએ કરે છે. તેના સંસ્થાપકો અને સંસ્થાના અન્યત્ર આપણે જે સહકાર આપીએ તે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

કેન્દ્ર-સંસ્થા ૮૮ વર્ષની લાંબી માર્ગસૂચી અને સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે. આ સંસ્થાની રચના રાષ્ટ્રીય રાજ્ય સ્તરે સમાજના અંગે લખવા જેવું છે.

—નગીનદાસ જ. શાહ (વાલકેશ્વર)

વાલકેશ્વરના આંગણે શ્રી આદિનાથદાદાની છાયામાં શતાવધાની આ. શ્રી જ્ઞાનંદસુરી મ.ની પ્રવચાથી ઉપધાન તપની આરાધના કરવા પધારો.

* દિવ્યકૃપા * પુ. યુગદિવાકર આચાર્યદેવ શ્રી વિજયધર્મશ્રીશ્વરજી મ.સા. * મંગલ આશિષ * પુ. સાહિત્યકલારત્ન આચાર્યદેવ શ્રી વેંગયથોદેવ-સુરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ.

* * * મંગલમય પુનિતકારી પુણ્ય નિશા * * * પુ. શતાવધાની આ. શ્રી જ્ઞાનંદસુરીશ્વરજી મ., પુ. વિદ્યા વ્યાખ્યાતા આ. શ્રી કનકરત્ન સુરીશ્વરજી મ., પુ. વિદ્વદ્ધ આ. શ્રી મહાનંદ સુરીશ્વરજી મ., પુ. વિદ્વદ્ધ આ. શ્રી સુર્યોદયસુરીશ્વરજી મ., પુ. મુનિ શ્રી સુમોધવિજયજી મ., પુ. મુનિ શ્રી ધુરધરવિજયજી મ., પુ. મુનિ શ્રી સદાનંદવિજયજી મ., પુ. ગણિ શ્રી પુર્ણાનંદવિજયજી મ., પુ. ગણિ શ્રી મહાવ્રજવિજયજી મ., પુ. ગણિ શ્રી પદ્માનંદવિજયજી મ., પુ. મુનિ શ્રી ચન્દ્રસેન વિજયજી મ., પુ. મુનિ શ્રી જયસેન વિજયજી, પુ. મુનિ લલિતસેન વિજયજી આદિ.

* ઉપધાન તપમાં પ્રથમ પ્રવેશ * માગશર વદિ ૨, રવિવાર તા. ૨૫/૧૨/૮૮

* ઉપધાન તપમાં દ્વિતીય પ્રવેશ * માગશર વદિ ૪, ગુણવાર તા. ૨૭/૧૨/૮૮

* ઉપધાન તપના આયોજન * વાલકેશ્વરમાં વસતિ ધર્મશ્રદ્ધા પુણ્યવાન મહાનુભાવ.

શુભ સ્થળ (૧) બાબુ અમીચંદ પનાલાલ આદિશ્વર જૈન દેરાસર. ૪૧/૧૦ રોડ, મુબઈ-૬. (૨) “સાગર દીપ” નં. ૨, એન્ક એફ બરોડાની ઉપર, રીજ રોડ, ત્રીન બત્તી, મુબઈ ૬. આરાધનાને અનુકુળ સુદર-શાંત-સુવિધાસભર સ્થાન અને દિવસ-રાત સર્વ સુબંધના શત્રુજય સમાન શ્રી આદિનાથદાદા આચાર્યના પ્રતીક અલૌકિક પ્રતિમા

શ્રી આદિનાથ વાલકેશ્વર જૈન સંઘ તથા આરાધક બાધા બહેનોના સહકારથી ઉપધાન તપની આરાધા કરાવવામાં આવશે.

શ્રી ઉપધાન તપમાં જોડાવા સક્ષમ જૈન સંઘના આર્થ-બહેનોને અમારું લાભભર્યું આમંત્રણ છે.

વહેલી તકે નામો લખાવી પેઢીમાંથી રસીદ મેળવી લેવા નમ્ર વિનંતી.

લી, શ્રી વાલકેશ્વર ઉપધાનતપસંમિતિના સખલુભાનજયજિનેન્દ્ર

સુ. આ. શ્રી સુરેન્દ્રસુરીશ્વરજી મ. પુ. આ. શ્રી સુરેન્દ્રસુરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિત્રામાં અશોક ત્રાસ જૈન ટેમલ ટ્રસ્ટ વાળા શ્રી દિનેશચંદ્ર બાલચંદ દોશીની સુપુત્રી બિટેનના શુભ લગ્ન પ્રસંગે શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ જિનાલયે શ્રી સિદ્ધચંદ મહાપુજન બબ્બ રીતે ભણાવાયેલ.

ખોરીવલી-જામલી ગલી (૧ મુ.અઈ) : પુ. આ. શ્રી સુરેન્દ્રસુરીશ્વરજી મ. ની પ્રેરણા અને માર્ગદર્શનથી મુ.અઈ શહેરની શાહા ૩૫ નેશનલપાઠ માં પ્રતિવર્ષ શ્રી શેત્રુંજય ગિરિરાજનો પદ દર્શન વખતે ભાતુ - પાણી - સ્નાનની સગવડ માટે કામગીરી કરીને પ્રારંભ થયેલ છે.

ઉદયપુર (રાજસ્થાન) : પુ. અ. જિનેન્દ્રસુરીશ્વરજી મ. પુ. પં. શ્રી કુલચંદ્ર વિજયજી મ. આદિની શુભ નિત્રામાં ૪૦ મંદિરોથી શાહતા રાજસ્થાનના શાહા ૩૫ ઉદયપુર શહેરમાં આ. સુ. ૧૦ ના ઉપધાનતપનો મંગળ પ્રારંભ થયેલ તેમાં ૧૦૫ આરાધકોએ જોડાયેલ તેની ઉચ્ચ અરાધના - ધર્મઆચરણના ફળ સ્વરૂપ માળાશોપણ - મોક્ષ માળોતો એક કુંડા, જિનેન્દ્રભક્તિ સહિત કાર્યક્રમ કા. વ. ૧૨ તારીખ ૬-૧૨-૮ ના બબ્બ રીતે ઉજવાયેલ.

અમરાવતી-મહારાષ્ટ્ર : પુ. આ. શ્રી વારિષેણસુરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિત્રામાં મહામંગલકારી ઉપધાનતપની માળાશોપણ, રજા છેડના ઉપન, શ્રી નમિનાથ પરમાત્માની જિનપ્રતિમાની ચલ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે શ્રી ચિતામણી પાર્શ્વનાથ પુજન અને શ્રી શાંતિસ્નાત્ર સહ જિનેન્દ્રભક્તિ મહોત્સવ બબ્બ રીતે મા. સુ. ૧ ના પુણ્ય થયેલ. જેના પ્રેરણા શાસનરત્ન શ્રી મનોજકુમાર બાબુલાલજી હરણ દ્વારા પ્રાપ્ત થતા બાર ઉદ્ધવાસથી બાગ લીધેલ.

પાવનતીર્થ શ્રી હસ્તિનાપુરમાં પ્રભુચરણની પ્રતિષ્ઠાના લાભનો સુઅવસર

પ્રથમ તીર્થ કર ભગવાન શ્રી ઋષભદેવ-પ્રભુના વર્ષાતપના પારણાના મૂળ સ્થળ પર નવાનિર્મિત ચરણ મંદિર પ્રતિષ્ઠા રો દ્વારા રૂ. ૧૦૦૦ (એક હજાર)માં એક કુપન ૧૧ કુપન પ્રાપ્ત કરનાર ભાગ્યશાળી સ્વાગત સમિતિના સભ્ય થશે.

કુપન મેળવવાનું સરનામું :

શ્રી હસ્તિનાપુર જૈન પ્રવેતાંચર તીર્થ સમિતિ

C/O શ્રી જૈન પ્રવેતાંચર મંદિર,

હસ્તિનાપુર-૨૫૦૪૦૪ (જિ. મેરઠ-ઉ.પ્ર.)

આહકખંધુએને નમ્ર વિનંતી

❖ આપજીને 'જૈન' પત્ર મળતું હોય, છતાં લવાજમ ન મોકલાયું હોય તો તુરત જ M. O. થી મોકલવા કૃપા કરશો. આહક નંબર અવશ્ય લખશો.

❖ કોઈ પણ કારણેસર 'જૈન' પત્ર હવે પછી ચાલુ રાખવા ન મંગતા હો તો જુની લવાજમની રકમનો હીસાબ M. O. થી મોકલો, 'જૈન' પત્ર બંધ કરવા જણાવશો. જવાબ આવ્યે પત્ર બંધ કરીશું.

❖ નવા વર્ષથી 'જૈન' પત્રને નમ્ર પૃષ્ઠો અને સાહિત્ય સામગ્રીથી ભરપૂર બનાવવાની અમારી ભાવનાને સાથ-સહકાર મળે તેવી અપેક્ષા રાખીએ છીએ.

❖ વર્તમાન સમૂહની અસહ્ય મોંઘવારી, કાગળો, પ્રિન્ટીંગ અને પોસ્ટીંગના ભાવ વધારાને કારણે ના છુટકે 'જૈન' પત્ર વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૫૦/- (પચાસ) કરવાની અમારે ફરજ પડી છે. જેની તોષ લેવા કૃપા કરશો.

❖ કાર્યાલય સંબંધી કોઈપણ પત્ર વ્યવહારમાં આપને આહક નંબર લખવો આવશ્યક છે.

પૂ. ગુરુભગવંતોને નમ્ર વિનંતી

• ચતુર્માસ પુણ્ય થયેલ હોઈ દરેક પુ. અમલ-અમણી ભગવંતોને નમ્ર વિનંતી કે કામગીરી સરનામું મોકલવા કૃપા કરે.

• શ્રીસંઘો, ઉપાચર્યના કાર્યવાહક બંધુઓને નમ્ર વિનંતી છે. પુણ્ય ગુરુભગવંતોનો વિહાર કાર્યક્રમ જાણમાં હોય તો સમયે સત્વરે લખી જણાવે. સમયે ત્યાં આવતું 'જૈન' પત્ર ન મોકલવા જણાવે જેથી દોષ ન લાગે.

• પુણ્ય ગુરુભગવંતો તથા પુણ્ય સાધવીજી મહારાજોને વિનંતી કે વિહાર આદેશ કારણે 'જૈન' પત્રના વાંચનની અતુકજાણ ન હોય તો ના મોકલવા જરૂર જણાવે.

આવતા અકુંમાં :—

• 'જૈન' પત્ર ઉપર આવતા વધામણીના પત્રો અને ધર્મકી-બદનામી કરતા પત્રો.

• હસ્તગીરી તીર્થનું નિર્માણ કરનાર અમરદેવ ટ્રસ્ટનું આવકારપાત્ર ને માનવતાલક્ષી બંધાવેલું.

• સિદ્ધકેત્ર પાલીતાણામાં યાત્રીકેતે ત્રાસ આપનાર ડાળી-વાળાની હડતાલ. ગાડીવાળાનો વધતો જુલમ.

• પાલીતાણામાં નગરપાલીકાની બાંધુઆરી ત્રાસમાં ચુર-ણીમાં માર્ગદર્શનરૂપ થવાં શ્રમણ સમિતિના ઠરાવ મુજબ પૂ. આ. શ્રી ચંદ્રશેખરસુરીશ્વરજી મ. ને તથા પૂ. પં. શ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મ. ને સન્માન.

• એક આચાર્યશ્રી દ્વારા અહિંસક ખેતીની પ્રવૃત્તિઓને પ્રોત્સાહન આપવાનો પ્રયત્ન.

• કોન્ફરન્સ-અધિવેશન અંગે...

શ્રી આત્મ-વલ્લભ-સમુદ્રસદ્ગુરુજ્યો નમઃ

રાજસ્થાન રાજ્યના ખેડા [જિ. પાલી] નગરે

ભાસા દિવાકર, કલિકાલ કલ્પતરુ, અજ્ઞાન - તિમિર - તરણી, સમ્યક્,
પંજળ્ય કેશરી પ. પૂ. આચાર્ય ભગવંત શ્રીમદ્ વિજયવલ્લભસૂરીધરજી મ. સા.ના

નયનાભિરામ ગુરુમંદિરની થયેલી પ્રતિષ્ઠા

શ્રી અહોંદ મહાપૂજન, શ્રી અહાર અભિષેક, શ્રી શાંતિસ્નાત્ર સહિત ભવ્ય અષ્ટાહ્નિકા મહોત્સવ ઉજવાયેલ.

પંજળ્ય કેશરી પૂ. આચાર્ય પ્રવર

: અષ્ટાહ્નિકા મહોત્સવ ઉજવાયો :

સં. ૨૦૪૧ માગશર વદ ૧૪

ગુરુવાર, તા. ૮-૧૨-૮૮

થી માગશર શુદ્ધ ૭ ગુરુવાર

તા. ૧૫-૧૨-૮૮ સુધી ધામધુમથી

થયેલ.

: ભવ્ય પ્રતિષ્ઠા :

સં. ૨૦૪૫ માગશર શુદ્ધ ૬

બુધવાર તા. ૧૪-૧૨-૮૮

વિજય મુહુર્તે કરાયેલ.

શ્રીમદ્ વિજયવલ્લભસૂરીધરજી મ.સા.

પ્રેરણા અને પાવન નિશ્રા

પ્રાદેશ સ્મરણીય, જંગમ યુગપ્રધાન, ન્યાયાલયોનિધિ, પંજળ્ય દેશોદ્ધાતક પ. પૂ. આચાર્ય ભગવંત શ્રી આત્મ-વલ્લભ-સમુદ્રસૂરીધરજી મ. સા.ના પદપરંપરાના વર્તમાન ગચ્છાધિપતિ જૈન દિવાકર, ચારિત્ર ચુડામણિ, પરમાર ક્ષત્રિયોદ્ધરક પ. પૂ. આચાર્ય પ્રવર શ્રીમદ્ વિજયધ્વજદિગ્ગજસૂરીધરજી મ. સા.ના આજ્ઞાવર્તી, તપસ્વીરત્ન, શાંતિદ્રુત પ. પૂ. ચણિપ્રવર શ્રી નિત્યાનંદવિજયજી મ. સા. આદિ પૂજ્યોની નિશ્રામાં નિર્માણ થયેલ ગુરુમંદિરમાં આરસ નિર્મિત ૧૧ ફૂટ ઉંચા અને ૬ ફૂટ પહોળા કલાત્મક ગોખલામાં પંજળ્ય કેશરી પ. પૂ. ગુરુવલ્લભસૂરીધરજી મ.ની મનમોહક અને સંસ્મરણની ઉપર ઘણી પ્રતિમા ગુલાબી રંગના કમળ ઉપર બિરાજમાન કરેલ. પ્રતિમાજીની સામે જ પૂજ્ય ગુરુદેવની ચરણપાદુકાની પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવેલ. જેમાં રાજસ્થાન, પંજળ્ય, ગુજરાત, મહારાષ્ટ્ર, મુખ્યધી અનેક ગુરુભક્તો ઉલ્લાસ પૂર્વક પધારેલ.

: મહોત્સવ સ્થળ :

શ્રીમદ્ વિજયવલ્લભસૂરી ગુરુમંદિર

વિકાસ હેલ, સંભવ ચોક,

સ્ટે. મોરબિડા, મુ : ખેડા-૩૦૬૧૨૮

(જિલ્લો પાલી, રાજસ્થાન)

: પ્રયોજક :

શ્રી આત્માનંદ જૈન સભા

ખેડા (રાજસ્થાન)

નાસ્તીક (મહારાષ્ટ્ર) પં. શ્રી જયકુંજવિજયજી મ. આદિની શુભ નિશામાં નવનિર્મિત શ્રી સુવિધિનાથ જિનપ્રાસાદે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ઉજવાયેલ.

સુરત : પુ. આ. શ્રી ચિદાનંદસૂરીશ્વરજી મ. આદિનું ચાતુર્માસ પરિવર્તન શ્રી બાબુભાઈ મગલદાસ શાહના નિવાસસ્થાને કરાવવાનો લાભ લીધેલ.

ઉંઝા (કે.ગુજરાત) પરમયોગી આગમ વિશારદ પં.ન્યાસ પ્રવર શ્રી અભયસાગરજી મ.ની બીજી પુણ્યતિથિ કા. ૧. દના ગણિવર્ષ શ્રી જિનચંદ્રસાગરજી મ. તથા ગણિવર્ષ શ્રી હેમચંદ્રસાગરજી મ.ની નિશામાં સ્મૃતિ મંદિરે તથા ગુણાનુવાદસભા, સમુદસામાયિક, ધુન, સાથે પ્રભુભક્તિ-ગુરુભક્તિ સભર ઉજવાયેલ.

ગોધરા (પંચમહાલ) : પુ. પ્રવર્તિની સાધ્વીશ્રી નેમશીજી મ. આદિ કા. ૧૨ની શુભ નિશામાં અત્રેના ચાતુર્માસ દરમ્યાન અનેકવિધ ધર્મઆરાધનાઓ સાથે પ્રભાવનાઓ થયેલ.

જેઠધુર (રાજસ્થાન) : સુનિરાળશ્રી નયકીર્તિસાગરજી મ. એ તબીબત નરમ થતાં ઉપવાસ બાદ પારણું કરેલ. હાલ તબીબત સુધરેલ છે. અત્રેથી પ્રાસિયા છરી પાળતા શ્રીસંઘનું નકકી થયેલ છે.

પૂના (મહારાષ્ટ્ર) : અ. બ. સંસ્કૃતિ રક્ષકદળ દ્વારા ૪૫૦ થી ૫૦૦ બાળકે પુનાના જુદા જુદા વિસ્તારમાં બંધ્ય સાંસ્કૃતિક પ્રજ્ઞાત ફેરિનું આયોજન સફળતાપૂર્વક પાર પાડેલ છે. જેમાં સાંસ્કૃતિક રક્ષાની પ્રબલતા મશાલ, સંસ્કાર રક્ષા, જીવદયાના સંદેશરૂપ મેનરો રખાયેલ.

અમરેલી (સુરત) : અત્રે આકાર લઈ રહેલ નુતન તીર્થમાં યાત્રિકોના સત્તન અવાગમનથી શ્રી કાંતાભાઈ જીવજીલાલના શુભ પ્રયત્ન અને પ્રે.શાથી જૈન ધર્મશાળા, જૈન ભોજનશાળાનું ખાતમુદ્દતો પ્રોગ્રામ કા. ૧. ૫. ના પુ. આ. શ્રી ચિદાનંદસૂરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશામાં ઉજવાયેલ.

સાથીન-પીપાડસિદી (રાજસ્થાન) : પુ. આ. શ્રી સુશીલ-સૂરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશામાં જેઠધુર જીદાના આ સાથીન જેવા નના ગામમાં પ્રાચીન જીનમંદિરમાં શ્રી કુન્થુનાથજી તથા શ્રી સંભવનાથજી ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા મા. સુ. ૬ ના યોજાયેલ.

કાકડુર(મલ્લોર) મદ્રાસ : અત્રે ૨૪ તીર્થંકર તીર્થધામ નું નવનિર્માણ પ્રવર્તેલમાં ચાલી રહેલ છે. જે એક વિશિષ્ટ પ્રકારનું તીર્થ દક્ષિણ ભારતમાં બની રહેશે. જેની પ્રેરણા પુ. આ. શ્રી બદ્રગુપ્ત-સૂરીશ્વરજી મ. ના માર્ગદર્શન મુજબ ભગવાન મહાવીર જૈન સોસાયટી (મેલ્બોર) કાકડુરના આયોજન નીચે થઈ રહેલ છે. જેમાં “જૈન અનુસંધાન કેન્દ્ર” ની સ્થાપના તથા ભગવાન મહાવીરસ્વામીની વર્ણિત દક્ષિણ ભારતમાં પ્રચાર-પ્રસાર હેતુ છે.

કલકત્તા-ભવાનીપુર : પુ. ૫ શ્રી નરદેવસાગરજી મ. ની શુભ નિશામાં શ્રી દેવધાનતપ-માળારોપણ સહ ૨૩ જોડના ઉજમથાસહ અષ્ટાન્ધિકા મહોત્સવ કા. ૧૧ થી મા. સુ. ૨ સુધીનો ભારે ઉત્સાહ ઉદ્ભવથી ઉજવાયેલ.

યાત્રા અર્થે પધારોને
નૂતન જિજ્ઞાસુઓમાં
સહાયક બનો

તપસ્વિજી દક્ષક શ્રી માણીભદ્ર જૈન તીર્થેશ્વરના શ્રી આગ-લેઠના વર્તમાન ઉદ્ધારક શ્રીમદ્ વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના સમુદાયના અને પુણ્ય આચાર્યશ્રી હિમાચલસૂરીશ્વરજી મ. દ્વારા ધ્યાનપૂર્વક કીર્તિસ્તંભમાં આચાર્યપદથી વિભૂષિત થયેલ પરમયોગી પુણ્ય આચાર્યદેવ શ્રી વિજયઆનંદધનસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીની પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન મુજબ આ તીર્થેશ્વર જીજ્ઞાસુઓમાં રહેલ છે. તેમજ શ્રી આગલોડ જૈન પ્રવે. સુ. પુ. સંઘ તરફથી યાત્રાળુઓ માટે આધુનિક સુવિધાવાળી ધર્મશાળા, ભોજનશાળાની સગવડ કરવામાં આવેલ છે.

આગલોડ આવવા માટે ગુજરાતના મહેસાણા, દિમતનગર, વિજયપુર, અમરેલીવાદથી અનેક એસ. ટી. ની બસ મળે છે.

ના તીર્થના દર્શન-જાતો લાભ લેવા વિનંતી છે.

શ્રી માણીભદ્ર જૈન તીર્થ પેઢી

શ્રી જૈન પ્રવેતામ્બર મૂ. પૂ. સંઘ (ફોન : ૩૪)
મુ. આગલોડ (તા. વિજયપુર : જ. મહેસાણા - ઉ. યુ.)

CHEMICALS
(IMPORTERS & EXPORTERS)
Amritlal Chemaux Limited
RANG UDYAN,
SITLADEVI TEMPLE ROAD,
MAHIM, BOMBAY-400016

Dealers in : Dyes and Chemicals, Selling Agents for Sujuchimexport, U. S. S. R. for Dyes, Intermediates and Chemicals & General Importers with business contacts all over the world.

ALSO

A Recognised Eligible Export House exporting Dyes, Chemicals, Engineering Goods, Processed Foods etc.

ALL OVER THE WORLD

Phone No. : H. O. 45 32 51

Telex : 117 - 1514 AMCG IN

Grams : RAS K

હસ્તિનાપુર તીર્થમાં વાર્ષિકોત્સવ

પરમ પુણ્ય આચાર્યદેવશ્રી ઈન્દ્રદિનસુરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશ્રામાં શ્રી હસ્તિનાપુરજી તીર્થના કાર્તિક પુનમના વાર્ષિકોત્સવ, પવનરોહણ, ૪૯ જાડવું જય ઉગમજી શ્રી ધર્મચંદ કચનકુમારી નવનિર્મિત ઉપાસના ભવન-ગૃહનું મુનિશ્રી વીરેન્દ્રવિજયજી મ. તે ગણી પદ પ્રદાન તથા વિવિધ તપશ્ચર્યાની અનુમોદનનાર્થે પંચાન્કિકા જિનેન્દ્ર ભક્તિ મહોત્સવ ભરે દબદબાથી ઉજવાયેલ. આ પ્રસંગે “બાણ કીર્તી” પ્રસદ ચલ દ્રોણી ની સંગીત હરીશર્ધ પણ ઉત્સાહ-ઉમંગથી યોજાયેલ.

શ્રી હસ્તિનાપુર જેન પ્રવે. તીર્થ સમિતિની જનરલ સભા પણ યોજાયેલ અને સતિધિ વિશેષ તરીકે શેડ શ્રી તેજપલજી જેન ચંદી ગઢ તથા એરમાર્લ શ્રી પી. કે. જેન વિશેષ પધારેલ.

ખોલાપુર (મહારાષ્ટ્ર) : પુ. આ. શ્રી વારિષેણસુરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશ્રામાં મહારાષ્ટ્રના અમરાવતીની બાળુના ગામ ખોલાપુર નગરે શ્રી શાંતિનાથ આદિ જિનબિગ્ગોની જય પ્રતિષ્ઠા અને આરાધના ભવન ઉદ્ઘાટન મા. સુ. ૬ ના ભારે ઉલ્લાસપૂર્વક થયેલ છે. આ ૬૦૭ વર્ષ પ્રાચીન જિનાલયનો જિજ્ઞાસુ પ્રેરક વિધિકાર શ્રી મનોજકુમાર હરણની પ્રેરણાથી થયેલ છે.

પુણ્યશ્રી પ્રતિષ્ઠા બદ પરતવાડા નગરે પ્રથમવાર જેન શ્રમણ સ્વરૂપ પધારશે. અત્રેના સુરેશ્ચંદજી કનૈયાલાલજીની સુપુત્રી શોભાની દિક્ષા નિમિત્તે શ્રી પાર્શ્વનાથ પુજન તા. ૨૫-૧૨-૮૮ના રખાયેલ છે.

સુઅર્ધ-પ્રાચીનાસમાજ : પુ. આ. શ્રી દર્શનસાગરસુરીશ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશ્રામાં અમરકાંચી શ્રી ચન્દ્રપ્રભ સ્વામીદેવના જિનાલયની ૫૮ મી સાલગિરિ પ્રસંગે શ્રી જિનેન્દ્રભક્તિ સહિત યોજાયેલ બહુ શાન્તિરતના શ્રી પ્રસન્નચંદ્ર હીરાચંદ ઝવેરી પરિવાર તરફથી મંગળમય ઉલ્લાસમય થયેલ.

પૂના (મહારાષ્ટ્ર) : આચાર્યશ્રી વિજયવલ્લભ રાજસ્થાની જેન વિદ્યા પ્રચારક ટ્રસ્ટ-પુના દ્વારા સંચાલીત શ્રી વિજયવલ્લભ સ્કુલ-પુનામાં પુણ્ય આચાર્યદેવશ્રીની પ્રતિમા સ્થાપનાનો એક કાર્યક્રમ-ઉત્સવ તા. ૧૧-૧૨-૮૮ના ગણીવર્ષ શ્રી રત્નાકરવિજયજી મ.ની શુભનિશ્રામાં સફળ થયેલ છે. આચાર્યશ્રીની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા શ્રીમાન સંઘવી શાંતિલાલજી હેમની મુખા પરિવાર દ્વારા ભારે ઉલ્લાસપૂર્વક કરેલ.

વાલકેશ્વર (સુઅર્ધ) : પુ. શતાવધાની આ. શ્રી જ્યાનંદસુન્નિજી મ.ની નિશ્રામાં બાણ અમીચંદ પનાલાલ આદીશ્વર જેન દેરાસરે મહામંગલકારી ઉપધાન તપનો પ્રારંભ મા. વ. ૨ તા. ૨૫-૧૨-૮૮ ના થઈ રહેલ છે. સકલ જેન સંઘોના બાઈ બહેનોને પધારવા વિનંતી કરાય છે.

— ગણીતા વિધિકાર શ્રી જસવંતઆર્ધનું સરનામું બદાયેલ છે શ્રી જસવંતલાલ શાંક્રજયંદ શાહ, આઈ. E. ઘનસ્યામનગર, સુભાષ-ખીજના તાકે, અમદાવાદ-૩૮૦૦૨૭

ખોરડી (ધોલવડ) પુ. આ. શ્રી જનબદ્રસુરીશ્વરજી મ. તથ. ગણીવર્ષશ્રી ચશેવર્મવિજયજીની શુભ નિશ્રામાં અત્રેના ધર્મભાવનાશીલ શ્રી તારાચંદજી ચંપકલાલના સુપુત્રી કુમારી જગૃતિબેનની દિક્ષા તા. ૧૨-૧૨-૮૮ના ભારે ઉલ્લાસ પૂર્વક થયેલ. પુણ્યશ્રી અંતીપી સામટા મુકામે મંજુબેનની દીક્ષા પ્રસંગે પધારશે.

લેટ મળશે

પુણ્ય સાધુ સાધ્વીજી તેમજ મુમુક્ષુ લાઈ-બહેનોને પકન-પાકન ખાટે તથા સાન બંડારે પુસ્તકાલયોને નીચેના પુસ્તકો પોસ્ટેજ મોકલવી થી લેટ મળશે.

લેખક તથા સંકલનકર્તા : સિદ્ધાંત મહોદધિ ૧. આ. શ્રી પ્રેમસુરીશ્વરજી મ.ના અતિમ શિષ્યરત્ન પુ. પં. શ્રી કુલચન્દ્રવિજયજી મ.

(૧) સંસ્કૃત સુલભ ધાતુ રૂપકોશ : ભાગ ૧-૨ ૩ પાકું બાઈડીંગ ૨૮૦ પેજ, ૧-૫૦ પૈસા

(૨) સંસ્કૃત રૂપકોશ ભાગ ૨ : અઘટન, કૃદ-૧, તદ્ધિત તથા લુપ્તતાના રૂપો, ૧૨૦ પેજ, પોસ્ટેજ ૦-૬૦ પૈસા

(૩) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ ૧ : (હિન્દી) જીવવિજ્ઞાન, તત્ત્વ-જ્ઞાન, ૧૩૬ પેજ, પોસ્ટેજ ૦-૬૦ પૈસા

(૪) પદાર્થ પ્રકાશ ભાગ ૨ : (હિન્દી) માર્ગાનસારીજીવન, ઔચિત્યપાલન, કર્મસિદ્ધાંત અને યોગદષ્ટિ સમુચ્ચય મંત્રનું સંક્ષિપ્ત નિરૂપણ, પેજ ૮૦, પોસ્ટેજ ૦-૬૦ પૈસા

(૫) આવકાચાર : (હિન્દી) આઘવિધ અથનું સમાપ્ત નિરૂપણ તથા આવકના બાર મતોનું નિરૂપણ, પેજ ૬૪, પોસ્ટેજ ૦-૩૦ પૈસા

: પુસ્તક પ્રાપ્તિ સ્થાન :

શ્રી જસવંતલાઈ શાહ, ખાર્મિક અખ્યાપક,

C/O, શ્રી જેન ધર્મશાળા : મુ.પો પીડવાડા-૩૦૭૦૨૨

(જી સિરોહી-રાજસ્થાન.)

WITH BEST COM LIMENT'S FORM:

M/S. ATLANTIC PACIFIC
TRAVEL SERVICES
PRIVATE LIMITED

Chairman and Managing Director

CHANDRASEN J JHAVERI

Alankar, 229, Dr Annie Besant Road, Worli.
BOMBAY 400025.

Telephone 4930551, 4933922, 4932746

Telex : 001 71393 Cable : ATLATRAVEL

પુરુષાર્થ પરિષ્કાન-મોરબી દ્વારા સ્પર્ધાઓ

મોરબા મધ્યે બા. બ. કવિવર્ધ નાનવંદજી મ. સા. ના સુશિષ્યા ગાદિપતિ બા. બ. ચિત મનિ મ. સા. તથા તેમના સુશિષ્યા સેવાભાવી નિરંજન મુનિ આદિ ઠાણા ત્રણ તથા બા. બ. હેમકુંવરબાઈ મહા-સતીજીના સુશિષ્યા બા. બ. પુષ્પાબાઈ મહાસતીજી આદિ ઠાણા સાતના ચાતુર્માસ દરમ્યાન તેઓથીની પ્રેરણાથી જૈન દર્શન પર આત્મોન્નતિ

પ્રેરક લેખીત, મૌખિક પ્શ્ન, ઓળખેકડીવ, પ્રતિભાગીના વિ જુદી જુદી સ્પર્ધાઓનું પુરુષાર્થ પરિષ્કાન તરફથી આયોજન કરવામાં આવેલું. સ્પર્ધાઓનું સુંદર અને સફળ સંચાલન બા. બ. નિરંજન મુનિએ કરેલું ખાસ કરીને સ્પર્ધાઓ નવી પેઢીની આધુનિક જિજ્ઞાસા બળ-વતર બનાવવામાં નિમિત્તરૂપ નીવડે છે. સ્પર્ધાના સર્કલ (૬૦) વિજેતાઓને ભગવાન મહાવીરના નિવાર્ણ દિન દિવાળીના દિવસે પુરસ્કૃત કરવામાં આવેલા.

વિ. સં. ૨૦૪૪નો અમદાવાદના મુનિ-સંમેલને તપાગચ્છતું શાસ્ત્રાધારિત રીતે મહદંશે સંઘર્ષ નિવારણ કરી દીધા બાદ ઉમા થયેલા અને સુંદર રીતે જામેલા નવા ઉત્સાહભર્યા, સૌહાર્દભર્યા અને શાસ્ત્રાધારિત કર્તવ્યની કેડી ઉપર દોડ મુકવાની આવનારબાં વા.યુમંડળના જૈનોના ભવ્ય ભારી રોકતું શાસ્ત્રાધારિત રીતે નિર્માણ કરવાની વિચિત્રતા કાળે પુજ્યોત્તી નિર્માણ

સંકડો જૈન યુવાનોનું ત્રિદિવસીય મિલન

સ્થળ : કલિકુડ તીર્થ (ધોળકા) સમય : વિ.સં. ૨૦૪૫ મહા વદ ૧૧, ૧૨, ૧૪, [શનિ, રવિ, સોમ(મહાશિવરાત્રિ)] તા. ૪થી ૬માર્થ વિનંતી : પુજ્યપાદ બા. દેવ રાજેન્દ્રસુરીશ્વરજી, પુજ્યપાદ બા. દેવ સ્થુલભદ્રસુરીશ્વરજી, પુ. પં. યશોવિજયજી, પં. પ્રદ્યુમ્નવિજયજી, પં. ચંદ્રશેખરવિજયજી, પં. શીલચંદ્રવિજયજી, પં. હેમચંદ્રવિજયજી, ગણિ યશોવર્મવિજયજી, મુનિશ્રી રતનસુદર-વિજયજી, મુનિશ્રી હેમરતનવિજયજી વગેરે.

સંસ્થાલન : વર્ધમાન સંસ્કૃતિધામ, અ. ભા. સંસ્કૃતિ રક્ષકદળ તથા જીવન-જગૃતિ ટ્રસ્ટ.

સમાધિ અને મૌત્રીની પુનઃ પ્રતિષ્ઠા એ જ અમારો સંકલ્પ

હવે તો મુક્તિ અને સદ્ગતિ પ્રાપ્ત કરી આપતી સમાધિ, મૌત્રી, ગ્રણાનુરાગ, વગેરે ગુણો અમારા જીવન-પ્રાણ બનશે. જેના વડે અમે મુક્તિની મંગલ મંજિલ પ્રાપ્ત કરીશું. મુક્તિ અમારી ઝંખના છે. સદ્ગતિનું પ્રાપ્તિ અમારું મંગલમન સ્થાન છે.

વડીલોએ સંઘર્ષનું મહદંશે નિવારણ કરીને યુવા-પેઢીને પડકાર ફેંક્યો છે કે હવે તમે શાસ્ત્રનીતિ-આધારિત રચનાત્મક માર્ગો દ્વારા જૈનસંઘના અબુધુદયનું ધરતી ઉપર અવતરણ કરો.

હા ! જાણ્યાર, અનાયાર, હિસાયાર સામે કે સામાજિક વગેરે સ્તરનાં અનિષ્ટ તત્વો સામેના સંઘર્ષમાં અમે સદા પ્રથમ રહીશું. પણ ના...ધાર્મિક ક્ષેત્રમાં જુદા જુદા કારણોસર સતત ઝઘડતા રહેવાની નીતિને અમે સ્પર્શવા માંગતા નથી. અમને લાગે છે કે સહુ સાથે સંપ્રસાદના પીના કોઈ પણ ધર્મ પેતાનું આગવું અસ્તિત્વ ટકાવી શકે તેવી હાલત હવે રહી નથી.

અલો! યુવાનો ! તે માટે જે શક્તિ પામવી છે તેના માટે પરમાત્મ-ભક્તિ, સર્વજીવમૌત્રી અને આત્મશુદ્ધિને ત્રિવેણીસંગમ બનીએ ના... એ વિનાન વાતો કે એ સંકલ્પ વિનાના મિલનોથી તો કશું ન સરે.

હે જિનશાસન ! મારી વહાલી મા !

અમારી ઉપર તારા અસીમ ઉપકારો છે. અમને તારી સેવાનો લાભ જોઈએ છે તે અમને ઘણાં બધાં પાપોમાંથી મુક્ત કર્યા અને તેથી તો ઋણબદ્ધ કર્યા પણ અનરે હવે તારા ઋણમાંથી પણ મુક્ત થવું છે, હા... તારી સેવા કરવાને-સર્વધેલો અર્ચિધ જૈન સંઘ આજે માદવી રમી રહ્યો છે. અફસોસ...! અમે જ તેની શાન્તિમાં સંઘર્ષનો પલિતો ચાપ્યો છે...સાત...અઠ...દસ... દાયકાથી. એ સંઘર્ષને સ્થાને સર્વત્ર સમાધિ અદિ બાવોની પુનઃ પ્રતિષ્ઠા એ જ અમારો ઋણ મુક્તિનો પ્રયોગ અમને પાપ મુક્ત કરનારી જો મા...! અમને ઋણ મુક્ત થવાની તક દે...! જૈન સંઘના ચારેય અંગોના આત્માઓ હજી સ્વ પર કલ્પ શકે ઉદ્ધત છે. ઉત્સુક છે તો અમને તેમની સાથે કામ કરવાની શક્તિ દે. હિ લલિતભાઈ ધામી-રાજેન્દ્ર મણલાલ શાહ

શરૂતો

- (૧) માત્ર ૧૫ થી ૪૫ વર્ષના જૈન યુવાનોનું આ મિલન થશે જ્યાની તીવ્ર ખેતર હોવાથી સાખીજીઓની વ્યવસ્થા શક્ય નથી.
- (૨) મિલનના દિવસો દરમ્યાન બહાર જઈ શકશે નહિ.
- (૩) ઠંડીનો સમય હોવાથી સુવા-ઓઢવાના સાધનો જાતે જ લાવવાના રહેશે. શ્વેત વસ્ત્રો એકદમ ફરજિયાત છે. પુજ્યના વસ્ત્રો અને ઉપકરણો, અનુક સાથે લાવવા.
- (૪) ખાસ આમંત્રિતો તરીકે કેટલાકેને જરૂર લેવામાં આવશે...જેમણે તે અંગેના ખાસ આમંત્રિત પ્રવેશ પાસ મેળવી લેવાના રહેશે. ભારતભરના અત્યંત મર્યાદિત સંખ્યામાં યુવાનો મેળવવા હોવાથી તમારો પ્રવેશ પાસ તમારા કેન્દ્રમાંથી જલદી મેળવી લેવો.
- (૫) ૨૦૪૫ના માગશર સુદ પુનમથી મહા સુદ એકમ સુધી પાસ વિતરણ કેન્દ્રો ઉપર થશે. પ્રવેશ ફી ૧૦ રૂા, રહેશે. પાસ કેને આપવો? તેથી સર્વસત્તા કેન્દ્ર નિયામકશ્રીના હાથમાં રહેશે. પાસની અદલા બદલી થઈ શકશે નહિ.

પૂ. આ.શ્રી વિજયરંગસૂરીશ્વરજી મ.સા.ને સંગમનેર [મહા.] માં કાળધર્મ

સ્વ. પુન્યપદ મહારાષ્ટ્ર દેસરી વૈરાગ્ય વારિધિ આ. દેવ શ્રીમદ્ વિજયશોદેવસૂરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્ય રત્ન શાન્તમુર્તિ પ. પુ. આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય રંગસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ સં. ૨૦૪૫ન કારતક વદ ૪ ને રવીવાર તા. ૨૭-૧૧-૮૮ ના બપોરના ૨-૫ કલાકે સુસમાધિ પુર્વક કાળધર્મ પાઠ્યા છે

તેમના સાધનામય જીવનની અનુમોદના ખજાણે અનુમોદન નિષ્ઠ છે. તેમનો જન્મ દસ પાદરા ગામમાં થયેલ ૨૮ વર્ષની વયે દીક્ષા લીધેલ અને સુંદર આરાધના કરતાં કરતાં સ. ૨૦૩૧ માં પુના નગરે ગણવીર થયા અને ત્યારબાદ પંન્યાસ પદવી ધુલીયાનગરે સંવત ૨૦૩૪ માં આપનામાં આવેલ, અને આચાર્યપદવી સંવત ૨૦૩૮ માં ગામ શ્રી મંચર મધ્યે આપનામાં આવી. તેમનો આરિત્ર પર્યાય ૫૨ વર્ષની સુંદર સંયમ આરાધનામાં તેઓ અત્યંત અંતર્મુખ જીવન જીવતા હતા. એવી રીતે સંયમની આરાધના કરતાં ૮૦ વર્ષની ઉંમરે આ નશ્વર દેહનો ત્યાગ કર્યો.

જાપ, સ્વાધ્યાય, ખમાસમણા, અને ક્રિયાઓ દ્વારા તેમણે સમગ્ર દિવસનો કાર્યક્રમ એવો ઘડી કાઢ્યો હતો કે ૨૪ કલાકનો દિવસ પણ તેઓ નાનો પડ્યો હતો. બધીજ ક્રિયા ઉભા ઊભા વ્યવસ્થિત કરવાનો આગ્રહ રાખતા, ગુરુ પારતંત્ર્ય બાદ અજન્મ જન્મનો હતો. પોતાના ગુરુદેવની ઉત્તમોત્તમ સેવા બક્ષિત અને સમર્પણ દ્વારા તેમણે પોતાનું સમગ્ર જીવન ઉત્તમજીવન બનાવ્યું હતું.

તેમજ આશ્રી વૃદ્ધ ઉંમરે પણ કારતક પુનમના દિવસે શ્રી શત્રુઞ્ચ મહાતીર્થના પટ્ટે દર્શન કરવા લગભગ ૪ કીલો મિટર પગે ચાલીને યાત્રા કરી,

તેમજ કારતક વદ ૧ ના સવારના શરીર થોડું અસ્વસ્થ બન્યું. અત્રેના ડૉ. શ્રી દીલીપ શહે ટ્રીટમેન્ટ કરેલ અને બપોરના ૩ વાગેથી જામીટ શરૂ થયે તેમજ રાતના એકાદ હેમરેજ થતા ૩ વાગ્યાના સુમારે જામીટમાં લોહી પડવા લાગ્યું, તેથી અત્રેના એમ. ડી. ડૉ. ના કહેવાથી ડૉ. અજીત વખરીયા તથા ડૉ. દેવેન્દ્ર ઝોહરા અને ડૉ. પ્રદિપ શાહ મળી રાત દિવસ ખડેપગે સેવા કરી. નાસીકથી ડૉ. એમ. ડી. પ્રમોદ શાહ તથા ડૉ. એમ. ડી. સૈલેશ શાહ પણ રાત દિવસ તન, મન, ધનથી અપુર્વ સેવા બજાવી. તથા પ. પુ. પંન્યાસ પ્રવર ધનેશ્વર વિ. ગણીએ આજ્ઞાથી સુંદર રીતે દરેક વાતે સાચવ્યા. પુ. મુનિશ્રી શિવાનંદ વિ. તથા મુનિશ્રી ધર્મેશ્વર વિજયજીએ અખંડ સેવા સુશ્રુષા ખડેપગે કરેલ અને અંતિમ સુંદર આરાધના દ્વારા શ્રી સકલસંઘના મુખે નમસ્કાર મહામંત્રની ધૂન સાંભળતા સાંભળતા પડિત મરણે સમાધિ પુર્વક આ નશ્વર દેહનો ત્યાગ કર્યો.

એમના જગ્યાથી શ્રી સકલ સંઘને મહાન દુઃખ થયું આવા મહાન ત્યાગી વૈાગી અને આરંધક આચાર્ય બગવંતની શાસનમાં મોટી ખોટ

પડી છે. તેઓશ્રીનો અત્મા જ્યાં હોય ત્યાં ચીર શાન્તિ પામે અને તેમનામાં રહેલા ગુણો આપણામાં આવે એજ અભ્યર્થના. અગિન સંસ્કર આદિની બોલી સારા પ્રમાણમાં થયેલ છે.

યાદગિરિથી દુમકુર (કર્ણાટક) : પુ. આ. શ્રી અશોકરત્ન-સૂરીજી મ., આ. શ્રી અભયરત્નસૂરીજી મ. આદિની નિમ્ન માં નવપદ-જીની આસો મહિનાની ઝોળી, દિવાળી પર્વ, જ્ઞાનપર્યમી, તથા ચૌમાસી પર્વની આરાધના અમેરી થયેલ છે. આતુર્ભાસ પરિવર્તન શ્રી કસ્તુરચંદ્રજી બંડારીને ત્યાં શ્રી ભૈરલાલ નહાર તરફથી પદ્મદર્શન થયેલ. આચાર્ય શ્રી વિહાર કરી દુમકુર પધારશે.

‘જૈન દર્શન અને આપ’ - નિબંધસ્પર્ધા

ખાણુભાઈ ભવાનજી-મુંબઈ, પ્રણામ સંકલ્પ દેવચાલી તથા પુરુષાર્થ પરિપ્પશન - મોરબી દ્વારા ‘જૈન દર્શન અને આપ’ શિર્ષક અતર્ગત નવી પેઢી માટે ક્ષમાપનાના વિષયો પર ગુજરાતી હન્દી ભાષામાં વિસ્તર સ્તરીય નિબંધ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવેલું.

સ્પર્ધાના નિર્ણાયકો પુજ્ય ગણિવર્ધશ્રી યશોવિજયજી, પુજ્ય ગણિવર્ધ શ્રી યશોપ્રભાવિજયજી, તથા પુ. બા. બ. તરૂલત બાઈ મ. સ. હતા. બન્ને ભાષામાં દરેક ગ્રુપમાં પ્રથમ દશ એમ કુલ ૪૦ વિજેતા-ઓને ચુટી કાઢવામાં આવેલ. વિજેતાઓને રૂ. ૩૦ પુસ્તકાલ, ઉપહારો દ્વારા સન્માનિત કરવાનો બહેર કાર્યક્રમ ભારતીય વિદ્યા ભાન, ચોપાટી મુંબઈ ખાતે યોજાયેલ.

પ્રમુખમથાનેથી બોલતાં પ્રાધ્યાપક, કેળવણીકાર તથા મજી સંસદ-સભ્ય શ્રી પુરુષોત્તમ ગણેશ ભાવલંકરે કહેલું કે ‘જૈન દર્શન અને આપ એ શિર્ષક જ અપીલીંગ છે. તેનો આપ શબ્દ ઉર્ધ્વગતિના ઈર્મ્યુક કોઈપણ જિજ્ઞાસુને જરૂરી થયે તેવો છે. ત્રણ યુવાન આયોજકે એ વ્યક્તિગત રીતે નવી પેઢી માટે ખરેખર પ્રશંસનીય કહી શકાય તેવી સ્પર્ધાનું આયોજન કર્યું છે. આ પ્રકારની સ્પર્ધા કદાચ પ્રારંભ છે.

જાણીતા લેખક શ્રી ચંદુલાલ સેઝારકાએ કહેલું કે, અન્ય જીવન વપરાશની વસ્તુની ભેટ જે થોડા મણકા સમયમાં નષ્ટ થઈ જવાની જગ્યાએ પુસ્તકો તો શાશ્વત અને સાચા સાથી છે. તેનો ફાળો અમુક્ય હેય છે.

ડૉ. જયંત મહેતાએ તેમના ભુતકાળને તાજે કરીને રાષ્ટ્રીય શાયર ઝવેરચંદ મેઘાણીના જીવનની રાશક ઘટનાઓને આલેખીને ક્ષમાપનાને આત્મસાત કરવાનું પ્રેરક બળ પુરૂં પાડ્યું હતું.

કાર્યક્રમનો આરંભ બેળી ડિપ્પલ શાહની વીરપ્રભુનો સ્તુતિથી થયો હતો. કિશન ભુતણીએ આયોજકોનો પરિચય આપ્યો હતો. ભવાનજીભાઈએ સૌનું સ્વાગત કર્યું હતું નરેન્દ્રભાઈ દોશીએ કાર્યક્રમની રૂપરેખા આપી હતી ઉપસ્થિત જિજ્ઞાસુઓ માટે એક ઓબ્જેક્ટીવ પ્રતિયોગીતાનું આયોજન કરવામાં આવેલ જેનું સંચાલન દિપક મહેતાએ કરેલ વિજેતાઓને અગ્રણી મહાનુભાવોના હસ્તે પુરસ્કૃત કરવામાં આવેલ. રમેશ શ. દેવતરીએ લોકજીવનની સરવાણી નામનો યાદગાર કાર્યક્રમ પ્રસ્તુત કર્યો હતો પ્રેમજીભાઈ છેડાએ આભાર દર્શન કર્યું હતું. કાર્યક્રમનું સંચાલન ડૉ. પી. એસ. મહેતાએ કર્યું હતું.

આચાર્યશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરીજીના ઉત્સુતભાષણોની સમીક્ષા—૭

[વયોબુદ્ધ-સુદીર્ઘ સંયમધારી, પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાંચોના જ્ઞાતા તરીકે શાસ્ત્રોક્તવાતો ને પોતાના વિચારો યેનકેન પ્રકારે રજુ કરી—ઉત્સુત પ્રવચનો કરેલ. જે જામનગરથી પ્રગટ થતાં 'મહાવીરશાસન' માસિકમાં પ્રગટ થયેલ જે ધર્મપ્રેમી શ્રદ્ધાળુવર્ગને ગેરમાર્ગે દોરનારા હોય તેની સમીક્ષા પૂજ્ય ગુરુભગવંતો દ્વારા પ્રાપ્ત થતાં 'જૈન' પત્રમાં ક્રમશઃ આપવામાં આવશે. આ લેખમાળા અંગે 'જૈનશાસન'માં જિતેન્દ્રસૂરીશ્વરજી દ્વારા પ્રશ્નો કહેલા છે તે અંગે અંતમાં જણાવીશું.] પ્રવચનકાર :- આચાર્યદેવશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ

(૨૬) (મહાવીર શાસન, વર્ષ-૭૨-અંક-૧૨-પ્રવચન-૫-નિર્મળ ધર્મનું સ્વરૂપ-પ્રવચનકાર-વિજયરામચંદ્રસૂરીશ્વરજી)

“ધર્મ તો સંસાર માટે ય કરાય” એમ કહેનારા તમને ગમે છે, આવું બોલનાર લખનારા મોક્ષનો અપભાષ કરે છે આવું બોલીને સારી ઓળખની મશ્કરી કરે છે. મોક્ષની મશ્કરી તે અનંતા શ્રી અરીહંત પરમાત્માઓની મશ્કરી છે. તેવા લોકો ધર્મ કરીને ધર્મનું અપમાન કરે છે. ધર્મનું સ્થાપક અરિહંત દેવાનું અપમાન કરે છે.”

સમીક્ષા :- (૧) એકાન્તવાદ પકડીને સમગ્ર જૈન શાસનની ધોર આશાતના કરનારા જૈનાભાસ પ્રવચનકારોની સામે જ્યારથી નિરૂપણે શુરવીર સમટની જેમ પુ. પાદ જીવનભાનુસૂરીજી મહારાજએ ઉત્સુતનો પ્રતિાર કરવા માટે મધુ કિયકયું ત્યારથી તેમને હલકા પાડવા માટે તેઓએ અને તેમના વર્ગે પોતાના (ગુરુના, ઉત્સુતને) ઢાંકવા માટે પુ. પાદ જીવનભાનુસૂરીજી મહારાજ ઉપર તેમના નામે બનાવટી વાતો કરીને મોક્ષની મશ્કરી વગેરે જુદા આક્ષેપ ચલાવવાનો પંથો શરૂ કર્યો છે.

(૨) પુ. પાદ જીવનભાનુસૂરીજી મહારાજ “ડગલેને પગલે ધર્મ મોક્ષ માટે કરેલા જોઈએ” આ વાતનું અનેકાન્તવાદને સાપેક્ષ રહીને પ્રશ્નપૂ કરતા આવ્યા છે, હાલ કરી રહ્યા છે અને છેલ્લા ત્રણ સુધી કરતા રહેવાના તેમાં કેઈ પણ અવ્ય જીવને શંકા પડે તેમ નથી.

(૩) “ધર્મ તો સંસાર માટે ય કરાય” આવું તેઓ કહેતા નથી અને પ્રવચનકારને વર્ગ આજ સુધી દિવ્યદર્શનમાંથી એક પણ આવી પકિત પકડી શકતો નથી એ બિચારાઓની આ મોટી ભાથારી છે. પુ. પાદ જીવનભાનુસૂરીજી તો સદા કહે છે કે “ધર્મ મોક્ષ માટે કરવો જોઈએ” અને સંસારમાં કેઈ પણ પ્રયોજન હિતુ સાધવાવત જીવન નિર્વાહ માટે દ્રવ્યાદિનું સુખ જોઈતું હોય તો તે માટે પણ ધર્મ જ કરવો જોઈએ. પાપ હરગીજ નહિ.

(૪) ઉત્તિપક્ષીઓ આમાંથી પહેલી વાત અર્થાત્ લખ્યું છે કે “સંસારના પ્રયોજન માટે પણ ધર્મ જ કરાય” એમાંથી ધર્મ શબ્દને પાછળની ઉપાત્રી પહેલો મુકીને સાવ ઢાંકી દે છે અને બીજી વાત કે જેમાં ધર્મ શબ્દ પાછળ લખ્યો છે તેને “ધર્મ તો સંસાર માટે ય કરાય” આવું વિકૃત સ્વરૂપ આપીને પ્રચારે છે તે અરેખર તેમની મેક્ષી મથરાવટીની નિશાની છે.

(૫) જુઓ પ્રશ્ન ચિંતામણીમાં શ્રી વીરાવેન્યજી મહારાજે સાફ કહ્યું છે કે,

પ્રશ્ન :- જ્યારીયરાય માટે ઈષ્ટફલસિદ્ધિ આ શાક્યથી શુ મુક્તિફલ માગ્યું છે કે બીજું કંઈ ?

ઉત્તર :- વંદારુવૃત્તિ આદિને અનુસારે જણાય છે કે ધર્માનુષ્ઠાનાત્તરણના નિર્વિધન હેતુ જીવ ઈલ્લોકિક નિર્વાહ કરવાનું દ્રવ્યાદિનું સુખ માગેલું છે.

(૬) હવે આ પ્રશ્ન ચિંતામણીકારે મુક્તિફલ માગ્યું છે એમ ન કહ્યું એટલે શું એમાં મોક્ષની મશ્કરી થઈ ગઈ ? એમાં ધર્મ અને ધર્મસ્થાપકોનું અપમાન શી રીતે ?

(૭) ખરી રીતે તો આ જૈનાભાસ પ્રવચનકારે માટે “વિષય સુખ માટે પણ ધર્મ જ કરવો જોઈએ” વગેરે કહેનાર શાસ્ત્રો સામે પ્રચંડ બંડ પોકારીને “ધર્મ જુડો-મહા જુડો” વગેરે કહીને કેવલી ભાષિત ધર્મનું ધોર અપમાન કર્યું છે, એ વાતને દબાવવા છુપાવવા માટે આવો પ્રચાર કરવો પડે છે. (બોળા લોકોને વરમાવવા માટે તેમની પાસે બીજો ઉપાય પણ ક્યા છે ?)

(૮) પુ. પાદ જીવનભાનુસૂરીજી મહારાજ જે કહે છે તેના જોઈએ એટલા શાસ્ત્રપાઠો પુરવાઓ આપે છે પણ એમાં પ્રવચનકારની વર્ષો જીની શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ માની લીધેલી માન્યતાનો છેદ કંડી નમ્ય છે તેમાં કોઈ શુ કરે ?

(૯) ધર્મ મોક્ષ માટે કરવાનું કહેનારા શાસ્ત્રકારોને જ્યારે કોઈએ પુછ્યું હોય કે અમારે રોગ ટળે માટે વગેરે માટે શુ કરવું ? ત્યારે એકી અવાજે શાસ્ત્રકારોએ જ્ઞાનપંચમીની આગમન વગેરે ધર્મ કરવાનું સૂચવ્યું છે. પાપ કરવાનો નિષેધ કર્યો છે. પુ. પાદ જીવનભાનુસૂરીજી મ. આ જ પુર્વાચર્યોની સુવિધિત પરંપરાને અનુસરી રહ્યા છે, બલે જેણે જે બોલવું હોય તે બોલે-

(૨૭ મહાવીર શાસન વર્ષ ૭૨, અંક - ૧૨ - પૃષ્ઠ - ૬૧૨ પ્રવચન-પાંચમું)

ધર્મથી આ. આ સુખ મળે તેમ કહેનાર ઉપદેશ સાધુ જો ખુલાસો ન કરે કે ધર્મથી બધાજ સુખ મળે મોક્ષ માટે ધર્મ કરનારને અવશ્યમેવ મળે પણ જો સુખને માટે જ ધર્મ કરે તો તે ધર્મ મહા-જુડો છે. સંસારમાં રખડાનનાર છે “સુખ માટે ધર્મ ક્યા જ નહી”

(અનુસંધાન પેજ ૪૦ ઉપર જુઓ.)

શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી

લેખક : નિર્મળનંદ

(૨૬) “જો એળાંજે તાપી તે થાય પાપી” આપણા કહેલોક વૃદ્ધ સ્વતીરા આ કુત્ર કહેતા હતા. કહેનારાઓમાંના ઘણાંયે મુંબઈ દર્શન પણ કર્યા ન હતાં. સાધુના જન્મનું ક્ષેત્ર ગુણ પણ પુરા મુંબઈ ધરાવતું નથી ત્યાં વસવાટને સ્વીકારી શુદ્ધ ભુમીઓ નથી આ વાતને જાણવા છતાં ફેરફાર કરીને અને અચાર્યો પોતે પૈસા પેદા કરવાને માટે જ મુંબઈ જાય છે. મુંબઈ જઈ આવેલ વ્યક્તિઓ પાસે હળશ, લાખો રૂપિયા ભેગા થાય છે. તેથીજ લોકોને અને સાધુઓને મુંબઈનું આકર્ષણ છે. જો કોઈ કહેતું હોય કે મુંબઈમાં અમે લોકોને ધર્મનો પ્રતિ-ભાષ કરવા રહ્યા છીએ. તો તે વાત સત્યથી તદ્દન વેગળી છે. મુંબઈના લોકોને ધર્મ સાંભળવાનો સમયજ નથી. બીજી બાજુ ધર્મનો પ્રચાર કરવા માટેનાં ઘણાં ક્ષેત્રો ખાલી છે. ત્યાં જવા કોઈની ઈચ્છા નથી. કેમકે ત્યાં મોટા વરખોડા નીકળે તેમ નથી તેમજ પૈસાની આવક થાય તેવા ઓછામાં મહોત્સવ થાય તેમ નથી અને ત્યાં પોતાની પબ્લીસીટી થાય એવા મધન કે પ્રવૃત્તિ બીજી મળવાના નથી એ પુરી ખાતરી હોવાથી બીજા ક્ષેત્રોમાં ચોમાસા કે વિહાર કરવાની આવના નથી. બીજા ક્ષેત્ર ખાલી હોય છે તેથી સાધુઓને બહાર જાય છે અને આરાધના કરાવવા મોકલવાની યોજના નિર્મારી પણ આપ મહાન વક્તાઓને આચાર્યોએ પોતાની સાથે ૧૫૦ અને બસોની સંખ્યામાંથી સાધુઓને મોકલવાની યોજના કેમ જ બિચારી આપની સાથે રહેલ સાધુઓ આપનાથી કેમ છુટા પડવા માહતા નથી તેમને પોતાની શક્તિ અને સંઘની પરિસ્થિતિ અને પોતાને મહાનરી અગવડોને પુરતો ખ્યાલ છે તેથી તે છુટા પડવા રાજી નથી. આ પરથી ખ્યાલ આવશે કે સંઘો સાધુના રાગી નહિ પણ વ્યક્તિઓના રાગી છે. આમ શાસનમાં ગુણાનુરાગને વ્યક્તિનો અનુરાગ ફેલાવનારા અને ક્ષેત્રના પ્રતિબંધીત વ્યક્તિઓ શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી?

(૨૭) પોતાનું જીવન તમારા હાથમાં સોંપનાર શિષ્યમાં શાનવૃદ્ધી ચારિત્ર ગુણની વૃદ્ધિ કરવાના પ્રયત્નોની ઉપેક્ષા કરો અને પ્રતિષ્ઠા અને પૈસા મેળવવાના આશયથી ઉત્સવો જિનાલવાદિ પ્રવૃત્તિઓ કરો અને તેમાં પણ ચાલતી ગેરરીતિઓની ઉપેક્ષા કરો તો તમે સનની વફાદારી દાખવી ખરી તમેજ તમારી પાસે દિક્ષીત વ્યક્તિઓની જાહેર ફજેતી કરાવી સાધુપદના ગૌરવને હણ્યું નથી? આ સાધુપદની લગુતા કરાવનારની પ્રવૃત્તિ શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી?

(૨૮) સંઘમાં દેરાસરના અને ઉપાશ્રયોના દ્રુટીઓને જે મહારાજ વધુ ઉપજ કરાવે તે સારા અને બીજાની કિંમત નહિ એટલે ઉપાશ્રયમાં બીરાજમનમાં તંત્ર નિષ્ણાત, જ્યોતીષ નિષ્ણાત આવા મહાપુરોહો તેમજ વિદ્વાન વક્તાઓ અને આચાર્યોની અયોગ્ય વર્તણૂક નજરે જુએ છતાં ચુપ રહે શિષ્યો અને પ્રશિષ્યો પોતાના દાદાગુરુ અને ગુરુની પ્રવૃત્તિ નોંધ તેવુ શીમે. સ્ત્રીઓના અંગ અવયવો પર વાસક્ષેપ નાખવા, તેમને સાડી વિગરે ઉપકરણો મંત્રાં આપી પુત્રને ધનની લાલસા જન્માવવી,

બેંગ્લોર (જયનગર) માં ઉપધાનતપ

બેંગ્લોર (જયનગર) :- અત્રે શાસનપ્રભાવક પરમારાધ્યપાદ પુજ્યપાદ આચાર્યદેવેશ શ્રીમદ્ વિજયભુવનભાનુસુરીશ્વરજી મ. સા.ની પાવન નિશામાં કારતક સુદ ૯ થી ઉપધાન તપ ખુબ જ ઉત્સાહપૂર્વક પ્રારંભ થયા

કુલ ૧૮૦ જેટલા આરાધકો ઉપધાનતપમાં એકલા છે. તેમાં ૧૧૦ જેટલા તો પ્રથમ ઉપધાનતપ માળવળા છે. ઉપધાનતપની માળાનો મહોત્સવ પોષ સુ એકમ, ૮ જન્યુઆરી, રવિવારના શુભ દિવસે ધરો. ત્યારબાદ પુજ્યશ્રી સપરિવાર ભદ્રાવતી પધવાતા છે જ્યાં મહાં સુદ ૧૩ ના શુભ દિવસે અંજનશલાકા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ છે.

અત્રેના ઉદાર શ્રાવક ચેલાવાસવાળા શ્રી ચંપાલ લજી સિંઘરી, અત્રેથી ૫૦૦ યાત્રિકોને શ્રી સમ્મેતશિખરજી આદિ તીર્થયાત્રીઓ, ૩૦ દિવસનો ટ્રેન દ્વારા યાત્રિક સઘ લઈ જાય છે. પુજ્યપાદશ્રીજીની નિશામાં તેમનો મંજળ સમારોહ થતાં પુજ્યપાદશ્રીજીએ નિત્ય બેસણાં, પ્રતિક્રમણ, રાત્રિજોજન ત્યાગ, હોટલ-સિનેમા-ટી.વી. ત્યાગ, પત્તા-પાના ત્યાગ, અન્નદય ત્યાગ, અભયર્થપાલન આદિનો સુંદર ઉપદેશ આપ્યો હતો.

પોષ સુદ ૧ સુધી પુજ્યશ્રી સાથે પત્ર વ્યવહાર

C/o Jain Swe. Temple
4th Block,
near Jaynagar Bustand,
Banglor-560011

શ્રી નૈન મંદીર
જયનગર બસ સ્ટેન્ડ પાસે,
બ્લોક નં. ૪
બેંગ્લોર-૫૬૦૦૧૧

ભદ્રાવતી (જિ. સીમોગા) માં

અં જ ન શ લા કા મ હો સ વ

અત્રે શાસનપ્રભાવક વર્ધમાનતપોનિધિ પરમારાધ્યપાદ પુજ્ય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયભુવનભાનુસુરીશ્વરજી મ. સાહેબની તારક નિશામાં મહા સુદ ૫, શુક્રવાર તા. ૧૦-૨-૮૯ થી તા. ૧૮-૨-૮૯ સુનિવાર સુધી ભવ્ય અંજનશલાકા મહોત્સવ નકકી થયે છે

આપને પ્રતિભાજી અંજનશલાકા કરાવવાના હોય તો પોષ વદ ૭ (મારવાડી મહા વદ ૭) રવિવાર, તા. ૨૬-૧-૮૯ સુધીમાં પ્રતિભાજી ભદ્રાવતી પહોચાડવા વિનંતા છે.

- પત્ર વ્યવહારનું સ્થળ :-

Jain Svetamber Temple,
NST Road,
BHADRAVATI (karo) 571301

તા. ૩. અંજનશલાકા બાદ ૭ દિવસમાં પ્રતિભાજી લઈ જવાના રહેશે.

આવી પ્રવૃત્તિઓ હોય એક ચાલતી રહી-આ પ્રવૃત્તિઓ કરતી અને હો-
એક નબાવી લેની દ્રુટી મંડળીઓ શિથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી ?

(૨૯) સંઘ કપડાં પહેરાવવામાં એ શુરો ઉતારવામાં એ શુરો, કપડાં
ઉતારેલાનું અમાન કરવામાં એ શુરો.

વ્યક્તિઓના સંઘે કપડાં ઉતારી જાપામાં ફેટા આપ્યા વિગેરે
પ્રક્રિયાઓ કરી ફરીથી સાધુ કપડાં પહેરી ફરતાને પુજતા થયા એટલે
કપડાં ઉતારનાર સંઘ પોતાને ત્યાં પધારવાને ચોખાસા કરવાની વિનંતી
કરી. આ એક રાજ્ય હકીકત થતી છે. બીજું વર્તમાનમાં જેમનાં કપડાં
ઉતારી ભારે હેઠા મચાવાઈ હતી. એવી વ્યક્તિઓ પાસે મોદરેની
લાઈન ખડી થાય છે. અને વિશુદ્ધ ચારિત્રના હિમાયતિ લોકો પણ ત્યાં
જોવામાં આવે છે. આ પૂરથી લાગે છે કે સમાજને પણ શીથીલાચાર
ગમે છે. ગમે તે બદલે લોકોમાં પ્રસિદ્ધ થવાની મનોભાવના કેવું કેવું
કરાવે છે. આ રીતની વર્તણૂક બતાવનાર સંઘો અને તેના આગેવાનોને
શીથીલાચારી કોના કે વિશુદ્ધાચારી ચારિત્રના હિમાયતિ કહેવા ?

(૩૦) વિશેષીઓને ટોણ ચીતરવાની પ્રવૃત્તિથી શાસનને જે નુક-
સાન થયું તે હકીકતો.

સવત ૨૦૦૬ ની સાલમાં એક તીથીપક્ષે બે તીથીપક્ષે સામાસામી
ચરિત્ર વિષયક પાલ્ય પ્રગટ કરતી પત્રિકાઓ બહાર પડી જેમાં બંને-
પક્ષના ત્રીશથી ચાલીશ જેટલા આચાર્યોના નામનો ઉલ્લેખ કરાયો હતો.
આ પત્રિકા પાલિતાણના બારોડના હાથમાં આવતાં તે કહેવા લાગ્યો.
જુઓ મહારાજ તમારા સાંધુઓ અને આચાર્યો કેવા બ્રહ્મચારી છે ?
મારે તેને ઉત્તર આપવો પડ્યો કે ભાઈ આ પરસ્પરની ધિયતિ દ્રેષ્ટનું
પરિણામ છે. કોણે આ વસ્તુઓ સાચી છે કે ખોટી છે. તેની ખાત્રી
કરી છે ! જૈન સાધુ કોર્ટમાં જવાના નથી એ એમને પાકી ખાત્રી
છે. એટલે જોને જેમ ફાવે તેમ બોલે છે બાકી બીજાનું નામ લે તો
ખબર પડે.

બીજો બનાવ તાજેતરનો છે વરસાદ નહિ વરસવાના કારણોમાં સર્વ
ક્ષેત્રે વધી રહેલા બ્રહ્મચારીનાં વાંત સાંભળી ત્યાં મુસલમાન આવ્યો ને
કહેવા લાગ્યો જોના તમને ખાઈડીઓ મફત મલે અને રોટલાએ મફત
મલે એટલે બ્રહ્મચાર બ્રહ્મચાર કરે છે, જો આ કોના બ્રહ્મચાર
એમ પેપર બતાવી કહેવા લાગ્યો હું તો મૌન જ થઈ ગયો.

ત્રીજો અનુભવ આ પેપરમાં આવી વાતો બહાર આવ્યા પછી
જૈન સાધુઓ મટે જે અન્ય દર્શનાધોમાં ગૌરવભર્યું સ્થાન હતું અને
પુણ્યભાવ હતો તે એસરી જઈ આજે શંકાની નજરે જોતા થઈ ગયા
છે અને વિશુદ્ધાચારી છીએ અને બીજા શીથીલાચારી છે એમ જગ-
તને દર્શન કરાવના જતાં શાસનની બહારમાં અવહેલના થઈ. આવી
પ્રવૃત્તિના પ્રેરક અને કરનારા શાસનપ્રેમી કે શાસનદોષી ? શીથીલાચારી
કે વિશુદ્ધાચારી ?

નવા વર્ષે જીવનને ધન્ય બનાવીએ

નુતનવર્ષના તેજકિરણો સૌના જીવનપથને પ્રકાશમેય બનાવતા રહો.
રિદ્ધિ સિદ્ધિ અને સમૃદ્ધિની મહેર સદા વરસતી રહે. સાથે સાથે
અનુકંપા અને પ્રેમના ઝરણાં વહેતાં રાખી વર્તમાન વિષ્ટ સમયમાં
‘શુભ ચાઓ સર્વનું’ એવી ભાવના સેવીએ.

નવા વર્ષની અમારી પ્રથમ પ્રવૃત્તિ શિયાળાની હાડકા પકડીમાં વસ્ત્રો
આપવાની છે. બનાસકાંઠાની ગરીબી સાદ કરે છે. ‘શિયાળાની કડકડતી
ઠંડીમાંથી બચાવો. કુલ જોવા અમારા બાળકોને કરમાતાં બચાવો. આજની
રાક્ષસી મોંઘવારીમાં અમારી બહારે આવો’ હજારો કુટુંબોની આ હૈયા-
વરાળ છે દિલમાં વહેતા કરણનીર બહેવડાઓ. દુઃખી ભણુઓને મદદ
કરો. નવા વર્ષમાં મુખ અને સમૃદ્ધિમાં અભિવૃદ્ધિ કરવા ‘દાનમંગલો’
વહેતી કરો, ગરીબોનાં દિલ ઠારી લાખો આશિષો પામો,

નવા વર્ષે સ્થાનિક કાર્યકરોના સાથ લઈ અમે એકાદ લાખ રૂ.નાં
કપડાંનું વિતરણ કરેલ. સેક્ટોર અક્રિયન પરિવારોને ચોરસ, ધાબળા,
બાળવસ્ત્રો ઈ. આપેલ. સતત ૧૨ કલાક સુધી જીપદારા મથરાળ અને
રેતાળ વિસ્તારમાં નિત્યને ૨૦૦થી ૨૫૦ કિ. મિ. નો પ્રવાસ બેડીને
પંદર દિવસમાં પાલણપુર, ડીસા, ધાનેરા, વડગામ, દાંતા, દિયોદ્ધ,
કાંકરેજ ઇ. તાલુકાઓનાં ગરીબ ગામડાંઓની વિવિધ ધર્મ નીતીઓની
વચ્ચે ફરી વળ્યા. દિવસે પણ જ્યાં ભદ્ર સમાજની વ્યક્તિની જવાની
હિંમત ન ચાલે તેવા આદિવાસી વિસ્તાર દાંતા તાલુકાનાં તોરેશુપિયા,
રાણીકા, પાશીયા, સેબલ ઇ. ઉડાણવાળા ગામડામાં અંધારી રાત્રે જઈ
ધાબળા અને કપડાં આપ્યાં ને મહેસાણા જિલ્લાના પાંચળ, ઉંઝા,
મીરાદાતાર, કાકોસી ઇ. ગામોમાં કેટલાયે નિસધાર સ્ત્રી પુરોની કાપાને
હુકે મળી, તો દુબકાળ રાહતનાં ચાલતાં કામો પર ‘રાત ઓઢી’ ને
સુતેલા કેટલાયે તદ્દન ગરીબ રાજસ્થાની મજુરોને ધાબળા ઓઢાડવા,
અને નગન બાળકોને કપડાં પહેરાવ્યાં હતાં. ચાલુ સાલે પણ કડકડતી
ઠંડીમાં કરતાં કુટુંબોને કપડાં આપવા અમે આયોજન કર્યું છે.

બનાસકાંઠા જિલ્લા અમારી લોકગણ પ્રવૃત્તિઓ માટે નિર્ધારી કેન્દ્ર
સ્થાને છે. ૪૭ વર્ષથી એ વિસ્તારમાં વર્ષે ખસેડી થી અડોસા પર્યટન
ખેસાડીએ છીએ, દુકાળના વિર્ષમ દિવસમાં મુગા પશુઓ પાંચ મજુરો
જલપાનધામો (હવાડા) બનાવી જે તે ગામોને અર્પણ કરેલ છે. ને
અવાક પક્ષીઓ માટે ચણ નાખવા પચાસેક ચણવરાઓ દાનક રાખેલા.
આમ પશુ, પક્ષીઓ અને માનવહિતની પ્રવૃત્તિઓ કરીએ છીએ.

આ દાન કરમુક્ત છે બનાસકાંઠા જિલ્લા સહાયક ફૂડ ટ્રસ્ટ આ
નામનો ફોસ એક, ફાફટ યા રોકડા મોકલી શકાશે. ઓપામાં ઓછી
રૂ. ૫૦૧ ની સહાયતા પ્રવૃત્તિ માટે ઉપકારક થશે

— કનૈયાલાલ ભણુસાહી —

મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી, બનાસકાંઠા જિ સહાયક ફૂડ ટ્રસ્ટ.

જીવન વિહાર, ૨ જે માળે, ઓઢીસ નં.-૪ શેર બજાર સામે,
મુ.બ. ૪૦૦૦૨૩

ટે. ૨૬૧૩૧૦

આમ જો ન કહે તે તે સધુ અનેકના મિથ્યાત્વને પોષનારો છે. તેનો પ અનંત સંસાર વધવાનો છે.

સમીક્ષા :- પહેલી વાત તો એ “સુખ માટે તો ધર્મ” કરાય જ નહીં તો શું પાપ કરાય એમને ?” આડકતરી રીતે પાપ કરવાનું સુચન કરનાર આ પ્રવચનકારને સંસાર વધવાનો ભય હશે કે નહીં.

પ્રવચનકાર વધે પુર્વે પોતે શું બોલ્યા છે તે જુઓ.

“શ્રી વીતરાગ પરમાત્માની વીતરાગતાને સમજીને પુણ્ય કરનારા કેટલા ?

કહેવું જ પડશે કે ઘણાં અલ્પ ! તે છતાં પણ આ ઉત્તમ આલમનના માટે તત્ત્વ પામવાની સંભાવના છે માટે એમાં નિષેધની જરૂર નથી.”

(જૈન પ્રવચન પૃષ્ઠ ૭૯ તા. ૨-૭-૩૩)

(A) અહીં ખુદ પોતે જ સમજ્યા વિના વિતરાગ પુણ્યના ધર્મથી પણ તત્ત્વ પામવાની સંભાવના જોતા હોવાથી એના નિષેધની જરૂર નથી એમ કહી ગયા છે અને હવે સુખ માટે તો ધર્મ કરાય જ નહીં એમ નિષેધ કરીને આડકતરી રીતે પાપ કરવાની પ્રેરણા કરે છે.

(B) બીજી વાત એ છે કે શાસ્ત્રકારોએ ઉપદેશના શાસ્ત્રોમાં ઠેર ઠેર ધર્મથી આ બધા સુખો મળે એમ કહ્યું છે પણ કયાંય એ પ્રકરણમાં તરૂં એવો કેઈ ખુલાસો કર્યો નથી કે “પણ જો તમે આ સુખ માટે જ ધર્મ કરશો તો એ ધર્મ મહાભુડો સંસારમાં રખાવશે” હા ત. જૈન પ્રવચન વર્ષ ૧૦ તા. ૨૬-૩-૩૯ અંક ૨૫-૨૬ પાનુ ૩૨૨ ઉપર ટીપાણ ક્યાના આધારે નવપદ આંખિલ તપના આનુષંગિક ઘણા ફોનું વર્ણન પ્રવચનકારે પોતે જ કર્યું છે. પણ એ વર્ણન ક્યાં કહી આવે કેઈ ખુલાસો ત્યાં કર્યો નથી તે હવે શું પ્રવચનકારે ત્યાં મિથ્યાત્વને પોષ્યું ? એમનો અનંત સંસાર વધશે ?

(C) બીજી વાત તો એ છે કે ધર્મના ફોનું વર્ણન અનેક શાસ્ત્રકારોએ પોતપોતાના ધર્મબિંદુ વગેરે શાસ્ત્રોમાં કર્યું છે, પણ એ ફોનું વર્ણન ક્યાં પછી આ ફોનું માટે કરાતો ધર્મ મહાભુડો વગેરે કેઈ શાસ્ત્રકાર કહેતા નથી કારણ કે એવું કહેવા એસે તો એ ફોનું અર્થાત્તે પણ ધર્મમાં પ્રવૃત્તિ કરાવીને પાપ છોડાવનારો જે પવિત્ર આશય છે તે જ ભરી જાય છે. આ વાત એ પ્રવચનકારને ખ્યાલ હશે કે નહિ તે કેમ ખબર ?

(D) પ્રશ્ન થાય કે તો શું શાસ્ત્રકારોએ સાંસારિક ફોનું ઉપાદેય માને છે ?

જવાબ :- શાસ્ત્રકારે તેને ઉપાદેય માનતા નથી, ઉલટું વિષય સુખની અસાધ્યતાના પ્રકરણમાં એ વિષય સુખોના ભરપેટ નિંદા કરે છે, પણ એ વિષય સુખ અસાધ્યતાનું વર્ણન અને ધર્મફળ પ્રકરણ એ બન્નેનો મીચડો કરીને આ ફોનું માટે તમે જો ધર્મ કરશો તો રખડી જશો વગેરે કયાંય કહેતા નથી કારણ કે તેઓ સમજે છે કે કેવલિ ભાષિત ધર્મ તો જીવેનું હીત કરનાર છે, અહિત નહિ. કારણ કે સાંસારિક સુખ માટે પણ ધર્મ કરનાર યોગ્ય જીવને ભવિષ્યમાં એ સુખની સાલસા ઘટાડવાનો, પાપનો રસ ઓછો થવાનો પુરેપુરો સંભાવ છે.

(E) ત્યારે આવો ખુલાસો ન કરનાર શાસ્ત્રકારો ઉપર ‘એમને સંસાર વધવાનો’ વગેરે ભયંકર આક્ષેપો મુકનારે પ્રવચનકાર કયા માર્ગે છે તે વિચારો !

(F) ધર્મબિંદુમાં કયું શુદ્ધિનું વર્ણન કરતા (અધ્યાય-૨ સુત્ર ૩૫ માં) કહ્યું છે કે “સ્વર્ગ” કેવલાધિનો તપોધ્યાન દિ કર્તવ્યમ” અહીં માત્ર કેવલજ્ઞાનના અર્થાત્તે જ તપ ધ્યાન વગેરે કરવાનું નથી કહ્યું પણ સ્વર્ગના અર્થાત્તે પણ તપ ધ્યાન વગેરે કરવાનું સ્પષ્ટ વિધાન કર્યું છે અને આ વિધાનને કપશુદ્ધિ કહ્યું છે. જે શાસ્ત્રકારો સ્વર્ગના માટે પણ તપ કરવાનું સ્પષ્ટ વિધાન કરતા હોય તે ‘તે’ માટે યતાં ધર્મને ભુડો મહાભુડો સંસારમાં રખાવનારો” આવું સ્વપ્નમાં પણ કહે ખરા ?

જૈસલમેર પંચતીર્થીની યાત્રાર્થે પધારો

પશ્ચિમી રાજસ્થાનમાં આવેલ જૈસલમેર પંચતીર્થી પોતાની પ્રાચીનતા, કલાત્મકતા અને ભવ્યતા માટે જગપ્રસિદ્ધ છે. જૈસલમેર પંચતીર્થીના અન્તર્ગત જૈસલમેર દુર્ગ, અમરસાગર, લોદ્રવપુર, ધ્રુવસર અને પોકરણ રિયત જિનાલયોમાં બધા મળી ૬૬૦૦થી વધુ જિનપ્રતિમાઓ બિરાજમાન છે.

જૈસલમેરની લેખ્ય વિશેષતાઓ : (૧) નવ્ય કલાત્મક અને પ્રાચિત જિનાલયો. પન્ના અને સ્કટિકની પ્રામાણ્યો. (૨) ખરેખર મહાશ્વેત્રી જિનભદ્રસુરિ જ્ઞાનભંડારમાં સંગ્રહિત તાડપત્રીય અને હસ્તલિખિત ગ્રંથો. (૩) દાદાચુરુદેવ શ્રીજિનદત્તસુન્દિ મહારાજની ૮૩૦ વર્ષ પ્રાચીન ચાદર અને ચોક્ષપદા, જે તેઓના અગ્નિસંસ્કાર પછી પણ સુરક્ષિત રહ્યા છે. (૪) અનેક દાદાવાડી, ઉપાધ્યય, અધિશાયક દેવસ્થાન અને પટુઆ શેઠના કલાત્મક હવેલીઓ. (૫) લોદ્રવપુરના ચમત્કારીક અધિશાયકદેવ જેમના ફર્શન ભાગ્યશાળીઓને અવારનવાર પ્રાપ્ત થાય છે.

આવાસ પ્રબંધ : યાત્રિકો અને શ્રીસંધાને કેતરવા ઉચિત પ્રબંધ છે. મરુભુમિમાં હોત્રા છતાં પાણી અને વિજળીની પુરી વ્યવસ્થા છે. દાનેવીરના સહયોગથી ભોજનશાળા ચાલુ છે.

યાતાયાતના સાધન : જૈસલમેર આવવા માટે જોધપુર મુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે ભારતના જુદા જુદા માર્ગોથી યાતાયાતના સાધનોથી જોડાયેલ છે. જોધપુરથી દિવસમાં એકવાર બસ અને રાત્રે તે સવારે એ વાર ટ્રેઈન જૈસલમેર આવે છે. આ ઉપરાંત જયપુર અને બીકાનેરથી પણ સીધી બસો જૈસલમેર આવે છે.

જૈસલમેર પંચતીર્થીનાં દુર્ગ તથા અમરસાગર રિયત જિન-મંદિરના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાલુ છે.

શ્રી જૈસલમેર લોદ્રવપુર પાર્શ્વનાથ જૈન સ્વેતામ્બર ટ્રસ્ટ મામ : જૈન ટ્રસ્ટ]

[ફોન નં. ૩૦

જૈસલમેર (રાજસ્થાન)

Regd. No. G. BV. 20
JAIN OFFICE : P. Box No. 175
BHAVNAGAR-364001 (Gujarat)
Tele. C/o. 29919 R. 28857

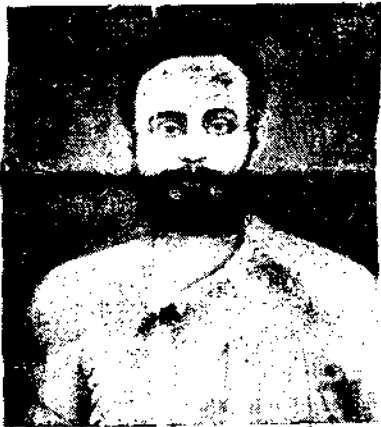

જાણવના સંખ્યા : ૩૧, ૩૦૧/-
પ્રાથમિક લેખન : ૩૧, ૩૦૧/-
સહાયક લેખન : ૩૧, ૩૦૧/-
અધિકારી : ૩૧, ૩૦૧/-

તારી : ગુલાબચંદ દેવચંદ શેઠ
ત્રિ-મુદ્રક-પ્રકાશ :
મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ
જૈન ઓફીસ, પો. બો. નં. ૧૭૫, દાણાપીઠ, ભાવનગર.

{ 'જૈન' વર્ષ ૮૫ }
{ અંક : ૩૫ }

વીરસં. ૨૫૧૫ : વિસં. ૨૦૪૫ માં સર સુદ ૧૫
તા. ૨૩ ડીસેમ્બર ૧૯૮૮ રવિવાર
મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી
દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

શતાબ્દી પૂર્વના
શ્રમાણુશ્રેષ્ઠ આદર્શ
ગરુડાધિરાજ
પરમ પૂજ્ય
મુળચંદ્ર મ.

વર્તમાન શ્રમણ સંઘની વૃદ્ધિના પ્રતિક
પૂજ્ય મુક્તિ વજ્રચંદ્ર (મૂળચંદ્ર)
ગણિવરના સર્ગવાસથી
વિ. સં. ૧૯૮૫ માગશર વદ ૬ (ભાવનગર)
શતાબ્દીના સ્મૃતિપર્વને
વર્તમાનના આચાર્યો, શ્રમણો-શ્રમણીઓ
એ પરમ ઉપારી ગુરુદેવની સ્મૃતિમાં
સં. ૨૦૪૫ માગશર વદ ૬ થી
સં. ૨૦૪૬ માગશર વદ ૬ સુધીનું
અભીયાન ચલાવવા વિનંતી.

જેમાં
સંયમ વૃદ્ધિ-સંયમ શુદ્ધિ માટે વિચારે.
શ્રમણ સંઘની એકતા માટે સ્વને અર્પણ કરે.
સમુદાયો પ્રત્યે એક રાગતા પ્રગટાવે
તેજ આપણા સૌની સાચી શ્રદ્ધાંજલી
બની રહે.... તેમનો ટુંક પરિચય.....
આ ટુંકા પરિચયમાં આપણે જાણ્યું....
તેઓશ્રીના એ આદર્શને પ્રેરણારૂપ
બની રહે તેવા જીવન-પરિચય મેળવવા
“ જૈન ” પત્ર દ્વારા
“ આદર્શ-ગરુડાધીપતિ ” નો વિશેષાંક
તેઓશ્રીની પરંપરાના પરમ પૂજ્ય
આચાર્યદેવશ્રી વિજયદેવપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.
(ગિરિવિહાર-પાલીતાણા) દ્વારા
સંકલિત - સંપાદિત કરી
વિશેષાંક પ્રગટ થશે.... તે
દરેક શ્રમણ-શ્રમણી ભગવંતો
શ્રી સંઘો-સંસ્થાઓ
પૂજ્યશ્રીની માહિતી-ઐતિહાસીક હકીકતો,
તેમના નામની સંસ્થાઓ વગેરે જે-જે
માહિતી હોય તે મોકલવા વિનંતી છે.
'જૈન' પત્ર ઓફીસ.
દાણાપીઠ, પો. બો. નં. ૧૭૫. ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

તપાગરુદાધિપતિની નિર્ધાગ શતાબ્દીનો પ્રારંભ

તપાગચ્છાધિરાજ પૂજ્યશ્રી મુક્તિવિજયજી (મૂળચંદજી) ગણિતાર

“યો જૈન સંઘે ગગને દિનેશો, યઃ સાર્વભૌમઃ ખલુ જૈન રાજ્યો ।
મુનિશ્વર સ્તુતિ વર્ત્ત્ત નેતુ”, જિહાસહસં નહિ મેં વિષાદ” ॥
જેઓ જૈન સંઘ રૂપી આકાશના સૂર્ય છે. અને જે જૈન
ધર્મ રૂપી મૂળચંદમાં સર્વસત્તાધીશ છે, એવા તે મુનિશ્વરની
(મૂળચંદજી મહારાજની) સ્તુતિ કરવા માટે મારી પાસે હજાર
જીભ નથી નેતું મને દુઃખ છે.

વર્તમાનના લગભગ ત્રણ હજારથી સાડા ત્રણ હજાર સમુદાયના
આધ્યજનક, તપાગચ્છાધિપતિ શ્રી મૂળચંદજી મહારાજનું સ્થાન
આધુનિક શ્રમણોનાં ઇતિહાસમાં અનેરી રીતે પ્રકાશી રહ્યું છે.
જીવનભર શસનસેવા કરનાર અને સાધુ-સમુદાયની વૃદ્ધિ ને વિકાસ
કરનાર શ્રી મૂળચંદજી મહારાજ માટે શ્રી-૬ વિજ્યાનંદસૂરિજી
(આત્મારાજજી મહારાજ) પણ પોતાની પુનઃ જન્મ તેઓશ્રીને ‘સંપ્રતિ
મુક્તિ ગણિતાર’ કહીને બિરદાવે છે.

તેઓશ્રીનો જન્મ પંચમ ખાતે શીયાલકોટનગરમાં સંવત
૧૮૮૬માં એસવાલ સ્થિતિમાં થયો હતા. તેમના પિતાનું
નામ સુખશા અને માતાનું નામ બકોરબાઈ હતું. તેઓ-
શ્રીનું નામ મૂળચંદ હતું. માતા-પિતાદિ ઢંઢમતના અનુ-
યાયી હોવાથી તેમજ નાનપણથી સ્થાનકમાંગી સાધુના
સંસર્ગમાં આવવાથી તેમની ઇચ્છા વૈરાગ્ય ધારણ કરવાની થઈ.
૧૯૦૧ વર્ષ સુધી વ્યવહારિક જ્ઞાન મેળવ્યા પછી તેઓએ દીક્ષા
લેવાનો પોતાનો વિચાર બહાર કયો. શ્રી જુટેરાજજી મહારાજની
કીર્તિ ચેતાર પ્રસરેલી હતી. વિ. સં. ૧૯૦૨ માં તેમણે તેમની
પાસે દિક્ષા ધારણ કરી. શ્રી જુટેરાજજી મહારાજને સ્થાનકમાંગી
ધર્મ પરથી બ્રહ્મા ઉઠી ગઈ હતી. તેથી તેમણે પોતાના શિષ્ય શ્રી
મૂળચંદજી મહારાજ સાથે સંવેગી દિક્ષા ધારણ કરી. આ પછી
આઠ વર્ષ સુધી પંચમમાં સહધર્મીના પ્રચાર કરી તેઓ ગુજરાતમાં
આવ્યા. સં. ૧૯૧૨માં શ્રી મણિવિજયજીદાદા પાસે બરાબર શુદ્ધ
દીક્ષા લીધી. શ્રી જુટેરાજજી મહારાજ શ્રી મણિવિજયદાદાના શિષ્ય
બન્યા, અને મૂળચંદજી મહારાજ મુક્તિવિજયજી નામ ધારણ કરી
તેમના શિષ્ય બન્યા.

સંવત ૧૯૧૨નું ચાતુર્માસ અમદાવાદમાં કયું. આ વેળા નગર-
શેઠ પ્રેમાભાઈનું તમામ કુટુંબ તેમના વ્યાખ્યાનથી પ્રભાવિત થયું
તેમજ નગરશેઠ હેમાભાઈનાં બહેન ઉત્તમબેને વ્યાખ્યાનવાણી માટે
પોતાના મકાનને વિશાળ કરી ઉપાશ્રય તરીકે આપ્યું. શ્રી જુટે-
રાજજી મહારાજની વૃદ્ધાવસ્થા હોવાથી તેઓ અમદાવાદમાં જ રહેવા
લાગ્યા. ત્યાં જ તેમણે ગુરુમહારાજના નામથી શ્રી વૃદ્ધિચંદ્રજી, શ્રી
આત્મારામજી તથા બીજા ૨૦ સાધુઓને દીક્ષા આપી. બેતબેતારાં
લગભગ પોણસો સાધુઓનો સમુદાય વધી ગયો. પણ તેમણે
બેટલી દીક્ષામાં આપી તે બીજાના નામથી જ આપી. પોતે શિષ્યો
વધારવાના મેહમાં કદી ન ફસાયા.

તેમની અપૂર્વ પ્રતિભા અને વિદ્વતા જોઈને સી દયાવિમળજી
મહારાજે સં. ૧૯૨૩ માં યોગોદ્ધન કરાવી ગણિપદ આપ્યું.
અને આથી બધા સાધુઓને મોટી દીક્ષા પણ તેમાં જ આપતાં.
આ સમયે આખા સમુદાયમાં ગણિપદ પર તેઓએ કલા જ હતા ને
તેઓની આજ્ઞા નીચે શ્રી વૃદ્ધિચંદ્રજી, શ્રી આત્મારામજી, શ્રી
બ્રવેરસાગરજી વગેરે રહેતા.

સંવત ૧૯૨૧માં મુહપત્તિ માટેની ચર્ચા નીકળી. મૂળચંદજી
મહારાજે શેઠ દલપતભાઈ ભગુભાઈ પાસે સભા લાવી તે પક્ષને
હરાવ્યો. આ સમય પૂ. શાંતિસાગરજીએ ચર્ચા પગાડી ને તેને
પણ શાસન માટે અહિંતકર્તા સમજી નગરશેઠ પ્રેમાભાઈ દ્વારા
દગાના દાખી. ગુરુ મહારાજના સ્વર્ગવાસ પછી તેમણે સમુદાયનું
સુકાન અપૂર્વ બુદ્ધિમત્તાથી બળવી રાખ્યું હતું તેમની પર
આજ મૂકવાનું કામ કોઈ સ્વપ્નેય વિચારતું ન હતું. તેઓશ્રીએ
૬૦ જણને દીક્ષા આપી, પણ પોતાના શિષ્ય તો પાંચ જ
બનાવ્યા હતા. આવી તો નિરાશિમાનતા હતી. ચાલિતગની અનિષ્ટ
સત્તાને પણ તેમણે અપૂર્વ પ્રતિભાથી તોડી નાખી કતી. શાસનના
તેઓ અચૂક રાજતા અને બધે તેમની એક છાયા પથરાઈ
રહેતી હતી.

ગુરુવર્ચ શ્રી જુટેરાજજી મહારાજ અતિ વૃદ્ધ થવાથી તેમની
સાથે ૧૨ વર્ષ અમદાવાદમાં રહ્યા હતા. આખા દીક્ષા પચાસમાં
૩૩ ચાતુર્માસમાંથી ૨૭ ચાતુર્માસ તો તેમણે અમદાવાદમાં જ
ગાળ્યા. સં. ૧૯૪૪માં તેમના પગે વ્યાધિ ઉપડી. અને એ
વ્યાધિ વધવા જ લાગ્યો અને તેમને અમદાવાદથી ભાવનગર
લાવવામાં આવ્યા. પણ કંઈ સુધારો થયો નહિ ને શાસનનો સાચો
સિતારો ભાવનગર ખાતે સંવત ૧૯૪૫ના માગસર વદ ૬ ના
દિવસે સમ્પ્રાપ્તિપુર્વક અસ્ત થયો.

માનવીનો દેહ ક્ષણભંગુર છે, પાણીના પરપોટાની જેમ કૂટી
જાય તેવો છે. પણ જીવનમાં સુકૃત્યોની સૌરભ, અમર રહેવા
સંભવેલી છે. સંસારમાં સાધુતા જ્યાં સુધી પ્રકાશી રહેશે ત્યાં
સુધી મૂળચંદજી મહારાજ સદાય અમર અને બક્ષ્ય રહેશે.
એમના કીર્તિગાન સદા ગવાતા રહેશે.

હુબલી (કર્ણાટક) માં ઉત્તવાચેલ વિવિધ આરાધના મહોત્સવ

પુ. આચાર્યશ્રી વિજયજયધેવસુરિજી મ.સા., નેમિત્રીજી મ.સા ના
સમુદાયનાં સાધ્વીશ્રી વિમલવશાશ્રીજી આદિ પુ. અમલ-અમણી ભગવં-
તોની શુભ નિશામાં અત્રે વશસ્ત્રી ચાતુર્માસ પુર્ણ થયું છે. સોનામાં
સુગંધરૂપ ઉપધાનતપ. માલારોપણ અને ૩૧ હોડના ઉત્તમણ સાથે
પંચાહિનકા મહોત્સવની શાનદાર ઉજવણી કરવામાં આવી છે.

મહુવા : પુ. આ. શ્રી વિજય અશોકચંદ્રસુરિશ્વ. મ. સા. ની
નિશામાં અત્રે કા. વહી ૧૦ ના રાજ ઉપધાન તપની આરાધના શરૂ
થઈ છે, જેમાં ભાવકોની સારી સંખ્યા જોઈઈ છે.

ચાતુર્માસ પરિવર્તનનો અપૂર્વ લાભ

શાસન આદ્ય સમુદાયના વર્તમાન ગચ્છાધિપતિ નિરવરકતા પુજ્ય-પાદ આચાર્ય ભગવંતશ્રી વિજયમેરુપ્રભસુરીશ્વરજી મ. સા. આદિ મુનિ ભગવંતો, સંબંધી મહારાજો આદિ મુનિઓના મુખ્યસ્થાન શ્રી ગોડીજી જૈન દેરાસર, વિજયદેવસુર જૈન સંઘ) ના આમંત્રણને માન આપી ચાતુર્માસાર્થે પધારેલ. આ સમય દરમિયાન જિનશાસન અને ધર્મ આરાધનાઓનું ઉજ્જવળ ઉજવણી બાદ ચાતુર્માસ પુર્ણ થતા અને ગોડીજી દેવસુ: સંઘના સાધારણ ખાતાના ખર્ચનો લાખો રૂપિયાનો તોટો પુર્ણ કરવાપુર્વક સાધારણ ખાતાને તરતુ કરી પુજ્યશ્રી આદિ વિશાળ સમુદાય સાથે સં. ૨૦૪૫ના કા. સુ. ૧૫ ના ઠાણાએઠાણા શ્રી ગોડીજી-દે સુર સંઘના દૂરની અને ઘોઘરી સમાજના યુવસીડર શ્રીયુત ધર્મણીય ભાઈ ખીમચંદ શાહ (કોળીવાકવાળા) ના શાંતિનગર, નેપાલ-સ રોડ, સ્થિત ગૃહાંગણે શ્રી ચતુર્વિધ શ્રીસંઘ સાથે વાજતે-ગાજતે વિશાળ લોક ઉપસ્થિતપુર્વક પધારેલ, જ્યાં પુજ્યશ્રીના મંગળ

પ્રવચનથી જૈનપંથુઓ પ્રભાવીત બનેલ. તેમના પ્રવચન બાદ શ્રી પુજ્ય સંઘપુજ્યન, સ્વામીવાત્સલ્ય થયેલ.

પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિજયમેરુપ્રભસુરિજી મ. સા. સુશ્રાવક શ્રી ધર્મણીધરભાઈને ગૃહાંગણે વાગ્દેવ અર્પિ છે.

પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી તથા પૂ. પંચાસશ્રી શાંતિનગરના સુશ્રાવક શ્રી ધર્મણીધરભાઈ કે. શાહના ગૃહાંગણે પ્રવેશ કરે છે.

આર ૧૧— ચુનીલાલજી સ્વામી દેવલોક

અત્રે સ્થાન વગી જૈન ઉપાશ્રયમાં બિરાજમાન સ્થા. જૈન લીમડી સંપ્રદાયના ગદા પતિ પુજ્યશ્રી ચુનાલાલજી મ. સા. [ઉંમર વર્ષ ૮૫] તા. ૭-૧૨-૮૮ ના રોજ આશ્ચર્યક દેવલોક થતાં સમગ્ર જૈન સંઘમાં ગંભીર શોક જલ થો હતો. આ દુઃખદ પ્રસંગે અનુલક્ષી તમામ જૈન પંથુઓએ પર્ણ પાળી હતી.

સુરત (રાંદેર) થી ભરૂચ તીર્થ છારી પાસિત સંઘ યાત્રા ભરૂચ તીર્થે ૨૬ પુજ્ય આ. શ્રી રાજયશસુરીશ્વરજી મ. સા. ના અદભુત માર્ગદર્શન મુજબ પુ. આ. શ્રી નવીનસુરીશ્વરજી મ. સા. આદિ વિશાળ શ્રમણ કમળી ભગવંતોની શુભ નિશ્રામાં સં. ૨૦૪૫ ના મહા સુદ ૧૩ નાં બદર તીર્થની પ્રતિષ્ઠાનો મહામંગલમય મહોત્સવ ઉજવ-

સમાં આવનાર છે આ પ્રસંગે તીર્થ ભક્તિનું ભવ્ય વાતવરણ ભાગૃત કરવા વાલકેશ્વરથી થાણા તીર્થનો સંઘ નીકળેલ.

આ શુભ પ્રસંગે અનુલક્ષી સુરત (રાંદેર) થી શ્રી ભરૂચ તીર્થ છારી પાસિત સંઘ યાત્રાનો પ્રવેશ સં. ૨૦૪૫ ના મંગસર વદ ૫ તા. ૨૮-૧૨-૮૮ ને સુધવારના મંગલમુહુર્તે થનાર છે.

પ્રતાપગઢ (રાજસ્થાન)

અત્રે પુજ્ય અશોકસાગરજી મ. સા. ની શુભ નિશ્રામ સુમતિનાય જૈન દેરાસરે નુતન ધ્વજાદંડ પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે શ્રી શાંતીસ્તા મહાપુજ્યન, શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાપુજ્યન સહિત ગિરેન્દ્ર ભક્તિ શતાબ્દી મહોત્સવનું તા. ૨૬-૧૨-૮૮ થી તા. ૩૦-૧૨-૮૮ સુધી ભવ્ય આયોજન વિવિધ કાર્યક્રમો પુર્વક કરવામાં આવ્યું છે.

ઝોમીયા (રાજ.) માં પાંચ દિવસીય શિબીરની

આયોજનપૂર્વક ઉજવણી

શ્રી વર્ધમાન જૈન ઉચ્ચ આધ્યાત્મિક વિદ્યાલય દ્વારા સમાજસેવાની પાંચ દિવસીય શિબીરની આયોજનપૂર્વક ઉજવણી થઈ. જેમાં ૨૫૦ વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લઈ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોનું આયોજન કર્યું હતું.

શિબિર રમ્યાન શિબીરાર્થીઓએ એક હજાર કલાક સમયન કર્યું, ૨૦ રૂબાઈ સાર્વજનિક કર્યું, ૫૦૦ અભણ નાગરિકોને શિક્ષણદાન આપ્યું, ૨૫૦ આશીષ પરિવારોની આર્થિક, સામાજિક તેમજ શૈક્ષણિક સેવાનું સર્વેક્ષણ કર્યું. પ્રત્યેક દિવસે પ્રભાતફેરી તેમજ સર્વધર્મ પ્રાર્થના અને રાષ્ટ્રીય એકતાના આયોજનના કાર્યક્રમ થયા.

શ્રી જૈન ધર્મતત્ત્વજ્ઞાન પ્રચારક પરિષદ

તરફથી શ્રી શંખેશ્વર તીર્થ ખાતે

પૂ. આ. શ્રી વિજયપ્રેમસૂરીસ્વરજી મ., પૂ. આ. શ્રી સુબોધ-સૂરીસ્વરજી મ. યુ. આ. શ્રી વિજયલક્ષ્મિસૂરીસ્વરજી મ. આદિની શુભ નિશ્રાવિ.

તૃતીય સ્નેહ સમારોહ પ્રસંગે

ભાવભર્યું આમંત્રણ

ભારતના પાઠશાળાઓના અધ્યાપકો, અધ્યાપિકા બહેનો, કાર્ય-કર્તાઓ આ નિશ્રાવિઓને સ્નેહ સમારોહમાં પધારવા વિનંતી છે. આ પ્રસંગે વિદ્વાનોનું બહુમાન પણ થશે.

હિસ : આગશર વદી-૧ અને આગશર વદી-૨

: ઉત્તરવાતુ સ્થળ :

યાત્રી ભવન (જૈન ભોજનશાળા સંચાલિત ધર્મશાળા)

મુ : શંખેશ્વર (ગુજરાત)

તા. ૬. રહેવા યા બસનો એક વખતનો ખર્ચ આપવાનો છે. અધ્યાપકો કે અધ્યાપિકા બહેનોને ખર્ચ અપાશે.]

❧ વર્ધમાન તપના તપસ્વીઓને નમ્ર વિનંતી ❧

પુણ્ય મુનિરાજ શ્રી જયભદ્રવિજયજી મ. ના શિષ્ય મુનિરજ શ્રી મુક્તિભદ્રવિજયજી મ. સાહેબના વર્ધમાન તપની ૧૦૦ મી ઓળીના પારણા પ્રસંગે (મહા સુદ ૧૩ તા. ૧૮-૨-૮૬ ના રોજ) સમગ્ર ભારતવર્ષના વર્ધમાન તપની ૧૦૦ ઓળીના આરાધક ભાઈઓ તથા બહેનોનું બહુમાન સમઢડી (બાડમેર) રાજસ્થાનમાં કરવાનું છે. તો આરાધક ભાઈઓ-બહેનો પેતાના નામ નીચેના સરનામે જણાવે તેવી નમ્ર વિનંતી.

મહારાણી શૃંગાર સેન્ટર

૫, જમતા સુપર મારકેટ, મહેસાણા-૩૮૪ ૦૦૧ (ઉ. ધ.)

તીથલ (વલસાડ) માં તપ-જપ-ભક્તિ

જ્ઞાન, ભક્તિ, અને યોગના ત્રિવેણી સંગમસમુદ્રમાં માન યુગરૂઢ અભિનવ તીર્થ-તીથલનાં શાંતિ નિકેતન સાધના કેન્દ્રમાં પુણ્ય બાંધુ ત્રિપુટીની પ્રેરણાથી શ્રી પાર્શ્વનાથ જન્મ કલ્યાણકની આરાધના પોષ દશમીની સામુદ્ધિક આરાધના તપ-જપ-અને ભક્તિના કાર્યક્રમ સહ યોગનાર હોય આરાધનામાં જોડાવા ઇચ્છતા ભાઈ-બહેનોએ સંમતિ-પત્ર મેળવી લેવું.

નોવી (રાજ.) માં ઉપધાનતપ

પુ. મુનિશ્રી પુન્યોદયવિજયજી મ. સાહેબ ધનાપુરાથી વિહાર કરી અહિં ઉપધાનતપ પ્રસંગે કા. વ. પ ના ધામધુમયી પ્રવેશ કરેલ. હાલ અત્રે ઉપધાનતપ સુંદર રીતે ચાલે છે પોષ સુદ ૧૨ તા. ૧૮-૧-૮૬ના રોજ માળારોપણ પ્રસંગે ઉદ્ઘાટન સાથે ઉત્સવપૂર્વક ચાલાર છે.

આમણવાડજી (રાજ.) માં કાળધર્મ

પુ. આ. શ્રી જિનેન્દ્રસુરિજી મ. સા. ના શિષ્ય રતન, સેવાભાવી વયોવૃદ્ધ મુનિરાજ શ્રી મિત્રાનંદવિજયજી મ. સા. ૨૪૦૧ સંવત્સરની આરાધના કરતાં કરતાં તા. ૩૦-૧૦-૮૮ ના રોજ સમાધી પૂર્વક કાળધર્મ પાઠ્યા છે.

શ્રી અધિષ્ઠાયક દેવાય નમ :

શ્રી સમેતશિખરજીમાં જૈન પ્રવેતાંબર શ્રીસંઘ દ્વારા નિર્મિત શ્રી ભોમીયાજી ભુવન ધર્મશાળામાં મહા શ્રીસંઘ માટે ફરેક સગવડતાઓ ઉપલબ્ધ છે.

તીર્થ યાત્રાએ પધારો : સેવાનો અવસર આપો :

શ્રી સકલ સઘને વિદિત થાય કે શ્રી જૈન પ્રવેતાંબર શ્રીસંઘ દ્વારા શ્રી સમેતશિખરજીની તલેરી મધુવનમાં “શ્રી ભોમીયાજી ભુવન” નું નિર્માણ કાર્ય કરવામાં આવેલ છે. જેમાં રહેવા માટે ૧૦ રમ, ૨ હોલ, પાણીની ટાકી, સ્નાનઘરો, લેટરીન આદિનું નિર્માણકાર્ય થઈ ગયું છે. આ સિવાય દેવદર્શનાર્થે જરૂર દેસસર (શ્રી આદિનાથ ભગવાનની અમરકાંક, અલૌકિક અને અદ્વિતિય પ્રતિમાજી બિરાજમાન છે.) ભોજનશાળા તથા જનરેટ ની વ્યવસ્થા પણ ઉપલબ્ધ છે.

આપ-આપની ધર્મશાળામાં રોકાઓ અને સેવાના અમુલ્ય અવસર આપશો, આ ધર્મશાળા પૂલ પાર કર્યા બાદ રોડન જમણી બાજુએ પ્રથમ ધર્મશાળા છે.

: નિવેદક .

શ્રી જૈન પ્રવેતાંબર શ્રીસંઘ

સપર્ક કરો

(૧) જૈન પ્રવેતાંબર શ્રીસંઘ,

૪, મીરબોહારલાટ સ્ટ્રીટ, કલકત્તા-૭૦ ૦૦૦૭

(૨) શ્રી ભોમીયાજી ભુવન, મધુવન,

પો. શિખરજી (જિ. મિર્જાપુર બિનાર)

સિદ્ધક્ષેત્ર-પાલીતાણામાં ડોળીવાળાની હડતાલ

ડોળીવાળાની હડતાલમાં કાયદાની પીછેહઠ, પોલીસતંત્ર અને પેઢી દ્વારા યાત્રીકોને ફરી હેરાન કરવાનો ડોળીવાળાને જાણે પરવાનો. યાત્રા બંધની જરૂર.

જૈનોની પ્રાણપ્યારી તીર્થભુમિ શ્રી સિદ્ધક્ષેત્ર પાલીતાણામાં જૈન યાત્રીકો અને સ્થાનિક ધર્મશાળાઓ ઉપર ત્રાસ, પરેશાની અને કરવેરાના બુલંબો દિવસે દિવસે વધતા જ રહ્યા છે. આ બાબતમાં સમયે સમયે અમોએ 'જૈન' પત્રમાં આ બાબતે અગ્રુથી નિર્દેશ કર્યો છે. અને જૈન બંધુઓ તરફથી પેઢી અને સરકારી તંત્રમાં આ બાબતે સત્તરે યોગ્ય કરવાની રજુઆત પણ થતી રહી છે, પરંતુ વહિવટી તંત્રમ આપણું કોઈ રાજકિય પ્રતિનિધિત્વ ન હોવાના કારણે આ રજુઆતો બહેરા કાને અથડાતી હોય તેમ લાગે છે.

શ્રી વિમળજેનના અપહરણના કેસ બાદ અને તેના આશંકા પકડાયા બાદ પણ આપણા કહેવાતા આચાર્ય કે ટ્રસ્ટીગણને જાણે કરી પડી જ ન હોય તેમ લાગતું હતું ત્યારે સરકારશ્રી દ્વારા તા. ૧૭-૨-૮૭ ના ડોળીવાળા માટે લાયસન્સ તથા ભાવ બાંધવામાં આવેલા જેનો આજસુધી કોઈ અમલ થયો નથી. આથી હેરાનગતી, પરેશાની અને કનડગત યાત્રીકો મટે વધતી નહીં છે.

આ નવા વર્ષના પોલીસતંત્રમાં ફરીયાદ થતાં પોલીસો અને પોલીસ અધિકારીઓ ગુપ્તા સાહેબ દ્વારા ડોળીવાળાને લાયસન્સ મેળવીને જ અને નક્કી થયેલા ડોળીના ભાવે ડોળી ઉપાડવા જણાવવામાં આવેલ, અને તેમ હિં કરવામાં આવે તો કાયદેસર ગુન્હો ગણી કેસ કરવા જણાવવામાં આવેલ. અને સાંજનાં મળ્યા મુજબ કેસો પણ નોંધવા શરૂ કરેલ અને આજ કારણે ડોળીવાળાઓએ હડતાલ પાડેલ. આથી તીર્થરાજશ્રી શુભજય ગિરિરાગની હલ મત્રા કરવા આવનાર ભાગ્યશાળીઓ, વયોદ્ધ-અશક્ત યાત્રીકો જે દુર દુરથી યાત્રાર્થે આવનારાઓ મુશ્કેલીમાં મુકાતા રહ્યા. સેંકડો અને હજારો રૂપિયા ખર્ચાને આવેલા આ યાત્રીકોને દાદાના દર્શન કર્યા વગર પાછા ફરવાનું થાય તે માટે કેને જવાબદાર ગણવા એ પ્રશ્ન છે!

આ વીસ દિવસીય ચલેલી ડોળીવાળાઓની જિહ્વી અને મનસ્વી હડતાલ પછી જાણે પોલીસતંત્રએ રાજકિય દબાણથી કે ડોળીવાળાઓની ધમકીથી ડરીને ? વગર લાયસન્સ કે મનસ્વી ભાવે ડોળી ઉપાડવાનો અધિકાર મેળવી લીધો હોય તેમ જણાય છે! અને હવે પાછું જૈન યાત્રીકોનું શોભણ, લુટ અને કનડગત ડોળીવાળાઓ તરફથી થાય તો પણ કોઈ કતાર કે ટોકનાર નહીં રહે ક્યાં સુધી આ બધું ચાલતું રહેશે.

અમારી તો શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢીના પ્રમુખશ્રીને તથા પૂજ્ય આચાર્ય ભગવતાદિ શ્રમણ ભગવતો અને શ્રી-સંઘોને નમ્ર વિનંતી છે કે તા. ૧૭-૨-૮૭ ના સરકારશ્રી દ્વારા સર્વ સંમતિથી જાહેર કરવામાં આવેલ ડોળીના ભાવ

અંગે થયેલા નિર્ણયનો અમલ કરાવીને, તેમજ રેલ્વે ટેશનથી બસ સ્ટેન્ડ અને તલેટીથી ગામ સુધીના યાત્રીકો માટેના ઘોડાગાડીના ભાવ બંધાવી આપે. અને આ બાબતના અમલ અંગે તંત્ર ગોઠવાવે અને તેના અમલ ન થાય તો યાત્રા બંધ કે ના કર જેના પગલા વિચારવાનો સમય હવે પાડી ગયો છે તેવું લાગે છે.

વિશેષ આનંદ અને સંતોષની વાત એ છે કે હાલ પોલીસ અધિકારીશ્રી ગુપ્તા સાહેબ જૈનોની ભાવના અને લાગણીને સમજતા હોઈ સરકારશ્રીને જરૂરી સહકાર મળતો રહેશે. તેમજ આપણી રસ્તા અને સ્થિતપ્રસ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢી-પાલીતાણાના મેનેજર તરીકે શ્રી કાંતીમર્ષ શેઠ આવેલ હોઈ જૈનબંધુઓએ જાગૃતિ અને લાગણી-પૂર્વક લાભ લેવા વિનંતી છે.

જૈનબંધુઓને અમારી નમ્ર વિનંતી છે કે જ્યાં સુધી સરકારશ્રી દ્વારા તા. ૧૭-૨-૮૭ ના નક્કી કરેલ લાયસન્સ અને વજન પ્રમાણેના ભાવ સ્વીકારાય નહીં અને ઘોડાગાડી મોતા ભાવો નક્કી ન થાય, અને આ માટે યોગ્ય તંત્ર ગોઠવાય નહિ ત્યાં સુધી સિદ્ધક્ષેત્રના યાત્રાએ પધારવાની ઉતાવળ ના કરે. ધીરજ ધરી છે-તો થોડો વધારે સમય ધીરજ ધરવા વિનંતી છે. અને તો જ આપણા જાન-માલ બચાવ અને યાત્રાની સલામતી છે.

પાવનતીર્થ શ્રી હસ્તિનાપુરમાં પ્રભુચરણોની પ્રતિષ્ઠાના લાભનો સુઅવસર

પ્રથમ તીર્થ કર ભગવાન શ્રી કૃષ્ણદેવ-પ્રભુના વર્ષાતપના પારણાના મૂળ થઈ પર નવનિર્મિત ચરણ મંદિર પ્રતિષ્ઠા કરી દ્વારા રૂા. ૧૦૦૦ (એક હજાર)માં એક કુપન ૧૧ કુપન પ્રાપ્ત કરનાર ભાગ્યશાળી સ્વાગત સમિતિના સભ્ય થશે.

કુપન મેળવવાનું સરનામું :
શ્રી હસ્તિનાપુર જૈન પ્રવેતાંબર તીર્થ સમિતિ
C/o શ્રી જૈન પ્રવેતાંબર મંદિર,
સિદ્ધતાપુર-૨૫૦૪૦૪ (જિ. મેરઠ-કે.પ્ર.)

લક્ષ્મણીથી વડોદરા-છાણીમાં આરાધના

અવસ્તી તીર્થોદ્ધારક પુ. આ. શ્રી બદ્રકરસુરિજી મ. સા. પોતાના નવ્ય આચાર્ય હિ. ઠા. ૭ સાથે લક્ષ્મણી તીર્થની યાત્રા કરી છણી આવતા માર્ગમાં થયેલ અનેકવિધ શાસન-પ્રભાવના અંધિરાગ્રપુર જૈન સંઘ તરફથી સાઝૈયુ, છણી સંઘનું આગમન, ચાતુર્માસની વિનંતી, સંઘપુજન, મોડેલી, ડોઢોઈ સંઘ તરફથી સાઝૈયુ, આ. શ્રી વર્ધમાન-સુરિ તથા આ. શ્રી આનંદધનસુરિનું મિલન, સ્વ. ગુરુ ભગવંત-આ. શ્રી ભુવનતિલકસુરિજી મ. ની ૧૬મી પુણ્ય તિથિ નિમિત્તે પાર્શ્વનાથ ૨૭ અભિષેક ઉત્સવ થયેલ.

વડોદરા પ્રતાપનગરમાં પુણ્યશ્રીનું આગમન થતાં પુ. આ. શ્રી પુણ્યાનંદસુરિજી મ. સા. ના સંસારી બહેન સુનંદાબેન ઠાકોરલાલ તરફથી સંઘપુજન, દસ દિવસની અહિં સ્થિરતા દરમિયાન જ્ઞાનગોષ્ઠિનો શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ દ્વારા સુંદર બાલ લેવાયો ઠાકોરપોળ, મામાનીપોળમાં સુંદર શૈલીય પ્રવચનો, અલકાપુરીમાં પુણ્યશ્રીના સંસારી બહેન નંદનબેન મણીલાલના બગલે આગમન, કરેલીબાગમાં આગમન, સા. શ્રી ઝાલાશ્રીજીની વડીદીક્ષા, આદિ અનેક પ્રભાવનાઓ વિગેરેના સુંદર કાર્યક્રમ થયા.

છાણીમાં તા. ૨૦ના અમીનગર સોસાયટીમાં ચાતુર્માસ અર્થે પ્રવેશ થયેલ આગમન, નટવરલાલ ચુનીલાલ તરફથી સાઝૈયુ તેમજ સાધર્મિક વક્તવ્ય, તેમજ અન્ય બાઈઓ તરફથી સંઘપુજન, કાનપુર નિવાસી સ્વ. સુમતિલાલ ચીમનલાલ કાયમી આયબિલ ખાતાનો ઉદ્ઘાટન સમારોહ ઉજવાયેલ. આ પ્રસંગે મુખર્ષી કાનપુર આદિ શહેરોએથી ભાવિકોનું આગમન થયેલ.

પુણ્ય આ. શ્રી બદ્રકરસુરિજી મ. સા. ૫૦માં વર્ષમાં સંયમ જીવનનો પ્રવેશ કરતા તેમના સંસારી બાઈશ્રી સુરેન્દ્રભઈ બહુભાઈ તરફથી ચોરેન્દ્રહન ઉત્સવ, શાંતિસ્નાત્ર, સ્વામીવાત્સલ્યસહ ઉજવાયેલ તેમના સંસારી બહેન નંદનબેન મણીલાલ સરૈયા તરફથી પાર્શ્વનાથ ભ. ના ૧૦ અભિષેક ઉત્સવ તથા સ્વામીવાત્સલ્ય થયા મુણાનુવાદ સમયે શાંતિલાલ-ચિંતામણી સ્ટોરવળા તરફથી પુણ્યશ્રીએને કમળી વહોરાવવામાં આવી. તેમજ આ નિમિત્તે સંઘપુજન થયેલ.

આમ પ્રવેશથી જ મંગલકાર્યોમાં આરંભ થયેલ ચાતુર્માસ દરમિયાન આ. બાબુભાઈ ચુનીલાલ તરફથી વ્યખ્યાનમાં નિયમીત પ્રભાવના અને સાગના બાઈએના પ્રતિક્રમણમાં શા કંતિલાલ ચુનીલાલ તરફથી પ્રભાવનાઓ થયેલ. સમગ્ર ચાતુર્માસ દરમિયાન સાધર્મિક ભક્તિનો ભાવ જ્ઞા. નટવરલાલ ચુનીલાલે લીધો. આમ સારથે ચાતુર્માસ પુણ્યશ્રીની કાંઈમાં આનંદોલ્લાસપુર્વક ઉજવાયું.

છાણીનગરે માલારોપણ મહોત્સવ

અવસ્તી તીર્થોદ્ધારક પુ. આ. શ્રી બદ્રકરસુરિજી મ. સા. આદિ ઠાણા ૭ ની નિશ્ચિત મદ્રાસ નિવાસી શ્રી શાંતીલાલ જગીનદાસ (વડાબનાસ-કાંઠા, તરફથી આ. સુ. ૧૪ થી ઉપધાન તપ શરૂ થતાં ૧૨૫

સંખ્યા જોડાયેલ જેમાં ૮ થી ૨૦ વર્ષની લગભગ ૬૦ સંખ્યા ૬૭ માળવાળા હતાં.

મા. સુ. ૧ ના ઉપધાન પુણ્ય થતાં શાંતિસ્નાત્ર, સિદ્ધચક્ર પુજન, સહિત પાંચ દિનનો ઉત્સવ, પાંચ દિન સંઘ જમણ, પુ. ૫ ના માલારોપણનો વરઘોડો, સુ. ૬ ના માલારોપણ, ૨૭ છોટું ઉજમણાસહ ઠાકથી ઉજવાયેલ. દેવદ્રવ્યની આવક સુંદર થયેલ, પ્રભાવનાઓ પણ સારા પ્રમણમાં થયેલ. આ પ્રસંગે સાધ્વી બદ્રકરાશ્રીજી, સા. વિજ્ઞાન-શ્રીજી આદિ પધારેલ. પુ. આ. શ્રી તથા પ્રવચન કુશલ પુ. આ. શ્રી પીરસેનસુરિજીના પ્રવચનોએ આરાધકોમાં સુંદર ભાવોલ્લાસ જણાડેલ.

કા. સુ. ૧૫ ના ચાતુ. પરિવર્તનનો લાભ શા. ૩ વિણભાઈ ખીમ-ચંદે લીધેલ, નગરજનો તરફથી છાણીમાં ખિરાજમાન રાધુ-સાધ્વીઓનું કમળી ઝોઢાડી નગરપતિએ બહુમાન કરેલ. ૧૧ વાં સ્વામિવાત્સલ્ય થયેલ. બપોરના તેઓ તરફથી બેન્ડ, રથ સહ પદકશનનો વઘોડો સુંદર સાજ સાથે ચઢેલ. ૫૫૬ શ્રી બાબુભાઈ ચુનીલાલ સુંદર ચઢાવો બોલી પદ દર્શન કરાવેલ, ૨૧ ખમ સમજ, ચૈત્યવદન વિધિ બાદ તેઓ તરફથી ભાતુ અપાયેલ.

કા. સુ. ૧૦ ના શા. સુરેન્દ્રભાઈ ચુનીલાલ તરફથી ચિંતામણી પુજન, સ્વામિવાત્સલ્ય સહ પાંચ દિનનો ઉત્સવ થયેલ, સુ. ૧૪ ના પ્રવચનમાં શ્રી ધરજીન્દ્રભાઈ તરફથી સંઘ પુજન, ગુરુ પુજન થયેલ તથા કા. વ. ૪ ના ડાયાભાઈ તરફથી સંઘ પુજન થયેલ.

દીક્ષાર્થી મીનાકુમારી ચાણરત્નની દીક્ષાનું મુરવ અને દીક્ષાના પધારવા સહ પરિવાર વિનંતી કરવા પધારેલ. ગુરુ પુજન કરી હ. લિ. પ્રતા વહોરાવેલ અને સંઘ પુજન કરેલ,

મા. સુ. ૧૦ ના શાંતિસ્નાત્ર ઉત્સવ થયેલ તથા મા. વ. ૧ ના કાવી તીર્થનો હારી પાલિત સંઘ નીકળેલ.

અમારા દ્વારા પ્રકાશિત.

૧. પ્રવચન પ્રજ્ઞા ૧-૨-૩ (હિન્દી) કિંમત રૂ. ૧૨-૦૦
  ૨. શાંતિપથ (હિન્દી) " " ૨-૦૦
  ૩. પ્રવચન પ્રજ્ઞા ૧-૨ (ગુજરાતી) " " ૭-૦૦
  ૪. પ્રવચન પ્રજ્ઞા ૧ (કન્નડી) " " ૫-૦૦
- (પૂ. શ્રી મણીપ્રજ્ઞાશ્રીજીના આધ્યાત્મિક પ્રવચન)
૫. વિચક્ષણ વચનમૃત કિંમત રૂ. ૨-૦૦
  ૬. જૈન ઠાકિલા " " ૨૦-૦૦

પોસ્ટેજ ખર્ચ અલગ

પરમ ત્રિદુષી સાધ્વીશ્રી મણીપ્રજ્ઞાશ્રીજીના આધ્યાત્મિક પ્રવચનની કેસેટો જુદા જુદા સ્થળોએ આપવામાં આવેલ વિધિ પ્રવચનોનું સંકલન વાણીરૂપમાં એક કેસેટની કિંમત રૂ. ૨૦/- પોસ્ટેજ ખર્ચ અલગ લેવામાં આવશે.

; સંપર્ક સાધો :

શ્રી વિચક્ષણ પ્રકાશન, નર્મદુનિયા પરિસર, બાબુ લાભચંદ્રજી જગલાની માર્ગ, ઇન્દોર-૪૫૨૦૦૬ (મધ્યપ્રદેશ)

પાલીતાણા નગરપાલિકાની ચુંટણી

સ્થાનિક ચુંટણીમાં શ્રમણ સંમેલને કરેલ
ઠરાવ ૧૧ મુજબ પડકાર ઉપાડવા ઉત્તમતક,
તીર્થરક્ષારૂપ બનશે.

પાલીતાણા નગરપાલિકાના વર્તમાન સભ્યોની અને સરકારશ્રીની જૈન યાત્રાધામ પાલીતાણા ક્ષેત્ર ઉપર મુડકાવેત જોવા જ ધર્મશાળાઓ ઉપર બેશુમાર ટેકસ નાખવામાં આવેલ છે. તેના આંકડા જોતા જણાશે કે પાલીતાણાના જેટલી ધર્મશાળાઓ છે. તેની પાસેથી જે ટેકસ વસુલ કરવામાં આવે છે તે યાત્રિક દીઠ લગભગ રૂ. ૨-૦૦ (બે) ઉપર હશે. ત્યારે તેની સમે નગરપાલિકા તરફથી શું શું સંગ્રહ કરવામાં આવે છે તે એક પ્રશ્ન છે! હા આ ધર્મશાળા ઉપરના ટેકસના કારણે ગામના નાગરિકો ઉપર થી લગભગ ટેકસ દુર થયો છે. કદાચ ૧૦-૧૨ ટકનો ટેકસ આવતો હોય તો પણ આશ્રય પામી શકે નહિ આનું મુખ્ય કારણ તો આપણી રાજ કેવ, સામાજિક ઉપેક્ષા, આને મટે જવાબદાર છે, શ્રમણસંઘ, શ્રમણસમુદાય અને આપણા સત્તાશુભ્ધા શ્રેણીઓ.

ગત વર્ષ સં ૨૦૪૪ અમદાવાદમાં મળેલ શ્રમણ સંમેલને બહુ જ સમજ વિચારિતે જે એ. ઠરાવ નં. ૧૧ રાજકારણમાં જૈનોનો પ્રવેશ. આ અંગે જે વર્તમાન રાજકારણમાં ધર્મ અને સંસ્કૃતિનું વકરારીથી નિષ્ણ અને જનન કરે તેવી યોગ્ય વ્યક્તિઓની જરૂર છે. તો તેવી યોગ્ય વ્યક્તિઓને પંચાયતે, નગરપાલિકા, વિધાનસભા અને લોકસભામાં પહોંચવા માટે યોગ્ય સહાય મળી રહે તેવી પ્રેરણા સંપન્ન કરવાનો જે રાવ કરેલ છે. તેનો અમલ કરવાનો સમય પાકી ગયો છે.

સને ૧૯૮૯ ના જાન્યુઆરી માસમાં એટલે કે એક મહિના પાદ પાલીતાણા નગરપાલિકાની ચુંટણી આવી રહી છે જેમાં સાંભળવામાં આવ્યા મુજબ પાલીતાણાની જાડી માટે મુસ્લીમભાઈઓ, ભરવાડભાઈઓ આ ચુંટણીમાં ઉદ્ધારી કરનાર છે. તેમજ બીજી પાર્ટીઓ દ્વારા પણ લગભગ પછત વર્ગના ઉમેદવારો ઉભા રહેનાર છે જેને ધર્મ, સંસ્કૃતિ, માનવતા, સેવાનું પુરતું જ્ઞાન નથી સમજણ નથી. ત્યારે તે શું સમાજ ધર્મ કે લોકોનું જલુ કરી શકવાના...!

ત્યારે શ્રમણ સંમેલન દ્વારા ગત વર્ષે જે ઠરાવ કરવામાં આવેલ છે તે રાજકારણમાં જૈનના પ્રવેશ અંગેનો અમલ થાય તે માટે શ્રમણ સંમેલનની પ્રવર્તક સમિતિ સક્રિય બને અને સંમેલનના પ્રાણસમા પુણ્ય પંચ સશ્રી ચંદ્રશેખરવિનયજી મહારાજ પણ તેમની શક્તિ અને પ્રવૃત્તિ હાલ આ માર્ગે જ વાપરે તો ઘણી તીર્થરક્ષા અને પાલીતાણાની મોટી સેવાજી બની રહેશે. સાથે સાથે એ પણ જણાવવું જરૂરી છે કે પાલીતાણાને જ જેમણે તેમની પ્રવૃત્તિનું કેન્દ્ર હાલ બનાવ્યું છે તે શક્તિ સંપન્ન પરંતુ પુણ્ય આચાર્યદેશી વિનયચંદ્રેવસુરીશ્વરજી મહારાજ તથા પંચ પુણ્ય આચાર્યદેશી ચશેદેવસુરીશ્વરજી મહારાજ આદિને અમારી નમ્ર વિનંતી કે આપ હાલ બીજી નાની મોટી પ્રવૃત્તિને ગોણ બનાવે પાલીતાણા નગરપાલિકાની ચુંટણીમાં એક નિષ્પક્ષ,

તટસ્થ અને સર્વેનું જલુ કરનારા, વિચારક, સમજી શકનારા, માનવતાવાદી ને નિશ્ચય ઉમેદવારોને ઉભા કરે અને તેને ટેકો આપે. અને ચુંટણીમાં સફળ બને તેવી પ્રેરણા કરે.

જે આમ નહિ બને તો ખ્યાલ રાખી કે આગળ ચુંટણી પછી જૈનોનું આ પવિત્ર અને ધર્મશ્રદ્ધાના કેન્દ્રસમા આ તીર્થની પત્તા બારે મુશ્કેલીમાં મુકતી રહેશે. ઘોર અન્યાય. લાખે રૂ. ૧૦ લાખોથી જ કાર્ય થશે. તેના જવાબદાર કે મુનેગાર શક્તિ સંપન્ન આ ધર્મગુરુઓ જ બની રહેશે.

આપણી જૈનોની પ્રતિનિધિ સંસ્થા શેડ આણંદ કમ્પાઉન્ડની પેટીના પ્રમુખશ્રીની પણ જવાબદારી બની રહે છે કે મળે પણ આ પાલીતાણા નગરપાલિકાની ચુંટણીમાં આગેવાન સેવાઓ જૈનો તથા યાત્રે સ્થાન માટે ને યાત્રિકોના ભાવનાને સમજે તેના સંવર્ધન ઉમેદવારો ઉભા રાખી તેને સક્રિય રીતે સહાયરૂપ થવું અને તેમના પ્રચાર-પ્રસાર માટે પાલીતાણાને કેન્દ્ર બનાવી પુરું રાહજરી પાડવી. ને પુ. મુસ્લેદો ઉપર પણ ઉપયોગી થવા વિનંતી કરાવવી અને પ્રચારમાં સહકાર મેળવવા, આગળ લાવવા ફરજ પાડે, અને માત્ર ઠરાવ કરી નહિ બેસી રહેતાં સક્રિય બને.

શનુંજયના યાત્રિકોની સુવિધા માટે

પાલીતાણા શ્રી સિદ્ધક્ષેત્રની યાત્રાએ પધારે ત્યારે દરેક પ્રકારની આધુનિક સુવિધા સાથેની તલાટી પાસે, કાચના દેરાલુ પાછળની ધર્મશાળાની સેવા જરૂર લેશે.

ધર્મશાળામાં ૯૯ યાત્રા, ફાગણ શુદ્ધ ૧૨, વૈશાખમાં અષાઢીના કાળે ચાતુર્માસની આરાધકોને વિશેષ સગવડતા મેળવવા સંપર્ક સાધે ....

શ્રી વિદ્યાવિહાર બાલી બવન જૈન ધર્મશાળા

જૈન સોસાયટી, પોસ્ટ નં. ૧૩ B, કાચના મંદિર પાછળ,
તલાટી રોડ, પાલીતાણા-૩૬૪ ૨૭૦ [ફોન ૩૬૮]

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ પધારે

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ ભાતમાં એક જ શ્રી પાર્શ્વનાથ બ. ની કાયા ૧૫ ફુટ ઉચી અને નીલવર્ણી સાત ફણાધારી કાર્યોત્સવરૂપે પ્રચીન પ્રતમાજી બિરાજે છે.

હવેના યાત્રિકો દર્શનાથે પધારે છે. ભોજનશાળા ધર્મશાળા વિગેરેની સુવિધા છે. યાત્રિકોને આવવા માટે ચૌમહલા રોડને તથા અ.લોટથી બસ સર્વિસ મળે છે. અગાઉ સુચના અપવાદથી પેટીની છપની વ્યવસ્થા થઈ શકશે. અડમ તપવાળા માટે પુરું વ્યવસ્થા છે. (ફોન નં. ૭૩ આલોટ) સિ. દીપચંદ જૈન સેક્રેટરી

શ્રી નાગેશ્વર પાર્શ્વનાથ પેટ

P. O. ઉન્હેલ સ્ટે. : ચૌમહલા [સંસ્થાન]

મેરખીમાં ભવ્ય ઉપધાનતપ

શ્રી મેરખી જૈન તપગચ્છ સંઘના ઉપક્રમે પુ. પ. ન્યાસપ્રવરશ્રી મહાયશસ્યારજી મં. સાં ની મંગલ નિશામાં ઉપધાનતપનું ભવ્ય આયોજન થયું છે.

અત્રે શ્રીસંઘના અગ્રેસરો અને નવયુવકોમાં આ ઉપધાનતપ મહોત્સવ અંગે સારો ઉત્સાહ પ્રગટયો છે અને મહોત્સવની તેજસ્વી સફળતા માટે સકળ શ્રીસંઘ પ્રયત્ન પુરુષાર્થ કરી રહ્યો છે.

કાનૈર : (યુ. પી.) પુ. આ. શ્રી નયપ્રભસુરીશ્વરજી મહારાજ આદિની નિશામાં જૈન સંઘમાં ચતુર્માસ દરમ્યાન સુંદર આરાધના અને તપશ્ચર્યા થઈ હતી તે નીમીત્તે તેમજ પુ. આ. દેવશ્રી વિજયમોતી-પ્રભસુરીશ્વરજી મ. ની છઠ્ઠી સ્વર્ગારોહણ તીથી નીમીત્તે કા. સુદ ૭ થી ભક્તામર રૂપાનુજન સાથે પાંચ દિવસનો મહોત્સવ સારી રીતે ઉજવાયો હતો. વિધિવિધાન માટે અમદાવાદથી શ્રી નરેન્દ્રકુમાર હીરાલાલ અને પ્રભુભક્તી નિમીત્તે મુંબઈના સુપ્રસિદ્ધ સંગીતકાર શ્રી મનુભાઈ એચ. પાટણવાળા પધારેલ. ભાવના વિગેરેમાં સુંદર જમાવટ થતા મોટી સંખ્યામાં માનુકોએ ભાગ લીધો હતો.

નવમી શતાબ્દી : ધધુકા (અમદાવાદ) ખાતે ધધુકાનું જ કોહીનુર કલકાળ સર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રસુરીશ્વરજી મ. ની નવમી શતાબ્દી મહોત્સવની ઉજવણીનું ભવ્ય રીતે આયોજન થયું હતું. ત્રણ દિવસનો મહોત્સવ ઉજવાયો હતો. શ્રી કલીકાલ સર્વજ્ઞની ધધુકા એ જન્મભુમિ છે. તેથી આ જુમિમાં તેમની સ્મૃતિરૂપે ગુરૂમંદિર અત્રેના જૈન સંઘ તૈયાર કરાવે રહ્યો છે. આ ગુરૂમંદિરમાં તેજના જીવન પ્રસંગો અંગેના ચીત્રપટો તેમજ ગુરૂદેવની મુર્તિનું સ્થાપન થશે. તેમાં ખર્ચ થયો છે અને કામ ચાલુ છે. ઉદાર દીક્ષના દાનવીરોને લાભ લેવા વિનંતી કરીએ છીએ. પાંચદેવાનું સરનામું શ્રી પોપટલાલ પાનાચંદ ગાંધી, ધધુકા (જી. અમદાવાદ) ટેલીફોન નં. ૫.

સંગમનેર (મહા.) માં ઉપધાનતપ

મહારાષ્ટ્ર કેસરી ૫૦ પુ. સ્વ. આચાર્યદેવશ્રી વિજયયશોદેવસુરિજી મ. સા. ના શિષ્યરત્ન પુ. પં. શ્રી ધનેશ્વરવિજયજી મ. સા. આદિ ઠાણા-૩ તરફ પુ. સ્વ. આચાર્યદેવશ્રી ધર્મજીતસુરિજી મ. સા. ના શિષ્યરત્ન પુ. મુનિરાજશ્રી જગવદ્ભલવિજયજી મ. સા. આદિ ઠાણા-૩ અને બાપજી મ. સા. ના શિષ્યરત્ન પુ. ભદ્રંકરસુરિજી મં. ના આજ્ઞાવર્તી સા. ના રત્નપ્રભાશ્રીજીના શિષ્યા સા. શ્રી તપોધનશ્રીજી ઠાણા-૪ આદિ વિશાળ શ્રમજ્ઞ-શ્રમણી સમુદાયની હાજરીમાં તા. ૧૪-૧૨-૮૮થી શ્રી કુશુનાથકો. ઓ. હા. સોસાયટી, પુ. પ્રેમસુરી દરબાર, યશોદેવનગર, પુના શાસીક રોડ, સંગમનેર શહેરમાં ઉપધાનતપની મંગલ આરાધના ભવ્ય કક્ષિતભાવ પુર્વક થઈ રહી છે.

અત્રે પુણ્ય મહારાષ્ટ્ર કેસરી આચાર્ય ભગવત શ્રીમદ્ વિજયયશોદેવસુરીશ્વરજી મ. સા. ની ૧૭ મી સ્વર્ગારોહણ તિથિ તથા પુણ્ય આચાર્યશ્રી પ્રેમસુરીશ્વરજી મ. સા. ના સ્વર્ગારોહણ નિમિત્તે લઘુશાંતિ સ્નાન સહિત આદાહિનકા મહોત્સવ કક્ષિતભાવ પુર્વક ઉજવાયો.

બલસાણા તીર્થની યાત્રાએ પધારો

(તાલુકો : સાકી, જિલ્લો : ધુલીયા-મહારાષ્ટ્ર)

બલસાણા ગામમાંથી ૩૧ કી.મી. સ્થામ, મોનાહર, સુંદર ૧૫૦૦ વર્ષ પુરાના ચમત્કારી શ્રી વિમલનાથ ભગવાનની મુર્તિ પ્રાપ્ત થઈ છે. નદીઓ અને પહાડોની વચ્ચે કુદરતી સૌંદર્યથી શોભતા કળા કૌશલ્યથી યુક્ત મંદિરોના ખડેગે પ્રાચીનતાની સફી અપતા આજે પણ અકેલ ઉભા છે. આથી અતિ પ્રાચીન આ ઐતિહાસીક નગર હશે. અહિયા જૈનોના ૧૦ ઘર છે.

વર્તમાન તપોનિધિ પુણ્યપાદ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય-ભુવનભાનુસુરીશ્વરજી મહારાજ તથા પંનાસ પ્રવર શ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મ. સા. ના આશીર્વાદથી તથા મુનિશ્રી વીધાનંદવિજયજી મ. સા. ના સક્રિય ઉપદેશથી સ્થાનિક અને અનેક જૈન સંઘોના સહયોગ અને સહકારથી એક ગગનચુખી જિનાલય નિર્માણ થયું છે. જેની પ્રતિષ્ઠા ૫. પુણ્ય આચાર્યશ્રી રાંજેન્દ્રસુરીશ્વરજી મ. સા. આદિની નિશામાં મહોત્સવ પુર્વક થઈ છે. પ્રાચીન નયનરમ્ય અલૌકિક ચમત્કારી શ્રી વિમલનાથ ભગવાનના જિનબિંબથી શોભતા નુતન તીર્થના અને બલસાણાની પંચતીર્થ (નેર, ધુધીયા, દોડાઈયા, નંદરબાર, બજસાણા) ના દર્શન કરી પાવન થયા સકલ સંઘને લાવભર્યું આમંત્રણ છે. ત્યાંનો સજ્જો વહીવટ ધુલીયા જૈન સંઘ સંભાળે છે.

આવવા માટે સુવિધા : સુરત-ધુલીયા હાર્દે પર સાંકીથી દોડાઈયા રોડ બલસાણા ૨૫ કિ.મી. ના અંતરે છે. અને દોડાઈયા-ચીમકાણાથી ૨૫ કિ.મી. અંતરે જુદા જુદા ટાકમે પ્રેસ.ટી. મળે છે.

નુતન તીર્થમાં લાભ લેવા માટે વિનંતી-લખો :

શ્રી ધુલીયા જૈન સંઘ. તેલગલી. ધુલીયા-૪૨૪૦૦૧ સ્વસ્તિક હાર્દેવર રોડર અને અરિહંત પેઈન્ટસ, આગ્રા રોડ, ધુલીયા શ્રી નેમિચંદ મોતીલાલ ગોપાલદાસ પરિવારના સૌજન્યથી

ફક્ત રૂ. ૨૮૫ માં છોડ હાજર મળશે

* ઉજમણાના છોડ માટે સુપ્રસિદ્ધ પેઢી *
અમે પ્રાચીન તથા અર્વાચીન ડીઝાઇનોમાં કુશળ કારીગરોના હાથે હાથમાં હાથે જરીયાલ વાપરી કલાત્મક છોડો અરણ્યની જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ.

* એક વખત ખાત્રી કરવા વિનંતી છે. *

મે. રેશમા ટેક્સટાઈલ

૮/૧૬૨૭, ગોપીપુરા, મેઈન રોડ, કુશુનાથ દેરાસર સામે. સુરત-૨

ફોન : ૨૩૫૫૭ : ૩૨૪૭૨

* તા. ક. છોડો હાજર રોડમાં મળશે. *

આચાર્યશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિજીના ઉત્સુત્રભાષણોની સમીક્ષા-૮

[વયોવૃદ્ધ-સુદીર્ઘ સંયમધારી, પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિશ્વરજી મહારાજ શાસ્ત્રીના જ્ઞાતા તરીકે શાસ્ત્રોક્તવાતો ને પોતાના વિચારો યેનકેન પ્રકારે રજુ કરી-ઉત્સુત્ર પ્રવચનો કલે. જે જમનગરથી પ્રગટ થતાં 'મહાવીરશાસન' માસિકમાં પ્રગટ થયેલ. જે ધર્મપ્રેમી શ્રદ્ધાળુવર્તિ ગેરમાર્ગે દોરનારા હોય, તેની સમીક્ષા પૂજ્ય ગુરુભગવંતો દ્વારા પ્રાપ્ત થતાં 'જૈન' પત્રમાં કરશઃ આપવામાં આવશે. આ લેખમાળા અંગે 'જૈનશાસન'માં જિતેન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા. દ્વારા પ્રશ્નો કરેલ છે તે અંગે અંતમાં જણાવીશું.] પ્રવચનકાર :- આચાર્યદેવશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ

પ્રશ્ન ૨૮ :- મહાવીર શાસન વર્ષ ૩૨ અંક ૧૨ પાના ૬૧૪)

"માનથીય ધર્મ થાય તેમ અભણ જેવાય ન કહે પણ આજે તો ભણેલા કહે છે આવું મોહનારની બુદ્ધિ બહેર મારી ગઈ છે.

સમીક્ષા :- બીજાની વાત પુરી સમજ્યા વિના જોજો ગળડાવાની આ પ્રવચનકારને જીતી દેવ છે, એનો આનુમતિ છે. "માનથીય ધર્મ થાય" એવું કોણે કીધું? એમ એમને પૂછો તો ખરા? કહેનારા તો એમ કહે છે કે, માનથી પણ માણસ ધર્મ ચાલુ કરે. અથવા માનમને મનમાં પણ ધર્મ ચાલુ રાખે તો તેનું આખરે ભલું થાય છે દા. ત. મારી મુઠી હું શેની નિષ્ફળ જવા દઉં? એવા માનથી બાહુબલીએ મરતકે પ્રોત્સાહ કરી દીક્ષા સ્વાકારી. તે પછી નાના ભાઈ એને વંદન શેનો કરે? એવા અભિમાનમાં ૧૪ મહેતા એક ઠેકાણે કાઉસગમ ધ્યાનમાં ઉપવાસો કરીને ઉઘ રહ્યા તો એ ધર્મથી ધર્મી ધર્મી આપો આપ માનવૃત્તિ પીગળી ગઈ, તે એટલી હદ સુધી કે ભગવાને જોયું કે હવે માત્ર ટકોરની જ જરૂર છે એટલે તે પછી તુરત જ બાહી સુદરીને પ્રતિ-બોધ કરવા મોકલી. તેના સુબાષિતથી રહ્યું સહ્યું માન પણ ચાલ્યું ગયું અને કેવળજ્ઞાન પેદા કર્યું. "જે ભાઈ એને શેના વંદન કરે" એવા અભિમાનમાં દીક્ષા જ ન લીધી હોત તે ઘેર જઈ પાપ વાસનામાં ખેસી ગયા હોત તો કેવળજ્ઞાન થાત ખરે? માનમાં પણ એક વર્ષ કાઉસગમ ધર્મ કરીને ઉઘા તો આખરે ભલું થયું. એ કહેવાનો આશય ન સમજનાર તો જ બુદ્ધિ બહેર મારી ગઈ હોય તો શું થાય?

પ્રશ્ન ૨૯ :- (મહાવીર શાસન વર્ષ ૩૨ અંક ૧૨ પાના ૬૧૧)

"સંસારના સુખને મળેતું માનનાર સુખ માટે જેમ અધર્મ કરે તેમ ધર્મ પણ કરે" બંનેમાં કયું સારું?

જવાબ :- અતઃકાલે તો જેય ભુડા, પણ બીજી (સુખ માટે ધર્મ કરેવા તે) વધારે ભુડા, સારું તો એકેય નહિ."

સમીક્ષા :- જ્ય શાસ્ત્રોત્તુ ઉડાણથી વાંચન જ ન થાય ત્યાં આવા ઉત્સુત્ર ભાષણો થાય તેમાં નવાઈ નહિ પહેલી વાત એ છે કે સંસારના સુખોને મળતું માનનારો જ સુખ માટે ધર્મ કરે તેવું કાંઈ નથી. સુખને ભુંકુ માનના સમકીર્તિ જીવ પણ સંસારિક સુખ પ્રાપ્તિ માટે ધર્મ જ કરવાનો ઈરાદો રાખતો હોય છે તે સમ્યક્ત્વ સમતિતા ગ્રંથમાં આવતું મહા આચાર્ય સૂત્રસાના દૃષ્ટાન્તથી તેમજ બીજા પણ કેટલાક શાસ્ત્રવિધાનોથી સિદ્ધ છે. આ પ્રવચનકારે પોતાની માન્યતા વિરૂદ્ધ

શાસ્ત્રીય દૃષ્ટાન્તો પોતાની સામે આવે ત્યારે એને ઉડાવતા અચકતા નથી અને "દૃષ્ટાન્ત એ સિદ્ધાન્ત નથી" એવો પ્રચાર કરવા પડી જાય

જૈસલમેર પંચતીર્થોની યાત્રાર્થે પાંચારો

પશ્ચિમી રાજસ્થાનમાં આવેલ જૈસલમેર પંચતીર્થો પોતાની પ્રાચીનતા, કલાત્મકતા અને ભવ્યતા માટે જગપ્રસિદ્ધ છે. જૈસલમેર પંચતીર્થોના અન્તર્ગત જૈસલમેર દુર્ગ, અમરસાગર, લોદવપુર, બલસર અને પોકરણ સ્થિત જિનાલયોમાં બધા મળી ૬૬૦૦થી વધુ જિનપ્રતિમાઓ બિરાજમાન છે.

જૈસલમેરની વિખ્યાત વિશેષતાઓ : (૧) ભવ્ય કલાત્મક અને પ્રાચિન જિનાલયો. પન્ના અને રક્ષિત્કની પ્રતિમાઓ. (૨) ખરતરગચ્છીય શ્રી જિનભદ્રસૂરિ જ્ઞાનભંડારમાં સંગ્રહિત તંત્રપત્રીય અને હસ્તલિખિત ગ્રંથો. (૩) દાદાગુરુદેવ શ્રી જિનદત્તમુનિજી મહારાજની ૮૩૦ વર્ષ પ્રાચીન આદર અને ચોલપટ્ટા, જે તેઓના અગ્નિસંસ્કાર પછી પણ સુરક્ષિત રહ્યા છે. (૪) અનેક દાદાવાડી, ભાષ્ય, અધિષ્ઠાયક દેવસ્થાન અને પટ્ટા શેઠોની કલાત્મક હવેલીઓ. (૫) લોદવપુરના ચમત્કારીક અધિષ્ઠાયકદેવ જેમના દર્શન ભાગ્યશાળીઓને અવારનવાર પ્રાપ્ત થાય છે.

આવાસ પ્રબંધ : યાત્રિકો અને શ્રીસંઘોને ઉતરવા હિચિત પ્રબંધ છે. મરુભુમિમાં હોવા છતાં પાણી અને વિજળીની પુરી વ્યવસ્થા છે. દાનવીરોના સહયોગથી ભોજનશાળા ચાલુ છે.

યાતાયાતના સાધન : જૈસલમેર આવવા માટે જોધપુર સુખ્ય કેન્દ્ર છે તે ભારતના જુદા જુદા માર્ગોથી યાતાયાતના સહનોથી જોડાયેલ છે. જોધપુરથી દિવસમાં એકવાર બસ અને રાત્રે ને સવારે એ વાર ટ્રેઈન જૈસલમેર આવે છે. આ ઉપરાંત જયપુર અને બીકાનેરથી પણ સીધી બસો જૈસલમેર આવે છે.

જૈસલમેર પંચતીર્થોનાં દુર્ગ તથા અમરસાગર સ્થિત જિન-મંદિરોના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાલુ છે.

શ્રી જૈસલમેર લોદવપુર પાર્શ્વનાથ જૈન સ્તેતામ્બર દ્રસ્ટ

આમ : જૈન દ્રસ્ટ જૈસલમેર (રાજસ્થાન) ના ૩૦

છે. પણ જો પહેલાં પોતે શું બોલ્યા છે--“જેઓ પાંડિત્ય માટે પણ સંસારમાં પરિભ્રમણ કરવા જેવું કરી રહ્યા હોય તેઓ માટે દ્રષ્ટાન્ત બહુ ઓછો કરનાર છે. પણ એવા એ દ્રષ્ટાન્તો પ્રત્યે બેદરકાર રહેવામાં જ લાભ માને છે. દ્રષ્ટાન્તો એવાઓની પોલ સારી રીતીએ ખોલી નાખે છે” (જૈન પ્રવચન વર્ષ ૧૦ અંક ૩૭ તા. ૩૦ ૭-૩૯) હવે એ પ્રશ્ન કે શું સુલસા વિગેરના દ્રષ્ટાન્તથી પોતાની પોલ ખુલ્લી પડી જાય છે. માટે “દ્રષ્ટાન્ત એ સિદ્ધાન્ત નથી” એવા પ્રચાર કરવાની જરૂર પડી કે બીજું કંઈ ?

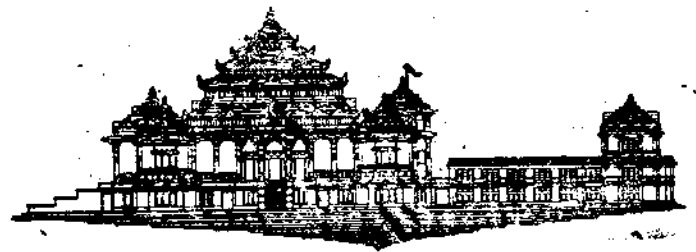
“વળાં સુખ માટે ધર્મ કરવો તે વધારે ભુલું” આવું કયાં શાસ્ત્રમાં લખ્યું છે. શાસ્ત્રકારોએ તો અર્થ કામના અર્થાત્તિ પણ ફેરફાર ધર્મ કરવા ઉપદેશ કર્યો છે. એ દીવા જેવી રૂપે હકીકત છે. અને એવા સે કડા દોષવા શાસ્ત્રમાં છે. જેમાં સંસારના સુખ માટે કે આપત્તિ ટાળવા ધર્મ કરનારનું બહુ થયું છે. ભુલું નહિ.

પ્રશ્ન-૧૦ (મહાવીરશાસન, વર્ષ-૩૨, અંક-૧૨ પૃ-૧૧૨)

પ્રશ્ન- દિવ્ય દર્શનમાં કોઈપણ હેતુથી ધર્મ કરો તેમ લખ્યું છે ઉત્તર- આટલું સમજાવવા છતાંય તમને નથી સમજતું કે મોક્ષ વિના બીજું હેતુથી ધર્મ થાય જ નહિ, ભગવાનનો સાધુ મોક્ષ માટે જ ધર્મ કરાવતું કહે કે બીજા ધર્મ હેતુથી ધર્મ કરવાનું કહે તો તે ભગવાનનો સાધુ નથી કોઈપણ હેતુથી ધર્મ કરો. આમ બેલે કે લખે તે ખોટું જ છે.

સમીક્ષા :- દિવ્યદર્શનના આખ્યાતા પ્રત્યે કેવો દ્રેષ ઠંભવાયો છે તે સ્પષ્ટ જોઈ શકાય છે. વળી દિવ્ય દર્શનમાં આવું કયાં લખ્યું છે, એની તપાસ કર્યા વિના જે જેમ તેમ બોલવું હોય તેને કોણ અટકાવે. દિવ્યદર્શનમાં “કોઈ પણ હેતુથી ધર્મ કરો” આવી ઉપદેશ પકિત આજ સુધી કોઈ કાદીને ખતાવી શક્યું નથી. દિવ્યદર્શનમાં તો એમ આપ્યું છે. કે જનન વગેરે આક નિમિત્તોથી થયેલો અમલ (કે ત્રિભાષિત) ધર્મ અમાપ ફળ આપતર છે. વળી આ જે લખાયું છે તે પણ ભરતેશ્વર બાહ્યમણી વૃત્તિના જનન તો બલ્ય-અમેય ફલમ- અ પ્રલોકના આધારે જ લખાયું છે. અને એ પ્રલોકનું આખ્યાન કરવાનું આવે ત્યારે સાધુ એ પ્રમાણે કહે તો એને સાચું કહેવાય ? ન કહે તો ? ખરી રીતે એ પ્રમાણે ન કહે તે ભગવાનનો સાધુ નથી એમ જ કહેવું જોઈએ. અનેક શાસ્ત્રકારોએ જેમ મોક્ષ માટે ધર્મ કરવાનું કહ્યું છે, તેમ બીજા સાંસારિક પ્રયોજનોની સિદ્ધિ માટે પણ ધર્મ કરવાનું કહ્યું છે, નહિ કે પાપ કરવાનું. આવા શાસ્ત્રકારોને મોક્ષ “ભગવાન સાધુ નથી” એમ બોલનાર શાસ્ત્રકારોની ધેર આશાતના કરે છે. અને તેમના વચનેને “ખોટું જ છે” એવા સીકડા મારનાર નથી જ મહા ખોટું બોલી રહ્યા છે તે અનેક શાસ્ત્રપાઠોથી સિદ્ધ થાય છે.

મુખ્ય-ભાંડુપ (ભટ્ટીપાડા) : પુ.આ. શ્રી દર્શનસાગરસુરિજી મ. તથા પુ.આ. શ્રી નિર્યોદયસાગરસુરિજી મ. ની પાવન નિશામાં ભાંડુપ વેરના આંગણે માગ. સુદ-૨ તા. ૧૧-૧૨-૮૮થી મહાત્મ મલકારી શ્રી પદ્માનતપત્ની બલ્ય આરાધનાનો શુભ પ્રારંભ થયેલ.

શ્રી વિજયવલ્લભ સ્મારક

* દિલ્હી ના પ્રાંગણમાં *

બલ્ય-અંજન-શલાકા અને પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ

૧ ફેબ્રુઆરીથી, ૧૧ ફેબ્રુઆરી-૧૯૮૮

શુભ નિશા-પરમાર ક્ષત્રિયોદ્ધારક ચારિત્ર. ચુડામણિ,

ગચ્છાધિપતિ

જૈનાચાર્ય શ્રી વિજયદર્શનદ્રવિન્નસૂરીશ્વરજી મહારાજ

શ્રી ભગવાન વાસુપુજ્ય : નિવેદક : શ્રી આત્મ વલ્લભ-જૈન સ્વેતામ્બર મંદિર દ્રસ્ટ. ૬ જૈન સ્મારક શિક્ષણ નિધિ

સરનામું :- શ્રી આત્મ વલ્લભ સંસ્કૃતિ મંદિર

૨૦, કિ.મી. જી. ડી. કરનાલ રોડ, દિલ્હી-૧૧૦૦૪૬

આજના અર્થે પધારોને

જિજ્ઞાસુઓમાં સહાયક બનો

તપમગ્ધ દક્ષક શ્રી માણીભદ્રવિરના અધ્યતિથિસ્થાના શ્રી આગ-લોડન વર્તમાન ઉદ્ધારક શ્રીમદ્ વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના સમુદાયના અને પુજ્ય આચાર્યશ્રી હિમાચલ-સૂરીશ્વરજી મ. દ્વારા માણીભદ્ર કીર્તિસ્તંભના આચાર્યપદથી વિભુષિત સ્વેત પરમયોગી

પુજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી વિજયઆનંદધનસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીની પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન મુજબ આ તીર્થનો જિજ્ઞાસુ થઈ રહેલ છે. તેમજ શ્રી આગલોડ જૈન પ્રવે. મુ. પૂ. સંઘ તરફથી યાત્રાળુઓ માટે અધુનિક સુવિધાવાળી ધર્મશાળા, ભોજનશાળાની સગવડ કરવામાં આવેલ છે.

આગલોડ આવવા માટે ગુજરાતના મહેસાણા, હિંમતનગર, વિજાપુર, અમદાવાદથી અનેક એસ. ટી. ની બસ મળે છે.

આ તીર્થના દર્શન-જાત્રાનો લાભ લેવા વિનંતી છે.

શ્રી માણીભદ્ર જૈન તીર્થ પેઢી

શ્રી જૈન સ્વેતામ્બર મુ. પૂ. સંઘ (દેશ : ૩૪)

મુ. આગલોડ (તા. વિજાપુર : જી. મહેસાણા-ઉ. મુ.)

પત્ર પેટી : વાંચકોની સ્વતંત્ર વિચાર સૃષ્ટિ

સાધ્વી સંઘની ઉપેક્ષા

તાજેતરમાં ભરાયેલા એક શ્રમણ સંમેલનમાં થયેલી કાર્યવાહી વાંચી. આ જાતનાં સંમેલનો અવરનવાર મળતાં રહે અને સમયાનુકૂળ આચાર વિચરના નિયમો બનાવીને સમાજના સર્વાંગી વિકાસ માટે પ્રયત્નો થતા રહે તે બહુ જરૂરી છે. જે કે બીજા ફીરકાના પણ શ્રમણ સંમેલનો થયાં છે આ રીતે એક બીજાના સુધારા વધારા સુચવાય અને ગુણવર્ધનની હરીકાર્ષ થાય તે જરૂરી છે.

જૈન ધર્મ એ વિશ્વધર્મ છે. સાગરમાં બધી નદીઓ સમાઈ જાય છે એમાં કોઈ જાતિ કે દેશ વેષનો ભેદ નથી, લિંગભેદ પણ નથી. એમાં ઉપાસના મંત્રમાં કોઈ વ્યક્તિનું નામ નથી પણ ગુણપ્રધાનતા જ બતાવી છે. પત્ત અને અહિંસામાં માનનાર કોઈપણ વ્યક્તિ જૈન થઈ શકે છે. તે 'મર્મે' સ્ત્રી જાત, પછાતવર્ગો અને ગામડાને પ્રધાન્યતા આપી શકે છે.

આવા મહાન ધર્મના સંમેલનમાં ધુરંધર સાધુ મહારાજોના સાનિધ્યમાં કેઈ સાધ્વીનું પ્રતિનિધિત્વ જોવા ના મળ્યું તેથી આશ્ચર્ય સાથે હું ખૂંચ્યું શું ? આટલાં બધા સાધ્વીવંદનાં કોઈ અધિકારી સાધ્વીજી નથી જે સંમેલનમાં ભાગ લઈ શકે ? અને પ્રેરણા આપી શકે ? મારી જાણમાં એવાં અનેક સાધ્વીરત્નો છે જે ભલભલા સાધુ-જોને ટકકર નારી શકે. જ્ઞાનમાં આગળ હોઈ શકે. આમ છતાં ક્યાં કારણે તેમની ગણતરી કરવામાં આવી નથી તે સમજાતું નથી.

મને ખબર છે કે મુનિશ્રી સત્યાલજીને આ મુદ્દા ઉપર સમાજે તેમને સ પ્રદાન બહાર મુક્યા હતા. તેમણે એટલું જ કહ્યું કે :- "જૈન ધર્મે સ્ત્રી પુરૂષને સમાન અધિકાર આપ્યા છે. સ્ત્રીઓને સાધુ થવાનો અને મોક્ષનો અધિકાર આપ્યો છે. આપણે વેશને પુજતા નથી પણ તેમની સાધુતાને પુણ્ય એ છીએ. અને સાધુતા તો કેટલેક ઠેકાણે સાધુ કરતાં સાધુ કરતાં સાધ્વીમાં વધુ જવા મળે છે. એટલે દિક્ષાએ મોટાં હશે તે બધાં સાધ્વીને હું વંદન કરીશ."

સાધ્વીજીની મહત્તાને કારણે તો ભ. મહારીરે તેમના દુર્ગમાં ૩૬ હજાર સાધ્વી મોની શીરતાજ (પ્રવર્તની) એક માત્ર ચંદનખાગા (વસુ-મતી)ને બનાવી જ્યારે ૧૪ હજાર સાધુઓ માટે બાર ગણધરો નિયુક્ત કર્યા હતા, આ હકીકત એ બતાવે છે કે ભગવાને સ્ત્રીઓમાં આધ્યાત્મિક શક્તિ વધુ જોઈ હતી અને સમાજમાં તેને પ્રતિષ્ઠિત કરતી હતી.

આ સ્ત્રી શક્તિને ઉપયોગ અહિંસક સમાજ રચના માટે કરવો હોય તો પરંપરાની ખોટી રીતોનો ત્યાગ કરી, પુરૂષોએ પોતાનું અહં મ ઓગાળી તેમાં આગળ લાવના જોઈએ આંધળી રીતે કારણે વિદ્વાન સાધ્વી હાજર હોય છતાં તેમની વિદ્વાતાનો-પ્રવચનનો લાભ જાહેર જનતા લઈ નહિત નથી. આમાં કેઈ બુદ્ધિમાની છે તે સમજાતું નથી. જ્યાં સુધી આ મહત્વનો સિદ્ધાંત નહિ રવીકાર્ય ત્યાં સુધી એકલા પુરૂષ સાધુ વર્ગ કરવા નિયમો કે સમાચારી અધુરી જ રહેવાનાં છે. એ ન બુલવું જોઈએ. સમાજમાં ઘણા આચાર્ય મહારાજો અને સધુઓ

વિદ્વાન અને વિચારવંત સંતો છે. તેઓ ભૌતિક લાભ લાભ છોડીને માત્ર આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિથી વિચાર કરે અને એક બહુ મોટા સ્ત્રી વર્ગને થતો આ હડહડતો અન્યાય દુર કરે એવી સમાજ વતી એક અદના સેવક તરીકે આપને નમ્ર વિનંતી કરું છું.

— મણિલાલ ખાપડીયા (ચિંચણ)

રક્ષાપોટલી શા માટે

પહેલાના સમયમાં કપાળમાં પીળા ચાંદો બેઠેલા અનુમાન થતું કે અહિંસા પરમે ધર્મના સિદ્ધાંતને જીવનમાં વણી લેવાર જીવો અને જીવવા દો, સુત્રને જગત સમક્ષ રજુ કરનાર ભગવાન મહાવીર પરમાં તમાનો અનુયયી છે આજે હાથમાં રક્ષાપોટલી બાંધવાની એક ફેશન કહો કે એક મેનીયા લાગુ પડ્યો છે.

આ રક્ષાપોટલી એટલે શું તે સમજવું ખુબ જરૂરી છે સુવિદિત આચાર્ય ભગવંત સુરીમંત્રના વાસણેપ વડે ગીતાયોગ્ય જીવનંત વર્ધમાન વિદ્ય કદપના વાસણેપવડે મંત્રીત કરી શાંતિસ્ત્રવ અષ્ટોત્તરી સ્નાત્ર, સિદ્ધ્યકપુજન પ્રસંગે સિદ્ધાસન પર રકાળીમાં મુકતા હતા અને પુણ્યહુતિ બાદ મતધારી યોગ્ય શ્રમક શ્રાવીકાને આપતા અને રક્ષાપોટલી બાંધનાર તથા અહોરાત્રી બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરતા હતા.

આજે રક્ષાપોટલી જથ્થાબંધના બાવે બાકતી મળેસો તૈયાર કરે છે. તેઓને સાત પ્રકારની શુદ્ધિતુ ભાન નથી. વડીનીતી કબુનીતી જતી વખતે કપડાં બદલતા નથી. બીડી પીધા પછી હાથ ધોતા. નથી આ રક્ષા-પોટલી બાંધવાને હેતુ શું ? બાંધ્યા પછી ત્રણ અહોરાત્રી બ્રહ્મચર્ય પાળે છે. ?

આજે એકની ઉપર બીજી રક્ષાપોટલી બાંધે છે કાંતર વડે કાપી કાઢે છે અને મન ફાવે ત્યારે નમનમાં નાંખી દે છે. પણ આ પ્રમાણે કરવાથી જાણ્યે અજાણ્યે પણ પાપના ભાગીદાર બનીને છીએ, સાચી વિધિ પ્રમાણે આ રક્ષાપોટલી જીર્ણ થઈ જાય ત્યાં સ્નાત્ર પ્રસંગે શાંતિકળશ થયા બાદ નમનમાં નાંખવી જોઈએ.

પરંતુ આજે તો આપણા સાધુ ભગવંતો પોતાના પીમંત બકતોને રક્ષાપોટલાની લ્હાણી કરે છે. સ્વહસ્તે કાંતર વડે અગાધ બાંધેલી રક્ષા-પોટલી કાપી નેવી બાંધે છે, જીનીતું શું કરે છે. એ જાની જાણે.

નકામાં કર્મબંધની બચત માટે નવી નવી રક્ષાપોટલી બાંધતા પહેલાં વિચાર કરવા માટે આ લેખ દીવાદાંડી અને એ અંગલ કામના.

— હિરાચંદ સ્વરૂપચંદ (મુખબ)

ખંભાત : શેઠશ્રી વાડીલાલ ખુશાલદસ કાપડીયાના સુપુત્રો શ્રી કાંતીલાલ કાપડીયા તથા બાબુલાલ વાડીલાલ કાપડીયા પરિવાર તરફથી પુનઃ આચાર્યશ્રી વિજયકુમુદ્યંદ્રસુરીશ્વરજી મ. તથા પુનઃ આચાર્યશ્રી વિજયપ્રબોધ્યંદ્રસુરીશ્વરજી મ. આદિની નિશામાં તા. ૨૫-૧૧-૮૮ના રોજ રોતે જ તીર્થનો સંઘ નીકળ્યો હતો ત્યાં ઉત્સાહ અને ઉમંગના વાતાવરણ વચ્ચે પ્રભુભક્તિ કરવા સાથે અંગરચના, જામ, સાધર્મિક વાતસલ્ય વગેરે સારી રીતે થયેલ.

शीतलायारी કે વિશુદ્ધાયારી

लेखक : निरंजन'द

(૩૧) સવત્ ૨૦૪૩ ની સાદમાં ગિ. સોમને: જગડે: આલ્પે:
અને પક્ષે જોકા અને ખુમ્મર આલ્પેપકારક વગેરે કલ્યાં એ તીથીને
કારણે માસમારીએ થઈ: હવે જિનારાને આગળ કરનાર અને શસનને
વફાદાર વિશુદ્ધાચરિત્રના હિમાયતી વિદ્વાન વક્તાઓ જિનારા શું છે:
તે તરફ નજર ઝાંખી ખરી ?

जह जह राग दोस चिल्लिखति तह तह पयद्वियण
पस आज्ञा सवे जिण दाण

જેમ જેમ વગદોસ ઓછા થાય, દુર ચાય, પાતળા પડે તેમ તેમ પ્રવર્તવું આ સર્વ જીવેશ્વરીની આરા છે.

આરાધના દિવસોમાં પરપર વેરભાવ નાશ કરવાના દિવસોમાં
જિનેશ્વરોની આ પળાઈ ખરી ?

જાણુ છતાં ૩૧ કલંગે સંઘમાં વધી રહેલા દ્રોણને પૈરમાનને શાંત-
 રીતે જોઈ રહેનાર અને અંધરિત કાર્યથી સઘને ન ત્વડકાવનાર
 શાસનગ્રેમી કહેવાય ખરે ? દરેકે પોતાની પ્રતિજ્ઞાને જ આગળ રાખી
 અને ગિદાને ને કિતાઓએ તેના જ સમર્થનાં મણાં મયાં કર્યાં કોઈ મ.
 એવો ઉપદેશ ન આપ્યો કે “આપણે સર્વે ભાઈઓ છીએ.
 સિદ્ધાંતીક વાળ્યત વિચારણામાં મતભેદ હોઈ શકે તેથી
 આપણે પરસ્પરના શત્રુ કે દુશ્મન નથી માટે દરેકે પોતાને
 યોગ્ય લાગે તેવું વર્તણું પણ સાધર્મિક સાથે કરાઈ કર્યાં વન
 કાય તેણું ધ્યાન રાખવું”, હવે આના પરિણામ શ. આગ્યાં તે જોઈએ.

રવિવાર પદે માનનાર સધોએ સોમવારની માન્યતાવાળાને સાથ
સહકાર ન આપ્યા એવા નિર્ણયો લીધા. તેવા જ નિર્ણયો સોમવાર પક્ષ
તરફથી લેવાયા. આમાં બીપાયો દુર્બળ સાધુ-સાધ્વી જ્યાં જમ્યાં ત્યાં
પુછે તમે રવિવાર પક્ષના કે સોમવાર પક્ષના. સંતને પોતાની માન્યતા
વિરુદ્ધ લાગે તો તેને સાથ સહકાર ન મળે અને સાધુને વિશેષ અગવડો
ભોગવતી પડે. એક તો વિહારનું કબ્જે જ અને તેમાં આથી ઉમેરો
થતાં ગરીબ સમુદાય સાધ્વીની શી દશા થાય તેના તમને ક્યાંથી ખ્યાલ
આવે. તમે વિદ્વાન વક્તા અને આચાર્યોની પાછળ સાહેબની સગવડ
સાચવતી મોટરો ચરે. તેમ જ પ્રતિષ્ઠાના ભુખ્યા સધો તમર જબુમન
અને સગવડો અપવામાં-ઉદ્વેગાસ ખત વે એટલે તમને તો સર્વત્ર યોધા
આરાંના જ દર્શન થયે આમ યોધાઆનુમાં જીવનારને પાંચમા આરામાં
કબ્જે જીવતા સાધુ સાધ્વીની મુશ્કેલીના ક્યાંથી ખ્યાલ આવે ? કબ્જેથી
કટાણી સહુ એ રચતે રહેતા મિચ્છે ત્યાં પગ સુખ નથી સહુ એક
જગ્યાએ પડ્યા રહે છે એમ મેલ્યાં ટોણાં સાંભળવ પડે છે. આ બધું
આપ વિદ્વાન વક્તાએને આચાર્યોના કળા કૌશલ્યનું પરિણામ છે
આમ જિનારા કલ્પિત ધી વિષયકપ્રાયની વૃદ્ધિમાં નાચતા અને તેમાં
સાસનસેનાને માનતાં વર્ગ તે શ્રદ્ધાભારી કે વિશ્વાસ્યારી ?

(३१) मंत्र, तंत्र औपमे, लेखने, यादशीमानना प्रत्य सिद्धि-
भवति तदशी.

આપણે ગમે તે પ્રવૃત્તિની સિદ્ધી અસિદ્ધી અથવા વિખરી-1 સ્થિતિનો
આત્માર આપણા અતરમાં નુર્તેતી માવનામાં રહેતો છે. પરિણામે અંધ
એ શાળો શાસ્ત્રકાર બળાવે છે. તમે અમે શું કરીએ છીએ એ બહુ
મહત્વનું નથી પણ કેવાં બાવે કરીએ છીએ એ મહત્વનું છે

ખીસ્ટી મશીનરીઓ આચાર્ય સંસ્કૃતિનો નાશ કરવા પ્રવૃત્ત કરી રહી છે. અને તેથી ભાંચી પ્રજા સંસ્કૃતિથી બ્રષ્ટ થશે. એવું એક વિદ્વાન આચાર્ય જણાવે છે.

ભગવાન ખુદ પે તે ફરતાવે છે કે શાસને ખીનઓ. તરફથી ભય
રહેશે નહિ પણ શાસનમાં વર્તતી બંધિતઓ તરફથી જ શસને હાની
પહોંચશે.

આપણે ખરેખર જ્ઞાતી પ્રણતે જાગૃત થતી અટકાવતી હશે તે સર્વેએ સમજીત જાતી કામ કરવું અને અતરમાં શુભ જ્ઞાતાના વસાવી તેની સિદ્ધી માટેના પ્રયત્નો કરતાં અવશ્ય સીદ્ધી થશે એ તો આપણે આપણી પોતાની જાતપર કડક થવું પડશે સ્વદોષ નિર્દોષ કરવું અને સર્વ સાથે ખરા મોત્ર જ્ઞાત કેળવવો પડશે.

અ પણે એકત્રીત મળતાં આ સર્વ વાતોને આવકાનિએ છીએ. પાટ પર અને પુસ્તકોમાં તેવાં લખાણો લખીએ છીએ પણ પાટપરથી નીચે ઉતર્યા પછી આપણામાં રહેલું સુવર્ભસ્વાભુ ખમીર દુર થઈ જતાં આપણે જે એટલા હતા તેનાથી નિશ્ચ પ્રભુનું વર્તન કરી, દંભી બની, બીજાઓની સામગ્રિક અનિષ્ઠ તોડનાવા પ્રવર્તી કરી બીજાઓને જેન શ સનાતી નીંદા કરવાનું સાધન પુર પાડી મે છીએ.

आपणांज लभाणो आपणी सुवापेदीने हे लावी येने जतावी
अन्य दर्शनीजो टीका करतां युवा पेदीने आपण्य प्रत्ये करता जगे
अने नेमनी वात सत्य लगे तेभां शी न्याय ?

અમ અન્ય દર્શનાયેથી ભવ બાવી તેના હથમાં સાધન બને
એવી પ્રવૃત્તિશીલ કરતી વ્યક્તિએ શીથીય ચારી કે નિશુદ્ધ ચારી.

(૩૩) લોકોને આકર્ષવા માટે જમણા શંખ એક આખવાળ નાળીયેર, અમુક પ્રકારની મીઠામેળાનું બનુ જીરું અને તેના નેમ જ રાખવાતાના દ્રવ્યોથી પુસ્તકો છપવવા અને કિમતથી વેચાણ આ શાસનપ્રમાણતા અને પ્રચારના નામે ચાલે. પરંપરા ગિદ્દાની કૃપ નિકળતી મનાઈ છે છતાં તેની ઉપેક્ષ કરી ધમતમાટી તે વેપારને કરતી અક્તીઓ શિથીકાચારી કે નિશ્કાચારી.

મોખ્યાસા : (આદિકા) આસે સુદ કથો ખાયખીલની
 ઝોળી શર થયેલ. શ્રીપાળ નળનો રાસ દ રોજ વાંચવામાં આવતો
 હતો. આસો સુદ ચૈદશના પૌષ્ઠ તથા પદ્મી પ્રતિક્રમણ થયુ હતું.
 આ પ્રસંગે શ્રીમતી દયાબેન મનલાલ દેશી, રતનબેન જોષી દેવસી,
 જયાબેન વઘણ મુદ્દા તેમજ હેમતબેન જીવરાજ ઘનાણી, ચપાબેન
 પ્રેમચંદ દાગિયા તથા અન્ય લાઈઓ બહેનો તરફથી રેકડા શ્રીલીંગ
 તથા લક્ષ્મી મોખ્યાસા થયેલ, પ્રતિક્રમણમાં હાજરી ૧૦૪૪ હતી.

Regd. No. G. BV. 20
JAIN OFFICE : P. Box No 175
BHAVNAGAR-364001 (Gujarat)
Tele. C/o 299-9 R. 28857

આર્થિક મુશ્કેલી : રૂ. 300/-

આજીવન સભ્ય ફી : રૂ. 300/-
વાર્ષિક લાભ : રૂ. 30/-

તંત્રી : ગુલાબચંદ દેવચંદ શેઠ

તંત્રી-મુદ્રક-પ્રકાશ :

મહેન્દ્ર ગુલાબચંદ શેઠ

જૈન ઓફીસ, પો.બો. નં. ૧૭૫, મણાપીઠ, ભાવનગર.

'જૈન' વર્ષ ૮૫

અંક : ૩૬

વીરસં. ૨૫૧૫ : વિ.સં. ૨૦૪૫ માગસર વદ ૭

તા. ૩૦ ડીસેમ્બર ૧૯૮૮ શુક્રવાર

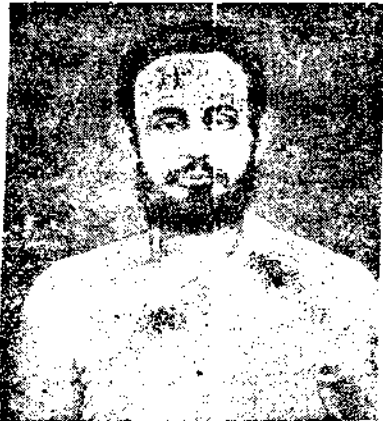
મુદ્રણ સ્થાન : શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી

મણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર-૩૬૪ ૦૦૧

તપાગચ્છાધિરાજ શ્રી મુક્તિવિજયજી ગણિ [શ્રી મૂળચંદજી] મહારાજની

સ્વર્ગી રાહજી શતાબ્દી નિમિત્તે પાલીતાણા-મુક્તિનગર ગિરિવહારમાં

શ્રી ભક્તામર મહાપૂજન તથા ગુણાનુવાદ સભામાં પધારવા શ્રી સંઘ આમંત્રણ

સહર્ષ જણાવવાનું કે શ્રી જિનશાસનના મહાન જ્યોતિષરે શ્રી બુદ્ધરાયજી મ. તથા શ્રી મૂલચંદજી મ. પંતબમાં સ્થાનક માર્ગમાં દિક્ષિત બની ગુરુ શિષ્યો શાસ્ત્રાભ્યાસ કરતા વાસ્તવિકતાનો ખ્યાલ આપ્યો કે આગર ૩૫ નહિ પણ ૪૫ છે ને જિન પરિચા પણ શાસ્ત્ર સાન્ય છે એમ જાણીને તે ગુરુ શિષ્યની જોડીએ સત્ય માર્ગ સ્વીકારી મુહપત્તિનો દોરો તોડી જિન પ્રતિમામાં મનને જોડી સમાજમાં કાન્તિ લાવનાર હતા.

ગુજરાત આવી અમદાવાદમાં પ. પૂ. મુક્તિવિજયજી દાદા પાસે સંવેગી દિક્ષા ગ્રહણ કરી શ્રી બુદ્ધરાયજીમાંથી શ્રી બુદ્ધિવિજયજી અને શ્રી મૂલચંદજીમાંથી શ્રી મુક્તિવિજયજી તથા શ્રી વૃદ્ધિચંદજીમાંથી શ્રી વૃદ્ધિવિજયજી બન્યા. ત્યારબાદ શ્રી આત્મારામજી આદિ મુનિઓ પણ પંતબમાંથી સ્થાનક માર્ગનો ત્યાગ કરી ગુજરાતમાં આવી શ્રી બુદ્ધરાયજી મહારાજ પાસે સંવેગી દિક્ષા ગ્રહણ કરી તેમના શિષ્યો થયા.

શ્રી મુક્તિવિજયજી ગણિએ પોતાના પ્રભાવથી શ્રી પૂજ્યો અને યતિઓનું સામ્રાજ્ય હટાવી સંવેગી ત્યાગી શ્રમજીનું વચસ્વ વધારેલ. પોતાના હાથે ૭૦ થી ૮૦ દિક્ષા આપી. શ્રમજીની

સંખ્યામાં એવિષા રાજમાં વૃદ્ધિ કરી. શ્રમજી પ્રધાન ચતુર્વિધ સંઘનું વચસ્વ વધારનાર એ મહાપુરુષનો સ્વર્ગવાસ સં. ૧૦૪૫ના માગસર વદ ૬ના રોજ ભાવનગરમાં થયેલ છે. તેને સંવત ૨૦૪૫ના માગસર વદ ૬ને સા વર્ષ થાય છે.

તે શતાબ્દિ સહોત્સવની ઉજવણી નિમિત્તે ગુણાનુવાદ સભા તથા શ્રી ભક્તામર મહાપૂજન તેમજ સાધ્વીજી જ્ઞાનશ્રીજીના પ્રશિષ્ઠા સાધ્વીજી હેમવત્તાશ્રીજીને તથા સાધ્વીજી જ્ઞાનશ્રીજીના શિષ્ય સાધ્વીજી ઉજવલગુણાશ્રીજીને ૫૦૦. આયમિલના પારણા પ. પૂ. આચાર્ય વેંજયચંદ્રોદયસૂરીજીવરજી મ. સા. પ. પૂ. આ. વિજયચરિત્સિદ્ધસૂરીજીવરજી મ. સા. તથા પ. પૂ. આ. વિજયચરિત્સિદ્ધસૂરીજીવરજી મ. સા. પુ.આ.શ્રી સ્વયંપ્રભસૂરીજી મ. તથા પ. પૂ. આ. વિજયહેમપ્રભસૂરીજીવરજી મ.સા. તથા પૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી જગમુક્તિવિજયજી મ. સા. આદિ પૂજ્યોની ગુલ નિશ્રામાં શ્રી મુક્તિચંદ્ર-શ્રમજી આરાધના ટ્રસ્ટ દ્વારા ઉજવાશે.

સંવત ૨૦૪૫ પોષ સુદ ૧ તા. ૮-૧-૮૮ના રોજ સવારે ૬-૩૦ કલાકે શ્રી ભક્તામરમહાપૂજન તથા બપોરે ૧-૩૦ કલાકે ગુણાનુવાદ સભા રાખેલ છે, તો સકળ સંઘે પધારી શાસન શોભામાં વૃદ્ધિ કરવા વિનંતિ છે. લી. ૦ ટ્રસ્ટી

સંવત ૨૦૪૫ના પોષ માસ

લઘુ અખખારોનું ઉભુ થતું સંગ્રહન

અમદાવાદ ગજ્જર હોલ ખાતે લઘુ અખખાર તંત્રી સમેલન પીઠ પત્રકાર શ્રી સતુભા વાઘેલાના પ્રમુખ પદે મળ્યું હતું અને લઘુ અખખારોના પ્રશ્નોની છણાવટ બરી ચર્ચા થઈ હતી.

આ સમારંભના આયોજક હાઈકોર્ટ એડવોકેટ શ્રી એમ. જે. ત્રિવેદીએ સરકારની લઘુ અખખારો માટેની જાહેરખબર વિતરણ, પ્રોત્સાહનનો અભાવ અને આર્થિક સહાયના અભાવવાળી નીતિની કડક આલોચના કરી સંગઠિત બની અધિકારો મેળવવાની હાકલ કરી હતી.

આ સભાએ સર્વાનુમતે ગુજરાત લઘુ અખખાર તંત્રી સંઘને પુનર્જીવીત કરવાનો, કામકાજ માટે એડહોક કમિટી રચવાનો, નવું માળખું ઊભું કરવાનો તેમજ નવા આવી હેતુ પ્રેસ રજીસ્ટ્રેશન એક્ટનો વિરોધ કરતા ઠરાવો પસાર કર્યા હતા.

આ માટે રચાયેલી એડહોક કમિટીમાં શ્રી સતુભા વાઘેલા, શ્રી એમ. જે. ત્રિવેદી, શ્રી કનુભાઈ શાહ, શ્રી હરેશ રૂડલ, શ્રી મહેન્દ્રભાઈ ગુલાબચંદ શેઠ, શ્રી અનંતરાવ વ્યાસ અને શ્રી હનુભાઈ ઠાકર વિગેરેની નીમણૂક કરવામાં આવી હતી.

શિરપુર (મહારાષ્ટ્ર)

શ્રી તીર્થરક્ષક કમિટીના ઉપક્રમે શ્રી અંતરિક્ષ પાર્શ્વનાથ તીર્થ શિરપુર નગરે શ્રી પાર્શ્વનાથ જન્મ કલ્યાણ મહોત્સવ નિમિત્તે તારીખ ૧-૧-૮૯ થી તા. ૩-૧-૮૯ સુધીના કાર્યક્રમોનું આયોજન થયું છે.

અત્રે ચમત્કાર નિધિ શ્રી અંતરિક્ષ પાર્શ્વનાથ ભગવાનનીશુ મિત્રી અદ્ધર ગિરાજમાન મુર્તિ હજારો વર્ષથી લાખો લાંબાના હોવાને ચક્રિત કરી રહી છે. સારાંચે વિશ્વમાં આવેા પ્રત્યક્ષ ચમત્કાર આ એક જ છે. અને દેશી-વિદેશી વ્યક્તિઓ દ્વારા આ અભયપી જાહેર થઈ છે. ધર્મ તથા દેવતાવતે નહીં માનનારાઓએ પણ આ મુર્તિના દર્શનથી પરમ શ્રદ્ધાળુ બનાવી દીધા છે. અને જોના અનેક દર્શાતો પણ મોજુદ છે.

દર વર્ષે મુજબ આ વર્ષે પણ “શ્રી પાર્શ્વનાથ જન્મ કલ્યાણક મહોત્સવ” ઉજવવાનું નક્કી થયું છે.

શત્રુંજયના યાત્રિકોની સુવિધા માટે

પાલીતાણા શ્રી સિદ્ધક્ષેત્રની યાત્રાએ પધારે ત્યારે દરેક પ્રકારની આધુનિક સુવિધા સાથેની તલાટી પાસે; કચના દેરાસરજી પાછળની ધર્મશાળાની સેવા જરૂર લેશે.

ધર્મશાળામાં ૯૯ યાત્રા, ફાગણ શુદ્ધ ૧૩, વૈશાખમાં અખાત્રીજ કે ચાતુર્માસની આરાધકોને વિશેષ સગવડના મેળવવા સંપર્ક સાધો....

શ્રી વિદ્યાવિહાર બાલી ભવન જૈન ધર્મશાળા

જૈન સોસાયટી, પ્લોટ નં. ૧૩-B, કચના મંદિર પાછળ, તલાટી રોડ, પાલીતાણા-૩૬૪ ૨૭૦ [તા. : ૩૯૮]

તા. ૮-જાન્યુ. ૧૯૮૯ થી ૬ ફેબ્રુ. ૧૯૮૯ 卐 શુભ દિન
ક્રિ. ૩૦, ક્ષય તિથી : સુદ-૭, વૃદ્ધિ તિથી : વદ-૩, મંગળ બુધ
સુચક : ૭-૨૪ [નવકારશી : ૮-૧૩] સુર્યાસ્ત : ૬-૧૫

ક્ર-૧ ૧વી તા. ૮

卐 સોમ ૯-પુ. આ. શ્રી યશોદેવસુરીજી જન્મ દિવસ-૧૯૭૨
મંગળ ૧૦ પંચક પ્રારંભ બપોરે ૧૩-૧૪,
પુ. આ. શ્રી ભકિતસુરીજી મ. સ્વર્ગ. તિથિ.

卐 બુધ ૧૧
卐 ગુરુ ૧૨ સંઘ સ્થવિર પુ. શ્રી ભકિતમુનિજી મ. સ્વ. તિથિ
શુક ૧૩ શ્રી વિમલનાથ કેવળજ્ઞાન કલ્યાણક. ‘ઉત્તરાયણ’
કમુદ્ધર્તા ઉત્તર્યા રાત્રે ૩-૧૬, પુ. આ. શ્રી રાજેન્દ્ર-
સુરીજી મ. જન્મ-સ્વ. કુંભચક્ર ૬થી ૧૪ તિથિ.

卐 પુ. આ. શ્રી અમૃતસુરીજી મ. સ્વ. તિથિ.
જનિ ૧૪ પંચક સમાપ્ત સાંજે ૧૮-૧૯, મકરસંક્રાંતિ પર્વ
૨વી ૧૫ શ્રી શાંતિનાથ કેવળજ્ઞાન કલ્યાણક,
પુ. આ. શ્રી મોહનસુરીજી મ. સ્વ. તિથિ.

卐 સોમ ૧૬ પુ. આ. શ્રી જિનઆનંદસુરીજી મ. સ્વ. તિથિ.
卐 મંગળ ૧૭ શ્રી અજિતનાથ કેવળજ્ઞાન કલ્યાણક. ચંદ્ર ગુરુ
卐 બુધ ૧૮ રાહીણી, પુ. પં. શ્રી સત્યવિજયજી મ. સ્વ. તિથિ.

૧૩ ગુરુ ૧૯
૧૪ શુક ૨૦ શ્રી અભિનંદન સ્વામી કેવળજ્ઞાન કલ્યાણક.
卐 ૧૫ શનિ ૨૧ શ્રી ધર્મનાથ કે.ક. પુણ્ય નક્ષત્ર પ્રારંભ રાત્રે ૩-૦૬

વદ ૧૬ ૨વી ૨૨ પુણ્ય નક્ષત્ર સમાપ્ત રાત્રે ૧૯-૩૧
૨ સોમ ૨૩

卐 મંગળ ૨૪
卐 બુધ ૨૫ પુ. આ. શ્રી નીતિસુરીજી મ. સ્વ. તિથિ.
卐 ગુરુ ૨૬ પ્રભાસતાક દિન, પુ. શ્રી સુખસાગરજી સ્વ. તિથિ.

૧૭ શુક ૨૭
૧૮ શનિ ૨૮ શ્રી પદ્મપ્રભુ અવન કલ્યાણક.
卐 ૧૯ ૨વી ૨૯

૨૦ સોમ ૩૦
૨૧ મંગળ ૩૧ વિષુદ્ધ પ્રારંભ સવારે ૬-૫૮, કુંભચક્ર ૬થી ૧૪

卐 ૧ બુધ ૧ અમૃત સિદ્ધયોગ સાંજે ૧૭-૨૯ સુધી
૧૧ ગુરુ ૨ વિષુદ્ધ સમાપ્ત સાંજે ૧૭-૪૮.

૧૨ શુક ૩ શ્રી શીતલનાથ જન્મ-દીક્ષા કલ્યાણક.
૧૩ શનિ ૪ શ્રી આદિનાથ નિર્વાણ કલ્યાણક, મેરૂ તેરશ.
૧૪ ૨વી ૫

૩૦ સોમ ૬ શ્રી શ્રેયાંસનાથ કેવળજ્ઞાન કલ્યાણક,
પંચક પ્રારંભ રાત્રે ૨૩-૧૨.

ધંધુકા જૈન પાઠશાળાના બાળકો દ્વારા રજુ કરવામાં આવેલ ભક્તિ રસ કાર્યક્રમ

શ્રી હંસવિજયજી જૈન પાઠશાળાના બાળકોએ શ્રી શિત્લ-
નાથ જિનાલયની વર્ષગાંઠ નિમિત્તે જિનેન્દ્ર ભક્તિરો સુંદર કાર્યક્રમ
રજુ કરવામાં આવેલ આ કાર્યક્રમના પ્રમુખ સ્થાને ધંધુકાના માણ
નગર અધ્યક્ષશ્રી રસીકલાલ શાહ ઉપરિચિત રહ્યા હતા.

શ્રી શૈલેષભાઈ ખગડીયા દ્વારા સુંદર શૈલીમાં કલીકાલ સર્વજ્ઞ શ્રી
હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજના ગુણાનુસંગ કરવામાં આવેલ.

પુના તત્વજ્ઞાન વિદ્યાપીઠ દ્વારા લેવામાં આવેલ પરીક્ષાનું ૧૦૦
ટકા પરિણામ આવતા ઉત્તીર્ણ વિદ્યાર્થીઓને સમારંભના પ્રમુખશ્રી
દ્વારા ઈનામ વિરજી કરવામાં આવેલ.

વેલાંગરી (રાજ.) માં ઉપધાનતપ

પુ. યુવકભગવૃતિ પ્રેરક આચાર્યદેવશ્રી ગુણરત્નસુરીશ્વરજી મ. સા.
તથા મુનિશ્રી રવિરત્નવિજયજી મ. સા. ની શુભ નિશ્રામાં અત્રે વિશાળ
ઉપધાનતપનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. પેલું મુહુર્ત માગ વદ ૬
૬ તા. ૩૦-૧૨-૮૮ અને ખીલુ મુહુર્ત માગશર વદ ૧૦ તારીખ
૨-૧-૮૯ ના છે. જેના ઉપધાનતપના આરાધકોને શાલ, પલેકેટ,
સચારીયો, ઉતરપદો, ચરવળો, કટાસણું, મુહપત્તી, નવાકારવાળી
વગેરે ઉપકરણો ભેટ આપવામાં આવશે. અને ખીલુ ત્રીજા બુધા ઉપ-
ધાનવાળાને બહુ આપવામાં આવશે. ઇચ્છુક ભાવિકે પોતાનું નામ
નોંધાવવા તુરંતજ આ ઉપધાનતપ સમિતિ, આયોજક શાહ દીપચંદ
વીરચેદજી, મુ. પો. વેલાંગરી-૩૦૭૦૦૧ (જિ. સિદ્ધેશી-રાજસ્થાન) ના
સરનામે સંપર્ક કરવે.

મદ્રાસ-વેપેરી રોડ :- પુ. આ. શ્રી પદ્માસાગરસુરિજી મ. સા.
આદિ મુનિ ભગવંતોની શુભ નિશ્રામાં શ્રી પ્રવેતાંબર મુ. પુ. જૈન
સંઘ દ્વારા શ્રી સંભવનાથ જૈન દેરાસરે જિનખિંબોની પ્રતિષ્ઠા ઘણા
ધામધુમ પુર્વક ઉજવવાઈ પ્રતિક્રિયા માંગલિક કાર્યક્રમ અષાઢિકા મહોત્સવ
દ્વારા ગાદોતશીલ, પ્વળકલશ, સ્થાપના તથા શાંતીસ્નાને મહા-
પુજન સાથે વિશાળ જનસમુદાય વચ્ચે હર્ષોદ્દાસ સાથે ઉજવવામાં
આવ્યો.

મુ'મઈ-પાટણ જૈન મંડળ

શ્રી પાટણ જૈન મંડળ અમૃત મહોત્સવની ઉજવણી રૂપે શ્રી
પોપટલાલ ભીખાચંદ ઝવેરી સ્મૃતિ દ્વારા વ્યાખ્યાન કલિકાલ સર્વજ્ઞ શ્રી
હેમચંદ્રાચાર્યની નવનંભી જન્મ જયંતિ નિમિત્તે એક કાર્યક્રમનું તા.
૧૦-૧૨-૮૮ ના રોજ આયોજન કરવામાં આવેલ ભક્તિ સંગીત
શ્રીમતી નયનાબેન ઝવેરી અને તેમના સાથીઓએ આપેલ, અને 'હેમ-
ચંદ્રાચાર્યનું સાહીત્ય તથા હેમચંદ્રાચાર્યનું પ્રેરક અને પ્રભુ વિક વ્યક્તિત્વ'
એ વિષય પર સુંદરશૈલીમાં અનુક્રમે ડો. રમણલાલ ચીમનલાલ શાહ અને
અધ્યપિકા શ્રીમતી નારાબેન આર. શાહ વક્તવ્યો રજુ કર્યા, સારાથે
કાર્યક્રમનું આયોજન મળજી હોલ, નરીમાન પોઈન્ટ, મુ'મઈમાં શ્રી
પાટણ જૈન મંડળ દ્વારા કરવામાં આવ્યું.

પાત્રી (રાજ.) કારાવાસમાં આધ્યાત્મિક કાર્યક્રમ

અત્રે કારાવાસમાં યુવક ભગવૃતિ પ્રેરક જૈનાચાર્ય શ્રી ગુણરત્ન-
સુરીશ્વરજી મ. સા. નું પ્રવચન થયું હતું તેમની પ્રેરણા અને આશી-
વાદથી ૨૩ કેદીઓએ આજીવન શરાણ ત્યાગની પ્રતિજ્ઞા લીધી.
તા. ૪-૧૨-૮૮ થી પુણ્યથીની નિશ્રામાં વિશ્વશાંતિ, રાષ્ટ્રશાંતિ અને
આત્મશાંતિ અર્થે ઉપધાનતપ શરૂ થયા છે. જેમાં દરેક વ્યક્તિ એકાં-
તરે ૨૪ ઉપવાસ, એક લાખ આધ્યાત્મિક મંત્ર જાપ કરે છે.

આ આયોજનમાં ગુજરાત, રાજસ્થાન અને મહારાષ્ટ્ર વગેરે રાજ્યો
માંથી ભાવિકોઓ ભાગ લઈ રહેલ છે.

માહિતીની જરૂર છે. :- જનાસકાંઠા જીલ્લાના દોયોદ ગામ
પાસે વાતમગામ છે. ત્યાં મુળનાયક શ્રી આદિશ્વર ભગવાન છે પ્રાચીન
ઘણાજ પ્રાચીન અને ભવ્ય છે. પણ આ ગામ અંગેની કે દેરાસર
અંગેની જુની માહિતીની જરૂર છે તો જેઓ આ અંગે કંઈ
પણ જાણતા હોય કે કોઈ પણ પુસ્તકમાં ગામ કે જીલ્લા અંગે
માહિતી મળતી હોયતો અમને આ સરનામે જણાવવા વિનંતી છે.
જિનાલયનો જિલ્લોદ્ધર કરારીને પુનઃ પ્રતિષ્ઠા કરાવવા ભાવતા છે,
એથી જુની માહિતીની જરૂર છે સરનામું અરિહંત ટેકસાઈસ,
કે. રતનપોળ, ગોલવાડ, અમદાવાદ પીન કોડ નંબર ૩૦૦૦૧
ટેલીફોન નંબર ૩૮૩૭૭૭-૩૮૦૪૬૯

વડોદરા (વડોદરા) મધ્યે શ્રી સંભવજી પાંચતાથ આદિ જિનખિંબોની ભવ્ય અંજનશલાકા પ્રતિષ્ઠા

મ હો ત્ત વ

સમસ્ત જૈન સંધોને નિમંત્રણ

: અંજનશલાકા દિન :

તા. ૧૬-૨-૮૯ વિ. સં. ૨૦૪૫ મહા સુદ-૧૧ શનિવાર

: પ્રાતઃદિન :

તા. ૧૮-૨-૮૯ વિ. સં. ૨૦૪૫ મહા સુદ-૧૩ શનિવાર

:- શુભાશિષદાતા :-

પૂ. ઠાઠા ગુરૂદેવ શાસન સમ્રાટ નેમિસૂરીશ્વરજી મ. ના

:- પદ્માલંકૃત :-

પૂ. ગુરૂદેવ આ. શ્રી ઉદયસૂરીશ્વરજી મહારાજના
પાવનિયશુભનિશ્રા

પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી મેરૂપભસૂરીશ્વરજી મહારાજ
વારાણસી નગરી, ન્યુ અંડરાવ રોડ, પ્રતાપનગર વડોદરા-૪

:- નિમંત્રક :-

શાસન સમ્રાટ જૈન દેરાસર પેઢી

શ્રી સોસાયટી, જવાહર સોસાયટી સામે, વડોદરા-

શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી

લેખક : નિખનંદ

(૩૪) પ્રતિષ્ઠાઓમાં અને ઉપધાન વિગેરેની ઉપજમાંથી ભાગ મેળવવો અને શરતી બંધારણે પ્રતિષ્ઠા અને ઉપધાનાદિ ક્રિયા અનુધાન કરવા-રાવવા આ જાતની વ્યાપારી પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લેનાર વ્યક્તિઓને સહે શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી?

(૩૫) એક બાળુ મોટાં મોટાં જીવાલયોના પાંધકામ, પ્રતિષ્ઠા વિગેરે આડંબર ભરપૂર પ્રવૃત્તિઓની વચમાં સંઘ અને સંઘના નાયકો અટવાયેલા રહે. બીજી બાળુ જૈન સમાજ દેરાસરની વિધી-સામાયિક પ્રતિક્રમણની વિધીથી અજાણ્ય રહે. તેમજ આવશ્યકાદિ વિષયમાં આચાર્યો-સાધુઓ સંઘ આગેવાનો જેને માટે ભગવતે અવશ્ય કરવા જોગ્ય કરણી હતી તેની ઉપેક્ષા કરે તેમજ સંઘમાં સીદાતા-જૈન ભાઈઓની લાચારીના લાભ શ્રીમંતો ઉઠાવે, નોકરીએ રાખી પેટ પુરવું વેતન આપે, અને ટીપમાં બસો પાંચસો ભરાવી પોતે મહાન શાસન સેવાનું કાર્ય કરતા હોય તેમ ધનીકોને આચાર્યો દેખાવ કરે. પરિણામે આવેલી સીદાતો વર્ગ ચોરીને માર્ગે ચડે, પકડાય તેની ખબર પેપરમાં અપાય અને તેથી અન્ય દર્શનાયોને ધર્મ નિદા કરવાનું કારણ બને. આ તે દુઃખીની વાત થઈ હવે જે શ્રીમંતો છે અને જેઓ દેરાસરને પેદીના વહીવટદારો અને દૂરદીઓ છે. તે વરખમાં-ફેશરમાં તેમજ બીજી બાળુઓમાં અસહ્ય મલને બદલે નક્લી માલ આપી જનતાને ઠગે. તેમજ આલાકીપુર્વક દેવદ્રવ્ય જ્ઞાનદ્રવ્યાદિ લક્ષણ કરી જાય છે. આવું થઈ જાય છે ને બને છે. છતાં ભાગવતને ધનસત્તાના હુકમતથી આ ચાલતું રહે છે આ બાળતની જાણ સંઘો તેમજ આચાર્ય ભગવતોને હોવા છતાં એ બાળત સૌ મૌન રહે છે. એટલે “જે પકડાય તે ચોર અને બાકીના ન પકડાય તે શાહુકાર” આ પ્રવૃત્તિથી વર્તે છે આમ આડંબરપુર્ણ જીવન વ્યક્તિ વિતાવે તેને સહકાર આપનાર આ અનુમોદના કરનાર વ્યક્તિઓ શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી..?

(૩૬) સડો સાફ કરો, સાધુ સમાજના સડાને દુર કરો. શીથીલાચારને દુર કરવાના સખત પ્રયત્નો કરવા તુરી પડે. આવા એલાન કરનાર મહાશયો તેમજ આચાર્યોને જણાવવાનું જે પગ નીચે બળી રહ્યું છે તેને કેમ જોતા નથી. એકલ વિહારી નિરાધાર સાધુઓ પર તુર પડી તેમને સત્તાવી સમાજમાં તેમની પ્રતિષ્ઠા અજ કરી શું તમે તરતી ધારેલી નેમ પુરી કરી શકશો? શું આવકો દ્વારા તમારા તરફથી કરાતી પ્રવૃત્તિ યોગ્ય છે કે અયોગ્ય તેના કદી વિચાર કર્યો છે?

શારતકારો કહે છે. સગુણ મગુણમપિ વા કર્મણાકાર્યમાદૌ પરિણતિ અવધાર્યા યતનતઃ પડિતેન અતિ રહસ્યકૃતાનાં કર્મણાં મા વિપતેઃ ભવતિ હૃદય દહી શલ્ય તુલ્યો વિપાક.

અર્થ :- સાર નરસુ કાર્યનો આરંભ કરતાં પહેલાં ડાહ્યા માણસે તેના પરિણામનો વિચાર કરવો જરૂરી છે. એમ નહિ કરાય તો

શોક-સંતાપ વેઠવાનો વખત આવશે એટલે આત્મારથી પ્રવૃત્તિઓનું પરિણામ એ આવશે કે સાધુસમાજ આવકનો વગ. પૈસે ખરીદેલ શુભામ જેવી દશામાં મુકાઈ જશે. ભવિષ્યમાં આજે જેના સહારે તમે પ્રતિષ્ઠાના શિખર પર બીરાજો છો એ પ્રતિષ્ઠાનું ખડન કરનાર તમારાજ તૈયાર કરેલ વર્ગ હશે આ દિવસો બહુ દુર નથી. આજ પછીના પાંચમે વર્ષે હું જે પરિસ્થિતિની વાત કરી રહ્યો છું તેના આપને દર્શન થશે.

આપની વર્તમાન બેહુદી-પ્રવૃત્તિથી આપના દુશ્મનો વધશે, જીવનો મુશ્કેલીમાં મુકાશે, અને જે શીથીલાચારી ના છે તે પેનાની આવડતે પોતાનું સ્થાન મેળવી લેશે અને તમારી સાથે સાચા સમાજમાં ભકતબળના ટેકાથી હરશે ફરશે.

દશા તેની ખેસી જશે કે જે સરળ-સ્વચ્છની અને ખટપટી વાતાવરણના કારણે જે સમુદાયમાં ફીટ ન થઈ શક્યા તેવા સાધુઓ-માનો કેટલોક વર્ગ આજની પરિસ્થિતિના કારણે ઘોડો થઈને પરિવ્રજ હશે તેને તમારા સેવકો હેરાન કરશે એટલે તે આપકા મોટે આપઘાત કરવાનો અથવા સાધુ વેશ છોડી જવાનો જ વખા આવશે! એટલે સામાન્ય આરાધક ને સમજી આત્મા આ પ્રવૃત્તિઓથી દુઃખી થઈ આર્તધ્યાનપુર્વક જીવન વીતાવશે.

બીજી બાળુ મોટા આચાર્યો જેના લાખે તે કરોડો એલેસો એકમાં છે, આવડતનાં કારણે ભકત વર્ગોને લગ પડે છે. તે અતે-કમથી અનાચાર સુધીની દશામાં પહોંચી જશે, તો તેને કોઈ અટકાવી શકશે નહિ. અને તેની સામે પગલા લેવા જતાં મોટાં તોફાનો જામશે. તેથી કહેવાનું કે જે ખરેખર તમારે સડે સારો જ કરવો હોય તો મોટાં ટોળાં અને સમુદાયના નાયકો પોતાની નિત્રામાં વિચરતા સાધુ સાધીના શીથીલાચાર સાફ કરવાના પ્રયત્નોમાં લાગી જાય તો સડો સાફ થઈ જાય. પણ કહેવાતા ગચ્છના આચાર્યોને તેમ કરવું નથી. પોતાનું સખ સલામત છે ને સાફ જ એમ કહી સડાને ધરાહાપુર્વક મલવા દેવો છે અને બહાર સડા સાફ કરવાની શીથીલાચારીની વાતો કરવી છે.

શીથીલાચારી સાધુ પાસે બે-પાંચ આચાર્યો તેની પાસે જઈ ધમકાવી નાખે, માર મારે, ન માને તો તેના ગુરૂને સાથે લઈ જઈ તેનો વેશપલટો ખાનગીમાં કરાવી બે તો શું આ ન બની શકે તેની બાળત છે! તેને બદલે અનઅધિકારી ઉદ્ધત એવી વ્યક્તિઓના હાથમાં આ કાર્યની સોંપણી કરાઈ અને આખા જગતમાં જૈન સાધુઓ વ્યસિયારી છે એવો ડંકો વગડાવવો. આવો ડંકો વગડનાર અને વગડાવનારને શીથીલાચારી કે વિશુદ્ધાચારી કંઈ ના, શું કહેવું તે સમજાતું નથી.

(ક્રમશઃ)

અમદાવાદ-મહાસુખનગર :- પુ. આચાર્ય વિશ્વશ્રીમદ્ વિજયકલા-પુર્ણસુરિજ મ. સા. ના પ્રશિષ્યરત્ન પુ. મુનિવર્ચશ મુક્તિયંત્રવિજયજી મ. તથા મુનિશ્રી મુનિયંત્રવિજયજી મ. સાહેબ આદિ કૃષ્ણનગર જૈન દેરાસર ચાતુર્માસ પરિપુર્ણ કરી મહાસુખનગર પહોંચી હતા.

“માટુંગા-મુંબઈ મધ્યે” કલિકાલ સર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય મ. શ્રી ને નવમ જન્મ શતાબ્દિ તથા ગણિપદ પ્રદાન મહોત્સવ

ચાતુર્માસ પ્રવેશ :- શાસન સમ્રાટ આ. ભ. શ્રી વિજયનેમિ-
સુરીશ્વરજી મ. સા. ના સમુદાયના પરમ સૌમ્ય મુર્તિ આચાર્યશ્રી
વિજયદેવસુરીશ્વરજી મ. સા., પ. પુ. વિદ્વર્ચ આ. શ્રી હેમચંદ્રસુરીશ્વરજી
મ. સા., પ. પુ. મુનેશ્રી ગુણશીલવિજયજી મ. સા., પ. પુ. મુનિશ્રી
લલિતાંગવિજયજી મ. સા., પ. પુ. મુનિશ્રી સુમોપવિજયજી મ. સા.,
પ. પુ. મુનિશ્રી વાનિવેલવિજયજી મ. સા., આદિ તથા પુ. સાધ્વીશ્રી
કમલપ્રભાશ્રીજી ના ત્રિપ્ત્યા પુ. સા. સુચંદ્રાશ્રીજી, પુ. સા. વિનય-
પ્રભાશ્રીજી આદિ વિશાળ પરિવાર સહ અમારે ત્યાં ચાતુર્માસથે પચા-
રતા અમારા શ્રીસંઘનાં અપુર્વ ઉત્સાહ, ઉમંગ, આનંદ, મંગળ
વર્તાઈ રહેલો.

અનેક અનુક્રાંતે (૧) શ્રી વસુપુજ્યદાદની ૩૩ મી જાલમિ
અપુર્વ ઉત્સાહ પુર્વે સ્વામિવાત્સલ્ય સહ ઉજવાઈ.

(૨) શ્રી શ્રાદ્ધદિ કૃત્ય તથા સુકૃતસાગર ગ્રંથ પર દૈનિક શ્રાવ્યક
બેઠક અને હૃદયગમ પ્રવચનો પુ. આ. વિજયહેમચંદ્રસુરીશ્વરજી મ. સા.
આપી રહેલ છે.

(૩) પશુપણ પરમાં પુ આચાર્ય ભગવંતશ્રીના પ્રવચનો ગણ-
ધરપાદનુ ઐતિહાસિક, પ્રવચન, સાધારણ સાતઘેત્ર, જીવદયા, અનુકંપા,
તપ્યુ સ્વચ્છ-દમની રહેલું કમળીય, રમણના સ્વામિવાત્સલ્ય વિશે
અનેક કાવ્યો.

(૪) પુ. મુનિશ્રી પુંડરીકવિજયજી મ. સા. ને ભગવતી સુત્રના,
પુ. મુનિશ્રી ગુણશીલા જયજી મ. સા. ને સુવડાંગ, ઠણાંગ સુત્રના, પુ.
સાધ્વીજીએને ઉત્તરાધ્યાન, આચારંગના યોગોદ્ઘન.

(૫) દર રવિવારે બાળકો તથા પ્રૌઢોની ધાર્મિક શિક્ષણ સંસ્કાર
શિખર, તથા જુદી જુદી અનેક વિવિધ આરાધના, શ્રેણીતપ, સિદ્ધિ-
તપ મોક્ષદંડ, માસક્ષમણ વિ. અનેક તપશ્ચર્યાઓ.

(૬) પાઠશાળાને ધનામિ મેળાવડે બાળક બાલિકાઓને આકર્ષક
કાર્યક્રમ, શિક્ષક, શિક્ષિકાઓનું વિશિષ્ટ બહુમાન.

(૭) તપશ્ચર્યાની ચાતુર્માસના નિમિત્તે બે સિદ્ધ્યક મહાપુજન; શાંતિ
સ્નાન, અર્હત મહાપુજન સહિત અષ્ટાન્કિકા મહોત્સવ.

વિશિષ્ટ કાર્યક્રમો :-

કા. સુ. ૭થી ૧૧ સુધી કલિકાલ સર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યના ગુણ-
ગરિમા ગુણાનુવાદ પર મુહૂર્ત મુખર્ષના બાણીતા તત્ત્વચિંતકોના પ્રવચનો
કા. સુ. ૧૧ રવિવાર કલિકાલ સર્વજ્ઞશ્રીનું જીવન ચરિત્ર, વીતરાગ
સ્તોત્ર તથા અષ્ટક પર પંતમી સ્પર્ધામાં બાંગ લેનારનું બહુમાન-ધનામ
શ્રી સાયરમેન મેઘરાજજી સુરાણા (દોલતનગર) તરફથી થયેલ.

કા. ૧૩ સોમવાર કુંભ સ્થાપના; કા. ૧૫ ૩ શનિ. ૫ દસા પુજન
કા. ૧૬ રવિવાર કલિકાલ સર્વજ્ઞશ્રીના જીવન પર વિદ્વાનોના વક્તવ્યો

મુહૂર્ત મુખર્ષના શિક્ષકોનું બહુમાન શા. ચંદુલાલ મણીલાલ માધણી-
વાળા તરફથી, સાધર્મિક ભક્તિ દોહરવાલ હેમચંદ્ર શાહ તરફથી,
વિજય મુહૂર્તે અષ્ટોતરી શાંતિ સ્તોત્ર શાંતિલાલ સંદરજી સાંભર તરફથી
કા. ૧૫ સોમવાર મુનિશ્રી પુંડરીકવિજયજી કે જેઓ મુનિશ્રી શ્રી
દર્શનવિજયજી મ. ના શિષ્ય છે. તેઓશ્રી સુખ વાવડી (ગળ.)
ના હાલ સિહોરમાં રહેતા સંઘની નેમચંદ જગનલાલના સુખ છે, ત્રિ.
સં. ૨૦૨૩ ના મહાવદી ૭ ના સિહોર મુકામે અપુર્વ વૈરાગ્ય સયમ
સ્વિકારી ગુરુ નિશ્રામાં રહી ગુરુ ભક્તિપુર્વક શાસ્ત્રાભ્યાસ કરી સારી
યોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી છે. બાળકોનાં સંસ્કર સિંચનમાં તેઓ અપુર્વ
રસ ધરાવી રહ્યા છે. તેઓને પચમાંગ શ્રી ભગવતી સુત્રના યોગોદ્ઘન
સુખશાતા પુર્વક ચાલી વહ્યા છે. તેઓને ગણિપદ પ્રદાન વિધિ પુન્ય-
પાદ આ. ભ. શ્રી વિજય મેરુપ્રભસુરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ, આ. શ્રી
વિજયદેવસુરીશ્વરજી મ. સા., આ. શ્રી વિજયહેમચંદ્રસુરીશ્વરજી મ. સા.,
આ શ્રી વિજયવિશાલસેનસુરીશ્વરજી મ. સા. પ. પુ. પંચાસ શ્રી
રાજશેખરવિજયજી મ. સા. પં, શ્રી માનતુંગવિજયજી મ. ર., પ.
શ્રી હિન્દસેનવિજયજી મ. સા. આદિ વિશાળ મુનિવૃંદની શુભ નિશ્રામાં
સવારે ૮-૦૦ કલાકે પ્રારંભ ૧૧-૦૦ કલાકે ગણિપદ પ્રદાનવિધિ
વિશાળ માનવ મેદની વચ્ચે ઉત્સાહ પુર્વક પુર્ણ થઈ.

કામળી વર્ષમાન વિદ્યા પર વાસદેવ મંત્રવિધિ વિ. ની જામણી
ખુબજ સારી થઈ.

સ્વામિવાત્સલ્ય :- સંઘની નેમચંદ જગનલાલ શાહ જયજીજીલાલ
નાગરદાસ તરફથી શાંતિ સ્વાત્ર વિજય મુહૂર્તે - સંઘની નેમચંદ
જગનલાલ સંઘની જન્મતીલાલ જગનલાલ તરફથી

કા. ૧૬ મંગળવાર તુલન ગણિવરના પુન્યપાદ આચાર્ય ભગ-
વંતો સહીત ચતુર્વિધ શ્રીસંઘના પગલાં તથા સાધર્મિકભક્તિ સંઘની
નેમચંદ જગનલાલ તરફથી.

૧૧ દિવસ પ્રતુજીને લગ્ય અંગ રસતા.

આમ વિશિષ્ટ રીતે ચાતુર્માસના કળશ રૂપ ભવ્યાત્મક રીતે
મહોત્સવ ઉજવાયો.

કા. ૩૦૧ માં છોડ મળશે

દેરાસર, ઉગ્રાચય માટે ઉજમણાના દરેક નાના-મોટા મળના
પ્રધારીક જરીવાળા છોડ જોડાઈથી બનાવનાર.

હાંજરમાં વિવિધ બળના છોડો તૈયાર મળશે દરેક સંઘો, પુન્યશ્રી
સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજને અગાઉથી પત્રવ્યવહાર કરવાથી વિશેષ બાબ.

શાહ માણીલાલ છોડાલાલ જરીવાળા

કે: મહીધરપુરા, વાણીયા શેરી, સુરત (ફોન : ૭૪૭૨)

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ પધારો

શ્રી નાગેશ્વર તીર્થ ભારતમાં એક જ શ્રી પાર્શ્વનાથ બ. ની કાયા ૧૦ ફુટ ઉંચી અને નીલવર્ણી સાત કલાધારી કાર્યોત્સર્ગરૂપે પ્રાચીન પ્રતિમાજી બિરાજે છે.

હાલે યાત્રિકો દર્શનાર્થે પધારે છે. ભોજનશાળા ધર્મશાળા વિગેરેની સુવિધા છે. યાત્રિકોને આવવા માટે ચોમહલા સ્ટેશને તથા આલોટથી બસ સર્વીસ મળે છે. અગાઉ સુચના આપવાથી પેઢીની જીપની સવસ્થા થઈ શકશે. અહમ તપવાળા માટે પુણ્ય વ્યવસ્થા છે. (ફોન નં. ૭૩ આલોટ) લિ. દીપચંદ જૈન સેક્રેટરી

શ્રી નાગેશ્વર પાર્શ્વનાથ પેઢી

P. O. ઉનહેલ સ્ટે. : ચોમહલા [રાજસ્થાન]

બલસાણા તીર્થની યાત્રાએ પધારો

(તાલુકો : સાકી, જિલ્લો : ધુલીયા-મહારાષ્ટ્ર)

બલસાણા ગામમાંથી ૩૧ કી.મી. સ્થામ, મનોહર, સંદર ૧૫૦૦ વર્ષ પુરાણ ચમત્કારી શ્રી વિમલનાથ ભગવાનની મુર્તિ પ્રાપ્ત થઈ છે. નદીઓ અને પહાડોની વચ્ચે કુદરતી સૌંદર્યથી શોભતા કળા-કૌશલ્યથી યુક્ત મંદિરોના ખડેરા પ્રાચીનતાની સાક્ષી આપતા આજે પણ અડેસે ઉભા છે. આથી અતિ પ્રાચીન આ ઐતિહાસિક નગર હશે. અહિં જૈનોના ૧૦ ઘર છે.

વર્તમાન તપોનિધિ પુણ્યપાદ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય-જીવનલાલ મુસુરીશ્વરજી મહારાજ તથા પંચાસ પ્રવર શ્રી ચંદ્રશેખર વિજયજી મ. સા. ના આશીર્વાદથી તથા મુનિશ્રી વીધાનંદ વિજયજી મ. સા. ના સક્રિય ઉપદેશથી સ્થાનિક અને અનેક જૈન સંઘોના સહયોગ અને સહકારથી એક ગગનચુમ્બી જિનાલય નિર્માણ થયું છે. જેની પ્રતિષ્ઠા પ. પુણ્ય આચાર્યશ્રી રાજેન્દ્રસુરીશ્વરજી મ. સા. આદિની નિશ્રામાં મહોત્સવ પુર્વક થઈ છે. પ્રાચીન નયનરમ્ય અલૌકિક ચમત્કારી શ્રી વિમલનાથ ભગવાનના જિનમિત્ર શોભતા નુતન તીર્થના અને બલસાણાની પંચતીર્થ (નેર, ધુલીયા, દોડાઈયા, નંદરખાર, બલસાણા) ના દર્શન કરી પાવન-થવા સકલ સંઘને ભાવભર્યું આમંત્રણ છે. ત્યાંના સઘનો વહીવટ ધુલીયા જૈન સંઘ સંભાળે છે

આવવા માટે સુવિધા :- સુરત-ધુલીયા હાઈવે પર સાંકીથી દોડાઈયા તરફ બલસાણા ૨૫ કિ.મી. ના અંતરે છે. અને દોડાઈયા-ચીમહાણા ૨૫ કિ.મી. અંતરે જુદા જુદા ટાપમે એસ.ટી. મળે છે.

નુતન તીર્થમાં લાભ લેવા માટે વિનંતી-લખો :

શ્રી ધુલીયા જૈન સંઘ. તેલગલી. ધુલીયા-૪૨૪૦૦૧ સ્વસ્તિક હોલિવેર સ્ટોર અને અરિહંત પેપરન્ટસ, આશ્ર. રોડ, ધુલીયા શ્રી નેમિનંદ માતીલાલ ગોપાલદાસ પરિવારના સૌજન્યથી

પૂ. આ. કંચનસાગરસુરીશ્વરની નિશ્રામાં

સ્વ. રસીકલાલ હીરાલાલ શાહના આત્મશ્રેયાર્થે સેટેલાઈટ પાર્ક (અમદાવાદ) માં ભવ્યરીતે ઉજવાયેલ. શ્રી ભક્તામર મહાપુજન

કા. વદ ૬ ના મંગળ પ્રભાતે પૂ. આ. દેવશ્રીનું વાગ્દે ગાગ્રતે સામયું કરવામાં આવ્યું હતું. કા. વદ ૧૦ને રવિવરતા. ૪-૧૨-૮૮ ના શુભ દિને વિધિકારક શ્રી વસંતભાઈ વકી. શ્રી મહાવીર પૂજન મંડળી સાથે શ્રી ભક્તામર મહાપુજન માહત્વક રીતે શણગારેલ ભવ્ય મંડપમાં અલૌકિક રીતે ભણાવ્યું હતું

આ નુતન થયેલા પાર્ક (સોસાયટી) માં પહેલું વહેલું મહાપુજન ભણાવતું હેઈ સ્વ. રસીકલાલ ડી. શાહ ના પરિવારના સભ્યો શ્રી સુમનબેન તથા પુત્રો શ્રી ડા. કીર્તિભાઈ, કૌશીકભાઈ, રાજેશભાઈ, હિમેશભાઈ તથા શ્રી પંકજભાઈ વિગેરે અતિ આનંદ અને ઉત્સાહમાં આવી ગયા હતાં.

વિધિકારક શ્રી વસંતભાઈ વકીલે પોતાની અનોખી શૈલીથી વિશાળ પ્રકારે મહાપુજન ભણવ્યું હતું. જેથી આમંત્રીત મહેમાનો તથા સૌ સભાજનો ખુબજ ઉત્સાહથી આરાધનાનો ભક્તિગાં મંત્રમુગ્ધ બની ગયા હતા.

આ ભવ્ય દેવવિમાન જેવો દેહીપ્રમાન મંડપ શ્રી મહાવીરપુજન મંડળીએ અનોખી રીતે શણગારી સુશોભીત કર્યો હતો. જેમાં આમમના શ્રી આગમ પુરુષ સાથેના ૫૪ છોડ તથા શ્રી ભક્તામર વિ. ના બીજા વિશાળ આઠ છોડ તથા મંત્રરહસ્યવાળો શ્રી નમસ્કાર મહામંત્રો છોડ સાથે અનેક અગણ્ય. અલ કીક જગમગતી ધ્વજીક સીરીઝોની રાશનીથી આખો મંડપ જાકઝમાલ શોભી ઉઠ્યો હતો. આમાં કીશનભાઈ એન્ડ પાર્ટી એ ભાવભીનું રંગરાગણી વાળું સંગીત પીરસી સૌને ભક્તિમાં તબોળ કરી દીધા હતાં.

સ્વ. શ્રી રસીકલાલ શાહ ના પરિવારના સભ્યોનો આજે આનંદ સમ્રાટો ન હતો તેઓએ શ્રી મહાવીર પુજન મંડળને રૂપિયા ૧૫૦૦/- ની કિમતવાળું ૨૦૦ વિવિધ જાતની દેવ-દેવીઓ અને મંત્રાક્ષરોથી વિભુષીત સ્લાઈડો વાળું ઈલેક્ટ્રોનિક પ્રોજેક્ટર રૂ. ૭૫૯૬ ના નકરાથી ભેટ આપ્યું હતું.

મંડળ પ્રમુખ શ્રી અમીનંદભાઈએ દાનવીર શ્રેષ્ઠવર્ધના પરિવારના સભ્યોનું કુશહારથી સ્વાગત કરી બહુમાન કર્યું હતું. ત્યારે આખો મંડપ ગગનભેદી જળનાદા ના સ્વરોથી ગાજી ઉઠ્યો હતો.

આ પ્રસંગે શ્રી જયંતીલાલ કુલચંદ શાહ (તીમાવાળા) મંડળને આંદોના ૧૧ સુદર નયનરમ્ય. દાનસવાળું જણાવી વર્તુલ ભેટ આપ્યું હતું.

પૂ. આ. કંચનસાગરસુરીશ્વરે શ્રી ભક્તામર સ્ત્રોતના મંત્રાક્ષરોવાળો તથા યત્રોવાળો ૪૪ માથાના ૪૪ પ્લાસ્ટીકનાં અલભ્ય કાર્ડના ચાર પદો મંડળને ભેટ આપેલ.

‘પન્નાલાલ બી. શાહ’ ‘ચોક્ક’ નામકરણ

લોકાર ચાલ-પાઠકવાડી જનકશન તુ’ નામ સુપ્રસિદ્ધ સમાજ સેવક શ્રી પન્નાલાલ બી. શાહ ના નામ ઉપર રાખવાનો પ્રસ્તાવ સ્થાનિક નગરસેવક, શ્રી રા. કે. પુરોહિતે મહાનગરપાલિકામાં મુકી, તેને પાસ કરાવ્યો. તે નામકરણનો જીવ્ય કાર્યક્રમ રવિવાર, તા. ૧૧ મી ડીસેમ્બર ૧૯૮૮ ના સાંજે ૪-૩૦ કલાકે યોજાયેલ હતો.

આ શુભ અવસરે શ્રી જે. આર. શાહે શ્રી પન્નાલાલભાઈનો પરિચય આપ્યો હતો. શ્રી રતનસિંહ રાજડાએ કહ્યું કે, પન્નાલાલભાઈ ‘સી’ વોર્ડના સામાજિક તથા રાજનૈતિક કાર્યક્રમોના કેન્દ્ર હતા. ઉદ્યાન તથા ગાર્ડન કમિટીના અધ્યક્ષ શ્રી મોટરવાલાએ કહ્યું કે પન્નાલાલભાઈ બધા જ જાતિય અને ધર્મોના લોકો સાથે મળીને કામ કરતા હતા. સિને અભિનેતા રૂઢીપ્રમાણદાસે અહિંયા ઉપરિચિત વિશાળ સભાને જોઈ કહ્યું કે આરતી વિશાળ સભા શ્રી પન્નાલાલભાઈની સેવાનું પ્રતિક છે.

આ અવસરે પર બોલતા શ્રીમતી જયવંતીબેન મહેતાએ કહ્યું હતું કે. શ્રી પન્નાલાલભાઈએ “કુટપાથ પાર્લમેન્ટ” દ્વારા ફક્ત ‘સી’ વોર્ડમાં જ નહીં, પરંતુ સારી મુખ્યમાં પોતાની સેવાઓની સુવાસ લાવી છે, તેઓએ ધણી શૈક્ષણિક તેમજ ધાર્મિક સસ્થાઓ શરૂ કરી. પોતે ક્યારેય રાજનૈતિક જીવનમાં પોતે ચૂંટણી લડ્યા નહીં, પરંતુ ખીજાઓને હમેશા શહયોગ આપી, રાજનૈતિક જીવનમાં આગળ વધાર્યા તેઓએ પન્નાલાલજીની પતિની શ્રીમતીબેનને ધન્યવાદ આપ્યા કે તેમનો ત્યાગ તથા સહયોગથી જ પન્નાલાલ સમાજની સેવા કરી શક્યા. નગરસેવક શ્રી રા. પુરોહિત ધન્યવાદને પાત્ર છે કે, તેઓએ સુપ્રસિદ્ધ સમાજ સેવક પન્નાલાલની સેવાઓને જાનમાં રાખી, ચોક્ક નામ તેમના નામ પર રખવા મહેનત કરી.

મેયર, શ્રી ચંદ્રકાંત પડવળે નામકરણ પટીનું અનાવરણ કર્યું. પન્નાલાલજીની સેવાનું સ્મરણ કર્યું અને કહ્યું કે રાજનૈતિક જીવનમાં તેઓએ આપી મુખ્યમંત્રી સેવા કરી છે, તેઓ સ્વભાવે ત્યાગી, અને મિત્રનસાર હતા.

સમારંભની અવ્યક્ષતા સ્થાનિક નગરસેવક, શ્રી રાજ કે. પુરોહિતે કરી, મહાનગરપાલિકાના ઉપ-આયુકત, શ્રી ડાંગેએ સર્વ નાગરિકોનું હાર્દિક સ્વાગત કર્યું. અને સુપ્રમ શ્રી હરીશભાઈ પન્નાલાલ શહ (વેરા)એ સર્વનો આજ્ઞાર માન્યો.

સુરત ગોપીપુરા :- માલવ માર્તંડ પુ. પં. શ્રી અબ્દુલ્લેસામરજી મ. સા. ના વિશુદ્ધ સંયમજીવનની અનુમોદનાર્યે તેમજ માલવ ભુષણ પુ. પ. શ્રી નવરત્નનાગરજી મ. સા. ની વર્ધમાન તપ ૮૧-૮૨ મી સળંગ ઓળીની પુણીહુતિ નિમિત્તે શ્રી સિદ્ધયક મહાપુજન, શ્રી ભક્તામર મહાપુજન શ્રી ૯૯ અભિષેકાદિ સહ પાંચ દિવસીય તારીખ ૧-૧૨-૮૮ થી તા. ૬-૧૨-૮૮ સુધીના જીવેન્દ્રલકિત મહોત્સવ ઉજવવામાં આવેલ.

ગોતા-(જિ. ગાંધીનગર) :- ગાંધીનગર હાઈવે પર ગોતા ઓગણેજ વચ્ચે મહાત્મા ગાંધી વસાહતના ચાર હજાર માનમાં હાલ ૭૦ જેટલા જૈન કુટુંબો અત્રે રહે છે. આ કુટુંબો એક મુખ્ય શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ મુ, પુ. જૈન સંઘની સ્થાપના કરવામાં આવેલ છે. અત્રેના ઘર દેરાસરમાં શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાનની પ્રતિમાજી બિરાજમાન કરવામાં આવેલ. આ પ્રસંગે વસાહતમાં સત્તા જૈન જૈનતર કુટુંબોમાં લાડવાની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

અત્રેના શ્રીસંઘના જૈન કુટુંબો મધ્યમ વર્ગના હોવા છતાં પુર-પાર્થપુર્વક ભવિષ્યમાં અહિં શિખરખંધી દેર સર બનાવવાની તથા ટ્રસ્ટ રજીસ્ટ્રેશન કરાવવાની ભાવના ધરાવે છે. તે શ્રીસંઘે અને ઉદારદીલ મહાત્માઓને આ કાર્યમાં સહાયરૂપ થવા વિનંતી કરાઈ છે. સંપર્ક માટે ઉપરોક્ત સંઘના નામે શ્રી કીર્તિભાઈ આર. શાહ રૂ. ૩/૨૬૬૬ મહાત્મા ગાંધી વસાહત, મુ ગોતા (જિ. અમદાવાદ) ના સરનામે પત્ર અવધાર કરશો.

‘શ્રી પ્રાચીન જૈન સરાક સમાજ ઉદ્ધાર ટ્રસ્ટ’

દ્વારા બિહાર-મંગાલ પ્રદેશનાં સરાક સમાજના જૈન દેરાસર-ઉપાશ્રય-પાઠશાળાદિના નિર્માણહેતુ

સકલ શ્રી સંઘને નમ્ર નિવેદન

(ટ્રસ્ટ રજ. નં. એ/૨૯૬૦; અમદાવાદ, તા. ૧૬-૧૦-૮૭)

ઉપદેશ દાતા :- ઉપાધ્યાયશ્રી યશોભદ્રસાગરજી મ. તથા તેમના શિષ્ય પુ. ગણિવર્ધશ્રી ચંદ્રશેખરસાગરજી મ.

ઉદ્દેશ્ય :- બિહાર-મંગાલ પ્રદેશમાં પુર્વે જેઓ જૈન શ્રાવક હતા; અને અત્રે સરાક જાતી તરીકે પ્રસિદ્ધ છે તેમજ આદિદેવ, ધર્મ, શાંતિ, પાર્શ્વ વગેરે જિનેશ્વરના નામના ગોત્રથી ઓળખાય છે અને તેમના આચર-વિચાર પણ જૈનધર્મને અનુરૂપ છે. આથી જ એઓએ અંશે જોવા મળે છે, એવા ત્રણ લાખ સરાક જૈન ભાઈઓના ઉદ્ધાર માટે શક્ય પ્રયત્નો કરવાનો અમારો ઉદ્દેશ છે.

તાજેતરમાં બેલુટ ગામે કે જે સમેતશિખરજી (મધુવન) અને ચાસ (બોકારો) વચ્ચે આવેલ છે. અને જ્યાં ૫૦૦ ઉપરની જૈનોની વસ્તી છે, ત્યાં દેરાસર, ઉપાશ્રય અને પાઠશાળાના નિર્માણનું કાર્ય ચાલી રહ્યું છે. આજ પ્રમાણે જ્યાં જ્યાં સરાક જૈનોની વસ્તી હશે ત્યાં આ રીતના નિર્માણકાર્યો કમશઃ હાથ ધરવામાં આવશે.

અતઃ ભારતભરના પ્રત્યેક શ્રીસંઘોને તથા ધર્મપ્રેમી મહાત્માઓને નમ્ર વિનંતી છે કે સાધાર્મિક ભાઈઓના ઉદ્ધારના આ પુણ્યકાર્યમાં ઉદારદિલે વધુને વધુ દાન આપી સહયોગ આપશે.

દાનની રકમ ‘શ્રી પ્રાચીન જૈન સરાક સમાજ ઉદ્ધાર ટ્રસ્ટ’ ના નામે નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

નિવેદક : બીજીલાલ ભોગીલાલ પટવા (પ્રમુખ)

૩૪, ન્યુ કલોથ માર્કીટ, રાયપુર દરવાજા બહાર અમદાવાદ

પૂ. આ. શ્રી વિજયવલ્લભસુરિજી મ. ના ઉપદેશને જીવનમાં અનુસરવા અનુરોધ

“મહાન પુરુષો જગતમાં આવે છે અને તેમના સત્કાર્યોની સુવાસ મુકીને આલ્મી જીવ છે અને તેથી જ આપણે તેમના વખતોવખત મુજાનુવાદ કરીને છીએ. યુગવીર આચાર્યશ્રી વિજયવલ્લભસુરિજી એવા સમર્થ જ્ઞાનાચાર્ય હતા કે જેમના હૃદયની ઉદારતા અને વિશાળતાએ જૈન શાસનને ધુ સુદૃઢ અને સમૃદ્ધ બનાવવાનું કાર્ય કર્યું હતું. તેમને સાધર્મિકીની સેવા અને બક્ષિત કરવાનો, માત્ર ઉપદેશ જ નહોતો આપ્યો પરંતુ આ કાર્યમાં પોતાનું સમગ્ર જીવન સમર્પિત કર્યું હતું. આવા સંતશિરોચ્છના ઉપદેશને આપણે જીવનમાં ઉતારીને આપણે આપણું જીવન કૃતાર્થ કરવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.”

શ્રી અમરનાથ જૈન સભા મુખ્યમંત્રીના ઉપક્રમે યુગવીર આચાર્યશ્રી વિજયવલ્લભસુરિજી મહારાજના ચોત્રીસમાં સ્વર્ગારોહણ મહોત્સવ પ્રસંગે બાલમહાના જૈન દેરાસરના રંગમંડપમાં ચોબચેલ એક વિશાળ સભાને સંબોધન કરતા જ્ઞાનાચાર્ય શ્રી વિજય મેરપ્રભસુરિજીએ ઉપર પ્રમાણે જણાવ્યું હતું.

આ પ્રસંગે પ. શ્રી રતનાકરવિજયજીએ જણાવ્યું હતું કે જૈન સાધુનું જીવન સ્વ-પર કલ્યાણની ભાવના સાથે જોડાયેલું છે. યુગવીર આચાર્ય શ્રી વિજયવલ્લભસુરિજી આવું ઉદાત્ત જીવન જીવી ગયા. આજે આપણમાં મોટી ખામી હોય તો તે વિવેક અભાવની છે. આ માનવ જાતની સાથેકતા ધર્મથી છે અને ધર્મ સાથે વિવેક ન હોય તો આ જાણ જીવનનો કોઈ અર્થ નથી.

મુખ્યમંત્રી સાતમજાર :- સ્વ. પૂ. આ. શ્રી શુભસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના આત્મ શ્રેયર્થે તથા તેઓશ્રીના દીર્ઘચારિત્રધર્મની અનુ-મોદનાર્થે પંચાલિકા મહોત્સવ કા. વ. ૧૩ થી માગસર સુ. ૨ સુધી બવ્ય રીતે ઉજવાયો. આ સારોય પ્રસંગ પુણ્યશ્રીના પદાલંકાર આ શ્રી કલાપ્રભસાગરસુરિજી મ. સા. ની શુભ નિશામાં શ્રી કચ્છી વિસા ઓસવાળ દેરાસરી જૈન મહાજન દ્વારા ઉજવવામાં આવેલ.

પાલીતાણા :- પાલીતાણા ધર્મશાળા એસોસીએશન (મુનિમ મંડળ) દ્વારા તા. ૧૧-૧૨-૮૮ ના રાજ શિહોર મુકામે પ્રવાસનું આયોજન કરવામાં આવેલ. અપોરના પ્રમુખશ્રી તરફથી જમણવાર યોજવામાં આવ્યો. ત્યારબાદ ધર્મશાળા સંબંધી અનેક વિવિધ પ્રશ્નોની ચર્ચા, વિચારણા કરવામાં આવેલ, આ વિચારણામાં અરસ-પરસ સહ-કારની ભાવનાથી યાત્રિકોને સારી સુવિધાઓ પ્રાપ્ત થાય અને ધર્મ-શાળાને સારું ડેવેલપમેન્ટ મળે તેવી ઉચ્ચ ભાવનાઓ રળુ થઈ.

અમરેલી (સુરત) :- યોગનિષ્ઠ આ. શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસુરિજી મ. ના સમુચિત આ. શ્રી મનોહરકાલિસાગરસુરિજીની આરાધના અને આશીર્વાદથી સાબીશ્રી શીવપુણીશ્રીજી મ. સા. ની સિદ્ધિપત્ની મહાન તપશ્ચર્યા પુલક થઈ હતી આ નિમિત્તે પંચાલિકા મહોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવેલ. તેમજ સાંચે આતુર્ભાસ ચોરાધનામમ અને બક્ષિતમમ પાતાવરણ વગેરે પસાર થયું.

પાલીતાણા-શત્રુંજય તીર્થ પર ભારતખાતેના સ્વીટઝરલેન્ડના રાજદૂતનું આકસ્મિક અવશાન

ભારત ખાતેના સ્વીટઝરલેન્ડના એલમીશ્રી જીન કન્ડેટ નું ઉ. વ. ૫૬ અહિં તા. ૧૯-૧૨-૮૮ ના શત્રુંજય તીર્થ પર અચાનક હૃદય અંધ થઈ જતાં આકસ્મિક અવશાન થયું હતું. તેઓશ્રી જુદા જુદા ધર્મના મંદિરો જોવાના શોખીન હતા.

આ પ્રવાસમાં તેમના પત્ની શ્રીમતી સિમિલાગેડેટ પણ સાથે હતા વિદેશી એલમીનું આ વિસ્તારમાં આ આકસ્મિક અવશાનના કારણે પોલીસવંદ અને હોસ્પિટલના સત્તાવાળાઓ ભારે મુશ્કેલીમાં મુકાયા હતા. તેઓને પાલીતાણાથી તાત્કાલીક ભાવનગરની સર ડી હોસ્પિટલમાં લાવવામાં આવ્યા હતા. જ્યાં ફરજ પરના ડોક્ટરે તેમને વિધિસર તપાસી મૃત્યુ પામેલ જાહેર કર્યું હતા. સીરીલ સર્જન ડો. દિલ્હિયા તથા ડી. એસ. પી. શ્રી રમેશચંદ્ર ડિમરીને આ વાતથી વાકે કરતા બને અધિકારીશ્રી તુરત હોસ્પિટલ દોડી આવ્યા હતા.

મળતી માહિતી મુજબ શ્રી જીનના મૃતદેહને અંકુશી મોટરમાં અમદાવાદ અને ત્યાં આવતું સ્પે. વિમાન દ્વારા દિલ્હી થા સ્વીટઝરલેન્ડ લઈ જવાયા છે.

|| શ્રી પાર્શ્વનાથ નમઃ ||

પૂ. આ. શ્રીમદ્ બુદ્ધિ-કીર્તી-કૈલાસ

સુબોધ-મનોહર-કલ્યાણસાગર સદ્ગુરુઓ નમઃ

શ્રી સકલ જૈનસંઘને નમ્ર વિનંતી

સહર્ષ નિવેદન છે કે પ. પૂ. આચાર્ય ભગવંત શ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. ની શુભનિશામાં વિ. સં. ૨૦૪૫ મહાશુદ્ધ-૧૩ તા. ૧૮-૨-૮૯ ના દિવસે તુલન નિર્મિત બવ્ય જિના-લયની અંજનશલાકા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

આ મંગલ પ્રસંગે બીજા કોઈ પણ શ્રીસંઘ અથવા કોઈ વ્યક્તિને જિનમુર્તીની અંજનશલાકા કરાવવી હોય તો નીચેના સરનામે સંપર્ક કરવા કૃપા કરશે.

અંજનશલાકા કરાવવા માટે પ્રતિભાજી તા. ૮-૨-૮૯ સુધીમાં અત્રે પ્રહોંચતી કરશે. અંજન કરાવ્યા પછી તા. ૨૫-૨-૮૯ સુધીમાં પ્રતિભાજીને લઈ જવા પડશે. તે ઉપરાંત—

વિશ્વમાં સર્વ પ્રથમ રત્નપ્રાપ્તિમાંથી (ઝોન કં. ૧૮° ૪૦') નિર્મિત થયેલી નીલવર્ણની ૪૧” ધિયની શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની નયનરમ્ય પ્રતિમાજીના બવ્ય પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ પર પ્રધારણ માટે હાર્દિક આમંત્રણ છે.

સી. શ્રી યુજરાતી સ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ

સંપર્ક સ્થળ :

શ્રી યુજરાતી જૈનવાડી ૬૯, મીન્ટ સ્ટ્રીટ, મદ્રાસ-૬૦૦૦૭૯

યુગવીર પંજખકેસરી સમુદાયના આચાર્યશ્રી જનકચંદ્રસૂરીજી મ.સા. દ્વારા દહાણુમાં ચાતુર્માસમાં અહિંસક ખેતી અંગે નૂતન પથદર્શન

ચિંચાણમાં આચાર્યશ્રી વિજયજનકચંદ્રસૂરીજીએ ચાતુર્માસમાં સત્તા આલ મહારાજના વિચારને પુષ્ટિ આપવાનો પ્રયાસ કર્યો. તથા વિષયના શિથિર અને દુઃકાળના સંજોગો હોઈ ગોવંશની અધિનિ આઠ માસ માટે ગોશાળાની જે સારી રીતે સાચવવા તેમજ ૧૨૫ અધિનિ ખાણ અને નીરણની સમગ્ર આખી શ્રાવણ સુદે પુનઃ સુધીમાં સારી રીતે દુઃકાળ પાર કરાવવાનો પ્રેરણા આપી સાથોસાથ મહાવીરનગરમાં અહિંસક ખેતી અને ગોપલની ગોસેવાનો દાખલો ઉભો થાય તેવું કાર્મિક થાય તે હીકે એ રીતે અમનવંશી પ્રયત્નો કર્યા.

આચાર્યશ્રીના ચાર અહિંસાની વિકાસ અને વ્યવસ્થા તરીકે પાર વિશેષ રહે છે જેમાં માનવતા વિકાસનું તત્વ કેન્દ્રમાં જ હોય છે જો દરિયે અહીંના (દહાણુના) ચાતુર્માસમાં અહિંસક ખેતીની પ્રચારનું ઉત્તમ નિમિત્ત મળી ગયું. આ પુનઃમય દલાઈ બાકના છેલ્લા નવ વર્ષથી અહિંસક ખેતી એટલે નૈસર્ગિક (ઓર્ગેનિક) ખેતીનો પ્રયોગ કરે છે. આ વિચારના પ્રણેતા બી. તેના સહિ સર્મ કુકુમ્બીકે કહે છે કે નૈસર્ગિક એ ખરી રીતે તો બૌદ્ધ વર્તનો વ્યવહાર છે. બગવાન બુદ્ધે જમીન છોડવા અને જીવત સુદેને જે અભયદાન આપ્યું હતું તે પ્રકારની ખેતી છે. અમલ બગવાન મહાવીરના સુઆવેશ એ જ ખેતી કરતાં જેમાં ખેડ કરીને પ્રવૃત્તિ પેટ ચીરવા ન હોય. કહેલી રીતે મળેલા ખાતર સિવાય સસેદિય ખાતર નાખીને જમીનને ઉત્તેજવા કે ઉત્કેશવાની ન હોય.

નિદામણ કેળાણીના નામે જીવિત છોડને કાળજીપૂર્વક દુર કરવાના હોય. જેમાં દર મારવાની દવાનો ઉપયોગ ન હોય. પણ જંતુનાશક દવાનો ઉપયોગ પણ સદતઃ ન હોય. પ્રાણીની કુજબ હીલી ગઈ ઉપયોગ કરી કુદરતના ક્રોધોને કરવા નહીં કુળાડતી ખેતીના પ્રયોગ પુનઃચંદ્રાદિ બાકના તપકર્મથી કરે.

આ પ્રયોગને લઈને ખેતી ખર્ચ અધુર આવેલા છે. ઉપાદાન ૩૦ થી ૫૦ ટકા વધેલું, કુળાની મીઠાશ અને તંદુરસ્તી વધી છે. ખેતીના નિષ્ફાળો અને વળ હોય અને જોઈ ગયા અને પ્રજા મહારાષ્ટ્ર સરકારે એમને નૈસર્ગિક ખેતીના કૃષિભુષણ સરના મહકામ આપી બહુમાન કર્યું એ નિમિત્તે જ્ઞાનાસપ્તકીએ પણ “શ્રાવક-કૃષકમચિ” ના પદથી નવાજી તેમણે ખેતીમાં મતના અમે ઉપયોગ રાખવાની કળા પ્રત્યક્ષ સિદ્ધ કરી તે માટે અભિનંદન આપ્યા.

જૈન જૈનનાં વિદ્વાનો અને ખેતીમાં રસ લેનારાઓએ તેમજ દહાણુ જૈન સંઘે તેનું બહુમાન કરી તેમના આવા સાતત્યભર્યા પુરુષાર્થને નિરલભ્યો અને તેથી વિવિધપ્રાસાની અયોગ્યતાથી તેવા સમારંભ શેજેલ. જેના બહુમત તરીકે કૃષી ગોપાલનના જાણકાર અને પ્રયોગકાર સંતાપાશંક મહારાજના પ્રયોગમાં પચીસ વર્ષ સેવા આપનાર આજીવન સેવક એવા તવજાણાને ૧૫મી નૈસર્ગિક અને અહિંસક ખેતી કરવાની પ્રેરણા અન્નને પ્રણ મળે તેવી યોજના કરવામાં આવેલ.

ચાતુર્માસ દરમ્યાન સપ્ટેમ્બરમાં મુ અર્ધમાં દેવનાર કલપાનામાં ગોવંશની જે હંત્યા થઈ રહી છે તે બંધ કરાવવા અહિંસામિ આજીવન સેવક અચ્યુતકાકા સર્વોદય કાર્યકરોને અન્ન સીમા સહકર્મ લઈને જે સત્યપ્રદ તરીકે તપશ્ચર્યાના સંક્રિષ્ટ કરેલ તે પાર પડે તેમજ મહારાષ્ટ્ર થવા આંધ્રપ્રદેશમાં અતેવાસી સિમા પ્રાકૃતિ પારનાર હરજીવિભાઈ અને દુલેરાય માટલીઆજીને જાગ લેવા મોકલેલ. સાથોસાથ પ્રાણીમૃત્યુ તપશ્ચર્યાના કાર્યકરનું આયોજન ગોફરવા પ્રેરણા આપેલ જે ૩ લી સપ્ટેમ્બર ૮૮ થી ૩૦ સપ્ટેમ્બર ૮૮ સુધી દુલેરાય માટલીઆજીએ

જૈસલમેર પંચતીર્થની યાનાર્થ પથદર્શન

પશ્ચિમી રાજસ્થાનમાં આવેલ જૈસલમેર પંચતીર્થ યાત્રામી પ્રજાનીનાં કલકલકતા અને બચતા માટે જગપ્રસિદ્ધ છે. જૈસલમેર પંચતીર્થના અંતર્ગત જૈસલમેર, દુર્ગ, અમરસાગર, જૈનપુર, પ્રલમ્બ અને ચોકરણ રિથત જિનાલોકોમાં બધા મળી ૬૬૦૦ સિંધુ જિનપ્રતિમજીઓ વિરાજમાન છે.

જૈસલમેરની વિખ્યાત વિશેષતાઓ : (૧) બાવળ, કાલમક અને પ્રાચિન જિનાલોકો પાના અને સ્ફટિકની પ્રતિમો (૨) ખરેખર અમરસાગર શ્રી જિનભદ્રસૂરિ જ્ઞાનકાંડારમાં સંગ્રહિત તોષપત્રીય અને હસ્તલિખિત ગ્રંથો. (૩) દાદાચંદ્રદેવ શ્રી જિનદેવસુમિત્ર મહારાજની ૮૩૦ વર્ષ પ્રાચીન ચાંદર અને ચોસપદ્ધતિ જે લેખોની અગિયારકર પ્રજા પૈય સુરક્ષિત રહી છે. (૪) અનેકે દાદાવાડી, કામચર્ચ, અગ્નિપ્રતિમ દેવચોન અને પેદુઆ શેઠોની કતારસક હવેલીઓ. (૫) લોદ્રવપુરની અમરકોરીક અધિષ્ઠાયકદેવ જેમના કર્શન લાગ્યશાળીઓને અમરનંવરે પ્રાપ્ત થાય છે.

આવાસ પ્રબંધ : યાત્રિકો અને શ્રીસંઘોને ઉતરતા હિચિત પ્રવંધ છે. મરુભુમિમાં હોતા છતાં પ્રાણી અને વિજળામ પુરી વ્યવસ્થા છે. દાતનીરોનાં સહયોગથી ભોખનશીયા ચાલુ છે.

યાતાયાતના સાધન : જૈસલમેર આવતા માટે જોધપુર સુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે ભારતના જુદા જુદા ભાગોથી યાતાયાતના સમૂહોથી જોડાયેલ છે. જોધપુરથી દિવસમાં એકવાર બસ અને રાત્રે તે સવારે બે વાર ટ્રેન જૈસલમેર આવે છે. આ ઉપરાંત જયપુર અને બીકાનેરથી પણ સીધી બસો જૈસલમેર આવે છે.

જૈસલમેર પંચતીર્થનાં દુર્ગ તથા અમરસાગર રિથત જિન-મહિરોના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાલુ છે.

શ્રી જૈસલમેર લોદ્રવપુર પાર્શ્વનાથ જૈન શ્વેતાંબર ટ્રસ્ટ મામ : જૈન ટ્રસ્ટ જૈસલમેર (રાજસ્થાન) ૨૪૫૦૦૧ ફોન ૨૩૩૦ ૨૪૦૪

૨૪ કલાકમાં જે ૪ વાર આહાર લઈ પ્રાર્થનામય તપશ્ચર્યાની શરૂઆત કરેલ, આચાર્યશ્રીએ જાતે પ્રથમ ઉપવાસ કરેલ. તેમજ સ્થાનિક અને આજુ બાજુનાં ક્ષેત્રમાં આ જાતની તપશ્ચર્યાનો વ્યવસ્થિત ક્રમ ચાલે ને કઢી ન તુટે તેની સતત દોરવણી આપેલ. ઉપરાંત મહારાષ્ટ્ર સરકાર, ગુજરાત, રાજસ્થાન અને દક્ષિણના કાનુનના ધોરણે ગેહલ્ત્યાબંધીમાંથી આગળ વધી સંપૂર્ણ ગૌવંશહત્યાબંધી કરવા તૈયાર થાય અને ચાલુ કાનુનને ખોટા સાલ લેવાય છે તે અટકાવે તેના માટે સપ્ટેમ્બરની ૩૦મી તારીખે મહાશ્વેતના પ્રાંતઓફીસર સાહેબની કચેરી પર સરખસરથે બંધને આવેદન આપ્યું.

આ આવેદન આપવા બદલ માટે દહાણુની સ્થાનિક સંસ્થાઓ જેવી કે જૈન મહિલ મંડળ, સત્સંગમંડળ, તેમજ આજુબાજુનાં કાર્યકર બાઈ-બહેનો જન સંઘ દહાણુ અને અન્ય સમાજના બાઈ-બહેનો જોડાય તે માટેના પૂર્વ તૈયારી કરાવેલ અને આવેદન પત્રમાં કાનુન મુદ્દાઓ સાથે સંપૂર્ણ ભારતમાં ગૌવંશહત્યા બંધી માંસની સંપૂર્ણ નિકાસબંધી તથા જીવંત પ્રાણી પંખીઓની નિકાસ બંધીની માંગણીનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ હતો. છેવટે ૩૦ સપ્ટેમ્બરને બદલે ૨૬મીએ ગામના નવનીત ગણાય તેવા અને આજુબાજુનાં ક્ષેત્રના સર્વ વર્ગ તથા વ્યવસાયના લગભગ ૧૫૦ બાઈબહેનો સરખસની શાંતિકુચમાં જોડાયા. પ્રાંત સાહેબની ઓફિસે આવેદનની માંગણી તેમજ કાર્યકર્મની વિગતો વગેરે અગ્રણી કાર્યકરોના પ્રવચન પછી આવેદન (ડેપુટી કલેક્ટર) પ્રાંત ઓફિસરને આપવામાં આવેલ. તેમજ પોતાની મર્યાદામાં શક્ય બધું કરવાની સૌને ખાતરી આપેલ.

આ પ્રસંગે સભામાં પ્રથમ આચાર્યશ્રીએ ઉદ્બોધન કર્યું. સાથે ગામના બેને ના પ્રતિનિધિઓએ બાવણ કરેલ. અન્ય બાઈઓએ પ્રવચન કરેલ તે જ અન્ય કાર્યમાં ઉત્સાહપૂર્વક બાગ લઈને આવેદન પત્ર આપીને માંગ મુંગા સાક્ષી નહિ બનતા આ કાર્યને જીવંત રાખવાનો જરૂરી પુરુષાર્થ ચાલુ રાખવાની સૌને અપીલ પણ કરેલ.

ભવિષ્યમાં તલખાને જતી ટૂંકોને રોકીને ગાય-બળદને બચાવવાના નકકર પગમાં રૂપે જોસધન હિંમત થાય તે માટે હિંસા નિવારણ સંઘ મહારાષ્ટ્ર કૃષિ સેવા સંઘ તેમજ અન્ય સંસ્થાઓનું સંકલન હિંમત કરવને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી જોપાલનનો વિકાસ થાય તેમજ લોકો જાગૃત થઈ ભારતના અને તે માટે આચાર્યશ્રીએ ભાગતા વળગતાની સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી વગેરે સાથે પત્ર વ્યવહાર ચાલુ રાખેલ છે. તેમજ રૂબરૂ મુલાકાતે પણ સૌને જોલાની સતત પ્રેરણા અપવાન કાર્ય ચાલુ રાખેલ છે.

લેખક ; હરજીવનભાઈ મહેતા

ખોરીવડી (મુ'બઈ) માં ઉજવાયેલ મહોત્સવ

પુ. આ. શ્રી વિજયસુર્યોદયસૂરીજી મ. સા. ની પાવન નિશામાં પુ. તપસ્વીની સા. શ્રી દિવ્યાશ્રીજી તથા પુ. તપસ્વીની સાખીશ્રી નીલરતનાશ્રીજી મ. ના હસ્તે પત્ર મંગલમય આરાધના પ્રસંગે સિદ્ધચક્ર મહાપુજન તથા અગ્રણી મહોત્સવની ઉજવણી નિમિત્તે શ્રી શાંતિસ્નાતક સહ અગ્રણી મહોત્સવ સંલવનાથ જૈન દેરાસર, જામલીગઢીના આંગણે જ્ઞાનદાર રીતે ઉજવેલો.

શ્રી અધિષ્ઠાયક દેવાય નમઃ

શ્રી સમેતશિખરજીમાં જૈન પ્રવેતાંખર શ્રીસંઘ દ્વારા નિર્મિત શ્રી ભોમીયાજી ભુવન ધર્મશાળામાં સકલ શ્રીસંઘ માટે દરેક સગવડતાઓ ઉપલબ્ધ છે.

તીર્થ યાત્રાએ પધારો : સેવાનો અવસર આપો :

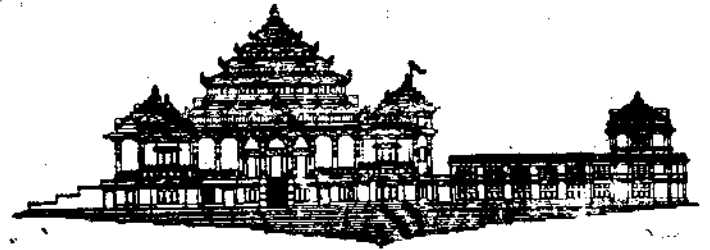
શ્રી સકલ સઘને વિદિત થાય કે શ્રી જૈન પ્રવેતાંખર શ્રીસંઘ દ્વારા શ્રી સમેતશિખરજીની તલેરી મધુવનમાં "શ્રી ભોમીયાજી ભુવન" નું નિર્માણ કાર્ય કરવામાં આવેલ છે. જેમાં રહેવા માટે ૬૦ રૂમ, ૨ હોલ, પાણીની ટાકી, સ્નાનઘરો, લેટરીન આદિનું નિર્માણકાર્ય થઈ ગયું છે. આ સિવાય દેવદર્શનાર્થે ઘર દેરાસર (શ્રી આદેનાથ ભગવાનની ચમત્કારિક, અલૌકિક અને અદ્વિતિય પ્રતિમાજી બિરાજમાન છે.) ભોજનશાળા તથા જનરેટરની વ્યવસ્થા પણ ઉપલબ્ધ છે.

આપ-આપની ધર્મશાળામાં રોકાઓ અને સેવાનો અમુલ્ય અવસર આપશો, આ ધર્મશાળા પુલ પાર કર્યા બાદ રાહની જમણી બાજુએ પ્રથમ ધર્મશાળા છે.

: નિવેદક :

શ્રી જૈન પ્રવેતાંખર શ્રીસંઘ

સપર્ક કરો (૧) જૈન પ્રવેતાંખર શ્રીસંઘ, ૪, મીરબે હારવાટ સ્ટ્રીટ, કલકત્તા-૭૦૦૦૦૭ (૨) શ્રી ભોમીયાજી ભુવન મધુવન, પો. શિખરજી (જિ. ગિરિહીલ બિહાર)

શ્રી વિજયવલ્લભ સ્મારક

* દિલ્હી ના પ્રાંગણમાં *

અગ્ર્ય-અંગન-શલાકા અને પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ

૧ ફેબ્રુઆરીથી, ૧૧ ફેબ્રુઆરી-૧૯૮૯

શુભ નિશા-પરમાર ક્ષત્રિયોદ્ધારક ચારિત્ર ચુડામણિ, ગચ્છાધિપતિ

જૈનાચાર્ય શ્રી વિજયચંદ્રદિત્તસૂરીશ્વરજી મહારાજ

શ્રી લગવાન વાસુપુજ્ય : નિવેદક : શ્રી આત્મ વલ્લભ-જૈન પ્રવેતાંખર મંદિર ટ્રસ્ટ. ✨ જૈન સ્મારક વિકાસ નિધિ

સરનામું :- શ્રી આત્મ વલ્લભ સંસ્કૃતિ મંદિર

૨૦, કિ. મી. જી. ટી. કરનાલ રોડ, દિલ્હી-૧૧૦૦૩૬

આચાર્યશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિજીના ઉત્સુત્રભાષણોની સમીક્ષા-૯

[વયોવૃદ્ધ-સ્ત્રીધર્મ સંયમધારી, પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિશ્વરજી મહારાજ શાસ્ત્રોત્તર જ્ઞાતા તરીકે શાસ્ત્રોક્તવાતો ને પોતાના વિચારો યેનકેન પ્રકારે રજુ કરી—ઉત્સુત્ર પ્રવચનો કરેલ જે જામનગરથી પ્રગટ થતાં 'મહાવીરશાસન' માસિકમાં પ્રગટ થયેલ. જે ધર્મપ્રેમી શ્રદ્ધાળુવર્ગને ગેરમાર્ગે દોરનારા હોય, તેની સમીક્ષા પૂજ્ય ગુરુભગવંતો દ્વારા પ્રાપ્ત થતાં 'જૈન' પત્રમાં કમશ આપવામાં આવશે. આ લેખમાળા અંગે 'જૈનશાસન'માં જિતેન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા. દ્વારા પ્રશ્નો કરેલ છે તે અંગે અંતમાં જણાવીશું.] પ્રવચનકાર :- આચાર્યદેવશ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ

પ્રશ્ન ૩૧ :- (મહાવીર શાસન વર્ષ ૩૨ અંક ૧૨ પાના ૬૧૩)

“એક પણ દોષ વગરનો ધર્મ તે અમલ ધર્મ અને અમેય સુખ તે મોક્ષ છે”

સમીક્ષા :- ભરતશ્વર બાહુબલી વૃત્તિમાં આર્દ્રકુમાર ચરિત્ર છે તેના ઉપર નવસારીમાં વ્યાખ્યાનો કરતા કરતા શ્રી પુણ્યનંદનસૂરિની દેશનામાં આ પ્રલોક આવ્યો અને સહજ ભાવે પુ, પાદ જીવનભાનુ-સૂરિજી મહારાજએ તેન ઉપર વિસ્તારથી એક એકના ઉદાહરણ સાથે વ્યાખ્યાન કર્યાં, તે દિવ્ય દર્શનમાં છપાયા, તે પ્રલોક આ પ્રનાંજી નીચે છે.

લગ્નજાતો ભયનો વિતર્કવશતો માત્સર્યતા સ્નેહનો

લોભાદેય હઠાધિમાન વિનય શૃંગાર કાત્યોદિતઃ ।

દુષ્પાત કૌતુક વિરમય વ્યવહરેઃ ભાવાત કુલાચારતે

વૈરાગ્યાચ્ચ ભજન્તિ ધર્મ મમલ તપો મમેય ફલમ ॥

હવે આ પ્રલોકમાં જે “અમલ” પદ આવે છે તેનો આ જૈનાભાસ પ્રવચનકારે ૪૨ અર્થ કર્યો છે કે એક પણ દોષ વગરનો જે ધર્મ તે “અમલ” ધર્મ, તે કેટલો બધો અસંગત છે તે જુઓ—લગ્નજાતો કરે, ભયથી કરે, માત્સર્યથી કરે, લોભથી કરે આ બધાથી કરે તે ધર્મ “એક પણ દોષ વિનાનો” કઈ રીતે હોઈ શકે, અને તેનું અમેય ફળ મોક્ષ પણ કઈ રીતે હોઈ શકે ? અરેખર તો એ પ્રવચનકાર શાસ્ત્રનું તાત્પર્ય જોયા કે સસળ્યા વિના પોતાની વિદ્વતા દેખાડવા મથા પરતુ ખોટું સાહસ કરી નાંચું છે. શાસ્ત્રકારોનો તો સ્પષ્ટ આશય છે કે લગ્નજાતો વગેરે નિમિત્તે પણ એક વાર જીવ જૈન ધર્મમાં જોડાઈ નય તો પછી ધામે ધામે જે ધર્માચરણથી દોષો નાબુદ થતાં અમાપ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે, કદાચ તાત્કાલિક એ દોષો નાબુદ ન થાય તો પણ કરેલો ધર્મ નિષ્ફળ જવાનો નથી. એનું અમાપ-ઘણું ઘણું ફળ છે. આ પ્રકારનો શાસ્ત્રકારને આશય સમજ્યા વિના જ તે પ્રવચનકારે જે ભાષ્ય છે તેના ઉપર એમને એટલોય વિચાર કર્યો નથી કે “અમલ” શબ્દથી જો એક પણ દોષ વિનાનો ધર્મ લેવાનો હોય, તો તો આવો ધર્મ તો ૧૪માં ગુણસ્થાનકે કે સૌંદર્યમાં જ હોઈ શકે, એથા વિગેરે ગુણ ઢાળામાં જે ધર્મ છે તે તો એવો છે નહિ, તો શું એ એથા વગેરે ગુણઢાળાન ધર્મથી નુકશાન થવાનું છે ? એમને પરંપરાથી સરાગ સંયમથી, વીતર ગ સંયમ મળશે કે નહિ મળે ? જો ના, તો

પછી આ પ્રલોકમાં અન્વય કઈ રીતે ખેસાડાશે ? હકીકત એ છે કે માત્ર બીજાનું ખંડન કરવાની ધુનમાં ધુનમાં હું જે અર્થ કરું છું તે પ્રલોકના બીજા શબ્દો સાથે સંગત થાય છે કે નહિ તે જુઓ જવાય તેમાં આશ્ચર્ય નથી.

ખરી રીતે તો શાસ્ત્રકારને “અમલ” શબ્દથી કંઈ છેદ વગેરે કસોટીમાં શુદ્ધ સાબિત થનારો સર્વજ્ઞ ભાષિત ધર્મ અભિપ્રેય છે. અને ધર્મલગ્નજાતો વગેરેના નિમિત્તે પણ આચાર્ય તો તેને આગળ વધતાં અમાપ ફળ મળે એ અર્થ તદ્દન સંગત છે, પણ બીજાનું

卐 પૂજની જોડ 卐

* અહિંસક રીતે બનાવેલી, ગરમી કે ઠંડીની સીઝનને અનુકૂળ

* પ્લાસ્ટીકના ડબ્બામાં સુંદર પેકીંગ કરેલી અમેએ પ્રશુ-પુન

માટેની પૂજની જોડ તૈયાર કરી છે.

* બ્યાનબી ભાવ અને ટકાઉપણાની ગેરંતી

卐 બનાવનાર તથા મુખ્ય પ્રાપ્તિ સ્થાનો :

—: આરટેક્સ સિન્થેટીકસ :—

૨૪, હનુમાન ગલી, ૧લી ફોસ લેન, કાલખાદેવી, મુંબઈ-૨

ફોન : ૨૫૫૮૬૬ • ૨૮૬૪૮૩૯

— અન્ય પ્રાપ્તિ સ્થાનો —

• સેવંતીલાલ વી. જૈન

૨૦, મહાજનગલી, પેલે માળે, ઝવેરી બજાર, મુંબઈ-૨

* પ્રવિણભાઈ જૈન (જૈન ઉપકરણવાળા)

૧૦, મહાજન ગલી, ૯૬, ઝવેરી બજાર, મુંબઈ-૨

* શ્રી વર્ધમાન સંસ્કૃતિધામ

૬, ધન મેન્શન, પહેલે માળે, અવંતેકાખાઈ ગોખલે સ્ટ્રી

ઓપેરા હાઉસ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૪.

* અખિલ ભારતીય સંસ્કૃતિ રક્ષકદળ

૨૭૭૭, જીવતલાલ પ્રતાપશી સંસ્કૃતિ બવન, નિશાપોળ

રિટીફ રોડ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૧

* તપોવન સંસ્કારધામ પ્રભાવતી ટ્રસ્ટ

મુ. પો. : ધારાગિરિ-૩૯૬૪૨૪ [નવસારી - ગુજરાત.]

ખડન જ કરવાની ધુન આવો અર્થ શી રીતે સુઝવા દે ?
ઉપદેશ તરંગણીકારે પણ આ પ્રસંગ લખ્યાને એની વિરલતાથી
ઉદાહરણો સંતો વ્યાખ્યા કરી છે, અપ્ય સ્વામીસોકનાં "અમલ" ને અદલે
"અસમ" શબ્દ છે. તેના સ્પષ્ટરૂપાર વિના અર્થ કરવા પ્રવચનકાર
પોતાનો પદાર્થ શી રીતે વટાડી શકે ? "સર્વજ્ઞ આપિત ધર્મ" એવો
અર્થ કરવામાં તો કોઈ વધારો નથી કરેલ કે સર્વજ્ઞ આપિત ધર્મ
"અસમ" એટલે "અનુકૂળ" છે એ સુપ્રસિદ્ધ છે.

પ્રશ્ન-૩૨ - (કુલપતિ-રામજી. વર્ણ, ૩૨ અંક ૨૨ પાનું, ૬૩૫)

"સુખમ સંસારથી બાગી છુટવાની ઈચ્છા તેવું" નામુ અવ-
નિર્વેદ છે. દુઃખમ સંસારથી બાગી છુટવાની ઈચ્છા તો કાયરતા છે
માયલાપણું છે.

સમીક્ષક :- "જયતીયરામ સુખમી" આદર :- "લવનિવેદ્યોમી"
આવે છે. તેના અર્થમાં "સંસાર વિરામ" આવું તો ઉપલબ્ધ થાય છે.
પણ આ પ્રવચકારે કયા શાસ્ત્રના આધારે આવો અર્થ કર્યો હશે તે
તો જાની જાણે શાસ્ત્રકારોએ તો આ "સંસારને" દુઃખરૂપ, દુઃખફલક
અને દુષ્કાંતુખરૂપ છે. માટે "કરીને" અસાર "કહ્યો" છે. "સંસાર" ઉપર
વેરામ જગાડવા માટે શાસ્ત્રકારો સંસારની ચોર-ગતિમાં "રહેલા" નરક
વગેરેના અર્થથી દુઃખોતું ભરપૂર વર્ણન કરે છે. આ બધું લખ
નિર્વેદ જગાડવા માટે નથી એમ ?

સમ્યક્તા સડસડે એલીની સજ્જાયમ સમ્યક્તાના પાંચ
લક્ષણોનું નિષ્કર્ષ કર્યું છે. જિન શ્રીચરક મંડળા અહેસાણાથી લખ્યું
દાસબાઈ એવંશાહ કર્મિન્ન્યહાર પાડેલા પુત્રકમાંના પાના ૭૪ ઉપર
લખ્યું છે કે નિર્વેદ-સંસારમાંથી બાગી છુટવાની ઈચ્છા અહીં
દુઃખમ કે સુખમ કાંઈ લખ્યું નથી પણ અહીં દાખલામાં નિર્વેદનું
લક્ષણ આપતી ત્રણ આ પ્રમાણે છે :- (૧) માનસ (૨) આત્મક ત્રેમ
અવ ઉલગ્યો, (૩) અવનિતિ-અર્થ, (૪) નિઃકળ્પ નિર્વેદ તે ત્રીજું
લક્ષણ મર્મ સુઝાવવા આનો અર્થ ૧૪૪ ઉપર આ પ્રમાણે લખ્યો છે.

"એકલે ધર્મજ સંસારથી તારનારો છે, એમ બરાબર સમજીને
નારકી અને કેદખાના જેવા સંસારથી કંટાળીને, તેમાંથી બાગી જવા
ઈચ્છે તે નિર્વેદનામનું સહવત્તુ ત્રીજું લક્ષણ છે."

હવે વિચારો કે અહીં "દેવલોક" અને ચક્રવર્તીના મળેલ જેવા
સુખમ સંસારી..... એમ ન લખતા નારકી અને કેદખાના જેવા
..... એમ લખ્યું તે શું દુઃખમ સંસારથી બાગી છુટવાનો અર્થ
દેખાડે છે ? કે સુખમ સંસારથી ? અલબત્ત સંસારનું સુખ હોય છે.
તેથી એનાથી પણ બાગી છુટવાનું મન થાય તે વાળું સર્જ છે. પણ
નિર્વેદ પદના વર્ણમાં શાસ્ત્રકાર શું કહે છે અને પ્રવચકારે લખ્યું
છે શું ?

"દુઃખમ સંસારથી બાગી છુટવાની ઈચ્છા તો કાયરતા છે
માયલાપણું છે" આવું લખનારે નિર્વેદ પદનો અર્થ સુચવત્તરા
પ્રખર શાસ્ત્રકારે ઉપા-યશોવિજયજી મહારજે રચેલી આ સમ્યક્તાના
૬૭ બોલની સજ્જાય વાંચી હશે ખરી ? આવા મહાન શાસ્ત્રીય
પદાર્થોની વ્યાખ્યા અને ફાલે તેમ કરી શકાય ?

છાપકામ સુધ્ધ સુદરણકામ તરે

આપ આપની પેઠી, શ્રોક્ષિત, સર્યા, મડળ,
વગેરેનું છાપકામ, લુકનક, અહેવાલ, રસીદલુક,
વાઉચરલુક, આમ તથ્ય પત્રીકા, લમપત્રીકા, મહેલસવ
પત્રીકા તેમજ દરેક જાતનો છાપકામ મટે લખો.

શ્રી જૈન પ્રિન્ટરી

સાણાપીઠ, પ્રો. જી. નં. ૧૭૫ બાવનગર-૩૬૪૦૦૧.

જૈન પત્રનું નવા વર્ષનું લવાજમ રૂ. ૫૦/-
વહેલાસર મોકલવા મહેરબાની કરવો.

શ્રી કરેડા પાર્શ્વનાથ તીર્થની

રહેલે રહેશન સુપાલસાગર (જિ. ચિત્રોડગઢ, રાજસ્થાન)
યાત્રાર્થે અવશ્ય પધારે

આ મંદિરનું નિર્માણ આચાર્ય ધર્મશોપસુરિજી મં. ના ઉચ-
દેશથી માંડવગઢના મહામંત્રી સંઘપતિ પેથડશાહ દ્વારા ત. ૧૭૨૧
માં કરવામાં આવ્યું અને તેના શિખર પર સાત અંકનું અબ્બમંદિર
શ્રી પેથડશાહની પુત્રાઝાજીકારે સ. ૧૭૪૦માં નિર્માણ કર્યું.
જેનું સુદૃઢ સાગર તરંગ આઠમાં વર્ષન છે.

તેના લાલમાં શ્રી શંખેશ્વર મં. બોમણી તીર્થ દ્વારા રૂપિયા
૧૨,૫૦,૦૦૦/- ખર્ચ કરી જીર્ણોદ્ધાર કરવામાં આવ્યો છે. અને
આવન દેરીઓમાં શ્રી પાર્શ્વ પ્રભુની પ્રતિમા વિભિન્ન તરીકેના નામથી
મિરાલ્યાન કરવામાં આવી છે. મુલનાથક જગવાનનો પ્રત્યક્ષ
અર્ચન "અનોહરી", આમતકરી, શ્યામવર્ણિય પ્રતિમાઓના નિર્મલ
ભાવથી દર્શન કરી પુણ્યોપાર્જન કરે.

અમદાવાદથી ઉદયપુર, ચિત્રોડ રેલ્વે માર્ગ પર સુપાલસાગર
નામના સ્ટેશનથી ૩ કિલોમીટર દુર આ તીર્થ આવેલ છે. બસોની અથ
સુવિધા ઉપલબ્ધ છે.

આ તીર્થની યાત્રા સાથે જ મેલાવતી અન્ય તીર્થોના દર્શનના
પણ લાભ મળજો. આ તીર્થોમાં શ્રી દયાલશાહના દિલારા નામનું
તીર્થ જે રાજસમંદ-કંડેલીની મધ્યમાં છે. લગભગ ૨૫૦ મળ-
સિયાથી આ તીર્થ મેલાલે શેત્રુવ્ય નામથી પણ પ્રસિદ્ધ છે.

આ બંને તીર્થો પર આધુનિક સુવિધાઓથી સુસજ્જિત
વિશાલ ધર્મશાળા તથા સોજનશાળાની સુવ્યવસ્થા છે.

સિ. કરેડા પાર્શ્વનાથ તીર્થ કમિટી

સુપાલસાગર (રાજસ્થાન) જિ. નં. ૩૩